Europska komisija

Erasmus+

Vodič Kroz Program

U slučaju nepodudaranja u značenju između verzija na različitim jezicima, verzija na engleskom jesiku ima prednost.

Verzija 2. (2018): 15.12.2017

Erasmus+

Sadržaj

SADRŽAJ **2**
KRATICE **4**
UVOD **6**
Kako čitati Vodič kroz program 6
DIO A: OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+ **7**
Koji su ciljevi i glavne značajke programa Erasmus+? 9
Opći cilj 9
Važne značajke programa Erasmus+ 9
Kakva je struktura programa Erasmus 13
Ključna mjera 1. – Mobilnost pojedinaca 13
Ključna mjera 2. – Suradnja za inovacije i razmjena dobre prakse 13
Ključna mjera 3. – Potpora za reformu politike 13
Aktivnosti programa Jean Monnet 14
Sport 14
Koliki je proračun? 15
Tko provodi program Erasmus+? 16
Europska komisija 16
Nacionalne agencije 16
Koja su druga tijela uključena u provedbu programa? 17
Tko može sudjelovati u programu Erasmus+? 22
Sudionici 22
Organizacije sudionice 22
Prihvatljive države 23
DIO B –INFORMACIJE O AKTIVNOSTIMA OBUHVAĆENIM OVIM VODIČEM **26**
Obrazovanje i osposobljavanje 27
Koje se mjere podupiru? 27
Koji su ciljevi navedenih aktivnosti? 27
Mladi 28
Koje se mjere podupiru? 28
Koji su ciljevi navedenih aktivnosti? 28
Tri ključne mjere 29
Ključna mjera 1: 30
Mobilnost u svrhu učenja za pojedince 30
Ključna mjera 2: 101
Suradnja za inovacije i razmjena dobre prakse 101
Ključna mjera 3.: 178
Aktivnosti programa Jean Monnet 186
Koje se mjere podupiru? 186
Koji su ciljevi programa Jean Monnet? 186
Moduli programa Jean Monnet 188
Katedra Jean Monnet 192
Centri izvrsnosti Jean Monnet 196
Potpora udrugama u okviru programa Jean Monnet 200
Mreže Jean Monnet (rasprava o politici s akademskim svijetom) 203
Projekti programa Jean Monnet (rasprava o politici u akademskom svijetu) 206
Jedinični troškovi programa Jean Monnet 210
Sport 215
Koje se aktivnosti podupiru? 215
Suradnička partnerstva 216
Mala suradnička partnerstva 224
Neprofitna europska sportska događanja 228
DIO C – INFORMACIJE ZA PODNOSITELJE ZAHTJEVA **232**
Kako podnijeti prijedlog u okviru programa Erasmus+? 232

Prvi korak: Registracija na Portalu za sudionike ... 232
Drugi korak: Provjera ispunjavanja kriterija programa ... 233
Treći korak: Provjera financijskih uvjeta ... 237
Četvrti korak: Popuniti i predati obrazac zahtjeva ... 240
Što slijedi nakon podnošenja zahtjeva? ... 241
Postupak ocjenjivanja ... 241
Konačna odluka ... 241
Obavijest o odlukama o dodjeli bespovratnih sredstava ... 241
Što se događa ako je zahtjev odobren? ... 242
Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava/odluka ... 242
Postupci plaćanja ... 243
Rokovi u okviru trajanja projekta i načini plaćanja ... 244
Ostale važne ugovorne odredbe ... 246
Podugovaranje i dodjela ugovora o nabavi ... 246
Informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima ... 246
Objava ... 247
Provjere i revizije ... 247
Zaštita podataka ... 247
Zahtjev otvorenog pristupa ... 248
Otvorena licencija i prava intelektualnog vlasništva ... 248
Primjenjiva pravila ... 249
PRILOG I ... 250
Projekt mobilnosti za studente i osoblje u sustavu visokog obrazovanja ... 251
1. Prije mobilnosti ... 251
2. Tijekom mobilnosti ... 255
3. Nakon mobilnosti ... 255
Projekt mobilnosti za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju ... 257
1. Organizacijska potpora ... 257
2. Prije mobilnosti ... 257
3. Tijekom mobilnosti ... 260
4. Nakon mobilnosti ... 261
Projekt mobilnosti za nastavno osoblje u školama ... 262
1. Organizacijska potpora ... 262
2. Prije mobilnosti ... 262
3. Nakon mobilnosti ... 264
Projekt mobilnosti za osoblje u obrazovanju odraslih ... 265
1. Organizacijska potpora ... 265
2. Prije mobilnosti ... 265
3. Nakon mobilnosti ... 266
Projekt mobilnosti za mlade i osobe koje rade s mladima ... 267
1. Prije mobilnosti ... 267
2. Tijekom mobilnosti ... 271
3. Nakon mobilnosti ... 272
4. Mobilnost mladih i osoba koje rade s mladima izvan projekata mobilnosti ... 272
Združeni diplomski studiji erasmus mundus ... 273
1. Uvjeti u vezi s pripremom Združenih diplomskih studija Erasmus Mundus ... 273
2. Uvjeti koji se odnose na studente diplomskog studija ... 273
3. Uvjeti u vezi s praćenjem i osiguranjem kvalitete ... 274
4. Postupak odabira konzorcija EMJMD-a ... 274
Strateška partnerstva ... 276
1. Vrste projekata ... 276
2. Osposobljavanje, poučavanje i učenje u okviru strateških partnerstava ... 280
3. Primjeri strateških partnerstava ... 284
Jačanje sposobnosti u području visokog obrazovanja ... 288
1. Pojašnjenja opsega bespovratnih sredstava EU-a ... 288
2. Financijsko izvješćivanje i konačni izračun bespovratnih sredstava ... 290
3. Ostala važna pravila i preporuke ... 292
PRILOG II. – ŠIRENJE I ISKORIŠTAVANJE REZULTATA ... 294
Uvod ... 294

1. Širenje i iskorištavanje rezultata projekta: što, zašto, tko, kada, gdje i kako 295
2. Zahtjevi u vezi sa širenjem i iskorištavanjem 299
PRILOG III. – POJMOVNIK 300
PRILOG IV – KORISNE REFERENCE I KONTAKTNI PODACI 309

KRATICE

- **GU EAC:** Glavna uprava za obrazovanje, mlade, sport i kulturu
- **EACEA:** Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu
- **ECAS:** Servis Europske komisije za provjeru autentičnosti
- **ECHE:** Povelja Erasmus za visoko obrazovanje
- **ECTS:** Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova
- **ECVET:** Europski sustav bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju
- **EHEA:** Europski prostor visokog obrazovanja
- **EIB:** Europska investicijska banka
- **ELL:** Europska jezična oznaka
- **EP:** Europski parlament
- **EPALE**: Elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi
- **EQAR:** Europski registar za osiguranje kvalitete
- **EQAVET:** Europski referentni okvir za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju I osposobljavanju
- **EKO:** Europski kvalifikacijski okvir
- **ESCO:** Europske vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja
- **EU:** Europska unija
- **FU:** Financijska uredba
- **UVO:** Ustanova visokog obrazovanja
- **HERE:** Stručnjaci za reformu visokog obrazovanja
- **IKT:** Informacijska i komunikacijska tehnologija
- **ISP:** Intenzivni studijski program
- **EMJMD:** Združeni diplomski studij Erasmus Mundus
- **NA:** Nacionalna agencija
- **NARIC:** Nacionalni informacijski centar za akademsko priznavanje
- **NEO:** Nacionalni ured za Erasmus+
- **NKO:** Nacionalni kvalifikacijski okvir
- **OECD:** Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj
- **OER:** Otvoreni obrazovni sadržaji
- **OMC:** Otvorena metoda koordinacije
- **PIC:** Identifikacijska oznaka sudionika

- **URF:** Jedinstveni sustav za registraciju
- **VET:** Strukovno obrazovanje i osposobljavanje

UVOD

Ovaj Vodič kroz program predstavlja alat za svakoga tko se želi detaljno upoznati s programom Erasmus+. Ovaj je dokument uglavnom upućen onima koji žele biti:

- organizacije sudionice: odnosno one organizacije, ustanove, tijela koja organiziraju aktivnosti koje se podupiru u okviru Programa;
- sudionici: odnosno one osobe (studenti, vježbenici, naučnici, učenici, odrasli polaznici, mladi ljudi, volonteri ili profesori, učitelji, voditelji osposobljavanja, osobe koje rade s mladima, stručnjaci u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta itd.) koje sudjeluju u aktivnostima koje organiziraju organizacije sudionice.

Svake godine organizacije iz cijele Europe predaju tisuće projekata kako bi dobile financijsku potporu iz programa Erasmus+; zato je Komisija uspostavila transparentni proces ocjenjivanja čiji je cilj osigurati bespovratna sredstva za najbolje projekte:

- za većinu su aktivnosti sva pravila i uvjeti za dobivanje bespovratnih sredstava iz Programa navedeni u ovom Vodiču kroz program;
- za neke su druge aktivnosti, koje se spominju samo u ovom Vodiču kroz program, pravila iuvjeti za dobivanje bespovratnih sredstava opisani u posebnim pozivima za podnošenje prijedloga koje objavljuje Europska komisija ili se objavljuju u njezino ime.

Kada se planiraju prijaviti, potencijalne organizacije sudionice mogu dobiti nadahnuće i informacije iz drugih referentnih dokumenata, a neki od tih dokumenata navedeni su u Prilogu IV. ovom Vodiču.

KAKO ČITATI VODIČ KROZ PROGRAM

Vodič kroz program sastoji se od tri glavna dijela:

- Dio A nudi opći pregled Programa. U njemu su navedene informacije o ciljevima, prioritetima iglavnim značajkama Programa, o državama sudionicama u programu, provedbenim strukturama iopćem dostupnom proračunu. Taj je odjeljak namijenjen onima koji žele dobiti opći pregled područja primjene i strukture Programa.
- Dio B nudi posebne informacije o aktivnostima Programa koje obuhvaća ovaj Vodič. Taj je odjeljak uglavnom namijenjen onima koji žele saznati više o tome kakve se vrste projekata podupiru Programom. Informacije iz tog odjeljka podrobnije su opisane u Prilogu I. ovom Vodiču.
- Dio C nudi detaljne informacije o postupcima podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva Iodabiru projekata, kao i o financijskim i administrativnim odredbama povezanima s dodjelom bespovratnih sredstava programa Erasmus+. Taj je odjeljak namijenjen svima onima koji žele predati prijedlog projekta u okviru programa Erasmus+.

Nadalje, u ovaj su Vodič uključeni sljedeći prilozi:

- Prilog I: Dodatna pravila i informacije u vezi s aktivnostima obuhvaćenima Vodičem kroz program
- Prilog II: Smjernice za širenje za korisnike
- Prilog III: Pojmovnik glavnih pojmova koji se koriste u ovom Vodiču
- Prilog IV: Korisne reference i kontaktni podaci

DIO A: OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+

Erasmus+ je program EU-a u područjima obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta za razdoblje 2014-2020[1]. Područja obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta mogu znatno pridonijeti rješavanju glavnih društveno-gospodarskih izazova s kojima će se Europa suočavati do kraja desetljeća te provedbi europskog političkog programa za rast, radna mjesta, jednakost i socijalno uključivanje.

Borba protiv visoke nezaposlenosti – osobito među mladima – jedna je od najhitnijih zadaća europskih vlada. Previše mladih ljudi prerano napušta školovanje pa postoji rizik da će ostati nezaposleni i društveno marginalizirani. Ista opasnost prijeti i velikom broju odraslih niskokvalificiranih radnika. Tehnologije mijenjaju način funkcioniranja društva i potrebno je osigurati da se one iskoriste na najbolji mogući način. Poduzeća u EU-u moraju postati konkurentnija zahvaljujući talentu i inovacijama.

Europi su potrebna kohezivnija društva i društva s većom uključenosti koja omogućavaju građanima da imaju aktivnu ulogu u demokratskom životu. Obrazovanje, osposobljavanje, rad s mladima i sport ključna su područja za promicanje zajedničkih europskih vrijednosti, poticanje društvene integracije, poboljšanje međukulturnog razumijevanja i osjećaja pripadnosti zajednici te za sprečavanje nasilne radikalizacije. Erasmus+ djelotvoran je instrument za promicanje uključenosti osoba koje dolaze iz nepovoljnih sredina, uključujući novopridošle migrante.

Drugi se izazov odnosi na razvoj društvenog kapitala među mladima, osnaživanje mladih i na njihovu sposobnost da aktivno sudjeluju u društvu, u skladu s odredbama Ugovora iz Lisabona o „poticanju sudjelovanja mladih ljudi u demokratskom životu u Europi". Ti se problemi mogu rješavati I neformalnim aktivnostima učenja čiji je cilj jačanje vještina i sposobnosti mladih i njihova aktivnoga građanstva. Osim toga, organizacijama mladih i osobama koje rade s mladima potrebno je omogućiti prilike za osposobljavanje i suradnju radi razvoja njihove stručnosti i europske dimenzije rada s mladima.

Uspješnim sustavima obrazovanja i osposobljavanja te politikama za mlade građanima se pružaju vještine koje su potrebne na tržištu rada i u gospodarstvu, a istodobno im se omogućava da imaju aktivnu ulogu u društvu i ostvare osobno ispunjenje. Reformama u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih ostvaruje se veći napredak u ostvarenju tih ciljeva na temelju zajedničke vizije između donositelja politika i dionika, čvrstih dokaza i suradnje u različitim područjima i na različitim razinama.

Svrha je programa Erasmus+ poduprijeti nastojanja zemalja sudionica programa da učinkovito iskoriste mogućnosti europskog talenta i društvene imovine iz perspektive cjeloživotnog učenja povezivanjem potpore formalnom, neformalnom i informalnom učenju u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Programom se pružaju i veće prilike za suradnju i mobilnost s partnerskim zemljama, posebno u područjima visokog obrazovanja i mladih.

U skladu s jednim od novih elemenata koji su uvedeni u Ugovor iz Lisabona, programom Erasmus+ podupiru se i aktivnosti namijenjene razvoju europske dimenzije u sportu promicanjem suradnje između tijela nadležnih za sport. Programom se promiču stvaranje i razvoj europskih mreža, omogućivanje prilika za suradnju među dionicima te razmjena i prenošenje znanja i umijeća u različitim područjima povezanima sa sportom i tjelesnom aktivnošću. Pojačana suradnja u okviru programa imat će pozitivne učinke na razvoj potencijala europskoga ljudskog kapitala jer će pridonijeti smanjenju socijalnih i gospodarskih troškova tjelesne neaktivnosti.

Programom se podupiru mjere, suradnja i alati koji su u skladu s ciljevima strategije Europa 2020. I njezinim vodećim inicijativama, kao što su Mladi u pokretu i Program za nove vještine i radna mjesta. Programom se pridonosi i postizanju ciljeva Strateškog okvira za obrazovanje i osposobljavanje za europsku suradnju u područjima obrazovanja i osposobljavanja te Europske strategije za mlade s pomoću otvorenih metoda koordinacije.

To ulaganje u znanje, vještine i kompetencije bit će važno za pojedince, ustanove, organizacije i društvo u cjelini jer će se njime pridonijeti rastu i osiguranju jednakosti, blagostanja i socijalnog uključivanja u Europi i izvan nje.

Programski vodič Erasmus+ sastavljen je u skladu s godišnjim Planom rada programa Erasmus+ koji je donijela Europska komisija, stoga ga se može izmijeniti kako bi odrazio prioritete i mjere utvrđene u planovima rada donesenima narednih godina. Provedba ovog Vodiča podliježe i raspoloživosti sredstava predviđenih nacrtom proračuna nakon što proračunsko tijelo donese proračun za određenu godinu ili kako je predviđeno sustavom privremenih dvanaestina.

[1] UREDBA (EU) br. 1288/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa Erasmus+": programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1288&qid=1503580652986)

NASTAVLJANJE NA PRETHODNO ISKUSTVO, USMJERENOST PREMA BUDUĆNOSTI

Program Erasmus+ nastavlja se na postignuća ostvarena tijekom više od 25 godina provedbe europskih programa u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih te obuhvaća dimenziju suradnje unutar Europe i međunarodne suradnje. Erasmus+ rezultat je integracije sljedećih europskih programa koje je Komisija provodila u razdoblju 2007. – 2013.:

- program za cjeloživotno učenje
- program Mladi na djelu
- program Erasmus MundusTempus
- Alfa
- Edulink
- programi suradnje s industrijaliziranim zemljama u području visokog obrazovanja.

Tim su se programima podupirale aktivnosti u područjima visokog obrazovanja (uključujući njegovu međunarodnu dimenziju), strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, školskog obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih (uključujući njihovu međunarodnu dimenziju).

Programom Erasmus+ nastoji se ostvariti više nego tim programima promicanjem sinergija I uzajamnog poticanja u različitim područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih, uklanjanjem umjetnih granica između različitih aktivnosti i vrsta projekata, razvojem novih ideja, privlačenjem novih dionika iz poslovnog svijeta i civilnog društva te poticanjem novih oblika suradnje.

Stoga je od ključne važnosti povezati taj program sa snažnim brendom koji je posvuda prepoznatljiv. Zbog toga će se o svim aktivnostima i djelovanju koji se podupiru u okviru programa ponajprije morati priopćavati upotrebom oznake „Erasmus+". Međutim, kako bi se sudionicima i korisnicima bivših programa pomoglo da se snađu u programu Erasmus+, za potrebe komuniciranja i širenja, za aktivnosti usmjerene na određeni sektor, uz zajedničku oznaku „Erasmus+" mogu se upotrebljavati I sljedeći nazivi:

- „Erasmus+: Comenius", za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem školskog obrazovanja
- „Erasmus+: Erasmus", za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem visokog obrazovanja i usmjerene na zemlje sudionice programa
- „Erasmus+: Erasmus Mundus", za združene diplomske studije Erasmus Mundus
- „Erasmus+: Leonardo da Vinci", za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
- „Erasmus+: Grundtvig", za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem obrazovanja odraslih
- „Erasmus+: Mladi na djelu", za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem neformalnog i informalnog učenja mladih
- „Erasmus+: Jean Monnet", za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem studija o Europskoj uniji
- „Erasmus+: Sport", za aktivnosti programa koje su isključivo povezane s područjem sporta.

KOJI SU CILJEVI I GLAVNE ZNAČAJKE PROGRAMA ERASMUS+?

OPĆI CILJ

Programom Erasmus+ doprinosi se ostvarenju:

- ciljeva strategije Europa 2020., uključujući vodeći cilj u području obrazovanja[2];
- ciljeva strateškog okvira za europsku suradnju u obrazovanju i osposobljavanju (ET 2020.), uključujući odgovarajuća mjerila;
- održivog razvoja partnerskih država u području visokog obrazovanja;
- ukupnih ciljeva obnovljenog okvira za europsku suradnju u području povezanim s mladima (2010. – 2018.);
- cilja razvijanja europske dimenzije u sportu, posebno sportu na lokalnoj razini, u skladu s programom rada EU-a za sport;
- promicanja europskih vrijednosti u skladu s člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji[3].

VAŽNE ZNAČAJKE PROGRAMA ERASMUS+

Sljedećim je značajkama programa potrebno posvetiti posebnu pozornost. Neke su od njih podrobno prikazane na stranicama Komisije.

PRIZNAVANJE I VREDNOVANJE VJEŠTINA I KVALIFIKACIJA

Programom Erasmus+ podupiru se alati EU-a za transparentnost i priznavanje vještina I kvalifikacija, a posebno:

- Europass
- Youthpass
- Europski kvalifikacijski okvir (EQF)
- Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS)
- Europski sustav kredita za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ECVET)
- Europski referentni okvir za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju I osposobljavanju (EQAVET)
- Europski registar za osiguravanje kvalitete (EQAR)
- Europsko udruženje za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA)

te mreže u području obrazovanja i osposobljavanja diljem EU-a kojima se podupiru ti alati, posebno nacionalni informacijski centri za akademsko priznavanje (NARIC), mreže Euroguidance, nacionalni centri Europass i nacionalne koordinacijske točke za Europski kvalifikacijski okvir.

Zajednička je svrha svih tih alata osigurati lakše priznavanje i bolje razumijevanje vještina I kvalifikacija, unutar nacionalnih granica i izvan njih, u svim podsustavima obrazovanja I osposobljavanja i na tržištu rada bez obzira na to kako su stečene – formalnim obrazovanjem I osposobljavanjem ili drugim načinima učenja (npr. radno iskustvo, volontiranje, učenje na internetu). Alatima se nastoji osigurati i da se politikama obrazovanja, osposobljavanja i mladih dodatno pridonese postizanju ciljeva strategije Europa 2020. u pogledu pametnog, održivog i uključivog rasta te postizanju ciljnih vrijednosti za obrazovanje i zapošljavanje s pomoću bolje integracije tržišta rada i mobilnosti.

Kako bi se postigli ti ciljevi, dostupnim alatima trebali bi se moći rješavati novi izazovi, kao što su internacionalizacija obrazovanja i sve veća uporaba digitalnog učenja, te podržati stvaranje fleksibilnih puteva učenja u skladu s potrebama i ciljevima učenika. Alati će se možda trebati dodatno razviti u budućnosti, što bi dovelo do povećane koherentnosti i pojednostavnjenja zahvaljujući kojima bi se učenici i radnici mogli slobodno kretati radi učenja ili rada.

Više informacija dostupno je na: http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/skills-qualifications_hr.htm

ŠIRENJE I ISKORIŠTAVANJE REZULTATA PROJEKTA

Širenje i iskorištavanje rezultata ključna su područja životnog ciklusa projekta Erasmus+. Njima se organizacijama sudionicama daje prilika za priopćavanje i razmjenu ishoda i izlaznih proizvoda, čime se proširuje učinak njihovih projekata, poboljšava njihova održivost i opravdava europska dodana vrijednost programa Erasmus+.

[2] Glavni je obrazovni cilj smanjiti stopu ranog napuštanja školovanja na manje od 10 % i povećati postotak visokoobrazovanih osoba na barem 40 % do 2020.

[3] Unija je utemeljena na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, ravnopravnosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava manjina. Te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost I ravnopravnost žena i muškaraca.

Kako bi mogle uspješno širiti i iskorištavati rezultate projekta, od organizacija koje sudjeluju u projektima u okviru programa Erasmus+ traži se da dobro razmisle o aktivnostima širenja I iskorištavanja prilikom izrade i provedbe projekta. Razina intenziteta tih aktivnosti trebala bi biti razmjerna ciljevima, području primjene i postignućima različitih mjera programa Erasmus+.

Rezultati ostvareni provedbom određenog projekta mogu biti važni i zanimljivi i u područjima koja nisu obuhvaćena projektom te o pojedinim projektima ovisi hoće li se njima razviti strategije I metode kojima će se osigurati da drugi mogu pristupiti onomu što je razvijeno i proizvedeno. Posebne smjernice u tom smislu nalaze se u Prilogu II. ovom Programskom vodiču.

ZAHTJEV ZA OTVORENI PRISTUP NASTAVNIM MATERIJALIMA U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

Programom Erasmus+ promiče se otvoreni pristup rezultatima projekata radi potpore učenju, poučavanju, osposobljavanju i radu s mladima. Korisnici programa Erasmus+ zalažu se da svi obrazovni resursi i alati koji se proizvedu u kontekstu projekata koji se podupiru iz programa – dokumenti, medijski zapisi, računalni softver ili ostali materijali – budu slobodno dostupni javnosti na temelju otvorene licencije. Materijali bi trebali biti lako dostupni i trebalo bi im se moći pristupiti bez naknade ili ograničenja, a zahvaljujući otvorenoj licenciji javnosti mora biti dopuštena upotreba, ponovna upotreba, prilagodba i razmjena resursa. Takvi se materijali nazivaju „otvorenim obrazovnim sadržajima". Kako bi se postigao taj cilj, resursi bi se trebali postaviti na internet u digitalnom obliku koji se može uređivati te na odgovarajućoj i slobodno dostupnoj platformi. Iako se u okviru programa Erasmus+ korisnike potiče da primijene licencije koje su najotvorenije[4], korisnici mogu odabrati licencije koje nameću određena ograničenja, npr. ograničavaju komercijalnu upotrebu trećih strana ili obvezuju treću stranu da primijeni istu licenciju na izvedena djela, ako je to primjereno s obzirom na prirodu projekta i vrstu materijala te ako su javnosti još uvijek dopuštene upotreba, ponovna upotreba, prilagodba i razmjena resursa. Zahtjev otvorenog pristupa obvezan je I njime se ne dovode u pitanje prava intelektualnog vlasništva korisnika bespovratnih sredstava.

OTVORENI PRISTUP ISTRAŽIVANJIMA I PODACIMA U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

Programom Erasmus+ potiču se korisnici da objavljuju rezultate svojih istraživanja preko kanala za otvoreni pristup, tj. na načine koji su besplatni ili za koje ne postoje druga ograničenja pristupa. Korisnici se potiču i da primijene otvorene licencije na te rezultate istraživanja. Kad god je moguće, podaci koji se prikupe u okviru projekata trebali bi se objaviti kao „otvoreni podaci", tj. s otvorenom licencijom u odgovarajućem formatu i na odgovarajućoj platformi za otvoreni pristup.

MEĐUNARODNA DIMENZIJA

Erasmus+ ima snažnu međunarodnu dimenziju (tj. suradnju s partnerskim zemljama), posebno u područjima visokog obrazovanja i mladih.

U području visokog obrazovanja programom Erasmus+ podupiru se sljedeće ključne aktivnosti usmjerene na suradnju s partnerskim zemljama:

- **međunarodna mobilnost pojedinaca u svrhu stjecanja bodova i združeni diplomski studiji Erasmus Mundus (u okviru ključne aktivnosti 1),** kojima se promiče mobilnost učenika i osoblja iz partnerskih zemalja te u njih
- **projekti jačanja kapaciteta u visokom obrazovanju** (u okviru ključne aktivnosti 2), kojima se promiču suradnja i partnerstva koji utječu na modernizaciju i internacionalizaciju visokih učilišta i sustava visokog obrazovanja u partnerskim zemljama, s posebnim naglaskom na partnerske zemlje u susjedstvu EU-a
- **potpora dijalogu o politici** (u okviru ključne aktivnosti 3) preko mreže stručnjaka za reformu visokog obrazovanja u partnerskim zemljama u susjedstvu EU-a, međunarodnih udruženja diplomiranih studenata, dijaloga o politici s partnerskim zemljama i međunarodnih promidžbenih događanja
- aktivnosti **programa Jean Monnet** radi poticanja poučavanja, istraživanja i promišljanja u području europskih studija diljem svijeta.

U području povezanom s mladima programom Erasmus+ podupiru se sljedeće glavne aktivnosti:

- **mobilnost mladih i osoba koje rade s mladima** (u okviru ključne aktivnosti 1), kojom se promiču razmjene mladih, volonterske aktivnosti i mobilnost osoba koje rade s mladima u suradnji s partnerskim zemljama u susjedstvu EU a

[4] Npr. često korištene licencije za kreativna djela „Creative Commons Attribution" ili „Creative Commons Attribution-Share Alike", licencije za računalni softver „GNU Public License" i „GNU Lesser Public License" ili licencija „Open Database License" za baze podataka.

- **projekti jačanja kapaciteta u području povezanom s mladima** (u okviru ključne aktivnosti 2), kojima se promiču aktivnosti suradnje i mobilnosti koje imaju pozitivan učinak na kvalitativan razvoj rada s mladima, politika za mlade i sustava za mlade te priznavanje neformalnog obrazovanja u partnerskim zemljama, posebno u afričkim, karipskim i pacifičkim zemljama (AKP) te azijskim i latinskoameričkim zemljama

- uključivanje mladih i organizacija za mlade iz partnerskih zemalja u susjedstvu EU-a u **strukturirani dijalog** mladih (u okviru ključne aktivnosti 3) njihovim sudjelovanjem na međunarodnim sastancima, konferencijama i događanjima kojima se promiče dijalog između mladih i donositelja odluka..

Osim toga, u drugim aktivnostima programa (strateška partnerstva, udruženja znanja, udruženja sektorskih vještina, suradnička partnerstva) mogu sudjelovati i organizacije iz partnerskih zemalja ako njihovo sudjelovanje donosi dodanu vrijednost projektu (dodatne informacije možete pronaći u dijelu B ovog Vodiča).

VIŠEJEZIČNOST

Višejezičnost je jedan od temelja europskog projekta i snažan simbol nastojanja EU-a da bude ujedinjen u raznolikosti. Strani jezici imaju važnu ulogu među vještinama kojima će se pomoći ljudima da se bolje pripreme za tržište rada i najbolje iskoriste dostupne prilike. EU je odredio cilj da bi svaki građanin trebao imati priliku naučiti barem dva strana jezika, počevši od rane dobi.

Promicanje učenja jezika i jezične raznolikosti jedan je od posebnih ciljeva programa. Nedostatak jezičnih kompetencija jedna je od glavnih prepreka za sudjelovanje u europskim programima obrazovanja i osposobljavanja te programima za mlade. Prilikama za pružanje jezične potpore nastoji se poduprijeti učinkovitost i djelotvornost mobilnosti, poboljšati rezultate učenja i time pridonijeti posebnom cilju programa.

Jezična potpora dostupna je za jezik kojim se sudionici koriste pri učenju, stručnoj praksi ili volontiranju u inozemstvu u okviru aktivnosti dugoročne mobilnosti koje se podupiru u okviru ključne aktivnosti 1. Jezična potpora uglavnom se nudi preko mrežne jezične potpore programa Erasmus+ jer su prednosti e-učenja jezika pristupačnost i fleksibilnost. Mrežna jezična potpora programa Erasmus+ (https://erasmusplusols.eu/hr/) uključuje obveznu procjenu jezičnih kompetencija i dobrovoljne tečajeve jezika. Procjena znanja jezika ključan je aspect te inicijative za osiguravanje odgovarajuće pripreme svakog sudionika i prikupljanja dokaza o jezičnim vještinama sudionika u programima mobilnosti EU-a. Prema tome, procjena znanja jezika sudionika obavlja se prije mobilnosti i na kraju mobilnosti radi praćenja ostvarenog napretka u jezičnim kompetencijama. Rezultati testa za procjenu znanja jezika koji sudionici ispunjavaju prije odlaska ne utječu na njihovo sudjelovanje u aktivnosti mobilnosti, bez obzira na rezultat. Internetska procjena znanja jezika ne primjenjuje se stoga za odabir sudionika mobilnosti u okviru programa Erasmus+, već za omogućivanje sudionicima da prema potrebi povećaju razinu znanja. Pružanje jezične potpore temelji se na uzajamnom povjerenju ustanove pošiljateljice i primateljice: ustanova pošiljateljica odgovorna je za pružanje najprikladnije jezične potpore sudionicima; ona mora osigurati da sudionici prije početka mobilnosti postignu preporučenu razinu koja je dogovorena s ustanovom primateljicom.

Dok se ne razviju internetski alati za sve jezike, korisnici projekata mobilnosti dobivat će financijska sredstva za pružanje jezične potpore na jezicima koji nisu dostupni internetskom uslugom koju nudi Komisija.

U okviru ključne aktivnosti 2 poticat će se strateška partnerstva u području poučavanja i učenja jezika. Inovacije i dobre prakse kojima se promiču jezične vještine mogu uključivati, primjerice, metode poučavanja i vrednovanja, razvoj nastavnog materijala, istraživanje, učenje jezika potpomognuto računalom i poduzetničke pothvate u kojima se upotrebljavaju strani jezici. Nadalje, korisnicima strateških partnerstava koji organiziraju dugoročne aktivnosti osposobljavanja I poučavanja za osoblje, osobe koje rade s mladima i učenike mogu se, ako je potrebno, osigurati financijska sredstva za jezičnu potporu.

U vezi s nagradom Europske oznake jezika (ELL), nacionalne se agencije potiče da organiziraju redovita (godišnja ili dvogodišnja) dobrovoljna nacionalna natjecanja u zemljama sudionicama programa. Nagrada Europske oznake jezika trebala bi služiti kao poticaj za iskorištavanje i širenje rezultata izvrsnosti u području višejezičnosti i za poticanje interesa javnosti za učenje jezika.

U okviru ključne aktivnosti 3 te kako bi se podržali napori država članica da integriraju izbjeglice u europske sustave obrazovanja i osposobljavanja, mrežna jezična potpora programa Erasmus+ dostupna sudionicima programa Erasmus+ proširuje se kako bi uključila i približno 100 000 izbjeglica, za koje je ovaj alat besplatan, u okviru poziva za 2016., 2017. i 2018., te dok se ne potroše dostupna proračunska sredstva.

Sudjelovanje nacionalnih agencija za program Erasmus+ i ustanova/organizacija iz kojih dolaze korisnici u potpunosti je dobrovoljno. U okviru tog poziva korisnici programa Erasmus+ koji žele sudjelovati u mrežnoj jezičnoj potpori dobivaju određeni broj dodatnih licencija za mrežnu jezičnu potporu koje se posebno dodjeljuju izbjeglicama koje žele naučiti jedan od jezika dostupnih u okviru te potpore. Ustanove/organizacije iz kojih dolaze korisnici odgovorne su za dodjelu licencija izbjeglicama i za izvješćivanje o upotrebi tih licencija.

JEDNAKOST I UKLJUČENOST

Cilj je programa Erasmus+ promicati jednakost i uključenost olakšavanjem pristupa sudionicima koji dolaze iz nepovoljnih sredina i koji su u nepovoljnijem položaju u usporedbi s vršnjacima kad god taj nepovoljan položaj ograničava ili sprečava sudjelovanje u transnacionalnim aktivnostima zbog

razloga kao što su:

- invaliditet (tj. sudionici s posebnim potrebama): osobe sa psihičkim (intelektualnim, kognitivnim, povezanim s učenjem), fizičkim, osjetilnim ili drugim invaliditetom
- obrazovne poteškoće: mladi ljudi s teškoćama u učenju; osobe koje rano napuštaju školovanje; odrasle osobe s niskom kvalifikacijom; mladi s lošim rezultatima u školi
- gospodarske prepreke: osobe s niskim standardom života, niskim prihodima, ovisni o sustavu socijalne skrbi ili beskućnici; mladi koji su dugoročno nezaposleni ili siromašni; osobe u dugovima ili s financijskim problemima
- kulturne razlike: useljenici ili izbjeglice ili osobe podrijetlom iz obitelji useljenika ili izbjeglica; pripadnici nacionalnih ili etničkih manjina; osobe koje imaju poteškoće s jezičnom i kulturnom uključenosti
- zdravstveni problemi: osobe s kroničnim oboljenjima, teškim bolestima ili psihijatrijskim oboljenjima
- društvene prepreke: osobe koje su žrtve diskriminacije zbog spola, dobi, etničkog podrijetla, vjere, seksualne orijentacije, invaliditeta itd.; osobe s ograničenim društvenim vještinama ili s asocijalnim ili rizičnim ponašanjem; osobe u opasnim situacijama; (bivši) zločinci, (bivši) ovisnici o drogama ili alkoholu; mladi i/ili samohrani roditelji; siročad
- geografske prepreke: ljudi iz udaljenih ili ruralnih područja; ljudi koji žive na malim otocima ili u perifernim regijama; ljudi iz problematičnih gradskih područja; ljudi iz područja s manje usluga (ograničen javni prijevoz, loša infrastruktura).

U području povezanom s mladima strategija za uključivanje i raznolikost osmišljena je kao zajednički okvir za potporu sudjelovanju i uključivanju mladih s manje mogućnosti u program Erasmus+. Strategija je dostupna na stranicama[5] Europske komisije.

ZAŠTITA I SIGURNOST SUDIONIKA

Zaštita i sigurnost sudionika u projektima programa Erasmus+ važna su načela programa. Sve osobe koje sudjeluju u programu Erasmus+ trebale bi imati priliku potpuno iskoristiti mogućnosti za osobni razvoj te stručno usavršavanje i učenje. To bi se trebalo osigurati u sigurnom okruženju u kojem se poštuju i štite prava svih osoba.

U tu svrhu svaka organizacija koja sudjeluje u programu Erasmus+ mora uspostaviti učinkovite postupke i rješenja za promicanje i jamčenje sigurnosti i zaštite sudionika u njihovim aktivnostima. U tu svrhu svi studenti, pripravnici, naučnici, učenici, odrasli polaznici, mladi ljudi, osoblje i volonteri koji sudjeluju u aktivnosti mobilnosti u okviru svih ključnih aktivnosti programa Erasmus+ moraju biti osigurani od rizika povezanih s njihovim sudjelovanjem u tim aktivnostima. Osim volonterskih aktivnosti, za koje je predviđena posebna polica osiguranja (vidjeti Prilog I. ovom Vodiču), u programu Erasmus+ nije utvrđen jedinstveni oblik osiguranja niti se u njemu preporučuju određena osiguravajuća društva. Programom se prepušta organizatorima projekta da pronađu najprikladniju policu osiguranja prema vrsti projekta koji se provodi i dostupnim oblicima osiguranja na nacionalnoj razini. Nadalje, nije nužno obvezati se na osiguranje specifično za određeni projekt ako su sudionici već pokriveni postojećim policama osiguranja organizatora projekta.

U svakom slučaju moraju biti obuhvaćena sljedeća područja:

- ako je važno, putno osiguranje (uključujući oštećenje ili gubitak prtljage)
- odgovornost treće strane (uključujući, prema potrebi, osiguranje od profesionalne štete ili osiguranje od odgovornosti)
- nesreća ili teška bolest (uključujući trajnu ili privremenu nesposobnost)
- smrt (uključujući povratak u zemlju podrijetla u slučaju projekata koji se provode u inozemstvu).

Ako je primjenjivo, svakako se preporučuje da sudionici u transnacionalnim aktivnostima imaju europsku iskaznicu zdravstvenog osiguranja. To je besplatna iskaznica kojom se omogućava pristup nužnoj, javnoj zdravstvenoj skrbi za vrijeme privremenog boravka u bilo kojoj od 28 država EU-a, Islandu, Lihtenštajnu i Norveškoj uz uvjete i troškove (besplatno u nekim zemljama) jednake onima koje imaju osobe koje su osigurane u toj državi. Dodatne informacije o iskaznici i o tome kako je možete dobiti dostupne su na http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=hr

I konačno, ako u projektima sudjeluju osobe mlađe od 18 godina, organizacije sudionice moraju dobiti prethodnu suglasnost za sudjelovanje od njihovih roditelja ili osoba koje djeluju u njihovo ime.

[5] Strategija programa Erasmus+ za uključivanje i raznolikost u području povezanom s mladima: http://ec.europa.eu/youth/library/reports/inclusion-diversity-strategy_en.pdf

KAKVA JE STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS

Kako bi mogao ostvariti svoje ciljeve, u okviru programa Erasmus+ provode se sljedeće aktivnosti:

KLJUČNA MJERA 1. – MOBILNOST POJEDINACA

Ovom se ključnom mjerom podupiru:

- **mobilnost učenika i osoblja:** prilike za studente, vježbenike, mlade ljude i volontere te profesore, nastavnike, učitelje, voditelje osposobljavanja, osobe koje rade s mladima, osoblje obrazovnih ustanova i organizacija civilnog društva da dožive iskustvo učenja i/ili rada u drugoj državi;

- **združeni diplomski studiji Erasmus Mundus:** integrirani međunarodni studijski programi visoke razine koje provode konzorciji ustanova visokog obrazovanja koji dodjeljuju stipendije najboljim studentima diplomskih studija u cijelom svijetu;

- **zajmovi za diplomske studije Erasmus+:** studenti u visokom obrazovanju iz partnerskih država mogu se u okviru programa prijaviti za zajam za odlazak na diplomski studij u inozemstvo. Studenti bi se trebali obratiti nacionalnim bankama ili agencijama za studentske zajmove koji sudjeluju u programu..

KLJUČNA MJERA 2. – SURADNJA ZA INOVACIJE I RAZMJENA DOBRE PRAKSE

Ovom se ključnom mjerom podupiru:

- transnacionalna **strateška partnerstva** čiji je cilj razviti inicijative posvećene jednom ili više područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih te promicati inovacije, razmjene iskustava I praktičnog znanja između različitih vrsta organizacija koje se bave obrazovanjem, osposobljavanjem i mladima ili drugim relevantnim područjima. Određene se aktivnosti mobilnosti podupiru ako pridonose ciljevima projekta;

- **udruženja znanja** između ustanova visokog obrazovanja i poduzeća koja nastoje poticati inovacije, poduzetništvo, kreativnost, zapošljivost, razmjenu znanja i/ili multidisciplinarno poučavanje i učenje;

- **udruženja sektorskih vještina** koja podupiru osmišljavanje i isporuku zajedničkih kurikuluma, programa i metodologija za poučavanje i osposobljavanje u sklopu strukovnog osposobljavanja, a za čiju su se izradu koristili dokazi o trendovima u pojedinom gospodarskom sektoru i vještinama potrebnim za postizanje uspjeha u jednom ili više strukovnih područja;

- projekti za **jačanje sposobnosti** koji podupiru suradnju s partnerskim državama u područjima visokog obrazovanja i mladih. Cilj je projekata jačanja sposobnosti podržati organizacije/ustanove i sustave u njihovom postupku modernizacije i internacionalizacije. Određene vrste projekata za jačanje sposobnosti podupiru aktivnosti u području mobilnosti ako one pridonose ciljevima projekta;

- platforme za informatičku podršku kao što su **e-Twinning, Portal za školsko obrazovanje, Europska platforma za obrazovanje odraslih (EPALE) i Europski portal za mlade** koje nude virtualne prostore za suradnju, baze podataka o prilikama, strukovne zajednice i druge internetske usluge za nastavnike, voditelje osposobljavanja i osobe koje rade u području školskog obrazovanja i obrazovanja odraslih, kao i za mlade, volontere i osobe koje rade s mladima diljem Europe i šire.

KLJUČNA MJERA 3. – POTPORA ZA REFORMU POLITIKE

Ovom se ključnom mjerom podupiru:

- **znanje u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih** za donošenje politika koje se temelje na dokazima i za praćenje, posebice:
  - analiza za pojedine zemlje i tematska analiza, uključujući kroz suradnju s akademskim mrežama;
  - suradničko učenje i suradničke revizije otvorenim metodama koordinacije u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih;

- **inicijative za inovacije politika** kako bi se među dionicima poticao inovativan razvoj politika i javnim tijelima omogućilo da ispituju učinkovitost inovativnih politika terenskim pokusima koji se temelje na dobrim metodologijama ocjenjivanja;

- **potpora europskim alatima za politike** kako bi se olakšala transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija te prijenos bodova, poticalo osiguranje kvalitete, podržavalo vrednovanje neformalnog i informalnog učenja, upravljanje vještinama i usmjeravanje. Ova aktivnost uključuje potporu mrežama kojima se olakšava razmjena diljem Europe, učenje i radna mobilnost građana i razvoj fleksibilnih putova učenja između različitih područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih;

- **suradnja s međunarodnim organizacijama** općepriznate stručnosti i analitičkih sposobnosti (kao što su OECD i Vijeće Europe) kako bi se ojačao utjecaj i dodana vrijednost politika u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih;

- **dijalog s dionicima te promicanje politika i programa** koji uključuju javna tijela, pružatelje i dionike u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih u svrhu jačanja svijesti o europskim političkim planovima, posebice Europi 2020., Obrazovanju i osposobljavanju 2020., Europskoj strategiji za mlade, kao i o vanjskoj dimenziji europskih politika za obrazovanje, osposobljavanje i mlade. Te su aktivnosti važne i za razvoj sposobnosti dionika za aktivno podupiranje provedbe politika poticanjem korištenja rezultata Programa i ostvarivanjem opipljivog učinka.

AKTIVNOSTI PROGRAMA JEAN MONNET

Aktivnostima programa Jean Monnet podupirat će se:

- **akademski moduli, katedre, centri izvrsnosti** kako bi se produbilo poučavanje o studijima europskih integracija utjelovljeno u službeni kurikulum ustanove visokog obrazovanja te da bi se provodila, pratila i nadzirala istraživanja o temama iz područja EU-a, uključujući i za druge obrazovne razine kao što su osposobljavanje učitelja i obvezno obrazovanje. Cilj je tih aktivnosti također osigurati dubinsko poučavanje o pitanjima europskih integracija za buduće stručnjake u područjima za kojima postoji potražnja na tržištu rada te istovremeno poticati, savjetovati i voditi mlade generacije učitelja i istraživača u područjima projekata europskih integracija;

- **rasprava o politici s akademskim svijetom** koju podupiru: a) **mreže** kako bi se poboljšala suradnja različitih sveučilišta diljem Europe i svijeta, poticala suradnja i stvorila platforma za razmjenu znanja na visokoj razini s javnim dionicima i službama Komisije o temama od izuzetne važnosti za EU; b) **projekti** za inovaciju i uzajamno poticanje te širenje tema iz područja EU-a kojima se nastoji promicati rasprava, razmišljanje o problemima povezanim s EU-om i unaprijediti znanje o EU-u i njegovim postupcima;

- **potpora udrugama** u svrhu organiziranja i provedbe zakonskih aktivnosti udruga koje se bave europskim studijima i pitanjima EU-a te objavljivanje činjenica o EU-u široj javnosti čime se potiče aktivno europsko građanstvo.

Aktivnosti Jean Monnet također pružaju operativna bespovratna sredstva **imenovanim ustanovama** koje ostvaruju cilj od europskog interesa i organiziraju **studije i konferencije** čija je svrha pružiti nove spoznaje i konkretne prijedloge tvorcima politika.

SPORT

Aktivnostima u području sporta podupirat će se:

- **suradnička partnerstva** čiji je cilj promicati integritet sporta (suzbijanje dopinga, borba protiv namještanja utakmica, zaštita maloljetnika), podržavati inovativne pristupe za provedbu načela EU-a o dobrom upravljanju u sportu te strategija EU-a u području socijalne uključenosti i jednakih mogućnosti, poticati sudjelovanje u sportu i tjelesnim aktivnostima (podržavati provedbu smjernica EU-a o tjelesnim aktivnostima, volontiranje, zapošljavanje u sportu te obrazovanje i osposobljavanje u sportu) i podržavati provedbu smjernica EU-a o dvostrukim karijerama sportaša. U ta se partnerstva ubrajaju i mala suradnička partnerstva čiji je cilj poticati socijalnu uključenost i jednake mogućnosti u sportu, promicati tradicionalne europske sportove i igre, podržavati mobilnost volontera, trenera, upravitelja i osoblja neprofitnih sportskih organizacija te zaštititi sportaše, posebice one najmlađe, od zdravstvenih i sigurnosnih rizika unaprjeđenjem uvjeta treniranja i natjecanja;

- **neprofitna europska sportska događanja**, dodjelom bespovratnih sredstava pojedinačnim organizacijama zaduženim za pripremu, organizaciju i praćenje određenog događanja. Uključene aktivnosti obuhvaćat će organizaciju aktivnosti osposobljavanja za sportaše i volontere tijekom priprema za događanje, svečanosti otvaranja i zatvaranja, popratne aktivnosti uz sportsko događanje (konferencije, seminare) te provedbu aktivnosti koje slijede nakon toga, kao što su ocjenjivanje ili naknadne aktivnosti;

- **jačanje baze dokaza za donošenje politika** pomoću studija; prikupljanja podataka, anketa; mreža; konferencija i seminara kojima se širi dobra praksa iz država sudionica u Programu i sportskih organizacija te jačaju mreže na razini EU-a kako bi nacionalni članovi tih mreža imali koristi od sinergija i razmjena s partnerima;

- **dijalog s relevantnim europskim dionicima**, a to su prvenstveno godišnji Forum EU-a za sport i potpora sportskim događanjima predsjedništva koje organiziraju države članice EU-a koje predsjedaju EU-om. Prema potrebi mogu se organizirati i drugi ad hoc sastanci i seminari važni za osiguranje optimalnog dijaloga s dionicima u sportu.

KOLIKI JE PRORAČUN?

Ukupna indikativna financijska omotnica Programa iznosi 14,774 milijarde EUR u okviru proračunske stavke 1. i 1,68 milijardi EUR u okviru proračunske stavke 4. proračuna EU-a za sedam godina (2014. – 2020.). Godišnji proračun donosi proračunsko tijelo. Različiti koraci za donošenje proračuna EU-a mogu se pratiti na:

http://ec.europa.eu/budget/explained/management/deciding/deciding_detail/decide_detail_en.cfm

Informacije o dostupnim proračunskim sredstvima po pojedinoj aktivnosti, planiranom broju projekata kojima trebaju biti dodijeljena bespovratna sredstva te okvirnim prosječnim iznosima b spovratnih sredstava potražite u Godišnjem programu rada za Erasmus+ za 2018. godinu[6] (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm).

[6] Podrška za aktivnosti u području visokog obrazovanja koje su usmjerene na mobilnost i suradnju s partnerskim državama osigurana je i sredstvima iz proračunske stavke 4. koja su dodijeljena u okviru Godišnjeg programa rada za 2017. godinu (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm)

TKO PROVODI PROGRAM ERASMUS+?

EUROPSKA KOMISIJA

Za provedbu programa Erasmus+ u konačnici je odgovorna Europska komisija. Ona kontinuirano upravlja proračunom i određuje prioritete, ciljeve i kriterije Programa. Nadalje, usmjerava i prati opću provedbu, daljnje postupanje i procjenu Programa na europskoj razini. Europska komisija također snosi opću odgovornost za nadzor i koordinaciju struktura zaduženih za provedbu Programa na nacionalnoj razini.

Izvršna agencija Europske komisije za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu (u daljnjem tekstu: Izvršna agencija) odgovorna je za provedbu centraliziranih aktivnosti programa Erasmus+ na europskoj razini. Izvršna agencija zadužena je za potpuno upravljanje životnim ciklusom tih projekata, od promicanja programa, analize zahtjeva za bespovratna sredstva, praćenja projekata na licu mjesta do širenja rezultata projekta i Programa. Također je odgovorna za objavu posebnih poziva na podnošenje prijedloga za određene aktivnosti Programa koje nisu obuhvaćene ovim Vodičem.

Preko Izvršne agencije Europska je komisija također odgovo za:

- provedbu studija u područjima koja obuhvaća Program;
- provedbu istraživanja i aktivnosti koje se temelje na dokazima preko mreže Eurydice;
- jačanje vidljivosti i sustavnog učinka Programa širenjem informacija i iskorištavanjem rezultata Programa;
- osiguravanje ugovornog upravljanja i financiranja tijela i mreža koje podupire program Erasmus+;
- upravljanje pozivima na podnošenje ponuda za usluge u okviru Programa.

NACIONALNE AGENCIJE

Provedba programa Erasmus+ uglavnom se vrši neizravnim upravljanjem, što znači da Europska komisija povjerava zadatke provedbe proračuna nacionalnim agencijama. Razlog tome je namjera da se program Erasmus+ što više približi korisnicima i da se prilagodi različitosti nacionalnih sustava obrazovanja i osposobljavanja i sustava za mlade. U tu svrhu, svaka država sudionica u Programu imenuje jednu ili više nacionalnih agencija (kontaktne podatke potražite u Prilogu IV. ovom Vodiču). Te nacionalne agencije promiču i provode Program na nacionalnoj razini i djeluju kao poveznica između Europske komisije i organizacija sudionica na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. One imaju sljedeće zadaće:

- pružati odgovarajuće informacije o programu Erasmus+;
- upravljati pravičnim i transparentnim postupkom odabira prijava za projekte koji će se financirati u svojoj državi;
- pratiti i procjenjivati provedbu Programa u njihovoj državi;
- pružati podršku podnositeljima prijava za projekte i organizacijama sudionicama tijekom čitavog trajanja projekta;
- učinkovito surađivati s mrežom svih nacionalnih agencija i Europskom komisijom;
- osigurati vidljivost Programa;
- promicati širenje i iskorištavanje rezultata Programa na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Osim toga, nacionalne agencije igraju važnu ulogu posredničkih struktura za kvalitativni razvoj programa Erasmus+ tako što:

- provode aktivnosti – osim zadataka upravljanja trajanjem projekta – koje podržavaju kvalitativnu provedbu Programa i/ili pokreću promjene politika u područjima koja obuhvaća Program;
- pružaju podršku novopridošlima i ciljnim skupinama koje se nalaze u nepovoljnijem položaju kako bi uklonile prepreke za njihovo potpuno sudjelovanje u Programu;
- uspostavljaju suradnju s vanjskim tijelima kako bi povećale učinak Programa u svojoj državi.

Cilj podrške koju pružaju nacionalne agencije jest usmjeravati korisnike Programa kroz sve faze, od prvog doticaja s Programom tijekom postupka podnošenja prijave do realizacije projekta i završne ocjene. Načelo nije u sukobu s pravičnosti i transparentnosti postupaka odabira. Ono se temelji na ideji da je, kako bi se zajamčile jednake mogućnosti za sve, nužno pružiti više potpore nekim ciljnim skupinama Programa putem sustava savjetovanja, praćenja i treniranja koji su prilagođeni njihovim potrebama.

KOJA SU DRUGA TIJELA UKLJUČENA U PROVEDBU PROGRAMA?

Osim prethodno navedenih tijela sljedeće strukture pružaju dodatnu stručnost za provedbu programa Erasmus+:

MREŽA EURYDICE

Mreža Eurydice ponajprije se bavi načinom na koji je obrazovanje u Europi strukturirano i organizirano na svim razinama te joj je cilj pridonijeti boljem međusobnom razumijevanju sustava u Europi. Ona osobama odgovornima za odgojno-obrazovne sustave i politike u Europi pruža usporedne analize na europskoj razini i specifične nacionalne podatke u područjima obrazovanja i mladih koji će im pomoći pri odlučivanju.

U okviru mreže Eurydice stvara se opsežan izvor informacija, uključujući:

- detaljne opise i preglede nacionalnih odgojno-obrazovnih sustava (nacionalni odgojno- obrazovni sustavi i politike)
- komparativna tematska izvješća posvećena posebnim temama od značaja za Zajednicu (tematska izvješća)
- pokazatelje i statističke podatke (serije ključnih podataka) i
- seriju činjenica i brojčanih podataka o obrazovanju, kao što su nacionalne obrazovne strukture, školski kalendari, usporedba plaća učitelja i nastavnika te potrebnog vremena za poučavanje po zemljama i razinama obrazovanja (činjenice i brojke).

Sastoji se od središnje koordinacijske jedinice koja se nalazi u izvršnoj agenciji i nacionalnih jedinica u svim zemljama sudionicama programa Erasmus+ te u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji.

Više informacija dostupno je na stranicama izvršne agencije.

MREŽA NACIONALNIH DOPISNIKA YOUTH WIKI

U skladu sa strategijom EU-a za mlade i s ciljem poboljšanja znanja o problemima mladih u Europi daje se financijska potpora nacionalnim strukturama kojima se pridonosi stvaranju i održavanju mreže Youth Wiki, interaktivnog alata s pomoću kojeg se pružaju koherentne, ažurirane i iskoristive informacije o situaciji mladih u Europi i o nacionalnim politikama za mlade.

Financijska potpora daje se tijelima koja su imenovala nacionalna tijela, koja se nalaze u zemlji sudionici programa, za mjere koje provode ta tijela radi proizvodnje informacija karakterističnih za tu zemlju, usporedivih opisa zemalja i pokazatelja koji pridonose boljem međusobnom razumijevanju sustava i politika za mlade u Europi.

SLUŽBE ZA POTPORU E-TWINNING

eTwinning je zajednica učitelja i nastavnika iz škola od predškolske do više sekundarne razine koja se nalazi na sigurnoj platformi kojoj mogu pristupiti samo učitelji i nastavnici koje su odobrile nacionalne vlasti. Sudionici se mogu uključiti u niz aktivnosti: provedbu projekata s ostalim školama i razredima; rasprave s kolegama i razvoj mreža stručnjaka; sudjelovanje u raznim mogućnostima za profesionalni razvoj (na internetu ili osobno) itd. eTwinning se financira u okviru ključne aktivnosti 2 programa Erasmus+. Otkad je pokrenut 2005., registriralo se više od 380 000 učitelja i nastavnika iz više od 160 000 škola, a održano je gotovo 50 000 projekata u zemljama sudionicama programa.

Učitelji, nastavnici i škole koji sudjeluju u projektu e-Twinning primaju potporu od nacionalnih službi za potporu (NSP). To su organizacije koje su imenovala nadležna nacionalna tijela. One pomažu školama tijekom postupka registracije, traženja partnera i provedbe aktivnosti projekta, u promidžbi aktivnosti, dodjeli nagrada i oznaka kvalitete te organiziraju aktivnosti profesionalnog razvoja za učitelje i nastavnike.

Nacionalne službe za potporu koordinira Središnja služba za potporu (SSP), koja je odgovorna i za razvoj internetske platforme e-Twinning i organizaciju aktivnosti profesionalnog razvoja učitelja i nastavnika na europskoj razini.

Popis svih službi i dodatne informacije dostupni su na: https://www.etwinning.net/hr/pub/contact.htm

SCHOOL EDUCATION GATEWAY (SEG)

School Education Gateway je europska internetska platforma za školsko obrazovanje koja je trenutačno dostupna na 23 jezika EU-a, kojoj je cilj pružiti sve što je učiteljima i nastavnicima potrebno u smislu informacija, učenja i profesionalnog razvoja, podrške kolega i umrežavanja, mogućnosti za suradničke projekte i mobilnost, saznanja o politikama itd. Osim zajednice učitelja i nastavnika, baza ciljnih korisnika SEG-a uključuje sve strane koje sudjeluju u aktivnostima u okviru programa Erasmus+ kao što su: škole i ostali obrazovni subjekti i organizacije, donositelji politika i nacionalna tijela, nevladine organizacije, poduzeća itd.

Budući da je riječ o javnim stranicama, na internetu im svi mogu pristupiti (tj. pa i iz zemalja izvan EU-a). Zbog tog dalekog dosega platforme očekuje se da će se poboljšati veze između politike i prakse školskog obrazovanja u Europi te pridonijeti promicanju politike utemeljene na realnoj situaciji u školama i potrebama na tržištu rada.

SEG nudi širok raspon sadržaja, kao što su dobre prakse iz europskih projekata, mjesečni blogovi I video razgovori s europskim stručnjacima za školsko obrazovanje, internetski tečajevi za učitelje I nastavnike kako bi im se pomoglo u rješavanju tematskih nastavnih izazova, resursi kao što su nastavni materijali, vodiči i europski skup alata za škole, informacije o školskim obrazovnim politikama, tematske vijesti i događanja itd. Nudi posebne alate za potporu učiteljima, nastavnicima I školskom osoblju za pronalaženje mogućnosti za osposobljavanje i mobilnost radi profesionalnog razvoja (tečajevi u ustanovama, praćenje rada, aktivnosti poučavanja itd.), koji se mogu financirati u okviru ključne aktivnosti 1 programa Erasmus+:

- alat „Katalog tečajeva" iz programa Erasmus+ (za mogućnosti osposobljavanja uživo)
- alat „Mogućnosti za mobilnost" iz programa Erasmus+ (za mobilnost učitelja i nastavnika u okviru ključne mjere 1.).

Dodatne informacije: https://www.schooleducationgateway.eu/hr/pub/index.htm

EPALE

Elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi – poznata kao EPALE – inicijativa je Europske komisije koja se financira u okviru programa Erasmus+. Otvorena je nastavnicima, voditeljima osposobljavanja i volonterima te donositeljima politika, istraživačima, medijima i sveučilišnim profesorima koji sudjeluju u obrazovanju odraslih.

Na stranicama su dostupne interaktivne mreže kojima se korisnicima omogućava povezivanje s ostalim korisnicima iz cijele Europe, sudjelovanje u raspravama i razmjena dobre prakse. Među mnogim alatima i sadržajima EPALE nudi instrumente od posebnog značaja za (moguće) korisnike programa Erasmus+. Neki od primjera su:

- kalendar tečajeva i događanja, koji se može upotrijebiti
- za pronalaženje mogućnosti za mobilnost korisnika projekata u okviru ključne mjere 1.
- za promicanje tečajeva i događanja koji se organiziraju u okviru projekata ključne mjere 2.
- alat za pretraživanje partnera, koristan za pronalaženje partnera za pripremu projekta koji financira EU ili za pronalaženje ili oglašavanje mogućnosti za praćenje rada
- forumi za praktičare nude dodatni alat za povezivanje osoba i organizacija sa sličnim interesima
- suradnički prostori, u kojima partneri na projektu mogu raditi u sigurnom okruženju na razvoju svojeg projekta
- centar za resurse, u kojem korisnici projekta mogu pronaći referentne članke, izvješća, priručnike i sve druge materijale koji su proizvedeni u okviru njihovog projekta ili koje je proizvela njihova organizacija, čime se nudi dodatna mogućnost širenja
- blog, zahvaljujući kojemu sudionici projekta mogu razmjenjivati svoja iskustva ili učitati videozapise u kojima predstavljaju svoje rezultate na neformalan i dinamičan način.

Projekti koje financira EU potiču se na dijeljenje informacija o svojim aktivnostima i rezultatima na platformi s pomoću blogova, vijesti, događanja i ostalih vrsta aktivnosti.

EPALE provode Središnja služba za potporu i mreža nacionalnih službi za potporu u zemljama sudionicama programa Erasmus+, a zadužene su za pronalaženje zanimljivih informacija i poticanje dionika na korištenje platformom i davanje doprinosa platformi. EPALE je dostupan na: https://ec.europa.eu/epale/hr/home-page

NACIONALNI UREDI ERASMUS+

U uključenim partnerskim zemljama (zapadni Balkan, zemlje istočnoga i južnog Sredozemlja, Rusija i središnja Azija), nacionalni uredi Erasmus+ pomažu Komisiji, izvršnoj agenciji i lokalnim tijelima u provedbi programa Erasmus+. Oni su središnja točka u tim zemljama za dionike uključene u program Erasmus+ u području visokog obrazovanja. Pridonose većoj svijesti o međunarodnoj dimenziji programa Erasmus+ te njezinoj vidljivosti, relevantnosti, učinkovitosti i učinku.

Nacionalni uredi Erasmus+ odgovorni su za sljedeće:

- pružanje informacija o aktivnostima programa Erasmus+ koje su otvorene za sudjelovanje njihovih zemalja u području visokog obrazovanja
- savjetovanje potencijalnih podnositelja zahtjeva i pružanje pomoći
- praćenje projekata Erasmus+
- koordinaciju lokalnog tima stručnjaka za reformu visokog obrazovanja
- praćenje nasljeđa programa Tempus IV (2007.– 2013.)
- pridonošenje studijima i događanjima

- pružanje potpore dijalogu o politici
- održavanje kontakata s lokalnim tijelima i delegacijama EU-a
- praćenje razvoja politika u području visokog obrazovanja u svojoj zemlji.

TAJNIŠTVO AKP-A

Određene mjere u predmetnim partnerskim zemljama (zemlje AKP-a) provodit će se u bliskoj suradnji s Odborom veleposlanika skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država koje zastupa Tajništvo AKP-a koje je uključeno u planiranje i provedbu tih mjera.

MREŽA STRUČNJAKA ZA REFORMU VISOKOG OBRAZOVANJA (HERE)

U predmetnim partnerskim zemljama (zapadni Balkan, zemlje istočnoga i južnog Sredozemlja, Rusija i središnja Azija) nacionalni timovi stručnjaka za reformu visokog obrazovanja pružaju lokalnim tijelima i dionicima stručne savjete za promicanje reforme i jačanje napretka u visokom obrazovanju. Oni sudjeluju u razvoju politika u visokom obrazovanju u svojim zemljama. Aktivnosti mreže HERE temelje se na kontaktima među kolegama stručnjacima. Svaki nacionalni tim sastoji se od pet do petnaest članova. Članovi HERE-a stručnjaci su u području visokog obrazovanja (rektori, zamjenici rektora, dekani, iskusni sveučilišni profesori, službenici nadležni za međunarodne odnose, studenti itd.).

Misija HERE-a uključuje potporu:

- razvoju politike u njihovim zemljama podupiranjem modernizacije, procesa reformi i strategija u visokom obrazovanju, u bliskom odnosu s predmetnim lokalnim vlastima
- dijalogu s EU-om o politici u području visokog obrazovanja
- aktivnostima osposobljavanja i savjetovanja usmjerenima na lokalne dionike, posebno na visoka učilišta i njihove zaposlenike
- projektima programa Erasmus+ (posebno onima koji se provode u okviru aktivnosti jačanja kapaciteta) širenjem njihovih rezultata i ishoda, prvenstveno najbolje prakse i inovativnih inicijativa te njihovim iskorištavanjem u svrhe osposobljavanja.

MREŽA EUROGUIDANCE

Euroguidance je europska mreža nacionalnih resursnih i informacijskih centara. Svi centri mreže Euroguidance imaju dva zajednička cilja:

- promicati europsku dimenziju u aktivnostima usmjeravanja u području obrazovanja I strukovnog osposobljavanja
- pružati kvalitetne informacije o cjeloživotnom učenju i mobilnosti za potrebe učenja.

Glavna su ciljna skupina mreže Euroguidance savjetnici i donositelji politika u sektorima obrazovanja i zapošljavanja u svim europskim zemljama.

Više informacija dostupno je na: http://euroguidance.eu/

NACIONALNI CENTRI EUROPASS

Cilj je Europassa pomoći osobama da predstave i dokumentiraju svoje vještine i kvalifikacije na jasan i transparentan način u cijeloj Europi. Ovom inicijativom olakšava se komunikacija između tražitelja zaposlenja i poslodavaca te mobilnost za potrebe rada ili učenja.

Nacionalni centar Europass u svakoj zemlji (Europska unija i Europski gospodarski prostor te bivša jugoslavenska republika Makedonija i Turska) koordinira sve aktivnosti povezane s dokumentima Europass. On je prva kontaktna točka za svaku osobu ili organizaciju koja je zainteresirana za upotrebu Europassa ili želi saznati više o njemu.

Više informacija dostupno je na: http://europass.cedefop.europa.eu/hr/about/national-europass-centres

NACIONALNE KOORDINACIJSKE TOČKE ZA EUROPSKI KVALIFIKACIJSKI OKVIR (EQF)

Nacionalne koordinacijske točke za Europski kvalifikacijski okvir daju podršku nacionalnim tijelima pri određivanju nacionalnih kvalifikacijskih okvira. Aktivnosti nacionalnih koordinacijskih točaka za Europski kvalifikacijski okvir usmjerene su na sljedeće:

- upućivanje nacionalnih kvalifikacijskih sustava na europske referentne razine;

- upućivanje na odgovarajuću razinu Europskog kvalifikacijskog okvira na potvrdama o kvalifikacijama, diplomama i dokumentima Europass koje izdaju nadležna tijela.

Više informacija dostupno je na: http://ec.europa.eu/ploteus

MREŽA NACIONALNIH REFERENTNIH TOČAKA ZA EUROPSKI REFERENTNI OKVIR ZA OSIGURAVANJE KVALITETE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Nacionalne referentne točke za Europski referentni okvir za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju osnivaju nacionalna tijela i u njima se okupljaju postojeća relevantna tijela koja uključuju socijalne partnere i sve predmetne dionike na nacionalnoj i regionalnoj razini kako bi pridonijeli provedbi Europskog referentnog okvira za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Ciljevi nacionalnih referentnih točaka za Europski referentni okvir za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju jesu:

- pružanje aktivne potpore provedbi programa rada Europskog referentnog okvira za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju
- poduzimanje konkretnih inicijativa za promicanje daljnjeg razvoja Europskog referentnog okvira za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u nacionalnom kontekstuu
- podupiranje samovrednovanja kao komplementarnog i djelotvornog načina osiguravanja kvalitete kojim se omogućava mjerenje uspjeha i određivanje područja u kojima je potrebno poboljšanje i
- osiguravanje djelotvornog širenja informacija dionicima.

Više informacija dostupno je na: http://www.eqavet.eu/

NACIONALNI INFORMACIJSKI CENTRI ZA AKADEMSKO PRIZNAVANJE (NARIC)

Mreža NARIC pruža informacije o priznavanju diploma i razdoblju studija u drugim europskim zemljama te savjete o stranim akademskim diplomama u zemlji u kojoj je osnovan NARIC. Mreža NARIC pruža pouzdane savjete svima koji putuju u inozemstvo radi posla ili daljnjeg obrazovanja, ali i ustanovama, studentima, savjetnicima, roditeljima, nastavnicima i mogućim poslodavcima.

Europska komisija podupire aktivnosti mreže NARIC razmjenom informacija i iskustva među zemljama, utvrđivanjem dobre prakse, usporednom analizom sustava i politika u tom području te raspravom o pitanjima od interesa za zajedničku obrazovnu politiku i njihovom analizom.

Više informacija dostupno je na: www.enic-naric.net

MREŽA NACIONALNIH TIMOVA STRUČNJAKA ZA EUROPSKI SUSTAV KREDITA ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Nacionalni timovi stručnjaka za Europski sustav kredita za strukovno obrazovanje i osposobljavanje pružaju stručnu potporu za provedbu Europskog sustava kredita za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ECVET). Oni promiču donošenje, primjenu i korištenje ECVET-a u zemljama sudionicama programa i daju savjete nadležnim tijelima i ustanovama u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

Više informacija dostupno je na:

- http://www.ecvet-secretariat.eu
- http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_hr.htm

RESURSNI CENTRI ZA MLADE SALTO

Cilj je resursnih centara za mlade SALTO pomoći poboljšanju kvalitete projekata Erasmus+ u području povezanom s mladima. Na temelju tematskog (sudjelovanje, informiranje, uključivanje, raznolikost, osposobljavanje i priznavanje) ili geografskog (zemlje Istočnog partnerstva i Rusija, južno Sredozemlje, zapadni Balkan) usmjerenja, oni pružaju resurse, informacije i osposobljavanje u posebnim područjima za nacionalne agencije i druge dionike uključene u rad s mladima i potiču priznavanje neformalnog i informalnog učenja.

Njihove zadaće uključuju:

- organizaciju tečajeva osposobljavanja, studijskih posjeta, foruma i aktivnosti izgradnje partnerstva
- razvoj i dokumentiranje načina i alata za osposobljavanje i rad s mladima
- davanje pregleda europskih aktivnosti osposobljavanja koje su dostupne osobama koje rade s mladima s pomoću Europskog kalendara za osposobljavanje

- izdavanje praktičnih publikacija
- pružanje ažuriranih informacija o radu s mladima u Europi i različitim prioritetima
- osiguravanje baze podataka o voditeljima osposobljavanja te drugima koji rade s mladima i na njihovu osposobljavanju
- koordinaciju provedbe Youthpassa
- provedbu akreditacije volonterskih organizacija programa Erasmus+ u partnerskim zemljama u susjedstvu EU-a.

Više informacija dostupno je na: www.salto-youth.net

Otlas – alat za traženje partnera

Jedan od alata koji razvijaju i nude resursni centri za mlade SALTO je Otlas, središnji internetski alat za traženje partnera za organizacije u području povezanom s mladima. Organizacije mogu registrirati svoje kontaktne podatke i područja interesa u Otlasu te izraditi partnerske zahtjeve za projektne ideje.

Više informacija dostupno je na: www.salto-youth.net/otlas ili www.otlas.eu

MREŽA EURODESK

Eurodesk nudi usluge informiranja mladima i onima koji s njima rade o mogućnostima u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih u Europi te usluge uključivanja mladih u aktivnosti na europskoj razini.

Mreža Eurodesk, koja je prisutna u svim zemljama sudionicama programa i koju koordinira vezni ured za Eurodesk u Bruxellesu, nudi usluge odgovaranja na upite, informacije o financiranju, događanja i publikacije. Ona pridonosi i animaciji Europskog portala za mlade.

Europski portal za mlade nudi mladima koji žive, obrazuju se i rade u Europi informacije i mogućnosti na europskoj i nacionalnoj razini koje bi ih mogle zanimati. Na portalu možete pronaći informacije iz osam tematskih područja. Te se informacije odnose na 33 zemlje i dostupne su na 27 jezika.

Da biste pristupili Europskom portalu za mlade, posjetite: http://europa.eu/youth/eu_hr

Za više informacija o Eurodesku, posjetite: http://www.eurodesk.org/edesk/

TKO MOŽE SUDJELOVATI U PROGRAMU ERASMUS+?

Pojedinci – studenti, vježbenici, naučnici, učenici, odrasli polaznici, mladi ljudi, volonteri, profesori, učitelji, voditelji osposobljavanja, osobe koje rade s mladima, stručnjaci u organizacijama koje djeluju području obrazovanja, osposobljavanja i mladih glavna su ciljna populacija Programa. Međutim, Programom se dolazi do tih pojedinaca putem organizacija, ustanova, tijela ili skupina koje organiziraju takve aktivnosti.

Uvjeti pristupa Programu odnose se na dva dionika: „sudionike" (pojedince koji sudjeluju u Programu) i „organizacije sudionice" (uključujući skupine od najmanje četvero mladih ljudi aktivne u radu s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacija za mlade, koje se često nazivaju i neformalnim skupinama mladih ljudi). Uvjeti sudjelovanja sudionika i organizacija sudionica ovise o državi u kojoj se nalaze.

SUDIONICI

Sudionici u projektima Erasmus+ u načelu moraju imati poslovni nastan u državi sudionici u Programu. Neke aktivnosti, posebno u područjima visokog obrazovanja i mladih, otvorene su i za sudionike iz partnerskih država.

Posebni uvjeti sudjelovanja u projektu Erasmus+ ovise o vrsti predmetne aktivnosti.

Opći uvjeti:

- za projekte koji su relevantni za područje visokog obrazovanja glavne su ciljne populacije: studenti (kratak ciklus, prvi, drugi ili treći ciklus), nastavnici i profesori u sustavu visokog obrazovanja, zaposlenici ustanova visokog obrazovanja, voditelji osposobljavanja i stručnjaci u poduzećima;
- za projekte koji su relevantni za područje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja glavne su ciljne populacije: naučnici i studenti u strukovnom obrazovanju, stručnjaci i voditelji osposobljavanja u strukovnom osposobljavanju,zaposlenici organizacija za početno strukovno obrazovanje, voditelji osposobljavanja i stručnjaci u poduzećima;
- naučnici i studenti u strukovnom obrazovanju, stručnjaci i voditelji osposobljavanja u strukovnom osposobljavanju, zaposlenici organizacija za početno strukovno obrazovanje, voditelji osposobljavanja i stručnjaci u poduzećima;
- za projekte koji su relevantni za područje školskog obrazovanja glavne su ciljne populacije: ravnatelji škola, nastavnici i školsko osoblje, učenici u predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju;
- za projekte koji su relevantni za područje obrazovanja odraslih glavne su ciljne populacije: članovi ustanova za nestrukovno obrazovanje odraslih, voditelji osposobljavanja, osoblje i polaznici nestrukovnog obrazovanja odraslih;
- za projekte koji su relevantni za područje mladih glavne su ciljne populacije: mladi u dobi od 13 do 30[7] godina, osobe koje rade s mladima, osoblje i članovi organizacija koje djeluju u području mladih;

  za projekte koji su relevantni za područje sporta glavne su ciljne populacije: stručnjaci i volonteri u području sporta, sportaši i treneri.

Više pojedinosti o uvjetima sudjelovanja u svakoj pojedinačnoj Akciji potražite u Dijelu B i Prilogu I ovog Vodiča.

ORGANIZACIJE SUDIONICE

Projekte Erasmus+ predaju i njima upravljaju organizacije sudionice koje zastupaju sudionike. Ako je projekt odabran, organizacija podnositeljica postaje korisnik bespovratnih sredstava programa Erasmus+. Korisnici potpisuju ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava ili ih se obavještava o odluci o bespovratnim sredstvima na temelju koje imaju pravo na dobivanje financijske potpore za provedbu projekta (ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava ne potpisuju se sa sudionicima pojedincima). U nekim aktivnostima Programa mogu sudjelovati neformalne skupine mladih ljudi.

Organizacije sudionice u projektima Erasmus+ u načelu moraju imati poslovni nastan u državi sudionici u Programu. U nekim aktivnostima mogu sudjelovati organizacije iz partnerskih država, posebno u području visokog obrazovanja i mladih.

Posebni uvjeti sudjelovanja u projektu Erasmus+ ovise o vrsti aktivnosti koja se podupire u okviru Programa. Općenito govoreći, u Programu može sudjelovati bilo koja organizacija koja djeluje u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih ili sporta. U nekim aktivnostima mogu sudjelovati i drugi dionici tržišta rada.

Više detalja potražite u dijelu B i Prilogu I. ovom Vodiču.

[7] Različite dobne granice ovisno o različitim vrstama aktivnosti. Za više informacija, pogledajte dio B i Prilog I. ovom Vodiču. Također uzmite u obzir sljedeće: donja dobna granica – sudionici moraju imati minimalan traženi broj godina u trenutku početka provedbe aktivnosti. gornja dobna granica – sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice u trenutku roka za podnošenje prijedloga.

PRIHVATLJIVE DRŽAVE

U programu Erasmus+ mogu sudjelovati sljedeće države:

DRŽAVE SUDIONICE U PROGRAMU

Sljedeće države mogu u potpunosti sudjelovati u svim aktivnostima programa Erasmus+:

Države članice Europske unije (EU)[8]			
Belgija	Grčka	Litva	Portugal
Bugarska	Španjolska	Luksemburg	Rumunjska
Češka	Francuska	Mađarska	Slovenija
Danska	Hrvatska	Malta	Slovačka
Njemačka	Italija	Nizozemska	Finska
Estonija	Cipar	Austrija	Švedska
Irska	Latvija	Poljska	Ujedinjena Kraljevina

Treće države sudionice u Programu		
bivša jugoslavenska republika Makedonija	Island Lihtenštajn	Norveška Turska

PARTNERSKE DRŽAVE

Sljedeće države mogu sudjelovati u nekim aktivnostima Programa, u skladu s posebnim kriterijima ili uvjetima (više informacija potražite u dijelu B ovog Vodiča). Financijska sredstva dodijelit će se organizacijama u državama čije je državno područje priznato međunarodnim pravom

Podnositelji zahtjeva i sudionici moraju poštovati sva ograničenja koja je Europsko Vijeće uvelo u odnosu na vanjsku pomoć EU-a. Prijedlozi projekata moraju biti u skladu s općim vrijednostima EU-a poštivanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, ravnopravnosti, vladavine prava i poštivanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, kao što je propisano u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji.

[8] U skladu s člankom 33. stavkom 3. Odluke Vijeća 2013/755/EU* o pridruživanju prekomorskih zemalja , donesene 25. studeno=http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02013D0755... target="_blank"> http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02013D0755...), Unija osigurava da su pojedinci i organizacije iz prekomorskih zemalja i područja (PZP-ovi) prihvatljivi za Erasmus+, pri čemu podliježu pravilima Programa i rješenjima koja se primjenjuju na državu članicu s kojom su predmetni PZP-ovi povezani. To znači da pojedinci i organizacije iz prekomorskih zemalja i teritorija sudjeluju u Programu u statusu „države sudionice u Programu“, pri čemu je „država sudionica u Programu“ država članica s kojom su povezani. Popis prekomorskih zemalja i teritorija može se pronaći na: https://ec.europa.eu/europeaid/regions/overseas-countries-and-territoriesocts/eu-oct-dialogue_en

PARTNERSKE DRŽAVE U SUSJEDSTVU EU-A[9]

Zapadni Balkan (Regija 1)	Zemlje Istočnog partnerstva (Regija 2)	Zemlje južnog Mediterana (Regija 3)	Ruska Federacija (Regija 4)
Albanija Bosna i Hercegovina Kosovo[10] Crna Gora Srbija	Armenija Azerbajdžan Bjelarus Gruzija Moldova Državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom	Alžir Egipat Izrael Jordan Libanon Libija Maroko Palestina[11] Sirija Tunis	Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom

OSTALE PARTNERSKE DRŽAVE

U nekim aktivnostima Programa mogu sudjelovati sve partnerske države u svijetu navedene u nastavku. Za ostale aktivnosti zemljopisno područje primjene je uže.

Partnerske države navedene u nastavku podijeljene su u skupine prema financijskim instrumentima za vanjsko djelovanje EU-a.

Regija 5	Andora, Monako, San Marino, Država Vatikanskoga Grada
Regija 6[12] Asia	Afganistan, Bangladeš, Butan, Kambodža, Kina, DNR Koreja, Indija, Indonezija, Laos, Malezija, Maldivi, Mongolija, Mjanmar, Nepal, Pakistan, Filipini, Šri Lanka, Tajland i Vijetnam
Regija 7[13] Central Asia	Kazachstan, Kirgizië, Tadzjikistan, Turkmenistan, , Uzbekistan
Regija 8[14] Latin America	Argentina, Bolivija, Brazil, Čile, Kolumbija, Kostarika, Kuba, Ekvador, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Meksiko, Nikaragva, Panama, Paragvaj, Peru, Urugvaj, Venezuela
Regija 9[15]	Iran, Irak, Jemen
Regija 10[16]	Južna Afrika
Regija 11 ACP	Angola, Antigva i Barbuda, Bahami, Barbados, Belize, Benin, Bocvana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Kabo Verde, Srednjoafrička Republika, Čad, Komori, Kongo, Kongo - Demokratska Republika, Cookovi otoci, Džibuti, Dominika, Dominikanska Republika, Ekvatorska Gvineja, Eritreja, Etiopija, Fidži, Gabon, Gambija, Gana, Grenada, Gvineja, Gvineja Bisau, Gvajana, Haiti, d'Ivoire, Jamajka, Kenija, Kiribati, Lesoto, Liberija, Madagaskar, Malavi, Mali, Maršalovi Otoci, Mauritanija, Mauricijus, Savezne Države Mikronezije, Mozambik, Namibija, Nauru, Niger, Nigerija, Niue, Palau, Papua Nova Gvineja, Ruanda, Sveti Kristofor i Nevis, Sveta Lucija, Sveti Vincent i Grenadini, Samoa, Sveti Toma i Prinsipe, Senegal, Sejšeli, Sijera Leone, Salomonovi Otoci, Somalija, Južni Sudan, Sudan, Surinam, Svazi, Demokratska Republika Istočni Timor, Tanzanija, Togo, Tonga, Trinidad i Tobago, Tuvalu, Uganda, Vanuatu, Zambija, Zimbabve

[9] Kriteriji prihvatljivosti navedeni u obavijesti Komisije br. 2013/c-205/05 (SL C-205 od 19.7.2013., str. 9.–11.) primjenjuju se na sve mjere koje se provode putem ovog Vodiča kroz program, uključujući i one u odnosu na treće strane koje dobivaju financijsku potporu kada odgovarajuća mjera uključuje financijsku potporu trećim stranama u smislu korištenja bespovratnih sredstava u skladu s člankom 137. Financijske uredbe EU-a.

[10] Ovom se oznakom ne dovodi u pitanje stajališta o statusu i u skladu je s UNSCR 1244/99 i s mišljenjem Međunarodnog suda o deklaraciji o neovisnosti Kosova.

[11] Ovaj se naziv ne tumači kao da se njime priznaje država palestina niti se njime dovode u pitanje pojedinačna stajališta država članica u tom pogledu.

[12] Klasifikacija koja se koristi u okviru Instrumenta za razvoj i suradnju (DCI).

[13] Vidjeti gore.

[14] Vidjeti gore.

[15] Vidjeti gore.

[16] Vidjeti gore.

Regija 12[17] **Industrijalizirane: članice Zaljevskog vijeća za suradnju**	Bahrein, Kuvajt, Oman, Katar, Saudijska Arabija, Ujedinjeni Arapski Emirati
Regija 13[18] **Ostale industrijalizirane države**	Australija, Brunej, Kanada, Hong Kong, Japan, Republika Koreja, Makao, Novi Zeland, Singapur, Tajvan, Sjedinjene Američke Države
Regija 14	Farski otoci, Švicarska

Više informacija potražite u detaljnim opisima aktivnosti Programa u dijelu B ovog Vodiča.

ZAHTJEVI U VEZI S VIZAMA I DOZVOLAMA BORAVKA

Sudionici u projektima Erasmus+ možda će morati dobiti vizu za boravak u inozemstvu u državi sudionici u Programu ili partnerskoj državi koja je domaćin aktivnosti.

Sve organizacije sudionice dužne su osigurati dobivanje svih potrebnih odobrenja (viza za kratkoročan ili dugoročan boravak, ili dozvole boravka) prije provedbe planirane aktivnosti. Snažno se preporučuje tražiti odobrenja od nadležnih tijela puno unaprijed jer taj postupak može trajati nekoliko tjedana. Nacionalne agencije i Izvršna agencija mogu pružiti daljnje savjete i podršku u vezi s vizama, dozvolama boravka, socijalnim osiguranjem itd. Portal EU-a za imigraciju sadrži opće informacije o vizama i dozvolama boravka, bilo za kratkoročan ili dugoročan boravak: http://ec.europa.eu/immigration/tab2.do?subSec=11&language=7$en

[17] Klasifikacija koja se koristi u okviru Instrumenta za partnerstvo (PI).
[18] Klasifikacija koja se koristi u okviru Instrumenta za partnerstvo (PI).

DIO B –INFORMACIJE O AKTIVNOSTIMA OBUHVAĆENIM OVIM VODIČEM

U ovom će dijelu čitatelji pronaći, za sve aktivnosti i djelovanja obuhvaćene Vodičem kroz program Erasmus+, sljedeće informacije:

- opis njihovih ciljeva i očekivanog učinka;
- opis podržanih aktivnosti;
- tablice u kojima se predstavljaju kriteriji koji se primjenjuju za ocjenjivanje prijedloga projekta;
- dodatne korisne informacije za bolje razumijevanje vrsta projekata koje projekt podržava;
- opis pravila financiranja.

Prije podnošenja prijave preporuča se da podnositelji pažljivo pročitaju čitav odjeljak koji se tiče aktivnosti u okviru koje se žele prijaviti. Također se preporuča da podnositelji pažljivo pročitaju dodatne informacije navedene u Prilogu I. ovom Vodiču.

OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Mogućnosti u visokom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, školskom obrazovanju i obrazovanju odraslih.

KOJE SE MJERE PODUPIRU?

U sljedećim odjeljcima „Ključna mjera 1.”, „Ključna mjera 2.” , „Ključna mjera 3.” prikazane su konkretne aktivnosti kojima se ostvaruju ciljevi u području obrazovanja i osposobljavanja. Mjere koje su uglavnom, ali ne isključivo, povezane s područjem obrazovanja i osposobljavanja sljedeće su:

- projekti mobilnosti za osobe koje stječu znanja i osoblje u visokom obrazovanju te strukovnom obrazovanju i osposobljavanju;
- projekti mobilnosti za osoblje u školskom obrazovanju i obrazovanju odraslih;
- združeni diplomski studiji Erasmus Mundus;
- zajmovi za diplomske studije Erasmus+;
- strateška partnerstva;
- udruženja znanja;
- udruženja sektorskih vještina;
- jačanje sposobnosti u području visokog obrazovanja.

U odjeljku o ključnoj mjeri 3. navedeni su podaci o aktivnostima programa Erasmus+ koje pružaju potporu politikama vezanim uz obrazovanje i osposobljavanje, uključujući analizu politike i suradničko učenje, inicijative za inovacije u području politike, alate i mjere, suradnju s međunarodnim organizacijama i dijalog s donositeljima politika i organizacijama dionika. Te se aktivnosti provode putem posebnih poziva na podnošenje prijedloga kojima upravlja izravno Europska komisija ili njezina Izvršna agencija. Za više informacija posjetite web-mjesta Komisije i Izvršne agencije.

KOJI SU CILJEVI NAVEDENIH AKTIVNOSTI?

POSEBNI CILJEVI

Posebni ciljevi koji se nastoje ostvariti programom Erasmus+ u području mladih sljedeći su:

- unaprijediti stupanj ključnih kompetencija i vještina, posebno u odnosu na njihovu važnost za tržište rada i njihov doprinos kohezivnom društvu, osobito širenjem mogućnosti za obrazovnu mobilnost te jačanjem suradnje između svijeta obrazovanja i osposobljavanja i svijeta rada;
- poticati poboljšanja kvalitete, izvrsnost u inovacijama i internacionalizaciju na razini ustanova za obrazovanje i osposobljavanje, osobito jačanjem transnacionalne suradnje između pružatelja usluga obrazovanja i osposobljavanja i drugih zainteresiranih strana;
- promicati nastanak europskog prostora cjeloživotnog učenja i podizati svijest o tom prostoru, čija je svrha nadopuniti reforme politike na nacionalnoj razini i podupirati modernizaciju sustava obrazovanja i osposobljavanja, osobito pojačanom političkom suradnjom, boljom upotrebom instrumenata Unije za transparentnost i priznavanje te širenjem dobre prakse;
- unaprijediti međunarodnu dimenziju obrazovanja i osposobljavanja, osobito suradnjom između ustanova Unije i ustanova zemalja partnera u području VET-a te u području visokog obrazovanja, jačanjem privlačnosti europskih ustanova visokog obrazovanja i podupiranjem vanjskog djelovanja Unije, uključujući njegove razvojne ciljeve, promicanjem mobilnosti i suradnje između ustanova visokog obrazovanja u Uniji i državama partnerima te ciljanim jačanjem sposobnosti u državama partnerima;
- poboljšati poučavanje i učenje jezika te poticati široku jezičnu raznolikost u Uniji i međukulturalnu osviještenost.

MLADI

Mogućnosti neformalnog i informalnog obrazovanja u području mladih.

KOJE SE MJERE PODUPIRU?

U sljedećim odjeljcima „Ključna mjera 1.”, „Ključna mjera 2.”, „Ključna mjera 3.” prikazane su konkretne aktivnosti kojima se nastoje ostvariti ciljevi Programa u području povezanim s mladima. Mjere koje su uglavnom, ali ne isključivo, povezane s mladima (neformalno i informalno učenje) uključuju:

- projekti mobilnosti za mlade (razmjene mladih i volontiranje) i osobe koje rade s mladima;
- strateška partnerstva;
- jačanje sposobnosti u području mladih;
- sastanke između mladih ljudi i donositelja odluka u području mladih.

U odjeljku o ključnoj mjeri 3. navedeni su podaci o mjerama programa Erasmus+ koje pružaju potporu politikama vezanim uz mlade, uključujući analizu politike i suradničko učenje, moguće inicijative, alate i mjere, suradnju s međunarodnim organizacijama i dijalog s organizacijama dionika, koji će se promicati u okviru potpore programa Erasmus+ za potporu sustavima za mlade. Ove se mjere provode putem posebnih poziva na podnošenje prijedloga kojima upravlja izravno Europska komisija ili njezina Izvršna agencija. Za više informacija posjetite web-mjesta Komisije i Izvršne agencije.

KOJI SU CILJEVI NAVEDENIH AKTIVNOSTI?

POSEBNI CILJEVI

Posebni ciljevi koji se nastoje ostvariti programom Erasmus+ u području mladih sljedeći su:

- unaprijediti stupanj ključnih sposobnosti i vještina mladih, uključujući mlade koji imaju manje prilika, te promicati sudjelovanje u demokratskom životu u Europi i na tržištu rada, aktivno građanstvo, međukulturni dijalog, društvenu uključenost i solidarnost, osobito povećavanjem prilika za obrazovnu mobilnost mladih, osoba aktivnih u radu s mladima ili organizacija mladih i vođa mladih, te jačanjem veza između područja povezanog s mladima i tržišta rada;
- poticati poboljšanja kvalitete rada s mladima, osobito preko pojačane suradnje između organizacija u području povezanim s mladima i/ili drugih zainteresiranih strana;
- nadopunjavati reforme politike na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te podržavati razvoj znanja i politike za mlade koja se temelji na dokazima kao i priznavanje neformalnog i informalnog učenja, osobito pojačanom političkom suradnjom, boljom upotrebom instrumenata Unije za transparentnost i priznavanje te širenjem dobre prakse;
- pojačati međunarodnu dimenziju aktivnosti mladih i pojačati kapacitete osoba koje rade s mladima i organizacija u njihovoj potpori mladim osobama, što nadopunjava vanjsko djelovanje Unije, osobito promicanjem mobilnosti i suradnje između Unije i zainteresiranih strana iz država sudionica u Programu, partnerskih država i međunarodnih organizacija.

U razdoblju 2014.–2020. 10 % proračuna dodijelit će se za potporu mogućnostima neformalnog i informalnog učenja u području mladih.

TRI KLJUČNE MJERE

Mjere u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih zajednički će biti predstavljene u sljedećim odjeljcima s obzirom na to da su:

- sve aktivnosti organizirane u okviru koji se temelji na trima ključnim mjerama;
- nekoliko aktivnosti predstavlja instrumente za podupiranje ciljeva u području obrazovanja i osposobljavanja i mladih;
- cilj je programa Erasmus+ promicati sinergije, suradnju i uzajamno poticanje različitih područja.

Ovakvim će se pristupom također izbjeći nepotrebna ponavljanja u ovom Vodiču

KLJUČNA MJERA 1: MOBILNOST U SVRHU UČENJA ZA POJEDINCE

KOJE SE MJERE PODUPIRU?

Ovom se ključnom mjerom podupiru:

- projekti mobilnosti u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- združeni diplomski studiji Erasmus Mundus;
- zajmovi za diplomske studije Erasmus+.

Očekuje se da će aktivnosti koje se podupiru u okviru te ključne mjere imati pozitivne i dugoročne učinke na sudionike i organizacije sudionice te na sustave politika u kojima su takve aktivnosti oblikovane.

Aktivnostima mobilnosti u okviru te ključne mjere trebali bi se ostvariti sljedeći rezultati u odnosu na studente, vježbenike, naučnike, mlade ljude i volontere:

- bolji obrazovni rezultati;
- bolja zapošljivost i bolje prilike za napredak;
- veći osjećaj za inicijativu i poduzetništvo;
- veća osnaženost i samopouzdanje;
- bolje znanje stranih jezika;
- veća međukulturalna osviještenost;
- aktivnije sudjelovanje u društvu;
- veća svijest o europskom projektu i vrijednostima EU-a;
- veća motiviranost za sudjelovanje u budućem (formalnom/neformalnom) obrazovanju ili osposobljavanju nakon razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

Aktivnostima mobilnosti trebali bi se ostvariti sljedeći rezultati u odnosu na osoblje, osobe koje rade s mladima i stručnjake koji sudjeluju u obrazovanju:

- veće kompetencije u vezi s njihovim stručnim profilom (poučavanje, osposobljavanje, rad s mladima itd.);
- bolje razumijevanje praksi, politika i sustava u obrazovanju, osposobljavanju ili područjima povezanim s mladima u raznim državama;
- povećana sposobnost za pokretanje promjena u smislu modernizacije i otvaranja njihovih obrazovnih ustanova međunarodnom tržištu;
- bolje razumijevanje međusobnih veza između formalnog i neformalnog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i tržišta rada;
- bolja kvaliteta njihovog rada i aktivnosti u korist studenata, vježbenika, naučnika, učenika, odraslih polaznika, mladih ljudi i volontera;
- bolje razumijevanje i reagiranje na društvenu, jezičnu i kulturnu različitost;
- povećana sposobnost za rješavanje problema osoba u nepovoljnom položaju;
- povećana potpora aktivnostima mobilnosti učenika i njihovo promicanje;
- više prilika za stručno usavršavanje i napredak u karijeri;
- bolje znanje stranih jezika;
- veća motiviranost i zadovoljstvo u svakodnevnom radu.

Očekuje se da će aktivnosti koje se podupiru u okviru ove mjere imati sljedeći utjecaj na organizacije sudionice:

- povećana sposobnost za rad na razini EU-a / međunarodnoj razini: bolje sposobnosti upravljanja i strategije internacionalizacije; pojačana suradnja s partnerima iz drugih država; povećana dodjela financijskih sredstava (osim sredstava EU-a) za organizaciju projekata EU-a / međunarodnih projekata; bolja kvaliteta pripreme, provedbe, nadzora i praćenja projekata EU- a/međunarodnih projekata;
- inovativan i bolji način rada prema ciljnim skupinama osiguranjem, na primjer: privlačnijih programa za studente, vježbenike, naučnike, mlade ljude i volontere u skladu s njihovim potrebama i očekivanjima; povećanja kvalifikacija nastavničkog osoblja i voditelja osposobljavanja; unaprijeđenih postupaka priznavanja i potvrđivanja kompetencija stečenih za vrijeme razdoblja učenja u inozemstvu; učinkovitijih djelovanja u korist lokalnih zajednica; bolje metode i prakse za rad s mladima u cilju aktivnog uključivanja mladih i/ili obuhvaćanja skupina u nepovoljnom položaju itd.
- modernije, dinamičnije, posvećenije i stručnije okruženje u organizaciji: spremnost za uključivanje dobre prakse i novih metoda u svakodnevne aktivnosti; otvorenost za sinergije s organizacijama aktivnim u različitim društvenim i

obrazovnim područjima i područjima obrazovanja; strateško planiranje stručnog razvoja osoblja na temelju pojedinačnih potreba i organizacijskih ciljeva; ako je relevantno, koje može privući izvrsne studente i akademsko osoblje iz cijelog svijeta.

Dugoročno se očekuje da će nekoliko tisuća projekata koji se podupiru u okviru te ključne mjere imati učinak na sustave obrazovanja, osposobljavanja i mladih u državama sudionicama i potaknuti reforme politike te privući nova sredstva za aktivnosti mobilnosti u Europi i izvan nje.

PROJEKTI MOBILNOSTI U PODRUČJU OBRAZOVANJA, OSPOSOBLJAVANJA I MLADIH

KOJI SU CILJEVI PROJEKTA MOBILNOSTI?

Aktivnosti u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih igraju ključnu ulogu u pružanju ljudima svih dobi nužna sredstva za aktivno sudjelovanje na tržištu rada i društvu u cjelini. Projektima u okviru ove aktivnosti promiču se transnacionalne aktivnosti mobilnosti usmjerene na osobe koje stječu znanja (studente, vježbenike, naučnike, mlade ljude i volontere) i osoblje (profesore, nastavnike, voditelje osposobljavanja, osobe koje rade s mladima i osobe koje rade u organizacijama aktivnim u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih) i njihov je cilj:

- pomoći osobama koje stječu znanja u postizanju ishoda učenja (znanje, vještine i kompetencije) u cilju poboljšanja njihovog osobnog razvoja, njihovog sudjelovanja u društvu kao uviđavnih i aktivnih građana i njihove zapošljivosti na europskom tržištu rada i šire;
- podržati stručno usavršavanje osoba koje rade u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih u cilju inovacija i poboljšanja kvalitete poučavanja, osposobljavanja i rada s mladima diljem Europe;
- povećati znanje stranih jezika sudionika;
- povećati svijest sudionika i razumijevanje drugih kultura i država nudeći im mogućnost za izgradnju mreža međunarodnih kontakata, za aktivno sudjelovanje u društvu i razvoj osjećaja europskog građanstva i identiteta;
- povećati sposobnosti, privlačnost i međunarodnu dimenziju organizacija aktivnih u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih kako bi one mogle ponuditi aktivnosti i programe koji bolje odgovaraju potrebama osoba, unutar i izvan Europe;
- pojačati sinergije i prijelaz između formalnog obrazovanja, neformalnog obrazovanja, strukovnog osposobljavanja, zapošljavanja i poduzetništva;
- osigurati bolje priznavanje kompetencija stečenih za vrijeme razdoblja učenja u inozemstvu.

Tom se mjerom također podupiru aktivnosti međunarodne mobilnosti iz partnerskih država i u partnerske države u područjima visokog obrazovanja i mladih. Osim toga, tom se mjerom pridonosi suradnji između EU-a i prihvatljivih partnerskih država te se odražavaju ciljevi, prioriteti i načela vanjskog djelovanja EU-a, a oni su:

- povećati privlačnost visokog obrazovanja u Europi i pružiti potporu ustanovama visokog obrazovanja u Europi prilikom natjecanja na tržištu visokog obrazovanja u cijelom svijetu;
- podržati prioritete utvrđene u Komunikacijama „Povećanje učinka razvojne politike EU-a: plan za promjenu”[19] i „Europsko visoko obrazovanje u svijetu”[20];
- podržati internacionalizaciju, privlačnost, kvalitetu, jednakost pristupa i modernizaciju ustanova visokog obrazovanja izvan Europe u cilju promicanja razvoja partnerskih država;
- promicati razvoj te ciljeve i načela vanjske politike uključujući nacionalno vlasništvo, socijalnu koheziju, jednakost, odgovarajuću zemljopisnu ravnotežu i različitost. Posebna pozornost posvetit će se najmanje razvijenim zemljama i studentima u nepovoljnom položaju iz siromašnih socioekonomskih pozadina te studentima s posebnim potrebama;
- promicati neformalno učenje i suradnju u području mladih s partnerskim državama.

ŠTO JE PROJEKT MOBILNOSTI?

Organizacije aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih primit će potporu iz programa Erasmus+ za provedbu projekata kojima se promiču različite vrste mobilnosti. Projekt mobilnosti sastojat će se od sljedećih faza:

- pripreme (uključujući praktična rješenja, odabir sudionika, uspostavu sporazuma s partnerima i sudionicima, jezičnu i kulturološku pripremu sudionika te pripremu za zadaće prije odlaska);
- provedbe aktivnosti mobilnosti;
- praćenja (uključujući ocjenjivanje aktivnosti, formalno priznavanje, ako je primjenjivo, ishoda učenja sudionika za vrijeme trajanja aktivnosti te širenje i uporaba rezultata projekta).

Važna inovacija koja je uvedena u Erasmus+ u usporedbi s mnogim aktivnostima mobilnosti koje se podržavaju u okviru prethodnih programa jest da se programom Erasmus+ pojačava potpora koja se nudi sudionicima aktivnosti mobilnosti za poboljšanje znanja stranih jezika prije i za vrijeme boravka u inozemstvu. Europska komisija postupno je, počevši od 2014., uvela europsku internetsku službu za jezičnu potporu. Sudionicima u aktivnostima dugoročne mobilnosti ta služba daje priliku da ocijene svoje znanje jezika kojim će se koristiti za učenje, rad ili volontiranje u inozemstvu te da pohađaju

[19] Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija,13.2.2011., COM(2011) 637 final.
[20] Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija,11.7.2013. COM(2013) 499 final.

internetski tečaj jezika kako bi poboljšali svoje sposobnosti. Sudionici koji su savladali najmanje razinu B2 glavnog jezika poučavanja, rada ili volontiranja mogu OLS-om pohađati tečaj jezika države primateljice, ako je dostupan (više detalja o podršci za učenje jezika potražite u Prilogu I.).

Nadalje, programom Erasmus+, više nego prethodnim programima, nudi se prostor za razvoj aktivnosti mobilnosti koje uključuju partnerske organizacije iz različitih okruženja koje su aktivne u različitim područjima ili socioekonomskim sektorima (npr. stručna praksa studenata ili sudionika u strukovnom osposobljavanju u poduzećima, nevladinim organizacijama, javnim tijelima; učitelji u školama stručno se usavršavaju u poduzećima ili centrima za osposobljavanje; poslovni stručnjaci drže predavanja ili osposobljavanje u ustanovama visokog obrazovanja, poduzeća aktivna u području korporativne društvene odgovornosti razvijaju programe volontiranja s udruženjima i socijalnim poduzećima itd.).

Treći element inovacije i kvalitete aktivnosti mobilnosti jest da organizacije koje sudjeluju u programu Erasmus+ mogu organizirati aktivnosti mobilnosti unutar šireg strateškog okvira i u srednjem roku. Na temelju jednog zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava, koji obuhvaća razdoblje do dvije godine, koordinator projekta mobilnosti moći će organizirati nekoliko aktivnosti mobilnosti, čime će se mnogim pojedincima omogućiti da odlaze u inozemstvu u razne države. Uslijed toga, u okviru programa Erasmus+, organizacije podnositeljice zahtjeva moći će osmisliti projekt u skladu s potrebama sudionika, ali i u skladu s unutarnjim planovima za internacionalizaciju, jačanje sposobnosti i modernizaciju.

Ovisno o profilu uključenih sudionika, u okviru ključne mjere 1. programa Erasmus+ podržavaju se sljedeće vrste aktivnosti mobilnosti:

- u području obrazovanja i osposobljavanja:
  - projekt mobilnosti za studente i osoblje u ustanovama visokog obrazovanja;
  - projekt mobilnosti za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju;
  - projekt mobilnosti za nastavno osoblje u školama;
  - projekt mobilnosti za osoblje u obrazovanju odraslih.
- u području mladih:
  - projekt mobilnosti za mlade i osobe koje rade s mladima.

Dugoročna mobilnost osoblja, kratkoročna i dugoročna mobilnost učenika te spojena mobilnost odraslih polaznika podupire se u okviru Ključne mjere 2. Strateška partnerstva.

U odjeljcima u nastavku prikazane su detaljne informacije o kriterijima i uvjetima koji se primjenjuju na svaku vrstu projekta mobilnosti.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA STUDENTE I OSOBLJE U VISOKOM OBRAZOVANJU

Taj projekt mobilnosti može obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti:

MOBILNOST STUDENATA

Mobilnost studenata može se odvijati u bilo kojem području studija / bilo kojoj akademskoj disciplini. Kako bi se osigurale visokokvalitetne aktivnosti mobilnosti s najvećim mogućim učinkom na studente, aktivnost mobilnosti mora odgovarati obrazovanju studenta u okviru područja njegova studija te osobnim razvojnim potrebama.

Studenti mogu obavljati jednu od aktivnosti navedenih u nastavku ili kombinaciju aktivnosti:

- **razdoblje studija** u inozemstvu na partnerskom visokom učilištu

Razdoblje studija u inozemstvu može obuhvaćati i razdoblje stručne prakse. Takvom kombinacijom stvaraju se sinergije između akademskog i stručnog iskustva u inozemstvu, a može biti organizirana na različite načine, ovisno o kontekstu: jedna aktivnost slijedi drugu ili obje u isto vrijeme. Kombinacija je u skladu s pravilima financiranja i minimalnim trajanjem mobilnosti u svrhu školovanja.

- **stručna praksa (studentska praksa)** u inozemstvu u poduzeću ili na bilo kojem drugom relevantnom radnom mjestu[21]. Stručna praksa na radnome mjestu u inozemstvu podupire se tijekom kratkog, prvog, drugog i trećeg ciklusa stručnog studija i, u slučaju mobilnosti unutar zemalja sudionica programa, u roku od najviše godinu dana nakon stjecanja diplome. To uključuje i „asistenturu" za studente na nastavnoj praksi.

Radi bolje potpore studentima za stjecanje vještina koje će im biti potrebne u budućnosti, osnovano je partnerstvo između programa Erasmus+ i Obzor 2020. Tim će se partnerstvom omogućavati i promicati dodatne mogućnosti stručne prakse za studente i osobe koje su nedavno diplomirale i koje žele steći digitalne vještine[22] i kompetencije potrebne za obavljanje poslova i napredovanje u gospodarstvu i društvu koji se neprestano digitalno mijenjaju. Pozivaju se studenti i osobe koje su nedavno diplomirale iz svih disciplina da se prijave na stručnu praksu u tim područjima. Očekuje se da će se te stručne prakse odvijati u državama članicama EU-a i u pridruženim zemljama programa Obzor 2020.

Ako je moguće, stručna praksa trebala bi biti sastavni dio studentova programa studija.

MOBILNOST OSOBLJA:

- **razdoblja poučavanja:** tom se aktivnošću omogućava nastavnom osoblju visokog učilišta ili osoblju iz poduzeća da poučavaju na partnerskom visokom učilištu u inozemstvu. Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja može se odvijati u bilo kojem području studija / bilo kojoj akademskoj disciplini.
- **razdoblja osposobljavanja:** tom se aktivnošću podupire profesionalni razvoj nastavnog i nenastavnog osoblja visokog učilišta u obliku osposobljavanja u inozemstvu (osim konferencija) i praćenja rada / hospitiranja / osposobljavanja na partnerskom visokom učilištu ili u drugoj odgovarajućoj organizaciji u inozemstvu.

Tijekom razdoblja provedenog u inozemstvu mogu se kombinirati aktivnosti poučavanja i osposobljavanja.

Pri dodjeli bespovratnih sredstava za mobilnost osoblja među zemljama sudionicama programa za 2018. naglasak će se staviti na razdoblja osposobljavanja za nastavno osoblje visokog učilišta tijekom kojih će moći razvijati svoje pedagoške vještine i vještine stvaranja kurikuluma.

Većina proračunskih sredstava za tu aktivnost bit će namijenjena za aktivnosti koje uključuju mobilnost među zemljama sudionicama programa. Međutim, ograničenim dijelom proračunskih sredstava koja su dostupna za tu aktivnost mogu se financirati međunarodne aktivnosti između zemalja sudionica programa i svih partnerskih zemalja u svijetu, osim onih u 5. i 12. regiji (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča).

Financijska sredstva za mobilnost između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja dolaze iz nekoliko financijskih instrumenata Europske unije za vanjsku suradnju. Kako bi se osiguralo da je ta aktivnost u skladu s vanjskim prioritetima EU-a, Komisija je odredila nekoliko ciljeva i pravila suradnje s partnerskim zemljama.

[21] Pohađanje kolegija na visokom učilištu ne može se smatrati stručnom praksom.

[22] Stručna praksa smatra se „stručnom praksom u području digitalnih vještina" ako pripravnik sudjeluje u jednoj ili više sljedećih aktivnosti: digitalnom marketingu(npr. upravljanje društvenim medijima, analiza weba); digitalnom grafičkom, mehaničkom ili arhitektonskom dizajnu; razvoju aplikacija, softvera, skripti ili web-mjesta; instalaciji i održavanju sustava i mreža IT-a te upravljanju njima; kibernetičkoj sigurnosti; analizi podataka, ciljanom pretraživanju podataka i prikazivanju podataka; programiranju i osposobljavanju robota te primjeni umjetne inteligencije. Opća korisnička podrška, ispunjenje narudžbi, unos podataka ili uredski poslovi ne pripadaju u tu kategoriju.

Podnositelji zahtjeva za projekte mobilnosti između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja trebali bi uzeti u obzir dostupna proračunska sredstva za mobilnost s različitim regijama svijeta i prioritete obrazložene u odjeljku „Dodatne informacije za mobilnost između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja".

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U TOM PROJEKTU?

Organizacije sudionice u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadaće:

- Organizacija podnositeljica zahtjeva iz zemlje sudionice programa: odgovorna za prijavu projekta mobilnosti, potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i upravljanje njime te za izvješćivanje. Podnositelj zahtjeva može biti koordinator konzorcija: vodi konzorcij za mobilnost koji se sastoji od partnerskih organizacija u istoj zemlji i čiji je cilj organizacija različitih vrsta mobilnosti studenata i osoblja.
- Organizacija pošiljateljica: odgovorna za odabir studenata/osoblja i njihovo slanje u inozemstvo. To uključuje i isplatu bespovratnih sredstava (sudionicima u zemljama sudionicama programa), pripremu, praćenje i priznavanje povezane s razdobljem mobilnosti.
- Organizacija primateljica: odgovorna za primanje studenata/osoblja iz inozemstva i za ponudu programa studija / stručne prakse ili programa osposobljavanja, ili koja ima korist od poučavanja.
- Posrednička organizacija: to je organizacija koja je aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i rada s mladima u zemlji sudionici programa. Ona može biti partner u nacionalnom konzorciju za mobilnost, ali nije organizacija pošiljateljica. Ona može razmjenjivati i pojednostavnjivati administrativne postupke visokih učilišta pošiljatelja te bolje uskladiti profile studenata s potrebama poduzeća kada je riječ o stručnoj praksi te zajednički pripremiti sudionike.

U okviru mobilnosti između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja samo organizacije iz zemalja sudionica programa mogu podnositi zahtjeve i vršiti plaćanja za dolaznu i odlaznu mobilnost.

Organizacije pošiljateljice i primateljice, zajedno sa studentima/osobljem, moraju se dogovoriti o aktivnostima koje moraju poduzimati studenti – u „sporazumu o učenju" – ili članovi osoblja – u „sporazumu o mobilnosti" – prije početka razdoblja mobilnosti. U tim se sporazumima definiraju ciljni ishodi učenja za razdoblje učenja u inozemstvu i navode se odredbe za formalno priznavanje te prava i obveze svake stranke. Kada se aktivnost odvija na dva visoka učilišta (mobilnost studenata u svrhu studija i mobilnost osoblja u svrhu poučavanja), mora postojati „međuinstitucijski sporazum" između ustanova pošiljateljica i primateljica prije početka razmjena.

Potpisivanjem Povelje Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE) visoka učilišta obvezuju se pružati svu potrebnu potporu sudionicima u programu mobilnosti, uključujući jezičnu pripremu. Kao oblik potpore, u okviru programa postupno se provodi mrežna jezična potpora za sve aktivnosti dugoročne mobilnosti među zemljama sudionicama programa u trajanju od najmanje dva mjeseca. Nju je Europska komisija stavila na raspolaganje prihvatljivim sudionicima za procjenu njihova znanja stranih jezika i kako bi, prema potrebi, ponudila najprikladniji način učenja jezika prije i/ili tijekom mobilnosti (za više pojedinosti vidjeti Prilog I. ovom Vodiču). Visoka učilišta iz partnerskih zemalja ne mogu potpisati Povelju Erasmus za visoko obrazovanje pa stoga pojedinosti o jezičnoj potpori za sudionike u programu mobilnosti trebaju biti izričito navedene u međuinstitucijskom sporazumu.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU ZA OCJENJIVANJE TOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje projekt mobilnosti u visokom obrazovanju mora ispuniti kako bi bio prihvatljiv za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru programa Erasmus+:

OPĆI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	▪ U slučaju prijave pojedinačnog visokog učilišta: visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa i kojima je dodijeljena Povelja Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). Za više informacija o Povelji vidjeti odjeljak „Povelja Erasmus za visoko obrazovanje" u nastavku i Prilog I. ovom Vodiču). ▪ U slučaju prijave kao nacionalni konzorcij za mobilnost: koordinacijske organizacije s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa koje koordiniraju konzorcij kojemu je dodijeljena akreditacija za konzorcij za mobilnost u visokom obrazovanju. Organizacije koje nemaju valjanu akreditaciju za konzorcij mogu zatražiti tu akreditaciju u ime konzorcija za mobilnost u trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva za mobilnost. Sva uključena visoka učilišta iz prihvatljivih zemalja sudionica programa moraju imati Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). Te organizacije bit će prihvatljive za projekt mobilnosti samo ako dobiju akreditaciju za konzorcij. Studenti i osoblje u području visokog obrazovanja ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva; kriterije za odabir za sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti definira visoko učilište na kojem studiraju ili u kojem su zaposleni, u skladu s odredbama navedenima u Prilogu I. ovom Vodiču.
Prihvatljive aktivnosti	Projekt mobilnosti u visokom obrazovanju mora obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti: ▪ mobilnost studenata u svrhu studija ▪ mobilnost studenata u svrhu stručne prakse ▪ mobilnost osoblja u svrhu poučavanja ▪ mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja.
Prihvatljive zemlje	Mobilnost među zemljama sudionicama programa: ▪ sve zemlje sudionice programa Mobilnost između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja: ▪ sve zemlje sudionice programa i ▪ sve partnerske zemlje u svijetu, osim onih iz 5. i 12. regije (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča)
Broj organizacija sudionica	U obrascu zahtjeva navodi se jedna organizacija (podnositelj zahtjeva). To može biti pojedinačno visoko učilište ili koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa. U provedbu projekta mobilnosti moraju biti uključene najmanje dvije organizacije (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i najmanje jedna organizacija primateljica) iz različitih zemalja sudionica programa. Za projekte mobilnosti koji uključuju partnerske zemlje mora biti najmanje jedna organizacija iz zemlje sudionice programa i jedna iz prihvatljive partnerske zemlje.
Trajanje projekta	Podnositelj zahtjeva mora prilikom prijave odabrati trajanje projekta s obzirom na njegov cilj i vrste aktivnosti čija se provedba planira. ▪ Mobilnost među zemljama sudionicama programa: 16 mjeseci ili 24 mjeseca. ▪ Mobilnost između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja: 16 mjeseci ili 26 mjeseci.
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija podnositeljica zahtjeva ima poslovni nastan.

Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **1. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju1. lipnja iste godine.
Kako predati zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Visoko učilište može podnijeti zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava svojoj nacionalnoj agenciji dvama različitim kanalima: ▪ izravno kao pojedinačno visoko učilište ▪ preko konzorcija čiji je član. Visoko učilište može se prijaviti samo jednom po krugu odabira za project mobilnosti među zemljama sudionicama programa kao pojedinačno visoko učilište i/ili kao član određenog konzorcija. Međutim, visoko učilište može biti dio nekoliko konzorcija ili koordinirati nekoliko nacionalnih konzorcija za mobilnost koji istodobno podnose zahtjev. Isto vrijedi za projekte mobilnosti između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja. Oba kanala (pojedinačna prijava i prijava konzorcija) mogu se koristiti istodobno. Međutim, visoko učilište / odsjek odgovorni su za sprečavanje dvostrukog financiranja sudionika ako se oba kanala koriste u istoj akademskoj godini.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje i odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI TIJEKOM PROVEDBE PROJEKATA ZA MOBILNOST STUDENATA

Prihvatljive organizacije sudionice	**MOBILNOST STUDENATA U SVRHU STUDIJA:** Sve organizacije sudionice iz zemalja sudionica programa (pošiljateljice i primateljice) moraju biti visoka učilišta koja imaju Povelju Erasmus za visoko obrazovanje. Sve organizacije iz partnerskih zemalja moraju biti visoka učilišta koja su priznala nadležna tijela i moraju prije početka razdoblja mobilnosti imati potpisane međuinstitucijske sporazume s partnerima iz zemalja sudionica programa. **MOBILNOST STUDENATA U SVRHU STRUČNE PRAKSE:** ▪ U slučaju mobilnosti među zemljama sudionicama programa, organizacija pošiljateljica mora biti visoko učilište koje ima Povelju Erasmus za visoko obrazovanje. ▪ U slučaju mobilnosti između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja, organizacija pošiljateljica mora biti visoko učilište iz zemlje sudionice programa koji ima Povelju Erasmus za visoko obrazovanje ili visoko učilište iz partnerske zemlje koje su priznala nadležna tijela i koji je potpisao međuinstitucijske sporazume s partnerima iz zemlje sudionice prije početka mobilnosti. Organizacija primateljica može biti[23]: ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ta organizacija, na primjer, može biti: - javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) - javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini - socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate - znanstveni institut - zaklada - škola / institut / obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do višeg sekundarnog obrazovanja, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih) ▪ neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija ▪ tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, usluge stručnog savjetovanja i informiranja ▪ visoko učilište iz zemlje sudionice programa koje ima Povelju Erasmus za visoko obrazovanje.

[23] Sljedeće vrste organizacija nisu prihvatljive kao organizacije primateljice za stručnu praksu studenata: institucije EU-a i ostala tijela EU-a, uključujući specijalizirane agencije (njihov iscrpni popis nalazi se na stranici https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_hr); organizacije koje upravljaju programima EU-a kao što su nacionalne agencije za program Erasmus+ (kako bi se izbjegao mogući sukob interesa i/ili dvostruko financiranje).

Trajanje aktivnosti	**Razdoblje studija:** od 3 mjeseca[24] do 12 mjeseci (uključujući prateće razdoblje stručne prakse ako je ono planirano). **Stručna praksa:** od 2 mjeseca do 12 mjeseci. Isti student može sudjelovati u razdobljima mobilnosti u ukupnom trajanju od 12 mjeseci[25], što je maksimum po svakom ciklusu studija[26], bez obzira na broj i vrstu aktivnosti mobilnosti. U najveće dopušteno trajanje ulazi I sudjelovanje s nultom stopom bespovratnih sredstava iz fondova EU-a: ▪ za vrijeme prvog ciklusa studija (preddiplomski ili istovjetan studij) uključujući kratki stručni studij (5. i 6. razina Europskog kvalifikacijskog okvira) ▪ za vrijeme drugog ciklusa studija (diplomski ili istovjetan studij – 7. razina Europskog kvalifikacijskog okvira) i ▪ za vrijeme trećeg ciklusa kao doktorand (doktorska razina ili 8. razina Europskog kvalifikacijskog okvira). Trajanje stručne prakse osoba koje su nedavno diplomirale ulazi u maksimalno razdoblje od 12 mjeseci ciklusa tijekom kojeg su predali zahtjev za stručnu praksu.
Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	Studenti moraju obavljati aktivnost mobilnosti u zemlji sudionici programa ili provedbe aktivnosti partnerskoj zemlji koja nije zemlja u kojoj se nalazi organizacija pošiljateljica ni zemlja u kojoj je student smješten tijekom svojeg studija[27].
Prihvatljivi sudionici	Studenti registrirani na visokom učilištu i upisani u studij na kraju kojeg će steći priznatu diplomu ili neku drugu priznatu kvalifikaciju na tercijarnoj razini (do razine doktorata). U slučaju mobilnosti u svrhu studija student moraju biti upisani barem u drugu godinu studija na visokom učilištu. Taj se uvjet ne primjenjuje na stručnu praksu. Osobe koje su nedavno diplomirale na visokom učilištu mogu sudjelovati u stručnoj praksi među zemljama sudionicama programa. Njih mora odabrati visoko učilište tijekom posljednje godine studija i oni moraju obaviti stručnu praksu u inozemstvu u roku od godinu dana nakon stjecanja diplome.

[24] Minimalno trajanje studija je 3 mjeseca ili jedno akademsko razdoblje ili trimestar.

[25] Prethodno iskustvo u okviru programa Erasmus za cjeloživotno učenje i/ili kao stipendist programa Erasmus Mundus ulazi u tih 12 mjeseci po ciklusu studija.

[26] Kada je riječ o studijskim programima koji imaju samo jedan ciklus, kao što je medicina, studenti mogu u mobilnosti sudjelovati 24 mjeseca

[27] U slučaju kampusa s ograncima koji ovise o matičnoj ustanovi i koji su obuhvaćeni istom Poveljom Erasmus za visoko obrazovanje, zemlja u kojoj se nalazi matična ustanova smatra se zemljom pošiljateljicom. Stoga nije moguće organizirati mobilnosti u okviru programa Erasmus+ između kampusa s ograncima i matične ustanove obuhvaćene istom Poveljom Erasmus za visoko obrazovanje.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI TIJEKOM PROVEDBE PROJEKATA ZA MOBILNOST OSOBLJA

Prihvatljive organizacije sudionice	**Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja:** Organizacija primateljica mora biti visoko učilište iz zemlje sudionice programa koje ima Povelju Erasmus za visoko obrazovanje ili visoko učilište iz partnerske zemlje koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka mobilnosti potpisalo međuinstitucijski sporazum s partnerom pošiljateljem iz zemlje sudionice programa. Organizacija pošiljateljica mora biti: ▪ visoko učilište iz zemlje sudionice programa koje ima Povelju Erasmus za visoko obrazovanje ili visoko učilište iz partnerske zemlje koje su priznala nadležna tijela i koje je potpisalo međuinstitucijski sporazum s partnerom primateljem iz zemlje sudionice programa ili ▪ u slučaju osoblja koje je pozvano da poučava na visokom učilištu: bilo koja javna ili privatna organizacija (koja nema Povelju Erasmus za visoko obrazovanje) aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ta organizacija, na primjer, može biti: - javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) - javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini - socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate - znanstveni institut - zaklada - škola / institut / obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do višeg sekundarnog obrazovanja, uključujući strukovno obrazovanje I obrazovanje odraslih) - neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija - tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, usluge stručnog savjetovanja i informiranja. **Mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja:** Organizacija pošiljateljica mora biti visoko učilište iz zemlje sudionice programa koje ima Povelju Erasmus za visoko obrazovanje ili visoko učilište iz partnerske zemlje koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka mobilnosti potpisalo međuinstitucijski sporazum s partnerom primateljem iz zemlje sudionice programa. Organizacija primateljica mora biti: ▪ visoko učilište iz zemlje sudionice programa koje ima Povelju Erasmus za visoko obrazovanje ili visoko učilište iz partnerske zemlje koje su priznala nadležna tijela i koje je potpisalo međuinstitucijski sporazum s partnerom primateljem iz zemlje sudionice programa ili ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija iz zemlje sudionice programa aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Vidjeti primjere na prethodnoj stranici.
Trajanje aktivnosti	Od 2 dana (5 dana iz partnerskih zemalja i u njih) do 2 mjeseca, isključujući vrijeme putovanja. U mobilnosti među zemljama sudionicama programa ta minimalna dva dana moraju biti uzastopna. Poučavanje mora obuhvaćati najmanje 8 sati poučavanja tjedno (ili bilo koje kraće razdoblje boravka). To se najmanje trajanje ne odnosi na pozvano osoblje iz poduzeća. Ako se poučavanje kombinira s osposobljavanjem tijekom jednog razdoblja u inozemstvu, najmanji broj sati poučavanja tjedno (ili bilo koje kraće razdoblje boravka) smanjuje se na 4 sata. Ako mobilnost traje duže od jednog tjedna, najmanji broj sati nastave u nepunom tjednu mora biti proporcionalan trajanju tog tjedna.
Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	Osoblje mora aktivnost mobilnosti obavljati u zemlji sudionici programa ili pošiljateljica ni zemlja boravišta osoblja.

Prihvatljivi sudionici	**Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja:** ▪ osoblje zaposleno na visokom učilištu u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji. ▪ osoblje iz poduzeća pozvano da poučava na visokom učilištu u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji iz bilo kojeg poduzeća koje djeluje u zemlji sudionici u programu ili partnerskoj zemlji, javne ili privatne organizacije (koja nema Povelju Erasmus za visoko obrazovanje) koja djeluje na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih (uključujući zaposlene doktorande). **Mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja:** ▪ osoblje zaposleno na visokom učilištu u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji.

DODATNE INFORMACIJE ZA MOBILNOST IZMEĐU ZEMALJA SUDIONICA PROGRAMA I PARTNERSKIH ZEMALJA

Proračunska sredstva dostupna za mobilnost između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja dijeli se među različitim regijama svijeta u 12 proračunskih omotnica te je veličina svake proračunske omotnice različita. Dodatne informacije o dostupnim iznosima u svakoj proračunskoj omotnici objavit će se na stranicama nacionalnih agencija.

Financijska se sredstva općenito moraju upotrijebiti na geografski uravnotežen način. EU je odredio nekoliko ciljnih vrijednosti u pogledu geografske ravnoteže i prioriteta koje se moraju postići na europskoj razini tijekom cijelog trajanja programa (2014. – 2020.). Te ciljne vrijednosti ne moraju postići pojedinačna visoka učilišta, ali nacionalne agencije uzet će te ciljne vrijednosti u obzir pri dodjeli dostupnih proračunskih sredstava. Osim toga, visoka se učilišta potiču na suradnju s partnerima u najsiromašnijim i najslabije razvijenim partnerskim zemljama.

Geografske ciljne vrijednosti određene za mobilnost između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja na razini EU-a do 2020. sljedeće su:

- U slučaju Azije u razvoju i Latinske Amerike, 25 % financijskih sredstava trebalo bi se upotrijebiti za organizaciju mobilnosti s najslabije razvijenim zemljama regije. Te su zemlje:
- u Aziji: Afganistan, Bangladeš, Kambodža, Laos, Nepal, Butan i Mjanmar
- u Latinskoj Americi: Bolivija, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva I Paragvaj.
- Najviše 30 % dostupnih proračunskih sredstava za Aziju trebalo bi se potrošiti na mobilnost s Kinom i Indijom,
- a ne više od 35 % dostupnih sredstava za Latinsku Ameriku na mobilnost s Brazilom i Meksikom.

Zbog uvjeta da se mora provesti mobilnost sa zemljama u regijama 6., 7., 8., 9., 10. i 11.[28] kojim se pridonosi razvojnoj pomoći, mobilnost za studente kratkog stručnog studija te prvog i drugog ciklusa ograničena je na dolaznu mobilnost iz partnerskih zemalja u zemlje sudionice programa9. Odlazna mobilnost prema tim regijama dostupna je samo na doktorskoj razini i za osoblje.

Međutim, postoji nekoliko iznimaka za određene zemlje sudionice programa[29]. Provjerite stranice svoje nacionalne agencije.

Konačno, visoka učilišta mogu se prijaviti za 100-postotnu mobilnost osoblja ili 100-postotnu mobilnost studenata ili za bilo koju kombinaciju tih dvaju elemenata uz uvjet da je to u skladu sa sekundarnim kriterijima koje je odredila nacionalna agencija (vidjeti odjeljak u nastavku).

SEKUNDARNI KRITERIJI ZA MOBILNOST IZMEĐU ZEMALJA SUDIONICA PROGRAMA I PARTNERSKIH ZEMALJA KOJE SU ODREDILE NACIONALNE AGENCIJE

Ako je proračunska omotnica za određenu partnersku regiju ili zemlju ograničena, nacionalna agencija može odabrati dodavanje jednog ili više sekundarnih kriterija s popisa u nastavku. Ako nacionalna agencija odluči primjenjivati sekundarne kriterije, ta će se odluka objaviti prije isteka roka, i to na stranicama nacionalne agencije.

- obrazovni stupanj (na primjer, ograničavanje prijava na samo jedan ili dva ciklusa – preddiplomski, diplomski ili doktorski)
- davanje prednosti samo mobilnosti osoblja ili samo mobilnosti studenata
- ograničavanje trajanja razdoblja mobilnosti (na primjer, ograničavanje mobilnosti studenata na 6 mjeseci ili mobilnosti osoblja na 10 dana).

[28] Samo indikativno. Podložno odredbama izmijenjenog Sporazuma o partnerstvu iz Cotonoua i višegodišnjeg financijskog okvira 2014. – 2020.
[29] Vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU ZA PROJEKT MOBILNOSTI UNUTAR ZEMALJA SUDIONICA PROGRAMA[30]

Ne postoji kvalitativna ocjena (kvaliteta se ocjenjuje u fazi podnošenja zahtjeva za Povelju Erasmus za visoko obrazovanje ili pri odabiru nacionalnoga konzorcija za mobilnost) i stoga nema kriterija za dodjelu.

Sredstva će biti dodijeljena svakom prihvatljivom zahtjevu za bespovratna sredstva (nakon provjere prihvatljivosti).

Najveći dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- broju razdoblja mobilnosti i mjesecima/danima za koje se podnosi zahtjev
- posljednjim rezultatima podnositelja zahtjeva u pogledu broja razdoblja mobilnosti, dobre kvalitete provedbenih aktivnosti i dobrog financijskog upravljanja, ako je podnositelj zahtjeva dobio sličan iznos bespovratnih sredstava prethodnih godina
- ukupnim nacionalnim proračunskim sredstvima dodijeljenima za aktivnost mobilnosti.

KRITERIJI ZA DODJELU ZA PROJEKT MOBILNOSTI IZMEĐU ZEMALJA SUDIONICA PROGRAMA I PARTNERSKIH ZEMALJA

Prihvatljivi zahtjevi za bespovratna sredstva (nakon provjere prihvatljivosti) ocjenjuju se na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost strategije (najviše 30 bodova)	U kojoj je mjeri planirani projekt mobilnosti relevantan za strategiju internacionalizacije uključenih visokih učilišta (u zemlji sudionici u programu i u partnerskoj zemlji) i važeća osnovna načela za odabir mobilnosti osoblja i/ili studenata.
Kvaliteta sporazuma o suradnji (najviše 30 bodova)	U kojoj mjeri organizacija podnositeljica zahtjeva ima prethodno iskustvo sa sličnim projektima s visokim učilištima / organizacijama u partnerskoj zemlji i jasnoća opisa odgovornosti, uloga i zadaća među partnerima.
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (najviše 20 bodova)	Potpunost i kvaliteta rješenja za odabir sudionika, potpora koja im se pruža i priznavanje njihova razdoblja mobilnosti (posebno u partnerskoj zemlji).
Učinak i širenje (najviše 20 bodova)	Mogući učinak projekta na sudionike, korisnike, partnerske organizacije, na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata projekta mobilnosti na razini fakulteta i ustanova, a i dalje, ako je primjenjivo, u zemljama sudionicama programa i partnerskim zemljama.

Podnositelj zahtjeva mora objasniti na koji način projekt ispunjava ta četiri kriterija iz perspektive njegove ustanove (ili ustanova ako je prijavu podnio konzorcij) i ustanova u partnerskoj zemlji.

Prijedlozi moraju dobiti ukupno najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje, od toga najmanje 15 bodova u kategoriji „relevantnost strategije".

Kako bi se dodijelila dostupna proračunska sredstva za svaku regiju, mobilnosti koje se planiraju sa svakom partnerskom zemljom navode se prema važnosti na regionalnoj ljestvici.

[30] Mobilnost u oba smjera

Iznos bespovratnih sredstava dodijeljen visokom učilištu ovisit će o nizu elemenata:

- broju razdoblja mobilnosti i mjesecima/danima za koje se podnosi zahtjev
- proračunskim sredstvima dodijeljenima po zemlji ili regiji
- geografskoj ravnoteži u pojedinoj regiji ili podregiji.

Nacionalna agencija može financirati mobilnosti s partnerskom zemljom koja se nalazi niže na regionalnoj ljestvici ako je to potrebno kako bi se osigurala geografska ravnoteža unutar regije, kako je utvrđeno geografskim ciljnim vrijednostima navedenima u prethodnom tekstu.

Nacionalna agencija nema obvezu financirati sve mobilnosti koje se zatraže za određenu partnersku zemlju ako se smatra da je zahtjev pretjeran u pogledu dostupnih proračunskih sredstava.

Ako je moguće i uz sveobuhvatne kriterije poretka po važnosti i geografske ravnoteže, nacionalna agencija nastojat će što šire raspodijeliti dostupna proračunska sredstva kako bi se izbjegla dominacija malenog broja visokih učilišta. Nacionalna agencija nastojat će biti što uključivija, povećavajući sudjelovanje dionika bez smanjenja kvalitete, geografske ravnoteže ili najmanje kritične veličine po projektu mobilnosti kako bi se osigurala izvedivost.

KAKVU AKREDITACIJU PODNOSITELJI ZAHTJEVA MORAJU IMATI ZA TAJ PROJEKT MOBILNOSTI?

POVELJA ERASMUS ZA VISOKO OBRAZOVANJE

Dodjela Povelje Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE) preduvjet je za sva visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa koja žele sudjelovati u projektu mobilnosti u visokom obrazovanju kao pojedinačno visoko učilište ili kao članica nacionalnog konzorcija za mobilnost. Europska komisija svake godine – preko Izvršne agencije za obrazovanje, audiovizualne medije i kulturu – objavljuje poseban poziv na podnošenje prijedloga u kojemu su navedeni detaljni uvjeti i kvalitativni kriteriji koje treba ispuniti kako bi se mogla dodijeliti Povelja Erasmus za visoko obrazovanje. Taj je poziv dostupan na stranicama izvršne agencije.

Visoka učilišta s poslovnim nastanom u partnerskoj zemlji moraju imati akreditaciju relevantne nacionalne akreditacijske agencije. Budući da ona ne mogu dobiti Povelju Erasmus za visoko obrazovanje, moraju imati sklopljen i međuinstitucijski sporazum s partnerima iz zemlje sudionice programa u koji su uključena načela Povelje Erasmus za visoko obrazovanje.

AKREDITACIJA ZA KONZORCIJ U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA

Organizacija iz zemlje sudionice programa koja podnosi zahtjev u ime nacionalnog konzorcija za mobilnost mora imati valjanu akreditaciju za konzorcij. Tu akreditaciju dodjeljuje ista nacionalna agencija koja ocjenjuje zahtjev za financiranje projekta mobilnosti u visokom obrazovanju. Zahtjev za akreditaciju i zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava projektu mobilnosti mogu se istodobno predati. Međutim, bespovratna sredstva za projekte mobilnosti dodjeljuju se samo onim visokim učilištima i organizacijama koji uspješno prođu postupak akreditacije. Za dobivanje akreditacije za konzorcij potrebno je ispuniti sljedeće uvjete:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Nacionalni konzorcij za mobilnost u području visokog obrazovanja može se sastojati od sljedećih organizacija sudionica: ▪ visokih učilišta koja imaju valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (za više informacija o Povelji vidjeti odjeljak „Povelja Erasmus za visoko obrazovanje" u prethodnom tekstu i Prilog I. ovom Vodiču) te ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih (vidjeti primjere prihvatljivih organizacija sudionica na prethodnoj stranici). Svaka organizacija sudionica mora imati poslovni nastan u istoj zemlji sudionici programa.
Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija sudionica može djelovati kao koordinator I podnijeti zahtjev u ime svih organizacija uključenih u konzorcij.
Broj organizacija sudionica	Nacionalni konzorcij za mobilnost mora se sastojati od najmanje tri prihvatljive organizacije sudionice, uključujući dva visoka učilišta pošiljatelja. Sve organizacije članice nacionalnog konzorcija za mobilnost moraju biti navedene u trenutku podnošenja zahtjeva za izdavanje akreditacije za konzorcij. Sve organizacije članice nacionalnog konzorcija za mobilnost moraju biti navedene u trenutku podnošenja zahtjeva za izdavanje akreditacije za konzorcij.
Trajanje akreditacije za konzorcij	Svi uzastopni godišnji pozivi najkasnije do poziva za 2020.
Kome predate zahtjev?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija podnositeljica zahtjeva ima poslovni nastan.
Kada predate zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za akreditaciju do **1. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju 1. Lipnja iste godine.
Kako predate zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Zahtjev za akreditaciju ocjenjuje se na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost konzorcija (najviše 30 bodova))	Relevantnost prijedloga za: ▪ ciljeve aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi projekta mobilnosti") ▪ potrebe i ciljeve organizacija koje sudjeluju u konzorciju I pojedinih sudionika. Stupanj do kojeg je prijedlog primjeren za: ▪ proizvodnju visokokvalitetnih ishoda učenja za sudionike ▪ jačanje kapaciteta i međunarodnog dosega organizacija koje sudjeluju u konzorciju ▪ doprinos dodanoj vrijednosti na razini EU-a s pomoću rezultata koji se ne bi mogli ostvariti aktivnostima koje provodi svako visoko učilište pojedinačno.
Kvaliteta sastava konzorcija i sporazuma o suradnji (najviše 20 bodova)	Stupanj do kojeg: ▪ konzorcij ima odgovarajući sastav visokih učilišta pošiljatelja, ako je primjereno, s komplementarnim organizacijama sudionicama iz drugih društveno-gospodarskih sektora s nužnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješno ostvarivanje svih vidova projekta ▪ koordinator konzorcija ima prethodno iskustvo u upravljanju konzorcijem ili sličnom vrstom projekta ▪ podjela uloga, odgovornosti i zadaća/resursa dobro je definirana i pokazuje predanost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica ▪ zadaće/resursi združuju se i dijele ▪ odgovornosti u pogledu upravljanja ugovorima i financijama jasno su definirane ▪ konzorcij uključuje nove sudionike u aktivnost.

Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti u konzorciju (najviše 20 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta mobilnosti (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) ▪ kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i pružanja potpore (npr. pronalaženje organizacija primateljica, spajanje, informiranje, jezična i međukulturna potpora, praćenje) ▪ kvaliteta suradnje, koordinacije i komunikacije među organizacijama sudionicama te s drugim relevantnim dionicima ▪ ako je primjenjivo, kvaliteta rješenja za priznavanje I potvrđivanje ishoda učenja sudionika te dosljedna primjena europskih alata za transparentnost i priznavanje ▪ ako je primjenjivo, primjerenost mjera za odabir sudionika u aktivnostima mobilnosti i za poticanje osoba u nepovoljnom položaju na sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti.
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje ishoda aktivnosti koje predvodi konzorcij ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice, za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na institucijskoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje ishoda aktivnosti koje predvodi konzorcij unutar organizacija sudionica i partnera te izvan njih

Prijedlozi moraju dobiti ukupno najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za izdavanje akreditacije. Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu najvećeg broja bodova za svaki kriterij za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O TOJ AKTIVNOSTI?

Posebna pravila i kriteriji te dodatne korisne informacije o toj aktivnosti nalaze se u Prilogu I. ovom Vodiču. Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju relevantne odjeljke tog Priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Podnositelji prijedloga za projekte mobilnosti studenata i osoblja u visokom obrazovanju moraju u obrascu zahtjeva navesti sljedeće podatke:

- broj studenata i osoblja koji bi trebali sudjelovati u aktivnosti
- mobilnosti ukupno trajanje planiranih aktivnosti mobilnosti.

Na osnovi toga nacionalne agencije iz zemlje sudionice programa dodjeljuju bespovratna sredstva podnositeljima zahtjeva za podupiranje određenog broja aktivnosti mobilnosti, do najvišeg broja koji zatraži podnositelj zahtjeva.

Podnositelj koji podnese prijedlog projekta mobilnosti s partnerskim zemljama ispunjava zaseban obrazac koji se odnosi na mobilnost u partnersku zemlju i iz nje.

Zasebna se bespovratna sredstva dodjeljuju za mobilnost s partnerskim zemljama.

Sljedeća se pravila primjenjuju na financijsku potporu za te aktivnosti:

A) PRAVILA FINANCIRANJA KOJA SE PRIMJENJUJU NA SVE AKTIVNOSTI MOBILNOSTI

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti (osim troškova boravka i putnih troškova sudionika)	Doprinos jediničnim troškovima	U slučaju mobilnosti među zemljama sudionicama programa: do 100. sudionika: 350 EUR po sudioniku, a iznad 100. sudionika: 200 EUR po dodatnom sudioniku. U slučaju mobilnosti između zemalja sudionica programa I partnerskih zemalja: 350 EUR po sudioniku	Na temelju broja sudionika u mobilnosti
Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi izravno povezani sa sudionicima s posebnim potrebama	Stvarni troškovi	Do 100 % prihvatljivih troškova koje je odobrila nacionalna agencija.	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu mora biti utemeljen i dobro obrazložen u posebnom obrascu zahtjeva nakon odabira sudionika
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. U slučaju mobilnosti među zemljama sudionicama programa: visoki putni troškovi sudionika iz najudaljenijih regija i prekomorskih zemalja i teritorija te u njih	Stvarni troškovi	Troškovi financijskog jamstva: 75 % prihvatljivih troškova Visoki putni troškovi: najviše do 80 % putnih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu mora biti utemeljen i dobro obrazložen nakon odabira sudionika

BESPOVRATNA SREDSTVA ZA ORGANIZACIJSKU POTPORU ZA KORISNIKA (VISOKA UČILIŠTA ILI KONZORCIJI):

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu čine doprinos svim troškovima ustanove u pogledu aktivnosti pružanja potpore za mobilnost studenata i osoblja, koji dolaze iz inozemstva i odlaze u inozemstvo, radi usklađivanja s Poveljom Erasmus za visoko obrazovanje u zemljama sudionicama programa te s načelima Povelje Erasmus za visoko obrazovanje koji se odražavaju u dogovorenim međuinstitucijskim sporazumima kada je riječ o ustanovama iz partnerskih zemalja. Primjerice:

- organizacijska rješenja s partnerskim ustanovama, uključujući posjete potencijalnim partnerima, radi dogovora o uvjetima međuinstitucijskih sporazuma za odabir, pripremu, primanje i integraciju sudionika u mobilnosti te za ažuriranje tih međuinstitucijskih sporazuma
- osiguravanje ažuriranih kataloga kolegija za međunarodne studente
- pružanje informacija i pomoći studentima i osoblju
- odabir studenata i osoblja
- priprema sporazuma o učenju kako bi se osiguralo potpuno priznavanje obrazovnih komponenata studenata priprema i priznavanje sporazuma o mobilnosti za osoblje
- jezična i međukulturna priprema koja se pruža dolaznim i odlaznim studentima i osoblju te koja se nadopunjuje mrežnom jezičnom potporom programa Erasmus+
- olakšavanje integracije dolaznih sudionika u mobilnosti na visokom učilištu
- osiguravanje učinkovitih rješenja za mentorstvo i mentorski rad sa sudionicima u mobilnosti
- posebni mehanizmi za osiguravanje kvalitete stručne prakse studenata u poduzećima
- osiguravanje priznavanja obrazovnih komponenti i povezanih bodova, izdavanje prijepisa ocjena i dopunskih isprava o studiju
- potpora za ponovnu integraciju sudionika u mobilnosti i za nadogradnju na stečene nove kompetencije u korist visokog učilišta i kolega stručnjaka.

Visoka učilišta u zemljama sudionicama programa i u partnerskim zemljama obvezuju se poštovati sva načela Povelje kako bi osigurale visokokvalitetnu mobilnost, uključujući sljedeće: „osigurati da su sudionici u mobilnosti koji odlaze u inozemstvo spremni za mobilnost te da su stekli nužnu razinu jezičnog znanja" i „pružiti odgovarajuću jezičnu potporu sudionicima u mobilnosti koji dolaze iz inozemstva". Potrebno je iskoristiti postojeće mogućnosti u ustanovama za učenje jezika. Visoka učilišta koja mogu ponuditi visokokvalitetnu mobilnost studenata i osoblja, uključujući jezičnu potporu, uz manji trošak (ili zato što se financiraju iz drugih izvora uz sredstva EU-a) moći će prenijeti dio bespovratnih sredstava za organizacijsku potporu za financiranje više aktivnosti mobilnosti. U tom se pogledu razina fleksibilnosti utvrđuje ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava.

Korisnici će u svim slučajevima biti obvezani ugovorom pružati takve kvalitetne usluge i njihov će rad pratiti i provjeravati nacionalne agencije, uzimajući u obzir i povratne informacije koje daju studenti i osoblje upotrebom alata za mobilnost (Mobility Tool+), koji je izravno dostupan nacionalnim agencijama i Komisiji.

U slučaju mobilnosti unutar zemalja sudionica programa bespovratna sredstva za organizacijsku potporu izračunavaju se na temelju broja svih sudionika odlazne mobilnosti koji primaju potporu (uključujući sudionike mobilnosti koji primaju nultu stopu bespovratnih sredstava iz fondova EU-a tijekom cijelog razdoblja mobilnosti – vidjeti u nastavku) i osoblja koje dolazi iz poduzeća i predaje na visokom učilištu, koje je korisnik ili član konzorcija za mobilnost. Sudionici u mobilnosti koji dobivaju nultu stopu bespovratnih sredstava iz fondova EU-a tijekom cijelog razdoblja mobilnosti smatraju se sudionicima u mobilnosti koji dobivaju potporu jer imaju korist od okvira za mobilnost i organizacijskih aktivnosti. Organizacijska potpora isplaćuje se stoga i za te sudionike.

U slučaju mobilnosti između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja, iznos bespovratnih sredstava za organizacijsku potporu računa se prema broju odobrenih mobilnosti, uključujući sve sudionike odlazne mobilnosti iz zemalja sudionica programa i sve sudionike dolazne mobilnosti iz partnerskih zemalja koji primaju potporu. Sudionici u mobilnosti koji dobivaju nultu stopu bespovratnih sredstava iz fondova EU-a u cijelom razdoblju mobilnosti mogu se smatrati sudionicima u mobilnosti koji dobivaju potporu jer imaju korist od okvira za mobilnost i organizacijskih aktivnosti. To ne uključuje osobe u pratnji sudionika tijekom njihove aktivnosti u inozemstvu i dodatne mobilnosti koje se mogu organizirati prijenosom financijskih sredstava među proračunskim kategorijama.

Kada je riječ o nacionalnim konzorcijima za mobilnost, ta se bespovratna sredstva mogu razdijeliti među svim nacionalnim članovima u skladu s pravilima koja su međusobno dogovorili. Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu za mobilnost između partnerskih zemalja i zemalja sudionica programa dijele se među partnerima na uzajamno prihvatljiv način koji su dogovorile ustanove sudionice.

SUDIONICI U MOBILNOSTI KOJI DOBIVAJU NULTU STOPU BESPOVRATNIH SREDSTAVA EU-A

Studenti i osoblje koji dobivaju nultu stopu bespovratnih sredstava EU-a su sudionici u mobilnosti koji ne primaju bespovratna sredstva EU-a za putne troškove i boravak, ali inače ispunjavaju sve kriterije mobilnosti studenata i osoblja te se koriste svim prednostima sudjelovanja u programu Erasmus+. Oni mogu dobiti regionalnu, nacionalnu ili drugu vrstu bespovratnih sredstava za pokrivanje troškova mobilnosti. Broj sudionika u mobilnosti koji dobivaju nultu stopu bespovratnih sredstava EU-a u cijelom razdoblju mobilnosti bilježi se u statističke svrhe kao pokazatelj uspješnosti koji se upotrebljava za raspodjelu proračuna EU-a među zemljama, za mobilnost unutar zemalja sudionica programa i za mobilnost između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja

POTPORA ZA POSEBNE POTREBE

Osoba s posebnim potrebama potencijalni je sudionik čije je fizičko, psihičko ili zdravstveno stanje takvo da njegovo/njezino sudjelovanje u projektu / aktivnosti mobilnosti ne bi bilo moguće bez dodatne financijske potpore. Visoka učilišta koja su odabrala studente i/ili osoblje s posebnim potrebama mogu zatražiti dodatna bespovratna sredstva od nacionalne agencije za pokrivanje dodatnih troškova njihova sudjelovanja u aktivnostima mobilnosti. Za osobe s posebnim potrebama bespovratna sredstva stoga mogu biti viša od najviših pojedinih iznosa potpore navedenih u nastavku. Visoka učilišta opisat će na svojim stranicama kako studenti i osoblje s posebnim potrebama mogu zatražiti takva dodatna bespovratna sredstva.

Dodatna financijska sredstva za studente i osoblje s posebnim potrebama mogu se osigurati i iz drugih izvora na lokalnoj, regionalnoj i/ili nacionalnoj razini.

Kada je riječ o osobama u pratnji studenata i osoblja s posebnim potrebama, one imaju pravo na doprinos utemeljen na stvarnim troškovima.

Potpisivanjem Povelje Erasmus za visoko obrazovanje sva se visoka učilišta obvezuju da će osigurati jednak pristup i mogućnosti svim sudionicima, neovisno o statusu i podrijetlu. Stoga studenti i osoblje s posebnim potrebama mogu imati korist od usluga potpore koje ustanova primateljica nudi lokalnim studentima i osoblju.

IZVANREDNI TROŠKOVI

Samo sudionici koji imaju pravo na standardni iznos bespovratnih sredstava za putovanje imaju pravo na izvanredne troškove za visoke putne troškove.

Korisnicima projekata mobilnosti omogućit će se potraživanje financijske potpore za izvanredne putne troškove sudionika pod proračunskom stavkom „izvanredni troškovi" (do najviše 80 % putnih troškova). Ta mogućnost dostupna je pod uvjetom da podnositelj može dokazati da se u skladu sa standardnim pravilima financiranja (na temelju jediničnih troškova utvrđenih s obzirom na raspon udaljenosti) ne pokriva najmanje 70 % putnih troškova sudionika.

DRUGI IZVORI FINANCIRANJA

Studenti i osoblje mogu, uz bespovratna sredstva EU-a ili umjesto njih (sudionici u mobilnosti koji primaju nultu stopu bespovratnih sredstava EU-a) dobivati regionalna, nacionalna ili druga bespovratna sredstva kojima upravlja organizacija koja nije nacionalna agencija (npr. ministarstvo ili regionalna tijela). Na takvu vrstu bespovratnih sredstava koja se pružaju iz drugih izvora financiranja a ne iz proračuna EU-a, ne primjenjuju se iznosi ni gornje i donje granice navedene u ovom dokumentu.

B) BESPOVRATNA SREDSTVA ZA MOBILNOST STUDENAT

Studenti mogu dobiti bespovratna sredstva EU-a kao doprinos za putne troškove i troškove boravka tijekom razdoblja studija ili stručne prakse u inozemstvu. Te će iznose utvrditi nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima i/ili visokim učilištima na temelju objektivnih i transparentnih kriterija koji su opisani u nastavku. Točni iznosi bit će objavljeni na stranicama nacionalnih agencija i visokih učilišta.

Zemlje sudionice programa podijeljene su u sljedeće tri skupine:

1 skupina **Zemlje sudionice programa s višim troškovima života**	Danska, Finska, Island, Irska, Luksemburg, Švedska, Ujedinjena Kraljevina, Lihtenštajn, Norveška
2 skupina **Zemlje sudionice programa sa srednjim troškovima života**	Austrija, Belgija, Njemačka, Francuska, Italija, Grčka, Španjolska, Cipar, Nizozemska, Malta, Portugal
3 skupina **Zemlje sudionice programa s nižim**	Bugarska, Hrvatska, Češka, Estonija, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, bivša jugoslavenska republika

troškovima života	Makedonija, Turska

MOBILNOST UNUTAR ZEMALJA SUDIONICA PROGRAMA – KRITERIJ 1. – ZEMLJE POŠILJATELJICE I PRIMATELJICE STUDENATA

Bespovratna sredstva EU-a koja se dodjeljuju studentima ovisit će o smjeru njihove mobilnosti kako slijedi:

- mobilnost prema zemlji sa sličnim troškovima života: studenti će dobiti srednji raspon bespovratnih sredstava EU-a
- mobilnost prema zemlji s višim troškovima života: studenti će dobiti viši raspon bespovratnih sredstava EU-a
- mobilnost prema zemlji s nižim troškovima života: studenti će dobiti niži raspon bespovratnih sredstava EU-a.

Iznosi koje su utvrdile nacionalne agencije utvrđuju se u okviru sljedeće donje i gornje granice:

- srednji raspon bespovratnih sredstva EU-a: srednji raspon, od **220 do 470 EUR** mjesečno, primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema zemlji sa sličnim troškovima života: a) iz 1. skupine u 1. skupinu, b) iz 2. skupine u 2. skupinu i c) iz 3. skupine u 3. skupinu
- viši raspon bespovratnih sredstava EU-a: odgovara srednjem rasponu koji primjenjuje nacionalna agencija uvećanom za najmanje 50 EUR te iznosi od **270 do 520 EUR** mjesečno. Primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema zemlji s višim troškovima života: a) iz zemalja 2. skupine u zemlje 1. skupine i b) iz zemalja 3. skupine u zemlje 1. i 2. skupine
- niži raspon bespovratnih sredstava EU-a: odgovara srednjem rasponu koji primjenjuje nacionalna agencija umanjenom za najmanje 50 EUR te iznosi od **170 do 420 EUR** mjesečno. Primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema zemlji s nižim troškovima života: a) iz zemalja 1. skupine u zemlje 2. i 3. skupine i b) iz 2. skupine u 3. skupinu.

Pri određivanju iznosa koji će se primjenjivati na korisnike u njihovoj zemlji nacionalne agencije uzimaju u obzir dva posebna kriterija:

- dostupnost i razinu drugih izvora sufinanciranja iz privatnih ili javnih tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini kojima se dopunjuju bespovratna sredstva EU-a
- opću razinu potražnje studenata koji planiraju studirati u inozemstvu ili se ondje osposobljavati.

Nacionalne agencije mogu svojim visokim učilištima omogućiti fleksibilnost utvrđivanjem raspona umjesto iznosa na nacionalnoj razini. To bi se trebalo raditi samo iz opravdanih razloga, na primjer u zemljama u kojima je sufinanciranje dostupno na regionalnoj ili institucijskoj razini.

MOBILNOST UNUTAR ZEMALJA SUDIONICA PROGRAMA – KRITERIJ 2. – DODATNA POTPORA ZA POSEBNE CILJNE SKUPINE, AKTIVNOSTI I ZEMLJE/REGIJE POŠILJATELJICE

Studenti iz nepovoljnih sredina (osim onih s posebnim potrebama)

Nacionalna tijela mogu odlučiti zajedno s nacionalnim agencijama odgovornima za provedbu programa Erasmus+ u određenoj zemlji sudionici programa (na temelju mogućnosti sudjelovanja/nesudjelovanja, ovisno o potpori koja se već pruža na nacionalnoj razini) da bi sva visoka učilišta u njihovoj zemlji trebala na potporu bespovratnih sredstava za studente iz nepovoljnih sredina (uključujući izbjeglice, tražitelje azila i migrante) dodati jednokratni iznos od **100 do 200 EUR mjesečno.** Točan jednokratan mjesečni iznos i kriterije koji će se primjenjivati utvrdit će nadležna tijela na nacionalnoj razini.

Studenti na stručnoj praksi

Studenti na stručnoj praksi dobit će dodatnih **od 100 do 200 EUR mjesečno** iz bespovratnih sredstava EU-a. Točan iznos utvrdit će nacionalne agencije i/ili visoka učilišta u skladu s razinom potražnje i razinom sufinanciranja za takvu vrstu mobilnosti. U svim slučajevima isti iznos trebali bi dobiti svi studenti na istom visokom učilištu, neovisno o dodatku i/ili doprinosu u naravi koji student može dobiti od poduzeća domaćina. Studenti iz nepovoljnih sredina koji su na stručnoj praksi imaju pravo na dodatak za studente iz nepovoljnih sredina umjesto dodatka za stručnu praksu ako je dodatak za stručnu praksu niži.

Studenti iz najudaljenijih zemalja sudionica programa i regija te prekomorskih zemalja i teritorija S obzirom na ograničenja koja proizlaze iz udaljenosti od drugih zemalja sudionica programa, studenti iz najudaljenijih regija, Cipra, Islanda i Malte te prekomorskih zemalja i teritorija dobit će sljedeće više iznose pojedinačne potpore:

Iz	U	Iznos
najudaljenijih regija, Cipra, Islanda i Malte, prekomorskih zemalja i teritorija	zemlje 1. skupine	770 EUR mjesečno
	zemlje 2. skupine	720 EUR mjesečno
	zemlje 3. skupine	670 EUR mjesečno

Uz navedene iznose za pojedinačnu potporu, studenti iz tih zemalja dobit će sljedeće dodatne iznose kao potporu za pokrivanje putnih troškova:

Udaljenost putovanja[31]	Iznos
Od 10 do 99 KM:	20 EUR po sudioniku
Od 100 do 499 KM:	180 EUR po sudioniku
Od 500 do 1999 KM:	275 EUR po sudioniku
Od 2000 do 2999 KM:	360 EUR po sudioniku
Od 3000 do 3999 KM:	530 EUR po sudioniku
Od 4000 do 7999 KM:	820 EUR po sudioniku
8000 KM ili više:	1500 EUR po sudioniku

Dodaci za stručnu praksu ili nepovoljnu sredinu u tom se slučaju ne primjenjuju.

Razina financijske potpore koju utvrđuju visoka učilišta.

Od visokih učilišta u svim se slučajevima traži da poštuju sljedeća načela i kriterije pri određivanju i/ili primjeni iznosa EU-a u svojoj ustanovi:

- Nakon što ustanove odrede iznose, oni ostaju isti tijekom cijelog trajanja projekta mobilnosti. Nije moguće smanjiti ni povećati iznos bespovratnih sredstava unutar istog projekta.
- Iznosi moraju biti utvrđeni i/ili primijenjeni na objektivan i transparentan način uzimajući u obzir sva načela i prethodno opisanu metodologiju (tj. uzimajući u obzir smjer mobilnosti i dodatno posebno financiranje).
- Isti iznos bespovratnih sredstava mora se dodijeliti svim studentima koji odlaze u istu skupinu zemalja za istu vrstu mobilnosti – studij ili stručna praksa (osim studentima iz nepovoljnih sredina ili s posebnim potrebama).

MOBILNOST IZMEĐU ZEMALJA SUDIONICA PROGRAMA I PARTNERSKIH ZEMALJA

Iznosi pojedinačne potpore određeni su na sljedeći način:

Iz	U	Iznos
Prihvatljivih partnerskih zemalja	zemlje sudionice programa 1. skupine	900 EUR mjesečno
	zemlje sudionice programa 2. skupine	850 EUR mjesečno
	zemlje sudionice programa 3. skupine	800 EUR mjesečno
Zemalja sudionica programa	partnerske zemlje	700 EUR mjesečno

[31] Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr). Mora se navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a za povratno putovanje.

Osim toga, studenti koji putuju u partnerske zemlje ili iz partnerskih zemalja dobit će sljedeće dodatne iznose kao potporu za pokrivanje putnih troškova:

Udaljenost putovanja[32]	Iznos
Od 10 do 99 KM:	20 EUR po sudioniku
Od 100 do 499 KM:	180 EUR po sudioniku
Od 500 do 1999 KM:	275 EUR po sudioniku
Od 2000 do n 2999 KM:	360 EUR po sudioniku
Od 3000 do 3999 KM:	530 EUR po sudioniku
Od 4000 do 7999 KM:	820 EUR po sudioniku
8000ili više:	1500 EUR po sudioniku

C) BESPOVRATNA SREDSTVA ZA MOBILNOST OSOBLJA

Osoblje će dobiti bespovratna sredstva EU-a za pokrivanje putnih troškova i troškova boravka dok su u inozemstvu na sljedeći način:

<table>
<tr><th colspan="2">Prihvatljivi troškovi</th><th>Mehanizam financiranja</th><th>Iznos</th><th>Pravilo za dodjelu</th></tr>
<tr><td rowspan="7">Putovanje</td><td rowspan="7">Doprinos za putne troškove sudionika od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag</td><td rowspan="7">Doprinos jediničnim troškovima</td><td>Za udaljenosti od 10 do 99 km:
20 EUR po sudioniku</td><td rowspan="7">Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija[33]. Podnositelj prijedloga mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojim će se financirati povratno putovanje[34]</td></tr>
<tr><td>Za udaljenosti od 100 do 499 km:
180 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td>Za udaljenosti od 500 do 1999 km:
275 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td>Za udaljenosti od 2000 do 2999 km:
360 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td>Za udaljenosti od 3000 i 3999 km:
530 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td>Za udaljenosti od 4000 i 7999 km:
820 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td>Za udaljenosti od 8000 km ili više:
1500 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td>Pojedinačna potpora</td><td>Troškovi izravno povezani s boravkom sudionika tijekom trajanja aktivnosti</td><td>Doprinos jediničnim troškovima</td><td>Do 14. dana aktivnosti: A1.1 ako je riječ o mobilnosti među zemljama sudionicama programa ili A1.2 ako je riječ o mobilnosti između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja, po danu po sudioniku
+
između 15. i 60. dana aktivnosti: 70 % od A1.1 ako je riječ o mobilnosti među zemljama sudionicama programa ili A1.2 ako je riječ o mobilnosti između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja, po danu po sudioniku</td><td>Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).</td></tr>
</table>

[32] Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr). Mora se navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a za povratno putovanje.

[33] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[34] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se održava u Rimu (Italija), podnositelj zahtjeva a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za putne troškove sudionika od Madrida do Rima i natrag (275 EUR).

TABLICA A – POJEDINAČNA POTPORA (IZNOSI U EUR PO DANU)

Iznosi ovise o zemlji primateljici. Ti će se iznosi odrediti u okviru raspona od najmanjeg do najvišeg iznosa navedenih u tablici u nastavku. Pri određivanju iznosa koji će se primjenjivati na korisnike u njihovoj državi nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima uzimaju u obzir dva posebna kriterija:

- dostupnost i razinu drugih izvora sufinanciranja iz privatnih ili javnih tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini kojima se dopunjuju bespovratna sredstva EU-a
- opću razinu potražnje za osobljem koje planira poučavati ili osposobljavati se u inozemstvu.

Isti postotak u okviru raspona treba se primijeniti na sve odredišne zemlje. Nije moguće dati isti iznos za sve odredišne zemlje.

Zemlja primateljica	**Osoblje iz zemalja sudionica programa**	**Osoblje iz partnerskih zemalja**
	Min. – maks. (po danu)	**Iznos (po danu)**
	A1.1	**A1.2**
Norveška, Danska, Luksemburg, Ujedinjena Kraljevina, Island, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn	80-180	180
Nizozemska, Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Španjolska, Cipar, Grčka, Malta, Portugal	70-160	160
Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvatska, Slovačka, Češka, Litva, Turska, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Bugarska, bivša jugoslavenska republika Makedonija	60-140	140
Partnerske zemlje	180	Uvjeti nisu ispunjeni

Za aktivnosti mobilnosti među zemljama sudionicama programa nacionalne agencije mogu svojim visokim učilištima omogućiti fleksibilnost utvrđivanjem raspona umjesto iznosa na nacionalnoj razini. To bi se trebalo raditi samo iz opravdanih razloga, na primjer u zemljama u kojima je sufinanciranje dostupno na regionalnoj ili institucijskoj razini. Točni iznosi bit će objavljeni na stranicama svake nacionalne agencije i visokog učilišta.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA UČENIKE I OSOBLJE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Organizacije se mogu prijaviti za projekte mobilnosti za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju na dva načina:

- bilo koja prihvatljiva organizacija može se prijaviti za financiranje projekata mobilnosti za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju **bez** Povelje Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju
- organizacije s dokazanim iskustvom koje su nositelji valjane **Povelje Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju** mogu se ubrzanim postupkom prijaviti za financiranje projekata mobilnosti za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju s Poveljom Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

Kriteriji prihvatljivosti i kriteriji za dodjelu za ova dva načina prijave opisani su u odgovarajućim odjeljcima te aktivnosti.

ERASMUSPRO: POTPORA ZA DUGOROČNU MOBILNOST ZA UČENIKE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU ILI ONE KOJI SU NEDAVNO STEKLI KVALIFIKACIJU

Komunikacijom „Ulaganje u mlade u Europi" u prosincu 2016. pokrenut je „ErasmusPro", politička inicijativa usmjerena na povećanje dugoročne mobilnosti u inozemstvu, za učenike u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, uključujući naučnike ili osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju. Inicijativom ErasmusPro odgovara se na pozive Europskog parlamenta, te poduzeća i ostalih dionika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, na povećanje kvalitete, privlačnosti i zapošljivosti učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju s pomoću dugoročne stručne prakse u inozemstvu.

Mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju ima jasnu vrijednost u pomaganju mladima da postanu otvoreniji, prošire svoje socijalne, profesionalne i transverzalne vještine, razviju sklonost inovacijama i poduzetnosti te osjećaj europskog građanstva. Ona je sredstvo za poboljšanje opće uspješnosti organizacija (pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i poduzeća) uključenih u takve prakse, što se postiže razvijanjem trajnih strategija internacionalizacije pri čemu se istodobno pomaže poduzećima da pronađu osobe s odgovarajućim vještinama koje su im potrebne za povećanje konkurentnosti. Dugoročna stručna praksa u inozemstvu ima veću dodanu vrijednost za učenike u smislu razvijanja njihovih vještina za određeni posao te još boljeg poznavanja stranog jezika, kulture i radnog okruženja, čime se povećava njihova zapošljivost.

Projekt mobilnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju može obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti:

MOBILNOST UČENIKA

- **mobilnost u pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i/ili društva u inozemstvu,** od 2 tjedna do najviše 3 mjeseca
- **dugoročna mobilnost u pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i/ili društvima u inozemstvu (ErasmusPro), u trajanju** od 3 mjeseca do 12 mjeseci.

U tim aktivnostima mogu sudjelovati učenici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (uključujući naučnike) u organizacijama za strukovno osposobljavanje (pružatelji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja). Kako bi se povećala zapošljivost učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i olakšao njihov prijelaz na tržište rada, u tim aktivnostima mogu sudjelovati i osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju (manje od 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije)[35]. Aktivnosti mogu biti u obliku sveobuhvatne stručne prakse u poduzeću ili drugoj relevantnoj organizaciji ili u pružatelju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (škola, institut ili druga organizacija koja pruža strukovno obrazovanje i osposobljavanje), pri čemu se uz snažnu komponentu učenja na radnome mjestu (stručna praksa) nudi i školsko obrazovanje. U slučaju dugoročnih mobilnosti (ErasmusPro), iako organizacija primateljica može biti pružatelj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, aktivnost bi trebala imati izraženu komponentu učenja na radnome mjestu, obično u obliku stručne prakse u poduzeću.

Svaka aktivnost mobilnosti utvrđuje se unutar okvira kvalitete koji su prethodno dogovorile organizacija pošiljateljica i primateljica radi osiguranja visoke razine kvalitete aktivnosti, uključujući „sporazum o učenju".

Ishodi učenja službeno se priznaju i vrednuju na institucijskoj razini, sadržaj se prilagođava prema potrebi kako bi se osiguralo da se razdoblje mobilnosti u inozemstvu uklapa u program u koji je upisan naučnik/učenik u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

U okviru aktivnosti iz inicijative ErasmusPro mogu se financirati kratki „posjeti u svrhu planiranja aktivnosti" osoblja iz organizacija pošiljateljica u organizacije primateljice (pružatelji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i/ili poduzeća) radi olakšavanja međuinstitucijske suradnje te bolje pripreme mobilnosti i osiguravanja njezine visoke kvalitete.

MOBILNOST OSOBLJA:

- **Poučavanje/osposobljavanje:** ovom aktivnošću omogućava se osoblju pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja da poučavaju u partnerskom pružatelju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u inozemstvu. Njome se omogućava i zaposlenicima poduzeća da provode osposobljavanje u pružatelju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u inozemstvu.
- **Osposobljavanje osoblja:** ovom se aktivnošću podupire stručno usavršavanje osoblja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u obliku stručne prakse ili praćenja rada / razdoblja promatranja u poduzeću ili bilo kojem drugom pružatelju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u inozemstvu.

Programom Erasmus+ podupire se mobilnost osoblja u svrhu učenja:

- koja je obuhvaćena strateškim pristupom organizacija sudionica (koji je usmjeren na modernizaciju i internacionalizaciju njihove misije)
- koja odgovara na jasno definirane potrebe osoblja za razvojem i popraćena je odgovarajućim mjerama za odabir, pripremu i praćenje
- koja osigurava primjereno priznavanje ishoda učenja osoblja koje sudjeluje u programu te osigurava širenje i široku upotrebu ishoda učenja u organizaciji.

Tim se aktivnostima osoblju u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju pruža i mogućnost da stekne kompetencije za ispunjenje potreba učenika koji dolaze iz nepovoljnih sredina. S obzirom na trenutačni kontekst u pogledu mladih migranata, izbjeglica i tražitelja azila, posebna pozornost posvetit će se potpori projekata kojima se osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju osposobljava u područjima kao što su osposobljavanje djece koja su izbjeglice, međukulturne učionice, poučavanje mladih na njihovu drugom jeziku, tolerancija u učionici i raznolikost.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U OVOM PROJEKTU?

Organizacije sudionice u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadaće:

- Organizacija podnositeljica zahtjeva: odgovorna za prijavu projekta mobilnosti, potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i upravljanje njime te za izvješćivanje. Podnositelj zahtjeva može biti koordinator konzorcija: vodi

[35] Za one zemlje u kojima osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju moraju nakon stjecanja kvalifikacije odslužiti obvezni vojni rok ili civilnu službu, razdoblje prihvatljivosti za takve osobe produljit će se u skladu s duljinom trajanja vojnog roka ili civilne službe.

nacionalni konzorcij za mobilnost koji se sastoji od partnerskih organizacija u istoj zemlji i čiji je cilj slanje učenika i osoblja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u inozemstvo. Koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost može ujedno, ali ne nužno, djelovati i kao organizacija pošiljateljica.

- Organizacija pošiljateljica: odgovorna za odabir učenika/osoblja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i njihovo slanje u inozemstvo.
- Organizacija primateljica: odgovorna za primanje učenika/osoblja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju iz inozemstva i za ponudu programa aktivnosti ili koja ima koristi od aktivnosti osposobljavanja koje pruža osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.
- Posrednička organizacija: to je organizacija koje je aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih koja nije organizacija pošiljateljica, no posjeduje stručno znanje koje joj omogućava da pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koji su pošiljatelji pomaže u vezi s administrativnim postupcima, praktičnim aranžmanima, usklađivanjem profila naučnika/učenika s potrebama poduzeća u slučaju stručne prakse te zajedničkim pripremanjem sudionika. Ako je posrednička organizacija partner u nacionalnom konzorciju za mobilnost, njezin se doprinos mora jasno opisati kao dio prijave projekta. Ako posrednička organizacija nije dio nacionalnog konzorcija za mobilnost, organizacijama podnositeljicama zahtjeva preporučuje se da formalno utvrde skup prava i obveza koji si primjenjuje na suradnju s takvim posredničkim organizacijama.

Organizacije pošiljateljice i primateljice, zajedno s učenicima/osobljem, moraju se dogovoriti o aktivnostima koje moraju poduzimati učenici – u „sporazumu o učenju" – ili članovi osoblja – u „sporazumu o mobilnosti" – prije početka razdoblja mobilnosti. U tim se sporazumima definiraju ciljni ishodi učenja za razdoblje učenja u inozemstvu, navode odredbe za formalno priznavanje i propisuju prava i obveze svake stranke.

Učenici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju koji odlaze u inozemstvo na najmanje 19 dana imaju pravo na jezičnu potporu. Mrežna jezična potpora postupno se uvodi tijekom provedbe programa. Nju je Europska komisija stavila na raspolaganje prihvatljivim sudionicima za procjenu njihova znanja stranih jezika i kako bi, prema potrebi, ponudila najprikladniji način učenja jezika prije i/ili tijekom mobilnosti (za više pojedinosti vidjeti Prilog I. ovom Vodiču).

PROJEKT MOBILNOSTI ZA UČENIKE I OSOBLJE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU BEZ POVELJA ERASMUS+ ZA MOBILNOST U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU ZA OCJENJIVANJE TOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje projekt mobilnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju mora ispuniti kako bi bio prihvatljiv za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+:

OPĆI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive aktivnosti	Projekt mobilnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju mora obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti: ▪ mobilnost u pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i/ili društva u inozemstvu, u trajanju od 2 tjedna do najviše 3 mjeseca ▪ dugoročnu mobilnost u pružateljima strukovnog obrazovanja I osposobljavanja i/ili poduzećima u inozemstvu (ErasmusPro), u trajanju od 3 mjeseca do 12 mjeseci ▪ aktivnosti poučavanja / osposobljavanja u inozemstvu ▪ osposobljavanje osoblja u inozemstvu.
Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija (ili njezino društvo kći / podružnica) aktivna u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (koja se naziva pružateljem strukovnog obrazovanja i osposobljavanja) ili ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna na tržištu rada (koja se naziva poduzećem). Takve organizacije, primjerice, mogu biti: ▪ škola/ustanova/centar za strukovno obrazovanje ▪ javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) ▪ socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate ▪ javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini ▪ znanstveni institut ▪ zaklada ▪ škola / ustanova / obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do višeg sekundarnog obrazovanja, uključujući obrazovanje odraslih) ▪ neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija ▪ tijelo odgovorno za politike u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Svaka organizacija mora imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa. ▪ tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja i informiranja Svaka organizacija mora imati poslovni nastan u državi sudionici u Programu.
Tko se može prijaviti?	▪ Pružatelj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (ili njegovo društvo kći / podružnica) koji šalje učenike i osoblje u inozemstvo. ▪ Koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Broj organizacija sudionica	Aktivnost mobilnosti transnacionalna je aktivnost i uključuje najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jednu organizaciju pošiljateljicu i najmanje jednu organizaciju primateljicu) iz različitih zemalja sudionica programa. U slučaju projekata koje predstavlja nacionalni konzorcij za mobilnost, svi članovi konzorcija moraju biti iz iste zemlje sudionice programa i moraju biti imenovani u trenutku predavanja zahtjeva za bespovratna sredstva. Konzorcij mora obuhvaćati barem tri pružatelja strukovnog obrazovanja I osposobljavanja.
Trajanje projekta	Od 1 do 2 godine. Podnositelj zahtjeva mora prilikom prijave odabrati trajanje projekta s obzirom na njegov cilj i vrste aktivnosti čija se provedba planira.
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija podnositeljica zahtjeva ima poslovni nastan.

Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **1. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. lipnja do 31. prosinca iste godine. **Mogući naknadni rok:** Nacionalne agencije mogu organizirati drugi krug podnošenja zahtjeva ako sredstva ostanu neiskorištena, a i na njega će se primjenjivati pravila utvrđena ovim Vodičem. Nacionalne agencije takvu će mogućnost oglasiti na svojim stranicama. U slučaju organiziranja drugog kruga, podnositelji su dužni svoj zahtjev za bespovratna sredstva predati do **4. listopada u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. siječnja do 31. svibnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Pružatelj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (ili njegovo društvo kći / podružnica) ili nacionalni konzorcij za mobilnost mogu se prijaviti samo jednom u svakom krugu odabira. Međutim, pružatelj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja može biti dio nekoliko konzorcija ili koordinirati nekoliko nacionalnih konzorcija za mobilnost koji istodobno podnose zahtjev.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST UČENIKA

Trajanje aktivnosti	▪ Mobilnost u pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i/ili društva u inozemstvu, u trajanju od 2 tjedna do najviše 3 mjeseca, ne uključujući vrijeme putovanja ▪ Dugoročna mobilnost u pružateljima strukovnog obrazovanja I osposobljavanja i/ili poduzećima u inozemstvu (ErasmusPro), u trajanju od 3 mjeseca do 12 mjeseci, ne uključujući vrijeme putovanja
Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	Sudionici aktivnost mobilnosti moraju obavljati u inozemstvu, u drugoj zemlji sudionici programa.
Prihvatljivi sudionici	Učenici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (uključujući naučnike) čiji programi obično uključuju učenje kroz rad i koji su iz zemlje organizacije pošiljateljice. Osobe u pratnji učenika u strukovnom obrazovanju I osposobljavanju u inozemstvu. Osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju strukovnog obrazovanja I osposobljavanja (uključujući bivše naučnike) također mogu sudjelovati u aktivnosti. Osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju moraju stručnu praksu u inozemstvu obaviti u roku od 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za one zemlje u kojima osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju moraju nakon stjecanja kvalifikacije odslužiti obvezni vojni rok ili civilnu službu, razdoblje prihvatljivosti za takve osobe produljit će se u skladu s duljinom trajanja vojnog roka ili civilne službe.
Ostali kriteriji	**Posjet u svrhu planiranja aktivnosti** Za projekte koji uključuju aktivnosti iz inicijative ErasmusPro, podnositelj zahtjeva može zatražiti posjete u svrhu planiranja aktivnosti koje obavlja osoblje uključeno u organizaciju aktivnosti iz inicijative ErasmusPro i koje radi za organizaciju pošiljateljicu ili člana konzorcija (kao što su nastavnici, voditelji osposobljavanja, međunarodni službenici za mobilnost itd.). U sklopu posjeta u svrhu planiranja aktivnosti moraju se poštovati sljedeći kriteriji prihvatljivosti: ▪ trajanje: najviše 3 radna dana, ne uključujući vrijeme putovanja ▪ svaki posjet u svrhu planiranja aktivnosti ograničen je na jednog sudionika ▪ može doći do samo jednog posjeta u svrhu planiranja aktivnosti po organizaciji primateljici.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST OSOBLJA

Trajanje aktivnosti	Od 2 dana do 2 mjeseca, ne uključujući vrijeme putovanja. Ta minimalna dva dana moraju biti uzastopna.
Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	Sudionici aktivnost mobilnosti moraju obavljati u inozemstvu, u drugoj zemlji sudionici programa.
Prihvatljivi sudionici	Osoblje zaduženo za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (kao što su nastavnici, voditelji osposobljavanja, međunarodni službenici za mobilnost, osoblje na administrativnim ili rukovodećim položajima itd.) koje radi za organizacije pošiljateljice te ostalo osoblje uključeno u strateški razvoj organizacije. U slučaju zadaća poučavanja / osposobljavanja aktivnost je otvorena i za osobe iz poduzeća, javnog sektora i/ili organizacija civilnog društva. Osim toga, u pogledu zadaća poučavanja / osposobljavanja aktivnost je otvorena za voditelje osposobljavanja iz poduzeća iz druge zemlje sudionice programa koji su pozvani da poučavaju u pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koji su podnijeli zahtjev i/ili organizaciji konzorcija, ako je primjenjivo.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje I odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	Relevantnost prijedloga za: ▪ ciljeve aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi projekta mobilnosti") ▪ potrebe i ciljeve organizacija sudionica i pojedinih sudionika, posebno uzimajući u obzir ono što je navedeno u Europskom razvojnom planu. Stupanj do kojeg je u prijedlog ugrađena dugoročna mobilnost (ErasmusPro). Stupanj do kojeg je prijedlog primjeren za: ▪ proizvodnju visokokvalitetnih ishoda učenja za sudionike ▪ jačanje kapaciteta i međunarodnog dosega organizacija sudionica.
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 40 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza predloženog projekta (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) ▪ Jasnoća planiranja i izvedivost provedbe dugoročne mobilnosti (ErasmusPro), ako je primjenjivo ▪ Usklađenost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta Europskog razvojnog plana organizacije podnositeljice zahtjeva ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore ▪ Kvaliteta pripreme koja je osigurana sudionicima ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika te dosljedna uporaba europskih alata za transparentnost i priznavanje ▪ Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti mobilnosti ▪ Ako je primjenjivo, kvaliteta suradnje i komunikacije između organizacija sudionica te s drugim relevantnim dionicima
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za vrednovanje ishoda projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice, za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica ▪ Stupanj do kojeg se u projektu promiče dugoročna mobilnost (ErasmusPro) razvojem održive prekogranične suradnje i struktura priznavanja, ako je primjenjivo.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, moraju dobiti najmanje polovinu najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „učinak i širenje" te 20 bodova za kategoriju „kvaliteta plana i provedbe projekta").

DODJELA BESPOVRATNIH SREDSTAVA

dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava za odabrane projekte ovisit će o nizu elemenata:

- broju i trajanju razdoblja mobilnosti za koje se podnosi zahtjev
- stupnju do kojeg je u prijedlog ugrađena dugoročna mobilnost u trajanju od 3 mjeseca do 12 mjeseci (ErasmusPro)
- posljednjim rezultatima podnositelja zahtjeva u pogledu broja razdoblja mobilnosti, dobre kvalitete provedbenih aktivnosti i dobrog financijskog upravljanja, ako je podnositelj zahtjeva dobio sličan iznos bespovratnih sredstava prethodnih godina
- ukupnim nacionalnim proračunskim sredstvima dodijeljenima za aktivnost mobilnosti.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O TOJ AKTIVNOSTI?

SUDIONICI U AKTIVNOSTIMA MOBILNOSTI

Podnositeljima prijedloga projekata mobilnosti omogućit će se potraživanje financijske potpore za putne troškove sudionika pod proračunskom stavkom „izvanredni troškovi" (do najviše 80 % ukupnih prihvatljivih troškova: vidjeti: „Koja su pravila financiranja?"). Ta mogućnost dostupna je uz uvjet da podnositelj može dokazati da se u skladu sa standardnim pravilima financiranja (na temelju doprinosa jediničnim troškovima utvrđenima s obzirom na raspon udaljenosti) ne pokriva najmanje 70 % putnih troškova sudionika.

OSTALE INFORMACIJE

Više obveznih kriterija i dodatnih korisnih informacija o toj aktivnosti nalazi se u Prilogu I. ovom Vodiču. Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju relevantne odjeljke tog priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA UČENIKE I OSOBLJE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU S POVELJOM ERASMUS+ ZA MOBILNOST U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU ZA OCJENJIVANJE TOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje projekt mobilnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju s Poveljom Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju mora ispuniti kako bi bio prihvatljiv za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+:

OPĆI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	▪ Pojedinačne organizacije ili konzorciji s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa kojima je dodijeljena Povelja Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju[36].
Prihvatljive aktivnosti	Projekt mobilnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju mora obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti: ▪ mobilnost u pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i društvima u inozemstvu, u trajanju od 2 tjedna do 3 mjeseca ▪ dugoročnu mobilnost u pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i društvima u inozemstvu, u trajanju od 3 mjeseca do 12 mjeseci (ErasmusPro) ▪ aktivnosti poučavanja / osposobljavanja u inozemstvu ▪ osposobljavanje osoblja u inozemstvu.

[36] Za više informacija o Povelji vidjeti odjeljak „Povelja Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju" i Prilog I. ovom Vodiču.

Broj organizacija sudionica	Aktivnost mobilnosti transnacionalna je aktivnost i uključuje najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jednu organizaciju pošiljateljicu i jednu organizaciju primateljicu) iz različitih zemalja sudionica programa. U slučaju projekata iz nacionalnih konzorcija za mobilnost koji imaju Povelju Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica moraju biti iz različitih zemalja sudionica programa.
Trajanje projekta	Od 1 do 2 godine. Podnositelj zahtjeva mora prilikom prijave odabrati trajanje projekta.
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija podnositeljica zahtjeva ima poslovni nastan.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **1. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. lipnja do 31. prosinca iste godine. **Mogući naknadni rok:** Nacionalne agencije mogu organizirati drugi krug podnošenja zahtjeva ako sredstva ostanu neiskorištena, a i na njega će se primjenjivati pravila utvrđena ovim Vodičem. Nacionalne agencije takvu će mogućnost oglasiti na svojim stranicama. U slučaju organiziranja drugog kruga, podnositelji su dužni svoj zahtjev za bespovratna sredstva predati do **4. listopada u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. siječnja do 31. svibnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Pružatelj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ili nacionalni konzorcij za mobilnost mogu se prijaviti samo jednom u svakom krugu odabira. Međutim, pružatelj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja može biti dio nekoliko konzorcija ili koordinirati nekoliko nacionalnih konzorcija za mobilnost koji istodobno podnose zahtjev.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST UČENIKA

Trajanje aktivnosti	▪ Mobilnost u pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i/ili društva u inozemstvu, u trajanju od 2 tjedna do 3 mjeseca, ne uključujući vrijeme putovanja ▪ Dugoročna mobilnost u pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i/ili društva u inozemstvu (ErasmusPro), u trajanju od 3 mjeseca do 12 mjeseci, ne uključujući vrijeme putovanja
Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	Sudionici aktivnost mobilnosti moraju obavljati u inozemstvu, u drugoj zemlji sudionici programa.
Prihvatljivi sudionici	Učenici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (uključujući naučnike) čiji programi obično uključuju učenje kroz rad i koji su iz zemlje organizacije pošiljateljice. Osobe u pratnji učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u inozemstvu. Osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (uključujući bivše naučnike) također mogu sudjelovati u aktivnosti. Osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju moraju stručnu praksu u inozemstvu obaviti u roku od 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za one zemlje u kojima osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju moraju nakon stjecanja kvalifikacije odslužiti obvezni vojni rok ili civilnu službu, razdoblje prihvatljivosti za takve osobe produljit će se u skladu s duljinom trajanja vojnog roka ili civilne službe.
Ostali kriteriji	**Posjet u svrhu planiranja aktivnosti** Za projekte koji uključuju aktivnosti iz inicijative ErasmusPro, podnositelj zahtjeva može zatražiti posjete u svrhu planiranja aktivnosti koje obavlja osoblje uključeno u organizaciju aktivnosti iz inicijative ErasmusPro i koje radi za organizaciju pošiljateljicu ili člana konzorcija (kao što su nastavnici, voditelji osposobljavanja, međunarodni službenici za mobilnost itd.). U sklopu posjeta u svrhu planiranja aktivnosti moraju se poštovati sljedeći kriteriji prihvatljivosti: ▪ trajanje: najviše 3 radna dana, ne uključujući vrijeme putovanja ▪ svaki posjet u svrhu planiranja aktivnosti ograničen je na jednog sudionika ▪ može doći do samo jednog posjeta u svrhu planiranja aktivnosti po organizaciji

	primateljici.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST OSOBLJA

Trajanje aktivnosti	Od 2 dana do 2 mjeseca, ne uključujući vrijeme putovanja. Ta minimalna dva dana moraju biti uzastopna.
Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	Sudionici aktivnost mobilnosti moraju obavljati u inozemstvu, u drugoj zemlji sudionici programa.
Prihvatljivi sudionici	Osoblje zaduženo za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (kao što su nastavnici, voditelji osposobljavanja, međunarodni službenici za mobilnost, osoblje na administrativnim ili rukovodećim položajima itd.) koje radi za organizacije pošiljateljice te ostalo osoblje uključeno u strateški razvoj organizacije. U slučaju zadaća poučavanja / osposobljavanja aktivnost je otvorena i za osobe iz društava, javnog sektora i/ili organizacija civilnog društva. Osim toga, u pogledu zadaća poučavanja / osposobljavanja aktivnost je otvorena za voditelje osposobljavanja iz poduzeća iz druge zemlje sudionice programa koji su pozvani da poučavaju u pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koji su podnijeli zahtjev i/ili organizaciji konzorcija, ako je primjenjivo.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje i odabir**. Više informacija potražite u dijelu **C ovog Vodiča.**

KRITERIJI ZA DODJELU ZA PRIJAVE PODNOSITELJA KOJIMA JE DODIJELJENA POVELJA ERASMUS+ ZA MOBILNOST U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Ne postoji kvalitativna ocjena (kvaliteta se ocjenjuje u fazi podnošenja zahtjeva za dodjelu same Povelje Erasmus+ za mobilnost strukovnom obrazovanju i osposobljavanju) i stoga nema kriterija za dodjelu.

Sredstva će se dodijeliti svakom prihvatljivom zahtjevu za bespovratna sredstva (nakon provjere prihvatljivosti).

Najveći dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- broju razdoblja mobilnosti i mjesecima/danima za koje se podnosi zahtjev
- stupnju do kojeg je u prijedlog ugrađena dugoročna mobilnost u trajanju od 3 mjeseca do 12 mjeseci (ErasmusPro)
- posljednjim rezultatima podnositelja zahtjeva u pogledu broja razdoblja mobilnosti, dobre kvalitete provedbenih aktivnosti i dobrog financijskog upravljanja, ako je podnositelj zahtjeva dobio sličan iznos bespovratnih sredstava prethodnih godina
- ukupnim nacionalnim proračunskim sredstvima dodijeljenima za aktivnost mobilnosti.

KAKVU AKREDITACIJU PODNOSITELJI MORAJU IMATI ZA TAJ PROJEKT MOBILNOSTI?

POVELJA ERASMUS+ ZA MOBILNOST U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Cilj je Povelje Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju poboljšati europske strategije internacionalizacije u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i učiniti ih održivijima, čime se povećava kakvoća i količina transnacionalne mobilnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Pozivi za dodjelu Povelje Erasmus+ za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju objavljuju se svake godine na stranicama nacionalnih agencija.

Dodjeljivanjem Povelje za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju nositeljima Povelje daje se mogućnost pojednostavnjene prijave za program Erasmus+ – Ključnu aktivnost 1: Mobilnost učenika i osoblja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O TOJ AKTIVNOSTI?

IZVANREDNI TROŠKOVI

Korisnicima projekata mobilnosti omogućit će se potraživanje financijske potpore za izvanredne putne troškove sudionika iz najudaljenijih regija i prekomorskih zemalja i teritorija te u njih, pod proračunskom stavkom „izvanredni troškovi" (do najviše 80 % troškova putovanja: vidjeti: „Koja su pravila financiranja?"). Ta mogućnost dostupna je uz uvjet da podnositelj može dokazati da se u skladu sa standardnim pravilima financiranja (na temelju jediničnih troškova utvrđenih s obzirom na raspon udaljenosti) ne pokriva najmanje 70 % putnih troškova sudionika.

OSTALE INFORMACIJE

Više obveznih kriterija i dodatnih korisnih informacija o toj aktivnosti nalazi se u Prilogu I. ovom Vodiču. Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju relevantne odjeljke tog priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mobilnosti mora se izraditi na temelju sljedećih pravila financiranja (u EUR):

A) PRAVILA FINANCIRANJA KOJA SE PRIMJENJUJU NA SVE AKTIVNOSTI MOBILNOST

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe u pratnji, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag U okviru aktivnosti iz inicijative ErasmusPro, putni troškovi za posjet u svrhu planiranja aktivnosti, ako je primjenjivo.	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 10 do 99 km: 20 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 100 do 499 km: 180 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 500 do 1999 km: 275 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 2000 do 2999 km: 360 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 3000 do 3999 km: 530 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 4000 do 7999 km: 820 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 8000 km ili više: 1500 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija[37]. Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojim će se financirati povratno putovanje[38].
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti (osim troškova boravka sudionika), uključujući pripremu (pedagošku, međukulturnu, jezičnu), praćenje i potporu sudionicima tijekom mobilnosti, vrednovanje ishoda učenja, aktivnosti širenja rezultata.	Doprinos jediničnim troškovima	do 100. sudionika: 350 EUR po sudioniku + nakon 100. sudionika: 200 EUR po dodatnom sudioniku	Na temelju broja sudionika
Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom i osobe u pratnji (uključujući putne troškove I troškove boravka, ako su opravdani I ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" I „pojedinačna potpora").	Stvarni troškovi	Do 100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za posebne potrebe mora biti brazložen u obrascu zahtjeva

[37] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[38] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se održava u Rimu (Italija), podnositelj zahtjeva a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za putne troškove sudionika od Madrida do Rima i natrag (275 EUR).

Izvanredni troškovi	Dodatni troškovi za podupiranje sudjelovanja učenika s manje mogućnosti (osim putnih troškova I troškova pojedinačne potpore za sudionike i osobe u pratnji). Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika (za pojedinosti pogledajte odjeljak „Što biste još trebali znati o toj aktivnosti").	Stvarni troškovi	Troškovi financijskog jamstva: 75 % prihvatljivih troškova Ostali troškovi: 100 % prihvatljivih troškova Ostali troškovi: 100 % prihvatljivih troškova Visoki putni troškovi: najviše do 80 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu mora biti obrazložen u obrascu prijave.

B) DODATNA FINANCIJSKA SREDSTVA ZA MOBILNOST UČENIKA U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Prihvatljivi troškovi		**Mehanizam financiranja**	**Iznos**	**Pravilo za dodjelu**
Pojedinačna potpora	Troškovi izravno povezani s boravkom sudionika i osoba u pratnji tijekom aktivnosti.	Doprinos jediničnim troškovima	do 14. dana aktivnosti: A2.1 po danu po sudioniku + između 15. dana aktivnosti do najviše 12 mjeseci: 70 % od A2.1 po danu po sudioniku[39]	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti I jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).
	U okviru aktivnosti iz inicijative ErasmusPro, troškovi povezani s boravkom osoblja koje sudjeluje u posjetu u svrhu planiranja aktivnosti, ako je primjenjivo.		A2.2 po danu po sudioniku	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti I jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).
Jezična potpora	Troškovi povezani s potporom koja se nudi sudionicima – prije odlaska ili tijekom aktivnosti – radi poboljšanja znanja jezika kojim će se služiti za učenje ili osposobljavanje tijekom aktivnosti.	Doprinos jediničnim troškovima	Samo za aktivnosti u trajanju od 19 dana do 12 mjeseci: 150 EUR po sudioniku kojemu je potrebna jezična potpora	Uvjet: podnositelji moraju zatražiti potporu za jezik na kojem će se odvijati aktivnost, na temelju potreba sudionika za jezicima koji nisu ponuđeni u okviru mrežne jezične potpore programa Erasmus+.

[39] U slučaju osoba u pratnji primjenjuju se stope za osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Vidjeti proračunski naslov „pojedinačna potpora" u dijelu C) Dodatna financijska sredstva za mobilnost osoblja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. U izvanrednim slučajevima, ako osoba u pratnji mora ostati u inozemstvu više od 60 dana, dodatni troškovi boravka nakon 60. dana nadoknadit će se u okviru proračunske stavke „potpora za posebne potrebe".

C) DODATNA FINANCIJSKA SREDSTVA ZA MOBILNOST OSOBLJA U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Pojedinačna potpora	Troškovi izravno povezani s boravkom sudionika i osoba u pratnji	Doprinos jediničnim troškovima	do 14. dana aktivnosti: A2.2 po danu po sudioniku + od 15. do 60. dana aktivnosti: 70 % od A2.2 po danu po sudioniku	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti I jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).

TABLICA 1. – POJEDINAČNA POTPORA (IZNOSI U EUR PO DANU)

Iznosi ovise o zemlji u kojoj se provodi aktivnost. Svaka će nacionalna agencija – na temelju objektivnih i transparentnih kriterija – utvrditi iznose koji se primjenjuju na projekte podnesene u njihovoj zemlji. Ti će se iznosi odrediti u okviru raspona od najmanjeg do najvišeg iznosa navedenih u tablici u nastavku. Točni iznosi bit će objavljeni na stranicama svake nacionalne agencije.

Zemlja primateljica	Mobilnost učenika Min. maks. (po danu)	Mobilnost osoblja
	Min. maks. (po danu)	Min. – maks. (po danu)
	A2.1	A2.2
Norveška, Danska, Luksemburg, Ujedinjena Kraljevina, Island, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn	30-120	80-180
Nizozemska, Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Španjolska, Cipar, Grčka, Malta, Portugal	26-104	70-160
Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvatska, Slovačka, Češka, Litva, Turska, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Bugarska, bivša jugoslavenska republika Makedonija	22-88	60-140

PROJEKT MOBILNOSTI ZA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNIKE

Taj projekt mobilnosti može obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti:

MOBILNOST OSOBLJA:

- **poučavanje:** ovom se aktivnošću omogućava učiteljima, nastavnicima ili drugim odgojno-obrazovnim djelatnicima da poučavaju u partnerskoj školi u inozemstvu;
- **strukturirani tečajevi ili osposobljavanje u inozemstvu:** potpora profesionalnom razvoju učitelja, nastavnika, ravnatelja škola ili drugih odgojno- obrazovnih djelatnika
- **praćenje rada:** omogućava učiteljima, nastavnicima, ravnateljima škola ili drugim odgojno-obrazovnim djelatnicima da provedu određeno razdoblje u inozemstvu u partnerskoj školi ili nekoj drugoj relevantnoj organizaciji koja djeluje u području školskog obrazovanja.

Tim se aktivnostima učiteljima i nastavnicima pruža i mogućnost da steknu kompetencije za ispunjenje potreba učenika koji dolaze iz nepovoljnih sredina. S obzirom na trenutačni kontekst u pogledu mladih migranata, izbjeglica i tražitelja azila, posebna pozornost posvetit će se potpori projektima kojima se učitelji i nastavnici osposobljavaju u područjima kao što su osposobljavanje djece koja su izbjeglice, međukulturne učionice, poučavanje učenika na njihovu drugom jeziku, tolerancija u učionici i raznolikost.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U TOM PROJEKTU?

Organizacije sudionice u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadaće:

- Organizacija podnositeljica zahtjeva: odgovorna za prijavu projekta mobilnosti, potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i upravljanje njime te za izvješćivanje. Ako je organizacija podnositeljica prijedloga škola, ona je ujedno i organizacija pošiljateljica. Podnositelj zahtjeva može biti koordinator konzorcija: vodi nacionalni konzorcij partnerskih organizacija u istoj zemlji čiji je cilj slanje odgojno-obrazovnih djelatnika na aktivnosti u inozemstvo.
- Organizacija pošiljateljica: odgovorna za odabir učitelja, nastavnika i drugih odgojno- obrazovnih djelatnika te za njihovo slanje u inozemstvo.
- Organizacija primateljica: odgovorna za primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno- obrazovnih djelatnika te za ponudu programa aktivnosti ili koja ima korist od nastavnog rada tog osoblja.

Posebna uloga organizacije primateljice ovisi o vrsti aktivnosti i odnosu s organizacijom pošiljateljicom. Organizacija primateljica može biti:

- pružatelj tečajeva (u slučaju sudjelovanja u strukturiranom tečaju ili osposobljavanju)
- partnerska škola ili druga odgovarajuća organizacija (na primjer, u slučaju praćenja rada ili aktivnosti poučavanja). U tom bi slučaju organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica trebale sklopiti sporazum sa sudionicima prije početka aktivnosti. U tom bi sporazumu trebali biti utvrđeni ciljevi i aktivnosti tijekom boravka u inozemstvu te prava i obveze svake stranke.

Programom Erasmus+ podupire se obrazovna mobilnost osoblja:

- koja je ugrađena u Europski razvojni plan za organizaciju pošiljateljicu (radi modernizacije i internacionalizacije njihove misije)
- koja odgovara jasno definiranim razvojnim potrebama osoblja
- koja je popraćena odgovarajućim mjerama odabira, pripreme i praćenja
- kojom se osigurava primjereno priznavanje ishoda učenja osoblja koje sudjeluje u aktivnosti
- kojom se osigurava širenje i široka upotreba ishoda učenja unutar organizacije.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU ZA OCJENJIVANJE TOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispunjavati projekt mobilnosti u području školskog obrazovanja kako bi bio prihvatljiv za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+:

Kriteriji prihvatljivosti	Projekt mobilnosti u području školskog obrazovanja mora obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti: ▪ aktivnosti poučavanja ▪ strukturirane tečajeve ili osposobljavanje u inozemstvu ▪ praćenje rada.
rihvatljive organizacije sudionice	**AKTIVNOSTI POUČAVANJA:** Organizacije pošiljateljice i primateljice moraju biti škole (tj. ustanove koje pružaju opće, strukovno ili tehničko obrazovanje na bilo kojoj razini, od predškolske do višeg sekundarnog obrazovanja)[40]. **OSPOSOBLJAVANJE OSOBLJA:** Organizacija pošiljateljica mora biti škola. Organizacija primateljica može biti: ▪ škola ili ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ta organizacija, na primjer, može biti: - škola / institut / obrazovni centar za strukovno obrazovanje i osposobljavanje ili obrazovanje odraslih - visoko učilište - javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) - socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate - javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini - neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija - znanstveni institut - zaklada - tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, usluge stručnog savjetovanja i informiranja - organizacija koja organizira tečajeve ili osposobljavanje. U slučaju prijava koje podnosi nacionalni konzorcij za mobilnost: Koordinacijska organizacija može biti: ▪ lokalno ili regionalno tijelo nadležno za škole ili ▪ školsko koordinacijsko tijelo[41] Ostale organizacije koje sudjeluju u nacionalnom konzorciju moraju biti škole. Svaka organizacija sudionica mora imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa.
Tko se može prijaviti?	▪ Škola koja svoje osoblje šalje u inozemstvo (pojedinačni zahtjev). ▪ Koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost (zahtjev konzorcija). Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.

[40] Provjerite popis prihvatljivih škola u svakoj zemlji. Za više informacija obratite se nacionalnoj agenciji u predmetnoj zemlji.
[41] Provjerite popis prihvatljivih organizacija u svakoj zemlji. Za više informacija obratite se nacionalnoj agenciji u predmetnoj zemlji.

Broj organizacija sudionica	Aktivnost mobilnosti transnacionalna je aktivnost i uključuje najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jednu organizaciju pošiljateljicu i najmanje jednu organizaciju primateljicu) iz različitih zemalja. Organizacije primateljice ne moraju biti imenovane u trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva. U slučaju projekata koje predstavlja nacionalni konzorcij za mobilnost, svi članovi konzorcija moraju biti iz iste zemlje sudionice programa i moraju biti imenovani u trenutku predavanja zahtjeva za bespovratna sredstva. Konzorcij se mora sastojati od najmanje tri organizacije (koordinator i najmanje dvije škole). Škole u konzorciju moraju biti organizacijski povezane s organizacijom koja je koordinator konzorcija.
Trajanje projekta	Od 1 do 2 godine. Podnositelj zahtjeva mora prilikom prijave odabrati trajanje projekta s obzirom na njegov cilj i vrste aktivnosti čija se provedba planira.
Trajanje aktivnosti	Od 2 dana do 2 mjeseca, ne uključujući vrijeme putovanja. Ta minimalna dva dana moraju biti uzastopna.
Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	Aktivnosti mobilnosti moraju se provesti u inozemstvu u nekoj drugoj zemlji sudionici programa
Prihvatljivi sudionici	Osoblje zaduženo za školsko obrazovanje (nastavno i nenastavno, uključujući upravitelje škola, ravnatelje itd.) koje je u radnom odnosu sa školama pošiljateljicama i drugi odgojno-obrazovni djelatnici (školski inspektori, školski savjetnici, pedagoški savjetnici, psiholozi itd.) uključeno u strateški razvoj škola pošiljateljica.
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija podnositeljica zahtjeva ima poslovni nastan[42].
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **1. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od **1. lipnja do 31. prosinca iste godine.** **Mogući naknadni rok:** Nacionalne agencije mogu organizirati drugi krug podnošenja zahtjeva ako sredstva ostanu neiskorištena, a i na njega će se primjenjivati pravila utvrđena ovim Vodičem. Nacionalne agencije takvu će mogućnost oglasiti na svojim stranicama. U slučaju organiziranja drugog kruga za podnošenje zahtjeva podnositelji su dužni svoj zahtjev za bespovratna sredstva predati do **4. listopada u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji započinju od 1.siječnja do 31. svibnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Organizacija ili nacionalni konzorcij za mobilnost mogu se prijaviti samo jednom u svakom krugu odabira. Međutim, organizacija može biti dio nekoliko konzorcija ili koordinirati nekoliko nacionalnih konzorcija za mobilnost koji istodobno podnose zahtjev.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje i odabir**. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

[42] Napomena: škole koje su pod nadzorom nacionalnog tijela druge zemlje (npr. francuski liceji, njemačke škole, britanske vojne škole itd.) predaju zahtjev nacionalnom tijelu zemlje pod čijim su nadzorom.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Relevantnost prijedloga za: - ciljeve aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi projekta mobilnosti") - potrebe i ciljeve organizacija sudionica i pojedinih sudionika, kako je navedeno u Europskom razvojnom planu. ▪ Stupanj do kojeg je prijedlog primjeren za: - proizvodnju visokokvalitetnih ishoda učenja za sudionike - jačanje kapaciteta i međunarodnog dosega organizacija sudionica.
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 40 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza predloženog projekta (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) ▪ Dosljednost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta Europskog razvojnog plana organizacije podnositeljice zahtjeva ▪ Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti mobilnosti ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore ▪ Kvaliteta pripreme koja je osigurana sudionicima ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika te dosljedna uporaba europskih alata za transparentnost i priznavanje
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje ishoda projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na pojedinačne sudionike i organizacije sudionice, za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, moraju dobiti najmanje polovinu najvećeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „učinak i širenje" te 20 bodova za kategoriju „kvaliteta plana i provedbe projekta").

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O TOJ AKTIVNOSTI?

IZVANREDNI TROŠKOVI

Korisnicima projekata mobilnosti omogućit će se potraživanje financijske potpore za izvanredne putne troškove sudionika pod proračunskom stavkom „izvanredni troškovi" (do najviše 80% putnih troškova). Ta mogućnost dostupna je pod uvjetom da podnositelj može dokazati da se u skladu sa standardnim pravilima financiranja (na temelju jediničnih troškova utvrđenih s obzirom na raspon udaljenosti) ne pokriva najmanje 70 % putnih troškova sudionika.

OSTALE INFORMACIJE

Više obveznih kriterija i dodatnih korisnih informacija o toj aktivnosti nalazi se u Prilogu I. ovom Vodiču. Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju relevantne odjeljke ovog Priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mobilnosti mora se izraditi na temelju sljedećih pravila financiranja (u EUR):

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost I natrag	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 10 do 99 km: 20 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 100 do 499 km: 180 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 500 do 1999 km: 275 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 2000 do 2999 km: 360 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 3000 km do 3999 km: 530 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 4000 do 7999 km: 820 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 8000 km ili više: 1500 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija[43]. Podnositelj prijedloga mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojim će se financirati povratno putovanje[44].
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti (osim troškova boravka sudionika), uključujući pripremu (pedagošku, međukulturnu, jezičnu), praćenje I potporu sudionicima tijekom mobilnosti, vrednovanje ishoda učenja, aktivnosti širenja	Doprinos jediničnim troškovima	do 100. sudionika: 350 EUR po sudioniku + nakon 100. sudionika: 200 EUR po dodatnom sudioniku	Na temelju broja sudionika
Pojedinačna potpora	Troškovi izravno povezani s boravkom sudionika i osoba u pratnji tijekom aktivnosti	Doprinos jediničnim troškovima	do 14. dana aktivnosti: A3.1 po danu po sudioniku + od 15. do 60. dana aktivnosti: 70 % A3.1 po danu po sudioniku	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).
Troškovi tečaja	Troškovi izravno povezani s plaćanjem upisnine tečajeva	Doprinos jediničnim troškovima	70 EUR po sudioniku po danu Najviše 700 EUR po sudioniku u projektu mobilnosti	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje troškova tečaja, potporu za posebne potrebe i izvanredne troškove mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom I osobe u pratnji (uključujući troškove putovanja i boravka, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" I „pojedinačna potpora")	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova	

[43] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[44] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se održava u Rimu (Italija), podnositelj zahtjeva a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za troškove putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag (275 EUR).

Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika (za pojedinosti pogledajte odjeljak „Što biste još trebali znati o toj mjeri")	Stvarni troškovi	75 % prihvatljivih troškova Visoki putni troškovi: najviše do 80 % prihvatljivih troškova	

TABLICA 1. – POJEDINAČNA POTPORA (IZNOSI U EUR PO DANU)

Iznos ovisi o zemlji u kojoj se provodi aktivnost. Svaka će nacionalna agencija – na temelju objektivnih i transparentnih kriterija utvrditi iznose koji se primjenjuju na projekte podnesene u njihovoj zemlji. Ti će se iznosi odrediti u okviru raspona od najmanjeg do najvišeg iznosa navedenih u tablici u nastavku. Točni iznosi bit će objavljeni na stranicama svake nacionalne agencije.

Zemlja primateljica	**Mobilnost osoblja**
	Min. – maks. (po danu)
	A3.1
Norveška, Danska, Luksemburg, Ujedinjena Kraljevina, Island, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn	80-180
Nizozemska, Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Španjolska, Cipar, Grčka, Malta, Portugal	70-160
Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvatska, Slovačka, Češka, Litva, Turska, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Bugarska, bivša jugoslavenska republika Makedonija	60-140

PROJEKT MOBILNOSTI ZA OSOBLJE U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Ovaj projekt mobilnosti može obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti:

MOBILNOST OSOBLJA:

- **poučavanje / aktivnosti osposobljavanja:** ovom se aktivnošću omogućava osoblju organizacija za obrazovanje odraslih da poučavaju ili vode osposobljavanje u partnerskoj organizaciji u inozemstvu
- **strukturirani tečajevi ili osposobljavanje u inozemstvu:** potpora profesionalnom razvoju osoblja u obrazovanju odraslih
- **praćenje rada:** omogućava osoblju u obrazovanju odraslih da provede određeno razdoblje u inozemstvu u bilo kojoj relevantnoj organizaciji koja djeluje u području obrazovanja odraslih.

Tim se aktivnostima pruža mogućnost i osoblju organizacija za obrazovanje odraslih da steknu kompetencije za ispunjenje potreba odraslih polaznika iz nepovoljnih sredina. S obzirom na trenutačni kontekst u pogledu mladih migranata, izbjeglica i tražitelja azila, posebna pozornost posvetit će se i potpori projektima kojima se osoblje organizacija za obrazovanje odraslih osposobljava u područjima kao što su osposobljavanje odraslih izbjeglica, međukulturne učionice, poučavanje polaznika obrazovanja odraslih na njihovu drugom jeziku, tolerancija u učionici i raznolikost.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U OVOM PROJEKTU?

Organizacije sudionice u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadaće:

- Organizacija podnositeljica zahtjeva: odgovorna za prijavu projekta mobilnosti, potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i upravljanje njime te za izvješćivanje. Podnositelj zahtjeva može biti koordinator konzorcija: vodi nacionalni konzorcij za mobilnost partnerskih organizacija u istoj zemlji i njegov je cilj slanje osoblja u obrazovanju odraslih na aktivnosti u inozemstvo. Koordinator konzorcija može ujedno, ali ne nužno, djelovati i kao organizacija pošiljateljica.
- Organizacija pošiljateljica: odgovorna za odabir osoblja i drugih stručnjaka u području obrazovanja odraslih i za njihovo slanje u inozemstvo. Organizacija pošiljateljica je organizacija podnositeljica zahtjeva ili partnerska organizacija unutar nacionalnog konzorcija za mobilnost.
- Organizacija primateljica: odgovorna za primanje osoblja u obrazovanju odraslih iz drugih zemalja te ponudu programa aktivnosti ili ima korist od osposobljavanja koje joj to osoblje pruža.

Posebna uloga organizacije primateljice ovisi o vrsti aktivnosti i odnosu s organizacijom pošiljateljicom. Organizacija primateljica može biti:

- pružatelj tečajeva (u slučaju sudjelovanja u strukturiranom tečaju ili osposobljavanju)
- partnerska ili druga odgovarajuća organizacija u području obrazovanja odraslih (na primjer, u slučaju praćenja rada ili aktivnosti poučavanja). U tom slučaju organizacija pošiljateljica trebala bi zajedno sa sudionicima dogovoriti ciljeve i aktivnosti tijekom razdoblja u inozemstvu te odrediti prava i obveze svake stranke prije početka aktivnosti.

Programom Erasmus+ podupire se mobilnost osoblja u svrhu učenja:

- koja je ugrađena u Europski razvojni plan organizacija pošiljateljica (radi modernizacije i internacionalizacije njihove misije)
- koja odgovara jasno definiranim razvojnim potrebama osoblja
- koja je popraćena odgovarajućim mjerama odabira, pripreme i praćenja
- kojom se osigurava primjereno priznavanje ishoda učenja osoblja koje sudjeluje u aktivnosti i
- kojom se osigurava širenje i široka upotreba ishoda učenja unutar organizacije.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU ZA OCJENJIVANJE OVOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispunjavati projekt mobilnosti u području obrazovanja odraslih kako bi bio prihvatljiv za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive aktivnosti	Projekt mobilnosti u području obrazovanja odraslih mora obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti: ▪ aktivnosti poučavanja ▪ strukturirane tečajeve ili osposobljavanje u inozemstvu ▪ praćenje rada.
Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna u području nestrukovnog obrazovanja odraslih (definirana kao organizacija za obrazovanje odraslih) ili ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ta organizacija, na primjer, može biti: - škola / ustanova / centar za obrazovanje odraslih - ustanova za obrazovanje odraslih s posebnim potrebama - visoko učilište (uključujući one koje pružaju obrazovne mogućnosti za odrasle) - javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) - socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate - javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini - znanstveni institut - zaklada - škola /institut / obrazovni centar - neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija - kulturna organizacija, knjižnica, muzej - tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, usluge stručnog savjetovanja i informiranja. Svaka organizacija mora imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa.
Tko se može prijaviti?	▪ Organizacija za nestrukovno obrazovanje odraslih koja svoje osoblje šalje u inozemstvo ▪ Organizacija za nestrukovno obrazovanje odraslih koja djeluje kao koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost za organizacije za nestrukovno obrazovanje odraslih Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Broj organizacija sudionica	U trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva mora biti imenovana samo organizacija pošiljateljica. Međutim, u slučaju projekata koje podnosi nacionalni konzorcij za mobilnost, svi članovi konzorcija moraju biti iz iste zemlje sudionice programa i moraju biti imenovani u trenutku predavanja zahtjeva za bespovratna sredstva. Konzorcij se mora sastojati od barem triju organizacije za obrazovanje odraslih. U provedbu projekta mobilnosti moraju biti uključene najmanje dvije organizacije (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i najmanje jedna organizacija primateljica) iz različitih zemalja sudionica programa.
Trajanje projekta	Od 1 do 2 godine. Podnositelj zahtjeva mora prilikom prijave odabrati trajanje projekta s obzirom na njegov cilj i vrste aktivnosti čija se provedba planira.
Trajanje aktivnosti	Od 2 dana do 2 mjeseca, ne uključujući vrijeme putovanja. Ta minimalna dva dana moraju biti uzastopna.
Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	Sudionici aktivnost mobilnosti moraju obavljati u inozemstvu, u drugoj zemlji sudionici programa.
Prihvatljivi sudionici	Osoblje koje je zaduženo za obrazovanje odraslih i koje je u radnom odnosu s organizacijama pošiljateljicama za obrazovanje odraslih te njihovo osoblje uključeno u strateški razvoj organizacije.
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija podnositeljica zahtjeva ima poslovni nastan.

Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **1. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. lipnja do 31. prosinca iste godine. **Mogući naknadni rok:** Nacionalne agencije mogu organizirati drugi krug podnošenja zahtjeva ako sredstva ostanu neiskorištena, a i na njega će se primjenjivati pravila utvrđena ovim Vodičem. Nacionalne agencije takvu će mogućnost oglasiti na svojim stranicama. U slučaju organiziranja drugog kruga za podnošenje zahtjeva, podnositelji su dužni svoj zahtjev za bespovratna sredstva predati do **4. listopada u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. siječnja do 31. svibnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Organizacija za obrazovanje odraslih ili nacionalni konzorcij za mobilnost za organizacije za obrazovanje odraslih mogu se prijaviti samo jednom u svakom krugu odabira. Međutim, organizacija za obrazovanje odraslih može biti dio nekoliko konzorcija ili koordinirati nekoliko konzorcija koji istodobno podnose zahtjev.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje i odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Relevantnost prijedloga za: - ciljeve aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi projekta mobilnosti") - potrebe i ciljeve organizacija sudionica i pojedinih sudionika. ▪ Stupanj do kojeg je prijedlog primjeren za: - proizvodnju visokokvalitetnih ishoda učenja za sudionike - ačanje kapaciteta i međunarodnog dosega organizacija sudionica.
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 40 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza predloženog projekta (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) ▪ Usklađenost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta Europskog razvojnog plana organizacije podnositeljice ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore ▪ Kvaliteta pripreme koja je osigurana sudionicima ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika te dosljedna uporaba europskih alata za transparentnost i priznavanje ▪ Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti mobilnosti ▪ Ako je primjenjivo, kvaliteta suradnje i komunikacije između organizacija sudionica te s drugim relevantnim dionicima
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje ishoda projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica (uključujući upotrebu platforme EPALE, kad god je potrebno)

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, moraju dobiti najmanje polovinu najvećeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „učinak i širenje" te 20 bodova za kategoriju „kvaliteta plana i provedbe projekta").

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O TOJ AKTIVNOSTI?

IZVANREDNI TROŠKOVI

Podnositeljima prijedloga projekata mobilnosti omogućit će se potraživanje financijske potpore za putne troškove sudionika pod proračunskom stavkom „izvanredni troškovi" (do najviše 80 % ukupnih prihvatljivih troškova: vidjeti „Koja su pravila financiranja?"). Ta mogućnost dostupna je uz uvjet da podnositelj može dokazati da se u skladu sa standardnim pravilima financiranja (na temelju doprinosa jediničnim troškovima utvrđenima s obzirom na raspon udaljenosti) ne pokriva najmanje 70 % putnih troškova sudionika.

OSTALE INFORMACIJE

Više obveznih kriterija i dodatnih korisnih informacija o toj aktivnosti nalazi se u Prilogu I. ovom Vodiču. Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju relevantne odjeljke ovog Priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mobilnosti mora se izraditi na temelju sljedećih pravila financiranja (u EUR):

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost I natrag	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 10 do 99 km: 20 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija[45]. Podnositelj prijedloga mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojim će se financirati povratno putovanje[46].
			Za udaljenosti od 100 do 499 km: 180 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 500 do 1999 km: 275 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 2000 do 2999 km: 360 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 3000 do 3999 km: 530 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 4000 do 7999 km: 820 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 8000 km ili više: 1500 EUR po sudioniku	
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti (osim troškova boravka sudionika), uključujući pripremu (pedagošku, međukulturnu, jezičnu), praćenje I potporu sudionicima tijekom mobilnosti, vrednovanje ishoda učenja, aktivnosti širenja.	Doprinos jediničnim troškovima	do 100. sudionika: 350 EUR po sudioniku + nakon 100. sudionika: 200 EUR po dodatnom sudioniku	Na temelju broja sudionika
Pojedinačna potpora	Troškovi izravno povezani s boravkom sudionika i osoba u pratnji tijekom aktivnosti	Doprinos jediničnim troškovima	do 14. dana aktivnosti: A4.1 po danu po sudioniku + od 15. do 60. dana aktivnosti: 70 % A4.1 po danu po sudioniku	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).
Troškovi tečaja	Troškovi izravno povezani s plaćanjem upisnine tečajeva	Doprinos jediničnim troškovima	70 EUR po sudioniku po danu Najviše 700 EUR po sudioniku u projektu mobilnosti	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje troškova tečaja, potporu za posebne potrebe i izvanredne troškove mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom I osobe u pratnji (uključujući troškove putovanja i boravka, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" I „pojedinačna potpora").	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova	
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika (za pojedinosti pogledajte odjeljak „Što biste još trebali znati o toj mjeri").	Stvarni troškovi	75 % prihvatljivih troškova Visoki putni troškovi: najviše do 80 % prihvatljivih troškova	

[45] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[46] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se održava u Rimu (Italija), podnositelj zahtjeva a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za troškove putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag (275 EUR)

TABLICA 1. – POJEDINAČNA POTPORA (IZNOSI U EUR PO DANU)

Iznos ovisi o zemlji u kojoj se provodi aktivnost. Svaka će nacionalna agencija – na temelju objektivnih i transparentnih kriterija utvrditi iznose koji se primjenjuju na projekte podnesene u njihovoj zemlji. Ti će se iznosi odrediti u okviru raspona od najmanjeg do najvišeg iznosa navedenih u tablici u nastavku. Točni iznosi bit će objavljeni na stranicama svake nacionalne agencije.

Zemlja primateljica	**Mobilnost osoblja**
	Min. – maks. (po danu)
	A4.1
Norveška, Danska, Luksemburg, Ujedinjena Kraljevina, Island, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn	80-180
Nizozemska, Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Španjolska, Cipar, Grčka, Malta, Portugal	70-160
Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvatska, Slovačka, Češka, Litva, Turska, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Bugarska, bivša jugoslavenska republika Makedonija	60-140

PROJEKT MOBILNOSTI ZA MLADE I OSOBE KOJE RADE S MLADIMA

U okviru te aktivnosti mogu se podupirati dvije vrste projekata:

- projekti mobilnosti koji se mogu sastojati od razmjena mladih i/ili aktivnosti osoba koje rade s mladima
- projekti mobilnosti koji se mogu sastojati od jedne ili više aktivnosti volontiranja[47].

Tijekom 2018. u odabiru projekata naglasak će biti na:

- uključivanju marginaliziranih mladih, promicanju različitosti, međukulturnom i međureligijskom dijalogu, zajedničkim vrijednostima slobode, tolerancije i poštovanja ljudskih prava te na projektima za poboljšanje medijske pismenosti, kritičkog mišljenja i inicijativa kod mladih te
- razvijanju kompetencija i metoda kod osoba koje rade s mladima potrebnih za prenošenje temeljnih zajedničkih društvenih vrijednosti, osobito mladima do kojih je teško doprijeti, te na prevenciji nasilne radikalizacije mladih.

S obzirom na kriznu situaciju u Europi te činjenicu da rad s mladima, neformalne aktivnosti učenja i volonterstvo mogu uvelike pridonijeti ispunjavanju potreba izbjeglica, tražitelja azila i migranata i/ili jačanju svijesti o tom pitanju u lokalnim zajednicama, posebna će se pozornost posvetiti podupiranju projekata mobilnosti mladih koji uključuju ili su usmjereni na izbjeglice/tražitelje azila i migrante.

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE I OSOBE KOJE RADE S MLADIMA: RAZMJENE MLADIH I MOBILNOST OSOBA KOJE RADE S MLADIMA[48].

Projekt mobilnosti može kombinirati jednu ili više sljedećih aktivnosti:

MOBILNOST MLADIH LJUDI: RAZMJENE MLADIH

Razmjenama mladih omogućuje se skupinama koje čine najmanje dvije mlade osobe iz različitih zemalja da se sastaju i zajedno žive do 21 dan. Za vrijeme razmjene mladih, sudionici, uz podršku voditelja skupine, zajednički provode program rada (mješavine radionica, vježbi, rasprava, igranja uloga, simulacija, aktivnosti na otvorenom itd.) koji su osmislili i pripremili prije Razmjene.

Razmjenama mladih omogućuje se mladim ljudima da: razvijaju kompetencije; postanu svjesni društveno važnih tema/tematskih područja; otkrivaju nove kulture, navike i načine života, uglavnom putem suradničkog učenja; jačaju vrijednosti kao što su solidarnost, demokracija, prijateljstvo itd. Postupak učenja u Razmjenama mladih potiču metode neformalnog obrazovanja. Razmjerno kratko trajanje razmjene povoljno je za uključivanje mladih koji imaju manje mogućnosti. Razmjena mladih pruža mogućnost iskustva međunarodne mobilnosti u sigurnom okruženju skupine uz mogućnost uključenosti odgovarajućeg broja voditelja skupine koji se brinu za sudionike. Razmjena mladih također može biti prikladno okruženje za raspravu i učenje o pitanjima socijalne uključenosti i različitosti. Razmjene mladih temelje se na transnacionalnoj suradnji između dvaju ili više organizacija sudionica iz različitih zemalja i izvan Europske unije.

Sljedeće aktivnosti nisu prihvatljive za bespovratna sredstva u okviru Razmjene mladih: akademska studijska putovanja; aktivnosti razmjene usmjerene na ostvarivanje financijske dobiti; aktivnosti razmjene koje se smatraju turizmom; festivali; putovanja na godišnji odmor; turneje s nastupima.

MOBILNOST OSOBA KOJE RADE S MLADIMA

Ova aktivnost podupire profesionalni razvoj osoba koje rade s mladima provedbom aktivnosti kao što su transnacionalni/međunarodni seminari, tečajevi osposobljavanja, događanja za uspostavu kontakta, studijski posjeti itd. ili praćenje rada/hospitiranje u inozemstvu u organizaciji aktivnoj u području mladih. Sve te aktivnosti organiziraju organizacije sudionice u projektu. Sudjelovanje osoba koje rade s mladima u takvim aktivnostima pridonosi jačanju kapaciteta njihove organizacije i trebalo bi vidljivo utjecati na njihov svakodnevni rad. Ishode učenja trebalo bi nastaviti širiti u području mladih.

[47] Podložno donošenju pravne osnove za Europske snage solidarnosti 2018., volonterske aktivnosti među zemljama sudionicama programa Erasmus+ koje su države članice EU-a podupirat će Europske snage solidarnosti u obliku „volonterskih angažmana". Pravila i uvjeti za te aktivnosti bit će opisani u posebnom programskom vodiču / pozivu na podnošenje prijedloga Europskih snaga solidarnosti.

[48] Glavni proračun za te projekte mobilnosti dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz zemalja sudionica programa. No približno 25 % dostupnih proračunskih sredstava može se upotrijebiti za financiranje međunarodnih aktivnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja u susjedstvu EU-a (regije od 1. do 4.; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča).

KOJA JE ULOGA ORGANIZACIJA KOJE SUDJELUJU U TOM PROJEKTU?

Organizacije koje sudjeluju u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadaće:

- Koordinator projekta mobilnosti mladih: podnošenje zahtjeva za cijeli projekt u ime svih partnerskih organizacija.
- Organizacija pošiljateljica: zadužena za slanje mladih i osoba koje rade s mladima u inozemstvo (to uključuje praktičnu organizaciju, pripremu sudionika prije odlaska, pružanje podrške sudionicima u svim fazama projekta).
- Organizacija primateljica: odgovorna za organizaciju aktivnosti, razvoj programa aktivnosti za sudionike u suradnji sa sudionicima i partnerskim organizacijama, pružanje potpore sudionicima u svim fazama projekta.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE TOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje projekt mobilnosti mora ispuniti kako bi mogao dobiti bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

OPĆI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive aktivnosti	Projekt mobilnosti mladih mora obuhvaćati jednu ili više sljedećih aktivnosti: ▪ razmjene mladih ▪ mobilnost osoba koje rade s mladima.
Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: ▪ neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija ▪ europska nevladina organizacija za mlade ▪ socijalno poduzeće ▪ javno tijelo na lokalnoj razini ▪ skupina mladih aktivnih u području rada s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacije mladih (tj. neformalna skupina mladih) te: ▪ javno tijelo na regionalnoj ili nacionalnoj razini[49]; ▪ udruženje regija, ▪ Europska grupacija za teritorijalnu suradnju, ▪ tijelo koje ostvaruje dobit i koje je aktivno u području korporativne socijalne odgovornosti. s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili u partnerskoj zemlji u susjedstvu EU-a (regije od 1. do 4.; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča).
Tko se može prijaviti?	Zahtjev može predati bilo koja organizacija sudionica ili skupina[50] s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa. Ta organizacija podnosi zahtjev u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu. Projekt mobilnosti mladih financira se na poseban način (vidjeti odjeljak „pravila financiranja") ako je podnositelj: ▪ javno tijelo na regionalnoj ili nacionalnoj razini[51]; ▪ udruženje regija, ▪ Europska grupacija za teritorijalnu suradnju, ▪ tijelo koje ostvaruje dobit i koje je aktivno u području korporativne socijalne odgovornosti.

[49] U tom kontekstu javnim tijelom na nacionalnoj ili regionalnoj razini smatra se javno tijelo koje 1.) pruža usluge ili čije područje administrativne nadležnosti obuhvaća cijelo nacionalno ili regionalno područje i 2.) ima monopol, u smislu da ne postoje druga tijela koja vrše iste funkcije u zemlji ili regiji (uobičajeni primjeri: ministarstva, državne agencije, regionalna javna tijela itd.). U tom su smislu škole, sveučilišta ili druga tijela, čak i ako su uspostavljena nacionalnim pravom, isključena iz te kategorije i smatraju se javnim tijelima na lokalnoj razini.

[50] U slučaju neformalne skupine, jedan od članova skupine koji ima najmanje 18 godina preuzima ulogu predstavnika i odgovornost u ime skupine).

[51] Vidjeti prethodnu napomenu

Broj i profil organizacija sudionica	Aktivnost mobilnosti transnacionalna je aktivnost i uključuje barem dvije organizacije sudionice (organizaciju pošiljateljicu i primateljicu) iz različitih zemalja. Ako je u projektu mobilnosti mladih predviđena samo jedna aktivnost, koordinator mora preuzeti i ulogu organizacije pošiljateljice ili primateljice. Ako je u projektu mobilnosti mladih predviđeno više aktivnosti, koordinator projekta može, ali ne mora preuzeti ulogu organizacije pošiljateljice ili primateljice. Koordinator ni u kojem slučaju ne može biti organizacija iz partnerske zemlje u susjedstvu EU-a. **Aktivnosti u zemljama sudionicama programa:** sve organizacije sudionice moraju biti iz zemlje sudionice programa. **Aktivnosti s partnerskim zemljama u susjedstvu EU-a:** aktivnost mora uključivati barem jednu organizaciju sudionicu iz zemlje sudionice programa i jednu organizaciju sudionicu iz partnerske zemlje u susjedstvu EU-a.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca.
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija podnositeljica ima poslovni nastan.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava do sljedećih datuma: ▪ **15. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. svibnja do 30. rujna iste godine ▪ **26. travnja u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu**) za projekte koji počinju od kolovoza do 31. prosinca iste godine ▪ **4. listopada u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. siječnja do 31. svibnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Obrascu zahtjeva mora se priložiti raspored za svaku aktivnost koja se planira u okviru projekta. Obrascu zahtjeva mora se priložiti izjava o časti pravnog zastupnika.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA RAZMJENE MLADIH

Trajanje aktivnosti	Od 5 do 21 dan, ne uključujući vrijeme putovanja.
Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora provoditi u zemlji jedne od organizacija koje u njoj sudjeluju.
Prihvatljivi sudionici	Mladi u dobi od 13 do 30 godina[52] s prebivalištem u zemljama u kojima se nalazi njihove organizacije pošiljateljice ili primateljice. Voditelji skupina[53] koji su uključeni u razmjenu mladih moraju imati najmanje 18 godina.
Broj sudionika i sastav nacionalnih skupina	Najmanje 16, a najviše 60 sudionika (ne računajući voditelje skupina). Najmanje 4 sudionika po skupini (ne računajući voditelje skupina). Svaka nacionalna skupina mora imati barem jednog voditelja. Skupina sudionika iz zemlje u kojoj se nalazi organizacija primateljica mora biti uključena u svaku aktivnost.

[52] Molimo vas da uzmete u obzir sljedeće:
- donja dobna granica – sudionici moraju imati najmanji zahtijevani broj godina u trenutku početka provedbe aktivnosti;
- gornja dobna granica – sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice u trenutku roka za podnošenje prijedloga.

[53] Voditelj skupine odrasla je osoba koja se pridružila mladima koji sudjeluju u razmjeni mladih kako bi im se osiguralo učinkovito učenje, zaštita i sigurnost.

Ostali kriteriji	Kako bi se zadržala jasna veza sa zemljom u kojoj se nalazi nacionalna agencija, barem jedna od organizacija pošiljateljica ili organizacija primateljica u svakoj aktivnosti mora biti iz zemlje u kojoj se nalazi nacionalna agencija kojoj je podnesen zahtjev. Posjet u svrhu planiranja aktivnosti (APV = *Advance Planning Visit)*: Ako je u projektu predviđen APV, moraju se poštovati sljedeći kriteriji prihvatljivosti: ▪ trajanje APV-a: najviše 2 dana (bez putovanja) ▪ broj sudionika: 1 sudionik po skupini. Broj sudionika može se povisiti na 2 pod uvjetom da je drugi sudionik mlada osoba koja sudjeluje u aktivnosti, ali nema ulogu voditelja skupine ili osposobljavanja.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST OSOBA KOJE RADE S MLADIMA

Trajanje aktivnosti	Od 2 dana do 2 mjeseca, ne računajući vrijeme putovanja. Ta minimalna 2 dana moraju biti uzastopna.
Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora provoditi u zemlji jedne od organizacija koje u njoj sudjeluju.
Prihvatljivi sudionici	Nema dobne granice. Sudionici, osim voditelja osposobljavanja i posrednika, moraju imati prebivalište u zemlji u kojoj se nalazi njihova organizacija pošiljateljica ili primateljica.
Broj sudionika	Do 50 sudionika (uključujući, ako je primjenjivo, voditelje osposobljavanja i posrednike) u svakoj aktivnosti planiranoj u okviru projekta. Sudionici iz zemlje u kojoj se nalazi organizacija primateljica moraju biti uključeni u svaku aktivnost.
Ostali kriteriji	Kako bi se zadržala jasna veza sa zemljom u kojoj se nalazi nacionalna agencija, barem jedna od organizacija pošiljateljica ili organizacija primateljica u svakoj aktivnosti mora biti iz zemlje u kojoj se nalazi nacionalna agencija kojoj je podnesen zahtjev.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Relevantnost prijedloga za: - ciljeve aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi projekta mobilnosti") - potrebe i ciljeve organizacija sudionica i pojedinih sudionika. ▪ Stupanj do kojeg prijedlog može: - uključivati mlade s manje mogućnosti, uključujući izbjeglice, tražitelje azila i migrante - promicati raznolikost, međukulturni i međureligijski dijalog, zajedničke vrijednosti slobode, tolerancije i poštovanja ljudskih prava te ostvariti projekte za poboljšanje medijske pismenosti, kritičkog mišljenja i inicijative kod mladih - razvijati kompetencije i metode kod osoba koje rade s mladima koje su potrebne za prenošenje temeljnih zajedničkih društvenih vrijednosti, osobito mladima do kojih je teško doprijeti te sprečavati nasilnu radikalizaciju mladih. ▪ Stupanj do kojeg prijedlog može: - proizvoditi visokokvalitetne ishode učenja za sudionike - jačati sposobnosti i međunarodni doseg organizacija sudionica. ▪ Stupanj do kojeg prijedlog uključuje nove sudionike aktivnosti.
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 40 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza predloženog projekta (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) ▪ Usklađenost ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore ▪ Kvaliteta pripreme koja je osigurana sudionicima ▪ Kvaliteta predloženih neformalnih participativnih metoda učenja

	▪ Stupanj do kojeg su mladi aktivno uključeni u sve razine projekta ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika te dosljedna uporaba europskih alata za transparentnost i priznavanje ▪ Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti mobilnosti ▪ U slučaju aktivnosti s partnerskim zemljama u susjedstvu EU-a uravnotežena zastupljenost organizacija iz zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja ▪ Kvaliteta suradnje i komunikacije među organizacijama sudionicama i s drugim relevantnim dionicima. ▪

Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za vrednovanje ishoda projekta. ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice, za vrijeme i nakon završetka projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica.

Kako bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova. Nadalje, moraju dobiti barem polovinu najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „učinak i širenje" te 20 bodova za kategoriju „kvaliteta plana i provedbe projekta").

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mobilnosti mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

A) RAZMJENE MLADIH

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost I natrag Osim toga, ako je primjenjivo, za putne troškove za mogući posjet u svrhu planiranja aktivnosti.	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 10 do 99 km: 20 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 100 do 499 km: 180 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 500 do 1999 km: 275 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 2000 do 2999 km: 360 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 3000 do 3999 km: 530 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 4000 do 7999 km: 820 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 8000 km ili više: 1500 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija[54]. Podnositelj prijedloga mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojim će se financirati povratno putovanje[55].
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti	Doprinos jediničnim troškovima	A5.1 po danu po sudioniku[56]	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).

[54] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[55] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se održava u Rimu (Italija), podnositelj zahtjeva a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za troškove putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag (275 EUR)

[56] Uključujući voditelje skupina i osobe u pratnji.

Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom I osobe u pratnji (uključujući troškove putovanja i boravka, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" I „pojedinačna potpora").	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje troškova tečaja, potporu za posebne potrebe i izvanredne troškove mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika (za pojedinosti pogledajte odjeljak „Što biste još trebali znati o toj mjeri").	Stvarni troškovi	Troškovi financijskog jamstva: 75 % prihvatljivih troškova Visoki putni troškovi: najviše 80 % prihvatljivih troškova Ostali troškovi: 100 % prihvatljivih troškova	

B) MOBILNOST OSOBA KOJE RADE S MLADIMA

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost I natrag	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 10 do 99 km: 20 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija[57]. Podnositelj prijedloga mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojim će se financirati povratno putovanje[58].
			Za udaljenosti od 100 do 499 km: 180 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 500 do 1999 km: 275 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 2000 do 2999 km: 360 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 3000 do 3999 km: 530 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 4000 do 7999 km: 820 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 8000 km ili više: 1500 EUR po sudioniku	
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti	Doprinos jediničnim troškovima	A5.2 po danu po volonteru[59] Najviše 1100 EUR po sudioniku[60]	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).

[57] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[58] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se održava u Rimu (Italija), podnositelj zahtjeva a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za troškove putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag (275 EUR)

[59] Uključujući voditelje osposobljavanja, posrednike i osobe u pratnji.

[60] Uključujući voditelje osposobljavanja, posrednike i osobe u pratnji.

Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom I osobe u pratnji (uključujući troškove putovanja i boravka, ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" I „pojedinačna potpora").	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje troškova za posebne potrebe i izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika (za pojedinosti pogledajte odjeljak „Što biste još trebali znati o toj mjeri").	Stvarni troškovi	Troškovi financijskog jamstva: 75 % prihvatljivih troškova Visoki putni troškovi: najviše 80 % prihvatljivih troškova Ostali troškovi: 100 % prihvatljivih troškova	

C) ORGANIZACIJSKA POTPORA

Iznosi ovise o zemlji u kojoj se provodi aktivnost mobilnosti. Za projekte koje su predložili: javno tijelo na regionalnoj ili nacionalnoj razini, udruženje regija, Europska grupacija za teritorijalnu suradnju, tijelo koje ostvaruje dobit i koje je aktivno u području korporativne socijalne odgovornosti, navedeni iznosi smanjuju se za 50 %.

	Razmjene mladih (EUR po danu)	**Mobilnost osoba koje rade s mladima**
	A5.1	**A5.2**
Belgija	42	65
Bugarska	32	53
Češka	32	54
Danska	45	72
Njemačka	41	58
Estonija	33	56
Irska	49	74
Grčka	38	71
Španjolska	34	61
Francuska	38	66
Hrvatska	35	62
Italija	39	66
Cipar	32	58
Latvija	34	59
Litva	34	58
Luksemburg	45	66
Mađarska	33	55
Malta	39	65
Nizozemska	45	69
Austrija	45	61
Poljska	34	59
Portugal	37	65
Rumunjska	32	54
Slovenija	34	60
Slovačka	35	60

Finska	45	71
Švedska	45	70
Ujedinjena Kraljevina	45	76
bivša jugoslavensk a republika Makedonija	28	45
Island	45	71
Lihtenštajn	45	74
Norveška	50	74
Turska	32	54
Partnerska zemlja	29	48

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE: PROJEKTI VOLONTIRANJA

Volonterskim se aktivnostima mladima od 17 do 30 godina omogućava da izraze osobnu predanost u okviru neplaćenog dobrovoljnog rada u punom radnom vremenu u nekoj drugoj zemlji Europske unije ili izvan EU-a. Mladi volonteri imaju priliku pridonijeti svakodnevnom radu organizacija koje se, među ostalim, bave informacijama i politikama za mlade, osobnim i društveno-obrazovnim razvojem mladih, građanskim inicijativama, socijalnom skrbi, uključivanjem osoba u nepovoljnom položaju, okolišem, programima neformalnog obrazovanja, informacijskim i komunikacijskim tehnologijama i medijskom pismenosti, kulturom i kreativnosti, razvojnom suradnjom. Volonteri mogu obavljati volontersku službu pojedinačno ili u skupini.

Sudjelovanje u volonterskoj aktivnosti mora za volontere biti besplatno, osim mogućeg doprinosa za putne troškove (ako bespovratnim sredstvima programa Erasmus+ ti troškovi nisu u potpunosti pokriveni) te dodatne troškove koji nisu povezani s provedbom aktivnosti. Nužni troškovi sudjelovanja volontera u aktivnosti obuhvaćeni su bespovratnim sredstvima programa Erasmus+ ili drugim sredstvima koja osiguravaju organizacije sudionice. Mladi s manje mogućnosti mogu dobiti dodatnu potporu kako bi se omogućilo njihovo sudjelovanje.

Sljedeće se aktivnosti ne smatraju volonterskim aktivnostima u okviru programa Erasmus+: povremeno, nestrukturirano volontiranje na pola radnog vremena, stručna praksa u poduzeću, plaćeni rad, rekreativna ili turistička aktivnost, tečaj jezika, iskorištavanje jeftine radne snage te razdoblje studija ili strukovnog osposobljavanja u inozemstvu.

DOPRINOS PROGRAMA ERASMUS+ INICIJATIVI EUROPSKIH SNAGA SOLIDARNOSTI

Kako bi se ojačala kohezija i poticala solidarnost u europskom društvu, Europska komisija osnovala je Europske snage solidarnosti[61] radi stvaranja zajednice mladih ljudi koji se žele uključiti u širok raspon aktivnosti solidarnosti, bilo volontiranjem ili stjecanjem profesionalnog iskustva pomaganjem u rješavanju izazovnih situacija diljem Europske unije i izvan nje.

U svojoj početnoj fazi Europske snage solidarnosti oslanjaju se na postojeće programe EU-a. Jedan od glavnih programa financiranja koji doprinosi Europskim snagama solidarnosti je program Erasmus+, i to u okviru svojih volonterskih aktivnosti među zemljama sudionicama programa. Europske snage solidarnosti stoga će dati zamah i veću vidljivost programu Erasmus+, istodobno postavljajući volontiranje na europskoj razini u širi okvir i dodajući daljnje mogućnosti za volontiranje.

Projekt volontiranja može biti kombinacija jedne ili više sljedećih aktivnosti:

[61] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM:2016:942:FIN

POJEDINAČNE VOLONTERSKE AKTIVNOSTI

Pojedinačne volonterske aktivnosti obavljaju se u razdoblju od 2 do najviše 12 mjeseci. Mladi s manje mogućnosti mogu volontirati u inozemstvu i u kraćem razdoblju, ali ne kraćem od 2 tjedna.

Uz potporu koju volonterima pružaju organizacije sudionice nacionalne agencije ili regionalni resursni centri za mlade SALTO organiziraju cikluse osposobljavanja i evaluacije[62], koje moraju pohađati svi volonteri, a koji se sastoje od: a) osposobljavanja po dolasku za aktivnosti u trajanju od najmanje dva mjeseca; b) srednjoročnog ocjenjivanja za volonterske aktivnosti u trajanju od najmanje šest mjeseci. Za aktivnosti koje traju manje od dva mjeseca i koje uključuju mlade s manje mogućnosti organizacije mogu organizirati osposobljavanje po dolasku.

SKUPNE VOLONTERSKE AKTIVNOSTI

Skupne volonterske aktivnosti obavljaju skupine od najmanje 10, a najviše 40 mladih osoba, u trajanju od dva tjedna do dva mjeseca. Volonteri u određenoj skupini zajedno obavljaju svoju aktivnost u istom vremenskom okviru i na istome mjestu, a zadaće su povezane sa zajedničkom temom.

DODATNE AKTIVNOSTI KOJIMA SE NASTOJI POJAČATI UČINAK PROJEKTA

Nadalje, projekt može uključivati organiziranje relevantnih popratnih aktivnosti za postizanje njegovih ciljeva i jačanje njegova sistemskog učinka na lokalnoj, regionalnoj i/ili europskoj razini.

Ciljevi tih dodatnih aktivnosti mogli bi biti i podizanje svijesti o vrijednosti volontiranja za mlade i za zajednice te bolje priznavanje vještina i sposobnosti koje steknu volonteri. Te aktivnosti, među ostalim, mogu biti praćenje rada, sastanci, radionice, konferencije, seminari, tečajevi osposobljavanja i mentoriranje.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U OVOM PROJEKTU?

Organizacije sudionice u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadaće:

- koordinator projekta: podnosi zahtjev za cijeli projekt u ime svih partnerskih organizacija i odgovoran je za cjelokupno upravljanje projektom
- organizacija pošiljateljica: odgovorna za slanje volontera u inozemstvo (to uključuje: organiziranje praktičnih detalja, pripremu sudionika prije odlaska, pružanje potpore sudionicima u svim fazama projekta)
- organizacija primateljica: odgovorna za ugošćivanje volontera, razvoj programa aktivnosti, pružanje potpore sudionicima u svim fazama projekta.

Pridruženi partneri: uz organizacije koje formalno sudjeluju u volonterskim aktivnostima, u projekt mogu biti uključeni i pridruženi partneri iz javnog ili privatnog sektora koji pridonose provedbi pojedinih zadaća/aktivnosti projekta ili podupiru širenje i održivost projekta. Za potrebe upravljanja ugovorima pridruženi partneri ne smatraju se partnerima u projektu i ne dobivaju financijska sredstva. Međutim, mora se jasno opisati njihovo sudjelovanje i uloga u projektu, različite aktivnosti te način na koji mogu pridonijeti dodanoj vrijednosti planiranih aktivnosti ulaganjem resursa i praktičnog znanja.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU ZA OCJENJIVANJE TOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje projekt mora ispuniti kako bi bio prihvatljiv za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru programa Erasmus+:

[62] Detaljne informacije mogu se pronaći u dokumentu „Training and Evaluation Cycle Guidelines and minimum quality standards for Erasmus+ volunteering activities" (Smjernice za ciklus osposobljavanja i evaluacije te minimalni standardi kvalitete za volonterske aktivnosti u okviru programa Erasmus+): http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/library//evs-training-evaluation-guidelines_en.pdf

OPĆI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: ▪ neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija ▪ europska nevladina organizacija za mlade ▪ socijalno poduzeće ▪ javno tijelo na lokalnoj razini te: ▪ javno tijelo na regionalnoj ili nacionalnoj razini[63] ▪ udruženje regija ▪ Europska grupacija za teritorijalnu suradnju ▪ tijelo koje ostvaruje dobit koje je aktivno u području korporativne socijalne odgovornosti s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili u partnerskoj zemlji u susjedstvu EU-a (regije od 1. do 4.; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča).
Tko se može prijaviti?	Bilo koja organizacija sudionica s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa koja ima važeću akreditaciju organizacije koordinatora ili relevantnu oznaku kvalitete Europskih snaga solidarnosti na dan isteka roka za podnošenje prijava.
Broj organizacija sudionica	Aktivnost mobilnosti transnacionalna je aktivnost i uključuje najmanje dvije organizacije sudionice (organizaciju pošiljateljicu i organizaciju primateljicu) iz različitih zemalja.
Akreditacija	Organizacije sudionice, osim podnositelja zahtjeva, moraju imati valjanu akreditaciju ili oznaku kvalitete od prvog dana volonterske aktivnosti u kojoj sudjeluje predmetna organizacija.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseci.
Trajanje službe	**Pojedinačne volonterske aktivnosti:** od 2[64] do 12 mjeseci, ne uključujući vrijeme putovanja. Ako je riječ o mladima s manje mogućnosti, volonterska služba može trajati najmanje dva tjedna. **Skupne volonterske aktivnosti:** od 2 tjedna do 2 mjeseca[65], ne uključujući vrijeme putovanja.

[63] U tom kontekstu javnim tijelom na nacionalnoj ili regionalnoj razini smatra se javno tijelo koje 1) pruža usluge ili čije područje administrativne nadležnosti obuhvaća cijelo nacionalno ili regionalno područje i 2) ima monopol, u smislu da ne postoje druga tijela koja vrše iste funkcije u zemlji ili regiji (uobičajeni primjeri: ministarstva, državne agencije, regionalna javna tijela itd.). U tom su smislu škole, sveučilišta ili ostala tijela, čak i ako su uspostavljena nacionalnim pravom, isključena iz te kategorije i smatraju se javnim tijelima na lokalnoj razini.

[64] Odnosno od 60 dana, ne uključujući dane putovanja

[65] Odnosno najviše 59 dana, ne uključujući dane putovanja.

Mjesto/mjesta obavljanja službe[66]	Aktivnost se mora provoditi u zemlji jedne od organizacija koje u njoj sudjeluju. **Volonter iz zemlje sudionice programa** mora obavljati svoju službu u drugoj zemlji sudionici programa ili u partnerskoj zemlji u susjedstvu EU-a. **Volonter iz partnerske zemlje u susjedstvu EU-a** mora obavljati svoju službu u zemlji sudionici programa.
Prihvatljivi sudionici	Mladi u dobi od 17 do 30 godina[67] s prebivalištem u zemlji u kojoj se nalazi njihova organizacija pošiljateljica. Sudionici koji imaju boravište u zemlji sudionici programa i koji volontiraju u drugoj zemlji sudionici programa moraju se registrirati na Portalu Europskih snaga solidarnosti.[68] Volonteri koji su već sudjelovali u volonterskoj aktivnosti u okviru programa Erasmus+ ili u Europskoj volonterskoj službi ne ispunjavaju uvjete. **Iznimka:** volonteri koji su sudjelovali u volonterskoj aktivnosti ili u Europskoj volonterskoj službi u trajanju od najviše 2 mjeseca mogu sudjelovati u dodatnoj volonterskoj aktivnosti.
Broj sudionika	**Skupne volonterske aktivnosti:** najmanje 10 i najviše 40 volontera po aktivnosti.
Kome predati zahtjev?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija podnositeljica zahtjeva ima poslovni nastan.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava do sljedećih datuma: ▪ **15. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu**) za projekte koji počinju od 1. svibnja do 30. rujna iste godine ▪ **26. travnja u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. kolovoza do 31. prosinca iste godine ▪ **4. listopada u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. siječnja do 31. svibnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Zahtjev se mora predati nacionalnoj agenciji zemlje podrijetla podnositelja. Kako bi se zadržala jasna veza sa zemljom u kojoj se nalazi nacionalna agencija, organizacija pošiljateljica ili organizacija primateljica mora biti iz zemlje u kojoj se nalazi nacionalna agencija kojoj je podnesen zahtjev. Za aktivnosti unutar zemalja sudionica programa organizacije moraju odabrati svoje volontere iz baze podataka Europskih snaga solidarnosti[69]. Posjet u svrhu planiranja aktivnosti: Ako je u projektu predviđen posjet u svrhu planiranja aktivnosti, moraju se poštovati sljedeći kriteriji prihvatljivosti: ▪ trajanje posjeta u svrhu planiranja aktivnosti: najviše 2 dana (bez putovanja) ▪ broj sudionika: jedan sudionik po organizaciji pošiljateljici. Broj sudionika može se povećati uz uvjet da su svi dodatni sudionici koji udjeluju u aktivnosti volonteri s manje mogućnosti. Obrascu zahtjeva mora se priložiti izjava o časti pravnog zastupnika.

[66] Volonterske aktivnosti iz jedne države članice EU-a u drugu financiraju se iz programa Europskih snaga solidarnosti.

[67] Molimo vas da uzmete u obzir sljedeće:
- donja dobna granica – sudionici moraju imati minimalnu zahtijevanu dob na početku provedbe aktivnosti
- gornja dobna granica – sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice u trenutku roka za podnošenje prijedloga.

[68] https://europa.eu/youth/solidarity_hr

[69] Više informacija o internetskoj bazi podataka Europskih snaga solidarnosti dostupno je u Prilogu I., Projekti mobilnosti za mlade i osobe koje rade s mladima – Uvjeti za sudjelovanje volontera – Odabir

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje i odabir**. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	Relevantnost prijedloga za: ▪ ciljeve aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi projekta mobilnosti") ▪ potrebe i ciljeve organizacija sudionica i pojedinih sudionika ▪ prikazano razumijevanje načela volontiranja programa Erasmus+ navedenih u Povelji o volontiranju programa Erasmus+. Stupanj do kojeg prijedlog može: ▪ uključivati mlade s manje mogućnosti, uključujući izbjeglice, azilante i migrante ▪ promicati raznolikost, međukulturni i međureligijski dijalog, zajedničke vrijednosti slobode, tolerancije i poštovanja ljudskih prava te ostvariti projekte za poboljšanje medijske pismenosti, kritičkog mišljenja i inicijative kod mladih. Stupanj do kojeg prijedlog može: ▪ proizvesti visokokvalitetne ishode učenja za sudionike ▪ osnažiti kapacitete i međunarodni doseg organizacija sudionica. ▪ ako su uključeni pridruženi partneri, uključiti te partnere u relevantne zadaće. Stupanj do kojeg prijedlog uključuje nove sudionike aktivnosti.
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 40 bodova)	▪ Odgovarajuće iskustvo organizacije za ostvarivanje ciljeva projekta ▪ Usklađenost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza predloženog projekta (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore ▪ Kvaliteta pripreme koja je osigurana sudionicima ▪ Kvaliteta predloženih neformalnih participativnih metoda učenja ▪ Stupanj do kojeg su sudionici aktivno uključeni u sve razine projekta ▪ Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti mobilnosti ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika te dosljedna uporaba europskih alata za transparentnost i priznavanje ▪ U slučaju aktivnosti koje uključuju partnerske zemlje u susjedstvu EU-a, uravnotežena zastupljenost volontera iz zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja ▪ Kvaliteta odabira partnera u projektu te suradnje i komunikacije s njima
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za vrednovanje ishoda projekta. ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice, tijekom i nakon završetka projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica

Kako bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova. Nadalje, moraju dobiti barem polovinu najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 17,5 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „učinak i širenje" te 15 bodova za kategoriju „kvaliteta plana i provedbe projekta").

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O TOJ AKTIVNOSTI?

MREŽNA JEZIČNA POTPORA

Mladi volonteri koji sudjeluju u volonterskoj aktivnosti u trajanju od najmanje dva mjeseca mogu dobiti jezičnu potporu. Internetska jezična potpora postupno se uvodi u provedbu programa. Nju je Europska komisija stavila na raspolaganje

prihvatljivim sudionicima za procjenu njihova znanja stranih jezika i kako bi, prema potrebi, ponudila najprikladniji način učenja jezika prije i/ili tijekom mobilnosti (za više pojedinosti vidjeti Prilog I. ovom Vodiču).

SUDIONICI AKTIVNOSTI MOBILNOSTI

Podnositeljima prijedloga projekata mobilnosti omogućit će se potraživanje financijske potpore za troškove putovanja sudionika pod proračunskom stavkom „izvanredni troškovi" (do najviše 80 % ukupnih prihvatljivih troškova: vidjeti „Koja su pravila financiranja?"). Ta mogućnost dostupna je uz uvjet da podnositelj može dokazati da se u skladu sa standardnim pravilima financiranja (na temelju doprinosa jediničnim troškovima utvrđenima s obzirom na raspon udaljenosti) ne pokriva najmanje 70 % putnih troškova sudionika.

OSTALE INFORMACIJE

Više obveznih kriterija i dodatnih korisnih informacija o toj aktivnosti nalazi se u Prilogu I. ovom Vodiču. Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju relevantne odjeljke tog priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mobilnosti mora se izraditi na temelju sljedećih pravila financiranja (u EUR):

A) PROJEKT VOLONTIRANJA

Subsidiabele kosten		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag. Osim toga, ako je primjenjivo, za putne troškove za posjet u svrhu planiranja aktivnosti.	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 10 do 99 km: 20 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 100 do 499 KM: 180 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 500 do 1999 KM: 275 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 2000 do 2999 KM: 360 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 3000 do 3999 KM: 530 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 4000 do 7999 KM: 820 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 8 000 km ili više: 1500 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija[70]. Podnositelj prijedloga mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojim će se financirati povratno putovanje[71].
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti	Doprinos jediničnim troškovima	A5.3 po danu aktivnosti po volonteru[72]	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).
Pojedinačna potpora	Džeparac" volonteru za dodatne osobne troškove.	Doprinos jediničnim troškovima	A5.4 po danu po sudioniku	
Jezična potpora	Troškovi povezani s potporom koja se nudi sudionicima – prije odlaska ili za vrijeme aktivnosti– radi poboljšanja znanja jezika kojim će se koristiti	Doprinos jediničnim troškovima	Samo za aktivnosti u trajanju od 2 mjeseca do 12 mjeseci: 150 EUR po sudioniku kojem je	Uvjet: podnositelji moraju zatražiti potporu na jeziku aktivnosti, na temelju

[70] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[71] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se održava u Rimu (Italija), podnositelj prijedloga a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za troškove putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag (275 EUR).

[72] Uključujući osobe u pratnji za volontere s manje mogućnosti.

	tijekom volontiranja.		potrebna jezična potpora	potreba sudionika za jezicima koji nisu ponuđeni u okviru mrežne jezične potpore programa Erasmus+
Potpora za posebne potrebe	Troškovi boravka osoba u pratnji i putni troškovi ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunske kategorije „putovanje". Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom (uključujući troškove putovanja i boravka ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „organizacijska potpora").	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje troškova za posebne potrebe i izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva.
Izvanredni troškovi	Troškovi vize i povezani troškovi, dozvole boravka, cjepiva, liječničke potvrde. Troškovi za podupiranje sudjelovanja mladih s manje mogućnosti pod jednakim uvjetima, uključujući troškove posebne pripreme i pojačanog mentorstva (osim putnih troškova i troškova organizacijske potpore za sudionike i osobe u pratnji). Troškovi prehrane i smještaja sudionika tijekom posjeta u svrhu planiranja aktivnosti. Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika (za pojedinosti pogledajte odjeljak „Što biste još trebali znati o toj mjeri").	Stvarni troškovi	Troškovi financijskog jamstva: 75 % prihvatljivih troškova Visoki putni troškovi: najviše do 80 % prihvatljivih troškova Ostali troškovi: 100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje troškova za posebne potrebe I izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
Troškovi dodatnih aktivnosti	Svaki trošak koji je izravno povezan s provedbom dodatnih aktivnosti projekta. Neizravni troškovi: paušalni iznos, koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova dodatnih aktivnosti, prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova, koji čine opće administrativne troškove korisnika koji se mogu naplatiti dodatnim aktivnostima (npr. računi za električnu energiju ili internet, troškovi najma prostora, troškovi stalnih zaposlenika itd.)	Stvarni troškovi	Najviše do 80 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu mora biti obrazložen na obrascu zahtjeva i opravdan u odnosu na planirane aktivnosti.

B) ORGANIZACIJSKA POTPORA

Iznosi ovise o zemlji u kojoj se provodi aktivnost mobilnosti. Za projekte koje su podnijeli javno tijelo na regionalnoj ili nacionalnoj razini, udruženje regija, Europska grupacija za teritorijalnu suradnju, tijelo koje ostvaruje dobit aktivno u području korporativne socijalne odgovornosti, navedeni iznosi smanjuju se za 50 %.

	Volonterske aktivnosti (EUR po danu)
	A5.3
Belgija	26
Bugarska	17
Češka	17
Danska	26
Njemačka	23
Estonija	18
Irska	26
Grčka	21
Španjolska	18
Francuska	20
Hrvatska	19
Italija	21
Cipar	21
Latvija	19
Litva	18
Luksemburg	26
Mađarska	17
Malta	22
Nizozemska	26
Austrija	23
Poljska	18
Portugal	20
Rumunjska	17
Slovenija	20
Slovačka	19
Finska	26
Švedska	26
Ujedinjena Kraljevina	26
bivša jugoslavenska republika Makedonija	15
Island	21
Lihtenštajn	24
Norveška	26
Turska	17
Partnerska zemlja	15

C) POJEDINAČNA POTPORA

Iznosi ovise o zemlji u kojoj se provodi aktivnost mobilnosti.

	Volonterske aktivnosti (EUR po danu)
	A5.4
Belgija	4
Bugarska	4
Češka	5
Danska	6
Njemačka	5
Estonija	4
Irska	6
Grčka	5
Španjolsk	5
Francuska	6
Hrvatsk	5
Italija	5
Cipar	5
Latvija	4
Litva	4
Luksemburg	5
Mađarska	5
Malta	5
Nizozemska	5
Austrija	5
Poljska	4
Portugal	5
Rumunjska	3
Slovenija	4
Slovačka	5
Finska	5
Švedska	5
Ujedinjena Kraljevina	6
bivša jugoslavenska republika Makedonija	3
Island	6
Lihtenštajn	6
Norveška	6
Turska	4
Partnerska zemlja	3

ZDRUŽENI DIPLOMSKI STUDIJI ERASMUS MUNDUS

KOJI SU CILJEVI ZDRUŽENOG DIPLOMSKOG STUDIJA ERASMUS MUNDUS?

Ciljevi združenih diplomskih studija Erasmus Mundus su sljedeći:

- poticati poboljšanje kvalitete, inovacije, izvrsnost i internacionalizaciju na visokim
- učilištima povećati kvalitetu i privlačnost Europskog prostora visokog obrazovanja (EHEA) i podupirati vanjsko djelovanje EU-a u području visokog obrazovanja nudeći stipendije za cijeli studij najboljim studentima diplomskih studija u cijelom svijetu
- poboljšati razinu kompetencija i vještina magistara struke te posebno relevantnost združenih diplomskih studija za tržište rada povećanim sudjelovanjem poslodavaca.

U tom se smislu očekuje da će se združenim diplomskim studijima Erasmus Mundus (EMJMD) pridonijeti ciljevima strategije Europa 2020. i Strateškog okvira za obrazovanje i osposobljavanje 2020. (ET 2020.), uključujući odgovarajućim mjerilima utvrđenima u tim politikama.

Pozivaju se združeni diplomski studiji Erasmus Mundus da se aktivno bave izazovima strukturnih reformi povezanima s osiguravanjem kvalitete i kvalifikacijskim okvirom u Europskom prostoru visokog obrazovanja, kao što je navedeno u komunikaciji iz Erevana1[73], takozvanom Europskom pristupu za osiguravanje kvalitete združenih programa, koji je donesen na konferenciji ministara nadležnih za visoko obrazovanje u okviru EHEA-e/bolonjskog procesa, te time pridonesu promicanju transparentnosti i međusobnog povjerenja u visoko obrazovanje u Europskom prostoru visokog obrazovanja.

Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus pridonose povećanju privlačnosti Europskog prostora visokog obrazovanja diljem svijeta i dokazivanju izvrsnosti i visoke razine integracije združenih studijskih programa koje provode europska visoka učilišta.

Tom se aktivnosti podupiru i vanjsko djelovanje EU-a te ciljevi i prioriteti u području visokog obrazovanja u njihovim različitim aspektima.

ŠTO JE ZDRUŽENI DIPLOMSKI STUDIJ ERASMUS MUNDUS?

Združeni diplomski studij Erasmus Mundus je integrirani međunarodni studijski program na visokoj razini koji donosi 60, 90 ili 120 ECTS bodova, a izvodi ga međunarodni konzorcij visokih učilišta iz različitih zemalja i, prema potrebi, drugi partneri u okviru ili izvan obrazovnog sustava koji su posebno stručni i zainteresirani za područja studija / stručna područja obuhvaćena združenim programom. Njihova specifičnost leži u visokom stupnju združenosti/integracije[74] i izvrsnosti akademskog sadržaja i metodologije koje nude. Ne postoje ograničenja u odnosu na discipline. Popis združenih studija koji se financiraju u okviru programa Erasmus+ dostupan je na stranicama izvršne agencije. Popis združenih studija Erasmus Mundus (diplomskih i doktorskih) koji su se financirali iz prethodnog programa Erasmus Mundus možete pronaći u Katalogu programa Erasmus Mundus[75].

Sva visoka učilišta sudionici programa s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa moraju biti ustanove koje dodjeljuju diplome diplomskih studija, a odgovarajuće diplome združenih diplomskih studija Erasmus Mundus koje obuhvaćaju cijeli studijski program združenih diplomskih studija Erasmus Mundus moraju biti valjano akreditirane (ako je primjenjivo, moraju imati akreditaciju nadležnih nacionalnih tijela) u zemljama u kojima ta visoka učilišta imaju poslovni nastan. Nakon uspješnog završetka združenog diplomskog studija Erasmus Mundus dodjeljuje se združena diploma (tj. jedna diploma koja se izdaje u ime najmanje dvaju visokih učilišta iz različitih zemalja sudionica programa s valjanim akreditacijama u tim zemljama) ili višestruka diploma (tj. najmanje dvije diplome koje izdaju dva visoka učilišta iz različitih zemalja sudionica programa s valjanim akreditacijama u tim zemljama). Ako je to predviđeno u nacionalnom zakonodavstvu, združeni se studiji potiču jer predstavljaju potpunu integraciju postupaka učenja i poučavanja. Osim visokih učilišta iz zemalja sudionica programa koji dodjeljuju odgovarajuće akademske stupnjeve, u dodjelu združenih diploma ili višestrukih diploma mogu biti uključena i ostala partnerska visoka učilišta iz partnerskih zemalja.

Prijedlozi za združene diplomske studije Erasmus Mundus u fazi prijave moraju sadržavati u potpunosti razvijene združene studijske programe koji su spremni za pokretanje i koji se mogu oglašavati diljem svijeta neposredno nakon njihova odabira. U tom kontekstu postupak odabira združenih diplomskih studija Erasmus Mundus bit će vrlo selektivan radi podupiranja samo najboljih prijedloga.

---

[73] Koju su donijeli europski ministri obrazovanja tijekom ministarske konferencije u Erevanu 14. I 15. svibnja 2015. Više informacija o donesenim mjerama politike: http://bologna-yerevan2015.ehea.info/pages/view/documents

[74] Očekuje se da se u okviru združenih diplomskih studija Erasmus Mundus organiziraju zajednički osmišljeni i u potpunosti integrirani akademski kurikulumi sa zajedničkim postupcima provedbe, npr. zajednička pravila prijave, odabira, upisa i ispitivanja studenata te zajednički mehanizmi osiguravanja kvalitete.

[75] https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions/key-action-1-learning-mobility-individuals/erasmus-mundus-joi nt-master-degrees_en

Odabrani združeni diplomski studiji Erasmus Mundus zauzvrat će dobiti visoke iznose financiranja za četiri generacije studenata, što će im omogućiti da ostvare veću vidljivost diljem svijeta i povećaju svoje izglede za održivost.

U odjeljcima u nastavku opisuju se priroda, odabir i uvjeti financiranja novoodabranih združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU TE AKTIVNOSTI?

U okviru te aktivnosti podupirat će se sljedeće aktivnosti:

- izvođenje programa združenog diplomskog studija Erasmus Mundus koji odgovara 60, 90 ili 120 ECTS bodova i koji organizira međunarodni konzorcij visokih učilišta, uključujući sudjelovanje pozvanih znanstvenika (gostujućih predavača) u svrhu poučavanja, osposobljavanja i/ili istraživanja
- dodjela stipendija izvrsnim studentima u cijelom svijetu za sudjelovanje u jednom od tih programa združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U PROGRAMU ZDRUŽENIH DIPLOMSKIH STUDIJA ERASMUS MUNDUS?

Programe združenih diplomskih studija Erasmus Mundus pruža međunarodni konzorcij visokih učilišta i, ako je primjenjivo, druge vrste organizacija (poduzeća, javna tijela, znanstveni instituti itd.) koje pridonose provedbi združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

Konzorcij združenih diplomskih studija Erasmus Mundus sastoji se od sljedećih sudionika:

- Podnositelja/koordinatora: visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa koji podnosi prijedlog projekta u ime svih partnera. Kada se združeni diplomski studij Erasmus Mundus odobri, podnositelj zahtjeva / koordinator postaje glavni korisnik bespovratnih sredstava EU-a i potpisuje ugovor o bespovratnim sredstvima za više korisnika u ime konzorcija združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. Ta koordinacijska uloga obuhvaća sljedeće zadaće:
  - predstavlja skupinu i djeluje u ime skupine organizacija sudionica u odnosima prema Europskoj komisiji
  - snosi financijsku i pravnu odgovornost za odgovarajuću operativnu, administrativnu i financijsku provedbu cijelog projekta
  - koordinira združeni diplomski studij Erasmus Mundus u suradnji sa svim drugim partnerima u projektu.
- Partnera: visoka učilišta koja dodjeljuju akademske stupnjeve i koja su priznala nadležna tijela zemlje sudionice u programu ili partnerske zemlje u kojoj imaju poslovni nastan i bilo koja privatna ili javna organizacija koja aktivno pridonosi pripremi, provedbi i vrednovanju združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. Svaki partner mora potpisati punomoć kojom potpisnik opunomoćuje koordinatora da djeluje u njegovo ime za vrijeme provedbe projekta.
- Pridruženih partnera (izborno): osim toga, u studijski program združenih diplomskih studija Erasmus Mundus mogu biti uključeni i pridruženi partneri. Te organizacije neizravno pridonose provedbi određenih zadaća/aktivnosti i/ili podupiru širenje i održivost združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. Takav doprinos može, primjerice, biti u obliku prijenosa znanja i vještina, pružanja dodatnog osposobljavanja ili mogućnosti upućivanja na rad ili stručnu praksu. U svrhe upravljanja ugovorom „pridruženi partneri" ne smatraju se dijelom konzorcija združenih diplomskih studija Erasmus Mundus jer imaju ograničeniju ulogu u provedbi združenih diplomskih studija Erasmus Mundus s obzirom na to da se njihovo iskustvo traži na *ad hoc* osnovi.
- Pridruženih subjekata (izborno): organizacije koje pridonose ostvarenju ciljeva i aktivnosti projekta. Pridruženi subjekti moraju se navesti u zahtjevu za bespovratna sredstva i ispunjavati zahtjeve navedene u Prilogu III. (Pojmovnik) ovom Programskom vodiču.

Potrebne institucijske obveze svih organizacija koje sudjeluju u konzorciju združenih diplomskih studija Erasmus Mundus moraju se osigurati prije upisa prvih studenata u združene diplomske studije Erasmus Mundus kako bi se osigurali čvrsti institucijski položaj i potpora. Sporazum o konzorciju združenih diplomskih studija Erasmus Mundus (vidjeti smjernice i modele dostupne na stranicama izvršne agencije) bit će ključan instrument u tu svrhu i morat će ga potpisati sve partnerske ustanove prije pokretanja prvog postupka prijave za stipendije i postupka odabira. Tim sporazumom o konzorciju združenih diplomskih studija Erasmus Mundus morat će što preciznije obuhvatiti svi akademski, operativni, administrativni i financijski aspekti povezani s provedbom združenih diplomskih studija Erasmus Mundus i upravljanjem stipendijama združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU ZA OCJENJIVANJE ZDRUŽENOG DIPLOMSKOG STUDIJA ERASMUS MUNDUS?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti združeni diplomski studij Erasmus Mundus kako bi bio prihvatljiv za dodjelu bespovratnih sredstava iz program Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti bilo koja javna ili privatna organizacija, zajedno sa svojim pridruženim subjektima (ako ih ima), s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili u partnerskoj zemlji koja izravno I aktivno pridonosi izvođenju združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. Ta organizacija, na primjer, može biti: ▪ visoko učilište ▪ javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) ▪ javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini ▪ neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija ▪ znanstveni institut. Visoka učilišta koja imaju poslovni nastan u zemlji sudionici programa moraju imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). Povelju Erasmus za visoko obrazovanje ne moraju imati visoka učilišta koja sudjeluju u programu iz partnerskih zemalja. Visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa moraju moći dokazati u fazi podnošenja zahtjeva akreditaciju na nacionalnoj razini svakog diplomskog programa kojim se dodjeljuje akademski stupanj na temelju kojeg je sastavljen program združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. Za nove združene diplomske studije koji još nemaju diplomiranih studenata potrebna je akreditacija nadležnih nacionalnih tijela u fazi podnošenja zahtjeva.
Tko se može prijaviti?	Visoko učilište s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa. Visoko učilište podnosi zahtjev u ime konzorcija združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. Podružnice visokih učilišta iz partnerskih zemalja s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili podružnice visokih učilišta iz zemalja sudionica programa s poslovnim nastanom u partnerskoj zemlji ne mogu se prijaviti.
Broj i profil organizacija sudionica	Združeni diplomski studij Erasmus Mundus je transnacionalan studij I uključuje partnerska visoka učilišta iz najmanje triju različitih zemalja sudionica programa. Visoka učilišta iz zemalja sudionica programa moraju biti u mogućnosti fizički ugostiti studente združenih diplomskih studija Erasmus Mundus I omogućiti barem najmanji broj ECTS bodova za razdoblje studija provedeno u njihovoj ustanovi. Sve partnerske organizacije iz zemalja sudionica programa ili partnerskih zemalja moraju biti navedene u trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.
Prihvatljivi sudionici	Studenti diplomskih studija, osoblje organizacija sudionica, pozvani znanstvenici (gostujući predavači) iz zemalja sudionica programa I partnerskih zemalja. Studenti se prijavljuju za stipendiju izravno konzorciju združenih diplomskih studija Erasmus Mundus po svojem izboru i prolaze kroz konkurentan postupak odabira koji organiziraju visoka učilišta iz konzorcija. Konzorcij združenih diplomskih studija Erasmus Mundus nadležan je za odabir, prijam i praćenje pojedinačnih studenata.
Broj sudionika	Bespovratnim sredstvima za združene diplomske studije Erasmus Mundus financirat će se najviše 15 studenata stipendista (tj. najviše 60 studentskih stipendija za četiri generacije) i najmanje 4 pozvana znanstvenika / gostujuća predavača po generaciji koji će biti uključeni u aktivnosti združenih diplomskih studija Erasmus Mundus najmanje 8 tjedana. Znanstvenici / gostujući predavači moraju se odabrati u skladu s posebnim kriterijima konzorcija za odabir znanstvenika i moraju donijeti konkretnu dodanu vrijednost izvođenju združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. Osim toga, konzorciji združenih diplomskih studija Erasmus Mundus mogu se prijaviti za najviše 12 dodatnih studentskih stipendija po generaciji (tj. najviše 48 stipendija za četiri generacije) za jednu prioritetnu regiju/zemlju svijeta ili njih više.

Mjesto/mjesta	Razdoblje studija združenih diplomskih studija Erasmus Mundus mora se održavati u najmanje dvije zemlje sudionice programa koje su zastupljene u konzorciju (tj. moraju postojati najmanje dva razdoblja mobilnosti za sve studente). Dodatna razdoblja studija (npr. istraživanje, stručna praksa, priprema završnog rada) mogu se održavati u drugim organizacijama sudionicama iz zemalja sudionica programa ili partnerskih zemalja uz uvjet da se te aktivnosti provode uz izravan nadzor jednog od partnerskih visokih učilišta u konzorciju.
Trajanje projekta	Ovisno o trajanju združenih diplomskih studija Erasmus Mundus (od 1 do 2 godine) i o tome je li konzorcij odlučio uvesti pripremnu godinu, konzorcij dobiva ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za najmanje 4, a najviše 6 godina, za financiranje 4 uzastopne generacije studenata.
Trajanje aktivnosti	Izborna pripremna godina: 1 akademska godina. Provedba programa združenih diplomskih studija Erasmus Mundus: 4 uzastopne generacije u trajanju od 1 do 2 akademske godine (60/90/120 ECTS bodova).
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualne medije i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **15. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. kolovoza do 31. listopada iste godine.
Kako predati zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se i na temelju **kriterija za isključenje i odabir**. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA STUDENTSKE STIPENDIJE

Trajanje aktivnosti	Studentska stipendija dodjeljuje se isključivo za redovan upis na diplomski studij i obuhvaća cjelokupno trajanje studijskog programa združenog diplomskog studija Erasmus Mundus.
Prihvatljivi sudionici	Studenti na diplomskoj razini koji su stekli diplomu preddiplomskog studija ili koji su dokazali da imaju priznat istovjetan stupanj obrazovanja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i praksom u zemljama koje dodjeljuju akademske stupnjeve. Studenti koji su već dobili stipendiju za združeni diplomski studij Erasmus Mundus ili stipendiju za diplomski studij u okviru programa Erasmus Mundus / združeni doktorski studij ne mogu se prijaviti za dodatnu stipendiju u okviru aktivnosti združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. Dobitnici stipendija za združene diplomske studije Erasmus Mundus ne mogu biti korisnici drugih stipendija koje financira EU za isti program združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. To vrijedi za cijelo trajanje studija. Najmanje 75 % stipendija za združene diplomske studije Erasmus Mundus[76] bit će namijenjeno kandidatima iz partnerskih zemalja.
Ishodi učenja	Nakon uspješnog završetka združenog diplomskog studija Erasmus Mundus dodjeljuje se združena diploma (tj. jedna diploma koja se izdaje u ime najmanje dvaju visokih učilišta iz različitih zemalja sudionica programa s valjanim akreditacijama u tim zemljama) ili višestruka diploma (tj. najmanje dvije diplome koje izdaju dva visoka učilišta iz različitih zemalja sudionica programa s valjanim akreditacijama u tim zemljama). Studenti će morati skupiti sve ECTS bodove koji su obuhvaćeni združenim diplomskim studijem Erasmus Mundus (60, 90 ili 120). Osim toga, za svako obvezno razdoblje studija u najmanje dvjema zemljama sudionicama programa morat će steći najmanje 20 ECTS bodova (za studijske programe koji donose 60 ECTS bodova) ili 30 ECTS bodova (za studijske programe koji donose 90 ili 120 ECTS bodova). Razdoblja mobilnosti ne mogu se zamijeniti virtualnom mobilnošću (nastava na daljinu), što znači da studenti moraju biti fizički prisutni tijekom cijelog diplomskog programa. Osim toga, ne mogu se odvijati u ustanovama izvan konzorcija za združene diplomske studije Erasmus Mundus (tj. partnera i/ili pridruženih partnera).

[76] To se odnosi na ukupan broj financiranih stipendija, uključujući one koje su dostupne za jednu prioritetnu regiju/zemlju svijeta ili njih više.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost projekta (najviše 40 bodova)	▪ Elementi „združenosti"/integracije, izrade i strukture prijedloga prilagođeni su i učinkoviti za ostvarenje ciljeva združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. ▪ U prijedlogu je opisano na koji je način združeni diplomski studij Erasmus Mundus integriran u katalog akademskih stupnjeva partnera i određeni su akademski stupnjevi koji se namjeravaju steći, posebno dodjela diplome združenog diplomskog studija Erasmus Mundus ako je to predviđeno u nacionalnom zakonodavstvu. ▪ Predloženi združeni diplomski studij Erasmus Mundus odgovara na jasno utvrđene potrebe u određenom akademskom području. ▪ U prijedlogu je utvrđeno kako se združenim diplomskim studijem Erasmus Mundus nastoji povećati privlačnost europskog prostora visokog obrazovanja i poticati izvrsnost, inovacije i konkurentnost u smislu ciljanih akademskih područja/predmeta. ▪ Predloženi konzorcij za združene diplomske studije Erasmus Mundus izuzetno je relevantan u pogledu internacionalizacije u visokom obrazovanju i osmišljen je kako bi se ostvarila najveća korist od mobilnosti studenata i osoblja.
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 20 bodova)	▪ U prijedlogu su definirani akademski program i ishodi učenja te pojedinosti o tome kako će se nuditi izvrsni akademski sadržaji. ▪ U prijedlogu je opisan skup metoda za unutarnje i vanjsko vrednovanje združenih diplomskih studija Erasmus Mundus, kako će se provesti te kako će se rezultati vrednovanja upotrijebiti za praćenje, nadogradnju I poboljšanje kvalitete studija. ▪ U prijedlogu je definiran način organizacije mobilnosti studenata i važnost mobilnosti za ciljeve studija te je predstavljen nacrt strategije/plana za učinkovito sudjelovanje znanstvenika / gostujućih predavača. ▪ U prijedlogu su detaljno opisane sve važne informacije koje se daju studentima / akademskom osoblju prije upisa u studijski program te usluge koje se nude u smislu pomoći oko smještaja, učenja jezika, administrativnih formalnosti (npr. vize) i osiguranja. ▪ U prijedlogu su jasno navedena pravila studiranja, prava i obveze studenata kada je riječ o akademskim, administrativnim i financijskim aspektima provedbe združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. ▪ U prijedlogu su opisane planirane aktivnosti/prostor za osiguravanje učinkovite integracije/umrežavanja studenata združenih diplomskih studija Erasmus Mundus u njihovu društveno-kulturno i profesionalno okruženje. ▪ U prijedlogu je jasno navedena interakcija između združenih diplomskih studija Erasmus Mundus i nenastavnih subjekata u provedbi studija.
Kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji (najviše 20 bodova)	▪ U prijedlogu su jasno prikazana područja stručnosti uključenih partnera/osoblja te na koji su način komplementarni i koja je njihova dodana vrijednost za provedbu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. Ako je primjenjivo, u prijedlogu je opisano na koji su način postojeći sporazumi o suradnji poboljšani radi ispunjenja ciljeva združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. ▪ U prijedlogu su opisane institucionalne obveze svakog partnera, utvrđene njihove uloge i zadaće u provedbi združenih diplomskih studija Erasmus Mundus te navedeni postojeći načini rada upravljačkih tijela i alata za upravljanje. ▪ U prijedlogu su, među ostalim, opisani zajednički kriteriji, načela i zahtjevi za prijavu, odabir i upis studenata, ispitivanje studenata i vrednovanje uspjeha ▪ U prijedlogu je objašnjeno kako su izračunani troškovi sudjelovanja studenata te je naveden opis načina na koji će se mobilizirati i raspodijeliti financijska sredstva, uključujući dodatna sredstva, te kako će se njima upravljati u okviru partnerstva.

Učinak i širenje **(najviše 20 bodova)**	▪ U prijedlogu se donosi uvjerljiva srednjoročna/dugoročna strategija razvoja/održivosti i iznose se realna predviđanja za razdoblje nakon razdoblja financiranja EU-a te načini mobilizacije ostalih izvora financiranja za stipendije i studente koji se sami financiraju. ▪ U prijedlogu je objašnjen utjecaj združenih diplomskih studija Erasmus Mundus na institucijskoj razini (fakultet/sveučilište) te kako će se združenim diplomskim studijem Erasmus Mundus pridonijeti strategiji internacionalizacije partnera u konzorciju prema važnim dionicima na nacionalnoj/europskoj/međunarodnoj razini. ▪ U prijedlogu se opisuje kako se predloženim združenim diplomskim studijem Erasmus Mundus potiču poduzetništvo i inicijativnost, opisuje se kako će poslodavci biti uključeni u provedbu studija kako bi se poboljšale kompetencije i vještine studenata te time povećala zapošljivost osoba s diplomom. ▪ U prijedlogu su opisane vrste i metode mehanizama promidžbe/širenja, ciljne skupine i konkretne zadaće partnera u strategiji podizanja razine svijesti o združenim diplomskim studijima Erasmus Mundus. Objašnjeno je kako se planiraju privući izvrsni studenti iz cijelog svijeta. ▪ Ako je relevantno, u projektu se opisuje kako će materijali, dokumenti i producirani medijski sadržaji biti besplatno dostupni i kako će se promovirati s pomoću otvorenih licencija bez nesrazmjernih ograničenja.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova od ukupno 100 kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 75 % od najvišeg broja bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost projekta" (tj. najmanje 30 bodova od 40). U slučaju istog broja bodova, prednost će se dati projektima koji dobiju više bodova za kriterij „relevantnost projekta".

DODATNE STIPENDIJE ZA STUDENTE IZ CILJANIH REGIJA SVIJETA

De aanvragers kunnen een aanvraag indienen voor extra beurzen voor een of meer regio's van partnerlanden in de wereld, gefinancierd door de volgende externe financieringsinstrumenten van de EU:

- Instrumenti za razvojnu
- suradnju[77] Europski instrument
- za susjedstvo[78] Instrumenti za partnerstvo[79]
- Europski razvojni fond (ERF).

Združenim diplomskim studijima Erasmus Mundus koji su predloženi za financiranje može se dodijeliti do 48 dodatnih studentskih stipendija tijekom cijelog trajanja diplomskog studija (četiri generacije). Te dodatne stipendije nude se kao odgovor na prioritete vanjske politike EU-a u vezi s visokim obrazovanjem i uzimaju u obzir različite razine gospodarskog i socijalnog razvoja u relevantnim partnerskim zemljama. Stipendije se moraju dodijeliti studentima iz osam različitih regija navedenih u nastavku:

- zemlje Istočnog partnerstva (2. regija)
- zemlje južnog Mediterana (3. regija)
- Azija (6. regija) uz dodjelu posebnih stipendija najslabije razvijenim zemljama[80]
- središnja Azija (7. regija) uz dodjelu posebnih stipendija zemljama s niskim ili srednje niskim prihodima[81]
- Latinska Amerika (8. regija) uz dodjelu posebnih stipendija zemljama sa srednje niskim prihodima[82] i najveća dodjela Brazilu/Meksiku
- Južna Afrika (10. regija)
- afričke, karipske i pacifičke zemlje (11. regija) i
- zemlje Vijeća za suradnju u Zaljevu (12. regija).

[77] UREDBA (EU) br. 233/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. ožujka 2014.o uspostavi Instrumenta financiranja za razvojnu suradnju za razdoblje 2014. – 2020.: http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:HR:PDF

[78] UREDBA (EU) br. 232/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. ožujka 2014. o uspostavi Europskog instrumenta za susjedstvo: http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:HR:PDF

[79] UREDBA (EU) br. 234/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. ožujka 2014. o uspostavi Instrumenta za partnerstvo za suradnju s trećim zemljama: http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0077:0084:HR:PDF

[80] Afganistan, Bangladeš, Butan, Kambodža, Laos, Mjanmar, Nepal

[81] Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan

[82] Bolivija, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva, Paragvaj

Podnositelje zahtjeva potiče se da njihovi zahtjevi za dodatne stipendije budu što raznolikiji kako bi se obuhvatio što veći broj ciljanih regija.

DODATNI KRITERIJ ZA DODJELU

Prijedloge koji dobiju najmanji propisani broj bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost projekta" i koji ukupno dobiju najmanje 70 bodova (opća donja granična vrijednost za dobivanje financiranja) procijenit će se na temelju sljedećeg dodatnog kriterija za dobivanje dodatnih stipendija za ciljane regije.

Relevantnost projekta u ciljanoj regiji/regijama (Da/Ne)	▪ U prijedlogu su opisane metode za privlačenje najtalentiranijih studenata iz ciljane regije ili regija. ▪ Prijedlogom se potiče suradnja s visokim učilištima i/ili ostalim prihvatljivim organizacijama sudionicama iz partnerskih zemalja u ciljanoj regiji ili regijama. Jasno je objašnjena dodana vrijednost takve suradnje za združene diplomske studije Erasmus Mundus.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O TOJ AKTIVNOSTI?

Više obveznih kriterija i dodatnih korisnih informacija o toj aktivnosti nalazi se u Prilogu I. ovom Vodiču. Taj prilog uključuje:

- uvjete povezane s osmišljavanjem združenog diplomskog studija Erasmus
- Mundus uvjete povezane sa studentima diplomskih studija
- uvjete povezane s praćenjem i osiguravanjem kvalitete
- postupak odabira konzorcija za združeni diplomski studij Erasmus Mundus.

Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju relevantne odjeljke tog priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

KATALOG ZDRUŽENIH DIPLOMSKIH STUDIJA ERASMUS MUNDUS

Kako bi se pridonijelo promidžbi, vidljivosti i dostupnosti studentskih stipendija programa Erasmus+ koje će se nuditi za tekuće združene diplomske studije Erasmus Mundus najboljim studentima diplomskih studija u cijelom svijetu, združeni diplomski studiji Erasmus Mundus bit će navedeni u internetskom katalogu na stranicama izvršne agencije.

U katalogu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus oglašavat će se svi združeni diplomski programi u okviru kojih se nude stipendije programa Erasmus+ za sljedeću akademsku godinu.

U katalogu će budući studenti moći odabrati združeni diplomski studij Erasmus Mundus po vlastitom izboru i prijaviti se za stipendiju programa Erasmus+ izravno konzorciju koji je nudi.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Odabrani združeni diplomski studiji Erasmus Mundus dobit će potporu na temelju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava koji obuhvaća jednu pripremnu godinu (ako se podnositelj zahtjeva odlučio prijaviti za pripremnu godinu) i četiri uzastopne generacije studenata.

Bespovratna sredstva združenih diplomskih studija Erasmus Mundus izračunavaju se u skladu sa sljedećim načelima financiranja:

- bespovratna sredstva za naknade za upravljanje konzorcijem i za mobilnost akademskog osoblja
- promjenjiv broj studentskih stipendija u iznosu od najviše 25 000 EUR godišnje
- promjenjiv broj dodatnih studentskih stipendija u iznosu od najviše 25 000 EUR godišnje za ciljane regije svijeta.

Proračun za združene diplomske studije Erasmus Mundus mora se detaljno izraditi u skladu sa sljedećim pravilima financiranja (u EUR):

A) UPRAVLJANJE ZDRUŽENIM DIPLOMSKIM STUDIJEM ERASMUS MUNDUS:

Doprinos za troškove upravljanja konzorcijem I troškove[83] pozvanih znanstvenika I gostujućih predavača	▪ 20 000 EUR za izbornu pripremnu godinu. ▪ 50 000 EUR po upisu u združeni diplomski studij Erasmus Mundus.

B) STIPENDIJE ZA STUDENTE ZDRUŽENIH DIPLOMSKIH STUDIJA ERASMUS MUNDUS:

Studentskim stipendijama za združene diplomske studije Erasmus Mundus pokrivat će se troškovi sudjelovanja studenata (uključujući naknade za školarine, potpuno osiguranje i druge obvezne troškove povezane sa sudjelovanjem u studiju), doprinos putnim troškovima studenata i troškovima nastanjenja te dnevnice tijekom trajanja studijskog programa združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. Pojedinosti o iznosu studentskih stipendija za združene diplomske studije Erasmus Mundus navedene su u nastavku:

Doprinos troškovima sudjelovanja	▪ do 9000 EUR godišnje po stipendistu iz partnerske zemlje[84] ▪ do 4500 EUR godišnje po stipendistu iz zemlje sudionice programa ▪ Sve iznose koji su viši od tih najviših doprinosa moraju nadoknaditi organizacije sudionice i ne smiju ih snositi stipendisti.
Doprinos putnim troškovima i troškovima nastanjenja	▪ 1000 EUR godišnje po stipendistu s boravištem u zemlji sudionici programa za putne troškove. ▪ 2000 EUR godišnje za putne troškove + 1000 EUR za troškove nastanjenja stipendista koji ima boravište u partnerskoj zemlji udaljenoj manje od 4000 km od visokog učilišta koje koordinira združene diplomske studije Erasmus Mundus. ▪ 3000 EUR godišnje za putne troškove + 1000 EUR za troškove nastanjenja stipendista koji ima boravište u partnerskoj zemlji udaljenoj najmanje 4000 km od visokog učilišta koje koordinira združene diplomske studije Erasmus Mundus.
Doprinos troškovima boravka	▪ 1000 EUR mjesečno tijekom cijelog trajanja studijskog programa združenih diplomskih studija Erasmus Mundus (najviše 24 mjeseca). Doprinos za troškove boravka ne daje se stipendistima za razdoblja združenih diplomskih studija Erasmus Mundus (studiranje / istraživanje / stručna praksa / izrada završnog rada) provedena u njihovoj zemlji boravišta ni stipendistima iz partnerske zemlje za razdoblja združenih diplomskih studija Erasmus Mundus provedena u bilo kojoj partnerskoj zemlji dulje od jednog trimestra (tj. 3 mjeseca ili ekvivalent 15 ECTS bodova).

DODJELA BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Stvarni iznos pojedinačnih stipendija, odnosno najviši dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava za odabrane projekte ovisit će o nizu elemenata:

1. trajanju združenog diplomskog studija Erasmus Mundus (60, 90 ili 120 ECTS bodova)
2. troškovima sudjelovanja u združenom diplomskom studiju Erasmus Mundus koje je odredio konzorcij
3. provedbi izborne pripremne godine
4. broju stipendija partnerskih zemalja / zemalja sudionica programa.

Na temelju tih parametara bespovratna sredstva za pripremnu godinu i četiri generacije studenata združenih diplomskih studija Erasmus Mundus iznosit će **najviše 5,1 milijun EUR**[85]

[83] Troškovi pridruženih partnera može nadoknaditi konzorcij za združene diplomske studije Erasmus Mundus samo iz „doprinosa EU-a za troškove upravljanja konzorcijem" (paušalni iznos).

[84] Studenti koji nemaju boravište ili koji nisu obavljali svoju glavnu aktivnost (studiranje, osposobljavanje ili rad) u trajanju od više od 12 mjeseci u posljednjih pet godina u zemlji sudionici programa. Petogodišnje referentno razdoblje za to pravilo u pogledu 12 mjeseci računa se unatrag od roka koji je odredio konzorcij za podnošenje prijava za studentske stipendije za združene diplomske studije Erasmus Mundus.

[85] Teoretski najveći iznos dobiva se primjenom najviših stopa za stipendije i uz pretpostavku da će projektu biti dodijeljen najveći mogući broj stipendija (npr. 60 + 48). Na temelju iskustva može se reći da je prosječni iznos bespovratnih sredstava od 2,5 do 3,5 milijuna EUR.

ZAJMOVI ZA DIPLOMSKE STUDIJE PROGRAMA ERASMUS+

Studenti u visokom obrazovanju koji žele završiti cijeli studijski program na diplomskoj razini u drugoj zemlji sudionici programa mogu se prijaviti za zajam s jamstvom EU-a kojim se pridonosi njihovim troškovima.

Zajmovi za diplomske studije programa Erasmus+ zainteresiranim studentima diplomskih studija omogućavaju pristup zajmovima (koje daju banke koje sudjeluju u programu uz jamstvo EU-a preko njegova partnera, Europskog investicijskog fonda) za potporu njihovu studiju u inozemstvu tijekom cijelog životnog ciklusa programa Erasmus+. U proračunu EU-a uspostavit će se ravnoteža s višestrukim iznosom financiranja iz bankarskog sektora za zajmove mobilnim studentima diplomskog studija.

Program je pokrenut 2015. te će tijekom narednih godina zajmovi za diplomske studije programa Erasmus+ postupno postajati dostupni u sve više zemalja i sve većem broju studenata.

Više informacija o programu i financijskim ustanovama koje sudjeluju može se pronaći na stranicama Europske komisije: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node/11_hr

Iznosi i svrha zajma	Zajmovi iznose do 12 000 EUR za jednogodišnji diplomski studij i do 18 000 EUR za dvogodišnji diplomski studij te mogu obuhvaćati troškove života, školarine i ostale troškove studiranja u bilo kojoj od 33 zemlje sudionice programa Erasmus+. Ključna društvena jamstva uključuju nepostojanje kolaterala za studenta ili njegove roditelje, povoljnu kamatnu stopu i povoljne uvjete otplate.
Kriteriji prihvatljivosti	Kako bi bili prihvatljivi za podnošenje prijave, studenti moraju: ▪ imati boravište u jednoj od zemalja sudionica programa Erasmus+ ▪ imati uspješno završen prvi ciklus studija visokog obrazovanja (prvostupnik ili istovjetan studij) ▪ biti primljeni na program drugog ciklusa (diplomski ili istovjetan studij) na priznatom visokom učilištu koje ima Povelju Erasmus za visoko biti primljeni na program drugog ciklusa (diplomski ili istovjetan studij) na priznatom visokom učilištu koje ima Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE) diplomski (ili istovjetan) studij koji planiraju upisati mora ispunjavati sljedeće kriterije: ▪ mora se odvijati u zemlji koja nije zemlja boravišta podnositelja zahtjeva i u kojoj nisu stekli diplomu prvostupnika (ili istovjetan akademski stupanj koji im omogućava pristup diplomskom programu) ▪ mora biti cijeli program nakon kojeg se stječe diploma (diplomskog ili istovjetnog studija).
Kome predati zahtjev?	Izravno bankama sudionicama ili poduzećima koja nude studentske zajmove

KLJUČNA MJERA 2: SURADNJA ZA INOVACIJE I RAZMJENA DOBRE PRAKSE

KOJE SE MJERE PODUPIRU?

Ovom se ključnom mjerom podupiru:

- strateška partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- udruženja znanja;
- udruženja sektorskih vještina (provode se posebnim pozivom na podnošenje prijedloga);
- jačanje sposobnosti u području visokog obrazovanja;
- jačanje sposobnosti u području mladih.

Očekuje se će aktivnosti koje se podupiru u okviru ove Ključne mjere donijeti pozitivne i dugoročne učinke za organizacije koje sudjeluju u programu, na sustave politika u koje su takve mjere uokvirene te na osobe i organizacije koje su izravno ili neizravno uključene u organizirane mjere.

Očekuje se da će Ključna mjera donijeti razvoj, prijenos i/ili provedbu inovativne prakse na organizacijskoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini.

Očekuje se da će projekti koji se podupiru u okviru ove Ključne mjere proizvesti sljedeće ishode za organizacije sudionice:

- novativne pristupe usmjerene na ciljne skupine, osiguravajući na primjer: privlačnije programe obrazovanja i osposobljavanja u skladu s potrebama i očekivanjima pojedinaca; uporabu participativnih pristupa i metodologija utemeljenih na IKT-u; nove i poboljšane postupke za priznavanje i potvrđivanje kompetencija; veću učinkovitost aktivnosti u korist lokalnih zajednica; nove ili poboljšane prakse kojima se zadovoljavaju potrebe skupina u nepovoljnom položaju i koje se bave razlikama u rezultatima učenja povezanima sa zemljopisnim i socioekonomskim nejednakostima; nove pristupe koji se bave socijalnom, etničkom, jezičnom i kulturnom različitosti; nove pristupe boljem podupiranju konkurentnosti i zapošljavanja, posebno na regionalnoj i lokalnoj razini; priznavanje izvrsnosti u učenju i poučavanju jezika putem Europske oznake jezika.
- modernije, dinamičnije, posvećenije i stručnije okruženje u organizaciji: spremnost za uključivanje dobre prakse i novih metoda u svakodnevne aktivnosti; otvorenost za sinergije s organizacijama aktivnima u različitim područjima ili drugim socioekonomskim sektorima; strateško planiranje profesionalnog razvoja osoblja u skladu s potrebama pojedinaca i organizacijskim ciljevima;
- veću sposobnost i stručnost za rad na međunarodnoj razini / razini EU-a: bolje sposobnosti za upravljanje i strategije internacionalizacije; bolju suradnju s partnerima iz drugih država, iz drugih obrazovnih područja, osposobljavanja i mladih i/ili drugih socioekonomskih sektora; dodjelu više financijskih sredstava (osim sredstava EU-a) za organizaciju projekata EU-a i međunarodnih projekata u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih; veću kvalitetu u pripremi, provedbi, nadzoru i praćenju projekata EU-a/međunarodnih projekata.

Projekti koje se financiraju u okviru ove Ključne mjere također će vjerojatno imati pozitivan učinak na osobe koje su izravno ili neizravno uključene u aktivnosti, kao što su:

- veći osjećaj za inicijativu i poduzetništvo;
- bolje znanje stranih jezika;
- veći stupanj digitalnih kompetencija;
- bolje razumijevanje i odgovaranje na društvenu, etničku, jezičnu i kulturnu raznolikost;
- veća razina vještina za zapošljivost i osnivanje novih poduzeća (uključujući socijalno poduzetništvo);
- aktivnije sudjelovanje u društvu;
- pozitivniji stav prema europskom projektu i vrijednostima EU-a;
- bolje razumijevanje i priznavanje vještina i kvalifikacija u Europi i izvan nje;
- bolje kompetencije povezane sa stručnim profilima (poučavanje, osposobljavanje, rad s mladima itd.);
- bolje razumijevanje prakse, politika i sustava u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih u svim državama;
- bolje razumijevanje međusobne povezanosti između formalnog, neformalnog obrazovanja, strukovnog osposobljavanja, drugih oblika učenja i tržišta rada;
- više prilika za stručno usavršavanje;
- veća motivacija i zadovoljstvo u svakodnevnom radu.

Na sustavnoj razini očekuje se da će se njima pokrenuti modernizacija i pojačati odgovori sustava obrazovanja i osposobljavanja te politika za mlade na glavne izazove u današnjem svijetu: zapošljavanje, gospodarska stabilnost i rast, ali i potreba za promicanjem društvenih, građanskih i međukulturalnih kompetencija, međukulturalnog dijaloga, demokratskih vrijednosti i temeljnih prava, socijalne uključenosti, nediskriminacije i aktivnog građanstva, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti.

Prema tome, ova Ključna mjera ima sljedeći predviđeni učinak:

- povećana kvaliteta obrazovanja i osposobljavanja i rada s mladima u Europi i izvan nje: kombiniranjem višeg stupnja izvrsnosti i privlačnost s povećanim prilikama za sve, uključujući one u nepovoljnom položaju;
- sustavi obrazovanja, osposobljavanja i mladih koji su bolje usklađeni s potrebama i prilikama koje se nude na tržištu i bolje veze s poduzećima i zajednicom;
- poboljšano pružanje i ocjenjivanje osnovnih i transverzalnih vještina, a posebice: poduzetništva, društvenih, građanskih, međukulturalnih i jezičnih kompetencija, kritičkog mišljenja, digitalnih vještina i medijske pismenosti;
- povećane sinergije i veze i bolji prijelaz između različitih sustava za obrazovanje, osposobljavanje i mlade s boljom uporabom europskih referentnih alata za priznavanje, vrednovanje i transparentnost kompetencija i kvalifikacija;
- veća uporaba ishoda učenja prilikom opisivanja i definiranja kvalifikacija dijelova kvalifikacija i kurikuluma za podupiranje učenja i ocjenjivanja;
- nova i povećana međuregionalna i transnacionalna suradnja javnih tijela u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- strateška i integrirana uporaba IKT-ova i otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) u sustavima obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- veća motivacija za učenje jezika preko inovativnih metoda poučavanja ili bolje povezanosti s praktičnom uporabom jezičnih vještina potrebnih na tržištu rada;
- pojačana interakcija između prakse, istraživanja i politike.

STRATEŠKA PARTNERSTVA U PODRUČJU OBRAZOVANJA, OSPOSOBLJAVANJA I MLADIH

KOJI SU CILJEVI I PRIORITETI STRATEŠKOG PARTNERSTVA?

Cilj je strateških partnerstava poticati razvoj, prijenos i/ili provedbu inovativnih praksi te provedbu zajedničkih inicijativa kojima se promiču suradnja, suradničko učenje i razmjena iskustva na europskoj razini.

Ovisno o ciljevima i sastavu strateškog partnerstva, moguće su dvije vrste projekata:

STRATEŠKA PARTNERSTVA ZA POTPORU INOVACIJAMA:

Očekuje se da će se ovim projektima razviti inovativni proizvodi i/ili uključiti u intenzivne aktivnosti širenja i iskorištavanja postojećih i novih proizvoda ili inovativnih ideja. Podnositelji zahtjeva imaju mogućnost zatražiti namjenska proračunska sredstva za intelektualne proizvode i događanja s multiplicirajućim učinkom kako bi izravno odgovorili na inovacijski aspekt aktivnosti. Ta vrsta projekata otvorena je svim područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih.

STRATEŠKA PARTNERSTVA ZA POTPORU RAZMJENI DOBRIH PRAKSI:

Primarni je cilj omogućiti organizacijama da razvijaju i jačaju mreže, povećaju svoju sposobnost poslovanja na transnacionalnoj razini, razmjenjuju i uspoređuju ideje, prakse i metode. Odabrani projekti mogu imati i opipljive rezultate te se očekuje provođenje aktivnosti širenja rezultata, ali na način koji odgovara cilju i području primjene projekta. Ti rezultati i aktivnosti sufinancirat će se iz standardnih proračunskih sredstava za upravljanje projektom i njegovu provedbu. Strateškim partnerstvima relevantnima za područje visokog obrazovanja neće se podupirati te vrste projekata. Osim toga, u okviru te vrste partnerstva mogu se ostvariti određeni posebni oblici strateških partnerstava:

- **Partnerstva za razmjenu u školama:** u toj vrsti strateških partnerstava mogu sudjelovati samo škole. U okviru projekata mogu se iskoristiti mogućnosti za mobilnost učenika i osoblja kako bi se školama sudionicama pomoglo da se razviju kao organizacije i da im se poveća sposobnost sudjelovanja u međunarodnim projektima.
- **Transnacionalne inicijative mladih:** cilj je tih strateških partnerstava u području povezanom s mladima jačati društvenu predanost i poduzetnički duh mladih. Jedinstvena osobina ovog oblika strateških partnerstava je ta da inicijativu mladih pokreću, organiziraju i provode sami mladi.

Više informacija o osobinama tih posebnih oblika projekata možete pronaći u odjeljku **„Posebni oblici strateških partnerstava”.**

Neovisno o području na koje određeni projekt djeluje, strateška partnerstva otvorena su svim vrstama organizacija aktivnima u bilo kojem području obrazovanja, osposobljavanja i mladih ili drugih društveno-gospodarskih sektora te organizacijama koje provode interdisciplinarne aktivnosti u različitim područjima (npr. lokalna i regionalna tijela, centri za priznavanje i vrednovanje, gospodarske komore, trgovinske organizacije, centri za usmjeravanje, kulturne organizacije). Ovisno o prioritetu i ciljevima projekta u strateška partnerstva trebali bi biti uključeni najprikladniji i najraznolikiji partneri kako bi se imalo koristi od njihovih različitih iskustava, profila i posebne stručnosti za proizvodnju relevantnih i visokokvalitetnih rezultata projekta.

Kako bi se mogla financirati, strateška partnerstva moraju se odnositi na a) najmanje jedan horizontalni prioritet ili b) najmanje jedan poseban prioritet relevantan za područje obrazovanja, osposobljavanja i mladih na koje se najviše utječe, kako je opisano u nastavku. Među tim prioritetima nacionalne agencije mogu dati prednost onima koji su posebno relevantni u nacionalnom kontekstu („europski prioriteti u nacionalnom kontekstu"). Nacionalne agencije o tome moraju propisno obavijestiti moguće podnositelje zahtjeva na svojim službenim stranicama.

HORIZONTALNI PRIORITETI

Razvoj relevantnih i visokokvalitetnih vještina i kompetencija: potpora pojedincima za stjecanje i razvoj osnovnih vještina i ključnih kompetencija radi poticanja zapošljivosti te društveno- gospodarskog i osobnog razvoja te sudjelovanja u civilnom i društvenom životu. Taj prioritet uključuje, među ostalim, mjere za razvoj partnerstava između odgojno-obrazovnih ustanova, poduzeća i posredničkih tijela radi promicanja cjeloživotnog učenja te poboljšanja kvalitete i učinkovitosti mobilnosti u svrhu učenja. Programom se podupiru i mjere kojima se razvijaju ili šire alati za vrednovanje takvih kompetencija te mjere u kojima se primjenjuje pristup aktivnostima u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih utemeljen na „ishodima učenja" ili se procjenjuju njihova kvaliteta, utjecaj i relevantnost.

Socijalno uključivanje: prednost će se dati mjerama koje su usmjerene na raznolikost i promicanje – posebno s pomoću inovativnih i integriranih pristupa – posjedovanja zajedničkih vrijednosti, ravnopravnosti, uključujući ravnopravnost spolova, i nediskriminacije te socijalnog uključivanja s pomoću aktivnosti u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. Programom će se podupirati projekti kojima je cilj: a) poticati razvoj društvenih, građanskih i međukulturnih kompetencija, medijske pismenosti i kritičkog mišljenja te boriti se protiv diskriminacije, segregacije, rasizma, nasilničkog ponašanja i nasilja, b) poboljšati pristup, sudjelovanje i uspješnost učenja učenika u nepovoljnom položaju, smanjujući razlike u ishodima učenja i c) podupirati i ocjenjivati nove pristupe smanjenju razlika u pristupu digitalnim tehnologijama i njihovoj iskorištenosti u formalnom i neformalnom obrazovanju. Posebna pozornost usmjerit će se na rješavanje rodnih razlika u vezi s informacijskim i komunikacijskim tehnologijama.

Otvoreno obrazovanje i inovativne prakse u digitalnom dobu: prednost će se dati mjerama kojima se promiču inovativne pedagoške metode te participativni načini upravljanja, ondje gdje je prikladno. Dodatni prioritet bit će ažuriranje i razvoj digitalnih materijala i alata za učenje, posebno otvorenih obrazovnih sadržaja, otvorenih udžbenika te besplatnih i otvorenih obrazovnih softvera, te potpora učinkovitoj upotrebi digitalnih tehnologija i otvorenih pedagoških metoda u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. To uključuje i poticanje sinergija s aktivnostima istraživanja i inovacija te promicanje novih tehnologija kao pokretača poboljšanja politika i praksi u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. Programom se podupiru i nove metode poučavanja i novi alati za poučavanje.

Odgojno-obrazovni djelatnici: prednost će se dati mjerama kojima se osnažuju zapošljavanje, odabir i uvođenje najboljih i najprikladnijih kandidata u nastavničku struku te mjere kojima se podupire promicanje visokokvalitetnog i inovativnog poučavanja u svim obrazovnim sektorima, osposobljavanju i radu s mladima. Programom će se podupirati profesionalni razvoj odgojno- obrazovnih djelatnika (kao što su učitelji i nastavnici, profesori, instruktori, mentori, treneri itd.) i osoba koje rade s mladima, posebno za rješavanje problema ranog napuštanja školovanja, učenika iz nepovoljnijih sredina, raznolikosti u učionicama, upotrebe novih nastavnih metoda i alata te drugih konteksta, učenja kroz rad i informalnog učenja.

Transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija: prednost će se dati mjerama kojima se podupiru zapošljivost i mobilnost u svrhu učenja i rada te omogućava prijelaz s razine na razinu ili iz jedne vrsta obrazovanja i osposobljavanja u drugu, prijelaz iz obrazovanja/osposobljavanja u svijet rada i obrnuto te prijelaz s jednog radnog mjesta na drugo. Prednost će se dati mjerama kojima se omogućuju i promiču priznavanje te transparentnost i usporedivost kvalifikacija i ishoda učenja, uključujući pružanjem boljih usluga i informacija/smjernica o vještinama i kvalifikacijama. To uključuje promicanje inovativnih rješenja za priznavanje i potporu vrednovanju – na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj/međunarodnoj razini – kompetencija stečenih informalnim i neformalnim učenjem.

Održivo ulaganje, rezultati i učinkovitost: prednost će se dati mjerama kojima se podupire učinkovita provedba Plana ulaganja za Europu, uključujući promicanjem modela financiranja kojima se privlače privatni subjekti i privatni kapital (uključujući u okviru Instrumenta jamstva za studentske zajmove programa Erasmus+) te podupire smišljanje reformi utemeljenih na dokazima kojima se ostvaruju kvaliteta, inovacije i relevantnost u sustavima i politikama obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. Prednost će se dati i mjerama kojima se podupire razvoj inovativnih načina osiguravanja održivih ulaganja u sve oblike učenja, formalnog i neformalnog, uključujući financiranje utemeljeno na uspjesima i podjelu troškova.

Društvena i obrazovna vrijednost europske kulturne baštine, njezin doprinos stvaranju radnih mjesta, gospodarskom rastu i socijalnoj koheziji. U kontekstu europske godine kulturne baštine 2018. prednost će se dati mjerama kojima se pridonosi podizanju svijesti o važnosti europske kulturne baštine s pomoću obrazovanja, cjeloživotnog učenja, informalnog i neformalnog učenja, mladih te sporta, uključujući mjere za potporu razvoja vještina, socijalnog uključivanja, kritičkog mišljenja i uključenosti mladih. Promicat će se novi participativni i međukulturni pristupi baštini te obrazovne inicijative usmjerene na jačanje međukulturnog dijaloga u koji će biti uključeni učitelji, nastavnici i učenici od rane dobi.

PRIORITETI KARAKTERISTIČNI ZA PODRUČJE

U području visokog obrazovanja prednost će se dati sljedećim mjerama, u skladu s izazovima utvrđenima u obnovljenom Programu EU-a za modernizaciju visokog obrazovanja:

- rješavanje nedostataka i neusklađenosti vještina s pomoću: a) aktivnosti za povećanje pohađanja nastavnih predmeta u kojima postoji nedostatak vještina i poboljšanja profesionalnog usmjeravanja te b) osmišljavanja i razvijanja kurikuluma koji zadovoljavaju obrazovne potrebe učenika koje su relevantne za tržište rada i društvene potrebe, uključujući boljom upotrebom otvorenog i internetskog, mješovitog, multidisciplinarnog učenja i učenja kroz rad te novim modelima vrednovanja. Jačanje suradnje između visokih učilišta, ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje i poslodavaca ili socijalnih poduzeća oko stvarnih problema, primjerice poticanjem suradnje među studentima, naučnicima i poduzećima na poduzetničkim i transdisciplinarnim projektima i omogućavanjem poslovnih putovanja
- s obzirom na prethodno navedeni prioritet, potpora daljnjem razvoju sustava praćenja osoba s diplomom u zemljama sudionicama programa i istraživanju mogućnosti za poboljšanje dostupnosti usporedivih podataka o postignutim ishodima osoba s diplomom u Europi
- poboljšanje dostupnosti usporedivih podataka o postignutim ishodima osoba s diplomom u Europi poticanje osposobljavanja i razmjene radi poboljšanja kvalitete nastave, posebno poticanje upotrebe digitalnih tehnologija i pružanja obrazovanja na internetu radi poboljšanja pedagoških metoda i metoda vrednovanja; organiziranje transnacionalnih tečajeva za usavršavanje učitelja i nastavnika te jačanje suradnje među centrima za stručno usavršavanje nastavnika
- promicanje i nagrađivanje izvrsnosti u nastavi i razvoju vještina, uključujući s pomoću razvoja učinkovitih struktura poticanja i kadrovskih politika na nacionalnoj i institucijskoj razini, osposobljavanja pripadnika akademske zajednice u novim i inovativnim pedagoškim pristupima, s pomoću novih pristupa oblikovanju kurikuluma te razmjene dobre prakse putem suradničkih platformi

stvaranje uključivih sustava visokog obrazovanja povezanih s okolnim zajednicama s pomoću:

a) razvijanja i provedbe cjelovitih institucijskih strategija za uključivanje i uspjeh u učenju, povećanja pravednosti u pristupu te stopa sudjelovanja i završetka obrazovanja nedovoljno zastupljenih skupina i skupina u nepovoljnom položaju, uključujući s relevantnom podrškom nakon upisa, vodstvom, savjetovanjem i mentorstvom studenata;
b) poboljšanja komunikacije između škola, ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, znanstvenih instituta i visokih učilišta s pomoću multisektorskih međunarodnih obrazovnih partnerstava;
c) razvijanja, ispitivanja i provedbe fleksibilnog i modularnog osmišljavanja kolegija (izvanredni, na internetu ili mješoviti), posebno radi bolje prilagodbe potrebama odraslih studenata i znanstvenih novaka;
d) promicanja građanske i društvene odgovornosti studenata, istraživača i sveučilišta te priznavanja volonterskog i društvenog rada s pomoću akademskih rezultata (npr. s pomoću ECTS bodova)

- osiguranje doprinosa visokih učilišta i znanstvenih instituta inovacijama s pomoću: a) razvijanja, provedbe i ispitivanja učinkovitosti pristupa za promicanje kreativnosti, poduzetničkog razmišljanja i vještina za primjenu inovativnih ideja u praksi; b) osiguravanja da se obrazovanje i istraživanje međusobno podupiru, među ostalim, s pomoću partnerstva i interdisciplinarnih i transdisciplinarnih pristupa te jačanja uloge visokih učilišta i znanstvenih instituta u njihovu lokalnom i regionalnom okruženju; c) potpore prijenosu najnovijih istraživačkih rezultata natrag u obrazovanje kao ulaznih vrijednosti za poučavanje i poticanje preddiplomskih i diplomskih studenata da se uključe u mogućnosti koje im mogu pomoći u ispitivanju suvremenih problema istraživanja te razvijanju njihovih istraživačkih vještina kako bi postali istraživači

- poticanje djelotvornih i učinkovitih modela financiranja i upravljanja na razini sustava, nagrađivanje dobre nastave, inovativnosti i relevantnosti za zajednicu
- promicanje internacionalizacije, priznavanja i mobilnosti, podupirući promjene u skladu s bolonjskim načelima i alatima. Mogu se uzeti u obzir projekti suradnje sveučilišta, znanstvenih instituta, sveučilišnih mreža i eventualno privatnih ili neprofitnih subjekata za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru Instrumenta jamstva za studentske zajmove programa Erasmus+.

U području školskog obrazovanja prioriteti će biti:

- jačanje profila nastavnih zanimanja, uključujući učitelje i nastavnike, ravnatelje škola i edukatore učitelja i nastavnika s pomoću mjera sa sljedećim ciljevima: promoviranje nastavničke karijere, jačanje selekcije i zapošljavanja, unaprjeđivanje profesionalnog razvoja učitelja i nastavnika te povezivanje različitih faza u kontinuitet, od inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika i njihove indukcije do kontinuiranog stručnog usavršavanja, potpora učiteljima i nastavnicima u suočavanju s raznolikostima u učionici (uključujući učenike koji potječu iz migrantskih obitelji), potpora učiteljima i nastavnicima u usvajanju kolaborativnih i inovativnih praksi (digitalnih i nedigitalnih) i novih načina vrednovanja, jačanje rukovodstva u obrazovanju, uključujući ulogu i profil ravnatelja škola, podjelu rukovodstva u školi i rukovodstvo učitelja
- promicanje stjecanja vještina i ključnih kompetencija, primjerice s pomoću: rješavanja lošijeg uspjeha u matematici, znanosti i pismenosti djelotvornim i inovativnim poučavanjem i vrednovanjem, promicanja obrazovanja za poduzetništvo, uvođenja obrazovanja o digitalnim kompetencijama diljem kurikuluma koje su prilagođene određenim dobnim skupinama, poticanja kritičkog mišljenja, osobito poučavanjem znanosti u kontekstu okoliša i/ili kulture, usvajanja cjelovitog pristupa poučavanju i učenju jezika, oslanjajući se na raznolikost koja se može naći u današnjim učionicama koje sve više postaju višejezične
- potpora školama za rješavanje problema ranog napuštanja školovanja i nepovoljnog položaja te pružanje kvalitetnog obrazovanja kojim će se omogućiti uspjeh svim učenicima, od najnižih do najviših razina akademskog spektra, uključujući djecu koja potječu iz migrantskih obitelji koja bi se mogla suočiti s posebnim (npr. jezičnim) izazovima, jačanje suradnje među svim subjektima u školama te s obiteljima i drugim vanjskim dionicima, poboljšanje prijelaza između različitih razina obrazovanja, potpora umrežavanju škola koje promiču suradničke i cjelovite pristupe poučavanju i učenju, poboljšanje evaluacije i osiguravanja kvalitete
- potpora naporima za povećanje pristupa povoljnom i visokokvalitetnom ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju (ECEC). Poboljšanje kvalitete sustava ECEC i njegove provedbe kako bi se poboljšao razvoj djece prilagođen dobi, kako bi se postigli bolji ishodi učenja i osigurao dobar početak obrazovanja za sve, posebno daljnjim razvojem EU-ova okvira za kvalitetu ECEC te osiguravanje da se prednosti obrazovanja u ranom djetinjstvu provode i na ostalim razinama obrazovanja, te projekti kojima se razvijaju novi modeli provedbe, upravljanja i financiranja za ECEC.

U području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja prioriteti će biti:

- razvoj institucijskih partnerstava kojima se podupire uspostava i provedba strategije internacionalizacije učenika i naučnika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju radi stvaranja potrebne infrastrukture za potporu te relevantnih institucijskih i/ili ugovornih okvira za promicanje kvalitetnih programa mobilnosti radi obavljanja stručne prakse učenika i naučnika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u drugim državama. Treba primijeniti posebna pravila i informacije koje se odnose na aktivnosti mobilnosti učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, kako je opisano u Prilogu I. ovom Programskom vodiču
- razvijanje partnerstva radi promicanja učenja kroz rad u svim njegovim oblicima, npr. razvoj novih sadržaja osposobljavanja (uključujući zajedničke kvalifikacije za strukovno obrazovanje i osposobljavanje), integriranje razdoblja učenja kroz rad, uključujući mogućnosti primjene znanja na praktične projekte / stvarne životne situacije na radnome mjestu te ugrađivanje međunarodnog iskustva (mobilnosti) kad god je moguće
- kako bi se povećala kvaliteta pružanja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, uspostavljanje povratnih petlji za prilagodbu pružanja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na temelju ishoda, uključujući postavljanje ili ispitivanje postupaka praćenja osoba s diplomom kao dio sustava osiguravanja kvalitete u skladu s preporukom o Europskom referentnom okviru za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET)
- daljnje jačanje ključnih kompetencija u početnom i kontinuiranom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (posebno pismenosti te numeričke i digitalne pismenosti), uključujući uobičajene metodologije za uvođenje tih kompetencija u kurikulume, kao i za stjecanje, provedbu i ocjenjivanje ishoda učenja tih kurikuluma, povećanje pristupa osposobljavanju i kvalifikacijama za sve, s posebnim naglaskom na niskokvalificirane osobe, s pomoću kontinuiranog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, posebno povećanjem kvalitete, ponude i dostupnosti kontinuiranog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, vrednovanjem neformalnog i informalnog učenja, promicanjem učenja na radnome mjestu, pružanjem učinkovitih i integriranih usluga usmjeravanja te fleksibilnih i propusnih načina učenja

- uvođenje sustavnih pristupa i mogućnosti za početni i kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika, voditelja osposobljavanja i mentora u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u školskim i radnim okruženjima, s naglaskom na razvoj učinkovitog digitalnog, otvorenog i inovativnog obrazovanja i pedagogija.

U području obrazovanja odraslih prioriteti će biti:

U području obrazovanja odraslih, u skladu s prioritetima ET2020 / europskog programa za obrazovanje odraslih i preporukom Vijeća Oblici usavršavanja: nove prilike za odrasle, prioriteti će biti:

- poboljšanje i širenje ponude visokokvalitetnih mogućnosti učenja prilagođenih potrebama niskokvalificiranih odraslih osoba kako bi poboljšali pismenost, numeričke i digitalne kompetencije, ključne kompetencije i/ili napredovali prema višim kvalifikacijama, među ostalim vrednovanjem vještina stečenih informalnim i neformalnim učenjem ili napredujući prema višim kvalifikacijama
- olakšavanje pristupa oblicima usavršavanja omogućivanjem utvrđivanja i pregleda vještina, ponuda za učenje prilagođenih individualnim obrazovnim potrebama i vrednovanjem vještina stečenih informalnim i neformalnim učenjem
- povećanje potražnje i prihvaćanja učinkovitim strategijama djelovanja prema van, usmjeravanja i motivacije kojima se potiču niskokvalificirane odrasle osobe na razvijanje i poboljšanje pismenosti, numeričkih i digitalnih kompetencija i vještina i/ili napredak prema višim kvalifikacijama
- proširivanje i razvijanje kompetencija nastavnog osoblja, posebno za učinkovito poučavanje pismenosti, numeričkih i digitalnih vještina niskokvalificiranim odraslim osobama, među ostalim i učinkovitom upotrebom informacijskih i komunikacijskih tehnologija
- razvoj mehanizama za praćenje učinkovitosti politika obrazovanja odraslih ili za praćenje i nadzor napretka polaznika obrazovanja odraslih.

U području povezanom s mladima prioriteti će biti:

- promicanje kvalitetnog rada s mladima. Prednost će se dati projektima koji:
  - podupiru jačanje kapaciteta osoba koje rade s mladima i koje rade u području povezanom s mladima
  - podupiru osobe koje rade s mladima u razvoju i razmjeni učinkovitih metoda za dopiranje do marginaliziranih mladih ljudi, sprečavanju rasizma i netolerancije među mladima te borbi s rizicima, prilikama i posljedicama digitalizacije
  - potiču uključivanje i zapošljivost mladih s manje mogućnosti (uključujući skupinu NEET), s posebnim naglaskom na mlade koji su u opasnosti od marginalizacije i one koji potječu iz migrantskih obitelji, uključujući novopridošle useljenike i mlade izbjeglice
  - promiču međukulturni dijalog i jačaju znanje i prihvaćanje raznolikosti u društvu
  - otvaraju rad s mladima za međusektorsku suradnju, čime se omogućavaju veće sinergije u svim područjima djelovanja koja se tiču mladih ljudi
  - olakšavaju prijelaz mladih ljudi iz mladosti u odraslu dob, posebno integraciju na tržište rada, razvijaju njihove kompetencije, postavljaju standarde kvalitete, etička pravila i pravila struke
  - jačaju poveznice između politike, istraživanja i prakse; promiču bolje poznavanje situacije u kojoj se nalaze mladi i politika za mlade, priznavanje i vrednovanje rada s mladima te informalnog i neformalnog učenja na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini

- promicanje osnaživanja. Prednost će se dati projektima koji jačaju međusektorsku suradnju, omogućavajući veće sinergije u svim područjima djelovanja koja se odnose na mlade, s posebnim naglaskom na pristup pravima, autonomiju, sudjelovanje – uključujući e – sudjelovanje i aktivno građanstvo mladih ljudi, posebno onih kojima prijeti socijalna isključenost, s pomoću projekata koji:
  - potiču veće sudjelovanje svih mladih ljudi u demokratskom i građanskom životu Europe, uključujući i u vezi s europskim izborima 2019.
  - proširuju i produbljuju političko i društveno sudjelovanje mladih na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj ili globalnoj razini
  - potiču volontiranje među mladima
  - povećavaju socijalnu uključenost svih mladih, uzimajući u obzir temeljne europske vrijednosti
  - promiču raznolikost, međukulturni i međureligijski dijalog te zajedničke vrijednosti slobode, tolerancije i poštovanja ljudskih, socijalnih i ekonomskih prava
  - poboljšavaju kritičko mišljenje i medijsku pismenost među mladima
  - pojačavaju inicijativnost mladih ljudi, posebno u socijalnom području
  - omogućavaju mladima da se povežu s izabranim donositeljima politika, javnim upravama, interesnim skupinama, organizacijama civilnog društva ili pojedincima u bilo kojem od političkih ili društvenih procesa koji utječu na njihove živote, da im kažu što misle i utječu na njih

- promicanje poduzetničkog obrazovanja, socijalnog poduzetništva i neprofitnih aktivnosti među mladima. Prednost će se dati projektima u obliku transnacionalnih inicijativa mladih koji omogućavaju skupinama mladih da svoje ideje ostvare u praksi, uključujući s pomoću socijalnih poduzeća, rješavanjem izazova i utvrđivanjem problema u njihovu svakodnevnom životu.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU STRATEŠKOG PARTNERSTVA?

Tijekom životnog ciklusa projekta i ovisno o vrsti strateškog partnerstva projektima se obično mogu ostvarivati razne aktivnosti, na primjer:

- aktivnosti kojima se jačaju suradnja i umrežavanje među organizacijama ispitivanje
- i/ili primjena **inovativnih praksi** u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- aktivnosti kojima se omogućavaju **priznavanje i vrednovanje znanja, vještina i kompetencija** stečenih formalnim, neformalnim i informalnim učenjem
- aktivnosti **suradnje među regionalnim tijelima** radi promicanja razvoja sustava obrazovanja i osposobljavanja te sustava povezanih s mladima te njihove integracije u mjere lokalnog i regionalnog razvoja
- aktivnosti za potporu učenicima s **invaliditetom / posebnim potrebama** radi njihova završetka obrazovnih ciklusa i olakšavanja njihova prijelaza na tržište rada, uključujući borbom **protiv segregacije i diskriminacije** u obrazovanju za marginalizirane zajednice
- aktivnosti za bolju pripremu i razvoj obrazovanja i osposobljavanja stručnjaka za izazove povezane s jednakosti, raznolikosti i uključenosti u okružju za učenje
- aktivnosti kojima se promiče integracija izbjeglica, tražitelja azila i novopridošlih migranata te podiže svijest o izbjegličkoj krizi u Europi
- transnacionalne inicijative kojima se njeguju poduzetnički duh i vještine za poticanje **aktivnog građanstva i poduzetništva (uključujući socijalno poduzetništvo),** koje zajednički provode dvije ili više skupina mladih iz različitih zemalja.

U okviru strateških partnerstava mogu se organizirati i transnacionalne **aktivnosti učenja, poučavanja i osposobljavanja** pojedinaca ako donose dodanu vrijednost u pogledu ostvarenja ciljeva projekta. Neke od tih aktivnosti posebno su važne u jednom ili u više područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih, kako je navedeno u tablici u nastavku. Za detaljniji opis aktivnosti koje se podupiru vidjeti Prilog I.

Vrsta aktivnosti	Posebno relevantna za
Kombinirana mobilnost učenika	sva područja obrazovanja, osposobljavanja I mladih
Kratkoročne razmjene skupina učenika	školsko obrazovanje
Intenzivni studijski programi	visoko obrazovanje
Dugoročna mobilnost učenika u svrhu školovanja	školsko obrazovanje
Dugoročna mobilnost u svrhu aktivnosti podučavanja ili osposobljavanja	visoko obrazovanje, strukovno obrazovanje I osposobljavanje, školsko obrazovanje I obrazovanje odraslih
Dugoročna mobilnost osoba koje rade s mladima	mlade
Kratkoročna zajednička osposobljavanja osoblja	sva područja obrazovanja, osposobljavanja I mladih

TKO MOŽE SUDJELOVATI U STRATEŠKOM PARTNERSTVU?

Strateška su partnerstva općenito usmjerena na suradnju među organizacijama osnovanima u zemljama sudionicama programa. Međutim, organizacije iz partnerskih zemalja mogu sudjelovati u strateškom partnerstvu kao partneri (ne kao podnositelji zahtjeva) ako njihovim sudjelovanjem projekt dobiva znatnu dodanu vrijednost.

Uz organizacije koje formalno sudjeluju u projektu i koje dobivaju financijska sredstva EU-a, u strateška partnerstva mogu biti uključeni i pridruženi partneri iz javnog ili privatnog sektora koji pridonose provedbi pojedinih zadaća/aktivnosti projekta ili podupiru širenje i održivost projekta. Za potrebe upravljanja ugovorima pridruženi partneri ne smatraju se partnerima u projektu i ne dobivaju financijska sredstva. Međutim, njihova uključenost i uloga u projektu te različite aktivnosti moraju biti jasno opisani.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU ZA OCJENJIVANJE STRATEŠKOG PARTNERSTVA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje strateško partnerstvo mora ispuniti kako bi bilo prihvatljivo za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru programa Erasmus+:

OPĆI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti bilo koja javna ili privatna organizacija s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili u partnerskoj zemlji u svijetu (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča). Ta organizacija, na primjer, može biti: ▪ visoko učilište ▪ škola / institut / obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do višeg sekundarnog obrazovanja, uključujući strukovno obrazovanje I obrazovanje odraslih) ▪ neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija ▪ javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) ▪ javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini ▪ socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, industriju, obrtnička/stručna udruženja i sindikate ▪ znanstveni institut ▪ zaklada ▪ centar za osposobljavanje organizirano među više poduzeća ▪ poduzeća koja nude zajedničko osposobljavanje (suradničko osposobljavanje) ▪ kulturna organizacija, knjižnica, muzej ▪ tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, usluge stručnog savjetovanja i informiranja ▪ tijelo koje potvrđuje znanje, vještine i kompetencije stečene neformalnim I informalnim učenjem ▪ europska nevladina organizacija za mlade ▪ skupina mladih osoba koja je aktivna u području rada s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacije za mlade (tj. neformalna skupina mladih)[86]. Visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa moraju imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). Povelja Erasmus za visoko obrazovanje nije potrebna za visoka učilišta iz partnerskih zemalja koja sudjeluju u programu, ali morat će izraziti slaganje s njezinim načelima.
Tko se može prijaviti?	Svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa može biti podnositelj zahtjeva. Ta organizacija podnosi zahtjev u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu.
Broj i profil organizacija sudionica	Strateško partnerstvo transnacionalno je partnerstvo i uključuje barem tri organizacije iz triju različitih zemalja sudionica programa. Ne postoji maksimalan broj organizacija koje mogu sudjelovati. Međutim, proračunska su sredstva za upravljanje projektom i njegovu provedbu ograničena (odgovaraju iznosu 10 organizacija sudionica). Sve organizacije sudionice moraju biti navedene u trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva. U iznimnim slučajevima vrijede različita pravila za sljedeća strateška partnerstva: ▪ **strateška partnerstva u području povezanom s mladima** moraju uključivati najmanje dvije organizacije iz dviju različitih zemalja sudionica programa ▪ **partnerstva za razmjenu u školama** moraju uključivati najmanje dvije škole, a najviše šest škola iz najmanje dviju različitih zemalja sudionica programa[87].

[86] U slučaju neformalne skupine jedan član skupine preuzima ulogu predstavnika i preuzima odgovornost u ime skupine.

[87] Ovisno o zemlji u kojoj je škola registrirana, za takvu vrstu partnerstva primjenjuje se posebna definicija prihvatljivih škola. Definicija i/ili popis prihvatljivih škola objavljuje se na stranicama svake nacionalne agencije. Osim toga, treba napomenuti da je model ugovaranja za partnerstva za razmjenu u školama različit od modela za ostala strateška partnerstva i temelji se na ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava s jednim korisnikom. Više pojedinosti potražite u dijelu C ovog Vodiča ili se obratite svojoj nacionalnoj agenciji.

Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	Sve aktivnosti strateškog partnerstva moraju se odvijati u zemljama organizacija koje sudjeluju u projektu. Aktivnosti učenja, poučavanja I osposobljavanja učenika te dugoročne aktivnosti osoblja mogu se organizirati samo u zemljama sudionicama programa. Osim toga, ako je propisno opravdano u vezi s ciljevima ili provedbom projekta: ▪ aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije, čak I ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije[88] ▪ događanja s multiplicirajućim učinkom mogu se odvijati u zemlji bilo kojegpridruženog partnera uključenog u strateško partnerstvo.
Trajanje projekta	▪ **Partnerstva u području visokog obrazovanja:** od 24 mjeseca do 36 mjeseci. ▪ **Partnerstva u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, školskog obrazovanja i obrazovanja odraslih:** od 12 do 36 mjeseci[89]. ▪ **Partnerstva u području mladih:** od 6 do 36 mjeseci. Trajanje se mora odabrati u fazi podnošenja prijedloga, na temelju cilja projekta i vrste aktivnosti planiranih tijekom vremena. U izvanrednim slučajevima trajanje strateškog partnerstva može se produljiti na zahtjev korisnika i uz suglasnost nacionalne agencije za najviše 6 mjeseci, ali uz uvjet da ukupno trajanje nije dulje od 3 godine. U tom slučaju ukupni iznos bespovratnih sredstava neće se mijenjati. U svim slučajevima provedba projekta mora završiti najkasnije 31. kolovoza 2021.
Kome predate zahtjev?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija podnositeljica zahtjeva ima poslovni nastan[90]. Isti konzorcij partnera može predati samo jedan zahtjev i samo jednoj nacionalnoj agenciji po jednom pozivu.
Kada predate zahtjev?	▪ **Partnerstva u područjima visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, školskog obrazovanja i obrazovanja odraslih:** - podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva **do 21. ožujka u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. rujna do 31. prosinca iste godine. ▪ **Partnerstva u području mladih:** podnositelji moraju predati zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava do: - **15. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. lipnja do 30. rujna iste godine - **26. travnja u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. rujna iste godine do 31. siječnja sljedeće godine - **4. listopada u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. veljače do 31. svibnja sljedeće godine. Za strateška partnerstva u području povezanom s mladima: za svaki od ta tri roka nacionalne agencije mogu odrediti rok za obje vrste strateških partnerstava (tj. kojima se podupiru inovacije i kojima se podupire razmjena dobrih praksi) ili za samo jednu vrstu projekata. Podnositelji zahtjeva pozivaju se da posjete stranice svoje nacionalne agencije za detaljnije informacije.
Kako predate zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

[88] Sjedišta institucija Europske unije su Bruxelles, Frankfurt, Luxembourg, Strasbourg i Haag.

[89] Za poseban format „partnerstva za razmjenu u školama" primjenjuju se dodatni kriteriji. Vidjeti odjeljak „Partnerstva za razmjenu u školama".

[90] Napomena: škole koje su pod nadzorom nacionalnog tijela druge zemlje (npr. francuski liceji, njemačke škole, britanske vojne škole itd.) predaju zahtjev nacionalnom tijelu zemlje pod čijim su nadzorom.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Osim toga, ako su u okviru strateškog partnerstva predviđene bilo koje od sljedećih aktivnosti učenja, poučavanja i osposobljavanja, moraju se poštovati relevantni dodatni kriteriji prihvatljivosti:

Kratkoročna zajednička osposobljavanja osoblja

Prihvatljivi sudionici	Profesori, učitelji i nastavnici, voditelji osposobljavanja, nastavno i administrativno osoblje zaposleno u organizacijama sudionicama u zemljama sudionicama programa i u partnerskim zemljama. Osobe koje rade s mladima iz zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja.
Trajanje aktivnosti	Od 3 dana do 2 mjeseca; isključujući dane putovanja

Intenzivni studijski programi

Prihvatljivi sudionici	▪ Učenici: studenti visokog obrazovanja upisani na visoko učilište iz zemlje sudionice programa koje sudjeluje u programu. ▪ Nastavno osoblje: nastavno osoblje s visokog učilišta iz zemalja sudionica programa ili partnerskih zemalja koje sudjeluje u programu. ▪ Pozvani nastavnici: nastavno osoblje s visokih učilišta koja ne sudjeluju u programu i stručnjaci/specijalisti/profesionalci iz poduzeća ili ostalih organizacija iz zemalja sudionica programa ili partnerskih zemalja.
Trajanje aktivnosti	▪ Učenici: od 5 dana do 2 mjeseca; isključujući dane putovanja. ▪ Nastavno osoblje (uključujući pozvane nastavnike): od 1 dana do 2 mjeseca; isključujući dane putovanja.

Kombinirana mobilnost školaraca, učenika i mladih osoba (kratkoročna fizička mobilnost u kombinaciji s virtualnom mobilnosti)

Prihvatljivi sudionici	Naučnici, učenici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, student visokog obrazovanja[91], odrasli polaznici i polaznici iz organizacija sudionica iz zemalja sudionica programa. Mladi iz zemalja sudionica programa.
Trajanje aktivnosti	Od 5 dana do 2 mjeseca; isključujući dane putovanja

Kratkoročne razmjene skupina učenika

Prihvatljivi sudionici	Učenici bilo koje dobi upisani u školu sudionicu programa iz zemlje sudionice programa i u pratnji školskog osoblja.
Trajanje aktivnosti	Od 3 dana do 2 mjeseca; isključujući dane putovanja

Dugoročna mobilnost u svrhu aktivnosti podučavanja ili osposobljavanja

Prihvatljivi sudionici	Profesori, učitelji i nastavnici, voditelji osposobljavanja, nastavno I administrativno osoblje zaposleno u organizacijama sudionicama programa iz zemljama sudionica programa
Trajanje aktivnosti	Od 2 mjeseca do 12 mjeseci

Dugoročna mobilnost učenika u svrhu školovanja

Prihvatljivi sudionici	Učenici u dobi od najmanje 14 godina, upisani u školu sudionicu programa iz zemlje sudionice programa.
Trajanje aktivnosti	Od 2 mjeseca do 12 mjeseci

Dugoročna mobilnost osoba koje rade s mladima

Prihvatljivi sudionici	Osobe koje rade s mladima iz zemalja sudionica programa.
Trajanje aktivnosti	Od 2 mjeseca do 12 mjeseci

[91] Studenti visokog obrazovanja moraju biti registrirani na visokom učilištu koje sudjeluje u programu i upisani u studij nakon kojega se dodjeljuje priznati akademski stupanj ili neka druga priznata kvalifikacija na tercijarnoj razini, do razine doktorata.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje i odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Ovisno o ciljevima projekta, uključenim organizacijama sudionicama programa, očekivanom učinku i drugim elementima, strateška partnerstva mogu biti različitih veličina i u skladu s tim prilagođavati svoje aktivnosti. Jednostavno rečeno, tom mjerom omogućava se organizacijama sudionicama programa stjecanje iskustva u međunarodnoj suradnji i jačanje njihovih kapaciteta, ali i proizvodnja kvalitetnih inovativnih rezultata. Kvalitativno ocjenjivanje projekta bit će razmjerno ciljevima suradnje i prirodi uključenih organizacija.

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	Relevantnost prijedloga za: ▪ ciljeve i prioritete te aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi i prioriteti strateškog partnerstva"). ▪ Ako se prijedlog odnosi na horizontalni prioritet „uključivo obrazovanje, osposobljavanje i mladi", smatrat će se iznimno relevantnim. ▪ Ako se prijedlog odnosi na jedan ili više „europskih prioriteta u nacionalnom kontekstu" koje je najavila nacionalna agencija, smatrat će se iznimno relevantnim Stupanj do kojeg: ▪ prijedlog je utemeljen na stvarnoj i primjerenoj analizi potreba ▪ ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su relevantna za organizacije sudionice programa i ciljne skupine ▪ prijedlog je prikladan za ostvarenje sinergija između različitih područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih ▪ prijedlog je inovativan i/ili nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode ▪ prijedlog donosi dodanu vrijednost na razini EU-a zahvaljujući rezultatima koji se ne bi mogli ostvariti aktivnostima koje se provode samo u jednoj zemlji.
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 20 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze pripreme, provedbe, praćenja, vrednovanja i širenja rezultata ▪ Usklađenost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije ▪ Postojanje i relevantnost mjera za kontrolu kvalitete kako bi se osiguralo da je provedba projekta visoke kvalitete, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ Stupanj do kojeg je projekt troškovno učinkovit i do kojeg se njime raspodjeljuju primjerena sredstva za svaku aktivnost ▪ Ako je primjenjivo, upotreba internetskih platformi programa Erasmus+ (tj. eTwinning, EPALE, School Education Gateway) kao alata za pripremu, provedbu i praćenje projektnih aktivnosti Ako su u projektu predviđene aktivnosti osposobljavanja, poučavanja ili učenja: ▪ kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore u aktivnostima učenja, poučavanja i osposobljavanja ▪ stupanj do kojeg su te aktivnosti prikladne za ciljeve projekta i uključuju odgovarajući broj sudionika ▪ kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika, u skladu s europskim alatima i načelima za transparentnost i priznavanje.

Kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji (najviše 20 bodova)	▪ Stupanj do kojeg: - projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s nužnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih vidova projekta - raspodjela odgovornosti i zadaća pokazuje predanost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica. - ako je važno za vrstu projekta, projekt uključuje sudjelovanje organizacija iz različitih područja obrazovanja, osposobljavanja, mladih i ostalih društveno-gospodarskih sektora. ▪ Stupanj do kojeg projekt uključuje nove sudionike u aktivnost. ▪ Postojanje učinkovitih mehanizama za koordinaciju i komunikaciju između organizacija sudionica te s drugim relevantnim dionicima. ▪ Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg uključenost organizacije sudionice iz partnerske zemlje donosi znatnu dodanu vrijednost projektu (ako taj uvjet nije ispunjen, neće se razmatrati prihvaćanje projekta).
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje ishoda projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice, za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Kvaliteta plana širenja: primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na razmjenu ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica. ▪ Ako je relevantno, stupanj do kojeg je u projektu opisano kako će materijali, dokumenti i medijski sadržaji biti besplatno dostupni i kako će se promovirati s pomoću otvorenih licencija bez nesrazmjernih ograničenja ▪ Kvaliteta planova za osiguranje održivosti projekta: može li se projektom i nakon uporabe bespovratnih sredstava EU-a postizati učinak i rezultati.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, moraju dobiti najmanje polovinu najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „učinak i širenje" te 10 bodova za kategorije „kvaliteta plana i provedbe projekta" i „kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju"). Prijedlozi koji se ne odnose na najmanje jedan prioritet aktivnosti neće se financirati.

POSEBNI OBLICI STRATEŠKIH PARTNERSTAVA

Strateškim partnerstvima podupire se opsežan i fleksibilan niz aktivnosti za provedbu visokokvalitetnih projekata, promicanje razvoja i modernizacije organizacija te se podupire razvoj politike na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini.

Ovisno o ciljevima projekta, uključenim organizacijama sudionicama, očekivanom učinku i drugim elementima, strateška partnerstva mogu biti različitih veličina i u skladu s tim prilagođavati svoje aktivnosti.

Među velikim brojem različitih oblika aktivnosti i projekata, sljedeća strateška partnerstva imaju posebna obilježja.

PARTNERSTVA ZA RAZMJENU U ŠKOLAMA

Glavni je cilj partnerstava za razmjenu u školama jačanje europske dimenzije u školama sudionicama radi izgradnje vlastitih mogućnosti za prekograničnu suradnju i sposobnosti za rješavanje novih izazova. Organiziranjem aktivnosti mobilnosti za učenike takvim se partnerstvima promiču i vrijednosti uključenosti i tolerancije koje su istaknute u Pariškoj deklaraciji.

U okviru partnerstva za razmjenu u školama mogu se provoditi različite aktivnosti za razmjenu osoblja i učenika:

- **Kratkoročne razmjene skupina učenika (od 3 dana do 2 mjeseca):** učenici iz različitih zemalja mogu zajedno sudjelovati u aktivnostima povezanima s ciljevima partnerstva.Kratkoročne aktivnosti razmjene osmišljene su za pružanje međunarodnog iskustva učenja učenicima, razvoj njihova razumijevanja raznolikosti europskih kultura i jezika te doprinos njihovu stjecanju društvenih, građanskih i međukulturnih kompetencija potrebnih za osobni razvoj.
- **Dugoročna mobilnost učenika u svrhu školovanja (od 2 mjeseca do 12 mjeseci):** učenici u dobi od najmanje 14 godina mogu provesti određeno razdoblje u školi primateljici i domaćinskoj obitelji u inozemstvu. Od škola pošiljateljica i primateljica očekuje se da će osigurati visoku kvalitetu ishoda učenja, omogućiti odgovarajuće priznavanje za učenike sudionike i neprestano ih podupirati tijekom razdoblja mobilnosti. Podnositelji zahtjeva za partnerstva za razmjenu u školama mogu se u cijelosti usredotočiti na organizaciju dugoročne mobilnosti učenika kao alata za razvoj potencijala za međunarodnu suradnju škola sudionica.
- **Kratkoročna zajednička osposobljavanja osoblja (od 3 dana do 2 mjeseca):** nastavno i nenastavno osoblje može raditi zajedno te razmjenjivati iskustva i umijeća ili pohađati zajedničko osposobljavanje.
- **Dugoročna mobilnost u svrhu aktivnosti podučavanja ili osposobljavanja (od 2 mjeseca do 12 mjeseci):** zahvaljujući dugoročnijem boravku u partnerskoj školi, takvom aktivnošću osoblje može razvijati znanje i razumijevanje sustava obrazovanja i osposobljavanja drugih zemalja te razmjenjivati i stjecati stručne kompetencije, metode i prakse.

Potiču se škole sudionice u svim projektima da se koriste internetskom platformom e-Twinning za zajednički rad na projektu prije, tijekom i nakon aktivnosti mobilnosti.

POSEBNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI KOJI SE PRIMJENJUJU NA PARTNERSTVA ZA RAZMJENU U ŠKOLAMA

U usporedbi s ostalim strateškim partnerstvima, na taj se oblik primjenjuju sljedeća posebna pravila:

- partnerstva moraju uključivati najmanje dvije, a najviše šest škola[92]
- u programu mogu sudjelovati samo škole iz zemalja sudionica programa
- projekti u pravilu traju od 12 mjeseci do 24 mjeseca. Ako je to opravdano u njihovu planu rada, samo projekti za organiziranje dugoročne mobilnosti učenika mogu trajati do najviše 36 mjeseci
- omogućena su financijska sredstva za aktivnosti mobilnosti osoblja i učenika (uključujući učitelje, nastavnike ili ostale kvalificirane osobe u pratnji) te pokrivanje troškova općeg upravljanja projektom i njegove provedbe. Namjensko financiranje nije moguće za intelektualne rezultate, događanja s multiplicirajućim učinkom i transnacionalne projektne sastanke. Mogu se zatražiti dodatna financijska sredstva za potporu sudionicima s posebnim potrebama te za izvanredne troškove ako je to opravdano. Za više pojedinosti vidjeti odjeljak „Koja su pravila financiranja?" u nastavku
- financijska sredstva bit će ograničena na najviše 16 500 EUR godišnje po školi sudionici. Financijska sredstva za potporu sudionicima s posebnim potrebama te za izvanredne troškove za visoke troškove putovanja ne ulaze u tu gornju granicu.

Za uspješna partnerstva za razmjenu u školama primjenjivat će se poseban model ugovaranja za razliku od ostalih strateških partnerstava. U fazi podnošenja prijave škola koja podnosi zahtjev preuzima vodeću ulogu u projektu i prijavljuje se u ime svih škola sudionica. Međutim, nakon što se odabere partnerstvo, svaka škola sudionica potpisuje poseban ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s nacionalnom agencijom koja se nalazi u njezinoj zemlji. Škola podnositeljica prijedloga ostaje u ulozi koordinatora tijekom trajanja projekta i odgovorna je za izvješćivanje o ukupnim rezultatima projekta, a partnerske škole izvješćuju samo o svojim konkretnim troškovima.

[92] Ovisno o zemlji u kojoj je škola registrirana, za takvu vrstu partnerstava primjenjuje se posebna definicija prihvatljivih škola. Definicija i/ili popis prihvatljivih škola objavljuje se na stranicama svake nacionalne agencije. Više pojedinosti potražite u dijelu C ovog Vodiča ili se obratite svojoj nacionalnoj agenciji.

TRANSNACIONALNE INICIJATIVE ZA MLADE[93]

Cilj je tih strateških partnerstava u području povezanom s mladima jačati društvenu predanost i poduzetnički duh mladih. Te inicijative, primjerice, mogu obuhvaćati:

- uspostavu (mrežu) socijalnih poduzeća, udruženja, klubova i nevladinih organizacija
- razvoj i izvođenje tečajeva i osposobljavanja o poduzetničkom obrazovanju (posebno socijalnom poduzetništvu i upotrebi informacijskih i komunikacijskih tehnologija)
- mjere informiranja, poticanja medijske pismenosti, senzibilizacije ili mjere kojima se potiče građanska dužnost među mladim ljudima (npr. rasprave, konferencije, događanja, savjetovanja, inicijative o europskim temama itd.)
- mjere u korist lokalnih zajednica (npr. potpora ranjivim skupinama kao što su starije osobe, manjine, migranti, osobe s invaliditetom itd.)
- umjetničke i kulturne inicijative (predstave, izložbe, koncerti, tribine itd.).

Jedinstvena osobina tog oblika strateških partnerstava je da inicijativu mladih pokreću, organiziraju i provode sami mladi.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O TOJ MJERI?

POTPORA REGIONALNOJ SURADNJI U PODRUČJU ŠKOLSKOG OBRAZOVANJA

Strateška partnerstva u području školskog obrazovanja mogu podnijeti prijedlog projekata koji se temelje na prekograničnoj suradnji između regija ili općina iz različitih zemalja. Karakterističan aspekt tih partnerstava strateško je sudjelovanje lokalnih i/ili regionalnih školskih tijela. Kako bi izradile uspješnu prijavu, lokalna ili regionalna tijela trebala bi preuzeti vodeću ulogu u planiranju aktivnosti koje se bave zajedničkim problemom uključivanjem organizacija iz građanskog i privatnog sektora i škola u zajednici.

IZVANREDNI TROŠKOVI

Podnositeljima prijedloga strateških partnerstava kojima se organiziraju aktivnosti učenja, poučavanja i osposobljavanja omogućit će se potraživanje financijske potpore pod proračunskom stavkom „izvanredni troškovi" (do najviše 80 % ukupnih prihvatljivih troškova: vidjeti: „Koja su pravila financiranja?"). Ta mogućnost dostupna je uz uvjet da podnositelj zahtjeva može dokazati da se u skladu sa standardnim pravilima financiranja (na temelju doprinosa jediničnim troškovima utvrđenima s obzirom na raspon udaljenosti) ne pokriva najmanje 70 % putnih troškova sudionika.

OSTALE INFORMACIJE

Osim informacija navedenih u prethodnom tekstu, više obveznih kriterija i dodatnih korisnih informacija o toj aktivnosti te primjeri projekata nalaze se u **Prilogu I. ovom Vodiču**. Mole se zainteresirane organizacije da pažljivo pročitaju relevantne odjeljke tog Priloga prije nego što zatraže financijsku potporu.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Strateška partnerstva mogu biti relativno jednostavni projekti suradnje između manjih organizacija (poput škola ili neformalnih skupina mladih) ili relativno profinjeni i veliki projekti usmjereni na razvoj i razmjenu inovativnih rezultata u svim područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Shodno tomu, troškovi različitih vrsta projekata razlikovat će se ovisno o vrsti.

Stoga se predloženi model financiranja sastoji od popisa rashodovnih stavki s kojeg podnositelji zahtjeva odabiru stavke u skladu s aktivnostima koje žele provesti i rezultatima koje žele postići. Prva stavka, „upravljanje projektom i njegova provedba" rashodovna je stavka koju sva strateška partnerstva mogu prijaviti jer se njome pridonosi troškovima koje će imati svaki projekt. Uz iznimku partnerstava za razmjenu u školama, strateška partnerstva mogu se prijaviti i za posebna financijska sredstva za organiziranje „transnacionalnih projektnih sastanaka". Ostale rashodovne stavke mogu se odabrati samo za projekte koji su usmjereni na značajnije ciljeve u smislu intelektualnih rezultata/proizvoda, širenja ili ugrađenih aktivnosti poučavanja, osposobljavanja i učenja. Osim toga, ako je to opravdano projektnim aktivnostima/proizvodima, mogu se pokriti izvanredni troškovi i troškovi sudjelovanja osoba s posebnim potrebama.

[93] Promotori projekta koji se prijavljuju za transnacionalne inicijative mladih trebaju se prijaviti u okviru strateških partnerstava kojima se podupire razmjena dobrih praksi.

Ukupni iznos bespovratnih sredstava za projekt promjenjiv je iznos koji se utvrđuje množenjem 12 500 EUR s brojem mjeseci trajanja projekta, a gornja je granica 450 000 EUR za projekte koji traju 36 mjeseci. Za partnerstva za razmjenu u školama gornja granica iznosit će iznimno 16 500 EUR godišnje po školi sudionici. Financijska sredstva za potporu sudionicima s posebnim potrebama te za izvanredne troškove za pokrivanje visokih putnih troškova ne ulaze u tu gornju granicu financijskih sredstava za partnerstva za razmjenu u školama.

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila financiranja (u EUR):

Maksimalan iznos bespovratnih sredstava:
promjenjiv iznos koji se utvrđuje množenjem **12 500 EUR** s brojem mjeseci trajanja projekta te najviše **450 000 EUR** za projekte koji traju 36 mjeseci
(Iznimka: za partnerstva za razmjenu u školama: maximal **16 500 EUR** godišnje po školi sudionici, ne uključujući potporu za posebne potrebe i izvanredne troškove za visoke putne troškove)

Neki od najviših iznosa navedeni u prethodnim tablicama izraženi su u najvišim mjesečnim iznosima i izračunani su na temelju proporcionalnog pristupa, tako da iznos dodijeljenih bespovratnih sredstava podijeljen s brojem mjeseci daje najviši iznos od 12 500 EUR. Međutim, korisnici mogu iskoristiti ukupni iznos bespovratnih sredstava EU-a koji je dodijeljen projektu na najfleksibilniji mogući način tijekom cijelog trajanja projekta i u skladu s načinom na koji se aktivnosti moraju provesti kronološki prema planu rada.

Prihvatljivi troškovi		**Mehanizam financiranja**	**Iznos**	**Pravilo za dodjelu**	
Upravljanje projektom I njegova provedba	Upravljanje projektom (tj. planiranje, financije, koordinacija i komunikacija među partnerima itd.); materijali, alati, pristupi i sl. Za učenje/poučavanje/osposobljavanje ograničenog dosega. Virtualne aktivnosti suradnje i lokalne projektne aktivnosti (npr. rad na projektu s učenicima na nastavi, aktivnosti rada s mladima, organizacija i potpora integriranim aktivnostima učenja/osposobljavanja itd.); informiranje, promidžba i širenje (npr. brošure, letci, informacije na internetu itd.). Troškovi povezani s provedbom transnacionalnih inicijativa mladih i partnerstava za razmjenu u školama.	Doprinos jediničnim troškovima	Doprinos za aktivnosti organizacije koordinatorice: **500 EUR** mjesečno	Najviše **2750 EUR** mjesečno	Na temelju trajanja strateškog partnerstva I broja uključenih organizacija sudionica
		Doprinos jediničnim troškovima	Doprinos za aktivnosti drugih organizacija sudionica **250 EUR** mjesečno po organizaciji		
Transna-cionalni projektni sastanci	Sudjelovanje na sastancima između projektnih partnera koje organizira jedna od organizacija sudionica za potrebe provedbe i koordinacije. Doprinos putnim troškovima i troškovima boravka. Ta proračunska stavka nije dostupna za partnerstva za razmjenu u školama.	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 100 do 1999 km: **575 EUR** po sudioniku po sastanku Za udaljenosti od najmanje 2000 km: **760 EUR** po sudioniku po sastanku	Uvjet: podnositelji zahtjeva moraju opravdati potrebu za sastancima u pogledu broja sastanaka i uključenih sudionika. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija.	
Izvanredni troškovi	Doprinos stvarnim troškovima koji se odnose na podugovaranje ili kupnju proizvoda i usluga. Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija.	Stvarni troškovi	75 % prihvatljivih troškova Najviše **50 000 EUR** po projektu (izuzimajući troškove pružanja financijskog jamstva)	Uvjet: podugovaranje mora biti povezano s uslugama koje organizacije sudionice iz opravdanih razloga ne mogu izravno pružati. Oprema se ne može odnositi na uobičajenu uredsku opremu ili opremu kojom se obično koriste organizacije sudionice.	

Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi izravno povezani sa sudionicima s invaliditetom9 [94]	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za pokrivanje tih **troškova mora biti obrazložen u** obrascu prijave.

<table>
<tr><th colspan="6">Dodatna financijska sredstva za strateška partnerstva kojima se podupiru inovacije u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih</th></tr>
<tr><td rowspan="4">Intelektualni proizvodi</td><td rowspan="4">Intelektualni proizvodi / materijalni rezultati projekta (kao što su kurikulumi, pedagoški materijali i materijali za rad s mladima, otvoreni obrazovni sadržaji (OER), informatički alati, analize, studije, metode uzajamnog učenja itd.)</td><td rowspan="4">Doprinos jediničnim troškovima</td><td colspan="2">B1.1 po voditelju po danu rada na projektu</td><td rowspan="4">Uvjet: očekuje se da su troškovi voditelja I administrativnog osoblja već obuhvaćeni stavkom „upravljanje projektom i provedba”. Da bi se spriječilo moguće preklapanje s tom stavkom, podnositelji će trebati opravdati vrstu i opseg troškova osoblja za koje podnose zahtjev u vezi sa svakim predloženim proizvodom projekta. Proizvodi bi trebali biti znatni u smislu kvalitete i kvantitete kako bi bili prihvatljivi za dodjelu te vrste bespovratnih sredstava. Proizvodi trebaju dokazati svoj potencijal za širu primjenu I iskorištavanje te za učinak.</td></tr>
<tr><td colspan="2">B1.2 po istraživaču / učitelju / nastavniku / voditelju osposobljavanja / osobi koja radi s mladima po danu rada na projektu</td></tr>
<tr><td colspan="2">B1.3 po tehničaru po danu rada na projektu</td></tr>
<tr><td colspan="2">B1.4 po članu administrativnog osoblja po danu rada na projektu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Događanja s Multiplicira-jućim učinkom</td><td rowspan="2">Doprinos troškovima povezanima s nacionalnim I transnacionalnim konferencijama, seminarima, događanjima na kojima se razmjenjuju i šire intelektualni proizvodi ostvareni u okviru projekta (isključujući putne troškove i troškove boravka predstavnika organizacija sudionica uključenih u projekt).</td><td rowspan="2">Doprinos jediničnim troškovima</td><td>100 EUR po lokalnom Sudioniku (tj. sudioniku iz zemlje u kojoj se odvija događanje)</td><td rowspan="2">Najviše 30 000 EUR po projektu</td><td rowspan="2">Uvjet: potpora za događanja s multiplicirajućim učinkom pruža se samo ako su izravno povezana s intelektualnim proizvodima projekta. Projekt kojemu nisu odobrena bespovratna sredstva za intelektualne proizvode ne može primate potporu za organiziranje događanja s multiplicirajućim učinkom.</td></tr>
<tr><td>200 EUR po međunarodnom sudioniku (tj. sudionici iz drugih zemalja)</td></tr>
</table>

[94] Uključujući troškove izravno povezane sa sudionicima s posebnim potrebama i osobama u pratnji koji sudjeluju u transnacionalnim aktivnostima učenja, poučavanja i osposobljavanja. To može uključivati putne troškove i troškove boravka ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna potpora”).

PRAVILA FINANCIRANJA ZA TRANSNACIONALNE AKTIVNOSTI UČENJA, POUČAVANJA I OSPOSOBLJAVANJA KOJE SE OBAVLJAJU U OKVIRU STRATEŠKOG PARTNERSTVA (IZBORNO FINANCIRANJE)

<table>
<tr><th colspan="2">Prihvatljivi troškovi</th><th>Mehanizam financiranja</th><th colspan="2">Iznos</th><th>Pravilo za dodjelu</th></tr>
<tr><td rowspan="7">Putovanje</td><td rowspan="7">Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost I natrag</td><td rowspan="7">Doprinos jediničnim troškovima</td><td colspan="2">Za udaljenosti od 10 do 99 km:
20 EUR po sudioniku</td><td rowspan="8">Uvjet: podnositelji zahtjeva morat će obrazložiti da su aktivnosti mobilnosti potrebne za postizanje ciljeva I rezultata projekta.
Udaljenost se izračunava Kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija[95]. Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojim će se financirati povratno putovanje[96]</td></tr>
<tr><td colspan="2">Za udaljenosti od 100 do 499 km:
180 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td colspan="2">Za udaljenosti od 500 do 1 999 km:
275 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td colspan="2">Za udaljenosti od 2 000 do 2 999 km:
360 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td colspan="2">Za udaljenosti od 3 000 do 3 999 km:
530 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td colspan="2">Za udaljenosti od 4 000 do 7 999 km:
820 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td colspan="2">Za udaljenosti od 8000 km ili više: 1500 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Pojedinačna potpora</td><td rowspan="2">Jedinični trošak po danu koji pokriva troškove
Boravka sudionika I osoba u pratnji tijekom aktivnosti</td><td rowspan="2">Doprinos jediničnim troškovima</td><td>Dugoročna mobilnost u svrhu aktivnosti podučavanja ili osposobljavanja
Dugoročna mobilnost osoba koje rade s mladima</td><td>do 14. dana aktivnosti: B1.5 po danu po sudioniku
+
od 15. do 60. Dana aktivnosti: B1.6 po danu po sudioniku
+
od 61. dana aktivnosti do najviše 12 mjeseci: B1.7 po danu po sudioniku</td></tr>
<tr><td>Kratkoročna zajednička osposobljavanja osoblja
Podučavanje ili prenošenje stručnog znanja u intenzivnim studijskim programima
Osobe koje su u pratnji, u svim aktivnostima[97]</td><td>do 14. dana aktivnosti: 106 EUR po danu po sudioniku
+
od 15. do 60. Dana aktivnosti: 74 EUR po danu po sudioniku</td></tr>
</table>

[95] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_hr.htm

[96] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se održava u Rimu (Italija), podnositelj prijedloga a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za putne troškove sudionika od Madrida do Rima i natrag (275 EUR).

[97] Osobe u pratnji imaju pravo na isti iznos, neovisno o tome je li aktivnost u kojoj sudjeluju kratkoročna ili dugoročna. U iznimnim slučajevima, ako osoba koja je u pratnji mora ostati u inozemstvu više od 60 dana, dodatni troškovi boravka nakon 60. dana nadoknadit će se u okviru proračunskog naslova „potpora za posebne potpore".

			Dugoročna mobilnost učenika	B1.8 po mjesecu po sudioniku	
			Kratkoročne aktivnosti za učenike (kombinirana mobilnost, kratkoročna mobilnost učenika, intenzivni studijski programi):	do 14. dana aktivnosti: **58 EUR** po danu po sudioniku od 15. do 60. Dana aktivnosti: **42 EUR** po danu po sudioniku	
Jezična potpora	Troškovi povezani s potporom koja se nudi sudionicima radi poboljšanja znanja jezika koji se koristi za poučavanje ili na radnome mjestu	Doprinos jediničnim troškovima	Samo za aktivnosti u trajanju od 2 mjeseca do 12 mjeseci: 150 EUR po sudioniku kojem je potrebna jezična potpora		Uvjet: zahtjev za financijsku potporu mora biti obrazložen u obrascu prijave
Izvanredni troškovi	Visoki putni troškovi sudionika (za pojedinosti pogledajte odjeljak „Što biste još trebali znati o toj mjeri").	Stvarni troškovi	Visoki putni troškovi: najviše do 80 % prihvatljivih troškova		Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu prijave

TABLICA A – INTELEKTUALNI PROIZVODI (IZNOSI U EUR PO DANU)

Ta financijska sredstva mogu se upotrijebiti samo za troškove osoblja organizacija sudionica u projektu za proizvodnju intelektualnih proizvoda[98]. Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje sudjeluje u projektu i b) zemlji organizacije sudionice čije osoblje sudjeluje u provedbi.

	Voditelj	**Učitelj / nastavnik / voditelj osposobljavanja / istraživač / osoba koja radi s mladima**	**Tehničar**	**Administrativno osoblje**
	B1.1	**B1.2**	**B1.3**	**B1.4**
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	294	241	190	157
Belgija, Njemačka, Francuska, Italija, Finska, Ujedinjena Kraljevina, Island	280	214	162	131
Češka, Grčka, Španjolska, Cipar, Malta, Portugal, Slovenija	164	137	102	78
Bugarska, Estonija, Hrvatska, Latvija, Litva,	88	74	55	39

[98] U slučaju visokog obrazovanja troškovi osoblja zaposlenog na fakultetima sastavnicama sveučilišta koja imaju Povelju Erasmus za visoko obrazovanje prihvatljivi su u okviru kategorije troškova „intelektualni proizvodi"

Mađarska, Poljska, Rumunjska, Slovačka, bivša jugoslavenska republika Makedonija, Turska				

TABLICA B – INTELEKTUALNI PROIZVODI (IZNOSI U EUR PO DANU)

Ta financijska sredstva mogu se upotrijebiti samo za troškove osoblja organizacija sudionica u projektu za proizvodnju intelektualnih proizvoda[99]. Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje sudjeluje u projektu i b) zemlji organizacije sudionice čije osoblje sudjeluje u provedbi.

	Voditelj	**Učitelj / nastavnik / voditelj osposobljavanja / istraživač / osoba koja radi s mladima**	**Tehničar**	**Administrativno osoblje**
	B1.1	**B1.2**	**B1.3**	**B1.4**
Australija, Kanada, Katar, Kuvajt, Makao, Monako, San Marino, Sjedinjene Američke Države, Švicarska	294	241	190	157
Andora, Brunej, Država Vatikanskoga Grada, Japan, Novi Zeland, Singapur, Ujedinjeni Arapski Emirati	280	214	162	131
Bahama's, Bahrein, Hongkong, Izraël, Zuid-Korea, Oman, SaudiArabië, Taiwan, Bahami, Bahrein, Hong Kong, Izrael, Koreja (Republika), Oman, Saudijska Arabija, Tajvan,	164	137	102	78
Afganistan, Albanija, Alžir, Angola, Antigva i Barbuda, Argentina, Armenija, Azerbajdžan, Bangladeš, Barbados, Belize, Benin, Bjelarus, Bocvana, Bolivija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Burkina Faso, Burundi, Butan, Cookovi otoci, Côte d'Ivoire, Crna Gora, Čad, Čile, Demokratska Republika Kongo, Demokratska Republika Timor-Leste, Dominika, Dominikanska Republika, državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom, državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom, Džibuti, Egipat, Ekvador, Ekvatorska Gvineja, El Salvador, Eritreja, Etiopija, Fidži, Filipini, Gabon, Gambija, Gana, Grenada, Gruzija, Gvajana, Gvatemala, Gvineja, Gvineja Bisau, Haiti, Honduras, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Jamajka, Jemen, Jordan, Južna Afrika, Južni Sudan, Kabo Verde, Kamerun, Kambodža, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Kina, Kirgistan, Kolumbija, Kongo, Komori, Koreja (DNR), Kosovo, Kostarika, Kuba, Laos, Lesoto, Libanon, Liberija, Libija, Madagaskar, Malavi, Maldivi, Malezija, Mali, Maroko, Maršalovi Otoci, Mauricijus, Mauritanija, Meksiko, Mikronezija – Federativne države, Mjanmar, Moldova, Mongolija, Mozambik, Namibija, Nauru, Nepal, Niger, Nigerija, Nikaragva, Niue, Pakistan, Palau, Palestina,	88	74	55	39

[99] U slučaju visokog obrazovanja troškovi osoblja zaposlenog na fakultetima sastavnicama sveučilišta koja imaju Povelju Erasmus za visoko obrazovanje prihvatljivi su u okviru kategorije troškova „intelektualni proizvodi"

Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Ruanda, Salomonovi Otoci, Samoa, Sejšeli, Senegal, Sijera Leone, Sirija, Somalija, Srbija, Srednjoafrička Republika, Sudan, Surinam, Svazi, Sveta Lucija, Sveti Kristofor i Nevis, Sveti Toma i Prinsipe, Sveti Vincent i Grenadini, Šri Lanka, Tadžikistan, Tajland, Tanzanija, Tonga, Togo, Trinidad i Tobago, Tunis, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vijetnam, Zambija, Zimbabve				

TABLICA C – BORAVAK SUDIONIKA U TRANSNACIONALNIM AKTIVNOSTIMA UČENJA, POUČAVANJA I OSPOSOBLJAVANJA (U EUR PO DANU/MJESECU)

Razine doprinosa za jedinične troškove razlikuju se s obzirom na: a) vrstu mobilnosti i b) zemlju u kojoj se odvija aktivnost:

	Dugoročna mobilnost u svrhu aktivnosti podučavanja ili osposobljavanja – mobilnost osoba koje rade s mladima (u EUR po danu)			**Dugoročne aktivnosti učenika (u EUR po mjesecu)**
	B1.5	**B1.6**	**B1.7**	**B1.8**
Norveška, Danska, Luksemburg, Ujedinjena Kraljevina, Island, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn	125	88	63	168
Nizozemska, Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Španjolska, Cipar, Grčka, Malta, Portugal	110	77	55	147
Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvatska, Slovačka, Češka, Litva, Turska, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Bugarska, bivša jugoslavenska republika Makedonija	90	63	45	105

UDRUŽENJA ZNANJA

KOJI SU CILJEVI I PRIORITETI UDRUŽENJA ZNANJA?

iljevi su udruženja znanja jačanje sposobnosti Europe za inovacije i poticanje inovacija u području visokog obrazovanja, poslovnog sektora i šireg društveno-gospodarskog okruženja. Njima se nastoji postići jedan ili više sljedećih ciljeva:

- razvoj novih, inovativnih i multidisciplinarnih pristupa poučavanju i učenju
- poticanje poduzetništva i poduzetničkih vještina nastavnog osoblja u visokom obrazovanju i osoblja društva
- olakšavanje razmjene, protoka i zajedničkog stvaranja znanja.

Najveća pažnja usmjerena je na projekte kojima se pridonosi modernizaciji sustava visokog obrazovanja Europe kao što je opisano u Komunikaciji EU-a o programu modernizacije za visoko obrazovanje iz 2011., posebno na povećanje stope stjecanja diploma, povećanje kvalitete i relevantnosti visokog obrazovanja, jačanje kvalitete s pomoću mobilnosti i prekogranične suradnje, primjenu trokuta znanja; poboljšanje upravljanja i financiranja.

Dodatan naglasak stavljen je na iskorištavanje postojećih inicijativa i na inteligentnu upotrebu digitalnih alata, kako je preporučeno u Komunikaciji EU-a o otvaranju obrazovanja iz 2013[100]

ŠTO JE UDRUŽENJE ZNANJA?

Udruženja znanja transnacionalni su strukturirani projekti usmjereni na rezultate, posebno između visokog obrazovanja i poslovnog sektora. Udruženja znanja otvorena su za bilo koju disciplinu, bilo koji sektor i za međusektorsku suradnju. Partneri dijele zajedničke ciljeve i njihovo djelovanje usmjereno je rezultate i ishode od kojih će imati zajedničku korist. Rezultati i očekivani ishodi jasno su definirani, realistični i bave se pitanjima koja su utvrđena u analizi potreba.

Udruženja znanja trebala bi imati kratkoročan i dugoročan utjecaj na širok raspon uključenih dionika na pojedinačnoj i organizacijskoj razini te na razini sustava.

Udruženja znanja općenito su usmjerena na suradnju među organizacijama s poslovnim nastanom u zemljama sudionicama programa. Međutim, organizacije iz partnerskih zemalja mogu sudjelovati u udruženju znanja kao partneri (ne kao podnositelji zahtjeva) ako njihovim sudjelovanjem projekt dobiva nužnu dodanu vrijednost.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU TE AKTIVNOSTI?

U okviru udruženja znanja provodi se koherentan i opsežan skup međusobno povezanih aktivnosti koje su fleksibilne i koje se mogu prilagoditi različitim sadašnjim i budućim kontekstima i kretanjima diljem Europe. Na sljedećem popisu navedeni su primjeri aktivnosti:

- Poticanje inovacija u visokom obrazovanju, poslovnom sektoru i u širem društveno-gospodarskom okruženju:
  - zajednički razvoj i provedba novih metoda učenja i poučavanja (kao što su novi višedisciplinarni kurikulumi, poučavanje i učenje usmjereno na učenika i utemeljeno na stvarnim problemima)
  - organiziranje kontinuiranih obrazovnih programa i aktivnosti s poduzećima i unutar njih
  - zajednički razvoj rješenja za izazovne probleme, proizvode i inovacije procesa (studenti, profesori i stručnjaci zajedno).
- Razvoj poduzetničkog načina razmišljanja i poduzetničkih vještina:
  - stvaranje programa za stjecanje i primjenu transverzalnih vještina u različitim programima visokog obrazovanja razvijenih u suradnji s poduzećima i kojima se nastoje ojačati zapošljivost, kreativnost i novi profesionalni putevi
  - uvođenje obrazovanja o poduzetništvu u sve discipline kako bi se studentima, istraživačima i nastavnom osoblju prenijeli znanje, vještine i motivacija za uključivanje u poduzetničke aktivnosti u raznim okruženjima
  - otvaranje novih mogućnosti za učenje praktičnom primjenom poduzetničkih vještina, što može uključivati i/ili dovesti do komercijalizacije novih usluga, proizvoda i prototipova pa sve do stvaranja novih i supsidijarnih poduzeća.
- Poticanje protoka i razmjene znanja između visokog obrazovanja i poduzeća:
  - aktivnosti povezane sa studijem u poduzećima koja su u potpunosti uključena u kurikulum, priznata i bodovana
  - organiziranje probnih inovativnih mjera i njihovo ispitivanje
  - razmjene studenata, istraživača, nastavnog osoblja i osoblja društva na ograničeno razdoblje

[100] Komunikacija EU-a o otvaranju obrazovanja iz 2013.: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0654&from=EN

- uključenost osoblja društva u poučavanje i istraživanje.

U okviru udruženja znanja mogu se organizirati aktivnosti mobilnosti studenata, istraživača i osoblja radi učenja ako se njima podupiru ostale aktivnosti udruženja ili ako ih nadopunjuju te ako donose dodanu vrijednost za ostvarenje ciljeva projekta. Aktivnosti mobilnosti ne čine osnovne aktivnosti udruženja znanja; širenje i unapređenje tih aktivnosti moralo bi se poduprijeti u okviru ključne aktivnosti 1 ovog programa ili u okviru drugih instrumenata financiranja.

KOJE SU TEMELJNE OSOBINE UDRUŽENJA ZNANJA?

Ključne osobine udruženja znanja jesu:

- Inovacije u visokom obrazovanju i inovacije u poduzećima i njihovu društveno-gospodarskom okruženju s pomoću visokog obrazovanja; inovacijama se smatraju najmodernije inovacije povezane s određenim projektom, okvirom partnerstva i analiziranim potrebama.
- Održivost suradnje sveučilišta i poslovnog sektora. Snažno i predano partnerstvo s uravnoteženim sudjelovanjem poduzeća i visokih učilišta ključno je za uspjeh udruženja znanja. Uloga i doprinos svake organizacije sudionice i svakog pridruženog partnera moraju biti konkretni i komplementarni.
- Učinak koji nadilazi životni ciklus projekta i organizacije uključene u udruženje. Očekuje se da će se partnerstvo i aktivnosti nastaviti. Zbog toga ishodi/rezultati ne moraju stajati sami za sebe nego moraju biti povezani s postojećim poduzećima, programima, projektima, platformama, pothvatima itd. ili integrirani u njih. Promjene na visokim učilištima i u poduzećima moraju biti mjerljive. Rezultati i rješenja moraju biti prenosivi i dostupni široj publici.

Udruženja znanja visoko su konkurentan dio programa Erasmus+. Zajednički atributi uspješnih prijedloga su:

- pouzdani odnosi između visokih učilišta i poduzeća: udruženja znanja moraju pokazati predanost i dodanu vrijednost svih partnera, pri čemu je nužna snažna i uravnotežena uključenost poslovnog sektora i sektora visokog obrazovanja. Dobro osmišljen prijedlog rezultat je bliske suradnje među potencijalnim partnerima i utemeljen je na čvrstoj analizi potreba
- njihov inovativni i transnacionalni karakter koji je vidljiv u svim kriterijima.

U valjanoj analizi potreba objašnjena je logička pozadina, njome se utječe na odabir partnera, ona prijedlog čini konkretnim, pridonosi povećanju sposobnosti ostvarivanja učinka te osigurava da su krajnji korisnik i ciljne skupine dobro uključeni u projektne aktivnosti.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U UDRUŽENJU ZNANJA?

Podnositelj/koordinator: organizacija sudionica koja predaje prijedlog projekta u ime svih partnera. Koordinator preuzima potpunu odgovornost kako bi osigurao da se projekt provodi u skladu sa sporazumom. Zadaće su koordinatora sljedeće:

- zastupa udruženje i djeluje u njegovo ime prema Europskoj komisiji
- snosi financijsku i pravnu odgovornost za odgovarajuću operativnu, administrativnu i financijsku provedbu cijelog projekta
- koordinira udruženje u suradnji s projektnim partnerima.

Punopravni partneri su one organizacije sudionice koje aktivno pridonose postizanju ciljeva udruženja znanja. Svaki punopravni partner mora potpisati punomoć kojom se organizaciji koordinatorici prenosi odgovornost da djeluje kao glavni korisnik i da djeluje u njegovo ime za vrijeme provedbe projekta. Ako je relevantno, isto vrijedi i za partnere iz partnerskih zemalja.

Pridruženi partneri (izborno): u udruženja znanja mogu biti uključeni pridruženi partneri koji pridonose provedbi pojedinih zadaća/aktivnosti projekta ili podupiru širenje i održivost udruženja. Za potrebe upravljanja ugovorima „pridruženi partneri" ne smatraju se partnerima u projektu i ne dobivaju financijska sredstva. Međutim, njihova uključenost i uloga u projektu i različite aktivnosti moraju biti jasno opisani.

Pridruženi subjekti (izborno): organizacije koje pridonose ostvarenju ciljeva i aktivnosti projekta. Pridruženi subjekti moraju se navesti u zahtjevu za bespovratna sredstva i ispunjavati zahtjeve navedene u Prilogu III. (Pojmovnik) ovom Programskom vodiču.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU ZA OCJENJIVANJE PRIJEDLOGA UDRUŽENJA ZNANJA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti prijedlog udruženja znanja kako bi bio prihvatljiv za dobivanje bespovratnih sredstava u okviru programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti bilo koja javna ili privatna organizacija, zajedno sa svojim pridruženim subjektima (ako ih ima), s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili u partnerskoj zemlji u svijetu (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča). Ta organizacija, na primjer, može biti: ▪ visoko učilište ▪ javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) ▪ znanstveni institut ▪ javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini ▪ organizacija aktivna u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih ▪ posrednik ili udruženje koje zastupa organizacije za obrazovanje, osposobljavanje ili mlade ▪ posrednik ili udruženje koje zastupa poduzeća ▪ tijelo za dodjelu akreditacija, potvrda ili kvalifikacija. Visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa moraju imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). Visoka učilišta iz prihvatljivih partnerskih zemalja koja sudjeluju u programu ne moraju imati Povelju Erasmus za visoko obrazovanje.
Tko se može prijaviti?	Svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa može biti podnositelj zahtjeva. Ta organizacija podnosi zahtjev u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu.
Broj organizacija sudionica	Udruženja znanja transnacionalna su i uključuju najmanje šest neovisnih organizacija iz najmanje triju zemalja sudionica programa, od kojih su najmanje dva visoka učilišta te najmanje dva poduzeća.
Trajanje projekta	2 ili 3 godine. Trajanje se mora odabrati u fazi podnošenja prijedloga, na temelju cilja projekta i vrste aktivnosti planiranih tijekom vremena. U izvanrednim slučajevima trajanje udruženja znanja može se produljiti na zahtjev korisnika i uz suglasnost izvršne agencije za najviše 6 mjeseci. U tom slučaju ukupni iznos bespovratnih sredstava neće se mijenjati.
Kome predate zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualne medije i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predate zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva najkasnije do **28.veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju 1. studenoga iste godine ili 1. siječnja sljedeće godine.
Kako predate zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje i odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Het project wordt beoordeeld op grond van de volgende criteria:

Relevantnost prijedloga (najviše 25 bodova)	▪ Svrha: prijedlog je relevantan za ciljeve aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi i prioriteti udruženja znanja"). ▪ Dosljednost: prijedlog je utemeljen na pouzdanoj i primjerenoj analizi potreba; ciljevi i proizvodi jasno su definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su relevantna za organizacije sudionice i za aktivnost. ▪ Inovacije: u prijedlogu su uzete u obzir najnovije metode i tehnike koje dovode do inovativnih rezultata i rješenja karakterističnih za projekt. ▪ Europska dodana vrijednost: u prijedlogu je jasno prikazana dodana vrijednost koja proizlazi iz njegove transnacionalnosti i moguće prenosivosti.
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 25 bodova)	▪ Usklađenost: u prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih aktivnosti za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata. ▪ Struktura: program rada jasan je i razumljiv i obuhvaća sve faze. ▪ Upravljanje: vremenski raspored, organizacija, zadaci i odgovornosti dobro su definirani i realni. U prijedlogu su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva. ▪ Kvaliteta i financijska kontrola: posebnim mjerama za ocjenjivanje procesa i rezultata osiguravaju se visoka kvaliteta i ekonomičnost provedbe projekta.
Kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji (najviše 30 bodova)	▪ Konfiguracija: predloženo udruženje znanja uključuje odgovarajuću kombinaciju partnera iz sektora visokog obrazovanja i poslovnog sektora s potrebnim profilima, vještinama, iskustvom, stručnošću i upravljačkom podrškom koji su potrebni za njegovo uspješno ostvarenje. ▪ Obveze: svaka organizacija sudionica sudjeluje u potpunosti u skladu sa svojim mogućnostima i posebnim područjima stručnosti. ▪ Partnerstvo: doprinosi partnera iz sektora visokog obrazovanja i poslovnog sektora znatni su, primjereni i komplementarni. ▪ Suradnja / timski duh: u prijedlog su uključeni jasan raspored i odgovornosti za transparentno i učinkovito donošenje odluka, rješavanje sukoba, izvješćivanje i komunikaciju među organizacijama sudionicama. ▪ Nagrada: projekt donosi jasnu dodanu vrijednost i korist svakoj partnerskoj organizaciji. ▪ Uključenost partnerskih zemalja: ako je primjenjivo, uključenost organizacije sudionice iz partnerske zemlje donosi nužnu dodanu vrijednost projektu (ako taj uvjet nije ispunjen, neće se razmatrati prihvaćanje projekta).
Učinak i širenje (najviše 20 bodova)	▪ Iskorištavanje rezultata: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i ostali dionici iskoristiti proizvode i kako će ti proizvodi dovesti do očekivanih ishoda. Uvedene su odgovarajuće mjere za ocjenjivanje ishoda projekta. U prijedlogu su navedeni načini za mjerenje iskorištavanja tijekom životnog ciklusa projekta i nakon njega. ▪ Širenje: u projektu je naveden jasan plan širenja rezultata, koji uključuje odgovarajuće aktivnosti, alate i kanale kako bi se osiguralo da će se tijekom životnog ciklusa projekta i nakon njega rezultati i koristi učinkovito širiti među dionicima i javnosti koja ne sudjeluje u projektu. ▪ Učinak: u prijedlogu su prikazani društveni i gospodarski značaj i doseg. Navedene su prikladne mjere za praćenje napretka i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog). ▪ Otvoreni pristup: ako je relevantno, u projektu se opisuje kako će materijali, dokumenti i producirani medijski sadržaji biti besplatno dostupni i kako će se promovirati s pomoću otvorenih licencija bez nesrazmjernih ograničenja. ▪ Održivost: prijedlog sadržava odgovarajuće mjere i resurse kako bi se osiguralo da će se partnerstvo, rezultati i koristi projekta održati i nakon životnog ciklusa projekta.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „kvaliteta plana i provedbe projekta", 16 bodova za kategoriju „kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji" i 11 bodova za kategoriju „učinak i širenje".

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O TOJ AKTIVNOSTI?

Osiguravanje kvalitete mora biti sastavnica ugrađena u projekt kako bi se osiguralo da udruženja znanja uspješno ostvare očekivane rezultate i postignu učinak koji daleko nadilazi same partnerske organizacije. Udruženja znanja moraju ostvariti ciljane aktivnosti širenja kojima se dopire do dionika, donositelja politika, stručnjaka i poduzeća. Tijekom provedbe projekta udruženja znanja trebala bi objavljivati publikacije, kao što su izvješća, priručnici, smjernice itd. Općenito bi rezultati trebali biti dostupni u obliku otvorenih obrazovnih sadržaja te na odgovarajućim stručnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. Udruženjima znanja trebali bi se stvoriti novi načini i instrumenti za olakšavanje njihove suradnje i za osiguravanje nastavka partnerstva između visokog obrazovanja i poslovnog sektora.

Udruženja znanja nova su i ambiciozna aktivnost; podliježu posebnom praćenju koje zahtijeva aktivno sudjelovanje svih sudionika i dionika. U okviru udruženja znanja predviđa se njihovo sudjelovanje u tematskim klasterima za potporu uzajamnom obogaćivanju, razmjeni dobrih praksi i zajedničkom učenju. Osim toga, određena proračunska sredstva u okviru udruženja znanja trebala bi biti rezervirana za prezentaciju projekta i rezultata na forumima između sveučilišta i poslovnog sektora i/ili ostalim važnim događanjima (najviše pet za vrijeme trajanja projekta).

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se sastaviti na temelju sustava jediničnih troškova. Sustav „jediničnih troškova" pojednostavnjeni je oblik određivanja iznosa bespovratnih sredstava. Takvi pojednostavnjeni oblici bespovratnih sredstava po svojoj prirodi predstavljaju doprinose za osnovne troškove projekta koji nisu naknada za stvarne rashode povezane s konkretnim aktivnostima u projektu. U slučaju projekata udruženja znanja utvrđeni jedinični troškovi primjenjuju se na projektnu sastavnicu koja se odnosi na osoblje. To su unaprijed određeni doprinosi utvrđeni po radnom danu po kategoriji radnika.

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila financiranja (u EUR):

Maksimalni doprinos EU-a koji se dodjeljuje za dvogodišnje udruženje znanja: 700 000 EUR
Maksimalni doprinos EU-a koji se dodjeljuje za trogodišnje udruženje znanja: 1 000 000 EUR

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Potpora za provedbu	Doprinos za sve aktivnosti izravno povezane s provedbom projekta (osim za moguću ugrađenu mobilnost), uključujući: upravljanje projektom, projektne sastanke, intelektualne proizvode (kao što su kurikulumi, pedagoški materijali, otvoreni obrazovni sadržaji (OER), alati IT-a, analize, ispitivanja itd.), širenje, sudjelovanje na događanjima, konferencijama, putovanja itd. Broj dana i profil osoblja koje sudjeluje po pojedinoj zemlji predstavlja temelj za računanje doprinosa EU-a.	Doprinos jediničnim troškovima	B2.1 po uključenom voditelju po danu rada na projektu	Uvjet: podnositelji zahtjeva morat će opravdati vrstu i količinu resursa koji su potrebni za provedbu predloženih aktivnosti i proizvoda. Proizvodi bi trebali biti znatni u smislu kvalitete I kvantitete kako bi bili prihvatljivi za dodjelu ove vrste bespovratnih sredstava
			B2.2 po istraživaču / nastavniku / voditelju osposobljavanja po danu rada na projektu	
			B2.3 po uključenom tehničaru po danu rada na projektu	
			B2.4 po članu administrativnog osoblja po danu rada na projektu	

* Vidjeti Međunarodnu standardnu klasifikaciju zanimanja – ISCO (http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/isco08/index.htm)

DODATNA PRAVILA FINANCIRANJA ZA AKTIVNOSTI MOBILNOSTI KOJE SE OSTVARUJU U OKVIRU UDRUŽENJA ZNANJA (IZBORNO FINANCIRANJE)

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag	Doprinos Jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 100 do 1999 km: 275 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 2 000 km ili više: **360 EUR po sudioniku**	Uvjet: podnositelji prijedloga morat će obrazložiti da su aktivnosti mobilnosti potrebne za postizanje ciljeva i rezultata projekta. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija[101]. Podnositelj prijedloga mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojim će se financirati povratno putovanje[102]
Troškovi boravka	Doprinos troškovima boravka sudionika tijekom aktivnosti	Doprinos Jediničnim troškovima	**Aktivnosti usmjerene na osoblje** do 14. dana aktivnosti: 100 EUR po danu po sudioniku + od 15. do 60. dana aktivnosti: 70 EUR po danu po sudioniku **Aktivnosti usmjerene na učenike:** do 14. dana aktivnosti: 55 EUR po danu po sudioniku + od 15. do 60. dana aktivnosti: 40 EUR po danu po sudioniku	

TABLICA A – PROVEDBA PROJEKTA (IZNOSI U EUR PO DANU) U ZEMLJAMA SUDIONICAMA PROGRAMA

Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje je uključeno u projekt i b) zemlji organizacije sudionice čije je osoblje uključeno u provedbu.

	Voditelj	Nastavnik / voditelj osposobljavanja / istraživač / osoba koja radi s mladima	Tehničar	Administrativno osoblje
	B2.1	**B2.2**	**B2.3**	**B2.4**
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	353	289	228	189
Belgija, Njemačka, Francuska, Italija, Finska, Ujedinjena Kraljevina, Island	336	257	194	157
Češka, Grčka, Španjolska, Cipar, Malta, Portugal, Slovenija	197	164	122	93
Bugarska, Estonija, Hrvatska, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Slovačka, bivša jugoslavenska republika Makedonija, Turska	106	88	66	47

[101] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_hr.htm

[102] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se održava u Rimu (Italija), podnositelj prijedloga a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za putne troškove sudionika od Madrida do Rima i natrag.

TABLICA B – PROVEDBA PROJEKTA (IZNOSI U EUR PO DANU) U PARTNERSKIM ZEMLJAMA

Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje je uključeno u projekt i b) zemlji organizacije sudionice čije je osoblje uključeno u provedbu.

	Voditelj	Nastavnik / voditelj osposobljavanja / istraživač	Tehničar	Administrativno osoblje
	B2.1	**B2.2**	**B2.3**	**B2.4**
Australija, Kanada, Katar, Kuvajt, Makao, Monako, San Marino, Sjedinjene Američke Države, Švicarska	353	289	228	189
Andora, Brunej, Japan, Novi Zeland, Singapur, Ujedinjeni Arapski Emirati, Država Vatikanskoga Grada	336	257	194	157
Bahami, Bahrein, Hong Kong, Izrael, Koreja (Republika), Oman, Saudijska Arabija, Tajvan	197	164	122	93
Afganistan, Albanija, Alžir, Angola, Antigva i Barbuda, Argentina, Armenija, Azerbajdžan, Bangladeš, Barbados, Belize, Benin, Bjelarus, Bocvana, Bolivija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Burkina Faso, Burundi, Butan, Cookovi otoci, Côte d'Ivoire, Crna Gora, Čad, Čile, Demokratska Republika Kongo, Demokratska Republika Timor-Leste, Dominika, Dominikanska Republika, državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom, državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom, Džibuti, Egipat, Ekvador, Ekvatorska Gvineja, El Salvador, Eritreja, Etiopija, Fidži, Filipini, Gabon, Gambija, Gana, Grenada, Gruzija, Gvajana, Gvatemala, Gvineja, Gvineja Bisau, Haiti, Honduras, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Jamajka, Jemen, Jordan, Južna Afrika, Južni Sudan, Kabo Verde, Kamerun, Kambodža, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Kina, Kirgistan, Kolumbija, Kongo, Komori, Koreja (DNR), Kosovo, Kostarika, Kuba, Laos, Lesoto, Libanon, Liberija, Libija, Madagaskar, Malavi, Maldivi, Malezija, Mali, Maroko, Maršalovi Otoci, Mauricijus, Mauritanija, Meksiko, Mikronezija – Federativne države, Mjanmar, Moldova, Mongolija, Mozambik, Namibija, Nauru, Nepal, Niger, Nigerija, Nikaragva, Niue, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Ruanda, Salomonovi Otoci, Samoa, Sejšeli, Senegal, Sijera Leone, Sirija, Somalija, Srbija, Srednjoafrička Republika, Sudan, Surinam, Svazi, Sveta Lucija, Sveti Kristofor i Nevis, Sveti Toma i Prinsipe, Sveti Vincent i Grenadini, Šri Lanka, Tadžikistan, Tajland, Tanzanija, Tonga, Togo, Trinidad i Tobago, Tunis, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vijetnam, Zambija, Zimbabve	106	88	66	47

UDRUŽENJA SEKTORSKIH VJEŠTINA

KOJI SU CILJEVI I PRIORITETI UDRUŽENJA SEKTORSKIH VJEŠTINA?

Udruženja sektorskih vještina usmjerena su na usklađivanje vještina i potreba na tržištu rada s obzirom na jedan ili više profila zanimanja u određenom sektoru. To čine utvrđivanjem postojećih ili novonastalih potreba tržišta rada po pojedinom sektoru (aspekt potražnje) te jačanjem spremnosti početnih i stalnih sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO) za djelovanje, na svim razinama, u skladu s potrebama tržišta rada (aspekt ponude). Oslanjajući se na dokaze o potrebnim vještinama, udruženja sektorskih vještina podupiru osmišljavanje i izvršavanje sadržaja transnacionalnog strukovnog osposobljavanja te metodologije poučavanja i osposobljavanja za europske osnovne stručne profile.

U okviru udruženja sektorskih vještina za stratešku sektorsku suradnju u području vještina utvrđuju se i razvijaju konkretne aktivnosti kako bi se potražnja za vještinama uskladila s ponudom radi potpore sveukupnoj strategiji rasta po pojedinom sektoru.

To bi se trebalo postići aktivnostima usmjerenima na sljedeće ciljeve:

- utvrđivanje postojećih i novonastalih potrebnih vještina za zanimanja u pojedinim
- sektorima jačanje razmjene znanja i prakse između ustanova za obrazovanje i osposobljavanje te tržišta rada
- modernizaciju SOO-a prilagođavanjem njegova izvođenja potrebnim vještinama
- integriranje učenja kroz rad u izvođenje SOO-a i iskorištavanje njegova potencijala da potiče gospodarski razvoj i inovacije, poboljšavajući na taj način konkurentnost predmetnih sektora
- izgradnju međusobnog povjerenja, olakšavanje prekograničnog certificiranja, a time i pojednostavnjivanje profesionalne mobilnosti u sektoru te povećanje priznavanja kvalifikacija unutar sektora na europskoj razini
- poboljšanje informacija o vještinama i pružanje jasne strategije i instrumenata za rješavanje problema nedostatka vještina u pojedinim gospodarskim sektorima.

ŠTO JE UDRUŽENJE SEKTORSKIH VJEŠTINA?

Udruženja sektorskih vještina transnacionalni su projekti u okviru kojih se utvrđuju postojeće i nove potrebe za vještinama u određenom gospodarskom sektoru ili se djeluje na temelju njih i/ili se te potrebe prenose u strukovne kurikulume kako bi se te potrebe ispunile.

Posebno će se obuhvatiti **digitalne vještine** jer su one sve važnije za sve profesionalne profile na cijelom tržištu rada.

Isto tako, prijelaz na kružno i zelenije gospodarstvo mora se temeljiti na promjenama kvalifikacija i nacionalnih kurikuluma obrazovanja i osposobljavanja kako bi se ispunile nove profesionalne potrebe za **zelenim vještinama**.

U sklopu projekata ti se ciljevi mogu postići primjenom jednog ili više od sljedećih lotova (organizacija može biti uključena kao podnositeljica zahtjeva u nekoliko prijedloga i lotova ako se prijedlozi odnose na različite sektore):

1. lot: Udruženja sektorskih vještina za utvrđivanje potrebnih vještina djelovat će na razini sektora kako bi se jasno i detaljno dokazalo koje su potrebe i nedostaci. Na taj bi se način omogućilo uklanjanje takvih nedostataka osiguravanjem osposobljavanja, bilo da se temelji na SOO-u (2. lot) ili na drugom obrazovanju i osposobljavanju.

2. lot: Udruženja sektorskih vještina za osmišljavanje i pružanje SOO-a namijenjeni su **osmišljavanju i pružanju zajedničkog sadržaja osposobljavanja** za strukovne programe za jedno ili nekoliko povezanih zanimanja u sektoru te metodologija poučavanja i osposobljavanja. Posebno će se usredotočiti na **učenje kroz rad**, čime će se učenicima pružiti vještine koje se traže na tržištu rada. 2. lot – Udruženja sektorskih vještina moraju primjenjivati instrumente i alate na razini EU-a, kao što su EQF, ECVET i EQAVET.

3. lot: Udruženja sektorskih vještina za provedbu novog strateškog pristupa (Plan) za sektorsku suradnju u području vještina: Plan za sektorsku suradnju u području vještina[103] jedna je od deset mjera Novog programa vještina za Europu (vidjeti opis na stranici Europa[104]). U trenutačnom pozivu Plan će se provoditi u šest sektora koji se suočavaju s velikim nedostatkom vještina (vidjeti kriterije prihvatljivosti). Udruženja u okviru 3. lota podupirat će provedbu Plana razvojem *strategije za sektorske vještine*. Ta strategija mora proizvesti sustavni i strukturni učinak na smanjenje manjkova, nedostataka i neusklađenosti u području vještina te osigurati odgovarajuću kvalitetu i razinu vještina radi podupiranja rasta, inovacija i tržišnog natjecanja u sektoru. Strategija za sektorske vještine mora obuhvaćati jasan skup aktivnosti, postignuća i jasno određenih proizvoda s ciljem usklađivanja potražnje i ponude vještina radi podupiranja sveukupne strategije rasta po

[103] http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8848
[104] http://www.ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223

pojedinom sektoru. Ciljevi 1. lota (predviđanje potražnje za vještinama) i 2. lota (ispunjavanje utvrđenih potreba za vještinama osmišljavanjem i izvršavanjem SOO-a) moraju biti obuhvaćeni strategijom za sektorske vještine.

Ako dva ili više prijedloga dobiju isti broj bodova, a dostupni proračun nije dovoljan za financiranje svih prijedloga, prednost će imati prijedlozi članova europskih vijeća za sektorske vještine.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU TE AKTIVNOSTI?

Svako udruženje sektorskih vještina provodi dosljedan, sveobuhvatan i promjenjiv skup međusobno povezanih aktivnosti koje su fleksibilne i mogu se prilagoditi različitim trenutačnim i budućim potrebama tržišta rada, kao što su:

1. LOT: UDRUŽENJE SEKTORSKIH VJEŠTINA ZA UTVRĐIVANJE POTREBNIH VJEŠTINA

Utvrđivanje potrebnih vještina i programa osposobljavanja u određenom gospodarskom sektoru:

- prikupljanje i tumačenje dokaza o potrebnim vještinama na tržištu rada u određenom gospodarskom sektoru, uključujući na temelju Panorame vještina (npr. predviđanje vještina koje provodi Cedefop, različiti podaci iz anketa, najvažniji rezultati analiza) te, ako je relevantno, iz rada europskih vijeća za sektorske vještine ili prijašnjih udruženja sektorskih vještina
- analiziranje trendova i izazova koji oblikuju sektor i njegovo tržište rada, s naglaskom na pokretačima promjena koje mogu utjecati na potražnju za vještinama i njihovu ponudu u sektoru (npr. automatizacija, demografija)
- na temelju navedenih aktivnosti detaljna procjena trenutačnih i očekivanih manjkova i nedostataka vještina te neusklađenosti njihove ponude i potražnje u sektoru (vještine na pojedinom radnom mjestu i meke vještine) te potrebe za preispitivanjem profila zanimanja, određivanje redoslijeda njihova prioriteta na temelju, među ostalim, njihova učinka na rast I konkurentski potencijal u sektoru te na zapošljavanje (npr. vjerojatan gubitak radnih mjesta, slobodna radna mjesta koja je teško popuniti)
- analiziranje mogućeg utjecaja potreba za takvim vještinama na rast i zapošljavanje u sektoru
- analiziranje glavnih trendova koji utječu na međusobno usko povezane sektore radi uočavanja mogućih učinaka prelijevanja
- utvrđivanje potreba u smislu pružanja osposobljavanja, ako je moguće oslanjajući se na profile zanimanja iz klasifikacije ESCO-a
- dostavljanje svih relevantnih kvalitativnih dokaza i kvantitativnih podataka na razini EU-a i/ili na nacionalnoj razini o vještinama, zapošljavanju i ekonomskoj učinkovitosti sektora u elektroničkom obliku, u povezanom otvorenom formatu podataka, kako bi se mogli unijeti u Panoramu vještina[105].

2. LOT: UDRUŽENJE SEKTORSKIH VJEŠTINA ZA OSMIŠLJAVANJE I PRUŽANJE SOO-A

Osmišljavanje transnacionalnog strukovnog kurikuluma na razini sektora:

- na temelju utvrđenih potrebnih vještina za određene profile zanimanja u određenom gospodarskom sektoru utvrditi i osmisliti kurikulume SOO-a ili kvalifikacijske norme (u skladu s EQF-om i po obavijesti ESCO-a) kako bi se te potrebe ispunile
- prenijeti potrebne vještine u inovativne, modularne programe i/ili kvalifikacije SOO-a usmjerene na ishode učenja (primjenjujući ECVET za osmišljavanje kvalifikacija koje se sastoje od jedinica ishoda učenja) kako bi se omogućila transparentnost i usporedivost, uzimajući u obzir i potrebe priznavanja prethodnog učenja (npr. neformalnog ili informalnog)
- primijeniti upravljanje kvalitetom na novi sadržaj osposobljavanja primjenom načela osiguravanja kvalitete EQAVET-a ili uporabom već postojećih sustava osiguravanja kvalitete koji bi, međutim, trebali biti u skladu s EQAVET-om
- integrirati razdoblja učenja kroz rad u novi sadržaj osposobljavanja, uključujući prilike za praktičnu primjenu znanja u stvarnim situacijama na radnom mjestu te ugraditi iskustvo transnacionalnog učenja kad god je moguće
- osmisliti pružanje SOO-a usmjeravajući se na specifične vještine za zanimanja i na ključne kompetencije[106], meke vještine i discipline STEM-a (znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika), istodobno pružajući prilike za stjecanje ili razvijanje tih kompetencija, osobito u kontekstima osposobljavanja povezanog s radom

[105] To bi trebalo učiniti uz pomoć Cedefopova „Praktičnog okvira za unos dokaza o sektorskim vještinama u Panoramu vještina”: http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en

[106] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN

- promicati relevantne sektorske kvalifikacije SOO-a (uključujući združene transnacionalne programe koje dodjeljuje više pružatelja SOO-a) i podupirati sporazum o njihovu priznavanju provođenjem načela ECVET-a te uvrstiti kvalifikacije u nacionalne kvalifikacijske okvire (NKO) i Europski kvalifikacijski okvir (EQF) te druge relevantne europske alate i instrumente u predmetnom sektoru
- povećati priznavanje kvalifikacija na europskoj i nacionalnoj razini unutar sektora promicanjem sektorskih kvalifikacija i njihovim usuglašavanjem, olakšati prekogranično certificiranje i graditi međusobno povjerenje, pridonoseći povećanoj mobilnosti osoba koje stječu znanje i stručnjaka u sektoru
- utvrditi, dokumentirati i promicati uspješne projekte i primjere dobre prakse povezane s vještinama ili kvalifikacijama te one koji potiču partnerstva s više sudionika, uključujući i one iz drugih sektora ili izvan Europe, te iznijeti detaljne prijedloge radi njihova repliciranja ili povećanja dosega, ako je relevantno
- ako je relevantno, osigurati da rezultati projekta budu dostupni u otvorenom formatu podataka kako bi se mogli unositi u Panoramu vještina i ESCO.

Izvršavanje strukovnog kurikuluma:

- utvrditi najprikladnije metodologije za izvršavanje kurikuluma, koristiti se inovativnim pristupima poučavanja i učenja te strateški i integrirano upotrebljavati IKT (npr. kombinirano učenje, simulatori itd.) i otvorene obrazovne sadržaje (npr. MOOC-evi[107])
- utvrditi načine za provedbu inovativnih metoda poučavanja i učenja u okviru SOO-a radi ispunjavanja potreba određenih ciljnih skupina osoba koje stječu znanje te pružanjem mogućnosti učenja kroz rad
- razviti aktivnosti za olakšavanje međugeneracijskog prijenosa znanja u okviru SOO-a
- opisati načine na koje se metodologijama i postupcima ocjenjivanja mogu obuhvatiti svi oblici učenja, uključujući učenje kroz rad, te olakšati vrednovanje vještina i kompetencija stečenih prije osposobljavanja
- utvrditi odgovarajuće mjere za praćenje osoba koje stječu znanje nakon završetka osposobljavanja radi uspostavljanja „sustava povratnih informacija”[108]. Ti sustavi praćenja i povratnih informacija mogu se temeljiti na informacijama iz poduzeća, od osoba koje stječu znanje / zaposlenika te iz javnih izvora informacija i od dionika na tržištu rada
- predložiti odgovarajuće mjere za službeno priznavanje novih ili prilagođenih strukovnih kurikuluma i kvalifikacija u zemljama sudionicama i u obuhvaćenom sektoru/sektorima
- planirati postupno predstavljanje rezultata projekta, čime se osigurava sustavni učinak.

3. LOT: UDRUŽENJA SEKTORSKIH VJEŠTINA ZA PROVEDBU NOVOG STRATEŠKOG PRISTUPA (PLAN) ZA SEKTORSKU SURADNJU U PODRUČJU VJEŠTINA

Udruženja sektorskih vještina u okviru tog lota uspostavljaju održivu suradnju u razvoju vještina u određenom sektoru među ključnim dionicima te djelatnosti, pružatelja obrazovanja i osposobljavanja te javnih tijela.

Udruženja u tom lotu obuhvaćaju aktivnosti 1. lota (kako je prikladno za sektor) i 2. lota. Osim toga, moraju obuhvaćati sljedeće aktivnosti:

- razvoj strategije za sektorske vještine kako bi se podržali ciljevi uspostave strategije rasta za sektor. Ta bi strategija trebala biti prvi ključni rezultat projekta kojim se utvrđuju konkretne aktivnosti i naznačuje jasan skup aktivnosti, postignuća i jasno određenih rezultata kako bi se odredilo na koji način uskladiti potražnju za vještinama s ponudom. U strategiji bi trebalo obrazložiti koliko je vjerojatno da bi glavni trendovi, kao što su globalna, društvena i tehnološka kretanja u sektoru, mogli utjecati na radna mjesta i potrebe za vještinama. Ona bi trebala sadržavati opis očekivanog tijeka i posebno obratiti pozornost na učinak digitalnih i ključnih tehnologija razvoja
- podupiranje i ilustriranje strategije, utvrđivanje, dokumentiranje i promicanje konkretnih primjera politika i inicijativa na nacionalnoj i regionalnoj razini usmjerenih na rješavanje problema manjka vještina i neusklađenosti njihove ponude i potražnje te poticanje partnerstava s više sudionika (npr. između industrije, socijalnih partnera, obrazovanja i osposobljavanja, javnih tijela). Te bi primjere trebalo predstaviti u obliku sažetaka koji sadržavaju jasan opis politike/projekta, uloge i odgovornosti različitih dionika, trajanje, financiranje (ako je dostupno) i rezultate
- razvoj zajedničke metodologije za procjenu trenutačne situacije i predviđanje budućih potreba te (godišnje) praćenje napretka i razvoja potražnje za vještinama i njihove ponude na osnovi uvjerljivih scenarija predviđanja

[107] MOOC je masivni otvoreni internetski tečaj usmjeren na neograničeno sudjelovanje i otvoreni pristup preko interneta. Uz tradicionalne materijale za tečaj, kao što su snimljena predavanja, čitanja i skupovi problema, većina MOOC-ova pruža interaktivne korisničke forume za podupiranje interakcije među učenicima, profesorima i suradnicima u nastavi

[108] Vidjeti 2. srednjoročni rezultat Zaključaka iz Rige 2015.: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/vocationalpolicy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf

- utvrđivanje profila zanimanja koje je potrebno revidirati ili izraditi i za njih potrebnih vještina te potrebne razine sposobnosti na temelju, ako je primjenjivo, profila zanimanja u ESCO-u i postojećim okvirima kompetencija[109]; ako je relevantno, može se razmotriti razvoj okvira za sektorske kompetencije
- utvrđivanje, opis i određivanje prioriteta za preispitivanje ili uspostavu novih kvalifikacija na osnovi relevantnih profila zanimanja
- poticanje razvoja konkretnih rješenja u pružanju SOO-a (uključujući viši SOO) te partnerstava između poslovnog sektora, obrazovanja i istraživanja
- razvoj konkretnih rješenja za promicanje mobilnosti učenika u strukovnom obrazovanju, tražitelja zaposlenja i pripravnika u cijeloj Europi u određenom sektoru iskorištavanjem postojećih alata EU-a (npr. Erasmus+, EURES, Drop'Pin, Europski savez za naukovanje)
- razvoj aktivnosti za promicanje privlačnosti sektora kao dobrog odabira za karijeru, osobito među mladima, uz istovremenu težnju ravnoteži spolova u sektoru
- osmišljavanje dugoročnog akcijskog plana za postupno predstavljanje rezultata projekta nakon njegova završetka. Taj se plan temelji na dugoročnim partnerstvima pružatelja obrazovanja i osposobljavanja te ključnih dionika iz industrijskog sektora na odgovarajućoj razini. Trebao bi uključivati utvrđivanje odgovarajućih upravljačkih struktura te planove za proširenje i financijsku održivost. Planom bi se trebala osigurati i odgovarajuća vidljivost i širenje rada Udruženja, među ostalim i na razini EU-a i na nacionalnoj razini, a trebao bi sadržavati i pojedinosti o tome kako će se predstavljanje provesti na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini s relevantnim vladinim i sektorskim tijelima. U akcijskom planu navodi se i kako se mogućnostima financiranja koje nudi EU (npr. europski strukturni fondovi, Europski fond za strateška ulaganja, Erasmus+, COSME, sektorski programi) te nacionalnim i regionalnim sredstvima mogu podržati strategije vještina. Pritom bi se u obzir trebale uzeti nacionalne i regionalne strategije pametne specijalizacije
- dostavljanje svih relevantnih kvalitativnih dokaza i kvantitativnih podataka na razini EU-a i/ili nacionalnoj razini u skladu s povezanim otvorenim formatom podataka[110].

KOJE SU KLJUČNE ZNAČAJKE UDRUŽENJA SEKTORSKIH VJEŠTINA?

Ključne su značajke udruženja sektorskih vještina:

- inovacije u **strukovnom obrazovanju i osposobljavanju** za određena zanimanja u gospodarskim sektorima (ako je primjenjivo, prema ESCO-u[111]:) i
- učinak koji nadilazi životni ciklus projekta i organizacije uključene u Udruženje. Očekuje se da će se partnerstvo i aktivnosti nastaviti. Promjene u pružanju SOO-a za profesionalne profile moraju biti mjerljive. Rezultati i rješenja moraju biti prenosivi i dostupni široj publici. Rezultati udruženja sektorskih vještina trebali bi biti dostupni za uporabu i objavu u Panorami vještina EU-a.

Udruženja sektorskih vještina moraju pokazati predanost i dodanu vrijednost svih partnera. Partneri bi trebali kombinirati sustavne i sektorske informacije s dobrim poznavanjem potrebnih vještina i prakse osposobljavanja u svojem gospodarskom sektoru. Podjela zadaća i rezultata trebala bi odražavati odgovarajuću kombinaciju stručnosti partnera i aktivnosti za koje su zaduženi. Partneri bi trebali biti reprezentativni predstavnici sektora barem na nacionalnoj razini, imati europski doseg te stručnost i kompetencije u predviđanju ili pružanju strukovnih vještina, osposobljavanju ili osmišljavanju kvalifikacija.

U 1. lotu – Udruženja sektorskih vještina za utvrđivanje potrebnih vještina Utvrđivanje budućih potreba za vještinama i njihovo definiranje trebalo bi poduprijeti istraživanjem potreba na tržištu rada u određenom sektoru. Potrebno je poticati suradnju javnih i privatnih subjekata na tržištu rada (kao što su ministarstva rada, socijalni partneri, pružatelji osposobljavanja i obrazovanja, obavještajna tijela na tržištu rada, poduzeća, uključujući MSP-ove, gospodarske komore, službe za zapošljavanje u javnom i privatnom sektoru te državni statistički uredi) kako bi zajedno utvrđivali i predviđali trajni manjak vještina i neusklađenost postojećih i traženih vještina na razini sektora te ujednačavali ponudu radne snage s potražnjom. Važno je povećati sinergiju s ostalim sektorskim inicijativama.

U 2. lotu – Udruženja sektorskih vještina za osmišljavanje i pružanje SOO-a Partneri će morati tumačiti postojeće rezultate istraživanja o potrebnim vještinama specifičnima za određeno zanimanje pri provedbi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ili osmišljavanju kvalifikacijskih normi na osnovi zajedničkog europskog osnovnog stručnog profila, ako je moguće oslanjajući se na ESCO. Ako je primjereno, svoj bi rad trebali temeljiti na informacijama o vještinama koje su prikupila europska vijeća za sektorske vještine i postojećim studijama o sektorskim vještinama koje je naručila Europska

[109] Npr. okvir digitalne kompetencije za građane, okvir za poduzetničke kompetencije i europski okvir za računalne vještine (e-CF).
[110] To bi trebalo učiniti uz pomoć Cedefopova „Praktičnog okvira za unos dokaza o sektorskim vještinama u Panoramu vještina", http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en
[111] https://ec.europa.eu/esco/home

komisija. Panorama vještina EU-a pruža obilje informacija o vještinama, analiza i studija o profesijama (zanimanjima) i sektorima.

Udruženje bi zatim trebalo pretvoriti te podatke u inovativne kurikulume strukovnog obrazovanja usmjerene na ishode učenja (primjenom ECVET-a) koji uključuju razdoblja učenja kroz rad i koje treba poduprijeti mehanizmima za osiguravanje kvalitete (u skladu s EQAVET-om). Partneri Udruženja trebali bi u prijedlogu prikazati koje će mjere poduzeti u obuhvaćenim zemljama i sektoru za formalno priznavanje (početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje) ili certificiranje (trajno strukovno osposobljavanje) novih ili prilagođenih kurikuluma za strukovno obrazovanje te kako će nastaviti provoditi postupke nakon završetka financiranja sredstvima EU-a. Službe za profesionalno usmjeravanje i regionalna ili lokalna tijela trebali bi imati ulogu posrednika u podupiranju procesa usklađivanja vještina s planiranjem kurikuluma strukovnog obrazovanja kako bi škole koje pružaju početni SOO, mlade učenike ili njihove roditelje zainteresirali za određena zanimanja koja su iznimno tražena na tržištu rada. Udruženja sektorskih vještina trebala bi provoditi predložene aktivnosti tako da se maksimalno poveća učinak na zanimanje ili nekoliko povezanih zanimanja u određenom sektoru.

Uz aktivnosti navedene za 1. lot i 2. lot, **u 3. lotu – Udruženja sektorskih vještina za provedbu novog strateškog pristupa (Plan) za sektorsku suradnju u području vještina**, partneri će morati razviti sveobuhvatan i strateški pristup koji obuhvaća sve aktivnosti. Taj bi strateški pristup trebao biti jasno povezan s ukupnom strategijom rasta sektora kako bi se sektoru pružila podrška u svladavanju najhitnijih izazova i ostvarenju srednjoročnih i dugoročnih ciljeva, među ostalim, ako je primjenjivo, u smislu rasta, inovacija, konkurentnosti i zapošljavanja. Udruženja će morati uzimati u obzir glavne promjene u politici i publikacije na razini EU-a koje se odnose na njihov sektor te će se oni morati odražavati u njihovu radu.

KOJA JE ULOGA ORGANIZACIJA KOJE SUDJELUJU U UDRUŽENJU SEKTORSKIH VJEŠTINA?

Podnositelj/koordinator: organizacija sudionica koja predaje prijedlog projekta u ime svih partnera. Koordinator preuzima potpunu odgovornost kako bi osigurao da se projekt provodi u skladu sa sporazumom. Koordinator preuzima sljedeće zadaće:

- zastupa Udruženje i djeluje u njegovo ime pred Europskom komisijom
- snosi financijsku i pravnu odgovornost za odgovarajuću operativnu, administrativnu i financijsku provedbu cijelog projekta
- koordinira Udruženje u suradnji s projektnim partnerima.

Punopravni partneri: organizacije sudionice koje aktivno pridonose ostvarivanju ciljeva Udruženja sektorskih vještina. Svaki punopravni partner mora potpisati punomoć kojom pristaje na to da koordinator preuzme prethodno navedene dužnosti u ime partnerstva tijekom provedbe projekta. Isto se odnosi i na partnere iz partnerskih zemalja.

Pridruženi partneri (izborno): u udruženja sektorskih vještina mogu biti uključeni pridruženi partneri koji pridonose njihovim aktivnostima. Oni ne podliježu ugovornim zahtjevima jer ne primaju financijska sredstva. Međutim, njihova uključenost i uloga u projektu te različiti radni paketi moraju biti jasno opisani.

Pridruženi subjekti (izborno): organizacije koje pridonose ostvarenju ciljeva i aktivnosti projekta. Pridruženi subjekti moraju se navesti u zahtjevu za bespovratna sredstva i ispunjavati zahtjeve navedene u Prilogu III. (Pojmovnik) ovom Programskom vodiču.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE UDRUŽENJA SEKTORSKIH VJEŠTINA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti prijedlog udruženja sektorskih vještina kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+.

1. LOT: UDRUŽENJA SEKTORSKIH VJEŠTINA ZA UTVRĐIVANJE POTREBNIH VJEŠTINA

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA 1. LOT

Prihvatljive organizacije sudionice	Sljedeće su organizacije, zajedno s njihovim pridruženim subjektima (ako postoje), prihvatljive za sudjelovanje u Udruženju u 1. lotu. To mogu biti javne ili privatne organizacije s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča): ▪ europski i/ili nacionalni socijalni partneri ▪ ministarstva rada ili povezana tijela (agencije ili vijeća) ▪ službe za zapošljavanje u javnom ili privatnom sektoru ▪ instituti za istraživanje tržišta rada, državni zavodi za statistiku ▪ javna ili privatna, mala, srednja ili velika poduzeća (uključujući socijalna poduzeća) ▪ agencije za gospodarski razvoj ▪ gospodarske, industrijske ili radničke komore ▪ sektorske ili stručne udruge poslodavaca ili zaposlenika obrtničke komore ▪ europske ili nacionalne sektorske krovne organizacije ▪ pružatelji osposobljavanja ili obrazovanja na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini ▪ instituti za istraživanje pojedinog sektora ▪ tijela koja pružaju usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja i informiranja ▪ javna tijela zadužena za obrazovanje i osposobljavanje na regionalnoj ili nacionalnoj razini.
Tko se može prijaviti?	Zahtjev može podnijeti svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa. Ta organizacija podnosi zahtjev u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu.
Broj i profil organizacija sudionica	Udruženje sektorskih vještina mora obuhvaćati **najmanje 12 zemalja sudionica programa** i uključivati **najmanje 2 punopravna partnera, od kojih barem 1 zastupa industriju, a barem 1 pružatelje obrazovanja i osposobljavanja.** Geografska pokrivenost može se osigurati sudjelovanjem nacionalnih organizacija i/ili europskih krovnih organizacija[112] ili europskih socijalnih partnera. Sposobnost europskih organizacija ili socijalnih partnera da obuhvate više od jedne zemlje Udruženja mora se dokazati u trenutku podnošenja zahtjeva.
Prihvatljivi sektori	Svi sektori[113] osim šest sektora prihvatljivih u okviru 3. lota
Trajanje projekta	2 ili 3 godine. O trajanju je potrebno odlučiti u fazi podnošenja zahtjeva, na temelju cilja projekta i vrste aktivnosti koje se planiraju. U iznimnim slučajevima trajanje udruženja sektorskih vještina može se produljiti do 6 mjeseci na zahtjev korisnika i uz suglasnost Izvršne agencije. U tom se slučaju ukupan iznos bespovratnih sredstava neće promijeniti.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualne medije i kulturu, kojoj je sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju dostaviti zahtjev za bespovratna sredstva **do 28. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju 1.studenoga ili 1. prosinca iste godine ili 1. siječnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje i odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

[112] Europska krovna organizacija udruženje je nekoliko (često povezanih, sektorskih) nacionalnih organizacija članica koje koordinira njihove aktivnosti, promiče zajedničku svrhu i radi na zaštiti njihovih zajedničkih interesa na europskoj razini.

[113] Kako su definirani u klasifikaciji Eurostat NACE – statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti u Europskoj Uniji.

KRITERIJI ZA DODJELU ZA 1. LOT

Projekt se ocjenjuje na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	▪ Povezanost s politikom: prijedlog pridonosi ostvarenju europskih ciljeva u području utvrđivanja i predviđanja vještina ▪ Digitalne vještine: mjera do koje se u prijedlogu predviđa istraživanje potreba za digitalnim vještinama. Prijedloge koji uključuju taj aspekt smatrat će se vrlo važnima ▪ Zelene vještine: mjera do koje se u prijedlogu predviđa istraživanje zahtjeva za vještine povezane s prijelazom na kružno i zelenije gospodarstvo. Prijedloge koji uključuju taj aspekt smatrat će se vrlo važnima ▪ Svrha: prijedlog je važan za ciljeve aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi udruženja sektorskih vještina?") ▪ Dosljednost: ciljevi su utemeljeni na kvalitetnoj analizi potreba; jasno su definirani, realni i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i aktivnost ▪ Inovacije: u prijedlogu se razmatraju najnovije metode i tehnike te se pružaju inovativni rezultati i rješenja ▪ Europska dodana vrijednost: iz prijedloga je jasno vidljiva dodana vrijednost koja se ostvaruje njegovom transnacionalnom prirodom
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 30 bodova)	▪ Koherentnost: ukupnim planom projekta osigurava se dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna. Prijedlog donosi koherentan i sveobuhvatan skup odgovarajućih aktivnosti kako bi se ispunile utvrđene potrebe i postigli očekivani rezultati ▪ Struktura: program rada jasan je i shvatljiv te obuhvaća sve faze (pripremu, provedbu, iskorištavanje, praćenje, vrednovanje i širenje rezultata) ▪ Upravljanje: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realni. Svakoj su aktivnosti projekta dodijeljena odgovarajuća sredstva ▪ Proračun: u proračunu su predviđena odgovarajuća sredstva potrebna za uspjeh projekta; nisu previsoka ni preniska ▪ Financijska kontrola i kontrola kvalitete: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, vanjskim pregledima, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna i troškovno učinkovita provedba projekta. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. Procesi stručnog pregleda planiraju se kao sastavni dio projekta. Program rada Udruženja uključuje nezavisno vanjsko vrednovanje kvalitete u sredini roka provedbe i na kraju projekta
Kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji (najviše 25 bodova)	▪ Konfiguracija: sastav partnerstva usklađen je s ciljevima projekta i kao relevantne udružuje stručnost i kompetencije koje su potrebne za utvrđivanje i predviđanje vještina, ponudu vještina i općenito pitanja politike u području vještina. Vrlo je važno sudjelovanje europskih i/ili nacionalnih socijalnih partnera s jasno dodijeljenim ulogama kako bi se utvrdile i predvidjele potrebne vještine u određenom sektoru. Uvjerljivo je prikazana reprezentativnost i stručnost partnera u predmetnom sektoru i na europskoj razini. Raširenost i reprezentativnost relevantnih partnera u zemljama sudionicama programa uključenima u Udruženje trebale bi biti takve da mu omoguće velik potencijal za ostvarenje učinka u nekoliko zemalja koje obuhvaća (npr. sudjelovanjem europske sektorske organizacije ili europskih socijalnih partnera) ▪ Predanost: odgovornosti i zadaće jasno su podijeljene i primjerene te sve organizacije sudionice pokazuju predanost i aktivno doprinose u smislu stručnosti i sposobnosti ▪ Zadaće: koordinator visokokvalitetno upravlja transnacionalnim mrežama i koordinira ih te preuzima vodstvo u kompleksnom okruženju. Pojedinačne zadaće dodjeljuju se na osnovi posebnih znanja i vještina svakog partnera ▪ Suradnja / timski rad: predlaže se učinkovit mehanizam za osiguravanje dobre koordinacije, donošenja odluka i komunikacije među organizacijama sudionicama, sudionicima i svim ostalim relevantnim dionicima

Učinak i širenje (najviše 20 bodova)	▪ Iskorištavanje rezultata: u prijedlogu je prikazano kako će se partneri i ostali dionici koristiti ishodima Udruženja. Pružaju se sredstva za mjerenje iskorištavanja za vrijeme trajanja projekta i nakon njegova završetka ▪ Širenje rezultata: u prijedlogu je naveden jasan plan za širenje rezultata i on uključuje odgovarajuće aktivnosti, alate i kanale kako bi se osiguralo da će se rezultati i koristi učinkovito proširiti među dionicima: donositeljima politika, stručnjacima za profesionalno usmjeravanje, poduzećima i mladima koji stječu znanje u okviru obveznog obrazovanja u pogledu zanimanja koja su vrlo tražena na tržištu rada ili potencijala za osnivanje novih poduzeća, tijekom projekta i nakon njegova završetka u prijedlogu je navedeno koji će partneri biti odgovorni za širenje rezultata i prikazano je relevantno iskustvo koje imaju u aktivnostima njihova širenja ▪ Učinak: prijedlog pokazuje društvenu i gospodarsku relevantnost i doseg. Vjerojatno će znatno povećati sposobnosti partnera da provedu odgovarajuće osposobljavanje u europskom kontekstu. Pruža i odgovarajuće mjere za praćenje napretka i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog) ▪ Otvoreni pristup[114]: ako je primjenjivo, u prijedlogu se opisuje kako će se materijali, dokumenti i mediji staviti na raspolaganje i promicati preko otvorenih licencija te u njemu nema nerazmjernih ograničenja ▪ Održivost: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se osiguralo održavanje rezultata i koristi koje Udruženje ostvari i nakon završetka projekta (tj. način na koji se u sektoru može odgovoriti na informacije o budućim potrebama za vještinama pružanjem osposobljavanja i osmišljavanjem kurikuluma). To se može temeljiti na SOO-u (2. lot) ili drugom osposobljavanju. U prijedlogu je objašnjeno kako će se to postići i kojim sredstvima (osim sredstava EU-a).

Kako bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji", 16 bodova za kategoriju „kvaliteta plana i provedbe projekta" i 11 bodova za kategoriju „učinak i širenje".

2. LOT: UDRUŽENJA SEKTORSKIH VJEŠTINA ZA OSMIŠLJAVANJE I PRUŽANJE SOO-A

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA 2. LOT

Prihvatljive organizacije sudionice	Sljedeće su organizacije, zajedno s njihovim pridruženim subjektima (ako postoje), prihvatljive za sudjelovanje u udruženju u 2. lotu. To mogu biti javne ili privatne organizacije s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča). ▪ Javni ili privatni pružatelji SOO-a, uključujući socijalna poduzeća, osobito ona s vlastitim odjelom za osposobljavanje, ona koja omogućavaju naukovanje i ona koja omogućavaju zajedničko osposobljavanje (suradničko osposobljavanje) ▪ Organizacije EU-a ili nacionalne organizacije koje predstavljaju industriju, mala i srednja poduzeća, relevantne sektorske organizacije ▪ Mreže pružatelja SOO-a i europske ili nacionalne organizacije koje ih predstavljaju ▪ Tijela zadužena za obrazovanje i osposobljavanje na regionalnoj ili nacionalnoj razini te ministarstva ▪ Organizacije ili mreže – na razini EU-a ili nacionalnoj razini – koje predstavljaju socijalne partnere, industriju, sektorske organizacije, dionike struke te obrazovanja i osposobljavanja, uključujući organizacije mladih ▪ Gospodarske, industrijske, obrtničke i radničke komore te druga posrednička tijela ▪ Vijeća za sektorske vještine ▪ Agencije za gospodarski razvoj, zavodi za statistiku i istraživački instituti ▪ Kulturna i/ili kreativna tijela ▪ Tijela koja pružaju usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja, informiranja i zapošljavanja ▪ Tijela za akreditaciju, certificiranje, priznavanje ili kvalifikacije (tijela s „regulatornom funkcijom")

[114] Korisnik mora objaviti sve obrazovne materijale koji nastanu financiranjem iz programa Erasmus+ besplatno i pod otvorenom licencijom.

Tko se može prijaviti?	Zahtjev može podnijeti svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa. Ta organizacija podnosi zahtjev u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu.
Broj i profil organizacija sudionica	Udruženje sektorskih vještina mora obuhvaćati **najmanje 4 zemlje sudionice programa i** uključivati najmanje **8 punopravnih partnera**, od kojih su najmanje 3 **predstavnici poduzeća, industrije ili sektora** (npr. komore ili trgovinska udruženja), a najmanje **3 pružatelji obrazovanja i osposobljavanja.**
Prihvatljivi sektori	Svi sektori[115] osim šest sektora prihvatljivih u okviru 3. lota.
Trajanje projekta	2 ili 3 godine. O trajanju je potrebno odlučiti u fazi podnošenja zahtjeva, na temelju cilja projekta i vrste aktivnosti koje se planiraju. U iznimnim slučajevima trajanje udruženja sektorskih vještina može se produljiti do 6 mjeseci na zahtjev korisnika i uz suglasnost Izvršne agencije. U tom se slučaju ukupan iznos bespovratnih sredstava neće promijeniti.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualne medije i kulturu, kojoj je sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju dostaviti zahtjev za bespovratna sredstva **do 28. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju 1. studenoga ili 1. prosinca iste godine ili 1. siječnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje i odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

[115] Definirani su u klasifikaciji Eurostat NACE – statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti u Europskoj Uniji.

KRITERIJI ZA DODJELU ZA 2. LOT

Prijedlozi se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	▪ Povezanost s politikom i inicijativama EU-a: u prijedlogu se uzimaju u obzir europski ciljevi u području SOO-a te on pridonosi njihovu ostvarenju; u prijedlogu se uzima u obzir vidljivost postojećih alata i inicijativa EU-a za razvoj vještina te on pridonosi njezinu povećanju; po potrebi se oslanja na rad europskog vijeća za sektorske vještine ▪ Predstavnici SOO-a: Udruženje sektorskih vještina uključuje partnere koji primjereno predstavljaju osmišljavanje i pružanje SOO-a ▪ Sektorska zastupljenost: Udruženje sektorskih vještina uključuje partnere koji primjereno predstavljaju predmetni sektor ▪ Digitalne vještine: mjera do koje se digitalne vještine prijedlogom integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan profesionalni profil ili nekoliko povezanih profila. Prijedloge koji uključuju taj aspekt smatrat će se vrlo važnima ▪ Zelene vještine: mjera do koje se vještine povezane s prijelazom na kružno i zelenije gospodarstvo prijedlogom integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan profesionalni profil ili nekoliko povezanih profila. Prijedloge koji uključuju taj aspekt smatrat će se vrlo važnima ▪ Svrha: prijedlog je važan za ciljeve aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi udruženja sektorskih vještina?") ▪ Dosljednost: ciljevi su utemeljeni na kvalitetnoj analizi potreba; jasno su definirani, realni i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i aktivnost ▪ Inovacije: u prijedlogu se razmatraju najnovije metode i tehnike te se pružaju inovativni rezultati i rješenja ▪ Europska dodana vrijednost: iz prijedloga je jasno vidljiva dodana vrijednost koja se ostvaruje njegovom transnacionalnom prirodom
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 30 bodova)	▪ Koherentnost: ukupnim planom projekta osigurava se dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna. Prijedlog donosi koherentan i sveobuhvatan skup odgovarajućih aktivnosti kako bi se ispunile utvrđene potrebe i postigli očekivani rezultati ▪ Struktura: program rada jasan je i shvatljiv te obuhvaća sve faze (pripremu, provedbu, iskorištavanje, praćenje, vrednovanje i širenje rezultata) ▪ Metodologija: prijedlog je usklađen s instrumentima i alatima EU-a povezanima s vještinama i zanimanjima te ih iskorištava, npr. EQF[116], ECVET[117], EQAVET[118], Europass[119], EURES[120], Drop 'Pin[121], ESCO[122] itd. Kad god je to moguće, u projektu se uzimaju u obzir i iskorištavaju prijašnje relevantne aktivnosti (npr. inicijative zemalja sudionica programa, zajednice znanja i inovacija (ZZI-ovi) EIT-a[123], prijašnja i sadašnja udruženja sektorskih vještina[124]. Pritom se upotrebljava pristup ishoda učenja, ECVET (jedinice ishoda učenja) i načela osiguravanja kvalitete u skladu s EQAVET-om ▪ Upravljanje: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realni. Svakoj su aktivnosti projekta dodijeljena odgovarajuća sredstva ▪ Proračun: u proračunu su predviđena odgovarajuća sredstva potrebna za uspjeh projekta; nisu previsoka ni preniska ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika u skladu s europskim alatima i načelima za transparentnost i priznavanje ▪ Financijska kontrola i kontrola kvalitete: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, vanjskim pregledima, aktivnostima ocjenjivanja prema

116 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32008H0506(01)
117 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473612465372&uri=CELEX:32009H0708(02)
118 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473612641346&uri=CELEX:32009H0708(01)
119 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?qid=1473612732264&uri=CELEX%3A32004D2241
120 https://ec.europa.eu/eures/public/hr/homepage
121 https://ec.europa.eu/eures/public/hr/opportunities
122 https://ec.europa.eu/esco/portal/home
123 https://eit.europa.eu/activities/innovation-communities
124 https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/sector-skills-alliances

	referentnim vrijednostima itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna i troškovno učinkovita provedba projekta. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. Procesi stručnog pregleda planiraju se kao sastavni dio projekta. Program rada Udruženja uključuje nezavisno vanjsko vrednovanje kvalitete u sredini roka provedbe i na kraju projekta
Kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji (najviše 25 bodova)	▪ Konfiguracija: sastav partnerstva usklađen je s ciljevima projekta i kao relevantne udružuje stručnost i kompetencije koje su potrebne za osmišljavanje kurikuluma, osmišljavanje kvalifikacijskih normi, metodologiju pružanja osposobljavanja i politiku osposobljavanja. Uvjerljivo su prikazane reprezentativnost i stručnost partnera u predmetnom sektoru i na europskoj razini. Partneri kombiniraju sustavne i sektorske informacije s dobrim poznavanjem potrebnih vještina i prakse osposobljavanja u svojem gospodarskom sektoru. Vrlo je važno sudjelovanje europskih socijalnih partnera i/ili nacionalnih socijalnih partnera u zemljama obuhvaćenima Udruženjem s jasnim pripisivanjem uloge kako bi se razvili kurikulumi te osiguralo učenje kroz rad. Raširenost i reprezentativnost relevantnih partnera u zemljama sudionicama programa uključenima u Udruženje trebale bi biti takve da mu omoguće veliku sposobnost provedbe u zemljama koje obuhvaća (npr. sudjelovanjem europske sektorske organizacije ili europskih socijalnih partnera). Ako prijedlog uključuje i tijela s regulatornom funkcijom u SOO-u, smatrat će se vrlo važnim ▪ Predanost: odgovornosti i zadaće jasno su podijeljene i primjerene te sve organizacije sudionice pokazuju predanost i aktivno doprinose u smislu stručnosti i sposobnosti ▪ Zadaće: koordinator visokokvalitetno upravlja transnacionalnim mrežama i koordinira ih te preuzima vodstvo u kompleksnom okruženju. Pojedinačne zadaće dodjeljuju se na osnovi posebnih znanja i vještina svakog partnera ▪ Suradnja / timski rad: predlaže se učinkovit mehanizam za osiguravanje dobre koordinacije, donošenja odluka i komunikacije među organizacijama sudionicama, sudionicima i svim ostalim relevantnim dionicima
Učinak i širenje (najviše 20 bodova)	▪ Iskorištavanje rezultata: u prijedlogu je prikazano kako će se partneri i ostali dionici koristiti ishodima Udruženja. Pružaju se sredstva za mjerenje iskorištavanja za vrijeme trajanja projekta i nakon njegova završetka ▪ Širenje rezultata: u prijedlogu se navodi jasan plan za širenje rezultata te on uključuje odgovarajuće aktivnosti i njihov vremenski raspored, alate i kanale kako bi se osiguralo da će se rezultati i koristi učinkovito širiti među dionicima, donositeljima politika, stručnjacima za profesionalno usmjeravanje, poduzećima i mladima koji stječu znanje u okviru obveznog obrazovanja u vezi sa zanimanjima koja su vrlo tražena na tržištu rada ili potencijalom za osnivanje novih poduzeća, tijekom projekta i nakon njegova završetka u prijedlogu je navedeno koji će partneri biti odgovorni za širenje rezultata i prikazano je relevantno iskustvo koje imaju u aktivnostima njihova širenja ▪ Učinak: prijedlog prikazuje društvenu i gospodarsku relevantnost i doseg. Uključuje partnere sa značajnom ulogom u predmetnom sektoru te u obrazovanju i osposobljavanju. Uključuje mjere te ciljeve i pokazatelje za praćenje napretka i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog); ako su tijela s regulatornom funkcijom (osobito u području kvalifikacija) uvjerljivo uključena kako bi se osiguralo priznavanje ili certificiranje sadržaja osposobljavanja, prijedlog je vrlo važan. Ako je punopravni partner europska sektorska krovna organizacija koja predstavlja socijalne partnere ili predmetni sektor, prijedlog je vrlo važan ▪ Otvoreni pristup[125]: ako je primjenjivo, u prijedlogu se opisuje kako će se materijali, dokumenti i mediji staviti na raspolaganje i promicati preko otvorenih licencija[126] i u njemu nema nerazmjernih ograničenja ▪ Održivost: u prijedlogu je objašnjeno kako će se razviti akcijski plan za provedbu na nacionalnoj i regionalnoj razini. U prijedlogu su navedene primjerene mjere i utvrđeni financijski resursi (europski, nacionalni i privatni) kako bi se osiguralo da rezultati i koristi koje Udruženje ostvari budu dugoročno održivi.

[125] Korisnik mora objaviti sve obrazovne materijale koji nastanu financiranjem iz programa Erasmus+ besplatno i pod otvorenom licencijom.

[126] Način na koji vlasnik djela svima dopušta da koriste, dijele i prilagođavaju sadržaj. Sa svakim je sadržajem povezana jedna licencija. Otvorena licencija nije prijenos autorskih prava ili prava intelektualnog vlasništva (IPR) i pogodnosti.

Kako bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji", 16 bodova za kategoriju „kvaliteta plana i provedbe projekta" i 11 bodova za kategoriju „učinak i širenje".

3. LOT: UDRUŽENJA SEKTORSKIH VJEŠTINA ZA PROVEDBU NOVOG STRATEŠKOG PRISTUPA (PLAN) ZA SEKTORSKU SURADNJU U PODRUČJU VJEŠTINA

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA 3. LOT

Prihvatljive organizacije sudionice	Sljedeće su organizacije, zajedno s njihovim pridruženim subjektima (ako postoje), prihvatljive za sudjelovanje u udruženju u 3. lotu. To mogu biti javne ili privatne organizacije s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča). ▪ Javna ili privatna poduzeća koja su aktivna u odabranim sektorima, osobito ona s vlastitim odjelom za osposobljavanje, ona koja omogućavaju naukovanje i ona koja omogućavaju zajedničko osposobljavanje (suradničko osposobljavanje) ▪ Organizacije EU-a ili nacionalne organizacije koje predstavljaju industriju, mala i srednja poduzeća, relevantne sektorske organizacije ▪ Javni ili privatni pružatelji obrazovanja ili osposobljavanja, uključujući centre za osposobljavanje i visoka učilišta ▪ Mreže pružatelja obrazovanja ili osposobljavanja i europske ili nacionalne organizacije koje ih predstavljaju ▪ Tijela zadužena za obrazovanje i osposobljavanje ili zapošljavanje na regionalnoj ili nacionalnoj razini te povezana ministarstva ▪ Organizacije ili mreže – na razini EU-a ili nacionalnoj razini – koje predstavljaju socijalne partnere, industriju, sektorske organizacije, dionike struke te obrazovanja i osposobljavanja, uključujući organizacije mladih ▪ Gospodarske, industrijske, radničke komore te druga relevantna sektorska posrednička tijela ▪ Vijeća za sektorske vještine ▪ Agencije za gospodarski razvoj, zavodi za statistiku i istraživački instituti ▪ Tijela koja pružaju usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja, informiranja i zapošljavanja ▪ Tijela za akreditaciju, certificiranje, priznavanje ili kvalifikacije (tijela s „regulatornom funkcijom") ▪ Tijela koja predstavljaju relevantna nadležna tijela na regionalnoj i nacionalnoj razini
Tko se može prijaviti?	Zahtjev može podnijeti svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa. Ta organizacija podnosi zahtjev u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu.
Broj i profil organizacija sudionica	Udruženje sektorskih vještina mora obuhvaćati **najmanje 8 zemalja sudionica programa** i uključivati najmanje **12 punopravnih partnera**, od kojih je najmanje **5 predstavnika poduzeća,** industrije ili sektora (npr. komore, sindikati ili trgovinska udruženja), a najmanje **5 pružatelja obrazovanja i osposobljavanja.**
Prihvatljivi sektori	1. Aditivna proizvodnja 2. Građevinarstvo 3. Pomorski prijevoz 4. Vrijednosni lanac u papirnatom obliku 5. Obnovljiva energija i zelene tehnologije 6. Industrija čelika
Trajanje projekta	4 godine. U iznimnim slučajevima trajanje udruženja sektorskih vještina može se produljiti do 6 mjeseci na zahtjev korisnika i uz suglasnost Izvršne agencije. U tom se slučaju ukupan iznos bespovratnih sredstava neće promijeniti.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualne medije i kulturu, kojoj je sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju dostaviti zahtjev za bespovratna sredstva do **28. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju 1. studenoga ili 1.prosinca iste godine ili 1. siječnja sljedeće godine.

Kako predati zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

DODATNE INFORMACIJE KOJE SE MORAJU UZETI U OBZIR PO SEKTORU U PROJEKTIMA IZ 3. LOTA.

S obzirom na 3. LOT – Udruženja sektorskih vještina za provedbu novog strateškog pristupa (Plan) za sektorsku suradnju u području vještina, za svaki se sektor moraju uzeti u obzir sljedeće informacije:

Aditivna proizvodnja[127]	Udruženje mora obuhvaćati barem sljedeća područja: 1. 3D tisak, tehnologije za mlazno nanošenje, fotopolimerizaciju, laserski sraštene proizvode (powder bed fusion), materijalnu ekstruziju, nanošenje materijala usmjeravanjem energije (*directed energy deposition*) 2. postojeće proizvodne industrije koje se industrijski moderniziraju, npr. lijevanje ubrizgavanjem, strojna obrada, oblikovanje i spajanje 3. kreativnu industriju, npr. industrijski i grafički dizajn, razvoj softvera, 3D tisak Kako bi se osiguralo dopunjavanje i sinergija, aktivnosti moraju biti usklađene s postojećim dokazima za sektor, uključujući mjere i smjernice iz sljedećih izvora: ▪ Komunikacija o industrijskoj politici „Jača europska industrija za rast i gospodarsk oporavak" iz 2012[128] ▪ Izvješće Glavne uprave za istraživanje i inovacije o aditivnoj proizvodnji iz 2014[129] ▪ Komunikacija „Za europsku industrijsku renesansu" iz 2014[130] ▪ Samoinicijativno mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o 3D tisku iz 2015[131] ▪ Studija odbora ITRE Europskog parlamenta o 3D tisku iz 2015[132] ▪ Poziv na podnošenje prijedloga FoF-05-2016 iz 2016. u okviru programa Obzor 2020[133] ▪ Projekti udruženja sektorskih vještina koji se financiraju iz programa ERASMUS+: 3DPrism[134] i Metals[135] te ostali projekti suradnje u okviru programa Erasmus+[136] ▪ Komunikacija „Digitalizacija europske industrije" iz 2016[137] ▪ Preispitivanje provedbe Strategije jedinstvenog digitalnog tržišta na sredini provedbenog razdoblja iz 2017[138]

127 Industrija aditivne proizvodnje odnosi se na proizvodnju potrošačke i industrijske robe za širok raspon primjene, a uključuje proizvođače originalne opreme i dobavljače materijala. Taj sektor uključuje poduzeća iz širokog raspona gospodarskih djelatnosti, npr. proizvodnje industrijskih strojeva, zrakoplovstva, zdravstva, alata, proizvodnje metala, elektronike

128 http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2012/EN/1-2012-582-EN-F1-1.Pdf

129 https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6aeec19c-265f-11e7-ab65-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-30968908

130 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52014DC0014

131 http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.ccmi-opinions.32834

132 http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563445/IPOL_STU%282015%29563445_EN.pdf

133 http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/topics/fof-05-2016.html

134 http://3dprism.eu/

135 http://www.metalsalliance.eu/objectives/

136 Trenutačni projekti u području aditivne proizvodnje: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projects-results#
search/keyword=additive%20manufacturing&options[0]=ongoing&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false Trenutačni projekti u području 3D tiska: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projectsresults#
search/keyword=3D%20printing&options[0]=ongoing&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false; Dovršeni projekti:
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projectsresults#
search/keyword=3D%20printing&options[0]=finalized&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false

137 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016DC0180&from=EN

138 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52017DC0228&from=EN

Građevinarstvo[139]	Udruženje mora obuhvaćati barem sljedeća područja: 1. energetsku učinkovitost 2. digitalizaciju 3. kružno gospodarstvo, uključujući bioproizvode i sekundarne reciklirane proizvode. Kako bi se osigurala komplementarnost i sinergija, aktivnosti moraju biti usklađene s postojećim inicijativama i dokazima za sektor, uključujući mjere i smjernice iz sljedećih izvora: ▪ Strategija za sektorsku konkurentnost[140] – Komunikacija „Strategija za održivu konkurentnost građevinskog sektora i poduzeća u tom sektoru"[141] ▪ Razvoj tržišta i politika kako je opisao **Opservatorij europskog građevinskog sektora**[142] ▪ Komunikacija „Čista energija za sve Europljane"[143] i njezin Prilog 1. „Ubrzavanje uvođenja čiste energije u zgrade"[144] ▪ **Proizvodi** inicijative BUILD UP Skills[145]
Pomorski prijevoz	Udruženje mora obuhvaćati barem sljedeća područja: 1. pomorce 2. radnike na kopnu (npr. osoblje brodarskih društava). Isključeni su lučki sektor, sektor ribarstva i unutarnjih vodnih putova. Kako bi se osigurala komplementarnost i sinergija, aktivnosti moraju biti usklađene s postojećim inicijativama i dokazima za sektor, uključujući mjere i smjernice iz sljedećih izvora: ▪ Trenutačni istraživački projekt SKILLFUL[146] ▪ Projekt Vasco da Gama[147] ▪ Projekt KNOW-ME[148] ▪ Projekt HORIZON[149]
Vrijednosni lanac u papirnatom obliku	Udruženje mora obuhvaćati barem sljedeća područja: 1. tradicionalne sektore, uključujući: proizvodnju pulpe i papira te povezane radnje 2. nove sektore, kao što su: inovativni procesi, biorafinerije, bioproizvodi. Kako bi se osigurala komplementarnost i sinergija, aktivnosti moraju biti usklađene s postojećim inicijativama i dokazima za sektor, uključujući mjere i smjernice iz sljedećih izvora: ▪ Plan za prijelaz na konkurentno niskougljično gospodarstvo do 2050., COM/2011/112[150] ▪ Razotkrivanje budućnosti, CEPI, 2011., 2016[151] ▪ Plan za europske industrije zasnovane na šumama, SWD (2013) 343[152]; ▪ Buduće vještine za industriju papira, zajednička studija organizacija CEPI i IndustriAll[153]

[139] Za potrebe tog poziva građevinarstvo se odnosi na gospodarske djelatnosti obuhvaćene kategorijom F – Građevinarstvo klasifikacije NACE i na određene djelatnosti obuhvaćene kategorijom C – Prerađivačka industrija te kategorijom E – Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda; gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša koje su povezane s građevinarstvom (kako je definirano u klasifikaciji NACE Rev. 2).

[140] http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/competitiveness_en

[141] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52012DC0433

[142] http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/observatory_en

[143] http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/com_860_final.pdf

[144] https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/1_en_annexe_autre_acte_part1_v9.pdf

[145] http://www.buildup.eu/en/skills

[146] http://cordis.europa.eu/project/rcn/205822_en.html

[147] http://www.vasco-da-gama.eu/

[148] http://www.know-me.org/

[149] http://www.warsashacademy.co.uk/about/our-expertise/maritime-research-centre horizon-project/horizon-proj ect.aspx

[150] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1504699622916&uri=CELEX:52011DC0112

[151] http://www.unfoldthefuture.eu/

[152] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1504699577888&uri=CELEX:52013SC0343

[153] http://www.cepi.org/node/20917

Obnovljiva energija i zelene tehnologije	Udruženje mora obuhvaćati barem sljedeća područja električne energije, grijanja i hlađenja, prijevoza i energetske infrastrukture iz obnovljivih izvora: 1. grijanje i hlađenje te energiju za stambene objekte (mali sustavi za iskorištavanje vjetra, fotonaponski sustavi integrirani na krovove i zgrade, kotlovi na biomasu, postrojenja koja istodobno proizvode toplinsku i električnu energiju iz biomase i obnovljivih izvora, solarni termalni sustavi, toplinske crpke i hlađenje stambenih objekata, odgovor na potražnju, skladištenje i mikromreža) 2. grijanje i hlađenje te energiju na industrijskoj i komercijalnoj razini (vjetroelektrane, fotonaponska postrojenja, CSP (koncentrirana solarna energija), velike i male hidroelektrane, geotermalni i solarni termalni sustavi za grijanje i hlađenje, toplinske crpke, toplinske mreže) 3. otpad, biogoriva i biomasu (bioplin, napredna biogoriva, kruta biomasa i goriva od biomase (tekuća, plinovita) i ostala niskougljična goriva iz obnovljivih izvora, obnovljivi komunalni otpad) 4. obnovljivu energiju oceana i energiju iz obnovljivih izvora na moru 5. integraciju i razvoj energetskih sustava (elektroenergetska mreža, fleksibilnost I skladištenje; integraciju, elektromobilnost i prometni sustav s niskom razinom ugljika). Kako bi se osigurala komplementarnost i sinergija, aktivnosti moraju biti usklađene s postojećim inicijativama i dokazima za sektor, uključujući mjere i smjernice iz sljedećih izvora: ▪ Paket Čista energija za sve Europljane[154] ▪ Okvirna strategija energetske unije[155] ▪ Strategija EU-a za grijanje i hlađenje[156] ▪ Područje sigurne, čiste i konkurentne energije okvirnog programa EU-a za istraživanje i inovacije Obzor 2020., programi rada za razdoblja 2014. – 2015. i 2016. – 2017[157] ▪ Direktiva EU-a o energiji iz obnovljivih izvora[158] i njezina preinaka[159] ▪ Direktiva o energetskoj učinkovitosti[160] i njezine izmjene[161] ▪ Direktiva o energetskoj učinkovitosti zgrada[162] i njezina izmjena[163] ▪ Komunikacija Komisije o ubrzavanju inovacija u području čiste energije[164] ▪ Komunikacija Komisije o europskoj strategiji za mobilnost s niskom razinom emisije[165] ▪ Zajedničko poduzeće za gorive ćelije i vodik[166] ▪ Inicijativa BUILD UP Skills[167]
Industrija čelika[168]	Udruženje mora obuhvaćati barem sljedeća područja: 1. tehnologije za proizvodnju čelika (visoka peć s kisikom (BOF) i elektrolučna peć (EAF)) 2. inovativne tehnologije za proizvodnju čelika s niskim razinama ugljika (tj. izravno izbjegavanje ugljika uporabom vodika, električne energije (CDA), integracija procesa s hvatanjem i skladištenjem ugljika ili bez njega (CCS) i uporaba uskladištenog ugljika (CCU)) 3. inovativne tehnologije povezane s informatičkom pismenošću i industrijom 4.0 (npr. digitalizacija i upravljanje podacima, proizvodnja bez zaliha (just-in-time), 3D aplikacije). Kako bi se osigurala komplementarnost i sinergija, aktivnosti moraju biti usklađene s postojećim

154 https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition.

155 Okvirna strategija za otpornu energetsku uniju s naprednom klimatskom politikom, Komunikacija Komisije, COM(2015) 80 final, 25. Više informacij potražite na: https://ec.europa.eu/commission/priorities/energy-union-and-climate_hr

156 Strategija EU-a za grijanje i hlađenje, Komunikacija Komisije, COM(2016) 51 final, 16.2.2016.

157 https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/secure-clean-and-efficient-energy.

158 Direktiva 2009/28/EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora, SL L 140, 5.6.2009.

159 Prijedlog direktive o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka), COM(2016) 767 final/2, 23.2.2017.

160 Direktiva 2012/27/EU o energetskoj učinkovitosti, SL L 315, 14.11.2012.

161 Prijedlog direktive o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetskoj učinkovitosti, COM(2016) 761 final, 30.11.2016.

162 Direktiva 2010/31/EU o energetskoj učinkovitosti zgrada, SL L 153, 18.6.2010.

163 Prijedlog Direktive o izmjeni Direktive 2010/31/EU o energetskim svojstvima zgrada, COM(2016) 765 final, 30.11.2016.

164 Ubrzavanje inovacija u području čiste energije, Komunikacija Komisije, COM(2016) 763 final, 30.11.2016.

165 Europska strategija za mobilnost s niskom razinom emisije, Komunikacija Komisije, COM(2016) 501 final, 20.7.2016.

166 http://www.fch.europa.eu/

167 http://www.buildup.eu/en/skills

168 Industrija čelika obuhvaća aktivnosti sa sljedećim oznakama NACE: C24.1 (proizvodnja sirovog željeza, čelika i ferolegura); C24.2 (proizvodnja čeličnih cijevi pribora); C24.3 (proizvodnja ostalih proizvoda primarne prerade čelika).

	inicijativama i dokazima za sektor, uključujući smjernice iz sljedećih dokumenata: ▪ COM(2013) 407 („Akcijski plan za konkurentnu i održivu industriju čelika u Europi")[169] ▪ COM(2016) 155, („Industrija čelika: očuvanje održivih radnih mjesta i rasta u Europi")[170] ▪ UREDBA KOMISIJE (EU) br. 651/2014: definicija čelika[171] ▪ Izvješće Komisije – Budućnost europske industrije čelika – Inovacije i održivost u konkurentnom svijetu i kružnom gospodarstvu EU-a[172] ▪ Sinopsis projekata financiranih u okviru Istraživačkog fonda za ugljen i čelik iz 2015. i 2016[173] ▪ Poziv na podnošenje prijedloga „Istraživački program Istraživačkog fonda za ugljen i čelik"[174] ▪ Poziv na podnošenje prijedloga „H2020 LEIT-NMBP održiva prerađivačka industrija (SPIRE)"[175]

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje I odabir**. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU ZA 3. LOT

Prijedlozi se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	▪ Povezanost s politikom i inicijativama EU-a: u prijedlogu se uzimaju u obzir europski ciljevi u području SOO-a te on pridonosi njihovu ostvarenju; uzima se u obzir vidljivost postojećih alata i inicijativa EU-a za razvoj vještina i pridonosi se njezinu povećanju; po potrebi se oslanja na rad europskog vijeća za sektorske vještine ▪ Zastupljenost obrazovanja: Udruženje uključuje partnere koji primjereno predstavljaju pružatelje obrazovanja ▪ Sektorska zastupljenost: Udruženje uključuje partnere koji primjereno predstavljaju predmetni sektor ▪ Digitalne vještine i vještine za ključne tehnologije razvoja: mjera do koje se te vještine prijedlogom integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan profesionalni profil ili nekoliko povezanih. Prijedloge koji uključuju taj aspekt smatrat će se vrlo važnima ▪ Zelene i plave vještine: mjera do koje se prijedlogom integriraju vještine povezane s prijelazom na kružno i zelenije gospodarstvo za jedan profesionalni profil ili nekoliko povezanih u smislu potrebnih vještina i sadržaja osposobljavanja. Prijedloge koji uključuju taj aspekt smatrat će se vrlo važnima ▪ Svrha: prijedlog je relevantan za ciljeve aktivnosti, teme i aktivnosti opisane u 2. odjeljku. Prijedlog pridonosi izgradnji transnacionalnih mreža i alata za suradnju među relevantnim dionicima kako bi se obrazovanje prilagodilo novim potrebama industrije sektora ▪ Dosljednost: ciljevi su utemeljeni na kvalitetnoj analizi potreba; jasno su definirani, realni i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i aktivnost ▪ Inovacije: u prijedlogu se razmatraju najnovije metode i tehnike te se pružaju inovativni rezultati i rješenja ▪ Europska dodana vrijednost: iz prijedloga je jasno vidljiva dodana vrijednost koja se ostvaruje njegovom transnacionalnom prirodom

169 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1504715047529&uri=CELEX:52013DC0407
170 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016DC0155&qid=1504717038947&from=EN
171 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014R0651&qid=1504717221592&from=EN
172 https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/f5a82742-2a44-11e7-ab65-01aa75ed71a1 ili http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=events&eventcode=5fc19929-eac3-7f44-a953bb390cf82db8
173 http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies/rfcs_pubs.html
174 http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies/rfcs_participate.html
175 http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies/ppp-in-research_en.html

Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 30 bodova)	▪ Koherentnost: ukupnim planom projekta osigurava se dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna. Prijedlog donosi koherentan i sveobuhvatan skup odgovarajućih aktivnosti kako bi se ispunile utvrđene potrebe i postigli očekivani rezultati ▪ Struktura: program rada jasan je i shvatljiv te obuhvaća sve faze (pripremu, provedbu, iskorištavanje, praćenje, vrednovanje i širenje rezultata) ▪ Metodologija: prijedlog je usklađen s instrumentima i alatima EU-a povezanima s vještinama i zanimanjima te ih iskorištava, npr. EQF[176], ECVET[177], EQAVET[178], Europass[179], EURES[180], Drop 'Pin[181], ESCO[182] itd. Kad god je to moguće, u projektu se uzimaju u obzir i iskorištavaju prijašnje relevantne aktivnosti (npr. inicijative zemalja sudionica programa, zajednice znanja i inovacija (ZZI-ovi) EIT-a[183], prijašnja i sadašnja udruženja sektorskih vještina[184]. Pritom se upotrebljava pristup ishoda učenja, ECVET (jedinice ishoda učenja) i načela osiguravanja kvalitete u skladu s EQAVET-om ▪ Upravljanje: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realni. Svakoj su aktivnosti projekta dodijeljena odgovarajuća sredstva ▪ Proračun: u proračunu su predviđena odgovarajuća sredstva potrebna za uspjeh projekta; nisu previsoka ni preniska ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika u skladu s europskim alatima i načelima za transparentnost i priznavanje ▪ Financijska kontrola i kontrola kvalitete: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, vanjskim pregledima, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna i troškovno učinkovita provedba projekta. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. Procesi stručnog pregleda planiraju se kao sastavni dio projekta. Program rada Udruženja uključuje nezavisno vanjsko vrednovanje kvalitete u sredini roka provedbe i na kraju projekta

[176] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32008H0506(01)
[177] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473612465372&uri=CELEX:32009H0708(02)
[178] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473612641346&uri=CELEX:32009H0708(01)
[179] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?qid=1473612732264&uri=CELEX%3A32004D2241
[180] https://ec.europa.eu/eures/public/hr/homepage
[181] https://ec.europa.eu/eures/public/hr/opportunities
[182] https://ec.europa.eu/esco/portal/home
[183] https://eit.europa.eu/activities/innovation-communities
[184] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/sector-skills-alliances

Kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji (najviše 25 bodova)	▪ Konfiguracija: sastav Udruženja usklađen je s ciljevima projekta i kao relevantne udružuje stručnost i kompetencije koje su potrebne za utvrđivanje i predviđanje vještina, ponudu vještina, osmišljavanje kurikuluma, osmišljavanje kvalifikacijskih normi, metodologiju pružanja osposobljavanja i politiku osposobljavanja. Partneri kombiniraju sustavne i sektorske informacije s dobrim poznavanjem potrebnih vještina i prakse osposobljavanja u svojem gospodarskom sektoru. Udruženje osigurava primjerenu zastupljenost cijelog sektora: uvjerljivo je prikazana reprezentativnost i stručnost partnera u predmetnom sektoru i na europskoj razini. Vrlo je važno sudjelovanje europskih socijalnih partnera i/ili nacionalnih socijalnih partnera u zemljama obuhvaćenima Udruženjem. Geografska raširenost i reprezentativnost relevantnih partnera u zemljama sudionicama programa uključenima u Udruženje trebale bi biti takve da mu omoguće veliku sposobnost provedbe u obuhvaćenim zemljama (npr. sudjelovanjem europske sektorske organizacije i/ili europskih socijalnih partnera). Ako su u prijedlog uključena i tijela s regulatornom funkcijom u području obrazovanja i osposobljavanja, prijedlog će se smatrati vrlo važnim ▪ Predanost: odgovornosti i zadaće jasno su podijeljene i primjerene te sve organizacije sudionice pokazuju predanost i aktivno doprinose u smislu stručnosti i sposobnosti ▪ Zadaće: koordinator visokokvalitetno upravlja transnacionalnim mrežama i koordinira ih te preuzima vodstvo u kompleksnom okruženju. Pojedinačne zadaće dodjeljuju se na osnovi posebnih znanja i vještina svakog partnera ▪ Suradnja / timski rad: predlaže se učinkovit mehanizam za osiguravanje dobre koordinacije, donošenja odluka i komunikacije među organizacijama sudionicama, sudionicima i svim ostalim relevantnim dionicima
Učinak i širenje (najviše 20 bodova)	▪ Iskorištavanje rezultata: u prijedlogu je prikazano kako će se ishodi Udruženja iskoristiti u partnerskim zemljama ▪ Širenje rezultata: u prijedlogu se navodi jasan plan za širenje rezultata te on uključuje odgovarajuće aktivnosti i njihov vremenski raspored, alate i kanale kako bi se osiguralo da će se rezultati i koristi učinkovito širiti među dionicima, donositeljima politika, stručnjacima za profesionalno usmjeravanje, poduzećima i mladima koji stječu znanje u okviru obveznog obrazovanja u vezi sa zanimanjima koja su vrlo tražena na tržištu rada ili potencijalom za osnivanje novih poduzeća tijekom trajanja projekta i nakon njegova završetka; u prijedlogu se detaljno opisuje kako će se utvrditi, dokumentirati i širiti konkretni primjeri najbolje prakse; u prijedlogu je navedeno koji će partneri biti odgovorni za širenje rezultata i prikazano je relevantno iskustvo koje imaju u aktivnostima njihova širenja ▪ Učinak: prijedlog prikazuje društvenu i gospodarsku relevantnost i doseg. Uključuje partnere sa značajnom ulogom u predmetnom sektoru te u obrazovanju i osposobljavanju. Uključuje mjere te ciljeve i pokazatelje za praćenje napretka i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog). Uključuje tijela s regulatornom funkcijom (osobito u području kvalifikacija) koja su aktivno uključena kako bi se osiguralo priznavanje ili certificiranje sadržaja osposobljavanja prijedloga. Ako je punopravni partner europska sektorska krovna organizacija koja predstavlja socijalne partnere ili predmetni sektor, prijedlog se smatra vrlo važnim ▪ Otvoreni pristup: ako je primjenjivo, u prijedlogu se opisuje kako će se materijali, dokumenti i mediji staviti na raspolaganje i promicati preko otvorenih licencija te u povezanom otvorenom formatu podataka i u njemu nisu sadržana nerazmjerna ograničenja ▪ Održivost: u prijedlogu je objašnjeno kako će se razviti akcijski plan za provedbu na nacionalnoj i regionalnoj razini. U prijedlogu su navedene primjerene mjere i utvrđeni financijski resursi (europski, nacionalni i privatni) kako bi se osiguralo da rezultati i koristi koje Udruženje ostvari budu dugoročno održivi i nakon završetka projekta.

Kako bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji", 16 bodova za kategoriju „kvaliteta plana i provedbe projekta" i 11 bodova za kategoriju „učinak i širenje".

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O TOJ AKTIVNOSTI?

Osiguravanje kvalitete ključno je kako bi se osiguralo da udruženja uspješno ostvare rezultate i postignu učinak koji uvelike nadilazi same partnerske organizacije. Očekuje se da će udruženja ostvariti rezultate koji se u velikoj mjeri mogu prenijeti na druga područja predmetnog gospodarskog sektora. Stoga udruženja moraju pružiti kvalitetan plan upravljanja kvalitetom.

Udruženja bi trebala provoditi i procese stručnog pregleda kao sastavni dio projekta. Program rada udruženja stoga bi trebao uključivati nezavisno vanjsko vrednovanje kvalitete u sredini roka provedbe i na kraju projekta, koje treba podnijeti zajedno s izvješćem o napretku projekta i završnim izvješćem. U izvješću o napretku organizacije sudionice morat će pokazati daljnje aktivnosti koje proizlaze iz preporuka vrednovanja kvalitete u sredini roka provedbe.

Sva udruženja trebaju poduzeti ciljane aktivnosti širenja, osobito preko organizacija/tijela za profesionalno usmjeravanje/orijentaciju. Morat će pružiti sveobuhvatan plan širenja koji uključuje:

- strategiju aktivnog širenja kako bi se doprlo do dionika, donositelja politika, stručnjaka za profesionalno usmjeravanje, poduzeća i mladih koji stječu znanje u okviru obveznog obrazovanja u pogledu zanimanja koja su vrlo tražena na tržištu rada ili potencijala za osnivanje novih poduzeća
- uzimanje u obzir rezultata u cijelom sektoru
- stavljanje rezultata Udruženja na raspolaganje uporabom otvorenih licencija.

U planu širenja trebalo bi jasno objasniti kako će se planirani rezultati projekta širiti, uključujući i definiranje ciljeva, sredstava koja će se upotrebljavati i odgovarajućeg vremenskog rasporeda. U zahtjevima bi trebalo navesti i koji će partner biti odgovoran za širenje rezultata i prikazati relevantno iskustvo koje on ima u aktivnostima širenja rezultata. Na kraju odabranih projekata morat će se izraditi kratak sažetak aktivnosti projekta, koji će se objaviti u alatu za širenje programa.

Udruženja sektorskih vještina nova su i ambiciozna aktivnost; podliježu posebnom nadzoru koji zahtijeva aktivno sudjelovanje svih sudionika i dionika. U udruženjima sektorskih vještina mora se predvidjeti njihovo sudjelovanje u sastancima i događanjima koje organiziraju Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualne medije i kulturu te Europska komisija. Mora se planirati proračun za najviše tri sastanka godišnje.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Maksimalni doprinos EU-a koji se dodjeljuje za 1. lot
– Udruženje sektorskih vještina za utvrđivanje potrebnih vještina (2 godine): 330 000 EUR
Maksimalni doprinos EU-a koji se dodjeljuje za 1. lot
– Udruženje sektorskih vještina za utvrđivanje potrebnih vještina (3 godine): 500 000 EUR
Maksimalni doprinos EU-a koji se dodjeljuje za 2. lot
– Udruženje sektorskih vještina za osmišljavanje i pružanje SOO-a (2 godine): 700 000 EUR
Maksimalni doprinos EU-a koji se dodjeljuje za 2. lot
– Udruženje sektorskih vještina za osmišljavanje i pružanje SOO-a (3 godine): 1 000 000 EUR
Maksimalni doprinos EU-a koji se dodjeljuje za 3. lot
– Udruženje sektorskih vještina za provedbu novog strateškog pristupa (Plan) za sektorsku suradnju u području vještina (4 godine): 4 000 000 EUR

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Potpora pri provedbi	Doprinos za sve aktivnosti izravno povezane s provedbom projekta, uključujući: upravljanje projektom, projektne sastanke, intelektualne proizvode (kao što su kurikulumi, pedagoški materijali, otvoreni obrazovni sadržaji (OER), informatički alati, analize, studije itd.), širenje, sudjelovanje u događanjima, konferencije, putovanja itd. Broj dana i profil uključenog osoblja iz pojedine zemlje temelj su za računanje doprinosa EU-a.	Doprinos jediničnim troškovima	**B3.1** po uključenom voditelju po danu rada na projektu	Uvjet: podnositelji zahtjeva morat će opravdati vrstu i količinu resursa koji su potrebni za provedbu predloženih aktivnosti i proizvoda. Proizvodi bi trebali biti znatne kvalitete i kvantitete kako bi bili prihvatljivi za dodjelu te vrste bespovratnih sredstava.
			B3.2 po istraživaču / učitelju / voditelju osposobljavanja po danu rada na projektu	
			B3.3 po uključenom tehničaru po danu rada na projektu	
			B3.4 po uključenom članu administrativnog osoblja po danu rada na projektu	

TABLICA A – PROVEDBA PROJEKTA (IZNOSI U EUR PO DANU) U ZEMLJAMA SUDIONICAMA PROGRAMA

Iznosi ovise o: a) profilu osoblja uključenog u projekt i b) zemlji organizacije sudionice čije je osoblje uključeno u projekt.

	Voditelj	**Učitelj / voditelj osposobljavanja / istraživač / Osoba koja radi s mladima**	**Tehničar**	**Administrativno osoblje**
	B3.1	**B3.2**	**B3.3**	**B3.4**
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	353	289	228	189
Belgija, Njemačka, Francuska, Italija, Finska, Ujedinjena Kraljevina, Island	336	257	194	157
Češka, Grčka, Španjolska, Cipar, Malta, Portugal, Slovenija	197	164	122	93
Bugarska, Estonija, Hrvatska, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Slovačka, bivša jugoslavenska republika Makedonija, Turska	106	88	66	47

JAČANJE KAPACITETA U VISOKOM OBRAZOVANJU

Ta mjera kojoj je cilj podržati modernizaciju, pristupačnost i internacionalizaciju visokog obrazovanja u partnerskim zemljama treba se provoditi u kontekstu prioriteta utvrđenih u komunikacijama „Povećanje učinka razvojne politike EU-a: plan za promjenu"[185] i „Europsko visoko obrazovanje u svijetu"[186]

Provodi se u okviru vanjskih politika EU-a koje su definirane financijskim instrumentima Europske unije kojima se podupire ta mjera, odnosno u okviru:

- Europskog instrumenta za susjedstvo (ENI)[187]
- Instrumenta za razvojnu suradnju (DCI)[188]
- Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA)[189]
- Europskog razvojnog fonda.

Tom se mjerom pridonosi razvoju održivog i uključivog društveno-gospodarskog rasta u partnerskim zemljama i njome bi se trebali osigurati razvoj i ostvarenje ciljeva i načela vanjskog djelovanja EU-a, uključujući nacionalno vlasništvo, socijalnu koheziju, jednakost, odgovarajuću geografsku ravnotežu i raznolikost. Posebnu je pozornost potrebno posvetiti najmanje razvijenim zemljama te studentima u nepovoljnom položaju podrijetlom iz siromašnih socioekonomskih sredina i studentima s posebnim potrebama.

Sljedeći odjeljak trebalo bi čitati usporedno s Prilogom I. ovom Vodiču (Posebna pravila i informacije u vezi s jačanjem kapaciteta u visokom obrazovanju).

ŠTO JE PROJEKT JAČANJA KAPACITETA?

Projekti jačanja kapaciteta transnacionalni su projekti suradnje koji se temelje na višestranim partnerstvima, u prvom redu između visokih učilišta iz zemalja sudionica programa i prihvatljivih partnerskih zemalja koji se financiraju iz prethodno navedenih instrumenata. Oni mogu uključivati i partnere izvan akademske zajednice radi poboljšanja veza s društvom i poslovnim sektorom te jačanja sistemskog učinka projekata. Strukturiranom suradnjom, razmjenom iskustva, dobrom praksom i mobilnošću pojedinaca, projektima jačanja kapaciteta želi se:

- poduprijeti modernizaciju, pristupačnost i internacionalizaciju visokog obrazovanja u prihvatljivim partnerskim zemljama
- pomoći prihvatljivim partnerskim zemljama da riješe probleme koji postoje na visokim učilištima i u sustavima visokog obrazovanja, uključujući probleme u pogledu kvalitete, relevantnosti, jednakog pristupa, planiranja, pružanja obrazovanja i upravljanja
- pridonijeti suradnji između EU-a i prihvatljivih partnerskih zemalja (i među prihvatljivim partnerskim zemljama)
- promicati dobrovoljno usklađivanje s promjenama u visokom obrazovanju u
- EU-u promicati kontakte među ljudima, međukulturnu svijest i razumijevanje.

Ti se ciljevi nastoje ostvariti u prihvatljivim partnerskim zemljama mjerama kojima se:

- poboljšava kvaliteta visokog obrazovanja i njegova važnost za tržište rada i društvo
- povećava razina kompetencija i vještina na visokim učilištima razvojem novih i inovativnih obrazovnih programa
- jačaju kapaciteti za upravljanje, vođenje i inovacije te internacionalizacija visokih učilišta
- povećavaju kapaciteti nacionalnih tijela za modernizaciju sustava visokog obrazovanja podupiranjem određivanja, provedbe i praćenja reformskih politika
- potiču regionalna integracija i suradnja u različitim regijama[190] svijeta zajedničkim inicijativama, razmjenom dobrih praksi i suradnjom.

[185] „Povećanje učinka razvojne politike EU-a: plan za promjenu", Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Bruxelles, 13.10.2011., COM(2011) 637 final

[186] „Europsko visoko obrazovanje u svijetu", Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Bruxelles, 11.7.2013., COM(2013) 499 final

[187] UREDBA (EU) br. 232/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. ožujka 2014. o uspostavi Europskog instrumenta za susjedstvo http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:HR:PDF

[188] UREDBA (EU) br. 233/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. ožujka 2014. o uspostavi Instrumenta financiranja za razvojnu suradnju za razdoblje 2014. – 2020. http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:HR:PDF

[189] UREDBA (EU) br. 231/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. ožujka 2014. o uspostavi Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA II) http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0011:0026:HR:PDF

[190] U okviru te mjere regija se definira kao skupina zemalja koje pripadaju određenom makrogeografskom području. Klasifikacija regija koja se primjenjuje u okviru programa Erasmus+ u skladu je s kategorizacijama koje su uvedene različitim instrumentima EU-a za vanjsko djelovanje.

Podupiru se dvije kategorije projekata jačanja kapaciteta:

Združeni projekti: cilj im je proizvesti ishode od kojih u prvom redu i izravno korist imaju organizacije iz prihvatljivih partnerskih zemalja koje sudjeluju u projektu. Ti projekti uglavnom uključuju tri različite vrste aktivnosti:

- razvoj kurikuluma
- modernizaciju vodstva i funkcioniranja visokih učilišta te upravljanja njima
- jačanje odnosa između visokih učilišta i šireg gospodarskog i društvenog okruženja.

Strukturni projekti: cilj im je proizvesti učinak na sustave visokog obrazovanja i promicati reforme na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini u prihvatljivim partnerskim zemljama. Ti su projekti u načelu usmjereni na dvije različite kategorije aktivnosti:

- modernizaciju politika, vodstva i upravljanja u sustavima visokog obrazovanja
- jačanje odnosa između sustava visokog obrazovanja i šireg gospodarskog i društvenog okruženja.

Projekti jačanja kapaciteta mogu se provoditi kao:

- nacionalni projekti, tj. projekti koji uključuju ustanove iz samo jedne prihvatljive partnerske zemlje
- projekti koji uključuju više zemalja u jednoj regiji i koji uključuju najmanje dvije zemlje iz te regije
- projekti koji uključuju više zemalja iz više regija i koji uključuju najmanje jednu zemlju iz svake uključene regije.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU TE AKTIVNOSTI?

U okviru programa Erasmus+ postoji velika fleksibilnost u odnosu na aktivnosti koje se mogu provoditi u okviru projekta jačanja kapaciteta ako je u prijedlogu dokazano da se tim aktivnostima najprikladnije mogu ostvariti ciljevi projekta.

U okviru **združenih projekata** obično se može provoditi velik broj aktivnosti kao što su:

- razvoj, ispitivanje i prilagodba:
  - kurikuluma, kolegija, nastavnih materijala i alata
  - metoda učenja i poučavanja te pedagoških pristupa, posebno onih kojima se omogućuje stjecanje ključnih kompetencija i osnovnih vještina, jezičnih vještina, poduzetničkog obrazovanja te koji su usmjereni na uporabu informacijskih i komunikacijskih tehnologija
  - novih oblika programa praktičnog osposobljavanja i proučavanja slučajeva iz stvarnog života u poduzećima i industriji
  - suradnje između sveučilišta i poduzeća, uključujući osnivanje novih poduzeća
  - novih oblika učenja i pružanja obrazovanja i osposobljavanja, posebno strateške uporabe otvorenog i fleksibilnog učenja, virtualne mobilnosti, otvorenih obrazovnih sadržaja i boljeg iskorištavanja potencijala informacijskih i komunikacijskih tehnologija
  - metoda i alata za usmjeravanje, savjetovanje i mentorstvo
  - alata i metoda za profesionalizaciju i profesionalni razvoj akademskog i administrativnog osoblja
  - osiguravanja kvalitete na razini programa i ustanova
  - novih sustava i struktura za vođenje i upravljanje
  - modernih sveučilišnih usluga, npr. za financijsko upravljanje, međunarodne odnose, savjetovanje i usmjeravanje studenata, akademska pitanja i istraživanje
- jačanje internacionalizacije visokog učilišta i kapaciteta za učinkovito umrežavanje u području istraživanja te znanstvenih i tehnoloških inovacija (međunarodna otvorenost kurikuluma, studentskih usluga, međuinstitucijskih programa mobilnosti, znanstvene suradnje i prijenosa znanja itd.)
- nadogradnja sredstava potrebnih za provedbu inovativne prakse (npr. za nove kurikulume i metode poučavanja, razvoj novih usluga itd.)
- organizacija osposobljavanja nastavnog i pomoćnog osoblja, tehničara te administrativnog osoblja i upravitelja sveučilišta.

Očekuje se da će projekti reforme kurikuluma posebno uključivati osposobljavanje nastavnog osoblja i baviti se pitanjima poput osiguravanja kvalitete i zapošljivosti osoba s diplomom povezivanjem s tržištem rada. Studijski programi moraju biti službeno akreditirani prije završetka trajanja projekta. Predavanje novih ili ažuriranih kolegija mora započeti za vrijeme trajanja projekta s odgovarajućim brojem studenata i prekvalificiranih nastavnika te se mora odvijati najmanje tijekom jedne trećine trajanja projekta. Osposobljavanje za vrijeme projekata povezanih s reformom kurikuluma može uključivati i administrativno osoblje kao što su knjižničari, laboratorijsko osoblje i informatičari.

Strukturnim projektima može se obično provoditi niz aktivnosti, kao što

- jačanje internacionalizacije sustava visokog obrazovanja
- uvođenje reformi po uzoru na bolonjski proces (sustav ciklusa od tri razine, osiguravanje kvalitete, vrednovanje itd.)
- provedba alata transparentnosti kao što su sustavi kredita, postupci akreditacije, smjernice za priznavanje prethodnog i neformalnog učenja itd.
- uspostava nacionalnih kvalifikacijskih okvira
- razvoj i provedba unutarnjih i vanjskih sustava/smjernica za osiguravanje kvalitete
- razvoj i provedba novih pristupa i alata za donošenje politika i praćenje, uključujući osnivanje predstavničkih tijela, organizacija i udruženja
- jačanje integracije obrazovanja, istraživanja i inovacija.

Te aktivnosti konkretnije mogu uključivati:

- ankete i studije o posebnim pitanjima reformi
- savjete o politici i stručne savjete
- organizaciju konferencija, seminara, radionica, okruglih stolova (na kojima bi trebalo doći do operativnih zaključaka i preporuka)
- organizaciju osposobljavanja osoblja o politici
- organizaciju osposobljavanja osoblja (koje može uključivati izradu priručnika i smjernica) koje obuhvaća nastavno i pomoćno osoblje, tehničare te administrativno osoblje i upravitelje sveučilišta
- organizaciju kampanja za podizanje svijesti.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U PROJEKTU JAČANJA KAPACITETA?

Ovisno o ciljevima projekti jačanja kapaciteta trebali bi uključivati najprikladnije i najraznolikije partnere kako bi se imalo koristi od njihovih različitih iskustava, profila i posebne stručnosti za proizvodnju relevantnih i visokokvalitetnih rezultata projekta. Bit će važno osigurati ravnopravno i aktivno sudjelovanje različitih partnera na temelju primjerene podjele zadaća i jasnog prikaza mogućnosti umrežavanja te, za povećanje učinka, treba moći iskoristiti različite razine partnerstva, a ne samo pojedinačno sudjelovanje organizacija.

Partneri moraju dostaviti punomoći[191] koje su potpisali koordinator i svaki partner te kojima se potvrđuje da koordinatoru daju punomoć da djeluje u njihovo ime i za njihov račun kod potpisivanja mogućih sporazuma i naknadnih klauzula s Izvršnom agencijom za obrazovanje, audiovizualne medije i kulturu.

Na temelju područja primjene i ciljeva aktivnosti organizacije sudionice iz prihvatljivih partnerskih zemalja ciljne su korisnice projekta jačanja kapaciteta. Aktivnosti i ishodi opisani u prijedlogu moraju koristiti prihvatljivim partnerskim zemljama, njihovim visokim učilištima i sustavima visokog obrazovanja. Potiču se visoka učilišta iz prihvatljivih partnerskih zemalja da podnesu prijave uz uvjet da imaju potrebnu financijski i operativni kapacitet.

Organizacije sudionice iz zemalja sudionica programa donose svoje iskustvo i stručnost u vezi s ciljevima projekta. Njihova je uloga pridonijeti ostvarenju ciljeva projekta i njihove potrebe ne bi trebale utjecati na izradu projekta. Te organizacije mogu dobiti udio proračunskih sredstava u vezi s troškovima koji su nastali njihovom ulogom.

Osim toga, projektu jačanja kapaciteta u području visokog obrazovanja mogla bi koristiti i uključenost pridruženih partnera (izborno). Te organizacije (primjerice partneri izvan akademske zajednice) neizravno pridonose provedbi posebnih zadaća/aktivnosti i/ili podupiru širenje i održivost projekta. Takav doprinos može, primjerice, biti u obliku prijenosa znanja i vještina, pružanja dodatnih tečajeva ili mogućnosti upućivanja na rad ili angažmana. Pridruženi partneri ne ubrajaju se u najmanji broj visokih učilišta ili ministarstava koji je potreban za uspostavu partnerstva. Za potrebe upravljanja ugovorima „pridruženi partneri" ne smatraju se dijelom konzorcija i stoga se ne smatraju korisnicima, pa se njihovi troškovi ne uzimaju u obzir za izračun iznosa bespovratnih sredstava eu-a.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U PROJEKTU JAČANJA KAPACITETA U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA?

Podnositelj/koordinator: organizacija sudionica koja predaje prijedlog projekta u ime svih partnera. Koordinator preuzima potpunu odgovornost kako bi osigurao da se projekt provodi u skladu sa sporazumom. Zadaće su koordinatora sljedeće:

- zastupa projektne partnere i djeluje u njihovo ime prema Europskoj komisiji
- snosi financijsku i pravnu odgovornost za odgovarajuću operativnu, administrativnu i financijsku provedbu cijelog projekta
- koordinira projekt u suradnji s projektnim partnerima.

Punopravni partneri: to su one organizacije sudionice iz zemalja sudionica programa ili partnerskih zemalja koje aktivno pridonose ostvarivanju ciljeva projekta jačanja kapaciteta. Svaki punopravni partner mora potpisati punomoć kojom se organizaciji koordinatorici prenosi odgovornost da djeluje kao glavni korisnik i da djeluje u njegovo ime za vrijeme provedbe projekta.

Pridruženi partneri (izborno): u projekte jačanja kapaciteta mogu biti uključeni pridruženi partneri koji pridonose provedbi pojedinih zadaća projekta/aktivnosti ili podupiru širenje i održivost projekta. Za potrebe upravljanja ugovorima „pridruženi partneri" ne smatraju se partnerima u projektu i ne dobivaju financijska sredstva, niti se ne ubrajaju u organizacije koje se uzimaju u obzir pri računanju najmanjeg broja organizacija za sastav konzorcija. Međutim, njihova uključenost i uloga u projektu i različite aktivnosti moraju biti jasno opisani.

Pridruženi subjekti (izborno): organizacije koje pridonose ostvarenju ciljeva i aktivnosti projekta. Pridruženi subjekti moraju se navesti u zahtjevu za bespovratna sredstva i ispunjavati zahtjeve navedene u Prilogu III. (Pojmovnik) ovom Programskom vodiču.

[191] Punomoć koju je propisno potpisao pravni zastupnik partnerske organizacije prilaže se ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava i stoga ima pravnu snagu. Obrazac koji je dostavila Agencija mora se koristiti u svim slučajevima bez ikakvih izmjena ili prilagođavanja. Punomoći se moraju dostaviti uz upotrebu obrasca objavljenog uz službene dokumente poziva na podnošenje prijedloga.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU ZA OCJENJIVANJE PROJEKTA JAČANJA KAPACITETA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti projekt jačanja kapaciteta u visokom obrazovanju kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive partnerske zemlje	Partnerske zemlje koje pripadaju 1. – 4. i 6. – 11. regiji (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča).
Prihvatljive organizacije sudionice[192]	Organizacija sudionica može biti: ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija, sa svojim pridruženim subjektima (ako ih ima), koja provodi cjelokupne studije kojima se stječu visokoškolske kvalifikacije i priznate diplome na tercijarnoj razini obrazovanja[193] (koja se definira kao visoko učilište i koju kao takvu priznaju nadležna tijela) ili ▪ bilo koja javna ili privatna organizacija, sa svojim pridruženim subjektima (ako ih ima), aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ta organizacija, na primjer, može biti: - javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) - javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini (uključujući ministarstva) - socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate - znanstveni institut - zaklada - škola/institut (na bilo kojoj razini, od predškolske razine do višeg sekundarnog obrazovanja, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih) - neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija (uključujući nacionalne ili međunarodne udruge ili mreže visokih učilišta, udruženja studenata ili nastavnika itd.) - kulturna organizacija, knjižnica, muzej - tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, usluge stručnog savjetovanja i informiranja. Svaka organizacija sudionica mora imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa ili u prihvatljivoj partnerskoj zemlji. Visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa moraju imati **valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE).** Visoka učilišta iz prihvatljivih partnerskih zemalja koja sudjeluju u programu ne moraju imati Povelju Erasmus za visoko obrazovanje. Prihvatljive su **udruge ili organizacije visokih učilišta** koje se bave promicanjem, unapređenjem i reformom visokog obrazovanja te suradnjom unutar Europe i između Europe i ostalih dijelova svijeta. Ako takva udruženja, organizacije ili mreže obuhvaćaju i ostale sektore obrazovanja i osposobljavanja, glavni naglasak njihovih aktivnosti mora biti na visokom obrazovanju, što mora biti jasno vidljivo iz statuta organizacije i upravljačkih struktura. Udruga, organizacija ili mreža visokih učilišta smatra se jednom pravnom osobom / partnerskom ustanovom, što znači da će se smatrati jednim subjektom podrijetlom iz države u kojoj se nalazi njezino sjedište. Te se organizacije neće smatrati visokim učilištima. Bespovratna sredstva mogu dobiti samo oni članovi koji imaju poslovni nastan u zemljama sudionicama programa ili prihvatljivim partnerskim zemljama. **Međunarodne vladine organizacije** mogu sudjelovati kao partneri u projektu jačanja kapaciteta ako se same financiraju.

[192] Sljedeće vrste organizacija nisu prihvatljive: institucije EU-a i ostala tijela EU-a, uključujući specijalizirane agencije (njihov iscrpni popis nalazi se na stranici ec.europa.eu/institutions/index_en.htm) nacionalni uredi za program Erasmus+ u prihvatljivim partnerskim zemljama (kako bi se izbjegao mogući sukob interesa i/ili dvostruko financiranje) organizacije koje upravljaju programima EU-a kao što su nacionalne agencije u zemljama sudionicama programa trebaju pogledati dio C ovog Vodiča.

[193] Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja (ISCED 2011), tercijarno obrazovanje, najmanje 5. razina. Obrazovanje poslije sekundarnog koje nije tercijarno (4. razina prema ISCED-u iz 2013.) nije prihvatljivo.

	Posebna odredba za Ukrajinu: u slučaju Ukrajine prihvatljiva su samo ona visoka učilišta koja priznaje Ministarstvo obrazovanja i znanosti Ukrajine (za dodatne informacije obratite se Nacionalnom uredu za program Erasmus+ u Ukrajini).
Tko se može prijaviti?	Sljedeće vrste organizacija sudionica mogu podnijeti zahtjev za bespovratna sredstva: ▪ visoko učilište ▪ udruga ili organizacija visokih učilišta ▪ samo za strukturne projekte: pravno priznata nacionalna ili međunarodna organizacija rektora, nastavnika ili studenata s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili prihvatljivoj partnerskoj zemlji. Ta organizacija podnosi zahtjev u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu. Iznimka: organizacije iz Libije i Sirije (3. regija) i Ruske Federacije (4. regija) koje sudjeluju u programu ne mogu biti podnositelji zahtjeva.
Broj i profil organizacija sudionica	Projekti jačanja kapaciteta moraju ispunjavati sve sljedeće kriterije: **Za projekte koji obuhvaćaju samo jednu partnersku zemlju** (nacionalni projekti): U projekt moraju biti uključene jedna prihvatljiva **partnerska zemlja** i najmanje dvije zemlje sudionice programa. Ti projekti moraju uključivati, kao punopravne partnere, najmanji broj visokih učilišta kako slijedi: ▪ najmanje jedno visoko učilište iz najmanje dvije zemlje sudionice programa koje sudjeluju u projektu ▪ najmanje tri visoka učilišta iz partnerske zemlje koja sudjeluje u projektu ▪ projekti moraju uključivati najmanje onoliko visokih učilišta iz partnerskih zemalja koliko ima visokih učilišta iz zemalja sudionica programa. Iznimka: u partnerskim zemljama u kojima ima manje od pet visokih učilišta ili ako jedno učilište čini više od 50 % ukupne studentske populacije te zemlje, prihvatit će se zahtjevi koji uključuju samo jedno visoko učilište iz tih zemalja. **Za projekte koji obuhvaćaju dvije ili više partnerskih zemalja** (projekti u kojima sudjeluje više zemalja): U projekt moraju biti uključene najmanje dvije prihvatljive **partnerske zemlje** i najmanje dvije **zemlje sudionice programa**. Partnerske zemlje mogu biti iz iste regije[194] ili iz različitih regija obuhvaćenih aktivnosti. Ti projekti moraju uključivati, kao punopravne partnere, najmanji broj visokih učilišta kako slijedi: ▪ najmanje jedno visoko učilište iz najmanje dvije zemlje sudionice programa koje sudjeluju u projektu ▪ najmanje dva visoka učilišta iz svake partnerske zemlje koja sudjeluje u projektu ▪ projekti moraju uključivati najmanje onoliko visokih učilišta iz partnerskih zemalja koliko ima visokih učilišta iz zemalja sudionica programa. Iznimka: u partnerskim zemljama u kojima ima manje od pet visokih učilišta ili ako jedno učilište čini više od 50 % ukupne studentske populacije te zemlje, prihvatit će se zahtjevi koji uključuju samo jedno visoko učilište iz tih zemalja uz uvjet da projekt uključuje najmanje onoliko visokih učilišta iz partnerskih zemalja koliko ima visokih učilišta iz zemalja sudionica programa. Dodatni posebni kriteriji koji se odnose na: ▪ Strukturne projekte: projekti moraju, kao punopravne partnere, uključivati ministarstva nadležna za visoko obrazovanje u svakoj od prihvatljivih partnerskih zemalja u kojima se provodi projekt.

[194] U okviru te mjere regija se definira kao skupina zemalja koje pripadaju određenom makrogeografskom području. Klasifikacija regija koja se primjenjuje u okviru programa Erasmus+ u skladu je s kategorizacijama koje su uvedene različitim instrumentima EU-a za vanjsko djelovanje.

	▪ U projektima u kojima sudjeluju partneri iz **4. regije (Ruska Federacija)** mora sudjelovati još najmanje jedna partnerska zemlja. ▪ U projektima u kojima sudjeluju partneri iz **8. regije (Latinska Amerika)** moraju sudjelovati najmanje dvije partnerske zemlje iz te regije.
Ostali kriteriji	Ako je u projekt uključeno udruženje, organizacija ili mreža visokih učilišta, moraju biti ispunjeni prethodno navedeni zahtjevi za najmanji broj organizacija sudionica, računajući udruženje / organizaciju / mrežu kao samo jednog partnera iz zemlje u kojoj se nalazi njihovo sjedište. **Molimo da uzmete u obzir da se te organizacije ne mogu smatrati visokim učilištima.**
Trajanje projekta	Projekti jačanja kapaciteta mogu trajati dvije ili tri godine. Trajanje se mora odabrati u trenutku podnošenja prijave ovisno o cilju projekta i vrsti predviđenih aktivnosti. Samo u iznimnim okolnostima može se odobriti jedno produljenje razdoblja prihvatljivosti, najduže u trajanju od 12 mjeseci, ako koordinator ne može završiti provedbu projekta u predviđenom roku.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualne medije i kulturu, sa sjedištem u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva najkasnije do **8.veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju 15. studenoga iste godine ili 15. siječnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Zahtjev se mora predati u skladu s načinom prijave koji je opisan u dijelu C ovog Vodiča.

Organizacije podnositeljice zahtjeva mogu se ocijeniti i na temelju **kriterija za isključenje i odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekt se ocjenjuje na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Predloženim projektom i predviđenim rezultatima djelotvorno će se pridonijeti ciljevima mjere jačanja kapaciteta u ciljnoj zemlji ili zemljama. ▪ U zahtjevu se jasno navode tematski nacionalni i regionalni prioriteti određeni u programu za ciljne zemlje ili regije. ▪ Prijedlog je relevantan i izvediv u lokalnom kontekstu partnerskih zemalja na koje se prijava odnosi. Savjeti o ovom aspektu pružaju se preko delegacija EU-a u predmetnim zemljama. ▪ U prijedlogu se objašnjava zašto planirane aktivnosti i očekivani rezultati ispunjavaju potrebe ciljnih skupina na najbolji mogući način. ▪ Projekt se uklapa u strategiju modernizacije, razvoja i internacionalizacije ciljnih visokih učilišta i u skladu je sa strategijama razvoja visokog obrazovanja u prihvatljivim partnerskim zemljama. ▪ Ciljevi projekta jasni su, realistični i primjereni te se temelje na stvarnoj i odgovarajućoj analizi potreba. ▪ Projekt je inovativan i/ili nadopunjuje druge inicijative ili projekte koji se već provode u okviru postojećih ili bivših mjera. ▪ U zahtjevu je dokazano da se slični rezultati ne mogu ostvariti nacionalnim, regionalnim ili lokalnim financiranjem.
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 30 bodova)	▪ Aktivnosti predložene za vrijeme trajanja projekta visoke su kvalitete, važne i primjerene za ostvarenje ciljeva i predviđenih rezultata. ▪ Predložena metodologija inovativna je, izvediva i primjerena za ostvarenje predviđenih rezultata. ▪ Projekt je isplativ i svakoj su aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva. ▪ Ukupnim dizajnom projekta osigurava se dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna. ▪ Plan rada jasan je i realističan s jasno definiranim aktivnostima, realističnim rokovima, jasnim rezultatima i etapama. U njemu je prikazana logička i solidna sposobnost planiranja i uključene su odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, vrednovanje, praćenje i širenje rezultata. ▪ Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere smanjenja rizika. Uspostavljene su mjere kontrole kvalitete, uključujući pokazatelje i mjerila, kako bi se osigurala kvalitetna provedba projekta, na vrijeme i u skladu s predviđenim proračunom. Navedeni su pouzdani izvori za provjeru pokazatelja za mjerenje ishoda mjere.
Kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji (najviše 20 bodova)	▪ Projekt podrazumijeva snažno i komplementarno partnerstvo visokih učilišta. ▪ Projektni tim ima nužne vještine, iskustvo, stručnost i potporu za upravljanje radi uspješnog ostvarenja svih aspekata projekta. ▪ Ako je primjenjivo, projekt uključuje i najprikladniji i najraznolikiji raspon partnera izvan akademske zajednice kako bi se imalo koristi od različitih iskustava, profila i posebnih stručnih znanja. ▪ Odgovornosti i zadaće jasno su i primjereno podijeljene te svaka organizacija sudionica pokazuje posvećenost i pruža aktivan doprinos u smislu stručnosti i kapaciteta. ▪ Predlaže se učinkovit mehanizam za osiguravanje dobre koordinacije, donošenja odluka i komunikacije između organizacija sudionica, sudionika i svih ostalih mjerodavnih dionika. ▪ Organizacije sudionice iz prihvatljivih partnerskih zemalja na zadovoljavajući su način uključene u provedbu mjere i odlučivanje (uključujući mjere za rješavanje sukoba). ▪ Projekt uključuje visoka učilišta koja prije nisu primala potporu za jačanje sposobnosti.

Učinak i održivost (najviše 20 bodova)	▪ Projekt će imati znatan učinak na kapacitete organizacija sudionica (posebno visokih učilišta) u prihvatljivim partnerskim zemljama, posebno na razvoj i modernizaciju visokog obrazovanja; pomoći će im u otvaranju prema društvu u cjelini, tržištu rada i svijetu te poduprijeti njihov kapacitet za međunarodnu suradnju. ▪ Projekt će imati multiplicirajuće učinke izvan organizacija sudionica na lokalnoj/regionalnoj/nacionalnoj ili međunarodnoj razini. Uspostavljene su mjere za ocjenjivanje djelotvornog učinka projekta. ▪ Plan širenja za vrijeme i nakon trajanja projekta jasan je i učinkovit te su u svakoj organizaciji sudionici utvrđeni odgovarajući resursi kako bi se osiguralo kvalitetno širenje iskustava projekta i proizvoda relevantnim dionicima. ▪ Projektom će se osigurati stvarna održivost predloženih aktivnosti i proizvoda nakon trajanja projekta, posebno privlačenjem sufinanciranja ili drugih oblika potpore. Osigurat će se i usmjeravanje i učinkovita uporaba/provedba rezultata projekta.

U fazi ocjenjivanja prijave mogu prikupiti do 100 bodova. Prijedlozi moraju dobiti ukupno najmanje 60 bodova i od tog broja bodova najmanje 15 bodova u kategoriji „relevantnost projekta".

Prihvaćanje prijedloga ne znači dodjelu bespovratnih sredstava u iznosu koji je zatražio podnositelj zahtjeva. Tražena sredstva mogu se smanjiti na temelju financijskih pravila koja se primjenjuju na mjeru i rezultata vrednovanja.

Najviše tri prijedloga projekta po organizaciji podnositeljici zahtjeva predložit će se za financiranje.

PRIORITETI

Ovisno o zemljama uključenima u projekt, za obje kategorije projekata (združeni projekti i strukturni projekti) mogu se definirati nacionalni, regionalni ili opći prioriteti. U tom je slučaju potrebno pokazati kako i u kojoj će se mjeri ostvarivati ti prioriteti.

Prijedlozi kojima se ne poštuju nacionalni i/ili regionalni prioriteti neće biti uzeti u obzir za financiranje. Opći prioriteti uzet će se u obzir u fazi odabira kako bi se odlučilo između prijedloga slične kvalitete.

Predlažu se tri kategorije nacionalnih/regionalnih prioriteta, koji obuhvaćaju sljedeća područja:

- poboljšanje kvalitete obrazovanja i osposobljavanja u različitim tematskim područjima (za razvoj kurikuluma)
- poboljšanje upravljanja i rada visokih učilišta
- razvoj sektora visokog obrazovanja u društvu u cjelini.

Nacionalni projekti, u onim zemljama u kojima su utvrđeni nacionalni prioriteti, morat će biti usklađeni s tim prioritetima. Za sve će ostale zemlje projekti morati biti u skladu s regionalnim prioritetima.

Projekti koji uključuju više zemalja, odnosno projekti u kojima sudjeluju ustanove iz najmanje dvije prihvatljive partnerske zemlje, moraju biti u skladu s regionalnim ili nacionalnim prioritetima (ako je primjenjivo) uključenih prihvatljivih partnerskih zemalja. Drugim riječima, tema projekta mora biti navedena kao regionalni prioritet za svaku od partnerskih zemalja sudionica ili mora biti navedena kao nacionalni prioritet za svaku od predmetnih partnerskih zemalja sudionica. Prednost se daje projektima koji su usmjereni na područja koja nisu bila dovoljno pokrivena prethodnim ili postojećim projektima i koja uključuju visoka učilišta iz partnerske zemlje koja nije imala korist ili je u ograničenoj mjeri sudjelovala u programu i/ili prethodnoj generaciji programa.

Podroban popis prioriteta koji se primjenjuju na projekte jačanja kapaciteta bit će objavljen na stranicama izvršne agencije.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O PROJEKTU JAČANJA KAPACITETA?

Mjera jačanja kapaciteta u visokom obrazovanju provodi se u kontekstu prioriteta EU-ovog Plana za promjenu. Tijekom razmatranja konačne liste projekata kojima će se odobriti financiranje Europska unija uzima u obzir potrebu za geografskom ravnotežom i raznolikošću te povećanu razliku između zemalja u razvoju.

Financiranje u okviru te mjere provodi se na temelju regionalnih financijskih omotnica. Nakon što se uzme u obzir kvaliteta projekata u odnosu na kriterije za dodjelu, njihova važnost za lokalne potrebe i proračunska sredstva dostupna za predmetnu regiju, može se uzeti u obzir potreba za postizanjem dovoljne geografske zastupljenosti i raznolikosti u smislu broja projekata za pojedinačnu zemlju.

REGIONALNA SURADNJA

Regionalna (zemlje u istoj regiji) i međuregionalna suradnja (suradnja između različitih regija u svijetu) trebale bi biti relevantne i opravdane detaljnom analizom zajedničkih potreba i ciljeva. Odabir zemalja mora biti primjeren i u skladu s predloženim ciljevima, posebno u slučajevima kada se radi o zemljama iz različitih regija. Međuregionalna suradnja moguća je u projektima koji se provode u više zemalja uz uvjet da je tema prijedloga navedena kao regionalni ili nacionalni prioritet (ako je primjenjivo) u svim predmetnim prihvatljivim partnerskim zemljama.

UČINAK I ŠIRENJE

Očekuje se da će projekti jačanja sposobnosti imati dugoročan strukturni učinak na sustave, organizacije/ustanove i pojedince u prihvatljivim partnerskim zemljama. Projekti moraju dokazati inovativni karakter, učinak i održivost rezultata te na koji se način u okviru projekta planiraju održati ili razviti ishodi po isteku provedbe projekta. Ako je primjenjivo, potrebno je dokazati da se projekti nastavljaju na rezultate prethodnih projekata koje je financirao EU, kao što su projekti u okviru prethodnih programa Alfa, Edulink, Erasmus Mundus i Tempus. U svakom je prijedlogu potrebno pokazati kako će se širiti rezultati projekta u relevantnim ciljnim skupinama. Strukturni projekti čiji je glavni cilj učinak na institucionalnoj razini bez prikazivanja nacionalnog učinka neće biti odabrani.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA (ZDRUŽENIH I STRUKTURNIH) PROJEKATA JAČANJA KAPACITETA?

Financijska potpora projektima jačanja kapaciteta u okviru programa Erasmus+ temelji se na procijenjenom proračunu u kojem se kombiniraju doprinosi jediničnim troškovima i stvarni troškovi.

Projekti jačanja kapaciteta u području visokog obrazovanja imaju brojne troškove, uključujući troškove osoblja, putne troškove i troškove smještaja, troškove opreme, troškove podugovaranja, troškove širenja informacija, objavljivanja, prijevoda, opće troškove i slično.

Riječ „bespovratna sredstva" odnosi se na iznos financiranja koji se može tražiti od programa i koji čini financijski doprinos Europske unije projektu i ne treba je miješati s ukupnim troškovima projekta koji uključuju i sufinanciranje partnerskih ustanova i vanjskih dionika.

Bespovratna sredstva EU-a za projekte trebaju se smatrati doprinosom za pokrivanje dijela stvarnih troškova koji nastaju partnerskim ustanovama tijekom provedbe aktivnosti predviđenih u prijavi/projektu. Za sudjelovanje u projektu jačanja kapaciteta nužno je sufinanciranje od strane ustanova korisnica. Sufinanciranje stoga partneri u projektu moraju procijeniti na početku, kada se priprema zahtjev.

Načelo sufinanciranja uzeto je u obzir u definiciji pristupa financiranju, a posebno kod utvrđivanja iznosa doprinosa jediničnim troškovima koji se koriste za izračun proračuna / bespovratnih sredstava projekta. Zbog toga će podnositelji i korisnici morati navesti pojedinosti dostupnog sufinanciranja za potrebe informiranja i transparentnosti. Dokaz o rashodima i prateći dokumenti neće biti potrebni.

Iako će za provedbu projekta možda biti potrebne druge vrste rashoda (kao što su troškovi širenja, objave, prijevoda, ako nisu podugovoreni, opći troškovi), ti se rashodi neće uzeti u obzir u izračunu predloženog iznosa bespovratnih sredstava. Zbog toga će morati biti obuhvaćeni sufinanciranjem.

Financijsko izvješćivanje o proračunskim stavkama na temelju doprinosa jediničnim troškovima (doprinos troškovima osoblja, putnim troškovima i troškovima smještaja) temeljit će se na načelu „događaja okidača". Korisnici će morati dokazati da su se aktivnosti stvarno i primjereno provodile i da su nastali proizvodi, ali neće morati izvješćivati o uporabi sredstava. Zbog toga će korisnici moći fleksibilno upravljati dodijeljenim sredstvima za pokrivanje nužnih izdataka za provedbu projekta kada budu ispunjeni zahtjevi u smislu aktivnosti i postignuća.

Financijsko izvješćivanje o proračunskim stavkama na temelju stvarnih troškova (oprema i podugovaranje) temeljit će se na izdacima koji su stvarno nastali i koji će morati biti propisno dokumentirani (vidjeti u nastavku).

Predložena bespovratna sredstva nikada neće prelaziti traženi iznos bespovratnih sredstava i ovisit će o:

- iznosu bespovratnih sredstava koje je zatražio podnositelj zahtjeva, prihvatljivosti aktivnosti i isplativosti projekta
- ukupnom dostupnom proračunu za projekte jačanja kapaciteta.

O detaljnim načinima provedbe financijskih rješenja moraju se dogovoriti partneri i to unijeti u sporazum o partnerstvu koji se potpisuje na početku provedbe projekta.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O TOJ AKTIVNOSTI?

IZVANREDNI TROŠKOVI

Ako doprinos standardnih jediničnih troškova nije dovoljan za pokrivanje putnih troškova, podnositeljima zahtjeva omogućit će se potraživanje financijske potpore pod proračunskom stavkom „izvanredni troškovi" (do najviše 80 % ukupnih prihvatljivih troškova: vidjeti: „Koja su pravila financiranja?"). Ta mogućnost dostupna je uz uvjet da podnositelj zahtjeva može dokazati da se u skladu sa standardnim pravilima financiranja (na temelju doprinosa jediničnim troškovima utvrđenima s obzirom na raspon udaljenosti) ne pokriva najmanje 65 % putnih troškova sudionika.

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila financiranja (u EUR):

Najmanji doprinos EU-a dodijeljen za združene i strukturne projekte: 500 000 EUR
Najveći doprinos EU-a dodijeljen za združene i strukturne projekte: 1 000 000 EUR

TABLICA A – TROŠKOVI OSOBLJA (IZNOSI U EUR PO DANU) ZEMALJA SUDIONICA PROGRAMA

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos / gornja granica		Pravilo za dodjelu
Troškovi osoblja	Doprinos za troškove osoblja dok izvršavaju zadaće koje su izravno nužne za ostvarenje ciljeva projekta	Doprinos jediničnim troškovima	**B4.1** po uključenom voditelju po danu rada na projektu	**Najviše 40 % ukupnih Bespovratnih sredstava**	Uvjet: podnositelji zahtjeva morat će opravdati vrstu i količinu resursa koji su potrebni za provedbu predloženih aktivnosti i proizvoda. Doprinos se daje samo pod uvjetom da se plaća za iste zadaće isplaćuje samo jednom.
			B4.2 po istraživaču / nastavniku / voditelju osposobljavanja po danu rada na projektu		
			B4.3 po uključenom tehničaru po danu rada na projektu		
			B4.4 po članu administrativnog osoblja po danu rada na projektu		
Putni troškovi	Doprinos za putne troškove studenata i osoblja koji sudjeluju u projektu od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag (uključujući troškove vize i povezanog obveznog osiguranja, putnog osiguranja i troškove otkazivanja putovanja ako su opravdani). Aktivnosti i povezana putovanja moraju se izvršavati u zemljama troškovima koje sudjeluju u provedbi projekta. Iznimke od tog pravila mora odobriti Agencija. Detaljni popis prihvatljivih aktivnosti dostupan je u Prilogu I. ovom Vodiču	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 10 do 99 km: 20 EUR per deelnemer		Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava **kalkulatorom udaljenosti** koji podupire Europska komisija[195] Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojim će se financirati povratno putovanje[196] Financijska potpora pruža se samo za putovanja koja su izravno povezana s ostvarivanjem ciljeva projekta.
			Za udaljenosti od 100 do 499 km: 180 EUR po sudioniku		
			Za udaljenosti od 500 do 1 999 km: 275 EUR po sudioniku		
			Za udaljenosti od 2 000 do 2 999 km: 360 EUR po sudioniku		
			Za udaljenosti od 3 000 do 3 999 km: 530 EUR po sudioniku		
			Za udaljenosti od 4 000 do 7 999 km: 820 EUR po sudioniku		
			Za udaljenosti od 8 000 km ili više: 1 500 EUR po sudioniku		

[195] Kalkulator za izračun udaljenosti: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_hr.htm

[196] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se održava u Rimu (Italija), podnositelj prijedloga a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv rasponudaljenosti putovanja (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za troškove putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag (275 EUR).

Troškovi života	Troškovi boravka, smještaja, lokalnog i javnog prijevoza, kao što su autobus i taksi, osnovno i dopunsko zdravstveno osiguranje	Doprinos jediničnim troškovima	Osoblje	do 14. dana aktivnosti: 120 EUR po danu po sudioniku + od 15. do 60. dana aktivnosti: 70 EUR po danu po sudioniku + od 61. dana aktivnosti do najviše 3 mjeseca: 50 EUR po danu po sudioniku	Na temelju trajanja boravka (uključujući putovanje) sudionika.
			Studenti	do 14. dana aktivnosti: 55 EUR po danu po sudioniku + od 15. do 90. dana aktivnosti: 40 EUR po danu po sudioniku	
Oprema	Doprinos za kupnju opreme koja je nužna za provedbu projekta. Potpora se daje samo za opremu kupljenu za potrebe visokih učilišta u partnerskim zemljama	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova Najviše 30 % ukupnih bespovratnih sredstava		Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje tih troškova mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva.
Podugovaranje	Potpora za troškove podugovaranja koji su nužni za provedbu projekta, osobito uključujući troškove obveznih financijskih revizija (potvrda o reviziji) i za bilo koji vanjski postupak osiguravanja kvalitete. Podugovaranje zadaća upravljanja projektom nije prihvatljivo.	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova Najviše 10 % ukupnih bespovratnih sredstava		Podugovaranje vanjskim tijelima trebalo bi se provoditi samo povremeno. Posebne kompetencije I stručnosti potrebne za ostvarenje ciljeva projekta potrebno je naći u konzorciju i one bi trebale određivati njegov sastav.
Izvanredni troškovi	Visoki putni troškovi sudionika (za pojedinosti pogledajte odjeljak „Što biste još trebali znati o toj mjeri")	Stvarni troškovi	Visoki putni troškovi: najviše do 80 % prihvatljivih troškova		

TABLICA B – TROŠKOVI OSOBLJA (IZNOSI U EUR PO DANU) ZEMALJA SUDIONICA PROGRAMA

Kategorija osoblja ovisit će o aktivnostima u okviru projekta, a ne o statusu ili tituli pojedinca. Drugim riječima, troškovi osoblja povezani s administrativnom zadaćom koju je izvršio pripadnik akademske zajednice plaćaju se u okviru kategorije „administrativno osoblje". O načinima isplate naknada osoblju koje sudjeluje u projektu dogovorit će se zajednički organizacije koje sudjeluju u projektu, potvrdit će ih voditelji nadležni za zapošljavanje te će ti načini biti uključeni u sporazume o partnerstvu koje će partneri potpisati na početku provedbe projekta.

Na izračun bespovratnih sredstava primjenjivat će se jedinični troškovi zemlje u kojoj je radnik zaposlen, neovisno o tome u kojoj će izvršavati zadaće (tj. jedinični troškovi člana organizacije iz zemlje A koji radi (dijelom) u zemlji B izračunavat će se prema jediničnim troškovima zemlje A).

	Voditelj	**Nastavnik / voditelj osposobljavanja / istraživač / osoba koja radi s mladima**	**Tehničar**	**Administrativno osoblje**[197]
	B4.1	**B4.2**	**B4.3**	**B4.4**
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	294	241	190	157
Belgija, Njemačka, Francuska, Italija, Finska, Ujedinjena Kraljevina, Island	280	214	162	131
Češka, Grčka, Španjolska, Cipar, Malta, Portugal, Slovenija	164	137	102	78
Bugarska, Estonija, Hrvatska, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Slovačka, bivša jugoslavenska republika Makedonija, Turska	88	74	55	39

TABLICA C – TROŠKOVI OSOBLJA (IZNOSI U EUR PO DANU) PARTNERSKIH ZEMALJA

Kategorija osoblja ovisit će o aktivnostima u okviru projekta, a ne o statusu ili tituli pojedinca. Drugim riječima, troškovi osoblja povezani, na primjer, s administrativnom zadaćom koju je obavio pripadnik akademske zajednice plaćaju se u okviru kategorije „administrativno osoblje". O načinima isplate naknada osoblju koje sudjeluje u projektu dogovorit će se zajednički organizacije koje sudjeluju u projektu, potvrdit će ih voditelji nadležni za zapošljavanje te će ti načini biti uključeni u sporazume o partnerstvu koje će partneri potpisati na početku provedbe projekta.

Na izračun bespovratnih sredstava primjenjivat će se jedinični troškovi zemlje u kojoj je radnik zaposlen, neovisno o tome u kojoj će izvršavati zadaće (tj. jedinični troškovi člana organizacije iz zemlje A koji radi (dijelom) u zemlji B izračunavat će se prema jediničnim troškovima zemlje A).

	Voditelj	**Nastavnik / voditelj osposobljavanja / istraživač / osoba koja radi s mladima**	**Tehničar**	**Administrativno osoblje**[198]
	B4.1	**B4.2**	**B4.3**	**B4.4**
Izrael	166	132	102	92
Albanija, Angola, Antigva i Barbuda, Argentina, Barbados, Bosna i Hercegovina, Brazil, Cookovi otoci, Côte d'Ivoire, Crna Gora, Čile, Dominika, državno područje Ukrajine priznato	108	80	57	45

[198] Studenti mogu raditi na projektu i njihove se plaće mogu isplatiti iz troškova osoblja (administrativnog osoblja) ako su potpisali ugovor o radu s ustanovom članicom konzorcija.

međunarodnim pravom, Gabon, Grenada, Kolumbija, Komori, Kosovo[199], Libanon, Libija, Meksiko, Nigerija, Peru, Sejšeli, Srbija, Sveti Kristofor i Nevis, Sveta Lucija, Sveti Kristofor i Nevis, Sveti Toma i Prinsipe, Sveti Vincent i Grenadini, Tajland, Urugvaj, Venezuela, Zambija, Zimbabve				
Afganistan, Azerbajdžan, Bahami, Bolivija, Burkina Faso, Dominikanska Republika, državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom, Džibuti, Ekvador, El Salvador, Gruzija, Gvatemala, Gvineja Bisau, Haiti, Iran, Irak, Jamajka, Jordan, Južna Afrika, Kamerun, Kazahstan, Kenija, Kina, Kongo, Kostarika, Maroko, Mikronezija, Mozambik, Namibija, Palestina[200], Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Senegal, Surinam, Svazi, Trinidad i Tobago, Vanuatu	77	57	40	32
Alžir, Armenija, Bangladeš, Belize, Benin, Bjelarus, Bocvana, Burundi, Butan, Čad, Demokratska Republika Kongo, Demokratska Republika Timor-Leste, Egipat, Ekvatorska Gvineja, Eritreja, Etiopija, Fidži, Filipini, Gambija, Gana, Gvajana, Gvineja, Honduras, Indija, Indonezija, Jemen, Južni Sudan, Kabo Verde, Kambodža, Kirgistan, Kiribati, Koreja (DNR), Kuba, Laos, Lesoto, Liberija, Madagaskar, Malavi, Maldivi, Malezija, Mali, Maršalovi Otoci, Mauricijus, Mauritanija, Mjanmar, Moldova, Mongolija, Nauru, Nepal, Niger, Nikaragva, Niue, Pakistan, Palau, Ruanda, Samoa, Salomonovi Otoci, Sijera Leone, Sirija, Somalija, Središnja Afrička Republika, Sudan, Šri Lanka, Tadžikistan, Tanzanija, Togo, Tonga, Tunis, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Uzbekistan, Vijetnam	47	33	22	17

[199] Tim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1244 i Mišljenjem ICJ-a o Deklaraciji o neovisnosti Kosova.

[200] Tim se nazivom ne izražava priznavanje Palestinske države i ne dovode se u pitanje pojedinačna stajališta država članica o tom pitanju

JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU POVEZANOM S MLADIMA

KOJI SU CILJEVI PROJEKTA JAČANJA KAPACITETA?

Cilj je projekta jačanja kapaciteta u području mladih:

- poticati suradnju i razmjenu u području povezanom s mladima između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja iz različitih regija[201] svijeta
- poboljšati kvalitetu i priznavanje rada s mladima, neformalnog učenja i volontiranja u partnerskim zemljama i jačati njihove sinergije i komplementarnost s drugim odgojno- obrazovnim sustavima, tržištem rada i društvom
- poticati razvoj, ispitivanje i pokretanje pravila i programa mobilnosti za neformalno učenje na regionalnoj razini (tj. unutar regija i među regijama svijeta)
- promicati transnacionalnu mobilnost u svrhu neformalnog učenja između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja, s posebnim naglaskom na mlade s manje mogućnosti, radi poboljšanja razine kompetencija sudionika i poticanja njihova aktivnog sudjelovanja u društvu.

ŠTO JE PROJEKT JAČANJA KAPACITETA?

Projekti jačanja kapaciteta projekti su transnacionalne suradnje utemeljeni na multilateralnom partnerstvu među organizacijama aktivnima u području povezanom s mladima u zemljama sudionicama programa i partnerskim zemljama. Oni mogu uključivati i organizacije iz područja obrazovanja i osposobljavanja te iz drugih društveno-gospodarskih sektora.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU PROJEKTA JAČANJA KAPACITETA?

U okviru projekata jačanja kapaciteta trebale bi se provoditi aktivnosti kojima se:

- promiče strateška suradnja između organizacija mladih s jedne strane i javnih tijela u partnerskim zemljama s druge strane
- promiče suradnja između organizacija mladih i organizacija u području obrazovanja i osposobljavanja te s predstavnicama poduzeća i tržišta rada
- jačaju kapacitete vijeća mladih, platforma za mlade te lokalnih, regionalnih i nacionalnih tijela koja se bave mladima u partnerskim zemljama
- jačaju upravljanje, vodstvo, kapacitete inovacija i internacionalizaciju organizacija za mlade u partnerskim zemljama
- pokreće, ispituje i provodi praksa rada s mladima, kao što su:

- alati i metode za društveni i profesionalni razvoj osoba koje rade s mladima i voditelja osposobljavanja
- neformalne metode učenja, posebno one kojima se promiče stjecanje/poboljšanje kompetencija, uključujući vještine medijske pismenosti
- novi oblici praktičnog učenja i simulacije situacija iz stvarnog života u društvu novi oblici rada s mladima, posebno strateška uporaba otvorenog i fleksibilnog učenja, virtualne mobilnosti, otvorenih obrazovnih sadržaja i boljeg iskorištavanja potencijala informacijskih i komunikacijskih tehnologija
- suradnja, umrežavanje i aktivnosti suradničkog učenja kojima se potiče učinkovito upravljanje, internacionalizacija i vodstvo u organizacijama za rad s mladima.

Sljedeće se aktivnosti mogu provoditi u okviru projekta jačanja kapaciteta:

[201] U okviru te aktivnosti regija se definira kao skupina zemalja koje pripadaju određenom makrogeografskom području.

Aktivnosti jačanja kapaciteta:

- aktivnosti kojima se potiču dijalog o politici, suradnja, umrežavanje i razmjena prakse u području povezanom s mladima, kao što su konferencije, radionice i sastanci
- velika događanja za mlade
- kampanje informiranja i podizanja svijesti
- razvoj alata za informiranje, komunikaciju i medije
- razvoj metoda, alata i materijala za rad s mladima te kurikuluma za rad s mladima, modula za osposobljavanje i dokumentacijskih instrumenata, kao što je Youthpass
- stvaranje novih načina rada s mladima i pružanje osposobljavanja i potpore, posebno preko otvorenih i fleksibilnih materijala za učenje, virtualne suradnje i otvorenih obrazovnih sadržaja.

Aktivnosti mobilnosti:

- razmjene mladih[202] između zemalja sudionica programa i prihvatljivih partnerskih zemalja
- volonterske aktivnosti[203] iz prihvatljivih partnerskih zemalja i u njih
- mobilnost osoba koje rade s mladima[204] između zemalja sudionica programa i prihvatljivih programskih zemalja.

Na osnovi geografske pokrivenosti postoje četiri vrste projekata jačanja kapaciteta:

- Projekti jačanja kapaciteta između organizacija koje djeluju u području povezanom s mladima u zemljama sudionicama programa i u **ostalim partnerskim zemljama** (iz 5. – 14. regije; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča)

  Tim se projektima, koje prijavljuju organizacije iz zemalja sudionica programa, nastoji ojačati kapacitet organizacija provedbom aktivnosti jačanja kapaciteta te oni mogu sadržavati aktivnosti mobilnosti.

- Projekti jačanja kapaciteta između organizacija koje djeluju u području povezanom s mladima u zemljama sudionicama programa i u partnerskim zemljama sa zapadnog Balkana (1. regija – vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča) – **projekti programskog prozora za mlade zapadnog Balkana**

  Tim se projektima, koje prijavljuju organizacije sa sjedištem na zapadnom Balkanu (1. regija), nastoji ojačati kapacitet organizacija mladih provedbom aktivnosti jačanja kapaciteta te oni mogu sadržavati aktivnosti mobilnosti.

- Projekti jačanja kapaciteta između organizacija koje djeluju u području povezanom s mladima u zemljama sudionicama programa i u partnerskim zemljama Istočnog partnerstva (2. regija – vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča) – **projekti programskog prozora za mlade Istočnog partnerstva**[205]

  Tim se projektima, koje prijavljuju organizacije sa sjedištem u zemljama Istočnog partnerstva (2. regija), nastoji ojačati kapacitet organizacija mladih provedbom jedne od dviju vrsta projekata navedenih u nastavku:

  - **Stipendije civilnog društva za mlade:**

  Uključivi participativni projekti ojačat će kapacitete organizacija za mlade i osoba koje rade s mladima za izgradnju konstruktivnih odnosa s različitim partnerima, uključujući javna tijela i organizacije civilnog društva. Odabrani mladi predvodnici – „stipendisti" – iz organizacija podnositeljica zahtjeva unaprijedit će svoje vještine i kompetencije u području razvoja politike aktivnostima mobilnosti i radom u organizacijama primateljicama u zemljama sudionicama programa. Aktivnosti moraju uključivati transnacionalne aktivnosti mobilnosti u svrhu neformalnog učenja kao što su, primjerice, programi mentorstva i praćenja rada. U okviru provedbe projekta, po povratku u svoje organizacije pošiljateljice mladi predvodnici morat će provoditi i male projekte angažiranosti u politici za mlade.

[202] Za detaljan opis te aktivnosti vidjeti odjeljak „Ključna aktivnost 1: projekt mobilnosti za mlade i osobe koje rade s mladima" u dijelu B ovog Vodiča.
[203] Isto kao i prethodno.
[204] Isto kao i prethodno.
[205] Financirano iz programa EU4youth

- **Partnerstvo za poduzetništvo:**

  Projektima se promiču obrazovanje u području poduzetništva mladih[206] i društveno poduzetništvo među mladima s pomoću transnacionalnih neformalnih projekata učenja utemeljenih na višestranim partnerstvima među organizacijama koje djeluju u spomenutim područjima, uključujući poslovanje. Prioritet će imati projekti koji nude praktična rješenja za društvene izazove prisutne u zajednicama podrijetla i iskorištavaju gospodarski potencijal regije, među ostalim i sudjelovanjem privatnog sektora. Ta vrsta projekta može sadržavati i aktivnosti mobilnosti.

  Europska komisija predviđa da će otprilike 60 % dostupnih sredstava raspodijeliti „stipendijama civilnog društva za mlade", a 40 % „partnerstvu za poduzetništvo".

- Projekti jačanja kapaciteta između organizacija koje djeluju u području povezanom s mladima u zemljama sudionicama programa i Tunisa[207]

  Tim se projektima, koje prijavljuju organizacije sa sjedištem u Tunisu, nastoji ojačati kapacitet organizacija provedbom aktivnosti jačanja kapaciteta te oni mogu sadržavati aktivnosti mobilnosti.

  Prethodno navedene projekte u okviru tri programska prozora – zapadni Balkan, zemlje Istočnog partnerstva, zemlje južnog Mediterana – prijavljuju organizacije čije je sjedište u jednoj od predmetnih partnerskih zemalja u susjedstvu EU-a u okviru programskog prozora kojim su obuhvaćene, a u projekte mogu biti uključene partnerske organizacije iz drugih zemalja iste regije. Pojam „prozor" odnosi se na činjenicu da se dodatna financijska sredstva EU-a dodjeljuju programu Erasmus+ kako bi se povećale mogućnosti za suradnju mladih s partnerskim zemljama u susjedstvu EU-a[208].

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SU UKLJUČENE U PROJEKT JAČANJA KAPACITETA?

Projekt jačanja kapaciteta uključuje:

- Podnositelja zahtjeva/koordinatora: organizacija koja podnosi prijedlog projekta u ime svih partnera. Ako je projekt odobren, podnositelj zahtjeva/koordinator: 1) snosi financijsku i pravnu odgovornost za cijeli projekt prema izvršnoj agenciji; 2) koordinira projekt u suradnji sa svim drugim partnerima uključenima u projekt; 3) prima financijsku potporu EU-a iz programa Erasmus+ i odgovoran je za raspodjelu sredstava među partnerima uključenima u projekt.
- Partnere: organizacije koje aktivno pridonose pripremi, provedbi i ocjenjivanju projekta jačanja kapaciteta.
- Pridružene subjekte (izborno): organizacije koje pridonose ostvarenju ciljeva i aktivnosti projekta. Pridruženi subjekti moraju se navesti u zahtjevu za bespovratna sredstva i ispunjavati zahtjeve navedene u Prilogu III. (Pojmovnik) ovom Programskom vodiču.

Ako je projektom predviđena provedba razmjena mladih, volonterskih aktivnosti i/ili mobilnosti osoba koje rade s mladima, organizacije sudionice uključene u te aktivnosti preuzimaju sljedeće uloge i zadaće:

- Organizacija pošiljateljica: odgovorna za slanje mladih u inozemstvo (to uključuje: organiziranje praktičnih detalja, pripremu sudionika prije odlaska, pružanje potpore sudionicima u svim fazama projekta).
- Organizacija primateljica: odgovorna za organizaciju aktivnosti, razvoj programa aktivnosti za sudionike u suradnji sa sudionicima i partnerskim organizacijama, pružanje potpore sudionicima u svim fazama projekta.

Nadalje, sudjelovanje u volonterskoj aktivnosti mora za volontere biti besplatno, osim mogućeg doprinosa za putne troškove (ako se ti troškovi ne pokrivaju u potpunosti bespovratnim sredstvima iz programa Erasmus+) i dodatne troškove koji nisu povezani s provedbom aktivnosti. Nužni troškovi sudjelovanja volontera u aktivnosti obuhvaćeni su bespovratnim sredstvima programa Erasmus+ ili drugim sredstvima koja osiguravaju organizacije sudionice.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU ZA OCJENJIVANJE PROJEKTA JAČANJA KAPACITETA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti projekt jačanja kapaciteta kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+:

[206]. Poduzetništvo ne uključuje samo poslovnu dimenziju, već se smatra i načinom razvoja vještina kao što su poduzimanje rizika i rješavanje problema kojima se olakšava postizanje životnih ciljeva i ciljeva obrazovanja.

[207] Tu aktivnost treba odobriti Odbor Europskog instrumenta za susjedstvo.

[208] Aktivnosti mobilnosti koje se provode u suradnji s partnerskim zemljama u susjedstvu zemalja EU-a, ali koje je prijavila partnerska organizacija u zemlji sudionici programa mogu dobiti potporu u okviru ključne aktivnosti 1: Projekt mobilnosti za mlade i osobe koje rade s mladima i u okviru ključne aktivnosti 3: Susreti mladih i donositelja odluka u području povezanom s mladima.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti bilo koja javna ili privatna organizacija, zajedno sa svojim pridruženim subjektima (ako ih ima), s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili u partnerskoj zemlji iz regija 1., 2., od 5. do 13. i iz Tunisa, kako je definirano u odjeljku „Prihvatljive zemlje" Programskog vodiča programa Erasmus+. Ta organizacija, na primjer, može biti: ▪ neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija (uključujući europske nevladine organizacije za mlade) ▪ nacionalno vijeće mladih ▪ javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini ▪ škola / institut / obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do višeg sekundarnog obrazovanja, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih) ▪ javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) ▪ socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate ▪ visoko učilište ▪ znanstveni institut ▪ zaklada ▪ centar za osposobljavanje organizirano među više poduzeća ▪ kulturna organizacija, knjižnica, muzej ▪ tijelo koje pruža usluge stručnog savjetovanja i informiranja. Organizacije iz prihvatljivih partnerskih zemalja mogu sudjelovati u projektu samo kao partneri (ne kao podnositeljice zahtjeva).
Tko se može prijaviti?	Svaka: ▪ neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija (uključujući europske nevladine organizacije za mlade) ▪ nacionalno vijeće mladih ▪ javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini. **Za projekte između zemalja sudionica programa i drugih partnerskih zemalja iz regija od 5. do 13.:** podnositelj mora imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa, a podnosi zahtjev u ime svih organizacija uključenih u projekt. Druge vrste organizacija mogu biti uključene samo kao partneri, a ne kao podnositelji zahtjeva. **Za projekte programskog prozora za mlade zapadnog Balkana:** Podnositelj zahtjeva mora imati poslovni nastan na zapadnom Balkanu **Za projekte programskog prozora za mlade Istočnog partnerstva:** Podnositelj zahtjeva mora imati poslovni nastan u zemlji Istočnog partnerstva. Uz prethodno navedene vrste prihvatljivih organizacija podnositeljica zahtjeva, prihvatljivi su podnositelji zahtjeva i privatna poduzeća, uključujući socijalna poduzeća. **Za projekte programskog prozora za mlade iz Tunisa:** Podnositelj zahtjeva mora imati poslovni nastan u Tunisu. Podnositelji zahtjeva moraju – do određenog roka za podnošenje prijedloga – biti registrirani kao pravne osobe najmanje godinu dana.
Broj i profil organizacija sudionica	Projekti jačanja kapaciteta transnacionalni su projekti i uključuju najmanje 3 organizacije sudionice iz 3 različite zemlje od kojih je najmanje jedna zemlja sudionica programa i jedna je prihvatljiva partnerska zemlja. U projekte koji se financiraju u okviru jednoga od programskih prozora ne smiju biti uključene organizacije sudionice /sudionici iz ostalih susjednih regija.
Trajanje projekta	Od 9 mjeseci do 2 godine. Trajanje se mora odabrati u fazi podnošenja prijave ovisno o cilju projekta i vrsti predviđenih aktivnosti.

Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualne medije i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava do sljedećih datuma: ▪ **8. ožujka u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. srpnja do 31. prosinca iste godine
Kako predati zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Jedan podnositelj zahtjeva smije predati samo jedan prijedlog projekta po roku za podnošenje prijedloga. Raspored za svaku aktivnost koja se planira u okviru projekta mora se priložiti uz obrazac zahtjeva.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA RAZMJENE MLADIH

Trajanje aktivnosti	Od 5 do 21 dana, ne uključujući vrijeme putovanja.
Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora provoditi u zemlji jedne od organizacija koje sudjeluju u aktivnosti.
Prihvatljivi sudionici	Mladi u dobi od 13 do 30 godina[209] koji imaju prebivalište u zemljama organizacije pošiljateljice i primateljice.
Broj sudionika	Najmanje 16 i najviše 60 sudionika (voditelji skupina nisu uključeni). Najmanje 4 sudionika po skupini (voditelji skupina nisu uključeni). Svaka nacionalna skupina mora imati barem jednog voditelja skupine. Voditelj skupine odrasla je osoba koja prati mlade ljude koji sudjeluju u razmjenama mladih kako bi se osiguralo njihovo učinkovito učenje, zaštita i sigurnost.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA VOLONTERSKE AKTIVNOSTI

Akreditacija	Sve organizacije sudionice koje imaju poslovni nastan u zemlji sudionici programa ili u jednoj od partnerskih zemalja u susjedstvu EU-a moraju imati valjanu akreditaciju u trenutku relevantnog roka za podnošenje prijave (više informacija potražite u relevantnom odjeljku u Prilogu I. ovom Vodiču).
Trajanje aktivnosti	Od 60 dana do 12 mjeseci.
Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	**Volonter iz zemlje sudionice programa** mora obavljati svoju službu u jednoj od partnerskih zemalja na koje se projekt odnosi. **Volonter iz prihvatljive partnerske zemlje** mora obavljati svoju službu u jednoj od zemalja sudionica programa na koje se projekt odnosi.
Prihvatljivi sudionici	Mladi u dobi od 17 do 30 godina[210] s prebivalištem u zemlji u kojoj se nalazi njihova organizacija pošiljateljica. Volonter može sudjelovati samo u jednoj volonterskoj aktivnosti programa Erasmus+. **Iznimka:** volonteri koji su sudjelovali u volonterskoj aktivnosti u trajanju od najviše 2 mjeseca mogu sudjelovati u dodatnoj volonterskoj aktivnosti.

[209] Molimo vas da uzmete u obzir i sljedeće: donja dobna granica – sudionici moraju imati minimalnu zahtijevanu dob na početku provedbe aktivnosti; gornja dobna granica – sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice na dan isteka roka za podnošenje prijava.

[210] Vidjeti prethodnu napomenu.

Broj sudionika	Najviše 30 volontera za cijeli projekt jačanja kapaciteta.

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST OSOBA KOJE RADE S MLADIMA TRAJANJE AKTIVNOSTI

Trajanje aktivnosti	Od 5 dana do 2 mjeseca, ne uključujući vrijeme putovanja.
Mjesto/mjesta provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora provoditi u zemlji jedne od organizacija koje sudjeluju u aktivnosti
Prihvatljivi Sudionici	Nema dobne granice. Sudionici, osim voditelja osposobljavanja i posrednika, moraju imati prebivalište u zemlji u kojoj se nalazi njihova organizacija pošiljateljica ili primateljica.
Broj sudionika	Do 50 sudionika (uključujući, ako je primjenjivo, voditelje osposobljavanja i posrednike) za svaku aktivnost koja je planirana u okviru projekta.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje I odabir**. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekt se ocjenjuje na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost projekta (najviše 20 bodova)	▪ Relevantnost prijedloga za ciljeve aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi projekta jačanja kapaciteta") ▪ Stupanj do kojeg: - ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su relevantna za organizacije sudionice i ciljne skupine - prijedlog je inovativan i/ili nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode - aktivnosti jačanja kapaciteta jasno su definirane, a cilj im je osnažiti kapacitete organizacija sudionica - projekt uključuje mlade s manje mogućnosti. U pogledu projekata „partnerstvo za poduzetništvo": ▪ Stupanj do kojeg projekti nude: - praktična rješenja za društvene izazove prisutne u zajednicama podrijetla i iskorištavaju gospodarski potencijal regije, među ostalim i sudjelovanjem privatnog sektora - aktivnosti mobilnosti stipendista iz zemalja Istočnog partnerstva u zemlje sudionice programa Erasmus+ koje su relevantne za ta praktična rješenja.
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 30 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze pripreme, provedbe, praćenja, vrednovanja I širenja rezultata ▪ Usklađenost između ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta predloženih neformalnih metoda učenja ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika te dosljedna uporaba europskih alata za transparentnost i priznavanje ▪ Postojanje i važnost mjera za kontrolu kvalitete kako bi se osiguralo da je provedba projekta visoke kvalitete, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ Stupanj do kojeg je projekt troškovno učinkovit i do kojeg se njime raspodjeljuju primjerena sredstva za svaku aktivnost Ako su projektom predviđene aktivnosti mobilnosti: ▪ Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti mobilnosti.
Kvaliteta projektnog tima I sporazuma o suradnji (najviše 30 bodova)	▪ Stupanj do kojeg: - projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s nužnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih vidova projekta - raspodjela odgovornosti i zadaća pokazuje predanost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica. ▪ Postojanje učinkovitih mehanizama za koordinaciju između organizacija sudionica te s drugim relevantnim dionicima.
Učinak i širenje (najviše 20 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje ishoda projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice, za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini ▪ Kvaliteta plana širenja: primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na razmjenu ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica. ▪ Ako je relevantno, u projektu se opisuje kako će materijali, dokumenti i producirani medijski sadržaji biti besplatno dostupni i kako će se promovirati s pomoću otvorenih licencija bez nesrazmjernih ograničenja ▪ Kvaliteta planova za osiguranje održivosti projekta: može li se projektom i nakon uporabe bespovratnih sredstava EU-a postizati učinak i rezultati.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, moraju dobiti najmanje polovinu najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 10 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „učinak i širenje" te 15 bodova za kategorije „kvaliteta plana i provedbe projekta" i „kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju").

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O TOJ AKTIVNOSTI?

IZVANREDNI TROŠKOVI

Ako doprinos standardnih jediničnih troškova nije dovoljan za pokrivanje putnih troškova, podnositeljima zahtjeva omogućit će se potraživanje financijske potpore pod proračunskom stavkom „izvanredni troškovi" (do najviše 80 % ukupnih prihvatljivih troškova: vidjeti: „Koja su pravila financiranja?"). Ta mogućnost dostupna je uz uvjet da podnositelj zahtjeva može dokazati da se u skladu sa standardnim pravilima financiranja (na temelju doprinosa jediničnim troškovima utvrđenima s obzirom na raspon udaljenosti) ne pokriva najmanje 70 % putnih troškova sudionika.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila financiranja (u EUR):

Najveća bespovratna sredstva dodijeljena za projekt jačanja kapaciteta: **150 000 EUR**

Prihvatljivi troškovi		**Mehanizam financiranja**	**Iznos**	**Pravilo za dodjelu**
Troškovi aktivnosti	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti jačanja kapaciteta projekta (osim aktivnosti mobilnosti) uključujući: ▪ troškove informacijske I komunikacijske tehnologije (IKT) ▪ transnacionalne projektne sastanke između partnera u projektu za potrebe provedbe i koordinacije, za konferencije I velika događanja za mlade (isključujući putne troškove): - smještaj i lokalni prijevoz - troškove vize i osiguranja - najam prostorija za sastanke, konferencije i druga događanja - troškove tumačenja - troškove vanjskih govornika ▪ intelektualne proizvode i širenje rezultata projekta - Proizvodnja - Prijevod - Troškovi širenja i/ili informiranja ▪ jezičnu, međukulturnu i sa zadaćama povezanu pripremu sudionika u aktivnostima mobilnosti ▪ troškove financijske revizije projekta Neizravni troškovi: paušalni iznos koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova projekta prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova koji čine opće administrativne troškove korisnika koji se mogu naplatiti projektu (npr. računi za električnu energiju ili internet, troškovi prostora, troškovi stalnih zaposlenika).	Stvarni troškovi	Najviše 80 % Ukupnih prihvatljivih troškova.	Uvjet: traženi Proračun opravdan je u odnosu na Planirane aktivnosti. Troškovi osoblja ne smatraju se prihvatljivim troškovima.

Putni troškovi	Putni troškovi za transnacionalne projektne sastanke između partnera u projektu za potrebe provedbe i koordinacije, za konferencije i velika događanja za mlade	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 10 do 99 km: 20 EUR po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom koji podupire Europska komisija. Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava EUa za povratno putovanje.
			Za udaljenosti od 100 do 499 km: 180 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 500 do 1999 km: 275 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 2000 do 2999 km: 360 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 3000 do 3999 km: 530 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 4000 do 7999 km: 820 EUR po sudioniku	
			Za udaljenosti od 8000 km ili više: 1500 EUR po sudioniku[211]	

[211] Uključujući voditelje osposobljavanja, posrednike i osobe u pratnji.

A) PRAVILA FINANCIRANJA ZA RAZMJENE MLADIH KOJE SE ODVIJAJU U OKVIRU PROJEKATA JAČANJA KAPACITETA (IZBORNO FINANCIRANJE)

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 10 do 99 km: **20 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 100 do 499 km: **180 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 500 do 1999 km: **275 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 2000 do 2999 km: **360 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 3000 do 3999 km: **530 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 4000 do 7999 km: **820 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 8000 km ili više: **1500 EUR** po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija[212]. Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojim će se financirati povratno putovanje[213]
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti u okviru projekta (uključujući troškove za pripremne aktivnosti, hranu, smještaj, lokalni prijevoz, prostorije, osiguranje, opremu i materijale, vrednovanje, širenje i iskorištavanje rezultata te prateće aktivnosti).	Doprinos jediničnim troškovima	B4.1 po danu aktivnosti po sudioniku[214]	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).
Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom i osobe u pratnji (uključujući putne troškove i troškove boravka ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „organizacijska potpora").	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za posebne potrebe mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
Izvanredni troškovi	Troškovi za potporu sudjelovanja mladih s manje mogućnosti pod jednakim uvjetima (osim putnih troškova i boravka za sudionike). Troškovi vize i povezani troškovi, dozvole boravka, cjepiva, liječničke potvrde. Visoki putni troškovi sudionika (za pojedinosti pogledajte odjeljak „Što biste još trebali znati o toj mjeri").	Stvarni troškovi	Visoki putni troškovi: najviše do 80 % prihvatljivih troškova Ostali troškovi: 100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu prijave

[212] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_hr.htm

[213] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se održava u Rimu (Italija), podnositelj zahtjeva a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za putne troškove sudionika od Madrida do Rima i natrag (275 EUR).

[214] Uključujući voditelje skupina i osobe u pratnji.

B) PRAVILA FINANCIRANJA ZA VOLONTERSKE AKTIVNOSTI KOJE SE ODVIJAJU U OKVIRU PROJEKATA JAČANJA KAPACITETA (IZBORNO FINANCIRANJE)

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 10 do 99 km: **20 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 100 do 499 km: **180 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 500 do 1999 km: **275 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 2000 do 2999 km: **360 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 3000 do 3999 km: **530 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 4000 do 7999 km: **820 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 8000 km ili više: **1500 EUR** po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija[215]. Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojim će se financirati povratno putovanje[216]
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti u okviru projekta (uključujući troškove za pripremne aktivnosti, hranu, smještaj, lokalni prijevoz, prostorije, osiguranje, opremu I materijale, vrednovanje, širenje i iskorištavanje rezultata te prateće aktivnosti).	Doprinos jediničnim troškovima	B4.3 po danu po volonteru[217]	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti)
Pojedinačna potpora	Džeparac" volonteru za dodatne osobne troškove.	Doprinos jediničnim troškovima	B4.4 po danu po volonteru	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti)
Potpora za posebne potrebe	Troškovi boravka osoba u pratnji i putni troškovi ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunske kategorije „putovanje". Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom (uključujući putne troškove i troškove boravka ako su opravdani i ako	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za posebne potrebe mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva

[215] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_hr.htm

[216] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se održava u Rimu (Italija), podnositelj zahtjeva a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za putne troškove sudionika od Madrida do Rima i natrag.

[217] Uključujući osobe u pratnji za volontere s manje mogućnosti.

	bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „organizacijska potpora").			
Izvanredni troškovi	Troškovi za podupiranje sudjelovanja mladih s manje mogućnosti pod jednakim uvjetima, uključujući troškove posebne pripreme i pojačanog mentorstva (osim putnih troškova i troškova organizacijske potpore za sudionike i osobe u pratnji). Troškovi vize i povezani troškovi, dozvole boravka, cjepiva, liječničke potvrde. Visoki putni troškovi sudionika (za pojedinosti pogledajte odjeljak „Što biste još trebali znati o toj mjeri").	Stvarni troškovi	Visoki putni troškovi: najviše do 80 % prihvatljivih troškova Ostali troškovi: 100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu prijave

C) PRAVILA FINANCIRANJA ZA MOBILNOST OSOBA KOJE RADE S MLADIMA KOJA SE ODVIJA U OKVIRU PROJEKTA JAČANJA KAPACITETA (IZBORNO FINANCIRANJE)

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 10 do 99 km: **20 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 100 do 499 km: **180 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 500 do 1999 km: **275 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 2000 do 2999 km: **360 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 3000 do 3999 km: **530 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 4000 do 7999 km: **820 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 8000 km ili više: **1500 EUR** po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija[218]. Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja za izračun iznosa bespovratnih sredstava EU-a kojim će se financirati povratno putovanje[219]
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti u okviru projekta (uključujući troškove za pripremne aktivnosti, hranu, smještaj, lokalni prijevoz, prostorije, osiguranje, opremu I materijale, vrednovanje, širenje i iskorištavanje rezultata te prateće aktivnosti).	Doprinos jediničnim troškovima	B4.2 po sudioniku[220] po danu aktivnosti. Najviše 1100 EUR po sudioniku.	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).

[218] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_hr.htm

[219] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se održava u Rimu (Italija), podnositelj zahtjeva a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za putne troškove sudionika od Madrida do Rima i natrag (275 EUR).

[220] Uključujući voditelje osposobljavanja, posrednike i osobe u pratnji.

Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom i osobe u pratnji (uključujući putne troškove i troškove boravka ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „organizacijska potpora").	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za posebne potrebe mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
Izvanredni troškovi	Troškovi vize i povezani troškovi, dozvole boravka, cjepiva, liječničke potvrde. Visoki putni troškovi (za pojedinosti pogledajte odjeljak „Što biste još trebali znati o toj mjeri").	Stvarni troškovi	Visoki putni troškovi: najviše do 80 % prihvatljivih troškova Ostali troškovi: 100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje izvanrednih troškova mora biti obrazložen u obrascu prijave

D) ORGANIZACIJSKA I POJEDINAČNA POTPORA

Iznosi ovise o zemlji u kojoj se provodi aktivnost mobilnosti.

	Organizacijska potpora		**Pojedinačna potpora**	
	Razmjene mladih (EUR po danu)	**Mobilnost osoba koje rade s mladima (EUR po danu)**	**Volonterske aktivnosti (EUR po danu)**	
	B4.1	**B4.2**	**B4.3**	**B4.4**
Belgija	42	65	26	4
Bugarska	32	53	17	4
Češka	32	54	17	5
Danska	45	72	26	6
Njemačka	41	58	23	5
Estonija	33	56	18	4
Irska	49	74	26	6
Grčka	38	71	21	5
Španjolska	34	61	18	5
Francuska	38	66	20	6
Hrvatska	35	62	19	5
Italija	39	66	21	5
Cipar	32	58	21	5
Latvija	34	59	19	4
Litva	34	58	18	4
Luksemburg	45	66	26	5
Mađarska	33	55	17	5
Malta	39	65	22	5
Nizozemska	45	69	26	5
Austrija	45	61	23	5
Poljska	34	59	18	4
Portugal	37	65	20	5
Rumunjska	32	54	17	3

Slovenija	34	60	20	4
Slovačka	35	60	19	5
Finska	45	71	26	5
Švedska	45	70	26	5
Ujedinjena Kraljevina	45	76	26	6
bivša jugoslavenska republika Makedonija	28	45	15	3
Island	45	71	26	6
Lihtenštajn	45	74	24	6
Norveška	50	74	26	6
Turska	32	54	17	4
partnerska zemlja	29	48	15	3

KLJUČNA MJERA 3.: POTPORA REFORMI POLITIKE

Aktivnosti kojima se podupire reforma politike usmjerene su na ostvarivanje ciljeva europskih politika, osobito strategije Europa 2020., Strateškog okvira za europsku suradnju i osposobljavanje (ET 2020) i Europske strategije za mlade.

KOJE SE MJERE PODUPIRU?

Sljedeća se aktivnost provodi putem ovog Vodiča kroz program:

- strukturirani dijalog: sastanci između mladih ljudi i donositelja odluka u području mladih.

U ovom dijelu B vodiča navedene su detaljne informacije o kriterijima i pravilima za financiranje koja se primjenjuju na ovu aktivnost.

Osim toga, Ključnom mjerom 3. obuhvaćene su brojne druge aktivnost kojima se podupire reforma politike u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ove aktivnosti izravno provodi Europska komisija ili se provode putem posebnih poziva na podnošenje prijedloga kojima upravlja Izvršna agencija. Više informacija dostupno je na web-mjestima Europske komisije, Izvršne agencije i nacionalnih agencija. U nastavku se nalazi kratak opis tih aktivnosti:

Znanje u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih, koje uključuje prikupljanje dokaza, analizu i suradničko učenje. A posebno:

- tematska stručnost i stručnost za određene države, studije o pitanjima politika i reformama, uključujući aktivnosti koje obavlja mreža Eurydice;
- potpora sudjelovanju država sudionica u programu Erasmus+ u europskim/međunarodnim anketama usmjerenim na praćenje posebnih trendova i razvoja, uključujući razvoj jezičnih sposobnosti u Europi;
- događanja u organizaciji predsjedništva EU-a, konferencije i sastanci na visokoj razini;
- razmjene iskustva i dobre prakse i suradničke revizije;
- potpora provedbi otvorenih metoda koordinacije.

Inicijative za inovacijske politike čiji je cilj razvoj novih politika i pripremanje njihove provedbe. Uključuju posebne pozive na podnošenje prijedloga kojima upravlja Izvršna agencija o: a) eksperimentima s europskim politikama koje predvode javna tijela na visokoj razini i koji uključuju testiranje političkih mjera na terenu u nekoliko država, na temelju pouzdanih metoda ocjenjivanja; b) projektima suradnje usmjerenim na budućnost za razvoj inovativnih politika.

Potpora europskim alatima za politike, posebno:

- alatima transparentnosti (vještine i kvalifikacije) kojima će se olakšati transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija te prijenos bodova, poticati osiguranje kvalitete, podržavati upravljanje vještinama i usmjeravanje. Ova će aktivnost također uključivati mreže kojima se pruža potpora provedbi tih alata;
- inteligentnim vještinama za razvoj i potporu europskim alatima kao što je Panorama vještina EU-a – internetska platforma;
- mrežama kojima se podupiru posebna područja politika kao što su pismenost i učenje odraslih te rad s mladima i informiranje mladih (SALTO i Eurodesk);
- posebnim alatima za visoko obrazovanje – razvoj i potpora alatima kao što su U-Multirank, potpora Bolonjskom procesu ili vanjskoj dimenziji visokog obrazovanja; nacionalni timovi stručnjaka za reformu visokog obrazovanja u susjedstvu i proširenje, te Rusija i Središnja Azija;
- posebnim alatima VET-a za provedbu Povelje mobilnosti u VET-u u cilju povećanja razine kvalitete organizirane mobilnosti i podržavanja nacionalnih tijela u području naukovanja radi povećanja kvalitete i ponude naukovanja diljem Europe.

Suradnja s međunarodnim organizacijama, kao što su OECD i Vijeće Europe. Ovom će se aktivnosti također poticati dijalog o politici s partnerskim državama i promicanje međunarodne privlačnosti europskog visokog obrazovanja u svijetu. Ovim će se također podržati mreža stručnjaka za visoko obrazovanje u partnerskim državama u susjedstvu EU-a i međunarodne organizacije studenata.

Dijalog sa zainteresiranim stranama, promicanje politike i programa, uključujući:

- suradnju s civilnim društvom u okviru koje se podupiru europske nevladine organizacije i europske mreže u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih preko posebnog poziva na podnošenje ponuda kojim upravlja Izvršna agencija;
- javna događanja, sastanke, rasprave i savjetovanja s donositeljima politika i dionicima o važnim pitanjima politika (kao što su Forum za obrazovanje, osposobljavanje i mlade i Europski tjedan mladih);

- strukturirani dijalog u području mladih, uključujući potporu Nacionalnim radnim skupinama te sastancima na kojima se promiče dijalog između mladih ljudi i donositelja odluka (vidjeti odjeljak u nastavku);
- aktivnosti jačanja svijesti, informiranja i širenja o rezultatima i prioritetima politika, o programu Erasmus+, njegovim rezultatima i mogućim sinergijama s drugim programima EU-a, posebno Europskim strukturnim i investicijskim fondovima.

Aktivnosti koje se provode putem ove Ključne mjere usmjerene su na:

- poboljšanje kvalitete, učinkovitosti i ravnopravnosti sustava obrazovanja i osposobljavanja i politika za mlade preko otvorenih metoda koordinacije;
- podupiranje provedbe općih preporuka i posebnih preporuka za države koje su rezultat europskih semestara;
- promicanje transnacionalne suradnje i uzajamnog učenja između nadležnih tijela na najvišoj političkoj razini u cilju ispitivanja i unaprjeđenja sustava, struktura i procesa;
- razvoj znanja i analitičke sposobnosti za podupiranje politike utemeljene na dokazima u okviru Strateškog okvira za suradnju u obrazovanju i osposobljavanju (ET2020), Europske strategije za mlade i posebnih programa politika, kao što su Bolonjski i Kopenhaški proces;
- pružanje pouzdanih i usporedivih međunarodnih podataka i odgovarajućih sekundarnih analiza za donošenje europskih i međunarodnih politika, olakšavanje prikupljanja i analize dokaza za ocjenjivanje i praćenje provedbe inovativnih politika i za poticanje prenosivosti i mogućnosti širenja;
- podupiranje europskih mreža i provedbu alata kojima se potiče transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija stečenih formalnim, neformalnim i informalnim učenjem;
- podupiranje aktivne uključenosti mreža civilnog društva i nevladinih organizacija u provedbi politike;
- podupiranje strukturiranog dijaloga s mladim ljudima i poticanje njihovog aktivnog sudjelovanja u demokratskom društvu;
- podupiranje razmjena dobre prakse, dijaloga, uzajamnog učenja i suradnje između donositelja politika, praktičara i dionika iz država sudionica u Programu i partnerskih država;
- jačanje svijesti o rezultatima europskih politika i programu Erasmus+ i omogućivanje njihovog iskorištavanja na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini. Povećanje profila i privlačnosti europskog visokog obrazovanja u cijelom svijetu;
- poticanje sinergija s drugim programima EU-a, kao što su europski strukturni i ulagački fondovi te s programima financiranja na nacionalnoj ili regionalnoj razini.

STRUKTURIRANI DIJALOG: SASTANCI MLADIH I DONOSITELJA ODLUKA U PODRUČJU MLADIH

KOJI JE CILJ SASTANAKA ZA STRUKTURIRANI DIJALOG?

U okviru te aktivnosti promiče se aktivno sudjelovanje mladih u demokratskom životu i potiče rasprava o pitanjima usmjerenima na teme i prioritete utvrđene u strukturiranom dijalogu i obnovljenom političkom okviru u području mladih. Strukturirani dijalog naziv je za rasprave mladih i donositelja politika za mlade radi ostvarivanja rezultata koji su korisni za oblikovanje javnih politika.

Rasprava je strukturirana oko prioriteta i rokova te uključuje događanja na kojima mladi raspravljaju o dogovorenim temama međusobno i s donositeljima politika, stručnjacima za rad s mladima i predstavnicima javnih tijela zaduženih za mlade. Više informacija o strukturiranom dijalogu dostupno je na stranicama Europske komisije.

ŠTO SU TO SASTANCI ZA STRUKTURIRANI DIJALOG?

Projekti u okviru strukturiranog dijaloga mogu biti u obliku sastanaka, konferencija, savjetovanja i događanja. Tim se događanjima promiče aktivno sudjelovanje mladih u demokratskom životu Europe i njihova interakcija s donositeljima odluka. Zahvaljujući tim događanjima mladi mogu izraziti svoje mišljenje (oblikovanjem stajališta, prijedloga i preporuka) o tome kako bi se politike za mlade trebale oblikovati i provoditi u Europi.

Projekt strukturiranog dijaloga sastoji se od tri faze:

- planiranje i priprema
- provedba aktivnosti
- vrednovanje (uključujući razmišljanja o mogućem nastavku).

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU TE AKTIVNOSTI?

Projekti u okviru te aktivnosti mogu uključivati jednu ili više sljedećih aktivnosti:

- nacionalne sastanke i transnacionalne/međunarodne seminare koji omogućuju informiranje, rasprave i aktivno sudjelovanje mladih – u dijalogu s donositeljima odluka o mladima – o pitanjima koja su važna za strukturirani dijalog ili Strategiju EU-a za mlade
- nacionalne sastanke i transnacionalne seminare kojima se priprema temelj za službene konferencije za mlade koje država članica koja predsjeda Europskom unijom organizira tijekom svakog semestra
- događanja kojima se promiču rasprave i informiranje o temama u području politike mladih koje su povezane s aktivnostima organiziranima za vrijeme Europskog tjedna mladih
- savjetovanja s mladima radi utvrđivanja njihovih potreba s obzirom na sudjelovanje u demokratskom životu (internetska savjetovanja, ankete itd.)
- sastanke i seminare, informativna događanja ili rasprave mladih i donositelja odluka / stručnjaka za rad s mladima o temi sudjelovanja u demokratskom životu
- događanja kojima se simulira funkcioniranje demokratskih institucija i uloga donositelja odluka u njima.

Aktivnosti vode mladi; mladi sudionici moraju biti aktivno uključeni u sve faze projekta, od pripreme do praćenja. Cijela se provedba projekta temelji na načelima i praksi neformalnog učenja.

Sljedeće aktivnosti nisu prihvatljive za bespovratna sredstva u okviru strukturiranog dijaloga: statutarni sastanci organizacija ili mreža organizacija, politički motivirana događanja.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE TOG PROJEKTA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje projekt mora ispuniti kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: ▪ neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija ▪ europska nevladina organizacija za mlade ▪ javno tijelo na lokalnoj ili regionalnoj razini s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili u partnerskoj zemlji u susjedstvu EU-a (regije od 1. do 4.; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča). Organizacije iz prihvatljivih partnerskih zemalja mogu sudjelovati u projektu samo kao partneri (ne kao podnositeljice zahtjeva).
Tko se može prijaviti?	Zahtjev može podnijeti svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa. U slučaju projekata koje provode dvije ili više organizacija sudionica, jedna od njih podnosi zahtjev u ime svih organizacija sudionica uključenih u projekt.
Broj organizacija sudionica	Transnacionalni/međunarodni sastanci: aktivnost mora uključivati barem dvije organizacije sudionice iz barem dvije različite zemlje, od kojih je barem jedna zemlja sudionica programa. Nacionalni sastanci: aktivnost uključuje najmanje jednu organizaciju iz zemlje sudionice programa.
Prihvatljivi sudionici	Mladi sudionici: mladi u dobi od 13 do 30 godina s prebivalištem u zemljama uključenima u projekt. Donositelji odluka: ako je u projektu predviđeno sudjelovanje donositelja odluka ili stručnjaka u području politike mladih, ti sudionici mogu biti uključeni bez obzira na dob ili geografsko podrijetlo.
Broj sudionika	U projekt mora biti uključeno najmanje 30 mladih sudionika.
Mjesto/mjesta	Nacionalni sastanci: aktivnost se mora provoditi u zemlji organizacije podnositeljice zahtjeva. Transnacionalni/međunarodni sastanci: aktivnosti se mogu odvijati u bilo kojoj od zemalja sudionica programa koje su uključene u aktivnost. **Iznimka:** samo u obrazloženim slučajevima i ako glavna aktivnost sadržava elemente dijaloga s donositeljima odluka na europskoj razini, aktivnost se može odvijati u sjedištu jedne od institucija Europske unije[221]
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca.
Kome predate zahtjev?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija podnositeljica ima poslovni nastan.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava do sljedećih datuma: ▪ **15. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. svibnja do 30. rujna iste godine ▪ **26. travnja u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. kolovoza do 31. prosinca iste godine **4. listopada u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju od 1. siječnja do 31. svibnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Obrascu zahtjeva mora se priložiti raspored za svaki sastanak koji se planira u okviru projekta. Obrascu zahtjeva mora se priložiti izjava o časti pravnog zastupnika.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje i odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

[221] Sjedišta institucija Europske unije su Bruxelles, Frankfurt, Luxembourg, Strasbourg i Haag.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Relevantnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (pogledajte prethodni odjeljak „Koji su ciljevi sastanaka za strukturirani dijalog?") - potrebe i ciljeve organizacija sudionica i pojedinih sudionika. ▪ Stupanj do kojeg prijedlog može: - stvarati visokokvalitetne ishode za sudionike - jačati sposobnosti organizacija sudionica. - stupanj do kojeg u projektu sudjeluju mladi s manje mogućnosti.
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 40 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza prijedloga projekta (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i praćenje) ▪ Usklađenost ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore ▪ Kvaliteta predloženih neformalnih participativnih metoda učenja i aktivno sudjelovanje mladih u svim fazama projekta ▪ Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti ▪ Stupanj do kojeg projekt uključuje relevantne donositelje odluka (donositelji politika, stručnjaci za rad s mladima, predstavnici javnih tijela zaduženih za mlade itd.) ▪ Ako je primjereno, kvaliteta suradnje i komunikacije među organizacijama sudionicama te s drugim relevantnnim dionicima
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje ishoda projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice, za vrijeme i nakon završetka projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica ▪ Ako je relevantno, stupanj do kojeg je u projektu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti slobodno dostupni i kako će se promicati otvorenim licencijama te stupanj u kojem projekt ne sadržava nerazmjerna ograničenja.

Kako bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova. Nadalje, moraju dobiti barem polovinu najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „učinak i širenje" te 20 bodova za kategoriju „kvaliteta plana i provedbe projekta").

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O TOJ AKTIVNOSTI?

IZVANREDNI TROŠKOVI

Podnositeljima prijedloga projekata mobilnosti omogućit će se potraživanje financijske potpore za putne troškove pod naslovom proračuna „izvanredni troškovi" (do najviše 80 % ukupnih prihvatljivih troškova: vidjeti „Koja su pravila financiranja?"). Ta mogućnost dostupna je pod uvjetom da podnositelj može dokazati da se u skladu sa standardnim pravilima financiranja (na temelju doprinosa jediničnim troškovima utvrđenima s obzirom na raspon udaljenosti) ne pokriva najmanje 70 % putnih troškova sudionika.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Najveći iznos bespovratnih sredstava po projektu dodijeljen za sastanak za strukturirani dijalog: 50 000 EUR

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe koje putuju kao pratnja, od mjesta podrijetla do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 10 do 99 km: **20 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 100 do 499 km: **180 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 500 do 1999 km: **275 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 2000 do 2999 km: **360 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 3000 do 3999 km: **530 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 4000 do 7999 km: **820 EUR** po sudioniku Za udaljenosti od 8000 km ili više: **1500 EUR** po sudioniku	Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija[222] Podnositelj zahtjeva mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a za povratno putovanje[223]
Organizacijska potpora	Doprinos bespovratnih sredstava svim drugim troškovima koji su izravno povezani s aktivnostima pripreme, provedbe i praćenja aktivnosti.	Doprinos jediničnim troškovima	C1.1 po danu aktivnosti po sudioniku[224]	Na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno, uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti).
Potpora za posebne potrebe	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s invaliditetom i osobe u pratnji (uključujući putne troškove i troškove boravka ako su opravdani i ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „organizacijska potpora").	Stvarni troškovi	100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za posebne potrebe mora biti obrazložen u obrascu zahtjeva
Izvanredni troškovi	Troškovi povezani s (internetskim) savjetovanjima i anketama među mladim ljudima ako je potrebno za provedbu. Troškovi povezani sa širenjem i iskorištavanjem rezultata. Troškovi za potporu sudjelovanja mladih s manje mogućnosti pod	Stvarni troškovi	Visoki putni troškovi: najviše 80 % prihvatljivih troškova Ostali troškovi: 100 % prihvatljivih troškova	Uvjet: zahtjev za financijsku potporu za pokrivanje troškova za posebne potrebe I izvanrednih troškova mora biti obrazložen u Izvanredni obrascu zahtjeva

[222] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_hr.htm

[223] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), podnositelj zahtjeva a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos za troškove putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag (275 EUR).

[224] Uključujući osobe u pratnji.

	jednakim uvjetima (osim putnih troškova I boravka za sudionike). Troškovi vize i povezani troškovi, dozvole boravka, cjepiva, liječničke potvrde. Troškovi pružanja financijskog jamstva, ako je to zatražila nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika (za pojedinosti pogledajte odjeljak „Što biste još trebali znati o toj mjeri").			

Tablica A – Organizacijska potpora (iznosi u EUR po danu)

Iznosi ovise o zemlji u kojoj se provodi aktivnost.

	Organizacijska potpora
	C1.1
Belgija	42
Bugarska	32
Češka	32
Danska	45
Njemačka	41
Estonija	33
Irska	49
Grčka	38
Španjolska	34
Francuska	38
Hrvatska	35
Italija	39
Cipar	32
Latvija	34
Litva	34
Luksemburg	45
Mađarska	33
Malta	39
Nizozemska	45
Austrija	45
Poljska	34
Portugal	37
Rumunjska	32
Slovenija	34
Slovačka	35
Finska	45
Švedska	45
Ujedinjena Kraljevina	45
bivša jugoslavenska republika Makedonija	28
Island	45
Lihtenštajn	45
Norveška	50
Turska	32
Partnerska zemlja u susjedstvu EU-a	29

AKTIVNOSTI PROGRAMA JEAN MONNET

KOJE SE MJERE PODUPIRU?

Aktivnostima iz programa Jean Monneta podupiru se sljedeće aktivnosti:

- Moduli programa Jean Monnet (poučavanje i istraživanje);
- Katedre Jean Monnet (poučavanje i istraživanje);
- Centri izvrsnosti Jean Monnet (poučavanje i istraživanje);
- Potpora udrugama u okviru programa Jean Monnet;
- Mreže Jean Monnet (rasprava o politici s akademskim svijetom);
- Projekti programa Jean Monnet (rasprava o politici s akademskim svijetom).

U sljedećim odjeljcima ovog Vodiča podrobno su opisani kriteriji i pravila financiranja koja se primjenjuju na aktivnosti u okviru programa Jean Monnet.

KOJI SU CILJEVI PROGRAMA JEAN MONNET?

Aktivnostima programa Jean Monnet promiče se izvrsnost u poučavanju i istraživanju u području studija o Europskoj uniji diljem svijeta. Cilj je tih aktivnosti poticati dijalog između akademskog svijeta i donositelja politika, posebno radi jačanja upravljanja politikama EU-a i globalnim politikama.

Studiji o Europskoj uniji obuhvaćaju studije o Europi u cjelini s posebnim naglaskom na proces europskih integracija u njegovim unutarnjim i vanjskim vidovima. Promiču aktivno europsko građanstvo i bave se ulogom EU-a u globaliziranom svijetu, čime podižu svijest o Uniji te olakšavaju buduće angažmane i međuljudski dijalog u čitavom svijetu.

Glavna područja su sljedeća:

- studiji EU-a i komparativnog regionalizma;
- komunikacijski i informacijski studiji EU-a;
- gospodarski studiji EU-a;
- povijesni studiji EU-a;
- studiji EU-a o međukulturalnom dijalogu;
- interdisciplinarni studiji EU-a;
- studiji EU-a o međunarodnim odnosima i diplomaciji;
- pravni studiji EU-a;
- politički i administrativni studiji EU-a.

Međutim, različita područja politika (kao što su sociologija, filozofija, religija, zemljopis, književnost, umjetnost, znanost, ekološki studiji, globalni studiji itd.) mogu također biti povezana s ovim područjem studija kada uključuju element poučavanja, istraživanja ili razmišljanja o EU-u i općenito pridonose europeizaciji kurikuluma.

Usporedni studiji uzet će se u obzir samo ako se odnose na različite postupke integracije u svijetu.

U vezi s općim ciljevima programa Erasmus+, cilj je programa Jean Monnet sljedeći:

- promicati izvrsnost u poučavanju i istraživanju u području studija EU-a;
- opremiti studente i mlade stručnjake sa znanjem o temama o Europskoj uniji koje su važne za njihov akademski i poslovni život i poboljšati njihove građanske vještine;
- poticati dijalog između akademskog svijeta i donositelja politika, posebno u cilju jačanja upravljanja politikama EU-a;
- promicanje inovacija u području obrazovanja i istraživanja (tj. međusektorski i/ili multidisciplinarni studiji, otvoreno obrazovanje, umrežavanje s drugim ustanovama);
- uvesti i diversificirati predmete u vezi s EU-om u cijelom kurikulumu koji ustanove visokog obrazovanja predlažu svojim studentima;
- poboljšati kvalitetu stručnog osposobljavanja o temama u vezi s EU-om (s modulima koji se detaljnije bave temama EU-a ili se proširuju na nove predmete);
- poticati uključivanje mladih akademika u poučavanje i istraživanje o europskim temama.

Očekuje se da će program Jean Monnet donijeti pozitivne i dugoročne učinke na uključene sudionike, na organizacije koje ga promiču te na sustave politika unutar kojeg se provodi.

U odnosu na sudionike koji su izravno ili neizravno uključeni u Aktivnosti, programom Jean Monnet nastoje se ostvariti s ljedeći rezultati:

- povećana zapošljivost i bolje prilike za napredak u karijeri za mlade diplomante uključivanjem i jačanjem europske dimenzije studija;
- veći interes za razumijevanje EU-a i sudjelovanje u Europskoj uniji, što dovodi do aktivnijeg građanstva;
- potpora za mlade istraživače (tj. one koji su stekli doktorsku diplomu u posljednjih pet godina) i profesore koji žele nastaviti s istraživanjem i poučavanjem predmeta o EU-u;
- veće prilike za akademsko osoblje u smislu profesionalnog razvoja i razvoja karijere.

Očekuje se da će aktivnosti koje se podupiru u okviru programa Jean Monnet donijeti sljedeće rezultate za organizacije sudionice:

- veća sposobnost za poučavanje i istraživanje o temama u području EU-a: bolji ili inovativni kurikulumi; veća sposobnost za privlačenje izvrsnih studenata; pojačana suradnja s partnerima iz drugih država; bolja raspodjela financijskih sredstava na poučavanje i istraživanje o temama EU-a unutar ustanova;
- modernije, dinamičnije, posvećenije i stručnije okruženje u organizaciji: promicanje stručnog razvoja mladih istraživača i profesora; spremnost za integraciju dobre prakse i novih predmeta o EU-u u nastavne programe i inicijative; otvorenost sinergijama s drugim organizacijama.

Očekuje se da će se programom Jean Monnet dugoročno poticati promicanje i diversifikacija studija o EU-u u cijelom svijetu i jačati i povećavati sudjelovanje osoblja iz drugih fakulteta i odjela u području poučavanja i istraživanja u Europskoj uniji.

MODULI PROGRAMA JEAN MONNET

ŠTO JE MODUL PROGRAMA JEAN MONNET?

Modul programa Jean Monnet Module kratak je nastavni program (ili tečaj) u području studija o Europskoj uniji u ustanovi visokog obrazovanja. Svaki Modul traje najmanje 40 sati po akademskoj godini. Nastavni sati uključuju izravne konzultacije u kontekstu grupnih predavanja, seminara, tutorijala i mogu uključivati bilo koji od prethodno navedenih oblika učenja na daljinu, ali ne uključuju poučavanje jedan na jedan. Moduli mogu biti usmjereni na jednu disciplinu europskih studija ili multidisciplinarnog pristupa i stoga tražiti doprinos nekoliko profesora i stručnjaka.

U okviru programa Erasmus+ podupiru se Moduli programa Jean Monnet u cilju:

- promicanja istraživanja i prvog iskustva u poučavanju za mlade istraživače i znanstvenike i praktičare u pitanjima Europske unije;
- poticanja objavljivanja i širenja rezultata znanstvenog istraživanja;
- stvaranja interesa za EU i čine osnovu za buduće stupove europskog znanja, posebno u partnerskim državama;
- poticanja uvođenja elementa Europske unije u studije koji uglavnom nisu povezani s EU-om;
- pružanja prilagođenih tečajeva o posebnim pitanjima EU-a koja su važna za diplomante u njihovom profesionalnom životu.

Modulom Jean Monnet učvršćuje se i uvodi poučavanje o pitanjima EU-a u kurikulume koji su do sada uključivali teme u vezi s EU-om samo u ograničenoj mjeri. Na taj način veći broj učenika i zainteresiranih građana ima pristup činjenicama i znanju o Europskoj uniji.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU OVE MJERE?

Moduli programa Jean Monnet moraju imati jedan od sljedećih oblika:

- opći ili uvodni tečajevi o pitanjima Europske unije (posebno u institucijama i na fakultetima koji nemaju razvijenu ponudu predmeta iz tog područja);
- specijalizirani tečajevi o događanjima u Europskoj uniji (posebno u institucijama i na fakultetima koji već imaju vrlo razvijenu ponudu predmeta u tom području);
- ljetni i intenzivni tečajevi koji su potpuno priznati.

KOJA JE ULOGA ORGANIZACIJA KOJE SUDJELUJU U MODULU JEAN MONNET?

Ustanove visokog obrazovanja imaju ulogu podupiranja i promicanja koordinatora modula osiguravanjem najvećih mogućih javnih koristi od njihovih aktivnosti unutar i izvan institucije.

Ustanove visokog obrazovanja podupiru koordinatore modula u njihovim aktivnostima poučavanja, istraživanja i razmišljanja: oni priznaju razvijene aktivnosti poučavanja; nadziru aktivnosti, omogućuju vidljivost i vrednuju rezultate koje je ostvarilo njihovo osoblje uključeno o program Jean Monnet.

Od ustanova visokog obrazovanja traži se da održavaju aktivnosti Modula Jean Monnet za vrijeme trajanja cijelog projekta, uključujući zamjenu akademskog koordinatora u slučaju da nastane potreba. Ako ustanova mora zamijeniti koordinatore modula, Izvršnoj agenciji mora se poslati pisani zahtjev. Osim toga novi predloženi koordinator mora imati istu razinu specijalizacije u području studija o Europskoj uniji.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE MODULA JEAN MONNET?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti Modul Jean Monnet kako bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Ustanova visokog obrazovanja (UVO) s poslovnim nastanom u bio kojoj državi svijeta. UVO koji ima poslovni nastan u državama sudionicama u programu mora imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). ECHE ne moraju imati UVO-i koji sudjeluju u programu iz partnerskih država. Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Trajanje projekta	Tri godine.
Trajanje aktivnosti	Modul Jean Monnet mora se poučavati najmanje 40 sati u akademskoj godini (tri godine za redom) u području studija o Europskoj uniji u ustanovi visokog obrazovanja koja je podnijela zahtjev.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **22. veljače u 12:00 (podne po briselskom vremenu)** za projekte čija provedba započinje 1. rujna iste godine.
Kako predati zahtjev?	Detalje o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (Najviše 25 bodova)	Važnost prijedloga za: ▪ Ciljeve i prioritete aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi programa Jean Monnet" i „Što je Modul programa Jean Monnet?"). Stupanj do kojeg prijedlog: ▪ primjeren je za razvoj novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprava; ▪ uključuje korištenje novih metodologija, alata i tehnologija; ▪ pokazuje dokaze o akademskoj dodanoj vrijednosti; ▪ promiče i omogućuje bolju vidljivost ovih europskih studija/pitanja u ustanovi koja sudjeluje u aktivnosti Jean Monnet i izvan nje. Važnost prijedloga za prioritetne ciljne skupine aktivnosti: ▪ ustanove s poslovnim nastanom u državama koje nisu obuhvaćene aktivnosti Jean Monnet; ▪ ustanove ili akademici koji još ne primaju financijska sredstva iz programa Jean Monnet; ▪ posebne teme iz područja EU-a u programima studija koji nisu pretjerano izloženi, ali na koje sve više utječu europski vidovi; ▪ studenti koji ne dolaze automatski u dodir s europskim studijima (u područjima kao što su znanost, inženjering, medicina, obrazovanje, umjetnost i jezici, itd.).
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (Najviše 25 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedba, ocjenjivanje, praćenje I širenje; ▪ dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna aktivnosti; ▪ kvaliteta i izvedivost predložene metodologije.
Kvaliteta projektnog tima (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost profila i stručnosti ključnih sveučilišnih djelatnika – iz akademskog i neakademskog područja – koji su uključeni u aktivnosti koje se provode u okviru projekta.

Učinak i širenje (Najviše 25 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata aktivnosti poučavanja. ▪ Mogući učinak projekta: - na ustanovu/e koja sudjeluje u aktivnosti Jean Monnet; - na studente i učenike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet; - na druge organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj nacionalnoj i/ili europskoj razini. ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata aktivnosti u okviru i izvan ustanove koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet. ▪ Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg je u prijedlogu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti dostupni i promicati se otvorenim dozvolama i ne sadrži nerazmjerna ograničenja.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija Kriterija za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O MODULU PROGRAMA JEAN MONNET?

DODIJELJENA SREDSTVA

Do 20 % proračunskih sredstava dodijeljenih za podupiranje Modula odobravat će se za Module programa Jean Monnet čiji su koordinatori istraživači koji su u posljednjih pet godina stekli doktorsku diplomu. Ovom će se mjerom podupirati mladi istraživači koji započinju akademsku karijeru.

ŠIRENJE I UČINAK

Moduli programa Jean Monnet potrebni su za širenje i iskorištavanje rezultata organiziranih aktivnosti poučavanja i istraživanja izvan područja primjene izravno uključenih dionika. Time će se značajno povećati učinak i pridonijeti sustavnim promjenama.

Kako bi se povećao njihov učinak, one bi trebale u svojim aktivnostima širenja uključivati stvaranje i ponudu otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) i otvorene obrazovne aktivnosti koje su u skladu s tehnološkim napretkom. Time će se poticati fleksibilniji i kreativni načini učenja i privući veći broj studenata, stručnjaka, političara i drugih zainteresiranih skupina.

Svi koordinatori Modula programa Jean Monnet morat će ažurirati svoje odjeljke internetskog alata za Erasmus+ na kojima će se nalaziti sve informacije o aktivnostima programa Jean Monnet. Poticat će ih se da koriste postojeće platforme i alate (tj. direktorij programa Jean Monnet, virtualna zajednica programa Jean Monnet). Putem tih odjeljaka, koji su dio općeg alata IT-a za Erasmus+, javnost će biti informirana u ustanovama i studijima koje one nude u okviru programa Jean Monnet. Nositelji bespovratnih sredstava morat će redovito ažurirati alat s rezultatima svog rada.

Koordinatori modula Jean Monnet potiču se da:

- objave barem jedan članak koji su revidirali stručnjaci za vrijeme trajanja bespovratnih sredstava. Bespovratnim sredstvima bit će pokriven dio objave i, ako je potrebno, troškovi prijevoda;
- sudjeluju u događanjima širenja i informiranja na nacionalnoj i europskoj razini;
- organiziraju događanja (predavanja, seminare, radionice itd.) s donositeljima politika na lokalnoj (npr. gradonačelnici i savjetnici), regionalnoj i nacionalnoj razini te s organiziranim civilnim društvom i školama;
- šire rezultate svojih aktivnosti organizacijom seminara ili predavanja koji su usmjereni na javnost i predstavnike civilnog društva i prilagođeni njima;
- umreže se s drugim koordinatorima Modula, Centrima izvrsnosti, Katedrama Jean Monnet i podržavanim ustanovama;
- primjenjuju otvorene obrazovne sadržaje (OER), objave sažetke, sadržaj i raspored svojih aktivnosti te očekivane rezultate.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Najveći iznos bespovratnih sredstava koji se može dodijeliti iznosi 30 000 EUR, koji mogu činiti najviše 75 % ukupnog troška modula Jean Monnet.

Primjenjuje se sustav utemeljen na kombinaciji raspona jediničnih troškova i paušalnog financiranja za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru aktivnosti programa Jean Monnet. Ovaj se sustav utvrđuje na temelju izračunatih nacionalnih troškova poučavanja po satu. Koristi se sljedeća metoda:

- **Raspon jediničnih troškova poučavanja:** izračunati nacionalni jedinični trošak poučavanja po satu D.1 množi se s brojem sati poučavanja;
- **Dodatno paušalno financiranje:** „dodatni postotak od 40 % za Modul programa Jean Monnet dodaje se na gore navedenu jediničnu troškovnu osnovu.

Konačan iznos bespovratnih sredstava dobiva se primjenom najviše 75 % sredstava EU-a od ukupnog izračunatog iznosa bespovratnih sredstava i poštovanjem najviše gornje granice za bespovratna sredstva za Modul programa a Jean Monnet (30 000 EUR).

Točni iznosi koji se primjenjuju na module programa Jean Monnet mogu se naći u odjeljku „Jedinični troškovi programa Jean Monnet" na kraju poglavlja o programu Jean Monnet u ovom dijelu vodiča.

KATEDRA JEAN MONNET

ŠTO JE KATEDRA JEAN MONNET?

Katedra Jean Monnet je radno mjesto predavača u području studija o Europskoj uniji za sveučilišne profesore koje se odobrava na razdoblje od tri godine. Katedru Jean Monnet mora voditi jedan profesor, koji mora imati barem 90 sati predavanja u akademskoj godini. Sati predavanja uključuju i konzultacije u kontekstu skupine predavanja, seminara, tutorijala i mogu uključivati i prethodno navedeni oblik učenja na daljinu, ali ne uključuju poučavanje jedan na jedan i/ili nadzor.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU OVE MJERE?

Glavne aktivnosti (najmanje 90 sati u akademskoj godini):

- produbljivanje poučavanja o studijima o Europskoj uniji utjelovljeno u službeni kurikulum ustanove visokog obrazovanja;
- pružanje detaljnog poučavanja o pitanjima o Europskoj uniji za buduće stručnjake u područjima za kojima postaje sve veća potražnja na tržištu rada.

Dodatne aktivnosti:

- održavanje poučavanja/predavanja studentima iz drugih odjela (npr. arhitekture, medicine itd.) kako bi ih se bolje pripremilo za budući profesionalni život;
- poticanje, savjetovanje i nadzor mladih generacija učitelja i istraživača u studijima iz područja Europske unije;
- vođenje, praćenje i nadzor istraživanja o temama iz područja EU-a za druge obrazovne razine kao što su osposobljavanje učitelja i obvezno obrazovanje;
- organiziranje aktivnosti (konferencija, seminara/webinara, radionica itd.) usmjerenih na donositelje politika na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te na civilno društvo.

KOJA JE ULOGA ORGANIZACIJA KOJE SUDJELUJU U PROGRAMU KATEDRI JEAN MONNET?

Katedre Jean Monnet sastavni su dio ustanove visokog obrazovanja koja sklapa ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava/dobiva odluku.

Nositelji katedre Jean Monnet sudjeluju u službenom akademskom radu ustanove. Od ustanova visokog obrazovanja traži se da podržavaju nositelje katedri Jean Monnet u aktivnostima poučavanja, istraživanja i razmišljanja, čime se najraširenijem opsegu kurikuluma omogućuje da imaju korist od tečajeva; oni bi trebali priznati razvijene aktivnosti poučavanja.

Ustanove visokog obrazovanja odgovorne su za njihovu primjenu. One su obvezne održavati aktivnosti katedre Jean Monnet za vrijeme trajanja projekta, uključujući zamjenu nositelja Katedre u slučaju potrebe. Ako ustanova mora zamijeniti nositelja katedre, potrebno je poslati pisani zahtjev za odobrenje Izvršnoj agenciji. Osim toga, novi predloženi nositelj katedre mora imati isti stupanj specijalizacije u području studija o Europskoj uniji.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE KATEDRE JEAN MONNET?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti Katedra Jean Monnet kako bi bila prihvatljiva za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Ustanova visokog obrazovanja (UVO) s poslovnim nastanom u bio kojoj državi svijeta. UVO koji ima poslovni nastan u državama sudionicama u programu mora imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). ECHE ne moraju imati UVO-i koji sudjeluju u programu iz partnerskih država. Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Profil nositelja Katedre Jean Monnet	Nositelji Katedre Jean Monnet moraju biti stalni zaposlenici ustanove koja ja predala zahtjev s položajem profesora. Oni ne mogu biti „gostujući profesori" u UVO-u koji predaje zahtjev za bespovratna sredstva.
Trajanje projekta	Tri godine.
Trajanje aktivnosti	Nositelji Katedre Jean Monnet moraju poučavati najmanje 90 sati u akademskoj godini (tri godine za redom) u području studija o Europskoj uniji u ustanovi visokog obrazovanja koja je podnijela zahtjev.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **22. veljače u 12:00 (podne po briselskom vremenu)** za projekte čija provedba započinje 1.rujna iste godine
Kako predati zahtjev?	Detalje o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir**. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi programa Jean Monnet?"). ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - podnosi se u korist akademika s izvrsnim profilom u određenom području studija o Europskoj uniji; - primjeren je za razvoj novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprava; - uključuje korištenje novih metodologija, alata i tehnologija; - promiče i omogućuje bolju vidljivost ovih europskih studija/pitanja u ustanovi koja sudjeluje u aktivnosti Jean Monnet i izvan nje. ▪ Važnost prijedloga za prioritetne ciljne skupine aktivnosti: - ustanove s poslovnim nastanom u državama koje nisu obuhvaćene aktivnosti Jean Monnet; - ustanove ili akademici koji još ne primaju financijska sredstva iz programa Jean Monnet; - posebne teme iz područja EU-a u programima studija koji nisu pretjerano izloženi, ali na koje sve više utječu europski vidovi.
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (Najviše 25 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedba, ocjenjivanje, praćenje i širenje. ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna aktivnosti. ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije.
Kvaliteta projektnog tima (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost profila i stručnosti ključnih djelatnika – iz akademskog i neakademskog područja – koji su uključeni u aktivnosti koje se provode u okviru projekta.

Učinak i širenje (Najviše 25 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata aktivnosti poučavanja; ▪ Mogući učinak projekta: - na ustanovu koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet; - na studente i učenike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet; - na druge organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj nacionalnoj i/ili europskoj razini. ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata aktivnosti u okviru i izvan ustanove koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet; ▪ Ako je važno, stupanj do kojeg je u projektu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti slobodno dostupni i kako će se promicati otvorenim dozvolama i ne sadrži nerazmjerna ograničenja.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija Kriterija za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O KATEDRI PROGRAMA JEAN MONNET?

ŠIRENJE I UČINAK

Katedre Jean Monnet moraju širiti i iskorištavati rezultate organiziranih aktivnosti izvan izravno uključenih dionika. Time će se značajno povećati učinak i pridonijeti sustavnim promjenama.

Kako bi se povećao njihov utjecaj, nositelji Katedre trebali bi u svoje aktivnosti širenja uključiti stvaranje i ponudu otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) i uključiti aktivnosti otvorenog obrazovanja kao odgovor na tehnološki napredak. Na taj će se način poticati fleksibilniji i kreativniji načini učenja i obuhvatit će se sve veći broj studenata, stručnjaka, donositelja politika i drugih zainteresiranih skupina.

Od Katedra Jean Monnet tražit će se da ažuriraju svoj odjeljak internetskog alata za Erasmus+ na kojima će se nalaziti sve informacije o aktivnostima programa Jean Monnet. Poticat će ih se da koriste postojeće platforme i alate (tj. direktorij programa Jean Monnet, virtualna zajednica programa Jean Monnet). Putem tih odjeljaka, koji su dio općeg alata IT-a za Erasmus+, javnost će biti informirana u ustanovama i studijima koje one nude u okviru programa Jean Monnet. Nositelji bespovratnih sredstava morat će redovito ažurirati alat s rezultatima svog rada.

Nositelje Katedre Jean Monnet potiče se da:

- objave barem jednu knjigu preko sveučilišne izdavačke kuće za vrijeme trajanja bespovratnih sredstava. Bespovratnim sredstvima bit će pokriven dio objave i, ako je potrebno, troškovi prijevoda;
- sudjeluju u događanjima širenja i informiranja na nacionalnoj i europskoj razini;
- organiziraju događanja (predavanja, seminare, radionice itd.) s donositeljima politika na lokalnoj (npr. gradonačelnici i savjetnici), regionalnoj i nacionalnoj razini te s organiziranim civilnim društvom i školama;
- šire rezultate svojih aktivnosti organizacijom seminara ili predavanja koji su usmjereni na javnost i predstavnike civilnog društva i prilagođeni njima;
- umreže se s drugim Katedrama Jean Monnet, koordinatorima Modula, Centrima izvrsnosti i podržavanim institucijama;
- primjenjuju otvorene obrazovne sadržaje (OER), objave sažetke, sadržaj i raspored svojih aktivnosti te očekivane rezultate.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Najveći iznos bespovratnih sredstava koji se može dodijeliti iznosi 30 000 EUR, koji mogu činiti najviše 75 % ukupnog troška Katedre Jean Monnet

Primjenjuje se sustav utemeljen na kombinaciji raspona jediničnih troškova i paušalnog financiranja za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru aktivnosti programa Jean Monnet. Ovaj se sustav utvrđuje na temelju izračunatih nacionalnih troškova poučavanja po satu. Koristi se sljedeća metoda:

- **Raspon jediničnih troškova poučavanja:** izračunati nacionalni jedinični trošak poučavanja po satu D.1 množi se s brojem sati Katedre Jean Monnet ;
- **Dodatno paušalno financiranje:** „dodatni postotak od 10 % za Katedru Jean Monnet dodaje se na gore navedenu troškovnu osnovu. U tom se postotku uzimaju u obzir dodatne akademske aktivnosti uključene u Modul kao što su troškovi zaposlenika, troškovi putovanja i života, troškovi širenja, troškovi nastavnih materijala i neizravni troškovi, itd.

Konačan iznos bespovratnih sredstava dobiva se primjenom najviše 75 % sredstava EU-a od ukupnog izračunatog iznosa i poštovanjem najviše gornje granice za bespovratna sredstva za Katedru Jean Monnet (50 000 EUR).

Točni iznosi koji se primjenjuju na module programa Jean Monnet mogu se naći u odjeljku „Jedinični troškovi programa Jean Monnet" na kraju poglavlja o programu Jean Monnet u ovom dijelu vodiča.

CENTRI IZVRSNOSTI JEAN MONNET

ŠTO JE CENTAR IZVRSNOSTI JEAN MONNET?

Centar izvrsnosti Jean Monnet središnja je točka kompetencija i znanja o temama u području Europske unije.

Centar izvrsnosti Jean Monnet okuplja stručnost i kompetencije eminentnih stručnjaka i cilj mu je razviti sinergije između različitih disciplina i resursa u području europskih studija te stvarati zajedničke transnacionalne aktivnosti i strukturne veze s akademskim ustanovama u drugim zemljama. Njime se osigurava i otvorenost prema civilnom društvu.

Centri izvrsnosti Jean Monnet imaju važnu ulogu u obraćanju studentima fakulteta koji se obično ne bave pitanjima Europske unije te donositeljima politika, državnim službenicima, organiziranom civilnom društvu i općoj javnosti.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU TE AKTIVNOSTI?

Centar izvrsnosti Jean Monnet mora razviti trogodišnji strateški plan koji obuhvaća širok spektar aktivnosti, kao što su:

- organizacija i koordinacija ljudskih i dokumentarnih resursa u područjima studija o Europskoj uniji
- vođenje aktivnosti istraživanja u posebnim područjima Europske unije (istraživačka funkcija)
- razvoj sadržaja i alata o temama EU-a radi ažuriranja i nadopunjavanja postojećih kolegija i kurikuluma (funkcija poučavanja)
- jačanje rasprava i razmjene iskustava o EU-u, ako je moguće u partnerstvu s lokalnim dionicima i/ili predstavništvima EU-a u državama članicama i delegacijama EU-a u trećim zemljama (funkcija skupine za strateško promišljanje)
- sustavno objavljivanje rezultata istraživanja.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U CENTRU IZVRSNOSTI JEAN MONNET?

Visoka učilišta koja planiraju osnovati centar izvrsnosti Jean Monnet moraju razmisliti o strateškom razvoju. Ona bi trebala najboljim stručnjacima među nastavnim i istraživačkim osobljem osigurati smjernice i viziju za stvaranje sinergija koje omogućavaju suradnju na visokoj razini u pogledu posebnih tema iz područja EU-a. Ona bi trebala podupirati i promicati inicijative centra i pomoći u njihovu razvoju.

Visoka učilišta moraju održavati aktivnosti centra izvrsnosti Jean Monnet za vrijeme trajanja projekta i prema potrebi mogu zamijeniti akademskog koordinatora. Ako ustanova mora zamijeniti izvornog akademskog koordinatora, izvršnoj agenciji potrebno je poslati pisani zahtjev za odobrenje.

Centar izvrsnosti može uključivati suradnju nekoliko ustanova/organizacija s poslovnim nastanom u istom gradu ili regiji. U svakom slučaju, to mora biti jasno označen institut ili struktura specijalizirana za studije u području Europske unije i domaćin mu mora biti visoko učilište.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU ZA OCJENJIVANJE CENTRA IZVRSNOSTI JEAN MONNET?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti centar izvrsnosti Jean Monnet kako bi bio prihvatljiv za dodjelu bespovratnih sredstava programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Visoko učilište s poslovnim nastanom u bilo kojoj zemlji svijeta. Visoka učilišta koja imaju poslovni nastan u zemljama sudionicama programa moraju imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). Visoka učilišta iz prihvatljivih partnerskih zemalja koja sudjeluju u programu ne moraju imati Povelju Erasmus za visoko obrazovanje. Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Trajanje projekta	Tri godine.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualne medije i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **22. veljače u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju 1.rujna iste godine.
Kako predati zahtjev?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Na svakom visokom učilištu može se istovremeno podržavati samo jedan centar izvrsnosti Jean Monnet.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju **kriterija za isključenje i odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Relevantnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (vidjeti odjeljke „Koji su ciljevi programa Jean Monnet?" i „Što je centar izvrsnosti Jean Monnet?") - potrebe i ciljeve organizacija sudionica i uključenih sveučilišnih profesora. ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - primjeren je za razvoj novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprava - pokazuje da ima akademsku dodanu vrijednost - promiče europske studije / europska pitanja u ustanovi koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet i izvan nje te omogućava njihovu bolju vidljivost ▪ Relevantnost prijedloga za prioritetne ciljne skupine aktivnosti: - ustanove s poslovnim nastanom u zemljama koje nisu obuhvaćene aktivnosti Jean Monnet - ustanove ili sveučilišni profesori koji još ne primaju financijska sredstva iz programa Jean Monnet.
Kvaliteta plana i provedbe projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze pripreme, provedbe, vrednovanja, praćenja I širenja ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije
Kvaliteta projektnog tima (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost profila i stručnosti ključnih sveučilišnih djelatnika – iz akademskog i neakademskog područja – koji su uključeni u aktivnosti koje se provode u okviru projekta.

Učinak i širenje (Najviše 25 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za vrednovanje ishoda aktivnosti poučavanja ▪ Mogući učinak projekta: ▪ na ustanove koje sudjeluju u aktivnosti Jean Monnet - na studente i učenike koji imaju korist od aktivnosti Jean Monnet - na druge organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje ishoda aktivnosti u okviru i izvan ustanove koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet ▪ Ako je relevantno, stupanj do kojeg je u projektu opisano kako će materijali, dokumenti i medijski sadržaji biti besplatno dostupni i kako će se promovirati s pomoću otvorenih licencija bez nesrazmjernih ograničenja.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O CENTRU IZVRSNOSTI JEAN MONNET?

ŠIRENJE I UČINAK

Centri izvrsnosti Jean Monnet trebali bi širiti i iskorištavati rezultate organiziranih aktivnosti poučavanja i istraživanja i izvan kruga izravno uključenih dionika. Time će se znatno povećati učinak i pridonijeti sustavnim promjenama.

Kako bi se povećao njihov učinak, trebali bi u svojim aktivnostima širenja uključivati stvaranje i ponudu otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) i otvorene obrazovne aktivnosti koje su u skladu s tehnološkim napretkom. Na taj će se način poticati fleksibilniji i kreativniji načini učenja i obuhvatit će se sve veći broj studenata, stručnjaka, donositelja politika i drugih zainteresiranih skupina.

Od centara izvrsnosti Jean Monnet tražit će se da ažuriraju svoj odjeljak posebnog internetskog alata za Erasmus+ na kojem će se nalaziti sve informacije o aktivnostima Jean Monnet. Poticat će ih se da se koriste relevantnim postojećim platformama i alatima (tj. direktorijem Jean Monnet, virtualnom zajednicom Jean Monnet). S pomoću tih funkcija, koje su dio općeg alata IT-a za Erasmus+, javnost će biti obaviještena o ustanovama i njihovim programima u okviru aktivnosti Jean Monnet. Korisnici bespovratnih sredstava morat će redovito ažurirati alat rezultatima svojeg rada.

Centre izvrsnosti Jean Monnet potiče se da:

- sudjeluju u događanjima širenja i informiranja na europskoj i nacionalnoj razini
- organiziraju događanja (predavanja, seminare, radionice itd.) s donositeljima politika na lokalnoj (npr. gradonačelnici i savjetnici), regionalnoj i nacionalnoj razini te s organiziranim civilnim društvom i školama
- šire rezultate svojih aktivnosti organizacijom seminara ili predavanja koji su usmjereni na javnost i predstavnike civilnog društva te prilagođeni njima
- umreže se s drugim centrima izvrsnosti, voditeljima centara Jean Monnet, koordinatorima modula i podržanim ustanovama
- primjenjuju otvorene obrazovne sadržaje (OER), objavljuju sažetke, sadržaj i raspored svojih aktivnosti te očekivane ishode.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

U slučaju odabira projekta na bespovratna sredstva primjenjuju se sljedeća pravila financiranja:

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Troškovi aktivnosti	Prihvatljivi izravni troškovi ▪ Troškovi osoblja ▪ Putni troškovi i troškovi boravka ▪ Troškovi podugovaranja (najviše 30 % prihvatljivih izravnih troškova) ▪ Troškovi opreme (najviše 10 % prihvatljivih izravnih troškova) ▪ Troškovi poučavanja ▪ Ostali troškovi (uključujući troškove svih obveznih financijskih revizija / potvrda o reviziji) Prihvatljivi neizravni troškovi Paušalni iznos, koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova projekta, prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova koji čine opće administrativne troškove korisnika koji se mogu naplatiti projektu (npr. računi za električnu energiju ili internet, troškovi najma prostora, troškovi stalnih zaposlenika itd.)	Stvarni troškovi	80 % ukupnih prihvatljivih Troškovan (osim ako podnositelj zatraži niži % bespovratnih sredstava) Najviše 100 000 EUR	Uvjet: u obrascu prijave moraju biti jasno navedeni ciljevi I program rada

POTPORA UDRUGAMA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET

Programom Jean Monnet podupiru se udruge čija je izričita svrha pridonijeti studijima o procesima europskih integracija. Takve bi udruge trebale biti interdisciplinarne i otvorene svim zainteresiranim profesorima, učiteljima i istraživačima specijaliziranim za pitanja Europske unije u mjerodavnoj državi ili regiji. One bi trebale predstavljati akademsku zajednicu u području studija o Europskoj uniji na regionalnoj, nacionalnoj ili nadnacionalnoj razini. Potpora će se pružati samo onim udrugama koje su službeno registrirana i imaju neovisan pravni položaj.

KOJA SE DJELOVANJA PODUPIRU U OKVIRU OVE AKTIVNOSTI?

Za vrijeme trajanja bespovratnih sredstava, udruge mogu provoditi niz aktivnosti, kao što su, primjerice:

- organizirati i provoditi zakonske aktivnosti udruge koje se bave studijima i temama o Europskoj uniji (npr. objava brošura, postavljanje posebnog web-mjesta, organizacija godišnjih sastanaka odbora, organizacija posebnih promotivnih događanja čiji je cilj osiguranje veće vidljivosti tema iz područja Europske unije itd.);
- provoditi istraživanja u području posebnih europskih pitanja u svrhu informiranja donositelja politika na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini i širenja rezultata među ustanovama uključenim u ova pitanja, uključujući ustanove EU-a te širu javnost, time potičući aktivno građanstvo.

KOJU ULOGU IMAJU UDRUGE?

Udruge Jean Monnet trebale bi postati referentne točke u područjima o pitanjima Europske unije koja obuhvaćaju.

One će umnožavati i širiti znanje. Također će pridonijeti prikupljanju i iskorištavanju informacija i pružati analizu i vizije o određenim temama.

Udruge su odgovorne za vlastite prijedloge. One moraju provoditi aktivnosti opisane u njihovom programu rada za vrijeme trajanja bespovratnih sredstava.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE POTPORE IZ PROGRAMA JEAN MONNET ZA UDRUGE?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti potpora iz programa Jean Monnet za udruge da bi bila prihvatljiva za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Svaka udruga profesora i istraživača specijaliziranih za studije o Europskoj uniji, s poslovnim nastanom u bilo kojoj državi svijeta. Izričita svrha udruge mora biti doprinos proučavanju postupka europskih integracija na nacionalnoj ili transnacionalnoj razini. Udruga mora biti interdisciplinarnog karaktera. Pojedinci ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva.
Trajanje projekta	Tri godine.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **22. veljače u 12:00 (podne po briselskom vremenu)** za projekte čija provedba započinje 1. rujna iste godine.
Kako predati zahtjev?	Detalje o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi programa Jean Monnet" i „Što je potpora udrugama u okviru programa Jean Monnet"). ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - primjeren je za podržavanje statutarnih aktivnosti udruge I provedbu istraživanja u području europskih pitanja. - unaprjeđuje informacije za donositelje politika na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. ▪ Važnost prijedloga za prioritetne ciljne skupine aktivnosti: - ustanove s poslovnim nastanom u državama koje nisu obuhvaćene aktivnošću Jean Monnet; - ustanove koje još ne primaju financijska sredstva iz programa Jean Monnet.
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (Najviše 25 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedba, ocjenjivanje, praćenje i širenje. ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna aktivnosti. ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije.
Kvaliteta projektnog tima (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost profila i stručnosti ključnih djelatnika – iz akademskog i neakademskog područja – koji su uključeni u aktivnosti koje se provode u okviru projekta.
Učinak i širenje (Najviše 25 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata aktivnosti poučavanja; ▪ Mogući učinak projekta: - na ustanovu/e koja sudjeluje u aktivnosti Jean Monnet; - na druge organizacije i donositelje politika uključene na lokalnoj, regionalnoj nacionalnoj i/ili europskoj razini. ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata aktivnosti u okviru i izvan ustanove koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija Kriterija za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O POTPORI UDRUGAMA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET?

ŠIRENJE I UČINAK

Udruge odabrane u okviru ove aktivnosti trebale bi širiti i iskorištavati rezultate organiziranih aktivnosti poučavanja i istraživanja dalje od izravno uključenih dionika. Time će se značajno povećati učinak i pridonijeti sustavnim promjenama.

Kako bi se povećao njihov učinak, one bi trebale u svojim aktivnostima širenja uključivati stvaranje i ponudu otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) i otvorene obrazovne aktivnosti koje su u skladu s tehnološkim napretkom. Na taj će se način poticati fleksibilniji i kreativniji načini učenja i obuhvatit će se sve veći broj studenata, stručnjaka, donositelja politika i drugih zainteresiranih skupina.

Od udruga kojima su dodijeljena bespovratna sredstva Jean Monnet, tražit će se da ažuriraju svoj odjeljak internetskog alata za Erasmus+ na kojima će se nalaziti sve informacije o aktivnostima programa Jean Monnet. Poticat će ih se da koriste postojeće platforme i alate (tj. direktorij programa Jean Monnet, virtualna zajednica programa Jean Monnet). Putem tih odjeljaka, koji su dio općeg alata IT-a za Erasmus+, javnost će biti informirana u ustanovama i studijima koje one nude u okviru programa Jean Monnet. Nositelji bespovratnih sredstava morat će redovito ažurirati alat s rezultatima svog rada.

U slučaju odabira projekta, na bespovratna sredstva primjenjuju se sljedeća pravila financiranja.

POTPORA UDRUGAMA U OKVIRU PROJEKTA JEAN MONNET

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Troškovi aktivnosti	Prihvatljivi izravni troškovi ▪ Troškovi osoblja ▪ Troškovi putovanja i troškovi života ▪ Troškovi podugovaranja (najviše 30 % prihvatljivih izravnih troškova) ▪ Troškovi opreme (najviše 10 % prihvatljivih izravnih troškova) ▪ Ostali troškovi (uključujući troškove svih obveznih financijskih revizija / potvrda o reviziji) Prihvatljivi neizravni troškovi Paušalni iznos, koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova projekta, prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova, koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika koji se mogu naplatiti projektu (npr. računi za električnu energiju ili internet, troškovi najma prostora, troškovi stalnih zaposlenika itd.)	Stvarni troškovi	Najviše 50 000 EUR 80 % ukupnih prihvatljivih troškova (osim ako podnositelj zatraži niži % bespovratnih sredstava)	Uvjet: u obrascu prijave moraju jasno navedeni ciljevi i program rada

MREŽE JEAN MONNET (RASPRAVA O POLITICI S AKADEMSKIM SVIJETOM)

ŠTO JE MREŽA JEAN MONNET?

Mrežama Jean Monnet potiče se stvaranje i razvoj konzorcija međunarodnih igrača (UVO, Centri izvrsnosti, odjeli, timovi, pojedinačni stručnjaci itd.) u području studija o Europskoj uniji.

One pridonose prikupljanju informacija, razmjeni prakse, izgradnji znanja i promicanju postupka europskih integracija u svijetu. Ovom se aktivnošću također može podupirati jačanje postojećih mreža kojima se podupiru određene aktivnosti, posebno poticanje suradnje mladih istraživača u područjima povezanim s EU-om.

Ti će se projekti temeljiti na jednostranim prijedlozima usmjerenim na aktivnosti koje se ne mogu uspješno provoditi na nacionalnoj razini i za koje je potrebna uključenost barem triju partnerskih ustanova (uključujući ustanovu podnositeljicu zahtjeva) iz triju različitih država. Njihov je cilj provoditi projekte koji imaju multinacionalnu, a ne nacionalnu dimenziju.

KOJA SE DJELOVANJA PODUPIRU U OKVIRU OVE AKTIVNOSTI?

Za vrijeme trajanja projekta, mrežama se obično može ostvariti niz aktivnosti, kao što su, na primjer:

- prikupljanje i promicanje informacija i rezultata o metodologijama koje se primjenjuju na istraživanje na visokoj razini i poučavanje o europskim studijima;
- jačanje suradnje između različitih ustanova visokog obrazovanja i drugih relevantnih tijela u Europi i svijetu;
- razmjena znanja i iskustva u cilju uzajamnog jačanja dobre prakse;
- poticanje suradnje i stvaranje platforme za razmjenu znanja na visokoj razini s javnim dionicima i službama Europske komisije o temama važnim za EU.

KOJA ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U MREŽAMA JEAN MONNET?

Mreže Jean Monnet trebale bi postati referentne točke u područjima Europske unije koja obuhvaćaju. One će umnožavati i širiti znanje. Također će pridonijeti prikupljanju i iskorištavanju informacija i pružati analizu i vizije o određenim temama.

Ustanove visokog obrazovanja koje koordiniraju mreže Jean Monnet snose konačnu odgovornost za vlastite prijedloge. One moraju provoditi aktivnosti opisane u njihovom programu rada za vrijeme trajanja bespovratnih sredstava.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE POTPORE ZA MREŽE IZ PROGRAMA JEAN MONNET?

U nastavku su navedeni kriteriji koje moraju ispuniti mreže Jean Monnet da bi bile prihvatljiva za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Ustanova visokog obrazovanja (UVO) ili druga organizacija aktivna u području europskih integracija, s poslovnim nastanom u bio kojoj državi svijeta. UVO-i u državi sudionici programa Erasmus+ moraju imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). ECHE ne moraju imati UVO-i koji sudjeluju u programu iz partnerskih država. Podnositelj mora biti koordinator mreže koja se sastoji od najmanje tri ustanove sudionice iz triju različitih država. Imenovane Europske ustanove (definirane u Uredbi kojem se osniva program Erasmus+) koje ostvaruju cilj od europskog interesa ne mogu se prijaviti u okviru ove aktivnosti.
Trajanje projekta	Tri godine
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **22. veljače u 12:00 (podne po briselskom vremenu)** za projekte čija provedba započinje 1. rujna iste godine.
Kako predati zahtjev?	Detalje o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija

Važnost projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi programa Jean Monnet" i „Što je mreža Jean Monnet"). ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - primjeren je za razvoj novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprava; - pokazuje dokaze o akademskoj dodanoj vrijednosti; - promiče i omogućuje bolju vidljivost ovih europskih studija/pitanja u ustanovi koja sudjeluje u aktivnosti Jean Monnet i izvan nje. ▪ Važnost prijedloga za prioritetne ciljne skupine aktivnosti: - ustanove s poslovnim nastanom u državama koje nisu obuhvaćene aktivnosti Jean Monnet; - ustanove ili akademici koji još ne primaju financijska sredstva iz programa Jean Monnet
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (Najviše 25 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedba, ocjenjivanje, praćenje i širenje; ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna aktivnosti; ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije; ▪ Izrada i upravljanje aktivnostima mreže, uključujući komunikacijske kanale između članova.
Kvaliteta projektnog tima (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost profila i stručnosti ključnih djelatnika – iz akademskih i neakademskih područja – koji su uključeni u aktivnosti koje se provode u okviru projekta. ▪ Sastav mreže u smislu zemljopisne pokrivenosti I komplementarnosti kompetencija.
Učinak i širenje (Najviše 25 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata aktivnosti poučavanja; ▪ Mogući utjecaj i multiplikacijski učinak projekta: - na ustanovu koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet i na ustanove članice mreže; - na studente i učenike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet; - na druge organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj nacionalnoj i/ili europskoj razini. ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata aktivnosti u okviru i izvan ustanove koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet; ▪ Ako je važno, stupanj do kojeg je u projektu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti slobodno dostupni i kako će se promicati otvorenim dozvolama i ne sadrži nerazmjerna ograničenja;

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija Kriterija za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O POTPORI MREŽAMA IZ PROGRAMA JEAN MONNET?

ŠIRENJE I UČINAK

Mreže odabrane u okviru ove aktivnosti trebale bi širiti i iskorištavati rezultate aktivnosti izvan izravno uključenih sudionika. Time će se značajno povećati učinak i pridonijeti sustavnim promjenama.

Kako bi se poboljšao njihov učinak, one bi trebale uključivati u svojim aktivnostima širenja stvaranje alata i događaja prilagođenih ciljevima.

Od svih će se mreža Jean Monnet tražit će se da ažuriraju svoj odjeljak internetskog alata za Erasmus+ na kojima će se nalaziti sve informacije o aktivnostima programa Jean Monnet. Poticat će ih se da koriste postojeće platforme i alate (tj. direktorij programa Jean Monnet, virtualna zajednica programa Jean Monnet). Putem tih odjeljaka, koji su dio općeg alata IT-a za Erasmus+, javnost će biti informirana u ustanovama i studijima koje one nude u okviru programa Jean Monnet. Nositelji bespovratnih sredstava morat će redovito ažurirati alat s rezultatima svog rada.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

U slučaju odabira projekta, na bespovratna sredstva primjenjuju se sljedeća pravila financiranja:

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Prihvatljivi troškovi
Troškovi aktivnosti	Prihvatljivi izravni troškovi ▪ Troškovi osoblja ▪ Troškovi putovanja i troškovi života ▪ Troškovi podugovaranja (najviše 30 % prihvatljivih izravnih troškova) ▪ Troškovi opreme (najviše 10 % prihvatljivih izravnih troškova) ▪ Troškovi poučavanja ▪ Ostali troškovi (uključujući troškove svih obveznih financijskih revizija / potvrda o reviziji) Prihvatljivi neizravni troškovi Paušalni iznos, koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova projekta, prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova, koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika koji se mogu naplatiti projektu (npr. računi za električnu energiju ili internet, troškovi najma prostora, troškovi stalnih zaposlenika itd.)	Stvarni troškovi	Maximum 300000 EUR 80 % ukupnih prihvatljivih troškova (osim ako podnositelj zatraži niži % bespovratnih sredstava)	Uvjet: u obrascu prijave moraju jasno navedeni ciljevi i program rada

PROJEKTI PROGRAMA JEAN MONNET (RASPRAVA O POLITICI U AKADEMSKOM SVIJETU)

ŠTO JE PROJEKT PROGRAMA JEAN MONNET?

Projektima programa Jean Monnet podupiru se inovacije, uzajamno poticanje i širenje sadržaja Europske unije. Ovi će se projekti temeljiti na jednostranim prijedlozima – iako predložene aktivnosti mogu uključivati druge – i mogu trajati između 12 i 24 mjeseca.

- Projektima **„inovacija"** istražuju se novi uglovi i različite metodologije kako bi predmeti koji se bave Europskom unijom bile privlačniji i prilagođeni različitim vrstama ciljnog stanovništva (npr. projekti Učenje o EU-u u školi);
- Projektima **„uzajamnog poticanja"** promicat će se rasprave i razmišljanja o pitanjima Europske unije i povećavati znanje o Uniji i njezinim procesima. Cilj je tih projekata poticati znanje EU-a u određenim kontekstima;
- Projekti **„širenje sadržaja"** bit će uglavnom usmjereni na aktivnosti informiranja i širenja.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU PROJEKATA JEAN MONNET?

Za vrijeme njihove provedbe, projektima Jean Monnet obično se može ostvariti niz aktivnosti, kao što su, primjerice:

INOVACIJA

- razvoj i ispitivanje novih metodologija, sadržaja i alata o određenim temama u vezi s Europskom unijom;
- stvaranje virtualnih učionica o određenim područjima i njihovo testiranje u različitim kontekstima;
- dizajn, proizvodnja i provedba alata za samoosposobljavanje kojima se promiče aktivno građanstvo u EU-u;
- razvoj i pružanje primjerenih pedagoškog sadržaja i novog/prilagođenog nastavnog materijala za učenje o pitanjima Europske unije na razini osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja (Učenje o EU-u u školi);
- izrada i provedba osposobljavanja i trajnog usavršavanja učitelja, osiguravanje odgovarajućeg znanja i vještina za poučavanje predmeta o Europskoj uniji;
- pružanje posebno osmišljenih aktivnosti na temu Europske unije na razini osnovnih i srednjih škola i u ustanovama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;

UZAJAMNO POTICANJE

- podržavanje razvoja europskih studija i/ili povećanje razine znanja i/ili jačanje dinamike „odjela / predsjednika / istraživačkog tima" u određenoj zemlji u ustanovi visokog obrazovanja koja je izrazila određeni interes/potrebu;
- zajednički razvoj sadržaja i zajedničko poučavanje studenata u nekoliko ustanova. Ustanove koje sudjeluju u programu mogu organizirati zajedničke aktivnosti i pripremiti pomoćne alate za svoje studije;

ŠIRENJE SADRŽAJA

- podržavanje aktivnosti informiranja i širenja za osoblje javne uprave, za stručnjake u određenim područjima i za civilno društvo u cjelini;
- organizacija konferencija, seminara i/ili okruglih stolova o određenim temama u vezi s Europskom unijom.

KOJU ULOGU IMAJU ORGANIZACIJE KOJE SUDJELUJU U PROJEKTU JEAN MONNET?

Ustanova koja predlaže projekt mora pripremiti jasnu i održivu strategiju s detaljnim programom rada, uključujući informacije o očekivanim rezultatima. U njemu bi trebala biti opravdana potreba za predloženim aktivnostima, trebali bi biti navedeni izravni i neizravni korisnici, te bi trebala biti zajamčena aktivna uloga svih organizacija sudionica.

Prijedloge potpisuje predstavnik ustanove visokog obrazovanja (ili druge prihvatljive organizacije) i dostavlja informacije o pravnom položaju, ciljevima i aktivnostima ustanove podnositeljice zahtjeva. Ustanove visokog obrazovanja (ili ostale prihvatljive organizacije) snose konačnu odgovornost za prijedloge. One moraju provoditi aktivnosti opisane u svojim projektima za vrijeme trajanja projekta.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE PROJEKTA JEAN MONNET?

U nastavku su navedeni kriteriji koja mora ispuniti projekt Jean Monnet da bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Ustanova visokog obrazovanja (UVO) ili druga organizacija aktivna u području Europske unije, s poslovnim nastanom u bio kojoj državi svijeta. UVO-i u državi sudionici programa Erasmus+ moraju imati valjanu Povelju Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE). ECHE ne moraju imati UVO-i koji sudjeluju u programu iz partnerskih država. Imenovane ustanove (utvrđene u Uredbi o osnivanju programa Erasmus+) koje ostvaruju cilj od europskog interesa ne mogu se prijaviti u okviru ove aktivnosti. Ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja ne mogu se prijaviti, iako mogu aktivno pridonijeti ostvarenju aktivnosti.
Trajanje projekta	12 ili 18 mjeseci ili 24 mjeseca.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **22. veljače u 12:00 (podne po briselskom vremenu)** za projekte čija provedba započinje 1. rujna iste godine.
Kako predati zahtjev?	Detalje o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve i prioritete aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi programa Jean Monnet?” i „Što je projekt programa Jean Monnet?”); - posebne ciljeve „projekta Jean Monnet” za „Inovaciju”, „Uzajamno poticanje” i „Širenje sadržaja”. ▪ Stupanj do kojeg prijedlog: - primjeren je za razvoj novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprava; - pokazuje dokaze o akademskoj dodanoj vrijednosti; - promiče i omogućuje bolju vidljivost ovih europskih studija/pitanja u ustanovi koja sudjeluje u aktivnosti Jean Monnet i izvan nje. ▪ Važnost prijedloga za prioritetne ciljne skupine aktivnosti: - ustanove s poslovnim nastanom u državama koje nisu obuhvaćene aktivnosti Jean Monnet; - ustanove ili akademici koji još ne primaju financijska sredstva iz programa Jean Monnet.
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (Najviše 25 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedba, ocjenjivanje, praćenje i širenje; ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna aktivnosti; ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije.
Kvaliteta projektnog tima (Najviše 25 bodova)	▪ Važnost profila i stručnosti ključnih djelatnika – iz akademskih i neakademskih područja – koji su uključeni u aktivnosti koje se provode u okviru projekta. ▪ Za projekte koji su usmjereni na studente osnovne i srednje škole: uključenost osoblja iz projekta s mjerodavnim pedagoškim vještinama
Učinak i širenje (Najviše 25 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata aktivnosti poučavanja; ▪ Mogući učinak projekta: - na ustanovu koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet; - na studente i učenike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet; - na druge organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj nacionalnoj i/ili

	europskoj razini. ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata aktivnosti u okviru i izvan ustanove koja je domaćin aktivnosti Jean Monnet; ▪ Ako je važno, stupanj do kojeg je u projektu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti slobodno dostupni i kako će se promicati otvorenim dozvolama i ne sadrži nerazmjerna ograničenja;

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje 13 bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija Kriterija za dodjelu.

ŠTO BISTE JOŠ TREBALI ZNATI O PROJEKTU JEAN MONNET?

ŠIRENJE I UČINAK

Projekti Jean Monnet trebali bi širiti i iskorištavati rezultate aktivnosti izvan izravno uključenih sudionika. Time će se značajno povećati učinak i pridonijeti sustavnim promjenama.

Od projekata Jean Monnet tražit će se da ažuriraju svoj odjeljak posebnog internetskog alata za Erasmus+ na kojima će se nalaziti sve informacije o aktivnostima programa Jean Monnet. Poticat će ih se da koriste postojeće platforme i alate (tj. direktorij programa Jean Monnet, virtualna zajednica programa Jean Monnet). Putem tih odjeljaka, koji su dio općeg alata IT-a za Erasmus+, javnost će biti informirana u ustanovama i studijima koje one nude u okviru programa Jean Monnet. Nositelji bespovratnih sredstava morat će redovito ažurirati alat s rezultatima svog rada.

Projekte Jean Monnet potiče se da:

- sudjeluju u događanjima širenja i informiranja na nacionalnoj i europskoj razini;
- organiziraju događanja (predavanja, seminare, radionice itd.) s donositeljima politika na lokalnoj (npr. gradonačelnici i savjetnici), regionalnoj i nacionalnoj razini te s organiziranim civilnim društvom i školama;
- šire rezultate svojih aktivnosti organizacijom seminara ili predavanja koji su usmjereni na opću publiku i predstavnike civilnog društva i prilagođeni njima;
- umreže se s drugim Centrima izvrsnosti, Katedrama Jean Monnet, koordinatorima Modula te podržavanim ustanovama i udrugama;
- primjenjuju otvorene obrazovne sadržaje (OER), objave sažetke, sadržaj i raspored svojih aktivnosti te očekivane rezultate.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Najveći iznos bespovratnih sredstava dodijeljenih za projekt Jean Monnet: 60 000 EUR (što predstavlja 75 % ukupnih troškova)

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos
Sudjelovanje na konferencijama	Doprinos za troškove povezane s organizacijom konferencija, seminara radionica itd., osim troškova povezanih sa sudjelovanjem govornika koji nisu lokalni	Doprinos jediničnim troškovima	D.2 po danu po sudioniku
Putovanje (govornici koji nisu lokalni)	Doprinos troškovima putovanja na konferencije za govornike koji nisu lokalni na temelju udaljenosti. Udaljenosti se moraju izračunavati pomoću kalkulatora za izračun udaljenosti koji podupire Europska komisija[225], navodeći udaljenost jednosmjernog putovanja kako bi se mogao izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a za pokrivanje troškova povratnog putovanja[226]	Jedinični troškovi	Za udaljenosti između 100 i 499 km: 180 EUR po sudioniku Za udaljenosti između 500 i 1 999 km: 275 EUR po sudioniku Za udaljenosti između 2 000 i 2 999 km: 360 EUR po sudioniku Za udaljenosti između 3 000 i 3 999 km: 530 EUR po sudioniku Za udaljenosti između 4 000 i 7 999 km: 820 EUR po sudioniku Za udaljenosti od 8000 KM ili više: 1 500 EUR po sudioniku
Troškovi života (govornici koji nisu lokalni)	Doprinos troškovima života za govornike koji dolaze na konferencije, a nisu lokalni	Doprinos jediničnim troškovima	D.3 po danu po sudioniku
Dodatne aktivnosti	Doprinos dodatnim sporednim troškovima povezanim s dodatnim aktivnostima razvijenim u ovoj Aktivnosti; npr. akademsko praćenje događanja, izrada I održavanje web-mjesta dizajn, tiskanje i širenje publikacija; troškovi tumačenja; troškovi proizvodnje	Paušalni iznos	25.000 EUR

Točni iznosi koji se primjenjuju na module programa Jean Monnet mogu se naći u odjeljku „Jedinični troškovi programa Jean Monnet" na kraju poglavlja o programu Jean Monnet u ovom dijelu vodiča.

[225] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

[226] Na primjer, ako osoba iz Madrida (Španjolska) sudjeluje u aktivnosti koja se odvija u Rimu (Italija), sudionik a) izračunava udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km); b) odabire primjenjiv raspon udaljenosti putovanja (tj.između 500 i 1999 km) i c) izračunava bespovratna sredstva EU-a kojima će osigurati doprinos troškova putovanja sudionika od Madrida do Rima i natrag (275 EUR).

JEDINIČNI TROŠKOVI PROGRAMA JEAN MONNET

D.1 – NACIONALNI TROŠKOVI POUČAVANJA (U EURO PO NASTAVNOM SATU)

Iznosi ovise o državi u kojoj se provodi aktivnost.

Države sudionice u Programu		Partnerske države	
Belgija	200	**Antigva i Barbuda**	92
Bugarska	80	**Australija**	200
Češka Republika	107	**Bahrein**	110
Danska	200	**Barbados**	94
Njemačka	200	**Brunej**	200
Estonija	107	**Kanada**	200
Irska	172	**Čile**	83
Grčka	129	**Ekvatorska Gvineja**	131
Španjolska	161	**Hong Kong**	200
Francuska	184	**Izrael**	144
Hrvatska	96	**Japan**	178
Italija	166	**Republika Koreja**	153
Cipar	151	**Kuvajt**	200
Latvija	98	**Libija**	90
Litva	106	**Meksiko**	86
Luksemburg	200	**Novi Zeland**	153
Mađarska	104	**Oman**	131
Malta	138	**Katar**	200
Nizozemska	200	**Sveti Kristofor i Nevis**	84
Austrija	200	**Saudijska Arabija**	126
Poljska	104	**Sejšeli**	126
Portugal	126	**Singapur**	200
Rumunjska	81	**Švicarska**	200
Slovenija	136	**Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom**	109
Slovačka	114	**Trinidad i Tobago**	115
Finska	193	**Ujedinjeni Arapski Emirati**	200
Švedska	200	**Sjedinjene Američke Države**	200
Ujedinjena Kraljevina	184	**Ostale države**	80
bivša jugoslavenska republika Makedonija	80		
Island	159		
Lihtenštajn	80		
Norveška	200		
Turska	87		

D.2 –NACIONALNI TROŠKOVI KONFERENCIJA (U EUR PO DANU)

Države sudionice u Programu		Partnerske države	
Belgija	88	**Argentina**	44
Bugarska	40	**Australija**	90
Češka	55	**Bahrein**	43
Danska	94	**Barbados**	41
Njemačka	90	**Brunej**	115
Estonija	47	**Kanada**	89
Irska	75	**Ekvatorska Gvineja**	57
Grčka	56	**Hong Kong**	117
Španjolska	70	**Izrael**	63
Francuska	80	**Japan**	78
Hrvatska	42	**Republika Koreja**	67
Italija	73	**Kuvajt**	110
Cipar	66	**Makao**	154
Latvija	43	**Novi Zeland**	67
Litva	47	**Oman**	57
Luksemburg	144	**Katar**	194
Mađarska	46	**Saudijska Arabija**	55
Malta	60	**Sejšeli**	55
Nizozemska	97	**Singapur**	133
Austrija	94	**Švicarska**	118
Poljska	45	**Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom**	48
Portugal	55	**Trinidad i Tobago**	50
Rumunjska	40	**Ujedinjeni Arapski Emirati**	107
Slovenija	59	**Sjedinjene Američke Države**	109
Slovačka	50	**Ostale države**	40
Finska	84		
Švedska	95		
Ujedinjena Kraljevina	81		
bivša jugoslavenska republika Makedonija	40		
Island	69		
Lihtenštajn	40		
Norveška	138		
Turska	40		

D.3 –DNEVNICE -GOVORNICI KOJI NISU LOKALNI (U EUR PO DANU)

Iznos ovisi o državi u kojoj se provodi aktivnost.

Države sudionice u Programu			
Belgija	232	**Malta**	205
Bugarska	227	**Nizozemska**	263
Češka	230	**Norveška**	138
Danska	270	**Austrija**	225
Njemačka	208	**Poljska**	217
Estonija	181	**Portugal**	204
Irska	254	**Rumunjska**	222
Grčka	222	**Slovenija**	180
Španjolska	212	**Slovačka**	205
Francuska	245	**Finska**	244
Hrvatska	180	**Švedska**	257
Italija	230	**Ujedinjena Kraljevina**	276
Cipar	238	**bivša jugoslavenska republika Makedonija**	210
Latvija	211	**Island**	245
Litva	183	**Lihtenštajn**	175
Luksemburg	237	**Norveška**	138
Mađarska	222	**Turska**	40

Partnerske države			
Afganistan	125	**Kamerun**	160
Albanija	210	**Kanada**	230
Alžir	170	**Kabo Verde**	125
Andora	195	**Srednjoafrička Republika**	140
Angola	280	**Čad**	210
Antigva i Barbuda	225	**Čile**	245
Argentina	285	**Kina**	210
Armenija	280	**Kolumbija**	170
Australija	210	**Komori**	135
Azerbajdžan	270	**Kongo**	185
Bahami	190	**Kongo (Demokratska Republika)**	245
Bahrein	275	**Cookovi otoci**	185
Bangladeš	190	**Kostarika**	190
Barbados	215	**Kuba**	225
Bjelarus	225	**Džibuti**	235
Belize	185	**Dominika**	215
Benin	150	**Dominikanska Republika**	230
Butan	180	**Ekvador**	190
Bolivija	150	**Egipat**	205
Bosna i Hercegovina	200	**El Salvador**	180
Bocvana	185	**Ekvatorska Gvineja**	145
Brazil	245	**Eritreja**	130
Brunej	225	**Etiopija**	195
Burkina Faso	145	**Fidži**	170
Burundi	165	**Gabon**	190
Kambodža	165	**Gambija**	170

Gruzija	295	**Panama**	210
Gana	210	**Papua Nova Gvineja**	190
Grenada	215	**Paragvaj**	190
Gvatemala	175	**Peru**	210
Gvineja	185	**Filipini**	210
Gvineja Bisau	140	**Katar**	200
Gvajana	210	**Ruanda**	225
Haiti	190	**Sveti Kristofor i Nevis**	270
Honduras	175	**Sveta Lucija**	215
Hong Kong	265	**Sveti Vincent i Grenadini**	265
Indija	245	**Samoa**	185
Indonezija	195	**San Marino**	175
Iran	200	**Sveti Toma i Prinsipe**	155
Irak	145	**Saudijska Arabija**	280
Izrael	315	**Senegal**	200
Republika Côte d'Ivoire	190	**Srbija**	220
Jamajka	230	**Sejšeli**	225
Japan	405	**Sijera Leone**	190
Jordan	195	**Singapur**	225
Kazahstan	245	**Salomonovi Otoci**	170
Kenija	225	**Somalija**	175
Kiribati	205	**Južna Afrika**	195
Republika Koreja	230	**Šri Lanka**	155
Republika Koreja	300	**Švicarska**	220
Kosovo, under UNSC 1244/1999	220	**Sirija**	225
Kuvajt	280	**Tadžikistan**	185
Kirgistan	255	**Švicarska**	220
Laos	195	**Sirija**	225
Libanon	260	**Tadžikistan**	185
Lesoto	150	**Tajvan**	255
Liberija	235	**Tanzanija**	250
Libija	225	**Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom**	365
Makao	150	**Državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom**	270
Madagaskar	155	**Tajland**	205
Malavi	215	**Demokratska Republika Timor-Leste**	160
Malezija	250	**Togo**	155
Maldivi	185	**Tonga**	155
Mali	155	**Trinidad i Tobago**	175
Maršalovi Otoci	185	**Tunis**	145
Mauritanija	125	**Turkmenistan**	230
Mauricijus	200	**Tuvalu**	185
Meksiko	255	**Uganda**	235
Micronesia	190	**Ujedinjeni Arapski Emirati**	265
Moldova	250	**Sjedinjene Američke Države**	280
Monako	170	**Urugvaj**	215
Mongolija	160	**Uzbekistan**	230
Crna Gora	220	**Vanuatu**	170
Maroko	205	**Država Vatikanskoga Grada**	175

Mozambik	200	**Venezuela**	210
Mjanmar	125	**Vijetnam**	255
Namibija	135	**Jemen**	225
Nauru	185	**Zambija**	185
Nepal	185	**Zimbabve**	165
Novi Zeland	185	**Ostale države**	205
Nikaragva	185		
Niger	125		
Nigerija	235		
Niue	185		
Oman	205		
Pakistan	180		
Palau	185		
Palestina	170		

SPORT

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU?

Sljedeće aktivnosti u području sporta provode se s pomoću ovog Programskog vodiča:

- suradnička partnerstva
- mala suradnička partnerstva
- neprofitna europska sportska događanja.

Osim toga, programom Erasmus+ podupiru se i aktivnosti za jačanje baze dokaza za donošenje politika (studije, prikupljanje podataka, ankete itd.), za promicanje dijaloga s mjerodavnim europskim dionicima (Forum EU-a za sport, događanja predsjedništva EU-a, konferencije, sastanci, seminari itd.). Te aktivnosti provodi Europska komisija izravno ili preko izvršne agencije.

Programom Erasmus+ nastoje se ostvariti sljedeći posebni ciljevi u području sporta:

- ukloniti prekogranične prijetnje integritetu sporta, kao što su doping, namještanje utakmica i nasilje te sve vrste nesnošljivosti i diskriminacije
- promicati i podržavati dobro upravljanje u sportu i dvojne karijere sportaša
- većim sudjelovanjem u sportu i jednakim pristupom sportu za sve promicati volonterske aktivnosti u sportu te socijalnu uključenost, jednake mogućnosti i osviještenost o važnosti tjelesne aktivnosti koja pozitivno utječe na zdravlje.

Kako je predviđeno Uredbom o osnivanju programa Erasmus+, naglasak će biti na amaterskim sportovima.

Očekuje se da će aktivnosti u području sporta utjecati na razvoj europske dimenzije u sportu stvaranjem, razmjenom i širenjem iskustava i znanja o različitim problemima koji utječu na sport na europskoj razini.

Naposljetku, sportski projekti koji se podupiru u okviru programa Erasmus+ trebali bi dovesti do veće razine sudjelovanja u sportu, veće tjelesne aktivnosti i više volontiranja.

Konkretno, trebali bi dovesti do:

- većeg znanja i svijesti o sportu i tjelesnoj aktivnosti u zemljama sudionicama programa
- jačanja svijesti o ulozi sporta u promicanju socijalnog uključivanja, jednakih mogućnosti i tjelesne aktivnosti koja povoljno utječe na zdravlje
- pojačane suradnje među ustanovama i organizacijama aktivnima u području sporta i tjelesne aktivnosti
- boljeg sudjelovanja u sportskim i ostalim važnim organizacijama iz različitih zemalja sudionica programa u pojačanim mrežama
- bolje razmjene dobre prakse.

Očekuje se da će se aktivnostima u području sporta pridonijeti provedbi Europskog tjedna sporta, a to je inicijativa koju je pokrenula Komisija radi promicanja sporta i tjelesne aktivnosti u Europskoj uniji, uzimajući u obzir smanjenje stopa sudjelovanja.

Europski tjedan sporta planira se održati u skladu sa sljedećim konceptom: službeno otvaranje, najvažnije događanje i pet fokusnih dana od kojih će svaki imati različitu temu: obrazovanje, radna mjesta, otvoreni prostor, sportski klubovi i *fitness* centri. Među ostalim aktivnostima, Europskim tjednom sporta poticat će se organizacija prekograničnih aktivnosti podizanja svijesti.

Od 2017. godine Europski tjedan sporta održavat će se od 23. do 30. rujna. Uz aktivnosti koje organizira Europska komisija države članice organizirat će nacionalne i koordinirati lokalne aktivnosti.

Više informacija o Europskom tjednu sporta 2018. dostupno je na: http://ec.europa.eu/sport/

SURADNIČKA PARTNERSTVA

KOJI SU CILJEVI SURADNIČKOG PARTNERSTVA?

Suradnička partnerstva nude mogućnost za razvijanje, prijenos i/ili provedbu inovativnih proizvoda i/ili rad na aktivnostima intenzivnog širenja i iskorištavanja postojećih i novih proizvoda ili inovativnih ideja u različitim područjima povezanima sa sportom i tjelesnim aktivnostima. Uključuju različite organizacije i subjekte iz svijeta sporta i izvan njega, a posebno javna tijela na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini, sportske organizacije, organizacije povezane sa sportom i obrazovna tijela. Suradnička partnerstva inovativni su projekti usmjereni na:

- poticanje na sudjelovanje u sportu i tjelesnoj aktivnosti, posebno podupiranjem provedbe Preporuke Vijeća o tjelesnoj aktivnosti korisnoj za zdravlje te postupanjem u skladu sa Smjernicama EU-a o tjelesnim aktivnostima
- poticanje na sudjelovanje u sportu i tjelesnoj aktivnosti, posebno podupiranjem provedbe Europskog tjedna sporta
- promicanje obrazovanja u sportu i preko sporta, s posebnim naglaskom na razvoj vještina i podršku provedbi Smjernica EU-a o dvojnim karijerama sportaša
- promicanje volontiranja u sportu
- borbu protiv dopinga, posebno u rekreativnim okruženjima
- borbu protiv namještanja utakmica
- poboljšanje dobrog upravljanja u sportu
- borbu protiv nasilja i suzbijanje rasizma, diskriminacije i netolerancije u sportu
- poticanje socijalne uključenosti i jednakih mogućnosti u sportu.

U svim tim područjima treba se promicati ravnopravnost spolova. Treba se poticati suradnja s partnerskim zemljama.

Suradničkim partnerstvima trebali bi se poticati stvaranje i razvoj europskih mreža u području sporta. EU time može pružiti mogućnosti za jačanje suradnje među dionicima koja ne bi postojala bez djelovanja EU-a. Suradničkim partnerstvima trebala bi se poticati i sinergija s lokalnim, regionalnim, nacionalnim i međunarodnim politikama za promicanje sporta i tjelesne aktivnosti te za rješavanje izazova u vezi sa sportom i sinergija među tim politikama.

U okviru suradničkih partnerstava programom Erasmus+ namjerava se podržati ispitivanje i razvoj novih oblika projekata i novih oblika transnacionalne suradnje u području sporta kojima će se potaknuti veći razvoj inicijativa koje se podupiru nacionalnim programima financiranja ili drugim europskim sredstvima, kao što su europski strukturni i investicijski fondovi.

Komisija će preko svoje izvršne agencije organizirati jedan krug odabira tijekom godine.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU TE AKTIVNOSTI?

Program Erasmus+ nudi veliku fleksibilnost u smislu aktivnosti koje se mogu provoditi suradničkim partnerstvima ako je u prijedlogu dokazano da su te aktivnosti najprimjerenije za ostvarivanje ciljeva utvrđenih u projektu. Suradnička partnerstva mogu obično obuhvaćati niz aktivnosti, kao što su, primjerice:

- umrežavanje među dionicima
- razvijanje, utvrđivanje, promicanje i razmjena dobre prakse
- priprema, razvoj i provedba modula obrazovanja i osposobljavanja te alata
- aktivnosti za povećanje kompetencija multiplikatora u području sporta i za razvoj praćenja i vrednovanja pokazatelja, posebno u vezi s promicanjem etičkog ponašanja i etičkih kodeksa među sportašima
- aktivnosti jačanja svijesti o dodanoj vrijednosti sporta i tjelesne aktivnosti za osobni, društveni i profesionalni razvoj osoba
- aktivnosti za promicanje inovativnih sinergija između područja sporta i područja zdravlja, obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- aktivnosti za povećanje baze dokaza u sportu za suzbijanje društvenih i gospodarskih izazova (prikupljanje podataka kojima se podupiru prethodno navedene aktivnosti, ankete, savjetovanja itd.)
- konferencije, seminari, sastanci, događanja i mjere podizanja svijesti kojima se podupiru navedene aktivnosti.

TKO MOŽE SUDJELOVATI U SURADNIČKOM PARTNERSTVU?

Suradnička partnerstva otvorena su svim vrstama javnih ustanova ili neprofitnih organizacija aktivnih u području sporta i tjelesne aktivnosti. Ovisno o cilju projekta, suradnička partnerstva trebala bi uključivati odgovarajuće i raznolike partnere kako bi se iskoristila različita iskustva, profili i stručnost te proizveli relevantni i visokokvalitetni rezultati projekta.

Suradnička partnerstva usmjerena su na suradnju između organizacija s poslovnim nastanom u zemljama sudionicama programa.

Suradničko partnerstvo trebalo bi se sastojati od:

- podnositelja zahtjeva / koordinatora: organizacija koja podnosi prijedlog projekta u ime svih partnera. Kad se projekt odobri, podnositelj zahtjeva / koordinator postat će glavni korisnik bespovratnih sredstava EU-a i potpisat će ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za više korisnika u ime svih organizacija sudionica. Ta koordinacijska uloga obuhvaća sljedeće zadaće:
  - predstavlja organizacije sudionice u odnosu prema Europskoj komisiji i djeluje u njihovo ime
  - snosi financijsku i pravnu odgovornost za odgovarajuću operativnu, administrativnu i financijsku provedbu cijelog projekta
  - koordinira suradničko partnerstvo u suradnji sa svim drugim partnerima u projektu
- partnera: organizacije koje aktivno pridonose pripremi, provedbi i vrednovanju suradničkog partnerstva. Svaki partner mora potpisati punomoć kojom potpisnik opunomoćuje koordinatora da djeluje u njegovo ime i za njegov račun za vrijeme provedbe projekta.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU ZA OCJENJIVANJE SURADNIČKOG PARTNERSTVA?

U nastavku su navedeni formalni kriteriji koje mora ispuniti suradnički projekt kako bi bio prihvatljiv za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Bilo koja neprofitna organizacija ili javno tijelo, sa svojim pridruženim subjektima (ako ih ima), koji djeluju u području sporta, s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili u bilo kojoj partnerskoj zemlji u svijetu (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča). Takve organizacije, na primjer, mogu biti (otvoren popis): ▪ javno tijelo zaduženo za sport na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini ▪ nacionalni olimpijski odbor ili nacionalni sportski savez ▪ sportska organizacija na lokalnoj, regionalnoj, europskoj ili međunarodnoj razini ▪ nacionalna sportska liga ▪ sportski klub ▪ organizacija ili savez koji predstavlja sportaše ▪ organizacija ili savezi koji predstavljaju profesionalce i volontere u sportu (kao što su treneri, menadžeri itd.) ▪ organizacija koja predstavlja pokret „sport za sve" ▪ organizacija aktivna u području promicanja tjelesne aktivnosti ▪ organizacija koja predstavlja sektor aktivnog slobodnog vremena ▪ organizacija aktivna u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih.
Tko se može prijaviti?	Svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa može biti podnositelj zahtjeva. Ta organizacija podnosi zahtjev u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu.
Broj i profil organizacija sudionica	Suradničko partnerstvo transnacionalno je partnerstvo i uključuje najmanje pet organizacija iz pet različitih zemalja sudionica programa. Ne postoji maksimalan broj partnera. Međutim, proračun za upravljanje projektom i njegovu provedbu ograničen je (i odnosi se na 10 partnera). Sve organizacije sudionice moraju biti navedene u trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.
Trajanje projekta	Trajanje se mora odabrati u fazi podnošenja prijave (12, 18, 24, 30 ili 36 mjeseci) ovisno o cilju projekta i vrsti predviđenih aktivnosti
Mjesto/mjesta	Aktivnosti se moraju provoditi u zemljama (jednoj ili više) organizacija uključenih u suradničko partnerstvo.
Kome predate zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualne medije i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **5. travnja u 12:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju 1. siječnja sljedeće godine.

Kako predati zahtjev?	Više pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje i odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Okvirna raspodjela sredstava za različite kategorije suradničkih partnerstava bit će kako slijedi:

- otprilike 25 % za prioritete 1. i 2. (projekti kojima se podupire sudjelovanje u sportu i tjelesnoj aktivnosti)
- otprilike 25 % za prioritete 3. i 4. (projekti kojima se podupire obrazovanje u sportu i preko sporta, s posebnim naglaskom na razvoj vještina i provedbu Smjernica EU-a o dvojnim karijerama sportaša[227] te projekte kojima se podupire volontiranje u sportu)
- otprilike 20 % za prioritete 5., 6. i 7. (projekti kojima se podupire integritet sporta, kao što su suzbijanje dopinga, borba protiv namještanja utakmica i dobro upravljanje u sportu)
- otprilike 30 % za prioritete 8. i 9. (projekti čiji je cilj suzbijanje nasilja, rasizma, diskriminacije i netolerancije u sportu, projekti čiji je cilj poticati socijalnu uključenost i jednake mogućnosti u sportu).

Unutar tih kategorija projekti će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Relevantnost prijedloga za: - ciljeve europskih politika u području sporta - ciljeve i prioritete te aktivnosti (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi suradničkog partnerstva"). ▪ Stupanj do kojeg: - prijedlog je utemeljen na stvarnoj i primjerenoj analizi potreba - ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i ciljne skupine - prijedlog je inovativan i/ili nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode - prijedlog donosi dodanu vrijednost na razini EU-a zahvaljujući rezultatima koji se ne bi mogli ostvariti aktivnostima koje se provode samo u jednoj zemlji.
Kvaliteta plana i provedbe projekta (najviše 20 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza programa rada, uključujući odgovarajuće faze pripreme, provedbe, praćenja, ocjenjivanja i širenja ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije ▪ Postojanje i kvaliteta rješenja za upravljanje (rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični) ▪ Postojanje i važnost mjera za kontrolu kvalitete kako bi se osiguralo da je provedba projekta visoke kvalitete, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ Stupanj do kojeg je projekt troškovno učinkovit i do kojeg se njime raspodjeljuju primjerena sredstva za svaku aktivnost
Kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji (najviše 20 bodova)	▪ Stupanj do kojeg: - ako je primjereno, projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s nužnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih vidova projekta - u projektima sudjeluju osobe stručne za odgovarajuća područja, kao što su politika sporta i praksa (trening, natjecanja, treniranje itd.), akademski stručnjaci i osobe koje mogu doprijeti do šire publike - raspodjela odgovornosti i zadaća pokazuje posvećenost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica. ▪ Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg sudjelovanje organizacije sudionice iz partnerske zemlje donosi nužnu dodanu vrijednost projektu.
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za vrednovanje ishoda projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice, za vrijeme i nakon trajanja projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj,

[227] Smjernice EU-a o dvojnim karijerama sportaša (koje je donijela Stručna skupina EU-a za obrazovanje i osposobljavanje u području sporta 28.09.2012. (ISBN 978-92-79-31161-1).

	nacionalnoj i/ili europskoj razini ▪ Kvaliteta plana širenja: primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na razmjenu ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica. ▪ Ako je relevantno, stupanj do kojeg je u projektu opisano kako će materijali, dokumenti i medijski sadržaji biti besplatno dostupni i kako će se promovirati s pomoću otvorenih licencija bez nesrazmjernih ograničenja ▪ Kvaliteta planova za osiguranje održivosti projekta: može li se projektom i nakon uporabe bespovratnih sredstava EU-a postizati učinak i rezultati.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, moraju dobiti najmanje polovinu najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „učinak i širenje" te 10 bodova za kategorije „kvaliteta plana i provedbe projekta" i „kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju".

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila financiranja (u EUR):

Najveća bespovratna sredstva dodijeljena za suradnička partnerstva: 400 000 EUR

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos		Pravilo za dodjelu
Upravljanje projektom i njegova provedba	Upravljanje projektom (tj. planiranje, financije, koordinacija i komunikacija među partnerima itd.); materijali, alati, pristupi itd. Za učenje/poučavanje/osposobljavanje u malom opsegu. Virtualna suradnja I lokalne projektne aktivnosti; informiranje, promidžba i širenje (npr. brošure, letci, informacije na internetu itd.).	Doprinos jediničnim troškovima	Doprinos za aktivnosti Organizacije koordinatorice: **500 EUR** mjesečno	**Najviše 2750 EUR** mjesečno	Na temelju trajanja suradničkog partnerstva i broja uključenih organizacija sudionica
		Doprinos jediničnim troškovima	Doprinos za aktivnosti Drugih organizacija sudionica: **250 EUR** mjesečno po organizaciji		
Transnacionalni projektni sastanci	Sudjelovanje na sastancima između projektnih partnera koje organizira jedna od organizacija sudionica za potrebe provedbe I koordinacije. Doprinos putnim troškovima I troškovima boravka	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti od 100 do 1999 km: **575 EUR** po sudioniku po sastanku		Uvjet: podnositelji zahtjeva moraju opravdati potrebu za sastancima u pogledu broja sastanaka i uključenih sudionika. Udaljenost se izračunava kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija.
			Za udaljenosti od 2000 km ili više: **760 EUR** po sudioniku po sastanku		
Izvanredni troškovi	Doprinos stvarnim troškovima koji se odnose na podugovaranje ili kupnju proizvoda i usluga. Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga je zatražila izvršna agencija.	Stvarni troškovi	80 % prihvatljivih troškova **Najviše 50 000 EUR** po projektu (izuzimajući troškove pružanja financijskog jamstva)		Uvjet: podugovaranje mora biti povezano s uslugama koje organizacije sudionice iz opravdanih razloga ne mogu izravno pružati. Oprema se ne može odnositi na uobičajenu uredsku opremu ili opremu kojom se obično koriste organizacije sudionice.

Dodatna financijska sredstva za velika suradnička partnerstva					
Intelektualni proizvodi	Intelektualni proizvodi / materijalni rezultati projekta (kao što su smjernice, pedagoški materijali, otvoreni obrazovni sadržaji, informatički alati, analize, ispitivanja, metode uzajamnog učenja, ankete i izvješća, izumi – npr. nove sportske igre itd.)	Doprinos jediničnim troškovima	B5.1 po voditelju po danu rada na projektu		Uvjet: očekuje se da su troškovi voditelja i administrativnog osoblja već obuhvaćeni stavkom „Upravljanje projektom i provedba". Da bi se spriječilo moguće preklapanje s tom stavkom, podnositelji će trebati opravdati vrstu i opseg troškova osoblja za koje podnose zahtjev u vezi sa svakim predloženim proizvodom projekta. Proizvodi bi trebali biti znatni u smislu kvalitete i kvantitete kako bi bili prihvatljivi za dodjelu ove vrste bespovratnih sredstava. Proizvodi trebaju dokazati svoj potencijal za širu primjenu i iskorištavanje te za učinak.
			B5.2 po istraživaču / nastavniku / treneru / voditelju osposobljavanja / osobi koja radi s mladima po danu rada na projektu		
			B5.3 po tehničaru po danu rada na projektu		
			B5.4 po članu administrativnog osoblja po danu rada na projektu		
Sportska događanja s multiplicirajućim učinkom	Doprinos troškovima povezanima s nacionalnim i transnacionalnim konferencijama, seminarima, događanjima na kojima se razmjenjuju i šire intelektualni proizvodi ostvareni u okviru projekta (isključujući putne troškove i troškove boravka predstavnika organizacija sudionica uključenih u projekt).	Doprinos jediničnim troškovima	**100 EUR po** lokalnom sudioniku (tj. sudionici iz zemlje u kojoj se odvija događanje)	**Najviše 30 000 EUR** po projektu	Uvjet: potpora za događanja s multiplicirajućim učinkom pruža se samo ako su izravno povezana s intelektualnim proizvodima projekta. Projekt kojemu nisu odobrena bespovratna sredstva za intelektualne proizvode ne može primati potporu za organiziranje događanja s multiplicirajućim učinkom.
			200 EUR po međunarodnom sudioniku (tj. sudionici iz drugih zemalja))		

TABLICA A – INTELEKTUALNI PROIZVODI (IZNOSI U EUR PO DANU)

Ova se sredstva mogu koristiti samo za troškove zaposlenika organizacija koje sudjeluju u projektu za ostvarivanje intelektualnih proizvoda. Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje je uključeno u projekt I b)zemlji organizacije sudionice čije je osoblje uključeno u provedbu.

	Voditelj	Nastavnik / voditelj osposobljavanja / istraživač / osoba koja radi s mladima	Tehničar	Administrativno osoblje
	B5.1	**B5.2**	**B5.3**	**B5.4**
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	294	241	190	157
Belgija, Njemačka, Francuska, Italija, Finska, Ujedinjena Kraljevina, Island	280	214	162	131
Češka, Grčka, Španjolska, Cipar, Malta, Portugal, Slovenija	164	137	102	78
Bugarska, Estonija, Hrvatska, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Slovačka, bivša jugoslavenska republika Makedonija, Turska	88	74	55	39

TABEL B – INTELLECTUELE PRESTATIES (BEDRAGEN IN EURO PER DAG)

Ova se sredstva mogu koristiti samo za troškove zaposlenika organizacija koje sudjeluju u projektu za ostvarivanje intelektualnih proizvoda. Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje je uključeno u projekt i b) zemlji organizacije sudionice čije je osoblje uključeno u provedbu.

	Voditelj	Nastavnik / voditelj osposobljavanja / istraživač / osoba koja radi s mladima	Tehničar	Administrativno osoblje
Australija, Kanada, Kuvajt, Makao, Monako, Katar, San Marino, Švicarska, Sjedinjene Američke Države	**B5.1**	**B5.2**	**B5.3**	**B5.4**
	294	241	190	157
Andora, Brunej, Japan, Novi Zeland, Singapur, Ujedinjeni Arapski Emirati, Država Vatikanskoga Grada	280	214	162	131
Bahami, Bahrein, Hong Kong, Izrael, Koreja (Republika), Oman, Saudijska Arabija, Tajvan	164	137	102	78
Afganistan, Albanija, Alžir, Angola, Antigva i Barbuda, Argentina, Armenija, Azerbajdžan, Bangladeš, Barbados, Belize, Benin, Bjelarus, Bocvana, Bolivija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Burkina Faso, Burundi, Butan, Cookovi otoci, Côte d'Ivoire, Crna Gora, Čad, Čile, , Demokratska Republika Kongo, Demokratska Republika Timor-Leste, Dominika, Dominikanska Republika, državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom, državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom, Džibuti, Egipat, Ekvador, Ekvatorska Gvineja, El Salvador, Eritreja, Etiopija, Fidži, Filipini, Gabon, Gambija, Gana, Grenada, Gruzija, Gvajana, Gvatemala, Gvineja, Gvineja Bisau, Haiti, Honduras, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Jamajka, Jemen, Jordan, Južna Afrika, Južni Sudan, Kabo Verde, Kamerun, Kambodža, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Kina, Kirgistan, Kolumbija, Kongo, Komori, Koreja (DNR), Kosovo, Kostarika, Kuba, Laos, Lesoto, Libanon, Liberija, Libija, Madagaskar, Malavi, Maldivi, Malezija, Mali, Maroko, Maršalovi Otoci,	88	74	55	39

Mauricijus, Mauritanija, Meksiko, Mikronezija – Federativne države, Mjanmar, Moldova, Mongolija, Mozambik, Namibija, Nauru, Nepal, Niger, Nigerija, Nikaragva, Niue, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Ruanda, Salomonovi Otoci, Samoa, Sejšeli, Senegal, Sijera Leone, Sirija, Somalija, Srbija, Srednjoafrička Republika, Sudan, Surinam, Svazi, Sveta Lucija, Sveti Kristofor i Nevis, Sveti Toma i Prinsipe, Sveti Vincent i Grenadini, Šri Lanka, Tadžikistan, Tajland, Tanzanija, Tonga, Togo, Trinidad i Tobago, Tunis, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vijetnam, Zambija, Zimbabve				

MALA SURADNIČKA PARTNERSTVA

KOJI SU CILJEVI MALOG SURADNIČKOG PARTNERSTVA?

Mala suradnička partnerstva omogućit će organizacijama da razvijaju i jačaju mreže, povećaju svoju sposobnost djelovanja na transnacionalnoj razini, razmjenjuju dobru praksu, uspoređuju ideje i metode u različitim područjima povezanima sa sportom i tjelesnom aktivnosti. Odabrani projekti mogu također proizvesti opipljive rezultate i očekuje se provođenje aktivnosti širenja rezultata, ali na način koji odgovara cilju i opsegu projekta. U malim suradničkim partnerstvima sudjeluju različite organizacije, uključujući javna tijela na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, sportske organizacije, organizacije povezane sa sportom i obrazovna tijela. Mala suradnička partnerstva osobito će nastojati osigurati kontinuitet Pripremnih aktivnosti 2013. te se osobito odnose na projekte koji imaju za cilj:

- Poticanje socijalne uključenosti i jednakih mogućnosti u sportu;
- Promicanje europskih tradicionalnih sportova i igara;
- Podržavanje mobilnosti volontera, trenera, voditelja i osoblja neprofitnih sportskih organizacija;
- Zaštitu sportaša, osobito onih najmlađih, od zdravstvenih i sigurnosnih rizika unaprjeđenjem uvjeta treniranja i natjecanja;
- Promicanje obrazovanja u sportu i kroz sport, s posebnim naglaskom na razvoj vještina.

Mala suradnička partnerstva trebala bi promicati stvaranje i razvoj transnacionalnih mreža u području sporta. EU na taj način može pružiti prilike za jaču suradnju dionika do koje bez djelovanja EU-a ne bi moglo doći. Mala suradnička partnerstva također bi trebala poticati sinergiju sa i između lokalnih, regionalnih, nacionalnih i međunarodnih politika u svrhu promicanja sporta i tjelesne aktivnosti te suočavanja sa izazovima u vezi sa sportom.

U mala suradnička partnerstva trebao bi biti uključen najmanje jedan lokalni ili regionalni sportski klub.

Komisija će, putem svoje Izvršne agencije, organizirati jedan krug odabira tijekom godine.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU OVE MJERE?

Program Erasmus+ pruža veliku fleksibilnost po pitanju aktivnosti koja Mala suradnička partnerstva mogu provoditi, pod uvjetom da prijedlog dokazuje da su takve aktivnosti najprikladniji način za ostvarivanje utvrđenih ciljeva projekta.

Mala suradnička partnerstva obično mogu obuhvaćati širok spektar djelovanja, primjerice:

- umrežavanje među dionicima;
- razvijanje, utvrđivanje, promicanje i razmjenu dobre prakse;
- priprema, razvoj i provedba modula obrazovanja i osposobljavanja i alata;
- aktivnosti jačanja svijesti o dodanoj vrijednosti sporta i tjelesne aktivnosti za osobni, društveni i profesionalni razvoj osoba;
- aktivnosti za promicanje inovativnih sinergija između područja sporta i u područjima zdravlja, obrazovanja, osposobljavanja i mladih;
- aktivnosti za povećanje baze dokaza u sportu za suzbijanje društvenih i gospodarskih izazova (prikupljanje podataka, ankete, savjetovanja itd.);
- konferencije, seminare, sastanke, događanja i aktivnosti podizanja svijesti kojima se podupiru navedene aktivnosti.

MOŽE SUDJELOVATI U MALIM SURADNIČKIM PARTNERSTVIMA?

Mala suradnička partnerstva otvorena su svim vrstama javnih tijela i neprofitnih organizacija aktivnih u području sporta i tjelesne aktivnosti. Ovisno o cilju projekta, Mala suradnička partnerstva trebala bi uključivati primjerena i različite partnere kako bi se iskoristila različita iskustva, profili i područja stručnosti te proizveli relevantni i visokokvalitetni rezultati projekta.

Mala suradnička partnerstva usmjerena su na suradnju između organizacija osnovanih u državama sudionicama u programu.

Malo suradničko partnerstvo trebalo bi se sastojati od:

- podnositelja/koordinatora: organizacija koja podnosi prijedlog projekta u ime svih partnera. Kada je projekt odobren, podnositelj/koordinator postat će glavni korisnik bespovratnih sredstava EU-a i potpisat će ugovor o dodijeli bespovratnih sredstava. Molimo pročitajte dio C ovog Vodiča za detaljnije informacije o financijskim i ugovornim odnosima. Ta koordinacijska uloga obuhvaća sljedeće zadaće:
  - predstavlja i djeluje u ime organizacija sudionica prema Europskoj komisiji,

- snosi financijsku i pravnu odgovornost za odgovarajuću operativnu, upravnu i financijsku provedbu cijelog projekta;
- koordinira Suradničko partnerstvo u suradnji sa svim drugim partnerima u projektu,
- prima financijsku potporu EU-a iz programa Erasmus+ i odgovoran je za raspodjelu sredstava između partnera uključenih u projekt

▪ partnera: organizacije koje aktivno pridonose pripremi, provedbi i ocjenjivanju Malog suradničkog partnerstva.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE MALOG SURADNIČKOG PARTNERSTVA?

U nastavku su navedeni kriteriji koja mora ispuniti Mali suradnički projekt da bi bio prihvatljiv za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Bilo koja neprofitna organizacija ili javno tijelo, sa svojim pridruženim subjektima (ako ih ima), koji djeluju u području sporta, s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili u bilo kojoj partnerskoj zemlji u svijetu (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča). Takve organizacije, na primjer, mogu biti (otvoren popis): ▪ javno tijelo zaduženo za sport na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; ▪ acionalni olimpijski odbor ili nacionalni sportski savez; ▪ sportska organizacija na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; ▪ nacionalna sportska liga; ▪ sportski klub; ▪ organizacija ili savez koji predstavlja sportaše; ▪ organizacija ili savezi koji predstavljaju profesionalce i volontere u sportu (kao što su treneri, menadžeri itd.); ▪ organizacija koja predstavlja pokret „sport za sve"; ▪ organizacija aktivna u području promicanja tjelesne aktivnosti; ▪ organizacija koja predstavlja aktivni sektor slobodnog vremena;
Tko može predati zahtjev?	Svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u državi sudionici u Programu može biti podnositelj zahtjeva. Ova organizacija podnosi zahtjev u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu.
Broj i profil organizacija sudionica	Suradničko partnerstvo je transnacionalno i uključuje barem tri organizacije iz tri različite države sudionice u Programu. Ne postoji maksimalan broj partnera. Međutim, proračun za upravljanje i provedbu projekta ograničen je (i odnosi se na 5 partnera). Sve organizacije sudionice moraju biti utvrđene u trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.
Trajanje projekta	Od 12 do 24 mjeseca. Trajanje se mora odabrati u fazi podnošenja zahtjeva (12, 18 ili 24 mjeseca) na temelju cilja projekta i vrste predviđenih aktivnosti.
Mjesto(a) provedbe aktivnosti	Aktivnosti se moraju provoditi u državama (jednoj ili više) organizacija uključenih u malo suradničko partnerstvo.
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **5. travnja u 12:00 (podne po briselskom vremenu)** za projekte čija provedba započinje 1. siječnja sljedeće godine.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog Vodiča za pojedinosti o načinu podnošenja zahtjeva.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Unutar tih kategorija, projekti će se ocjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (najviše: 30 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve europskih politika u području sporta; - ciljeve i prioritete ove mjere (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi suradničkog partnerstva"). ▪ Stupanj do kojeg: - prijedlog je utemeljen na stvarnoj i primjerenoj analizi potreba; - ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i ciljne skupine; - prijedlog je inovativan i/ili nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode; - prijedlog donosi dodanu vrijednost na razini EU-a preko rezultata koji se neće ostvariti aktivnostima koje se provode samo u jednoj državi.
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (najviše 20 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza programa rada, uključujući odgovarajuće faze pripreme, provedbe, nadzora, ocjenjivanja i širenja ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije ▪ Postojanje i kvaliteta rješenja za upravljanje (rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični) ▪ Postojanje i važnost mjera za kontrolu kvalitete kako bi se osiguralo da je provedba projekta visoke kvalitete, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ Mjera do koje je projekt troškovno učinkovit i u kojoj se njime raspodjeljuju primjerena sredstva za svaku aktivnost.
Kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji (najviše: 20 bodova)	▪ Stupanj do kojeg: - ako je primjereno, projekt uključuje odgovarajuću mješavinu komplementarnih organizacija sudionica s nužnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih vidova projekta; - u projektima sudjeluju osobe stručne za odgovarajuća područja, kao što su politika sporta i praksa (trening, natjecanja, treniranje itd.), akademski stručnjaci i osobe koje mogu doprijeti do šire publike; - raspodjela odgovornosti i zadaća pokazuje posvećenost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica; - Ako je primjenjivo, stupanj do kojeg uključenost organizacije sudionice iz partnerske države donosi nužnu dodanu vrijednost projektu.
Učinak i širenje (najviše: 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice, za vrijeme i nakon trajanja projekta; - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. ▪ Kvaliteta plana širenja: primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata projekta u okviru i izvan organizacija sudionica ▪ Ako je važno, stupanj do kojeg je u projektu opisano kako će materijali, dokumenti i mediji biti slobodno dostupni i kako će se promicati putem otvorenih dozvola i ne sadrži nerazmjerna ograničenja ▪ Kvaliteta planova za osiguranje održivosti projekta: sposobnost za nastavljanje stvaranja učinaka nakon prestanka isplate bespovratnih sredstava EU-a.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, moraju dobiti barem pola od najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih Kriterija za dodjelu (najmanje 15 bodova za kategorije „Važnost projekta" i „Učinak i širenje"; 10 bodova za kategoriju „Kvaliteta plana i provedbe projekta" i „Kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju").

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Najveća bespovratna sredstva dodijeljena za mala suradnička partnerstva: 60 000 EUR

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos		Pravilo za dodjelu
Upravljanje projektom i provedba	Upravljanje projektom (tj. planiranje, financije, koordinacija I komunikacija između partnera itd.); materijali, alati, pristupi itd. malog opsega za učenje/poučavanje/osposobljavanje; Virtualna suradnja i lokalne projektne aktivnosti; informiranje, promidžba i širenje (npr. brošure, letci, informacije na internetu).	Doprinos jediničnim troškovima	Doprinos za aktivnosti organizacije koordinatorice: **500 EUR** mjesečno	Najviše 1 500 EUR mjesečno	Na temelju trajanja malog suradničkog partnerstva i broju Uključenih organizacija sudionica
		Doprinos jediničnim troškovima	Doprinos za aktivnosti drugih organizacija sudionica: **250 EUR** mjesečno po organizaciji		
Transnacionalni sastanci u okviru projekta	Sudjelovanje u sastancima između projektnih partnera koje organizira jedna od organizacija sudionica za potrebe provedbe i koordinacije. Doprinos troškovima putovanja I života.	Doprinos jediničnim troškovima	Za udaljenosti između 100 i 1 999 km: **575 EUR** po sudioniku po sastanku		Uvjet: podnositelji moraju opravdati potrebu za sastancima u smislu broja sastanaka i uključenih sudionika. Udaljenosti se moraju izračunavati pomoću kalkulatora za izračun udaljenosti koji podupire Europska komisija.
			Za udaljenosti od 2 000 km ili više: **760 EUR** po sudioniku po sastanku		
Izvanredni troškovi	Doprinos stvarnim troškovima koji se odnose na podugovaranje ili kupnju proizvoda i usluga. Troškovi pružanja financijskog jamstva, ako je to zatražila Izvršna agencija.	Stvarni troškovi	80 % prihvatljivih troškova Najviše **10 000 EUR** po projektu (izuzimajući troškove pružanja financijskog jamstva)		Uvjet: podugovaranje mora biti vezano uz usluge koje organizacije sudionice ne mogu izravno pružati iz opravdanih razloga. Oprema se ne može odnositi na uobičajenu uredsku opremu ili opremu koju obično koriste organizacije sudionice

NEPROFITNA EUROPSKA SPORTSKA DOGAĐANJA

Koji su ciljevi neprofitnog europskog sportskog događanja?

Ova aktivnost ima za cilj podržati:

- Volonterstvo u sportu;
- Socijalnu uključenost kroz sport;
- Ravnopravnost spolova u sportu;
- Tjelesnu aktivnost koja ima povoljan utjecaj na zdravlje;
- Provedbu Europskog tjedna sporta.

Komisija će, putem svoje Izvršne agencije, organizirati jedan krug odabira tijekom godine.

Okvirna raspodjela za različite kategorije u sklopu neprofitnih europskih sportskih događanja bit će kako slijedi:

- otprilike 30 % za događanja radi provedbe Europskog tjedna sporta;
- otprilike 70 % za događanja koja nisu povezana s Europskim tjednom sporta (npr. povezana su s volonterstvom u sportu, socijalnom uključenosti kroz sport, ravnopravnošću spolova u sportu, tjelesnom aktivnošću koja povoljno utječe na zdravlje).

Za provedbu Europskog tjedna sporta trebalo bi odabrati otprilike 4 događanja. Ona bi trebala biti usredotočena na teme utvrđene za provedbu Europskog tjedna sporta (obrazovanje, radno mjesto, otvoreni prostor, sportski klubovi i fitness-centri).

Trebalo bi odabrati otprilike 10 događanja koja nisu povezana s Europskim tjednom sporta. U vezi s prethodno navedenim temama (tj. volonterstvom, socijalnom uključenošću, ravnopravnošću spolova, tjelesnom aktivnošću koja povoljno utječe na zdravlje), najmanje jedno događanje trebalo bi biti usredotočeno na vanjsku dimenziju sporta (npr. sportsku diplomaciju), a najmanje jedno događanje trebalo bi biti usredotočeno na ulogu koju sport na lokalnoj razini ima u podupiranju ciljeva ove mjere (volonterstvo u sportu, socijalna uključenost u sportu i kroz sport, ravnopravnost spolova u sportu, tjelesna aktivnost koja povoljno utječe na zdravlje).

U svim bi se događanjima trebala promicati ravnopravnost spolova. Trebala bi se poticati suradnja s partnerskim zemljama.

ŠTO JE TO NEPROFITNO EUROPSKO SPORTSKO DOGAĐANJE?

Ovom se Aktivnošću pruža financijska potpora za sljedeće:

- organizaciju europskih sportskih događanja u jednoj programskoj državi;
- nacionalna događanja koja istovremeno u nekoliko država sudionica u Programu organiziraju neprofitne organizacije ili javna tijela aktivna u području sporta.

Očekivani rezultati ovih događanja sljedeći su:

- povećana svijest o događanjima u vezi s ulogom sporta u promicanju socijalne uključenosti, jednakih mogućnosti i tjelesne aktivnosti za poboljšanje zdravlja;
- povećano sudjelovanje u sportu, tjelesnoj aktivnosti i volontiranju.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU U OKVIRU OVE MJERE?

Potpora za događanja uključuje dodjelu bespovratnih sredstava pojedinačnim organizacijama zaduženim za pripremu, organizaciju i praćenje određenog događanja. U okviru ove mjere podupirat će se sljedeće standardne aktivnosti (otvoren popis):

- pripreme za događanje;
- organizacija obrazovnih aktivnosti za sportaše, trenere, organizatore i volontere za vrijeme pripreme za događanje;
- organizacija događanja;
- organizacija sporednih aktivnosti uz sportska događanja (konferencije, seminari);
- provedba naknadnih aktivnosti (ocjenjivanja, izrada budućih planova);
- komunikacijske aktivnosti povezane s temom događanja.

KOJE AKTIVNOSTI NISU PRIHVATLJIVE U OKVIRU OVE AKTIVNOSTI?

- Sportska natjecanja koja redovito organiziraju međunarodni, europski ili nacionalni sportski savezi/lige;
- Profesionalna sportska natjecanja.

KOJI SE KRITERIJI PRIMJENJUJU NA OCJENJIVANJE NEPROFITNOG SPORTSKOG DOGAĐANJA?

U nastavku su navedeni kriteriji koja mora ispuniti neprofitno sportsko događanje da bi bilo prihvatljivo za bespovratna sredstva iz programa Erasmus+:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko može predati zahtjev?	Bilo koje javno tijelo ili neprofitna organizacija aktivna u području sporta, s poslovnim nastanom u državi sudionici u Programu. Takve organizacije, na primjer, mogu biti (otvoren popis): ▪ javno tijelo zaduženo za sport na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; ▪ sportska organizacija na lokalnoj, regionalnoj, europskoj ili međunarodnoj razini; ▪ koordinator nacionalnog događanja organiziranog u okviru europskog događanja u području sporta.
Prihvatljiva događanja i sudionici	Europska sportska događanja organizirana u jednoj državi moraju uključivati sudionike u događanju iz barem 10 različitih država sudionica u Programu ILI sportska događanja organizirana u istovremeno u nekoliko država sudionica u Programu moraju uključivati sudionike u događanju iz barem 10 različitih država sudionica u Programu. Uvjet je ispunjen ako su ti sudionici uključeni u ukupna događanja. Sve organizacije sudionice moraju biti utvrđene u trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.
Trajanje projekta	Do 1 godine (od pripreme do praćenja događanja).
Datumi događanja	Događanje se mora održati tijekom sljedeće godine (bilo kada do 31. listopada).
Kome predati zahtjev?	Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu, koja ima sjedište u Bruxellesu.
Kada predati zahtjev?	Podnositelji moraju dostaviti zahtjev za bespovratna sredstva do **12:00 (podne po briselskom vremenu) 5. Travnja.** Za velika događanja, projekti mogu započeti 15. lipnja 2018. Za sva ostala događanja, projekti mogu započeti 1. studenoga 2018.
Kako predati zahtjev?	Molimo pogledajte dio C ovog Vodiča za pojedinosti o načinu podnošenja zahtjeva.

Organizacije podnositeljice zahtjeva ocjenjuju se na temelju mjerodavnih **kriterija za isključenje i kriterija za odabir.** Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija:

Važnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Važnost prijedloga za: - ciljeve europskih politika u području sporta; - ciljeve i prioritete ove mjere (vidjeti odjeljak „Koji su ciljevi neprofitnog sportskog događanja?"). ▪ Stupanj do kojeg: - prijedlog je utemeljen na stvarnoj i primjerenoj analizi potreba; - ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i ciljne skupine; - prijedlog je inovativan i/ili nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode; - prijedlog donosi dodanu vrijednost na razini EU-a putem rezultata koji se neće ostvariti aktivnostima koje se provode samo u jednoj državi.
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti (najviše 40 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza programa rada, uključujući odgovarajuće faze pripreme, provedbe, nadzora, ocjenjivanja i širenja ▪ Dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna ▪ Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije ▪ Stupanj do kojeg projekt uključuje stručnjake u različitim područjima, kao što je sportska praksa (treninzi, natjecanja, treniranje itd.) ▪ Postojanje i kvaliteta rješenja za upravljanje (rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični) ▪ Postojanje i važnost mjera za kontrolu kvalitete kako bi se osiguralo da je provedba projekta visoke kvalitete, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ Mjera do koje je projekt troškovno učinkovit i u kojoj se njime raspodjeljuju primjerena sredstva za svaku aktivnost.
Učinak i širenje (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje rezultata projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice, za vrijeme i nakon trajanja projekta; - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. ▪ Kvaliteta plana širenja: primjerenost i kvaliteta mjera usmjerenih na širenje rezultata projekta u okviru i izvan organizacija sudionica ▪ Kvaliteta mjera kojima će se osigurati vidljivost i medijska pokrivenost događanja te potpora EU-a.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova kako bi se mogli uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, moraju dobiti barem pola od najvišeg broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih Kriterija za dodjelu (najmanje 15 bodova za kategorije „Važnost projekta" i „Učinak i širenje"; 20 bodova za kategoriju „Kvaliteta plana i provedbe projekta").

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Proračun projekta mora se izraditi na temelju sljedećih pravila za financiranje (u EUR):

Prihvatljivi troškovi		Mehanizam financiranja	Iznos	Pravilo za dodjelu
Troškovi aktivnosti	Svaki trošak koji je izravno povezan s provedbom dodatnih aktivnosti projekta, uključujući: Prihvatljivi izravni troškovi: ▪ Osoblje ▪ Putovanje i dnevnice ▪ Oprema ▪ Potrošni materijal i potrepštine ▪ Podugovaranje ▪ Carine, porezi i davanja ▪ Ostali troškovi Neizravni troškovi: Paušalni iznos, koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova projekta, prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova, koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika koji se mogu naplatiti projektu (npr. Računi za električnu energiju ili internet, troškovi najma prostora, troškovi stalnih zaposlenika itd.)	Stvarni troškovi	Maksimalan iznos bespovratnih sredstava: Za neprofitna europska sportska događanja organizirana tijekom Europskog tjedna sporta: **300 000 EUR** Neprofitna sportska događanja koja nisu povezana s Europskim tjednom sporta: – prosječno velika događanja: **najviše 500 000 EUR** – velika događanja: **najmanje 1 milijun EUR i najviše 2 milijuna EUR** Najviše 80 % ukupnih prihvatljivih troškova.	Uvjet: traženi proračun opravdan je u odnosu na planirane aktivnosti.

DIO C – INFORMACIJE ZA PODNOSITELJE ZAHTJEVA

Pozivaju se sve organizacije (uključujući neformalne skupine) koje planiraju predati prijedlog projekta kako bi dobile financijsku potporu od EU-a u okviru programa Erasmus+ da pažljivo pročitaju ovaj odjeljak koji je sastavljen u skladu s odredbama Financijske uredbe[228] koja se primjenjuje na opći proračun Europske unije (u daljnjem tekstu „Financijska uredba EU-a"), i s njezinim pravilima primjene.

Pojedinci nemaju pravo predati prijedloge projekata u okviru programa Erasmus+, osim osoba koje se prijavljuju u ime skupine (od najmanje četvero) mladih aktivnih u području rada s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacije mladih (dalje u tekstu „neformalna skupina mladih").

KAKO PODNIJETI PRIJEDLOG U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?

Kako bi predali prijedlog projekta u okviru programa Erasmus+, podnositelji moraju slijediti četiri koraka opisana u nastavku:

- Svaka organizacija koja sudjeluje u prijavi mora se registrirati na Portalu za korisnike i dobiti Identifikacijsku oznaku sudionika (PIC). Organizacije/skupine koje su već dobile PIC kroz suradnju u ostalim programima EU-a ne moraju se ponovno registrirati. PIC dobiven prethodnom registracijom valjan je i za prijave u okviru Erasmusa+;
- provjeriti ispunjavanje kriterija Programa za relevantnu mjeru/područje;
- provjera financijskih uvjeta;
- popuniti i predati obrazac zahtjeva.

PRVI KORAK: REGISTRACIJA NA PORTALU ZA SUDIONIKE

Sve organizacije koje sudjeluju u prijavi moraju biti registrirane i moraju dostaviti svoje osnovne pravne i financijske podatke putem na Portalu za sudionike u područjima obrazovanja, audiovizualnih aktivnosti, kulture, građanstva i volontiranja, ako to već nisu učinili.

Kako bi se mogla registrirati na Portal za sudionike, osoba koja predstavlja organizaciju (ili neformalnu skupinu mladih ljudi) mora izvršiti sljedeće korake:

- otvoriti ECAS račun (osim ako osoba koja predstavlja organizaciju/skupinu već ima račun). Novi računi u ECAS-u mogu se izraditi na sljedećem web-mjestu: https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi
- Pristupiti portalu za sudionike na http://ec.europa.eu/education/participants/portal/desktop/en/organisations/register.html i registrirati se u ime organizacije /skupine. Na Portalu za sudionike dostupne su Smjernice i Često postavljana pitanja.

Organizacija/skupina mora se samo jednom registrirati na portalu za sudionike. Po završetku registracije, organizacija/skupina dobit će Identifikacijsku oznaku sudionika (PIC). Zahvaljujući PIC- u, koji je jedinstveni broj i nužan je za podnošenje prijedloga, organizacija/skupina može popuniti elektronički obrazac prijave za Erasmus+ na jednostavniji način (tj. nakon upisivanja PIC-a na obrazac, podaci koje je skupina/organizacija unijela fazi registracije automatski će se prikazati na obrascu).

DOKAZ O PRAVNOM POLOŽAJU I FINANCIJSKOJ SPOSOBNOSTI

U trenutku registracije organizacije moraju učitati i sljedeće dokumente na Portal za sudionike:

- obrazac za pravne osobe (može se preuzeti s web-mjesta Europske komisije na: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/legal_entities/legal_entities_en.cfm);
- obrazac za financijsku identifikaciju. Molimo popunite obrazac koji se odnosi na državu u kojoj se nalazi banka, čak i ako je organizacija podnositeljica službeno registrirana u drugoj državi (ovaj obrazac može se preuzeti na: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm).

Za bespovratna sredstva koja prelaze 60 000 EUR, podnositelji će možda morati učitati posebne dokumente kao dokaz financijske sposobnosti. Za više pojedinosti, vidjeti odjeljak „Kriteriji za odabir" u nastavku.

[228] Financijska uredba EU-a može se pronaći na: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R0966&qid=1503688737792

Obrazac za financijsku identifikaciju trebala bi predati samo organizacija podnositeljica, a partnerske organizacije to nisu dužne učiniti.

DRUGI KORAK: PROVJERA ISPUNJAVANJA KRITERIJA PROGRAMA

Kada razvijaju projekt i prije nego što zatraže potporu EU-a, organizacije sudionice moraju provjeriti ispunjava li projekt sljedeće kriterije: prihvatljivost, isključenje, odabir i dodjelu.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Kriteriji prihvatljivosti uglavnom se odnose na vrstu projekta i aktivnosti (uključujući, ako je primjenjivo, organizacije sudionice itd.), ciljnu skupinu (npr. položaj i broj uključenih sudionika) i uvjete za podnošenje zahtjeva za bespovratna sredstva za takav projekt (npr. rokovi za podnošenje, potpunost obrasca zahtjeva itd.).

Kako bi bio prihvatljiv, projekt mora ispunjavati sve kriterije prihvatljivosti koji se odnose na Aktivnost za koju se prijedlog podnosi. Ako projekt ne ispunjava te kriterije u fazi podnošenja zahtjeva, bit će odbijen bez daljnjeg ocjenjivanja. Iznimka su slučajevi aktivnosti mobilnosti i Stipendija JMD-a koje se podupiru u okviru Ključne mjere 1. ili Ključne mjere 2., u kojima se neki kriteriji prihvatljivosti (npr. trajanje, profil sudionika) mogu samo provjeriti u fazi provedbe projekta ili u završnoj fazi izvješćivanja (ne u trenutku podnošenja prijave). U fazi podnošenja prijave, od podnositelja se traži da prijave da će projekt ispuniti te kriterije. Međutim, ako se pokaže u fazi provedbe ili krajnjeg izvješćivanja da ti kriteriji nisu ispunjeni, sudionici ili aktivnost mogu se smatrati neprihvatljivima uz smanjenje/povrat dodijeljenog iznosa bespovratnih sredstava.

Posebni kriteriji prihvatljivosti koji se primjenjuju na svaku od aktivnosti koje se provode u okviru Vodiča kroz program Erasmus+ opisani su u dijelu B.

KRITERIJI ISKLJUČENJA

Podnositelj će biti isključen iz sudjelovanja u pozivima za podnošenje prijedloga u okviru programa Erasmus+ ili iz postupka dodjele sredstava ako se utvrdi da se nalazi u jednoj od situacija opisanih u nastavku, u skladu s člankom 106. i/ili 107. Financijske uredbe EU-a:

a) podnositelj je u stečaju, u postupku u slučaju nesolventnosti ili u postupku likvidacije, njegovom imovinom upravlja stečajni upravitelj ili sud, u nagodbi je s vjerovnicima, poslovne aktivnosti su mu suspendirane ili se nalazi u bilo kakvoj istovrsnoj situaciji koja proizlazi iz sličnog postupka predviđenog nacionalnim zakonodavstvom ili propisima;
b) konačnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da podnositelj krši svoje obveze u vezi s plaćanjem poreza ili doprinosa za socijalno osiguranje u skladu s pravom zemlje u kojoj ima poslovni nastan, zemlje u kojoj se nalazi dužnosnik za ovjeravanje ili zemlje u kojoj se provodi dodjela bespovratnih sredstava;
c) konačnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da je podnositelj kriv za tešku povredu dužnosti zbog kršenja primjenjivih zakona ili propisa ili etičkih normi profesije kojoj podnositelj pripada ili zbog protupravnog postupanja koje utječe na njegovu profesionalnu vjerodostojnost u slučaju da se takvim postupanjem pokazuje protuzakonita namjera ili gruba nepažnja, uključujući posebno bilo koje od sljedećih postupanja:
    i. prijevarno ili nesavjesno lažno predstavljanje podataka potrebnih za provjeru nepostojanja osnova za isključenje ili ispunjenja kriterija za odabir ili prilikom izvršenja ugovora, sporazuma o bespovratnim sredstvima ili odluke o dodjeli bespovratnih sredstava;
    ii. dogovaranje s drugim osobama radi narušavanja tržišnog natjecanja;
    iii. kršenje prava intelektualnog vlasništva;
    iv. pokušaj da se utječe na postupak odlučivanja Komisije/Agencije tijekom postupka dodjele;
    v. pokušaj da se dobiju povjerljive informacije koje bi mu mogle omogućiti nepoštenu prednost u postupku dodjele;
d) konačnom presudom utvrđeno je da je podnositelj kriv za bilo što od sljedećeg:
    i. prijevaru u smislu članka 1. Konvencije o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica, sastavljene Aktom Vijeća od 26. srpnja 1995.;
    ii. korupciju kako je definirana u članku 3. Konvencije o borbi protiv korupcije koja uključuje dužnosnike Europskih zajednica ili dužnosnike država članica EU-a, sastavljene Aktom Vijeća od 26. svibnja 1997., i u članku 2. stavku 1. Okvirne odluke Vijeća 2003/568/PUP, kao i korupciju kako je definirana zakonskim odredbama zemlje u kojoj se nalazi dužnosnik za ovjeravanje, zemlje u kojoj podnositelj ima poslovni nastan ili zemlje u kojoj se provodi dodjela bespovratnih sredstava;
    iii. sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji, kako je definirano u članku 2. Okvirne odluke Vijeća 2008/841/PUP;
    iv. pranje novca ili financiranje terorizma, kako je definirano u članku 1. Direktive 2005/60/EZ Europskog

parlamenta i Vijeća;

v. kaznena djela terorizma ili kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima, kako su definirana u članku 1. odnosno članku 3. Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP, ili poticanje, pomaganje, potpora ili pokušaj počinjenja takvih kaznenih djela, kako je navedeno u članku 4. te odluke;

vi. dječji rad i druge oblike trgovanja ljudima, kako je definirano u članku 2. Direktive 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća;

e) podnositelj je pokazao znatne nedostatke u poštovanju glavnih obveza prilikom izvršenja ugovora, sporazuma o bespovratnim sredstvima ili odluke o dodjeli bespovratnih sredstava koja se financira iz proračuna Unije, što je dovelo do preuranjenog otkaza ugovora, sporazuma ili odluke odnosno do primjene ugovornih kazni ili drugih ugovornih sankcija, ili što je otkriveno nakon provjera, revizija ili istraga dužnosnika za ovjeravanje, OLAF-a ili Revizorskog suda;

f) konačnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da je podnositelj počinio nepravilnosti u smislu članka 1. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95;

g) ako ne postoji konačna presuda ili, ovisno o slučaju, konačna upravna odluka, podnositelj se nalazi u jednoj od situacija utvrđenih prethodno navedenim točkama od (c) do (f), a to je utemeljeno:

i. činjenicama utvrđenima u kontekstu revizija ili istraga koje provodi Revizorski sud, OLAF ili unutarnja revizija, ili bilo kojom drugom provjerom, revizijom ili kontrolom koja je poduzeta pod odgovornošću dužnosnika za ovjeravanje iz institucije EU-a, europskog ureda odnosno agencije ili tijela EU-a;

ii. upravnim odlukama koje nisu konačne, a koje mogu uključivati stegovne mjere koje provodi nadležno nadzorno tijelo odgovorno za provjeru primjene normi profesionalne etike;

iii. odlukama ESB-a, EIB-a, Europskog investicijskog fonda ili međunarodnih organizacija;

iv. odlukama Komisije u vezi s kršenjem pravila Unije o tržišnom natjecanju ili nacionalnog nadležnog tijela u vezi s kršenjem prava Unije ili nacionalnog prava o tržišnom natjecanju.

v. odlukama o isključenju koje je donio dužnosnik za ovjeravanje iz institucije EU-a, europskog ureda odnosno agencije ili tijela EU-a.

h) osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela tog podnositelja, ili koja ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole u odnosu na tog podnositelja (to uključuje direktore društva, članove upravljačkih ili nadzornih tijela i slučajeve u kojima je jedna osoba većinski vlasnik udjela), nalazi se u jednoj ili više situacija iz prethodno navedenih točaka od(c) do (f).

i) fizička ili pravna osoba koja prihvaća neograničenu odgovornost za dugove dotičnoga podnositelja nalazi se u jednoj ili više situacija iz prethodno navedene točke (a) ili (b).

Ako se podnositelj nalazi u jednoj od prethodno navedenih situacija za isključenje, trebao bi navesti mjere koje je poduzeo da bi popravio situaciju za isključenje i time dokazao svoju pouzdanost. Te mjere mogu uključivati npr. tehničke i organizacijske mjere te mjere u vezi s osobljem kako bi se spriječilo ponavljanje predmetne situacije, nadoknađivanje štete ili plaćanje novčanih kazni. To se ne primjenjuje na situacije iz točke (d) ovog odjeljka.

U slučajevima iz točaka od (c) do (f), ako ne postoji konačna presuda ili, ovisno o slučaju, konačna upravna odluka, nacionalna agencija ili Izvršna agencija može privremeno isključiti podnositelja iz sudjelovanja u pozivu na podnošenje prijedloga ako bi njegovo sudjelovanje predstavljalo ozbiljnu i neposrednu opasnost za financijske interese Unije.

Ako su mjerom za koju je podnositelj podnio prijedlog predviđene posebne odredbe za sudjelovanje povezanih subjekata, isti kriteriji za isključenje primjenjuju se na povezane subjekte.

Podnositelje ili, kada je primjenjivo, povezane subjekte u ovom se postupku može odbiti i mogu im se nametnuti administrativne sankcije (isključenje ili financijska sankcija) ako se pokaže da je bilo koja od izjava ili informacija podnesenih kao uvjet za sudjelovanje u ovom postupku neistinita.

Nacionalna ili Izvršna agencija može na svojem web-mjestu objaviti sljedeće informacije povezane s isključenjem i, kada je primjenjivom, financijskom sankcijom u slučajevima iz točaka (c), (d), (e) i (f) prethodnog odjeljka:

a) naziv dotičnog podnositelja;
b) situaciju uslijed koje je došlo do isključenja;
c) trajanje isključenja i/ili iznos financijske sankcije.

Ovi kriteriji isključenja primjenjuju se na podnositelje u okviru svih Aktivnosti programa Erasmus+. Kako bi potvrdili da se ne nalaze u nekoj od prethodno navedenih situacija, podnositelji zahtjeva za bespovratna sredstva EU-a u iznosu većem od 60 000 EUR moraju dostaviti izjavu da se ne nalaze u niti jednoj od prethodno navedenih situacija. Ta izjava čini poseban dio ili prilog obrasca zahtjeva.

U slučaju prijedloga koji se podnose u ime konzorcija partnera, navedeni kriteriji primjenjuju se na sve organizacije koje sudjeluju u projektu.

U skladu s člancima 106. do 109. Financijske uredbe EU-a, podnositeljima koji su krivi za pogrešno prikazivanje podataka ili nisu ispunili svoje ugovorne obveze iz prethodnog postupka dodjele bespovratnih sredstava može se odrediti administrativna ili financijska kazna[229].

Nadalje, Komisija smatra da za potrebe provedbe Aktivnosti obuhvaćenih Vodičem kroz program sljedeće organizacije jesu ili bi mogle biti u sukobu interesa i stoga nisu prihvatljive za sudjelovanje:

- nacionalna tijela zadužena za nadzor nacionalnih agencija i provedbu programa Erasmus+ u svojoj državi: ne mogu se prijaviti ili sudjelovati niti u jednoj Aktivnosti kojom upravlja nacionalna agencija u bilo kojoj od država, ali može se prijaviti (kao podnositelj ili partner) za sudjelovanje u aktivnostima kojima upravlja Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako je to izričito isključeno za predmetnu Aktivnost (kako je navedeno u dijelu B vodiča);
- nacionalne agencije ili odjeli nacionalnih agencija pravnih tijela čija je aktivnost izvan područja nadležnosti nacionalnih agencija ne mogu se prijaviti niti sudjelovati ni u jednoj od aktivnosti koje se provode putem ovog Vodiča;
- strukture ili mreže koje su utvrđene ili određene u okviru programa Erasmus+ ili u Godišnjem programu rada Komisije koji je donesen za provedbu programa Erasmus + za primane financijskog doprinosa od Komisije u okviru provedbe programa Erasmus+, čiji je domaćin pravna osoba koja je također domaćin nacionalne agencije, ne mogu podnositi prijedlog ili sudjelovati u mjerama kojima upravljaju nacionalne agencije za Erasmus' u bilo kojoj državi već se mogu prijaviti za sudjelovanje (kao podnositelji ili partneri) u mjerama kojima upravlja Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako je to posebno isključeno za predmetnu mjeru (kako je navedeno u dijelu B vodiča); moraju moći pokazati prije dodjele bespovratnih sredstava ili ugovora da nisu u sukobu interesa jer su poduzele privremene mjere ili zato što je njihovo unutarnje ustrojstvo takvo da postoji jasna podjela interesa. Nadalje, moraju biti utvrđeni troškovi i prihodi svake mjere ili aktivnosti za koje se dodjeljuju sredstva EU-a. Odluku o tome da nema sukoba interesa donosi Izvršna agencija iz GU EAC, pod vlastitom odgovornošću, kojoj podnose prijedlog;
- pravne osobe koje su domaćin nacionalne agencije za Erasmus+, ali koje se bave drugim djelatnostima unutar ili izvan područja nadležnosti za program Erasmus+, kao i subjekti povezani s tim pravnim osobama, ne mogu se prijaviti ili sudjelovati niti u jednoj mjeri kojom upravlja nacionalna agencija u bilo kojoj od država, ali se u načelu mogu prijaviti za sudjelovanje u mjerama kojima upravlja Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako to nije izričito isključeno za predmetnu mjeru (kako je navedeno u dijelu B vodiča). Međutim, prije dodjele bespovratnih sredstava ili ugovora moraju dokazati da nisu u sukobu interesa jer su poduzele mjere opreza ili zato što je njihovo unutarnje ustrojstvo takvo da postoji jasna podjela interesa (npr. minimalno računovodstveno odvajanje, odvajanje linija izvješćivanja i odlučivanja, mjere za sprječavanje pristupa povlaštenim informacijama). Nadalje, moraju biti utvrđeni troškovi i prihodi svake mjere ili aktivnosti za koje se dodjeljuju sredstva EU-a. Odluku o tome da nema sukoba interesa donosi Izvršna agencija iz GU EAC, pod vlastitom odgovornošću, kojoj podnose prijedlog.

KRITERIJI ZA ODABIR

Putem kriterija za odabir, nacionalna ili izvršna agencija ocjenjuju financijsku i operativnu sposobnost podnositelja za provedbu predloženog projekta.

FINANCIJSKA SPOSOBNOST

Financijska sposobnost znači da podnositelj ima stabilna i dovoljna financijska sredstva za održavanje svojih aktivnosti za vrijeme razdoblja provedbe projekta ili godine u kojoj su bespovratna sredstva dodijeljena i sudjelovati u financiranju aktivnosti.

Provjera financijske sposobnosti ne primjenjuje se na:

- javna tijela[230]
- međunarodne organizacije.

U slučaju zahtjeva za bespovratna sredstva koje su podnijele druge vrste organizacija (tj. one koje nisu prethodno navedene) i koji ne prelaze 60 000 EUR; podnositelji moraju dostaviti izjavu da imaju financijsku sposobnost za provedbu projekta. Ta izjava čini poseban dio obrasca zahtjeva.

U slučaju zahtjeva za bespovratna sredstva EU-a koje podnose druge vrste organizacija i koji prelaze 60 000 EUR, osim izjave, podnositelj mora dostaviti sljedeće dokumente putem Portala za sudionike:

[229] Osim za aktivnosti koje provode nacionalne agencije

[230] Uključujući škole, ustanove visokog obrazovanja i organizacije u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta koje su primile više od 50 % svojih godišnjih prihoda iz javnih izvora tijekom posljednjih dviju godina. Za navedene se smatra da imaju potrebne financijske, profesionalne i administrativne kapacitete za izvršenje aktivnosti u okviru Programa.

- za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije: račun dobiti i gubitka korisnika i bilancu za posljednju financijsku godinu koja je zaključena;
- za aktivnosti kojima upravlja izvršna agencija: obrazac o financijskoj sposobnosti u koji su uneseni relevantni iznosi iz zakonskih financijskih izvještaja te financijska izvješća (uključujući račun dobiti i gubitka, bilancu i po potrebi druge priloge) za posljednje dvije zaključene financijske godine;
- za tijela koja ne mogu dostaviti gore navedene dokumente jer su novoosnovana, financijsku izjavu ili izjavu o osiguranju u kojoj je navedeno da profesionalni rizici podnositelja mogu zamijeniti navedene dokumente.

Organizacije moraju učitati te dokumente na Portal za sudionike, bilo u trenutku registriranja na Portal (vidjeti odjeljak „1. korak: Registrirajte se na Portal za sudionike") ili do roka propisanog pojedinačnom mjerom programa Erasmus+.

Nakon procjene rizika koju provodi nacionalna agencija i u slučaju sumnje u financijsku sposobnost bilo koje od organizacija sudionica uključenih u projekt, ako se prijedlog podnosi u ime konzorcija partnera, nacionalna ili izvršna agencija mogu tražiti iste dokumente od organizacija sudionica, čak i ako je dodijeljeni iznos ispod praga od 60 000 EUR ili ako ukupni iznos sredstava dodijeljenih toj organizaciji prelazi prag od 60 000 EUR.

Kada se zahtjev odnosi na bespovratna sredstva za projekt čiji iznos prelazi 750 000 EUR, uz sve prethodno navedeno može se zatražiti i podnošenje izvješća o reviziji kojeg je izradio odobreni vanjski revizor. U tom izvješću moraju biti potvrđena financijska izvješća posljednje dostupne financijske godine.

Ako, nakon analize tih dokumenata, nacionalna ili izvršna agencija zaključi da potrebna financijska sposobnost nije dokazana ili nije zadovoljavajuća, ona može:

- zatražiti dodatne informacije;
- ponuditi ugovor ili odluku o bespovratnim sredstvima s predfinanciranjem obuhvaćenim financijskim jamstvom ;
- ponuditi ugovor ili odluku o bespovratnim sredstvima bez predfinanciranja ili sa smanjenim predfinanciranjem;
- ponuditi ugovor ili odluku o bespovratnim sredstvima s predfinanciranjem na temelju nekoliko rata;
- odbiti zahtjev

TEHNIČKA I STRUČNA SPOSOBNOST

Tehnička i stručna sposobnost znači da podnositelj ima nužnu stručnu sposobnost i kvalifikacije za provedbu predloženog projekta. Podnositelji moraju dostaviti izjavu da imaju tehničku i stručnu sposobnost za provedbu projekta. Osim toga, ako je tako propisano u obrascu zahtjeva i ako bespovratna sredstva premašuju 60 000 EUR, od podnositelja se može tražiti da dostave životopise ključnih osoba uključenih u provedbu projekta kao dokaz potrebne stručne sposobnosti ili neke druge dodatne dokumente kao što su:

- popis relevantnih publikacija glavnog tima;
- popis svih prijašnjih projekata i provedenih aktivnosti koji su u vezi s dotičnim područjem politike ili tom specifičnom aktivnosti.

KRITERIJI ZA DODJELU

Na temelju kriterija za dodjelu nacionalna ili izvršna agencija mogu ocjenjivati kvalitetu prijedloga projekta dostavljenih u okviru programa Erasmus+.

U okviru ograničenja proračuna dostupnog za svaku Aktivnost, bespovratna sredstva dodjeljuju se onim projektima koji ispunjavaju kriterije kvalitete na najbolji način.

Svi kriteriji za dodjelu koji se primjenjuju na svaku od aktivnosti koje se provode putem Vodiča kroz program Erasmus+ opisani su u dijelu B.

TREĆI KORAK: PROVJERA FINANCIJSKIH UVJETA

VRSTE BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Bespovratna sredstva mogu biti sljedeća[231]:

- povrat određenog dijela stvarno nastalih prihvatljivih troškova: npr. iznos dodijeljen u okviru strateških partnerstava za pokrivanje dodatnih troškova povezanih sa sudjelovanjem osoba s posebnim potrebama
- povrat na temelju doprinosa jediničnim troškovima: npr. iznos dodijeljen za pojedinačnu potporu u okviru projekata mobilnosti u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- paušalni iznos: npr. iznos dodijeljen kao doprinos provedbi dodatnih aktivnosti u okviru projekata Jean Monnet
- paušalno financiranje: npr. iznos dodijeljen za pokrivanje neizravnih troškova neprofitnih sportskih događanja
- kombinacija navedenoga.

Mehanizmom financiranja koji se primjenjuje u okviru programa Erasmus+ u većini slučajeva isplaćuju se bespovratna sredstva utemeljena na povratu na temelju doprinosa jediničnim troškovima. Te vrste bespovratnih sredstava pomažu podnositeljima da jednostavno izračunaju zatraženi iznos bespovratnih sredstava i olakšavaju stvarno financijsko planiranje projekta.

Kako biste saznali koja se vrsta bespovratnih sredstava primjenjuje na svaku stavku financiranja u okviru svake aktivnosti programa Erasmus+ obuhvaćene ovim Vodičem, pogledajte stupac „mehanizam financiranja" u tablici „pravila financiranja" u dijelu B.

NAČELA KOJA SE PRIMJENJUJU NA BESPOVRATNA SREDSTVA EU-A

NEMOGUĆNOST RETROAKTIVNE ISPLATE

Bespovratna sredstva EU-a ne mogu se dodijeliti retroaktivno za projekte koji su već dovršeni.

Bespovratna sredstva EU-a mogu se dodijeliti za projekt koji je već započeo samo ako podnositelj može dokazati da je bilo potrebno započeti projekt prije potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ili prije obavijesti o odluci o dodjeli bespovratnih sredstava. U tim slučajevima troškovi prihvatljivi za financiranje ne smiju nastati prije datuma podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.

Ako podnositelj započne s provedbom projekta prije potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ili dostavljanja obavijesti o odluci o dodjeli bespovratnih sredstava, rizik snosi podnositelj.

NEKUMULATIVNA DODJELA

Za svaki projekt koji financira EU bespovratna sredstva iz proračuna EU-a za svakog se korisnika mogu dobiti samo jednom. Isti se troškovi ni u kojim okolnostima ne financiraju dvaput iz proračuna Unije.

Kako bi se izbjegao rizik od dvostrukog financiranja, podnositelj mora u odgovarajućem odjeljku obrasca zahtjeva navesti izvore i iznose svih drugih sredstava koje je primio ili za koje je podnio zahtjev u toj godini, bilo za isti ili neki drugi projekt, uključujući operativna bespovratna sredstva.

Zahtjevi koji su isti ili vrlo slični – koje je podnio isti podnositelj ili drugi partneri u istom konzorciju – podliježu posebnom vrednovanju kako bi se isključio rizik dvostrukog financiranja te svi mogu biti odbijeni.

VIŠESTRUKO PODNOŠENJE

Kad je riječ o decentraliziranim aktivnostima kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+, svi zahtjevi koje je dva ili više puta podnio isti podnositelj ili konzorcij, bilo istoj agenciji ili različitim agencijama, bit će odbijeni. Ako različiti podnositelji ili konzorciji podnesu iste ili vrlo slične zahtjeve, oni podliježu posebnom vrednovanju te svi mogu biti odbijeni.

[231] ODLUKA KOMISIJE C(2013) 8550 od 4. prosinca 2013. – „Uporaba paušalnih iznosa, povrata sredstava na temelju jediničnih troškova i paušalnog financiranja u okviru programa Erasmus+", (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/docs/c_2013_8550.pdf)

NEOSTVARIVANJE DOBITI I SUFINANCIRANJE

Bespovratna sredstva dodijeljena iz proračuna Unije ne smiju imati svrhu ili učinak ostvarenja dobiti u okviru projekta koji provodi korisnik. Dobit se definira kao višak primitaka u odnosu na prihvatljive troškove korisnika u trenutku podnošenja zahtjeva za plaćanje konačnog iznosa[232]. Načelo zabrane ostvarivanja dobiti ne primjenjuje se na bespovratna sredstva isplaćena u obliku financiranja jediničnog troška, paušalnog iznosa ili fiksne stope, uključujući stipendije, ni na zahtjeve za dodjelu bespovratnih sredstava koji ne prelaze 60 000 EUR. Za potrebe izračuna dobiti ostvarene na temelju bespovratnih sredstava neće se uzimati u obzir sufinanciranje u obliku doprinosa u naravi.

Nadalje, bespovratna sredstva EU-a poticaj su za provedbu projekta koji ne bi bio izvediv bez financijske potpore EU-a i temelji se na načelu sufinanciranja. Sufinanciranje znači da se bespovratnim sredstvima EU-a ne mogu financirati svi troškovi projekta; projekt se mora financirati iz drugih izvora sufinanciranja osim bespovratnih sredstava EU-a (npr. vlastiti resursi korisnika, prihod ostvaren provedbom aktivnosti, financijski doprinosi trećih osoba).

Kada se bespovratna sredstva EU-a isplaćuju u obliku financiranja jediničnog troška, paušalnog iznosa ili fiksne stope – to je slučaj za većinu aktivnosti obuhvaćenih ovim Vodičem – Komisija unaprijed osigurava primjenu načela neostvarivanja dobiti i sufinanciranja pri utvrđivanju stopa ili postotaka takvih jedinica, paušalnih iznosa ili fiksnih stopa. Poštovanje načela neostvarivanja dobiti i sufinanciranja općenito se podrazumijeva i stoga podnositelji ne moraju dostaviti informacije o izvorima financiranja koji nisu bespovratna sredstva EU-a niti moraju opravdati troškove provedbe projekta.

Međutim, isplatom bespovratnih sredstava povratom na temelju doprinosa jediničnim troškovima, paušalnih iznosa ili fiksne stope ne dovodi se u pitanje pravo pristupa zakonskoj evidenciji korisnika. Ako se provjerom ili revizijom utvrdi da financirano događanje nije ostvareno (npr. aktivnosti projekta nisu provedene u skladu s aktivnostima odobrenima u fazi podnošenja zahtjeva, sudionici nisu sudjelovali u aktivnosti itd.) i korisniku su bespovratna sredstva neopravdano isplaćena povratom na temelju doprinosa jediničnim troškovima, paušalnog iznosa ili fiksne stope, nacionalna ili Izvršna agencija imaju pravo na povrat iznosa bespovratnih sredstava. Isto tako, ako izvršene aktivnosti ili dobiveni proizvodi nisu dovoljno dobre kvalitete, bespovratna sredstva mogu se djelomično ili potpuno smanjiti čak i ako su aktivnosti provedene i ako su prihvatljive.

Osim toga, u statističke svrhe i svrhe praćenja, Europska komisija može provoditi ankete na uzorcima korisnika radi izračuna stvarnih troškova koji nastaju u projektima koji se financiraju povratom na temelju doprinosa jediničnim troškovima, paušalnih iznosa ili fiksne stope.

POSEBNE ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA BESPOVRATNA SREDSTVA KOJA SE ISPLAĆUJU NA TEMELJU ODREĐENOG DIJELA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA

Kad se bespovratna sredstva isplaćuju kao povrat određenog dijela prihvatljivih troškova, primjenjuju se sljedeće odredbe.

PRIHVATLJIVI TROŠKOVI

Bespovratna sredstva EU-a ne smiju prelaziti ukupan iznos koji je nacionalna ili Izvršna agencija utvrdila u trenutku odabira projekta na temelju procijenjenih prihvatljivih troškova navedenih u obrascu zahtjeva. Prihvatljivi troškovi su stvarni troškovi korisnika bespovratnih sredstava koji ispunjavaju sljedeće kriterije:

- nastali su za vrijeme provedbe projekta, osim troškova koji se odnose na završna izvješća i potvrde o reviziji
- navedeni su u procijenjenom ukupnom proračunu projekta
- nužni su za provedbu projekta kojem su dodijeljena bespovratna sredstva
- mogu se utvrditi i provjeriti, posebno jer su uneseni u knjigovodstvenu evidenciju korisnika i utvrđuju se na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda zemlje u kojoj korisnik ima poslovni nastan i u skladu s uobičajenom praksom troškovnog računovodstva korisnika
- u skladu su sa zahtjevima primjenjivog poreznog i socijalnog zakonodavstva

[232] Radi toga primici su ograničeni na dohodak koji donosi projekt te na financijske doprinose koje su donatori posebno dodijelili za financiranje prihvatljivih troškova. Stoga je, prema prethodnoj definiciji, dobit (ili gubitak) razlika između:
- privremeno prihvaćenog iznosa bespovratnih sredstava, dohotka koji donosi aktivnost i financijskih
- doprinosa koje su donatori posebno dodijelili za financiranje prihvatljivih troškova te prihvatljivih troškova korisnika.

Osim toga, ako se ostvari dobit, vrši se povrat. Nacionalna ili Izvršna agencija imaju pravo na povrat postotka dobiti koji odgovara doprinosu Unije prihvatljivim troškovima stvarno nastalima za korisnika u provedbi aktivnosti. Daljnja pojašnjenja izračuna dobiti navest će se za aktivnosti za koje se bespovratna sredstva isplaćuju u obliku povrata određenog dijela prihvatljivih troškova.

- razumni su, opravdani i u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, posebno kad je riječ o ekonomičnosti i učinkovitosti
- nisu obuhvaćeni bespovratnim sredstvima EU-a u obliku doprinosa jediničnim troškovima, paušalnih ili fiksnih iznosa financiranja

Prihvatljivima se smatraju i sljedeće kategorije troškova:

- troškovi koji se odnose na jamstvo za pretfinanciranje koje je dostavio korisnik bespovratnih sredstava ako to jamstvo zatraži nacionalna ili Izvršna agencija
- troškovi koji se odnose na vanjsku reviziju ako je ona potrebna kao potpora zahtjevima za plaćanje nacionalne ili Izvršne agencije
- troškovi amortizacije, pod uvjetom da ih je korisnik stvarno imao.

Korisnikovi postupci unutarnjeg računovodstva i revizije moraju omogućavati izravno usklađivanje prijavljenih rashoda i prihoda projekta s odgovarajućim računovodstvenim izvješćima i popratnom dokumentacijom.

Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Porez na dodanu vrijednost smatrat će se prihvatljivim troškom samo ako u skladu s nacionalnim zakonodavstvom o PDV-u nije moguć povrat[233]. Jedina se iznimka odnosi na aktivnosti ili transakcije u kojima države, regionalna i lokalna tijela vlasti te druga javna tijela djeluju kao javna tijela[234] Osim toga:

- odbitni PDV koji nije stvarno odbijen (zbog nacionalnih uvjeta ili nepažnje korisnika) nije prihvatljiv
- Direktiva o PDV-u ne primjenjuje se na zemlje izvan EU-a. Organizacije iz partnerskih zemalja mogu biti oslobođene plaćanja poreza (uključujući PDV), pristojbi i naknada ako je potpisan sporazum između Europske komisije i partnerske zemlje u kojoj organizacija ima poslovni nastan.

Prihvatljivi neizravni troškovi

Za određene vrste projekata (pojedinosti o pravilima financiranja za aktivnosti potražite u dijelu B ovog Vodiča), fiksni iznos koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova projekta prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova, koji čine opće administrativne troškove korisnika (npr. računi za električnu energiju ili internet, trošak najma prostora, troškovi stalnih zaposlenika itd.) koji se mogu naplatiti iz projekta.

Neizravni troškovi ne smiju uključivati troškove unesene u drugu proračunsku kategoriju. Neizravni troškovi nisu prihvatljivi ako korisnik već prima operativna bespovratna sredstva iz proračuna Unije (npr. u okviru poziva na podnošenje prijedloga o suradnji s civilnim društvom u sklopu programa Erasmus+).

NEPRIHVATLJIVI TROŠKOVI

Sljedeći se troškovi ne smatraju prihvatljivima:

- povrat na kapital
- dug i troškovi koji proizlaze iz dužničkih obveza
- sredstva za pokrivanje gubitaka ili otplatu duga
- dugovanje kamata
- sumnjivi dugovi
- tečajni gubici
- PDV, kada je moguć povrat u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom o PDV-u (vidjeti prethodni odjeljak o porezu na dodanu vrijednost)
- troškovi koje je prijavio korisnik i koji su obuhvaćeni drugim projektom ili programom rada koji dobiva bespovratna sredstva EU-a (vidjeti isto prethodni odlomak o prihvatljivim neizravnim troškovima)
- pretjerani ili nerazumni rashodi
- doprinosi u naravi
- u slučaju najma ili zakupa opreme, trošak mogućnosti otkupa na kraju najma ili zakupa
- troškovi otvaranja i vođenja bankovnih računa (uključujući troškove prijenosa iz nacionalne ili Izvršne agencije ili u nju koje naplaćuje banka korisnika).

[233] U državama članicama se u nacionalno zakonodavstvo o PDV-u prenosi Direktiva o PDV-u 2006/112/EZ.
[234] Vidjeti članak 13. stavak 1. Direktive.

IZVORI FINANCIRANJA

Podnositelj u obrascu zahtjeva mora navesti doprinos iz drugih izvora osim bespovratnih sredstava EU-a. Vanjsko sufinanciranje može biti u obliku vlastitih sredstava korisnika, financijskih doprinosa trećih osoba ili prihoda nastalog tijekom provedbe projekta. Ako u trenutku završnog izvješća i zahtjeva za plaćanje konačnog iznosa postoje dokazi o višku prihoda u odnosu na prihvatljive troškove nastale tijekom provedbe projekta, nacionalna ili Izvršna agencija imaju pravo na povrat postotka dobiti koji odgovara doprinosu Unije prihvatljivim troškovima koje je korisnik stvarno imao tijekom provedbe projekta. Ova se odredba ne primjenjuje na projekte kojima se traže bespovratna sredstva koja ne prelaze 60 000 EUR.

Doprinosi u naravi ne smatraju se mogućim izvorom sufinanciranja.

ČETVRTI KORAK: POPUNITI I PREDATI OBRAZAC ZAHTJEVA

Kada traže bespovratna sredstva EU-a u okviru programa Erasmus+, podnositelji moraju koristiti posebne obrasce za svaku aktivnost koji su dostupni na web-mjestu Europske komisije, nacionalnih agencija ili Izvršne agencije (za kontaktne podatke vidi Prilog IV. ovom Vodiču).

U slučaju projekata koji se podnose u ime konzorcija, organizacija koordinatorica ili skupina dostavlja jedan zahtjev za cijeli projekt u ime svih organizacija sudionica. Prijava se mora dostaviti odgovarajućoj nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji (vidi odjeljke „gdje se prijaviti" za svaku aktivnost, u dijelu B ovog Vodiča).

POSTUPAK PODNOŠENJA ZAHTJEVA

E-OBRASCI NA INTERNETU

Za većinu aktivnosti Programa podnositelji moraju zahtjev predati putem interneta odgovarajućoj nacionalnoj agenciji ili Izvršnoj agenciji koristeći ispravan elektronički obrazac i moraju uključiti sve tražene priloge.

Elektronički obrazac mora biti popunjen na jednom od službenih jezika koji se govore u državama sudionicama u programu. U slučaju aktivnosti kojima Izvršna agencija upravlja na centraliziranoj razini, podnositelji moraju popuniti obrazac na jednom od službenih jezika EU-a.

Za više informacija pogledajte smjernice o tome kako popuniti i predati elektronički obrazac. U ovom su smjernicama također navedeni podaci o tome što činiti u slučaju tehničkih problema; Oni su dostupni na web-mjestima Nacionalnih agencija (posebne za decentralizirane Aktivnosti), Izvršne agencije (posebne za centralizirane Aktivnosti) i Europske komisije.

Ako je isti zahtjev predan više puta u istom krugu odabira istoj nacionalnoj agenciji ili Izvršnoj agenciji, nacionalna agencija ili Izvršna agencija uvijek uzima u obzir posljednju valjanu verziju predanu prije isteka roka. Zahtjevi koji se šalju poštom, kurirskom službom, faksom ili e-poštom neće bitiprihvaćeni. Ako ista organizacija ili konzorcij više puta predaju iste ili vrlo slične zahtjeve različitim agencijama, svi će zahtjevi biti automatski odbijeni (vidjeti odjeljak o nekumulativnoj dodjeli).

OBRASCI ZAHTJEVA NA PAPIRU

Za neke centralizirane Aktivnosti Programa ne mogu se predavati elektronički obrasci. Za te se aktivnosti zahtjevi moraju slati poštom (datum na pečatu) ili kurirskom službom (datum primitka u kurirsku službu) Izvršnoj agenciji (vidi podatke za kontakt u Prilogu IV. ovom Vodiču). Zahtjevi poslani faksom ili e-poštom neće biti prihvaćeni.

Podnositelji zahtjeva ne mogu unositi promjene u zahtjev za bespovratna sredstva nakon roka za podnošenje zahtjeva.

POŠTUJTE ROK

Zahtjev mora biti predan prije roka utvrđenog za svaku Aktivnost. Rokovi za podnošenje projekata navedeni su za svaku aktivnost u dijelu B „Kriteriji prihvatljivosti" ovog Vodiča.

Napomena: bez obzira na datum roka, rok za podnošenje elektroničkih obrazaca jest 12:00 (podne po briselskom vremenu). Podnositelji s poslovnim nastanom u državama koje se nalaze u drugoj vremenskoj zoni trebaju paziti na vremenske razlike kako bi izbjegli odbacivanje zahtjeva.

ŠTO SLIJEDI NAKON PODNOŠENJA ZAHTJEVA?

Svi zahtjevi koje zaprime nacionalne agencije ili Izvršna agencija prolaze kroz postupak ocjenjivanja.

POSTUPAK OCJENJIVANJA

Prijedloge projekata ocjenjuje nacionalna agencija ili Izvršna agencija koja je zaprimila zahtjev, isključivo na temelju kriterija utvrđenih u ovom Vodiču. Ocjenjivanje podrazumijeva:

- formalnu provjeru ispunjavanja kriterija prihvatljivosti i kriterija za isključenje;
- ocjenu kvalitete kako bi se ocijenio stupanj do kojeg organizacije sudionice ispunjavaju kriterije za odabir (npr. tehnička i financijska sposobnost) i ispunjava li projekt kriterije za dodjelu. Takvo ocjenjivanje kvalitete u većini slučajeva obavlja se uz potporu neovisnih stručnjaka. Stručnjaci svoje ocjenjivanje temelje na smjernicama koje je razvila Europska komisija; Te smjernice dostupne su na web-mjestima Europske komisije i agencija koje su odgovorne za upravljanje projektima Erasmus+;
- provjeru postoji li rizik od dvostrukog financiranja. Ako je potrebno, takva se provjera obavlja u suradnji s drugim agencijama ili drugim dionicima.

Nacionalna ili izvršna agencija imenuje odbor za ocjenjivanje koji će nadzirati upravljanje cijelim postupkom odabira. Na temelju ocjene stručnjaka, odbor za ocjenjivanje uspostavlja popis projekata koji se predlažu za odabir.

U slučajevima jačanja sposobnosti u području visokog obrazovanja i uzimajući u obzir razvojne ciljeve mjere u korist prihvatljivih partnerskih država u svijetu (vidjeti odjeljak „Prihvatljive države" u dijelu A ovog Vodiča), odbor za ocjenjivanje utvrđuje rang listu prihvatljivih prijedloga po regijama i predaje najbolje ocijenjene prijedloge delegacijama EU-a s kojima se savjetuje o važnosti i izvedivosti projekta u lokalnom kontekstu, pri čemu se posebno uzima u obzir:

- važnost ciljeva projekta za reformu i modernizaciju sustava visokog obrazovanja u partnerskoj državi;
- važnost prijedloga projekta za određene potrebe i ograničenja izvedivosti u partnerskoj državi/državama ili regijama (uključujući sinergiju s drugim inicijativama i izbjegavanje udvostručavanja);
- stupanj do kojeg se projektom zadovoljavaju potrebne određenog korisnika za jačanje sposobnosti.

Za aktivnosti obuhvaćene ovim Vodičem, za vrijeme postupka ocjenjivanja od podnositelja se može tražiti da dostave dodatne informacije ili da objasne prateće dokumente dostavljene u vezi sa zahtjevom, pod uvjetom da te informacije ili objašnjenja bitno ne mijenjaju prijedlog. Dodatne informacije i objašnjenja posebno su opravdani u slučaju očitih administrativnih grešaka podnositelja ili u slučajevima kada – za projekte koji se financiraju na temelju ugovora za više korisnika – nedostaje jedna ili više punomoći partnera (za ugovore o više korisnika vidjeti odjeljak „Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava/odluka").

KONAČNA ODLUKA

Na kraju postupka ocjenjivanja, nacionalna ili Izvršna agencija odlučuje o projektima koji će se dodijeliti na temelju:

- rang liste koju predlaže odbor za ocjenjivanje;
- dostupnog proračuna za bilo koju mjeru (ili aktivnost u okviru te mjere)

i, osim toga, za jačanje sposobnosti u visokom obrazovanju, odluka se donosi na temelju:

- rezultata postupka savjetovanja (vidjeti prethodni tekst);
- proračuna dostupnog za određenu regiju svijeta, kako je utvrđeno u financijskim instrumentima za vanjsko djelovanje EU-a;
- potrebe za postizanjem dovoljne zemljopisne zastupljenosti u regiji u smislu broja projekata po državi, u okviru ograničenja dostupnog proračuna i pod uvjetom da se jamči dovoljna kvaliteta;
- potrebe osigurati da su ukupnim rezultatima odabira obuhvaćeni prioriteti mjere.

Po okončanju postupka odabira, dokumenti za prijavu i popratni materijali ne šalju se natrag podnositelju, bez obzira na rezultat postupka.

OBAVIJEST O ODLUKAMA O DODJELI BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Okvirni kalendar za obavješćivanje o rezultatima odabira u okviru svake Aktivnosti naveden je u odjeljku „Rokovi projektnog ciklusa i načini plaćanja".

ŠTO SE DOGAĐA AKO JE ZAHTJEV ODOBREN?

UGOVOR O DODJELI BESPOVRATNIH SREDSTAVA/ODLUKA

Ako je projekt odabran za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru programa

- Erasmus+: odluka od odjeli bespovratnih sredstava – koju donosi Izvršna agencija – dostavlja se podnositelju odabranog projekta. Po primitku odluke ili obavijesti o odluci, podnositelj postaje korisnik bespovratnih sredstava EU-a i može početi s provedbom projekta[235];
- potpisuje se ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava između nacionalna ili Izvršne agencije koja je odabrala projekt i podnositelja. Podnositelj dobiva ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava koji potpisuje njegov pravni zastupnik i vraća ga nacionalnoj agenciji ili Izvršnoj agenciji; nacionalna ili Izvršna agencija posljednja je stranka potpisnica. Kada obje stranke potpišu ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, podnositelj postaje korisnik bespovratnih sredstava EU-a i može započeti projekt[236].

Ovisno o vrsti mjere, ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava mogu biti ugovori s jednim korisnikom, pri čemu je podnositelj jedini korisnik, ili ugovori za više korisnika, pri čemu sve partnerske organizacije u konzorciju postaju korisnici ugovora. Ugovor za više korisnika potpisuje koordinator koji je jedina kontaktna točka za nacionalnu ili Izvršnu agenciju. Međutim, sve ostale organizacije koje sudjeluju u projektu (sukorisnici) potpisuju punomoć kojom koordinatoru prenose odgovornost da djeluje kao glavni korisnik. U načelu se punomoći svakog partnera podnositelja moraju navesti u fazi podnošenja prijave. Ako se te punomoći dostavljaju u kasnijoj fazi, moraju se dostaviti najkasnije do trenutka potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Napomena: Punomoći ne moraju imati partnerske organizacije u drugim državama u kojima se ne nalazi organizacija podnositeljica u slučaju projekata mobilnosti za studente i nastavno osoblje ustanova visokog obrazovanja, projekata mobilnosti za učenike i osoblje u VET-u i projekata mobilnosti za osoblje za obrazovanje odraslih. Međutim, organizacije članice nacionalnih konzorcija u području visokog obrazovanja, VET-a i obrazovanja odraslih moraju dostaviti svoju punomoć organizaciji podnositeljici zahtjeva.

Iznimno će, u strateškim partnerstvima u kojima se primjenjuje format „partnerstava za razmjenu u školama", svaka organizacija sudionica uključena u odabrani projekt potpisati zaseban ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava (za jednog korisnika) – poseban za njezin dio bespovratnih sredstava – s nacionalnom agencijom u svojoj zemlji.

Predlošci ugovora o bespovratnim sredstvima i odluka o dodjeli bespovratnih sredstava koje se koriste u okviru programa Erasmus+ bit će dostupni za vrijeme godine na web-mjestima Europske komisije i Izvršne agencije.

Okvirni rokovi za primitak ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i odluka u okviru svake aktivnosti navedeni su u odjeljku „Rokovi u okviru trajanja projekta i načini plaćanja" u nastavku.

IZNOS BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Prihvaćanje zahtjeva ne predstavlja obvezu dodjele iznos sredstava koji je jednak iznosu koji je zatražio podnositelj. Tražena sredstva mogu se smanjiti na temelju posebnih financijskih pravila koja se primjenjuju na određenu mjeru.

Dodjela bespovratnih sredstava u određenom krugu odabira ne znači pravo na dodjelu u naknadnim krugovima.

Treba napomenuti da je iznos predviđen u ugovoru najveći iznos koji nije moguće povećavati, bez obzira na to je li korisnik zatražio veći iznos.

Sredstva koja isplaćuje Izvršna agencija ili nacionalna agencija moraju biti utvrđena u okviru računa ili podračuna koji je koji je korisnik naveo za plaćanje bespovratnih sredstava.

[235] Za iznimke od toga pravila, vidjeti odjeljak „Nemogućnost retroaktivne isplate" ovog Vodiča
[236] Vidi prethodnu bilješku.

POSTUPCI PLAĆANJA

Ovisno o vrsti aktivnosti, trajanju ugovora/oduke o dodjeli bespovratnih sredstava i procjeni financijskog rizika, projekti koji se podupiru u okviru programa Erasmus+ podložni su različitim postupcima plaćanja. Osim za prvu isplatu pretfinanciranja, druga plaćanja ili povrati vrše se na temelju analize izvješća ili zahtjeva za plaćanje koje dostavlja korisnik (predlošci tih dokumenata bit će dostupni tijekom godine na stranicama nacionalnih agencija i Izvršne agencije). Postupci plaćanja koji se primjenjuju u okviru programa Erasmus+ opisani su u nastavku.

PLAĆANJE PRETFINANCIRANJA

Iznos pretfinanciranja uplaćuje se na račun korisnika u roku od 30 dana od datuma kad dvije stranke potpišu ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava ili kad se korisnika obavijesti o odluci o dodjeli bespovratnih sredstava te kad su, ako je primjenjivo, zaprimljena odgovarajuća jamstva (vidjeti odjeljak „financijsko jamstvo" u nastavku). Svrha je pretfinanciranja osigurati korisniku početna sredstva. Nacionalne agencije ili Izvršna agencija mogu odlučiti podijeliti iznos prvog pretfinanciranja na nekoliko rata. Mogu odlučiti i smanjiti iznos pretfinanciranja ili ga uopće ne isplatiti ako se smatra da financijska sposobnost korisnika nije zadovoljavajuća.

DALJNJE ISPLATE PRETFINANCIRANJA

U okviru određenih aktivnosti korisniku će se uplatiti dvije – a u nekim slučajevima i tri – rate pretfinanciranja u roku od 60 kalendarskih dana od datuma kad nacionalna ili Izvršna agencija zaprimi korisnikov zahtjev za isplatu dodatnog pretfinanciranja ili u roku ako je zahtjev za isplatu dodatnog pretfinanciranja popraćen privremenim izvješćem. Te se isplate dodatnih iznosa pretfinanciranja mogu zatražiti kad se iskoristi barem 70 % prethodne isplate pretfinanciranja. Kad je iz izvještaja o korištenju prethodne isplate pretfinanciranja vidljivo da je za podmirivanje troškova aktivnosti iskorišteno manje od 70 % prethodne isplate pretfinanciranja, iznos novog pretfinanciranja koji se treba isplatiti umanjuje se za neiskorišteni iznos iz prethodnog pretfinanciranja.

PRIVREMENO IZVJEŠĆE ILI IZVJEŠĆE O NAPRETKU / TEHNIČKO IZVJEŠĆE

U okviru određenih aktivnosti od korisnika će se tražiti da uz zahtjev za daljnje pretfinanciranje dostave i privremeno izvješće. U drugim slučajevima od korisnika se može tražiti da dostave i izvješće o napretku / tehničko izvješće o stanju provedbe projekta. Izvješća o napretku / tehnička izvješća ne pokreću isplate daljnjeg pretfinanciranja. Privremeno izvješće i izvješće o napretku / tehničko izvješće moraju se podnijeti do roka navedenog u ugovoru ili odluci o dodjeli bespovratnih sredstava.

PLAĆANJE ILI POVRAT IZNOSA

Iznos konačnog plaćanja korisniku utvrđuje se na temelju završnog izvješća koje se dostavlja do roka navedenog u ugovoru/odluci o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako a) događanja za koja su dodijeljena bespovratna sredstva ne budu provedena ili budu provedena drukčije nego što je planirano ili b) stvarno nastali prihvatljivi troškovi korisnika budu manji od planiranih u fazi podnošenja prijave ili c) kvaliteta ostvarenih aktivnosti/proizvoda bude nezadovoljavajuća, financiranje se može razmjerno smanjiti ili se, ako je primjenjivo, od korisnika može zahtijevati povrat prekomjernih iznosa primljenih u okviru isplate pretfinanciranja.

U okviru određenih aktivnosti nacionalna ili Izvršna agencija prenosi 100 % bespovratnih sredstava dodijeljenih u ratama pretfinanciranja. U takvim slučajevima nije potrebno platiti konačan iznos. No ako na temelju završnog izvješća koje korisnik dostavlja do roka navedenog u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava a) događanja za koja su dodijeljena bespovratna sredstva ne budu provedena ili budu provedena drukčije nego što je planirano ili b) stvarno nastali prihvatljivi troškovi korisnika budu manji od planiranih u fazi podnošenja prijave ili c) kvaliteta ostvarenih aktivnosti/proizvoda bude nezadovoljavajuća, od korisnika će se zahtijevati povrat prekomjernih iznosa primljenih u okviru isplate pretfinanciranja.

U načelu se završno plaćanje ili zahtjev za povrat dostavljaju u roku od 60 kalendarskih dana od primitka završnog izvješća.

Više informacija o načinima plaćanja koji se primjenjuju na svaku aktivnost može se pronaći u odjeljku „Rokovi u okviru trajanja projekta i načini plaćanja" u nastavku.

FINANCIJSKE SANKCIJE

Korisnici centraliziranih aktivnosti za koje se utvrdi da su teško prekršili svoje ugovorne obveze mogu podlijegati financijskim sankcijama, u skladu s uvjetima utvrđenima ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava.

ROKOVI U OKVIRU TRAJANJA PROJEKTA I NAČINI PLAĆANJA

	rokovi u okviru trajanja projekta			načini plaćanja		
	Okvirni datum obavijesti o odluci o dodjeli bespovratnih sredstava	**Okvirni datum za potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava**	**Datum konačne isplate / zahtjeva za povrat iznosa**	**Broj Prêt-financiranja**	**Privremeno (tehničko) izvješće**	**% bespovratnih sredstava isplaćenih u različitim fazama**
KM1 – Mobilnost studenata i osoblja u sustavu visokog obrazovanja	4 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	4 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 kalendarskih dana od datuma kada NA zaprimi završno izvješće	2.	Da	Pretfin.: 80 % – 20 % Preostali iznos: 0 %
KM1 – Ostale vrste mobilnosti (SOO, školsko obrazovanje, obrazovanje odraslih i mladi)	4 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	4 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 kalendarskih dana od datuma kada NA zaprimi završno izvješće	2.	Ne	Pretfin.: 80 % Preostali iznos: 20 %
KM1 – SOO (izborno)	4 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	4 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 kalendarskih dana od datuma kada NA zaprimi završno izvješće	2.	Da	Pretfin.: 80 % – 20 % Preostali iznos: 0 %
KM1 – Združeni Diplomski studiji Erasmus Mundus	5 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	6 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	Nije predviđeno plaćanje razlike	3.	Ne	Pretfin.: 25 % – 50 % – 25 % Preostali iznos: 0 %
KM2 – Strateška partnerstva u trajanju do 2 godine	4 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	5 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 kalendarskih dana od datuma kada NA zaprimi završno izvješće	1.	Ne	Pretfin.: 80 % Preostali iznos: 20 %
KM2 – Strateška partnerstva u trajanju od 2 do 3 godine	4 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	5 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 kalendarskih dana od datuma kada NA zaprimi završno izvješće	2.	Da	Pretfin.: 40 % – 40 % Preostali iznos: 20 %
KM2 – Strateška partnerstva u kojima se primjenjuje format Partnerstava za razmjenu u školama (izborno)	4 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	6 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 kalendarskih dana od datuma kada svi uključeni NAovi zaprime završna izvješća	2.	Da	Pretfin.: 80 % – 20 % Preostali iznos: 0 %
KM2 –udruženja znanja I udruženja sektorskih vještina	5 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	7 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	2.	Da	Pretfin.: 40 % – 40 % Preostali iznos: 20 %
KM2 –Jačanje kapaciteta u visokom obrazovanju	6 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	7 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	2.	Da	Pretfin.: 50 % – 40 % Preostali iznos: 10 %
KM2 –Jačanje kapaciteta u području mladih	5 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	6 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	1.	Da	Pretfin.: 80 % Preostali iznos: 20 %

KM3 –Sastanci za Strukturirani dijalog	4 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	4 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	1.	Ne	Pretfin.: 80 % Preostali iznos: 20 %
Aktivnosti Jean Monnet	5 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	6 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	1.	Da	Pretfin.: 70 % Preostali iznos: 30 %
Sport –Suradnička partnerstva	5 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	6 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	1.	Ne	Pretfin.: 70 % Preostali iznos: 30 %
Sport – Mala suradnička partnerstva	5 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	6 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	1.	Ne	Pretfin.: 70 % Preostali iznos: 30 %
Sport –Neprofitna Europska sportska događanja	5 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	6 mjeseca od roka za podnošenje zahtjeva	U roku od 60 dana od datuma kada EACEA zaprimi završno izvješće	1.	Ne	Pretfin.: 70 % Preostali iznos: 30 %

Za strateška partnerstva u kojima se primjenjuje format partnerstava za razmjenu u školama i za projekte ključne aktivnosti 1 u području SOO-a, ovisno o nacionalnom pravnom okviru i pravnom statusu organizacija uključenih u projekt, nacionalna agencija može odlučiti primjenjivati model pretfinanciranja u iznosu od 100 %. Za projekte ključne aktivnosti 1 u području SOO-a nacionalna agencija može odlučiti upotrijebiti model 100-postotnog pretfinanciranja samo ako je podnositelj zahtjeva škola u skladu s nacionalnim pravom. U slučajevima u kojima se ne primjenjuje taj model upotrebljavat će se drugi modeli financiranja koji se primjenjuju na te aktivnosti.

Napominjemo da su okvirni datumi iz prethodne tablice samo informativni i ne čine pravnu obvezu nacionalnih agencija i Izvršne agencije. Slično kao i u vezi s prethodno predstavljenim načinima plaćanja treba napomenuti da će se oni primjenjivati općenito, ali se, ovisno o pojedinačnoj situaciji organizacije podnositeljice ili predmetnog konzorcija (npr. ovisno o financijskoj sposobnosti), mogu predvidjeti različita rješenja za ugovor ili odluku o dodjeli bespovratnih sredstava. U slučaju manjka predviđenih sredstava EU-a za određenu financijsku godinu prvi iznos pretfinanciranja može se dodatno smanjiti.

OSTALE VAŽNE UGOVORNE ODREDBE

FINANCIJSKA JAMSTVA

Ako se smatra da financijska sposobnost nije zadovoljavajuća, nacionalna ili Izvršna agencija može tražiti od korisnika kojem su dodijeljena bespovratna sredstva u iznosu većem od 60 000 EUR da unaprijed dostave jamstvo kako bi se ograničili financijski rizici povezani s isplatom predfinanciranja. Moguće je tražiti jamstvo do iznosa predfinanciranja.

Svrha je takvog jamstva da banka ili financijska institucija služi kao neosporivi ili prvi jamac za obveze korisnika koje proizlaze iz ugovora ili odluke o dodjeli bespovratnih sredstava.

Ovo financijsko jamstvo dostavlja odobrena banka ili financijska institucija sa sjedištem u državi članici EU-a u EUR. Ako korisnik ima poslovni nastan u državi nečlanici EU-a, nacionalna ili Izvršna agencija mogu pristati da jamstvo pruži banka ili financijska institucija s poslovnim nastanom toj državi, ako smatra da banka ili financijska institucija nude istovjetnu financijsku sigurnost i obilježja onima koje se nude u državi članici EU-a.

Jamstvo se može zamijeniti zajedničkim jamstvom treće stranke ili nekoliko trećih stranaka iz organizacija sudionica koje su stranke istog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Jamstva se oslobađaju kada se iznosi predfinanciranja pokriju u odnosu na privremeno plaćanje ili plaćanje konačnog iznosa korisniku, u skladu s uvjetima iz ugovora ili odluke o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako plaćanje konačnog iznosa bude u obliku povrata, jamstvo se oslobađa nakon obavijesti korisniku.

PODUGOVARANJE I DODJELA UGOVORA O NABAVI

Korisnik može koristiti podugovaranje ili ugovore o provedbi za određene tehničke usluge koje zahtijevaju posebne vještine (u pravnom, računovodstvenom, poreznom području te području ljudskih potencijala, IT-a i slično). Troškovi koji su korisniku nastali za takve vrste usluga mogu se stoga smatrati prihvatljivim troškovima pod uvjetom da ispunjavaju sve ostale kriterije opisane u ugovoru ili odluci o dodjeli bespovratnih sredstava.

Ako provedba projekta zahtjeva nabavu robe, radova ili usluga (ugovor o provedbi), korisnici moraju ugovor dodijeliti ekonomski najpovoljnijoj ponudi, odnosno, ponudi koja nudi najbolju vrijednost za novac, ili , ako je primjerno, ponudi koja nudi najnižu cijenu i moraju osigurati da nema sukoba interesa i da se čuva dokumentacija za slučaj revizije.

U slučaju ugovora o provedbi koji prelazi 60 000 EUR Ili (25 000 EUR za mjeru jačanja sposobnosti u području visokog obrazovanja), nacionalna ili Izvršna agencija mogu, uz pravila iz prethodnog odlomka, odrediti posebna pravila za korisnika. Ta će posebna pravila biti objavljena na web- mjestima nacionalnih agencija i Izvršne agencije.

INFORMACIJE O DODIJELJENIM BESPOVRATNIM SREDSTVIMA

U skladu s načelom transparentnosti i obvezom naknadnog objavljivanja, informacije o primateljima sredstava Unije moraju se objaviti na web-mjestu Komisije, Izvršne agencije i/ili nacionalnih agencija u prvoj polovini godine nakon zaključenja financijske godine za koju su dodijeljena.

Informacije se mogu objaviti i na bilo kojem drugom primjerenom mediju, uključujući Službeni list Europske unije.

Nacionalne agencije i Izvršna agencija objavljuju sljedeće informacije: ime i mjesto korisnika;

- informacije: ime i mjesto korisnika;
- iznos dodijeljenih sredstava;
- priroda i svrha bespovratnih sredstava.

Korisnik se može osloboditi zahtjev objave na temelju obrazloženog i opravdanog zahtjeva ako postoji rizik da će se objavom ugroziti prava i slobode osoba zaštićena Poveljom o temeljnim pravima Europske unije ili naštetiti poslovnim interesima korisnika.

U odnosu na osobne podatke o fizičkim osobama, objavljene informacije uklanjaju se dvije godine nakon kraja financijske godine u kojoj su dodijeljena financijska sredstva.

Isto se primjenjuje na osobne podatke navedene u službenim nazivima pravnih osoba (npr. udruga ili poduzeće koje u svom nazivu ima imena svojih osnivača).

Ovi se podaci neće objavljivati u slučaju stipendija isplaćenih fizičkim osobama ili druge izravne potpore fizičkim osobama kojima je pomoć potrebna (izbjeglice ili nezaposlene osobe). Organizacije korisnice također ne smiju objavljivati takve informacije o osobama koje primaju bespovratna sredstva za mobilnost u okviru programa Erasmus+.

OBJAVA

Uz zahtjeve koji se odnose na vidljivost projekta i širenje i iskorištavanje njegovih rezultata (Kriteriji za dodjelu), postoji obveza minimalne objave u vezi sa svakim odobrenim projektom.

Korisnici moraju jasno priznati potporu Europske unije u svim komunikacijama ili objavljenim dokumentima, u bilo kojem obliku i bilo kojem mediju, uključujući na Internetu, ili u vezi s aktivnostima za koje se koriste bespovratna sredstva.

To se mora učiniti u skladu s odredbama iz ugovora ili odluke o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako korisnik ne ispuni te obveze u potpunosti, bespovratna sredstva mogu se smanjiti.

Molimo pogledajte Smjernice o širenju za korisnike iz Priloga II. ovom Vodiču za dodatne zahtjeve u vezi s vidljivošću projekta.

PROVJERE I REVIZIJE

Nacionalna ili Izvršna agencija i/ili Europska komisija mogu vršiti tehničke i financijske provjere i revizije uporabe bespovratnih sredstava. One također mogu provjeravati zakonsku evidenciju korisnika (ili sukorisnika) u cilju povremene provjere paušalnih iznosa, jediničnog troška ili fiksne stope financiranja. Korisnik (ili sukorisnik) osigurava dokaze, s potpisom pravnog zastupnika, da su sredstva ispravno iskorištena. Europska komisija, Izvršna agencija, nacionalne agencije i/ili Europski revizorski sud, ili tijelo kojim oni upravljaju, može provjeriti uporabu bespovratnih sredstava do pet godina, ili do tri godine za bespovratna sredstva koja ne prelaze 60 000 EUR, počevši od datuma isplate konačnog ili povrata koji je izvršila nacionalna ili Izvršna agencija. Prema tome, korisnici u tom razdoblju čuvaju izvornu evidenciju, prateću dokumentaciju, statističku dokumentaciju i druge dokumente u vezi s bespovratnim sredstvima.

Na projekte kojima na centraliziranoj razini upravlja Izvršna agencija mogu se primjenjivati različite vrste postupaka revizije u skladu s vrstom predmetne mjere i iznosom dodijeljenih bespovratnih sredstava (ako je primjenjivo, vrsta revizije I. za iznose bespovratnih sredstava veće od 60 000 EUR i manje od 750 000 EUR; vrsta revizije II. za iznose bespovratnih sredstava od 750 000 EUR i veće). Više informacija dostupno je na web-mjestu Izvršne agencije.

Detaljni podaci o provjerama i revizijama opisane su u ugovoru ili odluci o dodjeli bespovratnih sredstava.

ZAŠTITA PODATAKA

Osobne podatke navedene u obrascu zahtjeva ili u ugovoru/odluci o dodjeli bespovratnih sredstava obrađuje nacionalna ili Izvršna agencija ili Europska komisija u skladu s:

- Uredbom (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka;
- ako je primjenjivo, nacionalnim zakonodavstvom o zaštiti osobnih podataka u državi čiji je zahtjev odabran.

Osim ako nisu označena kao izborna, odgovori podnositelja na pitanja u obrascu zahtjeva nužni su za ocjenu i daljnju obradu zahtjeva za bespovratna sredstva u skladu s Vodičem kroz program Erasmus+. Služba ili odjel nadležan za predmetni program dodjele bespovratnih sredstava Unije (subjekt koji vrši dužnost nadzornika podataka) obrađivat će osobne podatke isključivo u navedenu svrhu. Osobni podaci mogu se prenositi trećim stranama uključenim u ocjenjivanje zahtjeva samo ako ih oni moraju znati ili u postupku upravljanja bespovratnim sredstvima, ne dovodeći u pitanje prijenos tijelima zaduženim za zadaće nadzora i inspekcije u skladu sa zakonodavstvom Europske unije ili tijelima koja su zadužena za provedbu ocjenjivanja programa ili njegovih mjera. Posebno za potrebe zaštite financijskih interesa Unije, osobni se podaci mogu prenositi službama za unutarnju reviziju, Europskom revizorskom sudu, Odboru za financijske nepravilnosti ili Europski ured za borbu protiv prijevara i između dužnosnika za ovjeravanje Komisije i izvršnih agencija. Podnositelj ima pravo pristupiti svojim podacima i pravo ispraviti takve podatke. U slučaju pitanja o obradi svojih podataka, podnositelj ta pitanja upućuje Agenciji koja je odabrala projekt. U slučaju sukoba,; podnositelj ima pravo obratiti se Europskom nadzorniku za zaštitu podataka. Više pojedinosti o obradi osobnih podataka nalazi se u ugovoru ili odluci o dodjeli bespovratnih sredstava.

U odnosu na obradu osobnih podataka u okviru programa Erasmus+, detaljna izjava o privatnosti, uključujući podatke za kontakt, dostupna je na web-mjestu Komisije i Izvršne agencije.

U okviru centraliziranih mjera kojima upravlja Izvršna agencija, podnositelje – i, ako su pravne osobe, osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela tog podnositelja; ili koje imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole u odnosu na tog podnositelja; ili fizičke ili pravne osobe koje prihvaćaju neograničenu odgovornost za dugove dotičnoga podnositelja – se obavještava da njihove osobne podatke (prezime, ime, ako su fizička osoba; adresu, pravni oblik te prezime i ime osoba koje imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole, ako su pravna osoba) agencijin dužnosnik za ovjeravanje može registrirati u Sustav ranog otkrivanja i isključivanja (EDES), ako se nalaze u jednoj od situacija navedenih u Uredbi (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298 od 26. 10. 2012., str. 1.) kako je izmijenjena Uredbom (EU, Euratom) 2015/1929 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. listopada 2015. (SL L 286, 30. 10. 2015., str. 1.).

ZAHTJEV OTVORENOG PRISTUPA

Program Erasmus+ promiče otvoreni pristup proizvodima projekata radi potpore učenju, poučavanju, osposobljavanju i radu s mladima. Svrha je osigurati da materijali koji su javno financirani budu na korist općoj javnosti, da se poveća vrijednost, vidljivost i ponovna uporaba spoznaja i rada u okviru projekta te da se osigura dugoročan pristup rezultatima, čak i ako npr. konzorcij koji je korisnik prestane postojati.

Korisnici programa Erasmus+ obvezni su osigurati da svi obrazovni sadržaji proizvedeni u kontekstu projekata koji se podupiru iz programa (dokumenti, medijski zapisi, računalni softver ili drugi materijali) budu slobodno dostupni javnosti na temelju otvorene licencije (vidjeti sljedeći odjeljak).

Takvi se materijali nazivaju otvorenim obrazovnim sadržajima (OER). Osim toga, korisnici moraju osigurati da se ti sadržaji razmjenjuju u digitalnom obliku koji se može uređivati i kojemu se može slobodno pristupiti na internetu (bez ikakvih troškova, registracije ili drugih ograničenja) te, ako je moguće, da se razmjenjuju na odgovarajućoj i slobodno dostupnoj platformi, a ne samo na posebnim stranicama projekta ili institucije. Zahtjev otvorenog pristupa obvezan je i njime se ne dovode u pitanje prava intelektualnog vlasništva korisnika bespovratnih sredstava.

OTVORENA LICENCIJA I PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Autorskim pravima općenito se autoru izvornog djela, npr. obrazovnog sadržaja, daju isključiva prava uporabe tog djela. Licencije su uobičajeni način na koji nositelji autorskih prava drugima omogućavaju da se koriste njihovim djelima. U licenciji su utvrđeni uvjeti i odredbe prema kojima nositelj prava određenim pojedincima ili organizacijama daje pravo na uporabu svojega djela.

Otvorena licencija način je na koji nositelj autorskih prava (autor ili drugi nositelj prava) može odobriti uporabu svojih djela široj javnosti. Primijenjena otvorena licencija obično je naznačena izravno na djelu i na svim mjestima na kojima se djelo distribuira. Kao ni druge licencije otvorene licencije ne podrazumijevaju prijenos autorskih prava ili drugih prava intelektualnog vlasništva. Osoba koja daje otvorenu licenciju za svoje djelo i dalje je nositelj autorskog prava za svoje materijale i može se njima koristiti kako želi, npr. za komercijalizaciju ishoda svojih projekata.

Točnije, otvorenom licencijom koja se primjenjuje na obrazovne sadržaje nastale uz potporu programa Erasmus+ javnosti (tj. svim trećim osobama) se mora barem omogućiti slobodna:

- uporaba djela
- potrebna prilagodba djela (npr. prijevod, skraćivanje, izmjena u skladu s lokalnim kontekstom itd.)
- reprodukcija i razmjena izvornog ili prilagođenog djela s drugima (npr. s učenicima u učionici, na internetu, sa suradnicima itd.).

Iako se programom Erasmus+ korisnici potiču na primjenu najotvorenijih licencija[237] kako bi osigurali što veći učinak svojih djela, korisnici mogu odabrati otvorene licencije s posebnim uvjetima, osobito:

- obvezom navođenja autora pri svakoj uporabi ili razmjeni djela ili izvedenog materijala
- zabranom komercijalne uporabe djela (npr. ne smiju ga prodavati druge osobe, ne smije se upotrijebiti u komercijalnom udžbeniku itd.)
- obvezom razmjene svih izvedenih materijala na temelju iste licencije ili uvjeta licenciranja.

[237] Npr. često korištene licencije za kreativna djela „Creative Commons Attribution" ili „Creative Commons Attribution-Share Alike", licencije za računalni softver „GNU Public License" i „GNU Lesser Public License" ili licencije „Open Database License" za baze podataka.

Iako korisnici mogu odabrati bilo koju otvorenu licenciju ili izraditi vlastitu, kako bi se izbjeglo udvostručavanje posla te osigurala pravna sigurnost i mogućnost kombiniranja nekoliko djela, korisnike programa Erasmus+ potiče se da se koriste poznatim postojećim licencijama koje su prikladne za tu vrstu sadržaja. Licencija ne smije sadržavati uvjete koji ograničavaju korisničku skupinu, prisiljavaju korisnike da se registriraju, da sudjeluju ili na neki drugi način poduzimaju određenu aktivnost ili koji određuju da se uporaba mora zatražiti ili prijaviti.

PRIMJENJIVA PRAVILA

Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26. 10. 2012., str. 1.) kako je izmijenjena Uredbom (EU, Euratom) 2015/1929 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. listopada 2015. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L 286, 30. 10. 2015., str. 1.); i

Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1268/2012 od 29. listopada 2012. o pravilima za primjenu Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L 362, 31. 12. 2012., str. 1.) kako je izmijenjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2015/2462 od 30. listopada 2015. o izmjeni Delegirane uredbe (EU) br.1268/2012 o pravilima za primjenu Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L 342, 29. 12. 2015., str. 7.).

PRILOG I

Posebna pravila i informacije koje se odnose na aktivnosti mobilnosti, strateška partnerstva i jačanje sposobnosti u području visokog obrazovanja

U ovom su Prilogu navedeni dodatni kriteriji i važne informacije o pripremi, provedbi i praćenju projekata mobilnosti i mobilnosti diploma visokog obrazovanja te nekoliko konkretnih primjera aktivnosti koje se mogu ostvarivati u okviru Strateških partnerstava u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih te dodatni podaci o jačanju sposobnosti u području projekata za visoko obrazovanje. Pozivaju se one organizacije koje planiraju pripremiti projekt u okviru ovih aktivnosti da pažljivo pročitaju odgovarajuće dijelove ovog Priloga, prije podnošenja zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava.

Prilog je podijeljen na sljedeće odjeljke:

PRILOG I 250
Projekt mobilnosti za studente i osoblje u sustavu visokog obrazovanja 251
Projekt mobilnosti za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju 257
Projekt mobilnosti za nastavno osoblje u školama 262
Projekt mobilnosti za osoblje u obrazovanju odraslih 265
Projekt mobilnosti za mlade i osobe koje rade s mladima 267
Združeni diplomski studiji erasmus mundus 273
Strateška partnerstva 276
Jačanje sposobnosti u području visokog obrazovanja 288

PROJEKT MOBILNOSTI ZA STUDENTE I OSOBLJE U SUSTAVU VISOKOG OBRAZOVANJA

1. PRIJE MOBILNOSTI

A: AKREDITACIJA ORGANIZACIJA SUDIONICA

POVELJA ERASMUS ZA VISOKO OBRAZOVANJE

Povelja Erasmus za visoko obrazovanje (ECHE) pruža opći okvir kvalitete za aktivnosti europske i međunarodne suradnje koje visoko učilište može provoditi u okviru programa. Dodjela Povelje Erasmus za visoko obrazovanje preduvjet je za sva visoka učilišta u zemlji sudionici programa koja žele sudjelovati u mobilnosti u svrhu učenja za pojedince i/ili suradnji za inovacije i dobru praksu u okviru programa. ECHE nije obavezan za visoka učilišta smještena u partnerskim zemljama, a okvir kvalitete uspostavit će se međuinstitucijskim sporazumima (vidjeti u nastavku) između visokih učilišta.

Poziv na podnošenje prijedloga za dodjelu ECHE-a svake godine objavljuje Izvršna agencija u Bruxellesu. Ako je dodijeljena, Povelja vrijedi cijelo vrijeme trajanja programa. Uvjeti za prijavu za dobivanje Povelje opisani su na stranicama Izvršne agencije na: https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/erasmus-charter-for-higher-education-2014-2020_e n

Visoka učilišta moraju za vrijeme provedbe projekta poštovati sve odredbe ECHE-a. Usklađenost visokih učilišta s tim odredbama pratit će nacionalna agencija, koja će svoju strategiju praćenja temeljiti na Vodiču za praćenje ECHE-a (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/library//eche-monitoring-gui de_en.pdf), novom priručniku čija je svrha pružiti skup dogovorenih smjernica i primjera dobre prakse u području praćenja i poboljšanja usklađenosti s odredbama ECHE-a. Visokim učilištima koja se prijavljuju za projekte Erasmus+ i sudjeluju u njima preporučuje se da u tom vodiču potraže informacije o prioritetnim područjima usklađenosti s ECHE-om te o dostupnim alatima, smjernicama i internetskim poveznicama.

Prekrše li bilo koje od načela i obveza ECHE-a, Europska komisija može opozvati njihovo sudjelovanje u tim projektima.

AKREDITACIJA KONZORCIJA

Nacionalni konzorcij za mobilnost u visokom obrazovanju može podupirati bilo koju od četiri prihvatljive aktivnosti mobilnosti u okviru projekta mobilnosti u području visokog obrazovanja.

Svrha je konzorcija za mobilnost olakšati organizaciju aktivnosti mobilnosti i ponuditi dodanu vrijednost u smislu kvalitete aktivnosti u usporedbi s onim što bi svako pojedinačno visoko učilište pošiljatelj moglo samo pružiti. Organizacije članice nacionalnog konzorcija za mobilnost mogu objediniti ili dijeliti usluge povezane s organizacijom mobilnosti. Zajedničke aktivnosti mogu uključivati zajedničko administrativno, ugovorno i financijsko upravljanje mobilnošću, zajednički odabir i/ili pripremu i mentorstvo sudionika te, ako je primjereno, centraliziranu točku za pronalaženje poduzeća te spajanje poduzeća i sudionika. Nacionalni konzorcij za mobilnost može djelovati i kao posrednik za studente i pripravnike koji pristižu. To uključuje pronalaženje organizacije primateljice u regiji u kojoj se nalaze partneri konzorcija za mobilnost i pružanje pomoći u slučaju potrebe.

Koordinator konzorcija, ponekad i zajedno s drugim/posrednim organizacijama, može imati aktivnu ulogu u poticanju kontakata s poduzećima i pronalaženju prilika za stručnu praksu i osposobljavanje osoblja, u promicanju tih aktivnosti i pružanju informacija itd.

Koordinator konzorcija poziva se da koordinira svoje aktivnosti s konzorcijima iz drugih zemalja kako bi se povećala dostupnost i kvaliteta stručne prakse i podržala stručna praksa studenata u okviru programa Erasmus+.

Svako visoko učilište pošiljatelj i dalje je odgovorno za kvalitetu, sadržaj i priznavanje razdoblja mobilnosti. Svaki član konzorcija mora potpisati ugovor s koordinatorom konzorcija u kojem se navode uloge i odgovornosti te administrativna i financijska rješenja; u okviru modaliteta suradnje regulirat će se pitanja kao što su mehanizmi za pripremu, osiguravanje kvalitete i praćenje razdoblja mobilnosti. Osim toga, svako visoko učilište pošiljatelj odgovorno je za potpisivanje međuinstitucijskih sporazuma (vidjeti sljedeći odjeljak) s visokim učilištima koja primaju njihove studente i osoblje.

Nacionalni konzorcij za mobilnost može dobiti financijska sredstva samo ako je akreditiran. Ako nacionalni konzorcij za mobilnost nije pozitivno ocijenjen, morat će se ponovno prijaviti za akreditaciju i financiranje sljedeće godine.

Usklađenost s akreditacijom konzorcija nadzire nacionalna agencija. Svi veći problemi (npr. zlouporaba sredstava, nepoštovanje obveza i nedostaci u financijskoj sposobnosti) ili povreda obveza mogu dovesti do toga da nacionalna agencija

ukine akreditaciju konzorcija. Nacionalna agencija od koordinatora konzorcija traži da je bez odgode obavijesti o svakoj promjeni sastava ili statusa konzorcija odnosno situacije u kojoj se konzorcij nalazi, zbog koje bi mogle biti potrebne izmjene ili ukidanje akreditacije.

B: MEĐUINSTITUCIJSKI SPORAZUM

Mobilnost studenata u svrhu studija i mobilnost osoblja u svrhu poučavanja među visokim učilištima odvijaju se na temelju međuinstitucijskog sporazuma između visokih učilišta. Predlošci su dostupni na http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/quality-framework_en.htm
Međuinstitucijske sporazume mogu potpisati dva visoka učilišta ili više njih.

U tom međuinstitucijskom sporazumu, u slučaju mobilnosti između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja, propisana su opća načela koja se moraju poštovati u okviru ECHE-a te se osigurava da će se obje ili sve stranke zalagati za njegovu provedbu.

Međuinstitucijski sporazum može se proširiti na mobilnost studenata u svrhu stručne prakse i/ili mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja, pri čemu se oslanja na znanje partnerskih ustanova o poduzećima radi pronalaženja poduzeća i organizacija primatelja u inozemstvu.

C: ALAT ZA MOBILNOST+ (*MOBILITY TOOL+*)

Čim sudionici budu odabrani, organizacija korisnica mora u Alat za mobilnost+ unijeti opće informacije o sudioniku i vrsti aktivnosti mobilnosti u kojima će on sudjelovati (ime sudionika, odredište, trajanje mobilnosti itd.). Organizacija korisnica odgovorna je i za ažuriranje informacija o sudionicima i aktivnostima mobilnosti u Alatu za mobilnost+ najmanje jednom mjesečno za vrijeme trajanja projekta mobilnosti.

Za projekte mobilnosti između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja bit će potrebno identificirati visoka učilišta iz partnerske zemlje uz pomoć PIC-a u Alatu za mobilnost+. Ako visokom učilištu iz partnerske zemlje još nije dodijeljen PIC na temelju prethodnog sudjelovanja u programima EU-a, trebalo bi ga zatražiti na Portalu za sudionike te obavijestiti korisnika o dodijeljenom broju.

Alat za mobilnost+ pomoći će korisniku u upravljanju aktivnostima mobilnosti u okviru programa Erasmus+. Na temelju unesenih informacija korisnici će uz pomoć Alata za mobilnost+ moći izraditi unaprijed ispunjena izvješća. Uz pomoć Alata za mobilnost+ moći će se izraditi i izvješća koja će ispunjavati sudionici u aktivnostima mobilnosti

D: UVJETI ZA SUDJELOVANJE STUDENATA

ODABIR

Studenti se prijavljuju svojem visokom učilištu koje odabire sudionike u okviru aktivnosti mobilnosti. Odabir studenata i postupak za dodjelu bespovratnih sredstava moraju biti pošteni, transparentni, dosljedni i dokumentirani te moraju biti dostupni svim strankama koje sudjeluju u postupku odabira.

Visoko učilište poduzima nužne mjere kako bi spriječilo sukob interesa u vezi s osobama koje mogu biti pozvane da sudjeluju u tijelima za odabir ili u postupku odabira studenata.

Kriteriji za odabir, primjerice obrazovna postignuća kandidata, prethodna iskustva mobilnosti, motivacija, prethodno iskustvo u zemlji primateljici (tj. povratak u matičnu državu itd.) – bit će objavljeni. Najvažniji kriterij za odabir studenata iz partnerskih zemalja bit će akademski uspjeh, no u slučaju jednakog akademskog uspjeha prednost bi trebali imati studenti iz obitelji slabijeg socioekonomskog statusa (uključujući izbjeglice, tražitelje azila i migrante).

Prednost će imati studenti koji još nisu sudjelovali u aktivnostima mobilnosti na istoj razini studija u okviru programa LLP-Erasmus, programa Erasmus Mundus ili programa Erasmus+. Za diplomske studije Erasmus Mundus i združene diplomske studije Erasmus Mundus prethodno se sudjelovanje uzima u obzir samo za stipendiste.

Odabrani studenti trebali bi od ustanove pošiljateljice dobiti Studentsku povelju Erasmus+, u kojoj su navedena prava i obveze studenata u vezi s razdobljem studija ili stručne prakse u inozemstvu te su objašnjeni različiti koraci koji se moraju poduzeti prije, za vrijeme i nakon mobilnosti.

UGOVOR SA STUDENTOM

Prije odlaska svaki odabrani student mora potpisati ugovor, koji uključuje i „sporazum o učenju", u kojem je opisan program studija i/ili stručne prakse o kojem su se dogovorili student, organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica. Predložak je dostupan na http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/quality-framework_en.htm

U tom sporazumu o učenju utvrđeni su ciljni ishodi učenja za vrijeme razdoblja učenja provedenog u inozemstvu te su navedene odredbe o formalnom priznavanju. Navedeno je i mjesto studiranja i/ili stručne prakse. U sporazmu o učenju ustanova pošiljateljica i student trebali bi se dogovoriti i o razini znanja jezika (glavnog jezika studija ili radnog mjesta) koju student mora doseći do početka studiranja / stručne prakse u skladu s preporučenom razinom iz međuinstitucijskog sporazuma između ustanove pošiljateljice i primateljice (ili u skladu s očekivanjima poduzeća ako se radi o stručnoj praksi).

Ako je primjenjivo, ustanova pošiljateljica i student dogovaraju se o najprikladnijoj jezičnoj potpori koju je studentu potrebno pružiti kako bi dosegao dogovorenu razinu (vidjeti sljedeći odlomak o mrežnoj usluzi za pružanje jezične potpore).

BESPOVRATNA SREDSTVA ZA STUDENTE

Studenti mogu dobiti „bespovratna sredstva za studiranje", koja će im pomoći da pokriju povećane troškove nastale u razdoblju mobilnosti u inozemstvu. Takva bespovratna sredstva mogu uključivati jedno ili oboje od sljedećeg:

- bespovratna sredstva EU-a, koja se izračunavaju po mjesecu i isplaćuju kao jedinični trošak (vidjeti „pravila financiranja" u dijelu B ovog Vodiča) i/ili
- nacionalna, regionalna i lokalna bespovratna sredstva koja plaća javni ili privatni donator, ili zajam.

Na njih imaju pravo i studenti s nultom stopom bespovratnih sredstava EU-a (za mobilnost u svrhu studija i stručne prakse), odnosno studenti koji ispunjavaju sve kriterije prihvatljivosti za studente programa Erasmus te koriste sve prednosti toga što su studenti programa Erasmus, ali ne dobivaju bespovratna sredstva EU-a za mobilnost. Pravila iz ovog Programskog vodiča, osim onih koja se odnose na dodjelu bespovratnih sredstava, primjenjuju se i na studente s nultom stopom bespovratnih sredstava EU-a. Broj studenata s nultom stopom bespovratnih sredstava EU-a za cijelo razdoblje mobilnosti računa se u statistici za pokazatelje uspješnosti koji se koriste za dodjelu proračunskih sredstava EU-a zemljama.

Studenti koji sudjeluju u projektu mobilnosti u području visokog obrazovanja uz potporu programa Erasmus+, bez obzira na to primaju li bespovratna sredstva programa Erasmus+ za sudjelovanje ili ne, oslobođeni su plaćanja školarine, upisnine, ispita i pristupa laboratorijima i knjižnicama u ustanovi primateljici. No možda će morati platiti manje naknade za troškove poput osiguranja, članstva u studentskim udrugama i uporabe različitih materijala kao što su fotokopije ili laboratorijski proizvodi, po istoj cijeni kao i lokalni studenti. Studenti koji odlaze u inozemstvo ne moraju plaćati dodatne naknade za organizaciju ili upravljanje razdobljem mobilnosti.

Osim toga, pravo na bespovratna sredstva ili zajam koji su studenti dobili za studij u ustanovi pošiljateljici zadržava se i za vrijeme boravka u inozemstvu.

Kad se radi o stručnoj praksi, ako poduzeće/organizacija primateljica studentu dodijeli džeparac ili neku vrstu naknade, ona je u skladu s bespovratnim sredstvima EU-a za Erasmus+.

Za vrijeme razdoblja mobilnosti dopušteno je raditi na pola radnog vremena i, ako student prima bespovratna sredstva EU-a u okviru programa Erasmus+, ona su kompatibilna s dohotkom koji bi student dobio ako obavlja aktivnosti predviđene u dogovorenom programu mobilnosti.

Studenti koji sudjeluju u projektu mobilnosti u sustavu visokog obrazovanja (studiraju ili obavljaju stručnu praksu u inozemstvu) ne mogu istovremeno biti korisnici stipendije za združeni diplomski studij Erasmus Mundus i obrnuto.

Studenti koji primaju bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+ morat će u potpunosti ili djelomično vratiti isplaćeni iznos ako ne budu poštovali uvjete iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava (osim ako ih je u izvršavanju planiranih aktivnosti u inozemstvu spriječila viša sila). Od njih se može zatražiti da u potpunosti ili djelomično vrate isplaćeni iznos bespovratnih sredstava ako ne sastave i ne dostave završno izvješće preko interneta.

MREŽNA JEZIČNA POTPORA

Potpisivanjem Povelje Erasmus za visoko obrazovanje visoka učilišta obvezuju se pružiti svu potrebnu potporu sudionicima u aktivnostima mobilnosti u smislu jezične pripreme. U tom smislu mrežna jezična potpora postupno će se provoditi za vrijeme trajanja programa za sve aktivnosti mobilnosti između zemalja sudionica programa u trajanju od dva mjeseca ili duže. Takvu će mrežnu potporu Europska komisija staviti na raspolaganje odabranim studentima radi procjene njihova znanja jezika kojim će se služiti tijekom studija ili stručne prakse u inozemstvu.

Ako je potrebno, taj će im alat ponuditi i mogućnost da poboljšaju znanje jezika prije i/ili za vrijeme razdoblja mobilnosti. Sudionici koji su savladali najmanje razinu B2 glavnog jezika nastave ili rada mogu pohađati tečaj jezika zemlje primateljice uz pomoć mrežne jezične potpore (OLS), ako je dostupan. Pružanje jezične potpore temelji se na uzajamnom povjerenju ustanova pošiljateljica i primateljica. Preporučena razina jezičnih kompetencija navedena je u međuinstitucijskim sporazumima i sporazumima o učenju te se smatra da su sve tri stranke suglasne s njom. U okviru programa Erasmus+ visoka učilišta pošiljatelji obvezuju se da će osigurati da njihovi studenti koji sudjeluju u mobilnosti usvoje traženu razinu znanja jezika i takav uzajamni sporazum trebao bi biti dovoljan.

Visoka učilišta pošiljatelji odgovorna su za pružanje najprikladnije jezične potpore svojim studentima, OLS-om ili bilo kojim drugim pristupom koji se može financirati kroz organizacijsku potporu, kako bi osigurali da njihovi studenti do početka mobilnosti usvoje preporučenu razinu znanja dogovorenu s ustanovom primateljicom. Visoka učilišta pošiljatelji stoga nisu obvezna ustanovama primateljicama proslijediti rezultate procjene znanja jezika u okviru OLS-a. Na studentima je da odluče jesu li suglasni da se rezultati procjene njihova znanja jezika u okviru OLS-a otkriju ustanovi primateljici ili ne.

Mrežna jezična potpora pružat će se na sljedeći način:

- nacionalne agencije visokim učilištima dodjeljuju internetske licencije u skladu s općim kriterijima koje utvrđuje Europska komisija
- kad ih odabere njihovo visoko učilište, svi studenti (osim izvornih govornika i u drugim opravdanim slučajevima) koji se koriste mrežnom uslugom podvrgnut će se internetskom testiranju radi procjene njihova znanja glavnog jezika kojim će se služiti tijekom studija ili stručne prakse u inozemstvu. To je preduvjet za odlazak na mobilnost. Rezultati testa priopćit će se studentu i visokom učilištu pošiljatelju. To će visokom učilištu pošiljatelju omogućiti da utvrdi broj studenata kojima će možda biti potreban internetski tečaj jezika
- na temelju broja dostupnih internetskih licencija za tečajeve jezika visoka učilišta će podijeliti licencije ovisno o potrebama studenata. Studenti će biti odgovorni za praćenje internetskog tečaja, kako je opisano i dogovoreno u ugovoru o bespovratnim sredstvima
- na kraju razdoblja mobilnosti studenti će proći drugi krug ocjenjivanja, u kojem će se mjeriti njihov napredak u učenju jezika. Rezultati će se priopćiti studentu i visokom učilištu pošiljatelju.

Više pojedinosti potražite na stranicama Europske komisije i nacionalnih agencija.

Za sve druge vrste mobilnosti, ili ako mrežna usluga Komisije nije dostupna na određenom jeziku, visoka učilišta mogu studentima pružiti druge vrste jezične potpore, koja će se financirati u okviru bespovratnih sredstava za „organizacijsku potporu".

E: UVJETI ZA SUDJELOVANJE OSOBLJA

ODABIR

Visoko učilište pošiljatelj mora odabrati osoblje koje sudjeluje u projektu mobilnosti u sustavu visokog obrazovanja na pošten i transparentan način. Prije odlaska moraju imati dogovoren program mobilnosti s ustanovama pošiljateljicama i primateljicama ili poduzećima pošiljateljima i primateljima.

Odabir nastavnika i osoblja visokog učilišta vrši visoko učilište. Odabir i postupak dodjele bespovratnih sredstava moraju biti pošteni, transparentni, dosljedni i dokumentirani te dostupni svim strankama uključenima u postupak odabira. Kriteriji za odabir (npr. prednost koja se daje osoblju koje prvi put odlazi u inozemstvo, ograničenja mogućeg broja aktivnosti mobilnosti po članu osoblja u određenom razdoblju itd.) bit će objavljeni.

Visoko učilište poduzima nužne mjere kako bi spriječilo sukob interesa u vezi s osobama koje mogu biti pozvane da sudjeluju u tijelima za odabir ili na postupak odabira pojedinih korisnika.

U slučaju mobilnosti osoblja iz poduzeća u visoko učilište mobilnost se dogovara pozivom ustanove članu osoblja poduzeća; bespovratnim sredstvima upravlja visoko učilište primatelj ili, u slučaju mobilnosti između zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja, korisnik.

SPORAZUM O MOBILNOSTI

Odabir osoblja visokog učilišta vrši ustanova pošiljateljica na temelju nacrta programa mobilnosti koji je član osoblja dostavio nakon savjetovanja s ustanovom primateljicom / poduzećem primateljem. Prije odlaska ustanova pošiljateljica / poduzeće pošiljatelj i ustanova primateljica / poduzeće primatelj službeno dogovaraju konačnu verziju programa mobilnosti (razmjenom dopisa ili elektroničkih poruka).

Ustanova pošiljateljica / poduzeće pošiljatelj i ustanova primateljica / poduzeće primatelj odgovorni su za kvalitetu razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

BESPOVRATNA SREDSTVA ZA OSOBLJE

Na obje vrste mobilnosti osoblja primjenjuju se ista financijska pravila. Bespovratna sredstva doprinos su troškovima putovanja i boravka za vrijeme razdoblja poučavanja ili osposobljavanja u inozemstvu (vidjeti „pravila financiranja" u dijelu B ovog Vodiča).

Dopuštena je mobilnost osoblja iz sustava visokog obrazovanja s nultom stopom dodijeljenih bespovratnih sredstava EU-a.

2. TIJEKOM MOBILNOSTI

PREKID MOBILNOSTI STUDENATA

Kad je razdoblje mobilnosti studenta prekinuto, primjerice zbog praznine između kraja tečaja učenja jezika i početka stvarnog studiranja / stručne prakse, broj dana prekida unosi se u Alat za mobilnost+ i iznos bespovratnih sredstava prilagođava se u skladu s time.

Kada se radi o stručnoj praksi između zemalja sudionica programa, razdoblje mobilnosti u inozemstvu može se prekinuti zbog praznika ako je poduzeće za to vrijeme zatvoreno. U tom se razdoblju bespovratna sredstva nastavljaju isplaćivati. Razdoblje zatvorenosti ne ubraja se u minimalno trajanje stručne prakse, ali će se ubrajati u najviše 12 mjeseci po svakom ciklusu studija za koji isti student može dobiti bespovratna sredstva za razdoblja mobilnosti.

PRODUŽENJE MOBILNOSTI STUDENATA

Produženje tekućeg razdoblja mobilnosti može se dogovoriti između organizacije pošiljateljice i primateljice u sljedećim uvjetima:

- zahtjev za produženje razdoblja mobilnosti mora se predati najkasnije mjesec dana prije kraja prvotno planiranog razdoblja mobilnosti
- ako sve stranke prihvate zahtjev, ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava mora se izmijeniti i moraju se dovršiti svi postupci u vezi s produženjem trajanja
- ako student prima bespovratna sredstva Erasmus+, ustanova pošiljateljica može izmijeniti iznos bespovratnih sredstava kako bi uzela u obzir duže trajanje ili može postići dogovor sa studentom da se dodatni dani smatraju razdobljem nulte stope bespovratnih sredstava EU-a
- stvarni datum početka i završetka razdoblja mobilnosti uključuje se u prijepis ocjena ili u potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi ustanove primateljice u skladu sa sljedećim definicijama:
  - datum početka mora biti prvi dan kada student mora biti nazočan u organizaciji primateljici (to npr. može biti datum početka prvog tečaja / prvi dan na poslu, dobrodošlica organizirana u ustanovi primateljici ili tečaj jezika ili kulture)
  - datum završetka trebao bi biti posljednji dan kada student mora biti nazočan u organizaciji primateljici (to bi npr. mogao biti posljednji dan ispitnog roka / nastave / rada / obveznog slušanja predavanja)
- prethodno definirano stvarno trajanje razdoblje je koje visoka učilišta moraju navesti u svojim završnim izvješćima i to je najveći broj mjeseci koji može biti obuhvaćen bespovratnim sredstvima EU-a. Kada se produženje mobilnosti studenta smatra nultom stopom bespovratnih sredstava, ti se dani oduzimaju od ukupnog trajanja razdoblja mobilnosti za izračun konačnog iznosa bespovratnih sredstava
- dodatno razdoblje mora slijediti odmah nakon tekućeg razdoblja mobilnosti. Ne smije biti praznina (praznici i dani kada su sveučilišta/poduzeća zatvorena ne smatraju se „prazninama") osim ako je to odobrila i opravdala nacionalna agencija.

3. NAKON MOBILNOSTI

A: PRIZNAVANJE ISHODA UČENJA

Na kraju razdoblja provedenog u inozemstvu ustanova primateljica / poduzeće primatelj moraju studentu i njegovu visokom učilištu dostaviti prijepis ocjena ili potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi („prijepis posla") u kojima se potvrđuju rezultati dogovorenog programa.

Nakon razdoblja mobilnosti u ustanovi pošiljateljici slijedi formalno priznavanje bodova stečenih u inozemstvu za formalno učenje novostečenih kompetencija (uporabom sustava ECTS bodova ili istovjetnog sustava), uključujući za stručnu praksu, ako je primjenjivo, i bilježenje ishoda neformalnog i informalnog učenja izvan učionice ili radnog mjesta (uz pomoć dopunske isprave o studiju). No to se ne primjenjuje na stručnu praksu studenata koji su nedavno diplomirali.

Rezultati procjene znanja jezika i tečajevi jezika na internetu prijavljuju se na središnjoj razini, ali ne donose formalne kvalifikacije.

Kad je riječ o mobilnosti osoblja, ustanove pošiljateljice trebale bi osigurati primjereno priznavanje, širenje i korištenje ishoda učenja uključenog osoblja u ustanovi.

B: IZVJEŠĆIVANJE

Na kraju razdoblja provedenog u inozemstvu svi studenti i osoblje koji su sudjelovali u aktivnosti mobilnosti moraju ispuniti i predati završno izvješće. U slučaju aktivnosti mobilnosti koje traju dva mjeseca ili više, izvješće uključuje i vrednovanje kvalitete jezične potpore dobivene za vrijeme razdoblja mobilnosti.

Ustanova pošiljateljica može zatražiti djelomičan ili potpuni povrat primljenih bespovratnih sredstava EU-a od studenata i članova osoblja koji ne dostave izvješće. Povrat se neće tražiti ako student ili član osoblja nije mogao dovršiti planirane aktivnosti u inozemstvu zbog više sile. Korisnik mora prijaviti takve slučajeve te ih nacionalna agencija mora pismeno odobriti.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA UČENIKE I OSOBLJE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

1. ORGANIZACIJSKA POTPORA

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu uključuju doprinos troškovima koji nastaju u organizacijama u vezi s aktivnostima podupiranja visokokvalitetne mobilnosti studenata i osoblja. Na primjer:

- davanje informacija i pomoći studentima i osoblju;
- odabir studenata i osoblja;
- priprema ugovora o studiju kako bi se osiguralo priznavanje obrazovnih sastavnica studenata; priprema i priznavanje sporazuma o mobilnosti za osoblje;
- osiguravanje jezične i međukulturalne pripreme studentima i osoblju – posebno sektorski specifične jezične tečajeve za VET;
- opće upravljanje u vezi sa uspostavom i upravljanjem projektom mobilnosti;
- osiguravanje učinkovitih rješenja za mentorstvo i nadzor sudionika u mobilnosti;
- posebna rješenja za osiguranje kvalitete stručne prakse u poduzećima.

Prilikom donošenja odluke o konačnim bespovratnim sredstvima uzima se u obzir kvaliteta provedbe i praćenja projekta. Kvalitetna provedba projekta mobilnosti trebala bi se temeljiti na smjernicama iz ovog Priloga o mobilnosti učenika i osoblja u VET-u.

2. PRIJE MOBILNOSTI

A: AKREDITACIJA ORGANIZACIJA SUDIONICA - POVELJA ERASMUS+ZA MOBILNOST U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Od 2015. godine neakreditirane organizacije imaju mogućnost prijaviti se za Povelju Erasmus+ za mobilnost u VET-u u sklopu zasebnih godišnjih poziva koje objavljuju nacionalne agencije, pod uvjetom da te organizacije ispunjavaju tražene kriterije za odabir i dokažu kvalitetu i održivost svojih strategija internacionalizacije. Posebno se napominje da ako organizacije u određenoj godini dobiju novu Povelju Erasmus+ za mobilnost u VET-u, moći će je upotrebljavati za provedbu mobilnosti u VET-u tek počevši od sljedećeg općeg poziva. Primjerice, ako se organizacija prijavi za povelju u okviru posebnog poziva i povelja se dodijeli tijekom 2016. godine, ta se organizacija mora prijaviti i za projekt mobilnosti u VET-u bez povelje ako želi ostvarivati mobilnost u okviru općeg poziva 2016. Povelju će moći koristiti tek naredne godine (u navedenom slučaju 2017. g.).

Detaljnije informacije dostupne su na web-mjestima Europske komisije i nacionalnih agencija.

B: EUROPSKA POVELJA KVALITETE ZA MOBILNOST

Organizacije VET-a koje planiraju organizirati aktivnosti mobilnosti za učenike i osoblje u VET-u moraju organizirati svoje aktivnosti u skladu s načelima i kriterijima navedenima u Europskoj povelji kvalitete za mobilnost[238].

Europska povelja kvalitete za mobilnost čini kvalitetan referentni dokument za obrazovanje I osposobljavanje u inozemstvu. Povelja sadržava smjernice o rješenjima za mobilnost za učenje ili druge svrhe, kao što je stručno usavršavanje učenika i osoblja. Poštovanjem načela utvrđenih u Povelji trebalo bi se pomoći osigurati da sudionici u mobilnosti uvijek imaju pozitivno iskustvo u državi domaćinu i u državi podrijetla nakon povratka te da se povećaju broj i dubina razmjena u svrhu osposobljavanja i obrazovanja. Povelja je dostupna na:
http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11085_en.htm

C: ECVET – MEMORANDUMI RAZUMIJEVANJA

Organizacije VET-a mogu odlučiti primijeniti Europski sustav bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (ECVET) u okviru svojih aktivnosti mobilnosti (za više informacija vidi u nastavku). U tim slučajevima, uspostava ECVET partnerstva preduvjet je za uporabu ECVET-a. Ovim bi se partnerstvom trebale spojiti nadležne organizacije uključene u

1. utvrđivanje primjerenih rezultata učenja za vrijeme aktivnosti mobilnosti;

[238] Preporuka (EZ) br. 2006/961 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o transnacionalnoj mobilnosti u Zajednici u svrhe obrazovanja i osposobljavanja: Europska povelja kvalitete za mobilnost (Službeni list L 394 od 30.12.2006.).

2. pružanje programa VET-a kojima se mogu zadovoljiti te potrebe;
3. ocjenjivanje stupnja do kojeg su učenici ostvarili rezultate učenja; i
4. vrednovanje i priznavanje bodova učenika nakon povratka u matičnu ustanovu.

Partnerstvo za aktivnosti mobilnosti ECVET-a može se formalizirati putem Memoranduma o razumijevanju (MoU).

MoU je sporazum između nadležnih organizacija u kojem se utvrđuje okvir za prijenos bodova. Njime se formalizira partnerstvo ECVET-a jer se navodi uzajamno prihvaćanje položaja i postupaka nadležnih organizacija i uključenih ustanova. Njime se također utvrđuju postupci za suradnju partnerstava.

MoU mogu sklapati mreže nadležnih organizacija/ustanova iz nekoliko država/sustava, ali oni mogu biti i bilateralni, ovisno o potrebama i željama partnerstva. Za više informacija i smjernica o uspostavi MoU molimo pogledajte Vodič za korisnike ECVET-a koji je dostupan na web-mjestu Europske komisije ili posjetite sljedeću poveznicu:
http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm i http://www.ecvet- secretariat.eu

D: KONZORCIJ ZA MOBILNOST

Osim što se pružatelji VET-a mogu prijaviti kao pojedinačne organizacije, nacionalni konzorcij za mobilnosti u sustavu VET-a također se može prijaviti za projekt mobilnosti.

Svrha konzorcija za mobilnost jest olakšati organizaciju aktivnosti mobilnosti i ponuditi dodanu vrijednost u smislu kvalitete aktivnosti u usporedbi s onim bi svaka ustanova VET-a pošiljateljica (tj. škola za VET) mogla ponuditi sama. Očekuje se da će organizacije članice nacionalnog konzorcija za mobilnost u sustavu VET-a objediniti i razmjenjivati usluge koje se odnose na organizaciju mobilnosti i razviti svoju internacionalizaciju zajedno putem uzajamne suradnje i razmjene kontakata.

Zajedničke aktivnosti obično uključuju zajedničko administrativno, ugovorno i financijsko upravljanje mobilnošću, zajednički odabir i/ili pripremu i pripremanje sudionika i, ako je relevantno, centraliziranu točku za pronalaženje poduzeća i spajanje poduzeća i sudionika. Nacionalni konzorcij za mobilnost može djelovati i kao posrednik za dolazeće vježbenike i osoblje. To uključuje pronalaženje organizacije primateljice u regiji u kojoj se nalaze partneri nacionalnog konzorcija za mobilnost i pružanje potpore u slučaju potrebe.

Koordinator konzorcija mora, u suradnji s drugim/posredničkim organizacijama, igrati aktivnu ulogu u poticanju kontakata s poduzećima i pronalaženju prilika za obavljanje stručne prakse i osposobljavanje osoblja, u promicanju tih aktivnosti i pružanju informacija itd.

Svaka organizacija VET-a koja je pošiljateljica odgovorna je za kvalitetu, sadržaj i priznavanje razdoblja mobilnosti. Svaki član konzorcija mora potpisati ugovor s koordinatorom konzorcija u kojem se navode uloge i odgovornosti i administrativna i financijska rješenja; načinima suradnje utvrdit će se pitanja kao što su mehanizmi za pripreme, osiguranje kvalitete i praćenje razdoblja mobilnosti

E: EUROPSKI RAZVOJNI PLAN

Europski razvojni plan odnosi se samo na prijavitelje koji nemaju Povelju Erasmus+ za mobilnost u VET-u. Iako se od organizacija koje nemaju povelju ne očekuje jednak stupanj internacionalizacije i održivosti kao u slučaju organizacija akreditiranih poveljom, ipak se očekuje da razmatraju učinke mobilnosti na organizaciju koji nadilaze samu mobilnost. Organizacija VET-a ili koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost mora prije podnošenja prijave razviti Europski razvojni plan; taj je plan dio obrasca prijave. U ovom je odjeljku navedeno kako se planirane aktivnosti mobilnosti uklapaju u širu i dugoročnu strategiju razvoja i modernizacije organizacije VET-a uključene u projekt.

Ovaj Europski razvojni plan bit će važan dio ocjenjivanja zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava i u njemu bi trebale biti navedene informacije o:

- potrebama organizacije VET-a u smislu razvoja kvalitete i internacionalizacije (npr. u vezi s kompetencijama za upravljanje, kompetencijama osoblja, novim nastavnim metodama i alatima; europskom dimenzijom, jezičnim kompetencijama, kurikulumom, organizacijom poučavanja, osposobljavanja i učenja, jačanje veza s partnerskim ustanovama) i kako će se planiranim aktivnostima pridonijeti zadovoljavanju tih potreba;
- očekivanom učinku na polaznike,nastavnike, mentore i drugo osoblje, te općenito na organizaciju VET-a;
- načinu na koji će škole i poduzeća koje pružaju VET ugraditi kompetencije i stečena iskustva osoblja u svoj kurikulum i/ili razvojni plan organizacije;
- način na koji se učenje na radnom mjestu može unaprijediti; održivost kroz transnacionalnu suradnju.

F: ALAT ZA MOBILNOST+

Čim sudionici budu odabrani, organizacija korisnica mora u Alat za mobilnost+ unijeti opće podatke o sudioniku i vrsti aktivnosti mobilnosti u kojima će on sudjelovati (npr. ime sudionika, odredište, trajanje mobilnosti itd.). Organizacija korisnica također je odgovorna za ažuriranje Alata za mobilnost+ u slučaju promjena u vezi sa sudionicima ili aktivnostima za vrijeme trajanja projekta mobilnosti. Korisnici će na temelju unesenih podataka moći iz Alata za mobilnost+ izvlačiti unaprijed popunjena izvješća. Putem Alata za mobilnost+ moći će se također pripremati izvješća koja će popunjavati sudionici u aktivnostima mobilnosti.

Više informacija o Alatu za mobilnost+ i o tome kako mu pristupiti bit će navedeno u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava između Nacionalne agencije i korisnika.

G: UVJETI ZA SUDJELOVANJE UČENIKA IZ VET-A

ODABIR

Organizacija pošiljateljica obavlja odabir sudionika u aktivnosti mobilnosti. Odabir polaznika – kao i postupak za dodjelu bespovratnih sredstava – mora biti pošten, transparentan, dosljedan i dokumentiran te mora biti na raspolaganju svim strankama uključenim u postupak odabira.

Organizacija pošiljateljica poduzima nužne mjere kako bi spriječila mogući sukob interesa u vezi s osobama koje su odabrane da sudjeluju u tijelima za odabir ili postupku odabira pojedinačnih sudionika.

OSOBE U PRATNJI

Učenici iz VET-a s posebnim potrebama ili u nepovoljnom položaju mogu u pratnji imati osobu koja će im pomagati za vrijeme razdoblja mobilnosti. Uključenost osobe koja ih prati trebala bi biti razmjerna broju uključenih učenika (obično jedna osoba u pratnji po skupini učenika koji obavljaju stručnu praksu u istoj organizaciji primateljici).

Trajanje boravka osoba u pratnji u inozemstvu trebalo bi biti razmjerno potrebama učenika (obično je ostanak za cijelo vrijeme trajanja aktivnosti dopušten samo u slučajevima kada učenici nisu samostalni ili su maloljetnici).

UGOVOR S UČENIKOM

Učenici iz VET-a moraju prije odlaska potpisati ugovor s organizacijom pošiljateljicom i organizacijom primateljicom koji uključuje sljedeće:

- ugovor o studiju" u kojem je utvrđen program osposobljavanja koji se mora slijediti i koji su dogovorili učenik, organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica. U ugovoru su definirani ciljnih rezultati učenja za razdoblje učenja u inozemstvu i navedene odredbe u vezi s formalnim priznavanjem (npr. ECVET);
- „ugovor o kvaliteti", u prilogu ugovora o studiju u kojem su prikazana prava i obveze vježbenika, organizacija pošiljateljica i primateljica i, ako je potrebno, organizacija posrednica.

Kada potpisuju ugovor o studiju, učenici iz VET-a imaju pravo na bespovratna sredstva koja će im pomoći za vrijeme razdoblja obavljanja stručne prakse u inozemstvu. Takva bespovratna sredstva mogu uključivati jedno ili oboje od navedenog:

- bespovratna sredstva EU-a, koja se izračunavaju danu aktivnosti (vidi „pravila financiranja" u dijelu B ovog Vodiča); i/ili
- nacionalna, regionalna i lokalna bespovratna sredstva koja plaća javni ili privatni donator, ili zajam.

Dopušteno je sudjelovanje „učenika iz VET-a koji primaju nultu stopu bespovratnih sredstava" (tj. učenika koji obavljaju stručnu praksu koja poštuje kriterije programa Erasmus+ za mobilnost u VET- u i koji imaju koristi od prednosti omogućenih učenicima u okviru programa Erasmus+, bez da primaju bespovratna sredstva za mobilnost u okviru programa Erasmus+). Pravila navedena u ovom. Vodiču kroz program, osim onih koja se odnose na dodjelu bespovratnih sredstava, primjenjuju se i na „učenike iz VET-a koji primaju nultu stopu bespovratnih sredstava".

JEZIČNA POTPORA NA INTERNETU

Učenici iz VET-a koji sudjeluju u aktivnosti mobilnosti u trajanju od 19 dana ili više prihvatljivi su za primanje jezične potpore prije odlaska ili tijekom aktivnosti mobilnosti. U tom smislu, Komisija stavlja na raspolaganje internetsku uslugu za odabrane učenike iz VET-a u cilju ocjenjivanja znanja jezika kojim će se koristiti za obavljanje stručne prakse u inozemstvu. Ta im usluga

nudi, ako je potrebno, mogućnost za poboljšanje znanja jezika prije i/ili tijekom razdoblja mobilnosti. Sudionici koji su savladali najmanje razinu B2 glavnog jezika rada mogu OLS-om pohađati tečaj jezika države primateljice, ako je dostupan. Takva će se internetska usluga postupno provoditi za vrijeme trajanja Programa. Jezična potpora pružat će se kako slijedi:

- u trenutku podnošenja prijave za projekt mobilnosti u VET-u, organizacija podnositeljica procijeniti će potrebu za jezičnom potporom – glavni jezik poučavanja ili rada – učenika koji obavljaju stručnu praksu u okviru projekta mobilnosti;
- Nacionalne će agencije dodijeliti dozvole ustanovama visokog obrazovanja u skladu s općim kriterijima koje utvrđuje Europska komisija;
- nakon što ih odabere njihova organizacija pošiljateljica – a prije potpisivanja sporazuma o učenju – svi učenici (osim izvornih govornika) koji se koriste internetskom uslugom podvrgnut će se internetskom testiranju kojim će se ocijeniti njihovo znanje odabranog jezika. Rezultati ovog testa priopćuju se učeniku i, na zahtjev, organizaciji pošiljateljici. Ti rezultati neće imati utjecaja na mogućnost učenika da ode u inozemstvo;
- na temelju broja dostupnih internetskih dozvola za tečajeve jezika, sudionici kojima je potrebna jezična potpora dobit će priliku pratiti tečaj jezika putem interneta;
- na kraju stručne prakse učenici iz VET-a podvrgnut će se drugoj provjeri znanja kojom će se mjeriti ostvareni napredak u učenju jezika. Rezultati će se priopćiti studentu i, na zahtjev, organizaciji pošiljateljici.

U početnim fazama programa, internetsko ocjenjivanje i tečajevi neće biti dostupni na svim jezicima EU-a i tečajevi jezika možda neće biti dostupni za sve sudionike koji ih zatraže. Na web-mjestima Europske komisije i nacionalnih agencija dostupno je više podataka.

Za jezike koji nisu obuhvaćeni uslugom Komisije, jezičnu potporu moraju organizirati organizacije sudionice u projektu mobilnosti u VET-u; U tu se svrhu mogu pružiti posebna bespovratna sredstva za „jezičnu potporu". Nadalje, organizacije koje sudjeluju u projektu mobilnosti u VET-u mogu koristiti bespovratna sredstva „Organizacijske potpore" za rješavanje potreba sudionika u smislu pedagoške, međukulturalne i posebne jezične pripreme (vidjeti odjeljak „pravila o financiranju" u dijelu B ovog Vodiča).

H: UVJETI ZA SUDJELOVANJE OSOBLJA

ODABIR

Osoblje bira organizacija pošiljateljica. Odabir i postupak dodjele bespovratnih sredstava moraju biti pošteni, transparentni, dosljedni i dokumentirani i dostupni svim strankama uključenim u postupak odabira.

Organizacija pošiljateljica poduzima nužne mjere kako bi spriječila mogući sukob interesa u vezi s osobama koje su odabrane da sudjeluju u tijelima za odabir ili postupku odabira pojedinačnih korisnika.

Kriteriji za odabir (na primjer prednost koja se daje osoblju koje odlazi u inozemstvo po prvi puta, ograničenja mogućeg broja aktivnosti mobilnosti po članu osoblja u određenom vremenskom razdoblju itd.) moraju biti javno dostupni.

UGOVOR O MOBILNOSTI

Odabir osoblja vrši ustanova pošiljateljica na temelju nacrta programa mobilnosti koji je član osoblja dostavio nakon savjetovanja s ustanovom primateljicom/poduzećem. Prije odlaska, ustanova pošiljateljica/poduzeće i ustanova primateljica/poduzeće službeno dogovaraju konačnu verziju programa mobilnosti razmjenom pisama ili elektroničkih poruka.

Ustanova pošiljateljica i ustanova primateljica odgovorne su za kvalitetu razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

3. TIJEKOM MOBILNOSTI

PREKID MOBILNOSTI UČENIKA

Kada se radi o stručnoj praksi, razdoblje mobilnosti u inozemstvu može se prekinuti zbog praznika ako je poduzeće za to vrijeme zatvoreno. Bespovratna sredstva nastavljaju se isplaćivati u tom razdoblju. Razdoblje zatvorenosti ne ubraja se u minimalno trajanje razdoblja obavljanja stručne prakse.

PRODUŽENJE MOBILNOSTI UČENIKA

Produženje tekućeg razdoblja mobilnosti može se dogovoriti između organizacije pošiljateljice i primateljice pod sljedećim uvjetima:

- prije kraja izvornog planiranja razdoblja mobilnosti potrebno je izmijeniti ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava i dovršiti sve postupke koji se odnose na produženje trajanja. Takva je izmjena posebno važna u onim slučajevima kada produženje podrazumijeva i zahtjev za produženje mjesečnih isplata bespovratnih sredstava EU-a. Iako će razdoblje trajanja mobilnosti biti definirano u potvrdi studenta o završenom studiju (to je razdoblje koje UVO navode u svojem završnom izvješću), najveći broj mjeseci koji može biti obuhvaćen bespovratnim sredstvima EU-a onaj je utvrđen u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava ili u njegovim izmjenama. To će biti tako čak i ako je trajanje navedeno u ugovoru o studiju kraće od onog navedenog u potvrdi o završenom studiju;
- dodatno razdoblje mora slijediti odmah nakon tekućeg razdoblja mobilnosti. Ne smije biti praznina (praznici i dani kada su škole za VET/poduzeća zatvoreni ne smatraju se „prazninama") osim ako je to odobrila i opravdala nacionalna agencija.

4. NAKON MOBILNOSTI

A: PRIZNANJE REZULTATA MOBILNOSTI

Organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica trebale bi se dogovoriti oko izdavanja potvrde o mobilnosti Europass na kraju razdoblja mobilnosti. Više informacija o tome te kako dalje može se naći na web-mjestu Europassa:
http://europass.cedefop.europa.eu/en/home

Rezultati ocjene znanja jezika i tečajevi jezika na internetu prijavljuju se na središnjoj razini, ali ne donose formalne kvalifikacije.

ECVET

Organizacije za strukovno obrazovanje i osposobljavanje mogu odlučiti primijeniti sustav ECVET u okviru svojih aktivnosti mobilnosti (za više informacija vidi u nastavku). ECVET je zajednički metodološki okvir kojim se olakšava prikupljanje i prijenos bodova za rezultate učenja iz jednog sustava kvalifikacija u drugi. Cilj mu promicati transnacionalnu mobilnost i pristup cjeloživotnom učenju. Nije mu svrha da zamijeni nacionalne kvalifikacijske sustave već da se njime ostvari bolja usporedivost i usklađenost među njima. ECVET primjenjuje sve rezultate koje je pojedinac stekao u raznim studijima i stručnoj praksi, koji se zatim prenose, priznaju i akumuliraju u cilju ostvarenja kvalifikacije. Zahvaljujući ovoj inicijativi europski građani mogu osigurati priznanje svog osposobljavanja, vještina i znanja u drugoj državi sudionici u Programu. Više informacija o ECVET-u dostupno je na web-mjestu Komisije na:

- http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm
- http://www.ecvet-secretariat.eu

Kada se koristi ECVET, bodovi stečeni za rezultate učenja trebali bi biti transparentni i navedeni u Memorandumu razumijevanja između organizacija sudionica.

B: IZVJEŠĆIVANJE

Na kraju razdoblja provedenoga u inozemstvu, svi učenici i osoblje VET-a koji su sudjelovali u aktivnosti mobilnosti moraju popuniti i predati završno izvješće. Za aktivnosti mobilnosti koje traju 19 dana ili više, izvješće uključuje i ocjenu kvalitete jezične potpore dobivene tijekom razdoblja mobilnosti.

Od onih studenata koji ine dostave izvješće može se tražiti djelomičan ili potpuni povrat primljenih bespovratnih sredstava EU-a. Povrat se neće tražiti kada student ili član osoblja nije mogao dovršiti planirane aktivnosti u inozemstvu zbog više sile. Organizacija pošiljateljica mora prijaviti takve slučajeve i oni podliježu pisanom odobrenju nacionalne agencije.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA NASTAVNO OSOBLJE U ŠKOLAMA

Projektima mobilnosti omogućuje se školama da svojim nastavnicima i drugom nastavnom osoblju pruže prilike i poticaje za stjecanje novih kompetencija u vezi s potrebama škole. Uprava škole trebala bi igrati aktivnu ulogu u planiranju, podupiranju i praćenju projekta mobilnosti.

Kako bi se osigurao i što više povećao učinak tih aktivnosti na stručno usavršavanje osoblja, škole bi trebale osigurati da se nakon mobilnosti kompetencije osoblja šire diljem škole i da se ugrade u školsku obrazovnu praksu.

Prije prijave, škole bi trebale pažljivo razmisliti o tome koliko osoblja stvarno može sudjelovati u aktivnostima za vrijeme trajanja projekta (tj. 1 ili 2 godine), u koje bi se aktivnosti uključili i kako bi se te aktivnosti mogle učinkovito pratiti kod kuće. U fazi prijave, organizacije podnositeljice prijave morati će dostaviti okvirne brojeve, vrste i odredišne države planiranih aktivnosti mobilnosti.

Ako nacionalna agencija odabere projekt mobilnosti i potvrdi traženi proračun, korisnici mogu započeti s odabirom sudionika i detaljnom organizacijom aktivnosti.

1. ORGANIZACIJSKA POTPORA

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu uključuju doprinos troškovima koji nastaju u organizacijama u vezi s aktivnostima podupiranja mobilnosti osoblja. Na primjer:

- priprema i praćenje Europskog razvojnog plana;
- organizacijska rješenja s partnerskim ustanovama (uglavnom u slučaju promatranja na radnom mjestu i zadaća poučavanja);
- pružanje informacija i pomoći osoblju;
- odabir osoblja za aktivnosti mobilnosti;
- priprema ugovora o mobilnosti kako bi se osigurala kvaliteta i priznavanje aktivnosti mobilnosti;
- osiguravanje jezične i međukulturalne pripreme mobilnoga osoblja;
- olakšavanje ugrađivanja dolazećega mobilnoga osoblja u školi;
- osiguravanje učinkovitih rješenja za mentorstvo i nadzor sudionika u mobilnosti;
- podupiranje ponovne integracije sudionika u aktivnostima mobilnosti i nastavljanje na stečene nove kompetencije u korist škole, nastavnog osoblja i učenika.

2. PRIJE MOBILNOSTI

A: EUROPSKI RAZVOJNI PLAN

Škola ili koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost moraju prije prijave izraditi Europski razvojni plan; taj je plan dio obrasca prijave. U ovom je odjeljku navedeno kako se planirane aktivnosti mobilnosti uklapaju u širu i dugoročnu strategiju razvoja i modernizacije škola uključenih u projekt.

Ovaj Europski razvojni plan bit će važan dio ocjenjivanja zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava i u njemu bi trebale biti navedene informacije o:

- potrebama škole u smislu razvoja kvalitete i internacionalizacije (npr. u vezi s kompetencijama za upravljanje, kompetencijama osoblja, novim nastavnim metodama i alatima; europskom dimenzijom, jezičnim kompetencijama, kurikulumom, organizacijom poučavanja, osposobljavanja i učenja, jačanje veza s partnerskim ustanovama) i kako će se planiranim aktivnostima pridonijeti zadovoljavanju tih potreba;
- očekivanom učinku na učenike, učitelje i drugo osoblje te općenito na škole;
- načinu na koji će škole ugraditi kompetencije i stečena iskustva u svoj kurikulum i/ili razvojni plan škole;
- načinu na koji će se eTwinning upotrijebiti u vezi s planiranim aktivnostima mobilnosti, ako je relevantno (vidjeti odjeljak u nastavku).

B: ETWINNING

E-Twinningom se promiče suradnja škola i umrežavanje škola u Europi putem informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT). Njime se osiguravaju savjeti, ideje i alati kojima će se školama olakšati uspostava partnerstava i pokretanje projekata suradnje u bilo kojem području.

U vezi s projektom mobilnosti, e-Twinning omogućuje:

- pronalaženje mogućih partnera/organizacija primateljica u inozemstvu i suradnju s njima prije predavanja zahtjeva za financiranje, u cilju poboljšanja kvalitete i učinka planiranih projekata;
- uporabu dostupnih projektnih alata za provedbu strateških projekata i bolje iskorištavanje ulaznih vrijednosti partnera;
- pripremu osoblja koje odlazi u inozemstvo putem komunikacije s organizacijom primateljicom (učenje o državi primateljici i organizaciji primateljici, rasprave i dogovor oko aktivnosti koje će se provoditi), sudjelovanje u događanjima učenja na internetu koja su povezana s njihovom mobilnošću;
- intenzivna suradnja među svim školama uključenim u projekt mobilnosti osoblja i nakon projekta.

Za korištenje e-Twinninga nije potrebno predati službenu prijavu. Sve što škole trebaju učiniti jest prijaviti se na portalu e-Twinninga: http://www.etwinning.net

Europski e-Twinning portal višejezično je web-mjesto na kojem se nude alati za suradnju i usluge putem kojih se učitelji registriraju, pronalaze partnere i s njima surađuju. On također služi kao mjesto susreta na kojem svi zainteresirani učitelji mogu dijeliti resurse, razgovarati i pronalaziti partnerske škole.

E-Twinning pomaže školama na europskoj razini, Središnjom službom za potporu, i na nacionalnoj razini, nacionalnim službama za potporu. Svi nastavnici mogu imati koristi od usluga, osposobljavanja, priznavanja i alata koje omogućuju nacionalne službe za potporu i europska služba za potporu e-Twinninga. Više informacija o tim službama potražite u odjeljku „Koja druga tijela su uključena u provedbu Programa?" u dijelu A ovog Vodiča.

C: UVJETI ZA SUDJELOVANJE OSOBLJA

ODABIR

Škola pošiljateljica odgovorna je za odabir osoblja koje će sudjelovati u aktivnostima mobilnosti. Postupak odabira mora biti pošten, transparentan i dokumentiran te dostupan svim uključenim strankama. Profil sudionika mora odgovarati kriterijima prihvatljivosti iz dijela B ovog Vodiča. Škola pošiljateljica trebala bi utvrditi postupak odabira, odnosno, kako će se osoblje pozvati da se prijavi, dokumentaciju koju podnositelji moraju dostaviti i kako će se ona obrađivati.

Kriterije za postupak odabira trebala bi definirati škola. Opći kriterij mogli bi biti sljedeći: motivacija, jasni ciljevi za mobilnost, spremnost za razmjenu iskustava nakon povratka. Preporučuje se osnivanje odbora za odabir, koji bi trebao uključivati i vanjske osobe, kako odluku ne bi donosio samo jedan član osoblja.

Uz te opće kriterije, mogu postojati i posebni kriteriji koji se odnose na prirodu i svrhu projekta mobilnosti (tj. važnost aktivnosti koje planira pojedini član osoblja za potrebe škole i ostali kriteriji koje određuje škola).

Opće i posebne kriterije moraju dogovoriti i dijeliti svi uključeni u postupak odabira i o njima je potrebno jasno obavijestiti podnositelje. Razmjena ili rasprava o kriterijima za odabir i njihovoj logičkoj podlozi s organizacijom primateljicom može olakšati pripremu aktivnosti. Trebala bi postojati pisana evidencija postupka odabira u slučaju mogućih unutarnjih prigovora.

UGOVOR O MOBILNOSTI

Sudionik koji je odabran trebao bi, uz pomoć škole pošiljateljice (i partnerske organizacije ako mobilnost uključuje zadaću poučavanja ili promatranje na radnom mjestu), službeno dogovoriti vrstu osposobljavanja koje će se provoditi i njegov sadržaj, pojasniti kako će se pripremiti za to osposobljavanje, kako će se stečeno znanje/kompetencije širiti u školi ili izvan nje, te koje će biti koristi od sudjelovanja na institucionalnoj i individualnoj razini.

Oni će se također dogovoriti o načinu ocjenjivanja i priznavanja osposobljavanja u školi pošiljateljici. Ugovor je potrebno sklopiti prije početka aktivnosti mobilnosti. Glavni cilj ugovora je da škola pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionici pojasne očekivanja i osiguraju smislenost boravka u inozemstvu.

ALAT ZA MOBILNOST+

Čim sudionici budu odabrani, organizacija korisnica mora u Alat za mobilnost+ unijeti opće podatke o sudioniku i vrsti aktivnosti mobilnosti u kojima će on sudjelovati (npr. ime sudionika, odredište, trajanje mobilnosti itd.). Alatom za mobilnost+ pomoći će se korisniku u upravljanju aktivnostima mobilnosti programa Erasmus+. Organizacija korisnica također je odgovorna za ažuriranje Alata za mobilnost+ u slučaju promjena u vezi sa sudionicima ili aktivnostima za vrijeme trajanja projekta mobilnosti. Korisnici će na temelju unesenih podataka moći iz Alata za mobilnost+ izvlačiti unaprijed popunjena izvješća. Putem Alata za mobilnost+ moći će se također pripremati izvješća koja će popunjavati sudionici u aktivnostima

mobilnosti. Više informacija o Alatu za mobilnost+ i o tome kako mu pristupiti bit će navedeno u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava između Nacionalne agencije i korisnika.

3. NAKON MOBILNOSTI

A: PRIZNANJE REZULTATA MOBILNOSTI

Organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica trebale bi se dogovoriti oko izdavanja potvrde o mobilnosti Europass na kraju razdoblja mobilnosti. Više informacija o tome te kako dalje može se naći na web-mjestu Europassa: http://europass.cedefop.europa.eu/en/home

B: IZVJEŠĆIVANJE

Na kraju razdoblja provedenog u inozemstvu, cijelo nastavno osoblje koje je sudjelovalo u aktivnosti mobilnosti moraju popuniti i predati završno izvješće. Od onih koji ne dostave izvješće može se tražiti djelomičan ili potpuni povrat primljenih bespovratnih sredstava EU-a. Povrat se neće tražiti kada član osoblja nije mogao dovršiti planirane aktivnosti u inozemstvu zbog više sile. Škola pošiljateljica ili koordinator nacionalnog konzorcija za mobilnost mora prijaviti takve slučajeve i oni podliježu pisanom odobrenju nacionalne agencije.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA OSOBLJE U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Cilj je obrazovne mobilnosti osoblja za obrazovanje povećati ključne kompetencije i vještine osoblja u sustavu obrazovanja odraslih u cilju povećanja kvalitete poučavanja i učenja u svim oblicima i uskladiti ih s potrebama na tržištu rada i društva u cjelini. Osobit će se naglasak staviti na projekte koji se bave potrebama za učenjem/poučavanjem odraslih u nepovoljnijem položaju (uključujući izbjeglice, azilante i migrante). Očekuje se da organizacije za obrazovanje odraslih koriste obrazovnu mobilnost na strateški način i u svrhu internacionalizacije njihove organizacije i jačanja kompetencija.

1. ORGANIZACIJSKA POTPORA

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu uključuju doprinos troškovima koji nastaju u organizacijama u vezi s aktivnostima podupiranja mobilnosti osoblja. Svrha je bespovratnih sredstava olakšati organizaciju visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u cilju povećanja kapaciteta organizacija za obrazovanje odraslih. Na primjer:

- priprema i praćenje Europskog razvojnog plana;
- pružanje informacija i pomoći osoblju;
- odabir osoblja za aktivnosti mobilnosti;
- organizacijska rješenja s partnerskim ustanovama (posebice u slučaju promatranja na radnom mjestu i zadaća poučavanja);
- priprema ugovora o mobilnosti kako bi se osigurala kvaliteta i priznavanje aktivnosti mobilnosti
- osiguravanje jezične i međukulturalne pripreme mobilnoga osoblja;
- osiguranje učinkovitih rješenja za mentorstvo i nadzor mobilnih sudionika;
- podupiranje ponovne integracije sudionika u aktivnostima mobilnosti i iskorištavanje njihovih novostečenih kompetencija za poboljšanje kvalitete poučavanja i učenja u organizaciji za obrazovanje odraslih.

Prilikom donošenja odluke o konačnim bespovratnim sredstvima u obzir će se uzeti kvaliteta provedbe i praćenje projekta. Kvaliteta provedbe projekta mobilnosti trebala bi se temeljiti na smjernicama utvrđenim u ovom Prilogu o mobilnosti za osoblje za obrazovanje odraslih.

2. PRIJE MOBILNOSTI

A: EUROPSKI RAZVOJNI PLAN

Organizacija za obrazovanje odraslih mora prije podnošenja prijave razviti Europski razvojni plan; taj je plan dio obrasca prijave. U ovom je odjeljku navedeno kako se planirane aktivnosti mobilnosti uklapaju u širu i dugoročnu strategiju razvoja i modernizacije škole.

Ovaj Europski razvojni plan bit će važan dio ocjenjivanja zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava i u njemu bi trebale biti navedene informacije o:

- potrebama organizacije u smislu razvoja kvalitete i internacionalizacije (npr. u vezi s kompetencijama za upravljanje, kompetencijama osoblja, novim nastavnim metodama i alatima; europskom dimenzijom, jezičnim kompetencijama, kurikulumom, organizacijom poučavanja, osposobljavanja i učenja, jačanje veza s partnerskim ustanovama) i kako će se planiranim aktivnostima pridonijeti zadovoljavanju tih potreba;
- očekivanom učinku na odrasle polaznike,nastavnike i drugo osoblje te općenito na organizaciju;
- načinu na koji će škole ugraditi kompetencije i stečena iskustva u svoj kurikulum i/ili razvojni plan organizacije.

Svrha je Europskog plana mobilnosti osigurati da su planirane aktivnosti važne za pojedinačne sudionike i za organizaciju u cjelini jer će imati veći učinak na kvalitetu poučavanja i učenja ako su dobro integrirane u strateški razvoj organizacije.

B: ALAT ZA MOBILNOST+

Čim sudionici budu odabrani, organizacija korisnica mora u Alat za mobilnost+ unijeti opće podatke o sudioniku i vrsti aktivnosti mobilnosti u kojima će on/ona sudjelovati (npr. ime sudionika, odredište, trajanje mobilnosti itd.) Alatom za mobilnost+ pomoći će se korisniku u upravljanju aktivnostima mobilnosti programa Erasmus+. Organizacija korisnica također je odgovorna za ažuriranje Alata za mobilnost+ u slučaju promjena u vezi sa sudionicima ili aktivnostima za vrijeme trajanja projekta mobilnosti. Korisnici će na temelju unesenih podataka moći iz Alata za mobilnost+ izvlačiti unaprijed popunjena izvješća. Putem Alata za mobilnost+ moći će se također pripremati izvješća koja će popunjavati sudionici u aktivnostima mobilnosti.

Više informacija o Alatu za mobilnost+ i o tome kako mu pristupiti bit će navedeno u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava između Nacionalne agencije i korisnika.

C: UVJETI ZA SUDJELOVANJE OSOBLJA

ODABIR

Osoblje bira organizacija pošiljateljica. Odabir i postupak dodjele bespovratnih sredstava moraju biti pošteni, transparentni, dosljedni i dokumentirani i dostupni svim strankama uključenim u postupak odabira.

Organizacija pošiljateljica poduzima nužne mjere kako bi spriječila mogući sukob interesa u vezi s osobama koje su odabrane da sudjeluju u tijelima za odabir ili postupku odabira pojedinačnih sudionika.

UGOVOR O MOBILNOSTI

Preporučuje se da se organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica zajedno sa sudionicima dogovore o aktivnostima koje će obavljati članovi osoblja prije početka razdoblja mobilnosti razmjenom pisama ili elektroničkih poruka. U ugovoru će biti definirani ciljni rashodi učenja za razdoblje provedeno u inozemstvu, bit će navedene odredbe o priznavanju i popis prava i obveza svake stranke.

Ustanova pošiljateljica i ustanova primateljica odgovorne su za kvalitetu razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

3. NAKON MOBILNOSTI

A: PRIZNANJE REZULTATA MOBILNOSTI

Organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica trebale bi se dogovoriti oko izdavanja potvrde o mobilnosti Europass na kraju razdoblja mobilnosti. Više informacija o tome te kako dalje može se naći na web-mjestu Europassa: http://europass.cedefop.europa.eu/en/home

B: IZVJEŠĆIVANJE

Na kraju razdoblja provedenog u inozemstvu, svi članovi osoblja koji su sudjelovali u aktivnosti mobilnosti moraju popuniti i predati završno izvješće sudionika. Od onih koji ne dostave izvješće može se tražiti djelomičan ili potpuni povrat primljenih bespovratnih sredstava EU-a. Povrat se neće tražiti kada član osoblja nije mogao dovršiti planirane aktivnosti u inozemstvu zbog više sile. Organizacija pošiljateljica mora prijaviti takve slučajeve i oni podliježu pisanom odobrenju nacionalne agencije.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA MLADE I OSOBE KOJE RADE S MLADIMA

Aktivnostima koje se podupiru u okviru programa Erasmus+ u području mladih mladima se pruža mnogo prilika da steknu kompetencije i da se razvijaju kao osobe u okviru neformalnog i informalnog učenja.

Neformalno učenje odnosi se na učenje koje se odvija izvan formalnog obrazovnog kurikuluma. Ono uključuje participativan pristup usmjeren na učenika; dobrovoljno je i stoga usko povezano s potrebama, željama i interesima mladih. Takve aktivnosti koje osiguravaju dodatni izvor i nove oblike učenja važno su sredstvo za poboljšanje postignuća u formalnom obrazovanju i osposobljavanju te za ispunjavanje potreba skupine NEET (tj. mladih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju) ili mladih s manje mogućnosti te za suzbijanje socijalne isključenosti.

Informalno učenje odnosi se na učenje u sklopu svakodnevnih aktivnosti, tijekom rada, s kolegama itd. To je najvećim dijelom učenje kroz praksu. U sektoru mladih informalno učenje može se odvijati u okviru inicijativa mladih, rasprava s vršnjacima, dobrovoljnih aktivnosti i u raznim drugim situacijama.

Neformalno i informalno učenje mladima omogućava da steknu nužne kompetencije koje pridonose njihovu osobnom, društvenom i obrazovnom razvoju te potiče njihovo aktivno sudjelovanje u društvu, čime im se povećavaju mogućnosti zapošljavanja. Aktivnosti učenja u području mladih trebale bi imati znatan pozitivan učinak na mlade i na uključene organizacije, na zajednice u kojima se odvijaju, na samo područje mladih i na europski gospodarski i društveni sektor u cjelini.

Visokokvalitetna dimenzija neformalnog i informalnog učenja ključni je aspekt svih projekata za mlade koji se podupiru u okviru programa Erasmus+. Projekti za mlade koji se financiraju u okviru programa Erasmus+ moraju biti u skladu sa sljedećim načelima neformalnog i informalnog učenja:

- neformalno učenje planirano je i dobrovoljno
- mladi i osobe koje rade s mladima aktivno sudjeluju u planiranju, pripremi, provedbi i vrednovanju projekta
- aktivnosti učenja odvijaju se u raznim okruženjima i situacijama
- aktivnosti se održavaju uz potporu stručnih posrednika (kao što su voditelji osposobljavanja, osobe koje rade s mladima, stručnjaci u području mladih) ili volontera (kao što su voditelji mladih, voditelji osposobljavanja za mlade itd.)
- učenje u okviru aktivnosti obično se odvija u konkretnom, praktičnom obliku.

Aktivnosti se moraju planirati unaprijed i temeljiti na participativnim metodama koje:

- nude prostor za interakciju sudionika, razmjenu ideja i izbjegavanje pasivnog slušanja
- sudionicima omogućavaju da pridonesu aktivnostima vlastitim znanjem i vještinama zamjenjujući tradicionalne uloge vanjskih „stručnjaka” (promjena načina učenja, od pukog primanja informacija do osposobljavanja za samostalno učenje)
- sudionicima omogućavaju provođenje vlastitih analiza, uključujući analizu kompetencija stečenih za vrijeme aktivnosti (tj. vlastitih ishoda učenja)
- osiguravaju da sudionici mogu utjecati na odluke o projektu, ne da samo u njemu sudjeluju

I konačno, aktivnosti bi trebale imati međukulturnu/europsku dimenziju i:

- poticati sudionike na razmatranje europskih tema i na njihovo uključivanje u izgradnju Europe
- omogućiti sudionicima da pronađu zajedničke vrijednosti s osobama iz različitih zemalja unatoč kulturološkim razlikama
- boriti se protiv stajališta koja doprinose neravnopravnosti i diskriminaciji
- promicati poštovanje kulturne raznolikosti i borbu protiv rasizma i ksenofobije.

1. PRIJE MOBILNOSTI

A: UGOVOR IZMEĐU PARTNERA U PROJEKTU

Preporučuje se svim organizacijama sudionicama uključenima u projekt mobilnosti mladih da međusobno potpišu interni ugovor. Svrha je takvog ugovora jasno definirati odgovornosti, zadaće i financijski doprinos za sve stranke uključene u projekt. Organizacije sudionice moraju zajednički odlučiti o raspodjeli bespovratnih sredstava i o tome koji će troškovi biti pokriveni.

Taj je ugovor ključan instrument za osiguravanje stabilne i nesmetane suradnje među partnerima u projektu mobilnosti mladih te za izbjegavanje ili rješavanje mogućih sukoba. Zbog toga bi trebao sadržavati barem sljedeće informacije:

- ime projekta i uputu na ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava između organizacije sudionice koja je podnijela zahtjev i agencije koja dodjeljuje sredstva

- imena i podatke za kontakt svih organizacija sudionica uključenih u projekt
- ulogu i odgovornosti svake organizacije sudionice podjelu bespovratnih sredstava EU-a (u skladu s navedenim odgovornostima)
- načine plaćanja i prijenosa proračunskih sredstava među organizacijama sudionicama.

Iako se ta praksa svakako preporučuje radi zaštite interesa svakog partnera u projektu, taj je ugovor ipak interni dokument među partnerima; nacionalna agencija koja dodjeljuje bespovratna sredstva neće ga zatražiti.

B: AKREDITACIJA ORGANIZACIJA KOJE SUDJELUJU U VOLONTERSKIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

Akreditacija je potrebna za pristup volonterskim aktivnostima u okviru programa Erasmus+ i kako bi se osiguralo ispunjavanje načela i minimalnih standarda kvalitete. Ti su standardi određeni u Povelji o volontiranju programa Erasmus+ i u smjernicama za akreditaciju objavljenima na stranicama Europske komisije[239].

Svaka organizacija iz zemalja sudionica programa, iz zemalja zapadnog Balkana, južnog Mediterana, Istočnog partnerstva ili s državnog područja Rusije priznatog međunarodnim pravom koja želi poslati ili primiti volontere ili koordinirati volonterski projekt mora biti akreditirana.

Da bi dobila akreditaciju, organizacija mora podnijeti zahtjev za akreditaciju. Taj je obrazac potrebno predati nadležnim tijelima za akreditaciju (vidjeti u nastavku). Ista organizacija može zatražiti akreditaciju za jedno ili više svojstava (organizacija pošiljateljica, primateljica i/ili koordinatorica).

Ako jedna organizacija ima više od jedne uloge u prijedlogu projekta, mora imati valjanu akreditaciju za sve te uloge. Organizacija koja podnosi zahtjev za projekt mora biti akreditirana kao organizacija koordinatorica.

Zahtjevi za akreditaciju mogu se predati bilo kada (nema roka). No moraju se predati u razumno vrijeme prije podnošenja prijedloga projekta koji uključuje volonterske aktivnosti (barem 6 tjedana prije podnošenja prijedloga) kako bi se izbjeglo odbacivanje aktivnosti zbog toga što neke od organizacija još nemaju akreditaciju.

Akreditaciju organizacija provodi:

- acionalna agencija zemlje u kojoj se nalazi organizacija, za organizacije sa sjedištem u zemljama sudionicama programa
- SALTO SEE za organizacije sa sjedištem u zemljama zapadnog Balkana
- SALTO EECA za organizacije sa sjedištem u zemljama Istočnog partnerstva i na državnom području Rusije priznatom međunarodnim pravom
- SALTO Euromed za organizacije sa sjedištem u zemljama južnog Mediterana.

Kada se dodijeli, akreditacija vrijedi sve dok traje program Erasmus+. Tijela zadužena za akreditaciju mogu provoditi redovite ili povremene kontrole kako bi provjerila ispunjavaju li akreditirane organizacije standarde kvalitete za volontiranje u okviru programa Erasmus+. Nakon tih kontrola akreditacija se može privremeno obustaviti ili povući.

Radi lakšeg pronalaženja partnera profili svih akreditiranih organizacija objavljuju se u bazi podataka volonterskih organizacija programa Erasmus+ (baza podataka za volontiranje)[240]. Akreditirane organizacije pozivaju se da se koriste bazom podataka za volontiranje prilikom traženja volontera na projektima u okviru programa Erasmus+. Baza podataka može se pregledati na Europskom portalu za mlade.

Napomena: organizacija kojoj je dodijeljena oznaka kvalitete u kontekstu programa Europskih snaga solidarnosti za volonterske aktivnosti ne mora se prijaviti za akreditaciju u okviru programa Erasmus+ kako bi sudjelovala u volonterskim aktivnostima. Oznaka kvalitete Europskih snaga solidarnosti valjanja je i u kontekstu volonterskih aktivnosti programa Erasmus+.

[239] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/learning-mobility/young-people-youth-workers_hr
[240] Dostupno na: http://europa.eu/youth/volunteering_hr

C: SIGURNOST I ZAŠTITA SUDIONIKA

EUROPSKA KARTICA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Ako je primjenjivo, svakako se preporučuje da mladi i osobe koje rade s mladima koji sudjeluju u projektima mobilnosti mladih imaju Europsku karticu zdravstvenog osiguranja. To je besplatna kartica koja omogućuje pristup nužnoj, javnoj zdravstvenoj zaštiti za vrijeme privremenog boravka u bilo kojoj od 28 zemalja EU-a, Islandu, Lihtenštajnu i Norveškoj uz uvjete i troškove (u nekim zemljama besplatno) jednake onima koje imaju osobe osigurane u toj zemlji. Više informacija o kartici i o tome kako je možete dobiti dostupno je na http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=hr

RAZMJENE MLADIH

Svi sudionici razmjene mladih moraju biti osigurani od rizika povezanih sa sudjelovanjem u tim aktivnostima. U programu Erasmus+ nije određen jedinstven format osiguranja niti se preporučuju određena osiguravajuća društva. Program prepušta organizacijama sudionicama da pronađu najprikladniju policu osiguranja u skladu s vrstom aktivnosti koja se provodi i vrstama osiguranja koje su dostupne na nacionalnoj razini.

Nadalje, nije nužno predvidjeti osiguranje koje je specifično za projekt ako su sudionici već pokriveni policama osiguranja koje su prethodno sklopili sami ili u dogovoru s organizacijama sudionicama. U svakom slučaju moraju biti obuhvaćena sljedeća područja:

- odgovornost treće strane za voditelje skupina mladih (uključujući, ako je primjereno, osiguranje od profesionalne odgovornosti ili osiguranje od odgovornosti)
- nesreća i teška bolest (uključujući stalnu ili privremenu nesposobnost)
- smrt (uključujući repatrijaciju u slučaju aktivnosti koje se provode u inozemstvu)
- kada je primjenjivo, liječnička pomoć, uključujući bolničku rehabilitaciju i osiguranje za posebne okolnosti, kao što su aktivnosti na otvorenom.

OSIGURANJE ZA VOLONTERE PROGRAMA ERASMUS+

Svaki volonter mora biti upisan u osiguranje za volontere programa Erasmus+[241] predviđeno u programu Erasmus+, koje nadopunjuje pokrivenost Europskom karticom zdravstvenog osiguranja i/ili nacionalnim sustavima socijalnog osiguranja.

Volonteri koji ne mogu dobiti Europsku karticu zdravstvenog osiguranja imaju pravo na potpunu pokrivenost osiguranjem koje pruža Europska komisija.

Organizacija koordinatorica, u suradnji s organizacijom pošiljateljicom i primateljicom, odgovorna je za upis volontera. Upis se mora obaviti prije odlaska volontera i mora obuhvaćati cijelo trajanje aktivnosti.

Informacije o pokrivenosti i potpori koje su dostupne u okviru osiguranja za volontere te upute o upisu dostupne su na stranicama Izvršne agencije.

D: ZAHTJEVI U VEZI S VIZAMA

Mladi i osobe koje rade s mladima koji sudjeluju u projektima mobilnosti mladih možda će trebati vizu za boravak u inozemstvu u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji koja je domaćin aktivnosti.

Zajednička je odgovornost svih organizacija sudionica da prije planirane aktivnosti osiguraju potrebne dozvole (vize za kratki/dugi boravak ili dozvole boravka). Budući da postupak može potrajati tjednima, svakako se preporučuje da se odobrenja od nadležnih tijela zatraže dovoljno rano. Nacionalne agencije i Izvršna agencija mogu dati dodatne savjete i pomoć u vezi s vizama, dozvolama boravka, socijalnom sigurnosti itd.

[241] https://www.cignahealthbenefits.com/en/plan-members

E: UVJETI ZA SUDJELOVANJE VOLONTERA

ODABIR

Odabir volontera može izvršiti bilo koja od organizacija uključenih u projekt (obično tu zadaću obavlja organizacija pošiljateljica ili koordinatorica).

U volonterskim aktivnostima programa Erasmus+ mogu sudjelovati svi mladi, uključujući one s manje mogućnosti. Volonteri se biraju pravedno, transparentno i objektivno, bez obzira na njihovu etničku pripadnost, vjeru, seksualnu orijentaciju, političku opredijeljenost itd. Ne bi se trebale zahtijevati prethodne kvalifikacije, razina obrazovanja, posebno iskustvo ili znanje jezika. Može se izraditi specifičniji profil volontera ako je to opravdano zbog prirode zadaća u okviru aktivnosti ili konteksta u kojem se provodi projekt.

U slučaju volonterskih aktivnosti u zemljama sudionicama programa organizacije moraju odabrati volontere među mladim ljudima registriranima u Europskim snagama solidarnosti. Internetski alat pod nazivom PASS omogućuje organizacijama da pronađu te mlade ljude i s njima stupe u kontakt. Organizacije koje imaju volontersku akreditaciju programa Erasmus+ ili oznaku kvalitete Europskih snaga solidarnosti imaju automatski pristup tom alatu , te se može pristupiti i bazi podataka za volontiranje Europskog portala za mlade.

Postupak odabira uvijek bi trebao biti u skladu s načelima i standardima kvalitete volonterskih aktivnosti programa Erasmus+.

UGOVOR S VOLONTEROM

Prije odlaska svaki volonter mora potpisati ugovor o volontiranju s organizacijom koordinatoricom. U tom se ugovoru određuju zadaće koje će volonter izvršavati tijekom volonterske aktivnosti, očekivani ishodi učenja itd. U okviru ugovora organizacija koordinatorica volonteru će dostaviti Info paket o volontiranju u okviru programa Erasmus+, koji sadržava informacije o tome što može očekivati od tog iskustva, kako se koristiti Youthpassom i kako na kraju aktivnosti dobiti potvrdu. Ugovor o volontiranju interni je dokument između partnera i volontera, no nacionalna agencija koja je dodijelila bespovratna sredstva može ga zatražiti.

ALAT ZA MOBILNOST (MOBILITY TOOL)

Čim se odaberu volonteri, organizacija korisnica mora u Alat za mobilnost+ što prije unijeti opće informacije o volonteru i vrsti aktivnosti u kojima će sudjelovati (ime sudionika, odredište, trajanje aktivnosti itd.). Alat za mobilnost+ pomoći će korisniku u upravljanju aktivnostima mobilnosti u okviru programa Erasmus+. Organizacija korisnica odgovorna je i za ažuriranje Alata za mobilnost+ u slučaju promjena u vezi sa sudionicima ili aktivnostima za vrijeme trajanja projekta mobilnosti. Na temelju unesenih informacija korisnici će uz pomoć Alata za mobilnost+ moći izraditi unaprijed ispunjena izvješća. Uz pomoć Alata za mobilnost+ moći će se izraditi i izvješća koja će ispunjavati sudionici u aktivnostima mobilnosti.

Na temelju unesenih informacija korisnici će uz pomoć Alata za mobilnost+ moći izraditi unaprijed ispunjena izvješća. Uz pomoć Alata za mobilnost+ moći će se izraditi i izvješća koja će ispunjavati sudionici u aktivnostima mobilnosti.

Više informacija o Alatu za mobilnost+ i o tome kako mu pristupiti bit će navedeno u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava između nacionalne agencije i korisnika.

JEZIČNA POTPORA

Mladi volonteri koji sudjeluju u volonterskoj aktivnosti u trajanju od najmanje dva mjeseca mogu dobiti jezičnu potporu prije odlaska ili za vrijeme aktivnosti.

Za jezike koji su dostupni u okviru mrežne jezične potpore (*Online Linguistic Support – OLS*):

Komisija stavlja na raspolaganje internetski alat za volontere radi procjene njihova znanja jezika kojim će se služiti tijekom volontiranja u inozemstvu. Taj im alat po potrebi nudi mogućnost za poboljšanje znanja jezika prije i/ili tijekom mobilnosti. Sudionici koji su savladali najmanje razinu B2 glavnog jezika volontiranja u okviru mrežne jezične potpore mogu pohađati tečaj jezika zemlje primateljice, ako je dostupan. Takva će se mrežna usluga postupno provoditi za vrijeme trajanja programa. Jezična potpora pruža se kako slijedi:

- u trenutku podnošenja zahtjeva organizacija podnositeljica procijenit će potrebu za jezičnom potporom za svoje sudionike – za glavni jezik kojim će se volonteri služiti u obavljanju svojih zadaća ili za jezik zemlje primateljice, ako je primjenjivo;

- nacionalne agencije dodjeljuju internetske licencije organizacijama korisnicama u skladu s općim kriterijima koje je utvrdila Europska komisija
- svi odabrani volonteri (osim izvornih govornika i u drugim opravdanim slučajevima) koji se koriste mrežnom uslugom podvrgnut će se internetskom testiranju radi procjene njihova znanja stranog jezika kojim će se služiti tijekom mobilnosti u inozemstvu ili jezika zemlje primateljice, ako je primjenjivo. Rezultati tog ocjenjivanja priopćit će se volonterima, ali neće utjecati na njihovu mogućnost za odlazak u inozemstvo;
- ovisno o broju dostupnih internetskih licencija za tečajeve jezika volonterima kojima je potrebna jezična potpora ponudit će se mogućnost da pohađaju tečaj jezika na internetu
- na kraju razdoblja mobilnosti volonteri će se podvrgnuti drugoj internetskoj procjeni znanja jezika, kojom će se mjeriti ostvareni napredak u odabranom jeziku. Rezultati će se priopćiti volonteru, na zahtjev organizaciji koordinatorici, a potom se mogu unijeti u potvrdu Youthpass.

U početnim fazama programa internetska procjena i tečajevi neće biti dostupni na svim jezicima EU- a, a tečajevi jezika možda neće biti dostupni za sve sudionike koji ih zatraže. Više pojedinosti potražite na stranicama Komisije i nacionalnih agencija.

Postojanje mrežne jezične potpore (OLS) ne bi trebalo spriječiti organizacije da volonterima pružaju druge vrste jezične potpore.

Za jezike koji nisu dostupni u okviru mrežne jezične potpore:

Za jezike koji nisu obuhvaćeni mrežnom uslugom potporu za učenje jezika moraju organizirati organizacije sudionice u projektu mobilnosti za mlade. U tu svrhu mogu se osigurati posebna bespovratna sredstva za „jezičnu potporu". Korisnici tih bespovratnih sredstava trebali bi poticati sudionike da počnu učiti jezik prije početka aktivnosti. Nadalje, organizacije koje sudjeluju u projektu mobilnosti mladih mogu se koristiti bespovratnim sredstvima za „organizacijsku potporu" za ispunjavanje potreba sudionika u smislu pedagoške, tematske, kulturološke ili posebne jezične pripreme (vidjeti „pravila financiranja" u dijelu B ovog Vodiča).

PRIPREMA PRIJE ODLASKA

Kvaliteta pripreme sudionika ključan je element za provedbu uspješnog projekta. Stoga je volonterima potrebno pružiti pripremu prije odlaska. Za pripremu prije odlaska odgovorne su organizacije sudionice (obično organizacija pošiljateljica ili koordinatorica), a time se volonterima omogućava da razgovaraju o svojim očekivanjima, da razviju motivaciju i ciljeve učenja te da dobiju informacije o zemlji domaćinu i o programu Erasmus+. Osim toga, nacionalne agencije mogu organizirati jednodnevnu pripremu prije odlaska radi uspostave kontakata s volonterima koji odlaze u inozemstvo.

2. TIJEKOM MOBILNOSTI

CIKLUS OSPOSOBLJAVANJA I EVALUACIJE U OKVIRU VOLONTIRANJA U PROGRAMU ERASMUS+

Volonteri imaju pravo i obvezu sudjelovati u sljedećim sesijama osposobljavanja i evaluacije koje su organizirane u skladu s dokumentom Europske komisije „Ciklus osposobljavanja i evaluacije volontera EVS-a: Smjernice i minimalni standardi kvalitete Europske komisije", koji je dostupan na internetskim stranicama.

TKO ORGANIZIRA CIKLUS OSPOSOBLJAVANJA I EVALUACIJE?

Odgovornost za organizaciju ciklusa osposobljavanja i evaluacije ovisi o tome gdje će se održavati događanja:

- u zemljama sudionicama programa: osposobljavanje/evaluaciju organiziraju nacionalne agencije
- u partnerskim zemljama u susjedstvu EU-a (regije 1. – 4.): osposobljavanje/evaluaciju organiziraju resursni centri SALTO SEE, SALTO EECA i SALTO Euromed[242], ovisno o tome koji je centar nadležan za koju zemlju
- u drugim partnerskim zemljama: sesije osposobljavanja i evaluacije ne organiziraju ni nacionalne agencije ni centri SALTO. Odgovornost je organizacija sudionica da volonterima osiguraju osposobljavanje po dolasku i mjesto za srednjoročnu evaluaciju njihova iskustva. U tom smislu troškovi povezani s pripremom aktivnosti organiziranih u okviru jačanja kapaciteta u području mladih mogu biti obuhvaćeni stavkom „troškovi aktivnosti".

Čim obje strane potpišu ugovor, organizacije koordinatorice trebale bi odmah unijeti informacije o volonteru/volonterima u Alat za mobilnost+ te se obratiti nadležnoj nacionalnoj agenciji ili resursnom centru SALTO kako bi oni mogli organizirati osposobljavanje i evaluaciju volontera uključenih u projekt.

[242] https://www.salto-youth.net/

U svakom slučaju korisnike se uvijek potiče da volonterima ponude dodatne mogućnosti osposobljavanja i evaluacije, čak i ako u tu svrhu u okviru bespovratnih sredstava za projekt nisu osigurana posebna sredstva. Svi relevantni organizatori aktivnosti osposobljavanja i evaluacije trebali bi davati informacije o Youthpassu.

Kad je riječ o projektima koji traju manje od dva mjeseca, organizacije sudionice odgovorne su za organizaciju pripremnih sastanaka koji su prilagođeni potrebama volontera i/ili vrsti aktivnosti. U slučaju opravdane potrebe organizacije sudionice mogu organizirati osposobljavanje po dolasku za kratkoročne aktivnosti u kojima sudjeluju mladi s manje mogućnosti. U okviru projekata mobilnosti troškovi povezani s takvim sastancima mogu biti obuhvaćeni stavkom „izvanredni troškovi" za aktivnosti u kojima sudjeluju mladi s manje mogućnosti (vidjeti odjeljak „pravila financiranja" u dijelu B ovog Vodiča).

3. NAKON MOBILNOSTI

PRIZNAVANJE ISHODA UČENJA –YOUTHPASS

Svaka mlada osoba, volonter ili osoba koja radi s mladima koja sudjeluje u projektu mobilnosti mladih može dobiti potvrdu Youthpass. U njoj se opisuje i vrednuje neformalno i informalno iskustvo učenja stečeno za vrijeme projekta (ishodi učenja). Youthpass se može koristiti i za vrijeme projektnih aktivnosti kao alat koji će sudionicima pomoći da postanu svjesniji svojeg postupka učenja. Podršku i više informacija o Youthpassu potražite u vodiču za Youthpass i ostalim relevantnim materijalima na: www.youthpass.eu

4. MOBILNOST MLADIH I OSOBA KOJE RADE S MLADIMA IZVAN PROJEKATA MOBILNOSTI

Uz projekte mobilnosti u okviru ključne aktivnosti 1 program Erasmus+ podupire mobilnost mladih i osoba koje rade s mladima i u okviru strateških partnerstava i jačanja kapaciteta u području mladih.

U tim slučajevima, ako je primjenljivo, organizacije sudionice moraju se pridržavati istih načela i standarda kvalitete utvrđenih za aktivnosti koje se financiraju u okviru projekata mobilnosti.

ZDRUŽENI DIPLOMSKI STUDIJI ERASMUS MUNDUS

1. UVJETI U VEZI S PRIPREMOM ZDRUŽENIH DIPLOMSKIH STUDIJA ERASMUS MUNDUS

EMJMD mora biti potpuno osmišljen u trenutku podnošenja prijave i mora biti spreman za izvedbu četiri puta za redom, počevši od druge akademske godine nakon podnošenja prijave ako se konzorcij odluči za mogućnost pripremne godine nakon što bude odabran. Očekuje se da konzorciji EMJMD-a koji su izabrali ne provesti pripremnu godinu s provedbom diplomskog studija krenu odmah, odnosno od prve akademske godine nakon odabira.

Kako bi ispunile minimalne zahtjeve navedene u Vodiču kroz program, ustanove visokog obrazovanja s poslovnim nastanom u državi sudionici u Programu moraju moći dokazati akreditaciju svakog diplomskog programa na temelju kojeg se priprema program EMJMD-a. Osim akreditacije, ti nacionalni programi nakon kojih se stječe diploma moraju biti priznati od strane partnera unutar konzorcija UVO-a iz država sudionica u Programu. Ako se predloženi EMJMD studijski program temelji na sasvim novom kurikulumu koji se ne može povezati s postojećim i akreditiranim diplomskim studijem u pojedinoj državi, tada se akreditacija EMJMD-a mora ishoditi u fazi prijave. Osim toga, podnositelji bi trebali imati na umu da postupak priznavanje razdoblja studiranja u okviru EMJMD-a unutar konzorcija mora biti usuglašen prije upisa prvih studenata na EMJMD.

UVO-i države sudionice u Programu koji su partneri u konzorciju moraju biti ustanove koje dodjeljuju diplome diplomskih studija i koje imaju sposobnost izdati združene ili višestruke diplome (barem dvostruke diplome) diplomantima EMJMD-a. Konzorciji moraju također osigurati da se diplomantima osigura izdavanje Dodatka diplomi na kraju razdoblja studiranja, koji obuhvaća sadržaj cijelog programa diplomskog studija.

Osim ako prijavitelji izričito ne zatraže drukčije, prva godina bit će pripremna godina i godina promicanja/jačanja svijesti tijekom koje će se program oglašavati i odabrati prva generacija studenata. EMJMD-ovi moraju osigurati zajedničke/usuglašene postupke za upis studenata[243], aktivnosti poučavanja/osposobljavanja, mehanizme osiguranja kvalitete, ispitivanje studenata i ocjenjivanje rezultata, upravno i financijsko upravljanje konzorcijem, prirodu/opseg usluga koje se nude studentima (npr. tečajevi jezika, potpora za vize itd.). Svi studenti moraju imati zdravstveno i opće osiguranje koje odabere konzorcij. Programom se moraju poštovati minimalni zahtjevi EMJMD- a definirani u smjernicama dostupnima na web-mjestu Izvršne agencije.

Ovi su elementi od ključne važnosti za dokazivanje pune integracije studija EMJMD-a i konzorcija koji ga provodi. Stoga se očekuje da se u fazi podnošenja prijedloga dostavi nacrt Sporazuma o konzorciju kojim će biti obuhvaćene gore navedene i druge važne stavke na jasan i transparentan način. Postojanje ažurnog, sveobuhvatnog i čvrstog Sporazuma o konzorciju znak je spremnosti partnera i zrelosti prijave.

Konzorcij za EMJMD morati će organizirati zajedničke aktivnosti promidžbe i jačanja svijesti kako bi se osigurala vidljivost združenog programa studija i programa stipendija Erasmus+ u cijelom svijetu. Te će aktivnosti nužno uključiti razvoj integriranog i sveobuhvatnog web-mjesta studija (na engleskom i na glavnom jeziku studija, ako taj jezik nije engleski) na kojem će se nalaziti sve potrebne informacije o EMJMD-u za studente i buduće poslodavce, prije prvog kruga prijava za stipendije.

Postupak podnošenja prijava studenata i rok za podnošenje prijava moraju biti osmišljeni na takav način da studenti dobiju sve nužne informacije dovoljno unaprijed i da se imaju dovoljno vremena pripremiti i dostaviti prijavu (najmanje 4 mjeseca prije roka za stipendije). Također se potiče konzorcij da organizira tečajeva jezika na jeziku države ustanova domaćina i da ponudi tečajeve drugih čestih jezika. Vidljivost će se podupirati putem web-mjesta Komisije i Izvršne agencije, putem nacionalnih agencija i Delegacija EU-a. Smjernice o web-mjestima EMJMD-a dostupne su na web- mjestu Izvršne agencije.

2. UVJETI KOJI SE ODNOSE NA STUDENTE DIPLOMSKOG STUDIJA

Studenti diplomskog studija koji se žele upisati u EMJMD moraju imati prethodno stečenu diplomu preddiplomskog studija[244] ili dokazani priznati istovjetni akademski stupanj u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili praksom. Svaki konzorcij za EMJMD utvrđuje vlastiti postupak za prijavljivanje studenata i kriterije za odabir u skladu sa zahtjevima i smjernicama koji su dostupni na web-mjestu Izvršne agencije. U ovom kontekstu studenti kandidati mogu podnijeti zahtjev za stipendiju za EMJMD za bilo koji od studija Erasmus+ Erasmus Mundus (katalog EMJMD-a dostupan je na sljedećem web-mjestu: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/library/emjmd-catalogue_en) ali ograničeni su na najviše tri različita združena programa po akademskoj godini.

[243] Postupak odabira mora biti organiziran na takav da se njime osigura odabir najboljih studenata iz cijelog svijeta.

[244] Lako taj uvjet mora biti ispunjen u trenutku upisa, konzorciji za EMJMD mogu odlučiti prihvatit molbe za stipendije od studenata u posljednjoj godini prve razine studija.

Stipendije iz programa Erasmus+ za EMJMD mogu se ponuditi studentima iz bilo koje regije svijeta. Konzorciji su dužni uzeti u obzir zemljopisnu ravnotežu – tj. najviše 3 kandidata iz iste države (iste nacionalnosti) može dobiti stipendiju za EMJMD u istom ciklusu upisa. Studenti koji imaju dvojno državljanstvo moraju navesti državljanstvo pod kojim podnose prijavu za stipendiju. Međutim, posebna se pravila mogu primjenjivati u slučaju dodatnog financiranja za posebne regije svijeta. Konzorcije za EMJMD također se potiče da potiču upis studenata koji sami plaćaju svoj studij[245] koji predstavljaju oko 25 % nositelja stipendija Erasmus +.

Stipendije za EMJMD dodjeljuju se za sudjelovanje u cijelom programu EMJMD-a. Stipendisti ne mogu prenositi bodove iz prethodnog studija koji su pohađali prije upisa u EMJMD kako bi smanjili broj obveznih aktivnosti u okviru združenog programa. Nadalje, stipendisti EMJMD-a ne mogu istovremeno biti korisnici bespovratnih sredstava za mobilnost studenata ili osoblja u okviru drugih programa visokog obrazovanja koji se financiraju iz proračuna EU-a i obrnuto.

Kako bi se zajamčila potpuna transparentnost pravila provedbe EMJMD-a i definirala prava i obveze upisanih studenata prema konzorciju za EMJMD, obje stranke (tj. upisani studenti i konzorcij za EMJMD) morati će potpisati Ugovor o studiranju (vidi predložak na web-mjestu Izvršne agencije) prije upisa studenta u EMJMD. Ugovorom o studiranju bit će obuhvaćeni svi akademski, financijski, administrativni aspekti i aspekti ponašanja u vezi s provedbom EMJMD-a, te, za stipendiste, upravljanje stipendijom. U njemu bi trebali biti uključeni pokazatelji uspješnosti za uspješno stjecanje najmanjeg broja ECTS bodova (i posljedice u slučaju natjecanja), podaci o uslugama koje se pružaju studentu te pojedinosti o zahtjevima u vezi sa zdravljem/socijalnim osiguranjem, mobilnosti i pravila u vezi sa završnim radom/ispitom/diplomiranjem. U svrhe transparentnosti, predložak Ugovora o studiranju mora biti objavljen na web-mjestu konzorcija za EMJMD (svi EMJMD-ovi moraju imati svoje web-mjesto).

3. UVJETI U VEZI S PRAĆENJEM I OSIGURANJEM KVALITETE

U cilju učinkovitog praćenja provedbe tečajeva EMJMD-a, konzorciji korisnici moraju primjenjivati niz mehanizama za praćenje i osiguranje kvalitete (QA):

- definiciju zajedničkog plana za osiguranje kvalitete sa zajedničkim metodama i kriterijima ocjenjivanja, dogovoreni plan provedbe/postignuća i aktivnosti praćenja. Taj će postupak za QA morati biti ugrađen u projekt EMJMD-a u fazi podnošenja prijave, posebno postupci unutarnjeg i vanjskog ocjenjivanja, povratne informacije o pokazateljima (npr. zapošljivost diplomanata, održivost),itd.. Konzorcij mora izvješćivati Izvršnu agenciju o nalazima i zaključcima QA;
- dostavljanje redovitih privremenih izvješća / izvješća o napretku o provedbi projekta;
- kvalitativno i kvantitativno praćenje mobilnosti studenata i uspješnosti (u smislu provedenih aktivnosti, stečenih ECTS bodova i dodijeljenog akademskog stupnja) putem internetskog Alata za mobilnost Izvršne agencije (EMT);
- veze i suradnja (ako je primjenjivo i očekivano) i udruženjem studenata EM-a (web-mjesta EMA: http://www.em-a.eu);
- zajednički sastanci UVO sudionika, predstavnika studenata, programskog dužnosnika Izvršne agencije, osoblja predmetnih nacionalnih agencija i, ako je potrebno, vanjskih stručnjaka; konzorcij za JMD mora za vrijeme razdoblja obuhvaćenog ugovorom o bespovratnih sredstava organizirati barem dva sastanka;
- povratne informacije od upisanih studenata;
- sudjelovanje u tematskim sastancima klastera koje organizira Komisija, nacionalne agencije ili Izvršna agencija radi razmjene dobre prakse i uzajamnog učenja.

4. POSTUPAK ODABIRA KONZORCIJA EMJMD-A

Glavni cilj programa EMJMD-a je privlačenje, odabir i financiranje izvrsnosti; to je potrebno shvaćati u smislu akademske kvalitete glavnih zainteresiranih strana (organizacija sudionica i studenata EMJMD-a) te u smislu provedbene sposobnosti konzorcija od kojih se očekuje provedba međunarodnog studijskog programa sa studentima iz država sudionica u Programu i partnerskih država. Prijedloge će ocjenjivati akademski stručnjaci postupkom vrednovanja u jednom koraku.

Na temelju ocjene četiriju kriterija za dodjelu – tj. važnosti projekta, kvalitete plana i provedbe projekta, kvalitete projektnog tima i rješenja za suradnju, učinka i širenja – utvrdit će se rang lista svih prijedloga. Za financiranje će se uzeti u obzir samo oni prijedlozi koji prijeđu minimalni prag od najmanje 30 bodova od ukupnih 40 u okviru kriterija za dodjelu „Važnost projekta" i koji dobiju najmanje 70 bodova od ukupnih 100.

Prijedlozi koji prijeđu sve pragove ocjenjivat će se za dodjelu dodatnih stipendija za ciljane regije partnerskih država definirane u odjeljku „Dodatne stipendije za studente iz ciljanih regija svijeta". Akademski stručnjaci analizirat će i vrednovati

[245] Studenti koji sami plaćaju studij su studenti koji plaćaju studij vlastitim sredstvima ili studenti koji su dobili stipendiju u okviru nekog drugog programa.

odgovore podnesene za dodatni kriterij za dodjelu: „Važnost projekta u ciljanoj regiji/regijama" i naznačiti, navodeći da/ne, jesu li informacije relevantne.

Ocjena dodatnog kriterija neće utjecati na izvornu rang listu izrađenu na temelju vrednovanja četiriju kriterija za dodjelu (važnost projekta, kvaliteta plana i provedbe projekta, kvaliteta projektnog tima i rješenja za suradnju, učinak i širenje).

STRATEŠKA PARTNERSTVA

1. VRSTE PROJEKATA

Strateška partnerstva podupiru opsežan i fleksibilan niz aktivnosti za provedbu inovativne prakse, promicanje razvoja i modernizacije organizacija te potporu razvoja politike na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini.

Ovisno o ciljevima projekta, uključenim organizacijama sudionicama, očekivanom učinku i drugim elementima, strateška partnerstva mogu biti različite veličine i u skladu s tim prilagođavati svoje aktivnosti. Ukratko, ta aktivnost organizacijama sudionicama omogućava stjecanje iskustva u međunarodnoj suradnji i jačanje njihovih sposobnosti, ali i postizanje kvalitetnih inovativnih rezultata. Ocjena kvalitete prijedloga projekta bit će razmjerna ciljevima suradnje i prirodi uključenih organizacija.

U sljedećem odjeljku navedene su ideje o vrstama aktivnosti koje se mogu provoditi u okviru strateškog partnerstva za promicanje međusektorske suradnje ili za određeno područje obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Primjeri su ilustrativni i ne sprečavaju organizacije sudionice u planiranju projekta na drukčiji način.

AKTIVNOSTI

- kurikulumi, tečajevi, združeni studijski programi, zajednički moduli (uključujući e-module), integracija šireg spektra načina učenja (na daljinu, uz rad, modularno učenje)
- učenje, poučavanje, osposobljavanje, materijali i metode za rad s mladima, pedagoški pristupi i alati
- suradnja na temelju projekta, uzajamno učenje, radionice, virtualni laboratoriji, virtualna mjesta za suradnju
- aktivnosti jačanja kapaciteta i umrežavanja
- razrada i provedba strateških planova suradnje
- aktivnosti informiranja, usmjeravanja, mentoriranja (*coaching*) i savjetovanja
- ankete, usporedne analize, prikupljanje dokaza, studije stvarnih slučajeva
- definicija standarda kvalitete i profila zanimanja / profila koji se temelje na kompetencijama
- poboljšanje kvalifikacijskih okvira, prijenos bodova, osiguravanje kvalitete, priznavanje i vrednovanje
- aktivnosti učenja, poučavanja i osposobljavanja (vidjeti 2. odlomak u nastavku).

Nadalje, od svih će se strateških partnerstava očekivati ciljano i intenzivno širenje rezultata radi poticanja šire uporabe i povećanja učinka izvan organizacija koje su izravno uključene u projekt. Zahtjevi za širenje rezultata bit će razmjerni ciljevima i području primjene projekta.

Organizacije, ustanove iz različitih područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih te iz drugih socioekonomskih sektora mogu preko projekata surađivati na ostvarenju ciljeva u jednom ili više područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Sljedeći tipovi aktivnosti posebno su značajni u svakom navedenom području za ostvarenje ciljeva politike opisanih u dijelu B ovog Vodiča, unutar ili preko sektorskih granica.

MEĐUSEKTORSKA SURADNJA

Razviti, ispitati, prilagoditi i provoditi inovativnu praksu u vezi sa:

- trateškom suradnjom različitih obrazovnih sektora i lokalnih/regionalnih poduzeća, npr. za istraživanje zapošljivosti ili pojednostavnjenje prelaska iz škole na posao ili između obrazovnih razina
- zajedničkim istraživačkim projektima koji se provode u okviru partnerstava između visokih učilišta i drugih obrazovnih razina, npr. u području ocjenjivanja ili ishoda učenja povezanih s transverzalnim kompetencijama
- strateškom suradnjom pružatelja formalnog i neformalnog/informalnog obrazovanja, npr. u vezi s učenjem na temelju IKT-a ili jačanjem integracije digitalnih sadržaja u učenje
- istraživanjem i analizom koherentnih pedagoških pristupa i metoda, posebno onih kojima se prenose transverzalne kompetencije (kao što je poduzetništvo) koje se razvijaju u svim obrazovnim sektorima
- transnacionalnom suradnjom na temelju projekata između partnera iz različitih obrazovnih sektora (npr. predškolski odgoj u kombinaciji sa srednjoškolskim obrazovanjem) u kojima se istražuje uporaba metode CLILIntegrirano učenje jezika i nastavnog sadržaja ili uzajamnog učenja za povećanje jezičnih kompetencija učenika svih dobi iz različitih područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih, uključujući migrante
- suradnjom i razmjenom prakse među osobljem odgovornim za usluge potpore na različitim obrazovnim razinama (kao što su savjetovanje, metode i alati za mentoriranje (coaching), razvoj sustava za praćenje napretka studenata) ili osobljem koje pruža usluge potpore studentima radi povećanja kvalitete i koherentnosti među obrazovnim sektorima

- partnerstvima na različitim obrazovnim razinama koja promiču pristup otvorenim obrazovnim sadržajima (OER) i učenje preko njih razmjenom najbolje prakse i razvojem OER-a na različitim razinama
- zajedničkim istraživačkim projektima koji uključuju partnerstva u sektorima obrazovanja i mladih u kojima se istražuje potencijal analitike učenja i procjene korisnika za povećanje kvalitete učenja
- suradnjom škola, pružatelja SOO-a i visokih učilišta za istraživanje aktivnosti radi promicanja bolje koherentnosti različitih alata za transparentnost i priznavanje na razini EU-a i na nacionalnoj razini
- suradnjom sektora mladih s visokim učilištima radi lakšeg priznavanja i vrednovanja neformalnog i informalnog učenja te njihove isprepletenosti s formalnim oblicima obrazovanja i s različitim područjima.

VISOKO OBRAZOVANJE

Razviti, ispitati, prilagoditi i provoditi inovativnu praksu u vezi sa:

- združenim studijskim programima i združenim kurikulumima, intenzivnim programima i zajedničkim modulima – uključujući e-module – između partnera iz različitih zemalja, disciplina i gospodarskih sektora (javni/privatni), koji su u skladu s potrebama na tržištu rada
- transnacionalnom suradnjom na projektima između poduzeća i studenata/osoblja visokih učilišta radi proučavanja slučajeva iz stvarnog života
- pedagoškim pristupima i metodama, osobito onima koji osiguravaju transverzalne kompetencije, poduzetnički način razmišljanja i stvaralačko mišljenje, uključujući uvođenjem multidisciplinarnih, transdisciplinarnih i interdisciplinarnih pristupa, sustavnijim uvođenjem mobilnosti u svrhu učenja u kurikulume („ugrađena mobilnost") i boljim iskorištavanjem IKT-a
- integracijom različitih načina studiranja (na daljinu, uz rad, modularno učenje), osobito putem novih oblika personaliziranog učenja, strateškog korištenja otvorenim obrazovnim sadržajima te virtualnom mobilnošću i virtualnim obrazovnim platformama
- novim pristupima za povećanje prohodnosti među obrazovnim sektorima (tj. priznavanjem prethodnog učenja i mogućnošću fleksibilnog učenja – modularni studiji, kombinirano učenje itd.)
- profesionalnim usmjeravanjem i savjetovanjem te metodama i alatima za mentoriranje (*coaching)*
- suradnjom visokih učilišta s lokalnim/regionalnim tijelima i drugim dionicima na temelju suradnje u međunarodnom okruženju radi promicanja regionalnog razvoja i međusektorske suradnje za izgradnju mostova i razmjenu znanja između različitih formalnih i neformalnih sektora obrazovanja i osposobljavanja
- suradnjom i razmjenom prakse među osobljem odgovornim za usluge potpore, kao što su usmjeravanje, savjetovanje, metode i alati za mentoriranje (coaching), razvoj sustava za praćenje napretka studenata ili osobljem koje pruža usluge potpore studentima radi povećanja kvalitete (tj. privlačenja i zadržavanja netradicionalnih učenika, npr. odraslih osoba i nedovoljno zastupljenih skupina u visokom obrazovanju).

Olakšati priznavanje i certificiranje vještina i kompetencija na nacionalnoj razini učinkovitim osiguravanjem kvalitete na temelju ishoda učenja te upućivanjem na europske i nacionalne kvalifikacijske okvire.

Razviti fleksibilne puteve učenja za studente i osobe s diplomom visokog obrazovanja, uključujući priznavanje njihova prethodnog učenja.

STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Razviti, ispitati, prilagoditi i preuzeti/provoditi inovativnu praksu u vezi s:

- (ponovnom) definicijom standarda kompetencija u skladu s ishodima učenja prilagodbom ili razvojem kurikuluma i programa za SOO te popratnog nastavnog materijala i alata
- metodama učenja i poučavanja u sustavu SOO-a i pedagoškim pristupima, osobito onima koji pružaju ključne kompetencije i osnovne vještine, jezične vještine i koji su usmjereni na uporabu IKT-a
- novim vrstama programa praktičnog osposobljavanja i analizom stvarnih slučajeva iz poduzeća i industrije razvojem i provedbom transnacionalne suradnje na projektima između poduzeća i studenata/osoblja ustanova za SOO
- razvojem i pružanjem novih materijala i metoda za poučavanje i osposobljavanje u području SOO-a, uključujući učenje kroz rad, virtualnu mobilnost, otvorene obrazovne sadržaje i bolje iskorištavanje potencijala IKT-a, npr. uspostavom virtualnih laboratorija/radnih mjesta prilagođenih potrebama na tržištu rada
- profesionalnim usmjeravanjem i savjetovanjem te metodama i alatima za mentoriranje (*coaching*)
- alatima i metodama za profesionalizaciju i profesionalni razvoj nastavnika, voditelja osposobljavanja i osoblja u SOO-u, s posebnim naglaskom na poboljšanju inicijalnog obrazovanja i stručnog usavršavanja nastavnika i voditelja osposobljavanja u SOO-u
- upravljanjem i vodstvom organizacija SOO-a

- strateškom suradnjom pružatelja SOO-a i lokalnih/regionalnih poslovnih zajednica, uključujući agencije za gospodarski razvoj
- suradnjom pružatelja SOO-a, visokih učilišta i centara za dizajn, umjetnost, istraživanje i inovacije za razvoj kreativnosti i inovativnosti.

Olakšati priznavanje i certificiranje vještina i kompetencija na nacionalnoj razini upućivanjem na europske i nacionalne kvalifikacijske okvire i uporabom instrumenata EU-a; razviti fleksibilne puteve učenja za studente i osobe s diplomom SOO-a, uključujući priznavanje njihova prethodnog učenja.

Provoditi prijenos bodova (ECVET) i osiguravanje kvalitete (EQAVET) pružatelja SOO-a.

ŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Razviti, ispitati, prilagoditi i preuzeti/provoditi inovativnu praksu u vezi s:

- novim kurikulumima, programima, nastavnim materijalima i alatima
- metodama učenja i poučavanja te pedagoškim pristupima, osobito onima koji pružaju ključne kompetencije i osnovne vještine, jezične vještine i koji su usmjereni na uporabu IKT-a
- novim vrstama programa praktičnog osposobljavanja i analizom stvarnih slučajeva iz poduzeća i industrije
- novim oblicima učenja i pružanja obrazovanja i osposobljavanja, osobito strateškom uporabom otvorenog i fleksibilnog učenja, virtualne mobilnosti, otvorenih obrazovnih sadržaja i boljeg iskorištavanja potencijala IKT-a
- metodama i alatima za usmjeravanje, savjetovanje i obuku
- alatima i metodama za profesionalizaciju i profesionalni razvoj nastavnika, voditelja osposobljavanja i drugog osoblja, s posebnim naglaskom na poboljšanju inicijalnog obrazovanja i stručnog usavršavanja nastavnika
- upravljanjem i vodstvom ustanova za obrazovanje i osposobljavanje
- aktivnostima međusobnog informiranja organizacija u različitim sektorima obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- strateškom suradnjom pružatelja obrazovanja s jedne strane i lokalnih/regionalnih vlasti s druge strane.

Razmjenjivati iskustva i primjere dobre prakse, provoditi aktivnosti suradničkog učenja i radionice

Provoditi zajednička istraživanja, ankete, studije i analize

Olakšati priznavanje i certificiranje vještina i kompetencija na nacionalnoj razini upućivanjem na europske i nacionalne kvalifikacijske okvire i uporabom instrumenata EU-a za vrednovanje.

Promicati suradnju lokalnih i/ili regionalnih tijela nadležnih za školstvo iz različitih zemalja sudionica programa radi podržavanja strateškog razvoja preko projekata u kojima sudjeluju škole te lokalne privatne organizacije i organizacije civilnog društva aktivne na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih.

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Razviti, ispitati, prilagoditi i preuzeti/provoditi inovativnu praksu u vezi s:

- novim kurikulumima, tečajevima, nastavnim materijalima i alatima za odrasle polaznike
- metodologijama učenja i poučavanja te pedagoškim pristupima za odrasle polaznike, osobito onima koji pružaju ključne kompetencije i osnovne vještine, jezične vještine i koji su usmjereni na uporabu IKT-a
- novim oblicima učenja i pružanja obrazovanja odraslih, osobito strateškim korištenjem otvorenog i fleksibilnog učenja, virtualne mobilnosti, otvorenih obrazovnih sadržaja i boljeg iskorištavanja potencijala IKT-a
- profesionalnim usmjeravanjem i savjetovanjem te metodama i alatima za obuku odraslih polaznika
- alatima i metodama za profesionalizaciju i profesionalni razvoj nastavnika i osoblja za obrazovanje odraslih, s posebnim naglaskom na poboljšanju inicijalnog obrazovanja i stručnog usavršavanja nastavnika u obrazovanju odraslih
- upravljanjem i vodstvom organizacija za obrazovanje odraslih
- aktivnostima međusobnog informiranja organizacija u različitim sektorima obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- strateškom suradnjom pružatelja obrazovanja odraslih s jedne strane i lokalnih/regionalnih vlasti s druge strane.

Osigurati fleksibilne puteve učenja za odrasle polaznike, uključujući priznavanjem njihova prethodnog učenja:

- usporednom analizom modela i pristupa za upravljanje i provedbu
- praktičnom primjenom i ispitivanjem metoda za vrednovanje znanja i kompetencija stečenih informalnim i neformalnim učenjem.

Povećati pristupačnost prilika za učenje za odrasle:

- promicanjem razvoja multifunkcionalnih centara za učenje i regionalnih mreža pružatelja obrazovanja

- mjerama za razvoj obrazovne dimenzije organizacija kojima obrazovanje nije primarna zadaća (npr. kulturne organizacije)
- razvojem tečajeva osposobljavanja radi poboljšanja dostupnosti i kvalitete europskih tečajeva osposobljavanja koji su dostupni nastavnicima u obrazovanju odraslih, voditeljima i drugom osoblju za obrazovanje odraslih.

Olakšati priznavanje i certificiranje vještina i kompetencija na nacionalnoj razini upućivanjem na europske i nacionalne kvalifikacijske okvire i uporabom instrumenata EU-a.

MLADI

Aktivnosti suradnje u području rada s mladima radi razvoja, ispitivanja, prilagodbe i/ili provedbe inovativne prakse u radu s mladima. Te se aktivnosti mogu odnositi na:

- metode, alate i materijale za razvoj ključnih kompetencija i osnovnih vještina te za razvoj jezika i vještina IKT-a kod mladih
- metode, alate i materijale za profesionalizaciju i profesionalni razvoj osoba koje rade s mladima (npr. kurikulumi, moduli osposobljavanja, resursi, primjeri dobre prakse, instrumenti za vrednovanje itd.)
- nove oblike rada s mladima i pružanja osposobljavanja i podrške, osobito strateškim korištenjem otvorenog i fleksibilnog učenja, virtualne mobilnosti, otvorenih obrazovnih sadržaja i boljeg iskorištavanja potencijala IKT-a
- programe i alate za mlade koji su usmjereni na suzbijanje socijalne isključenosti i ranog napuštanja školovanja
- strateško umrežavanje i suradnju među organizacijama za mlade i/ili s organizacijama u područjima obrazovanja i osposobljavanja te na tržištu rada
- stratešku suradnju s lokalnim/regionalnim javnim tijelima.

Priznavanje i certificiranje vještina i kompetencija na nacionalnoj razini upućivanjem na europske i nacionalne kvalifikacijske okvire i uporabom instrumenata EU-a za vrednovanje.

Transnacionalne inicijative mladih: aktivnosti suradnje koje potiču socijalni angažman i poduzetnički duh te ih zajednički izvode dvije ili više skupina mladih iz različitih zemalja (vidjeti u nastavku).

NAGLASAK NA

- kreativnosti, inovativnosti i modernizaciji
- strateškoj uporabi informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) i virtualne suradnje
- otvorenim obrazovnim sadržajima (OER)
- kvaliteti obrazovanja, osposobljavanja i rada s mladima
- poduzetničkom obrazovanju (uključujući socijalno poduzetništvo)
- pravednosti i uključenosti
- osnovnim i transverzalnim vještinama (jezične vještine, digitalne vještine i poduzetništvo)
- priznavanju i vrednovanju ishoda učenja u formalnom, neformalnom i informalnom učenju
- promicanju fleksibilnih puteva učenja
- profesionalizaciji i profesionalnom razvoju u obrazovanju, osposobljavanju i radu s mladima
- vještinama upravljanja i vodstva
- aktivnom sudjelovanju mladih u društvu
- međuinstitucijskoj suradnji
- međuregionalnoj suradnji
- sinergijama politike i prakse.

SUBJEKTI I SUDIONICI

- odgojno-obrazovni djelatnici
- osoblje koje radi u području obrazovanja i osposobljavanja
- osobe koje rade s mladima
- stručnjaci i specijalisti
- studenti, pripravnici, naučnici, učenici, odrasli polaznici, mladi, volonteri
- skupina NEET (mladi koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju)
- mladi s manje mogućnosti
- osobe koje rano napuštaju školovanje
- donositelji odluka
- istraživači.

PARTNERI KOJI MOGU SUDJELOVATI U ISTOM PROJEKTU

- organizacije za obrazovanje, osposobljavanje i mlade
- organizacije koje rade u raznim područjima i sektorima (npr. centri za razvoj vještina ili gospodarske komore), tijela javnog sektora
- poduzeća, trgovačka društva, predstavnici poslovnog sektora i tržišta rada
- organizacije u zajednici
- tijela za istraživanje i inovacije
- organizacije civilnog društva
- socijalni partneri.

2. OSPOSOBLJAVANJE, POUČAVANJE I UČENJE U OKVIRU STRATEŠKIH PARTNERSTAVA

U okviru strateških partnerstava mogu se organizirati aktivnosti osposobljavanja, poučavanja i učenja pojedinaca ako ona donose dodanu vrijednost pri ostvarivanju ciljeva projekta. Neke od tih aktivnosti posebno su važne u jednom ili više područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih, a posebno:

Vrsta aktivnosti	Posebno relevantna za
Kombinirana mobilnost učenika	Sva područja obrazovanja, osposobljavanja I mladih
Kratkoročne razmjene skupina učenika	Školsko obrazovanje
Intenzivni studijski programi	Visoko obrazovanje
Dugoročna mobilnost učenika u svrhu školovanja	Školsko obrazovanje
Dugoročna mobilnost u svrhu aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja	Visoko obrazovanje, SOO, školsko obrazovanje i obrazovanje odraslih
Dugoročna mobilnost osoba koje rade s mladima	Mlade
Kratkoročna zajednička osposobljavanja osoblja	Sva područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih

U sljedećim odjeljcima dodatno su opisane navedene aktivnosti.

UČENICI

INTENZIVNI STUDIJSKI PROGRAMI (STUDENTI: OD 5 DANA DO 2 MJESECA); NASTAVNO OSOBLJE / POZVANI NASTAVNICI: OD 1 DANA DO 2 MJESECA)

Intenzivni studijski program (ISP) kratak je program studija koji okuplja studente i nastavno osoblje iz uključenih visokih učilišta te druge relevantne pozvane stručnjake i specijaliste radi:

- poticanja učinkovitog i multinacionalnog poučavanja u stručnim područjima
- omogućavanja studentima i nastavnicima da surađuju u multinacionalnim i multidisciplinarnim skupinama i pritom iskoriste posebne uvjete učenja i poučavanja koji nisu dostupni u samo jednoj ustanovi te steknu nove perspektive u predmetnom području
- omogućavanja nastavnom osoblju da razmjenjuje stajališta o obrazovnom sadržaju, nove pristupe kurikulumu, da iskuša inovativne metode poučavanja koje bi mogle postati dio novog zajedničkog tečaja ili kurikuluma u međunarodnom okruženju u učionicama.

Poželjne značajke ISP-a sljedeće su:

- SP-i bi uključenim nastavnicima i studentima trebali pružiti umnogome nove prilike za učenje, razvoj vještina, pristup informacijama, najnovijim rezultatima istraživanja i drugom znanju
- radno opterećenje uključenih studenata potrebno je priznati preko sustava ECTS bodova (ili istovjetnog sustava)
- očekuje se da će ISP-i koristiti alate i usluge IKT-a za podupiranje pripreme i praćenja ISP-a, čime će pridonijeti stvaranju održive obrazovne zajednice u predmetnom području
- omjer broja osoblja prema broju studenata trebao bi jamčiti aktivno sudjelovanje u učionici
- udio transnacionalnih i nacionalnih studenata i osoblja trebao bi biti uravnotežen
- ISP-i bi trebali uključivati izrazito multidisciplinaran pristup, u kojem se potiče interakcija studenata iz različitih akademskih disciplina
- uz ishode učenja u kompetencijama povezanima s tematskim područjem ISP-i bi trebali poticati prijenos transverzalnih kompetencija.

Sudionike ISP-a (nastavno osoblje i studente) bira konzorcij strateškog partnerstva.

U broju sati poučavanja i osposobljavanja mora se osigurati da je većina vremena provedenog u inozemstvu posvećena obrazovanju i osposobljavanju, a ne istraživanju ili nekoj drugoj aktivnosti.

KOMBINIRANA MOBILNOST STUDENATA, PRIPRAVNIKA, ODRASLIH POLAZNIKA, UČENIKA U ŠKOLI I MLADIH (OD 5 DANA DO 2 MJESECA FIZIČKE MOBILNOSTI)

Aktivnosti u kojima se jedno ili više kratkih razdoblja fizičke mobilnosti (ukupno do 2 mjeseca) kombinira s virtualnom mobilnošću (tj. uporabom informacijskih i komunikacijskih tehnologija, kao što su virtualna okruženja za suradnju, streaming uživo, videokonferencije, društvene mreže itd. za nadopunjavanje ili produživanje ishoda učenja fizičke mobilnosti).

Može se koristiti za pripremu, podupiranje i praćenje fizičke mobilnosti. Može se organizirati i za osobe s posebnim potrebama ili one s manje mogućnosti kako bi im se pomoglo da prevladaju prepreke dugoročnoj fizičkoj mobilnosti.

KRATKOROČNE RAZMJENE SKUPINA UČENIKA (OD 3 DANA DO 2 MJESECA)

Kratkoročne razmjene skupina učenika mogu se organizirati među školama iz različitih zemalja koje sudjeluju u istom strateškom partnerstvu. Za vrijeme takvih događanja učenici surađuju u jednoj od partnerskih škola i mogu boraviti u obiteljima svojih kolega. Zajednički rad na projektu tijekom posjeta trebao bi biti povezan s ciljevima strateškog partnerstva.

Važno je napomenuti da suradnja između škola u partnerstvu ne bi trebala biti ograničena na takva događanja, već bi trebala uključivati i zajedničke aktivnosti na internetu i lokalne aktivnosti. Škole se potiču na korištenje platformom eTwinning za zajednički rad na projektu prije i nakon događanja u okviru mobilnosti.

Učenici koji sudjeluju u kratkoročnim razmjenama trebali bi uvijek biti u pratnji odraslih kako bi im se osigurala zaštita i sigurnost te učinkovito učenje tijekom iskustva mobilnosti.

Zajednički rad na projektima tijekom posjeta trebao bi učenicima i učiteljima iz različitih zemalja omogućiti suradnju na jednoj ili više tema od zajedničkog interesa. Na taj se način učenicima i učiteljima pomaže da steknu i poboljšaju vještine u području na koje je projekt usmjeren, ali i u području timskog rada, međukulturnog učenja, društvenih odnosa, planiranja i provedbe projektnih aktivnosti te korištenja informacijskim i komunikacijskim tehnologijama (IKT). Zahvaljujući suradnji na zajedničkim projektima sa skupinama učenika iz partnerskih škola iz različitih zemalja učenici i učitelji imaju priliku i vježbati strane jezike te postaju motiviraniji za učenje jezika.

Aktivnosti projekta u idealnom bi slučaju trebale biti ugrađene u redoviti rad škola i u kurikulum učenika koji sudjeluju u projektu. Učenici bi trebali moći sudjelovati u svim fazama projekta, uključujući planiranje, organizaciju i vrednovanje aktivnosti.

DUGOROČNA MOBILNOST UČENIKA U SVRHU ŠKOLOVANJA (OD 2 MJESECA DO 12 MJESECI)

Cilj aktivnosti je ojačati suradnju škola koje su uključene u isto strateško partnerstvo. Aktivnosti u okviru mobilnosti trebale bi biti povezane s ciljevima strateškog partnerstva i ugrađene u koncept projekta. Škole se potiču na korištenje platformom eTwinning za zajednički rad na projektu prije, tijekom i nakon aktivnosti mobilnosti učenika.

Te bi mjere trebale pridonijeti što većem učinku na škole koje sudjeluju u programu. Aktivnost ujedno omogućava učenicima da bolje razumiju različitosti europskih kultura i jezika te im pomaže da steknu kompetencije koje su potrebne za osobni razvoj.

Škole uključene u partnerstvo trebale bi surađivati na razvoju sporazuma o učenju, priznavanju nastave koja se pohađala u partnerskoj školi u inozemstvu i na jačanju europske dimenzije školskog obrazovanja. Ta bi aktivnost trebala biti i vrijedno međunarodno pedagoško iskustvo za učitelje koji sudjeluju u organizaciji i provedbi mobilnosti.

Sudionike biraju škole. To moraju biti učenici u dobi od barem 14 godina koji su upisani u školu uključenu u strateško partnerstvo. Odabrani učenici mogu provesti od 2 mjeseca do 12 mjeseci u školi primateljici i u obitelji domaćinu u inozemstvu.

Potiče se uzajamna razmjena učenika između škola/obitelji domaćina, ali nije obavezna.

Sve zainteresirane strane uključene u mobilnost u svrhu školovanja – škole, učenici, njihovi roditelji i obitelji domaćini – trebale bi pročitati poseban vodič za mobilnost učenika u svrhu školovanja (*Guide to Study Mobility of Pupils*), koji im može pomoći pri provedbi aktivnosti te osigurati sigurnost i dobrobit uključenih učenika. U vodiču su navedene uloge i odgovornosti, smjernice i potrebni predlošci i obrasci za sudionike. Vodič je dostupan na engleskom jeziku na stranicama Europa, a prijevodi na stranicama relevantne nacionalne agencije.

MREŽNA JEZIČNA POTPORA

Sudionici u aktivnostima dugoročne mobilnosti (od 2 mjeseca do 12 mjeseci) u okviru strateškog partnerstva imaju pravo na jezičnu pripremu. U tom smislu će se za vrijeme trajanja programa postupno provoditi mrežna jezična potpora. Takvu će mrežnu potporu Europska komisija staviti na raspolaganje odabranim učenicima radi procjene njihova znanja jezika kojim će se služiti za studiranje u inozemstvu.

Taj im alat po potrebi nudi i mogućnost da poboljšaju znanje jezika prije i/ili tijekom mobilnosti.
Kada se provodi za škole, mrežna jezična potpora pružat će se na sljedeći način:

- Nacionalne agencije dodjeljuju internetske licencije školama u skladu s općim kriterijima koje utvrđuje Europska komisija.
- Svi odabrani učenici (osim izvornih govornika) koji se koriste mrežnom uslugom podvrgnut će se internetskom testiranju radi procjene njihova znanja jezika kojim će se služiti tijekom studija. Rezultati tog testa priopćuju se učeniku i školi.
- Ovisno o broju dostupnih internetskih licencija za tečajeve jezika, škole će ih podijeliti u skladu s potrebama.
- Na kraju razdoblja mobilnosti učenici će proći drugi krug ocjenjivanja u kojem će se mjeriti njihov napredak u učenju stranog jezika.

Više pojedinosti o mrežnoj jezičnoj potpori potražite na stranicama Europske komisije i nacionalnih agencija.

Za jezike koji nisu obuhvaćeni uslugom koju pruža Komisija mogu biti dodijeljena posebna bespovratna sredstva za „jezičnu potporu".

OSOBLJE U PODRUČJU OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA I OSOBE KOJE RADE S MLADIMA

KRATKOROČNA ZAJEDNIČKA OSPOSOBLJAVANJA OSOBLJA (OD 3 DANA DO 2 MJESECA)

Zajednička osposobljavanja osoblja omogućuju organizacijama sudionicama u strateškom partnerstvu da organiziraju kratka osposobljavanja za osoblje u području obrazovanja i osposobljavanja ili osobe koje rade s mladima povezana s temom ili područjem strateškog partnerstva. Trebala bi biti organizirana za male skupine osoblja iz različitih zemalja radi što većeg učinka na svaku organizaciju sudionicu.

Mogu biti različitih oblika, kao što su studijski posjeti u kombinaciji s posjetima relevantnim organizacijama, prezentacije, radionice i rasprave, tečajevi osposobljavanja itd. Udio transnacionalnih i nacionalnih sudionika trebao bi biti uravnotežen.

AKTIVNOSTI POUČAVANJA I OSPOSOBLJAVANJA (OD 2 MJESECA DO 12 MJESECI)

Cilj aktivnosti je ojačati suradnju organizacija koje su uključene u isto strateško partnerstvo. Takva aktivnost osoblju omogućava da produbi svoje znanje i razumijevanje europskih sustava obrazovanja i osposobljavanja te da razmjenjuje i stječe stručne kompetencije, metode i praksu.

Na temelju te aktivnosti učitelji/profesori i drugo nastavno osoblje u općem školskom sustavu, sustavu visokog obrazovanja, SOO-a ili obrazovanja odraslih koje radi u obrazovnoj ustanovi uključenoj u strateško partnerstvo može prihvatiti aktivnost poučavanja u partnerskoj ustanovi u inozemstvu u trajanju od 2 mjeseca do 12 mjeseci ili stručne aktivnosti u nekoj drugoj partnerskoj organizaciji povezanoj s njihovim područjem stručnosti. Aktivnost se može sastojati od rada u obrazovnoj ustanovi / obrazovnom centru ili drugoj relevantnoj organizaciji (npr. poduzećima, nevladinim organizacijama, nadležnim tijelima za škole itd.), sudjelovanja u strukturiranim tečajevima ili seminarima (npr. u učiteljskim akademijama ili istraživačkim organizacijama), stručne prakse ili promatranja rada u poduzeću ili organizaciji u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih.

Ustanova pošiljateljica mora osigurati pošten, transparentan i otvoren postupak odabira, oblikovati sadržaj aktivnosti sa sudionikom te osigurati unutarnje i, koliko je moguće, vanjsko priznavanje njegove dugoročne mobilnosti u inozemstvu.

U vezi s aktivnostima poučavanja i osposobljavanja u visokom obrazovanju prihvatljive su sljedeće vrste organizacija pošiljateljica i primateljica:

- U slučaju dugoročne mobilnosti osoblja u svrhu poučavanja organizacija pošiljateljica može biti bilo koja organizacija sudionica, a organizacija primateljica mora biti visoko učilište koje sudjeluje u programu.
- U slučaju dugoročne mobilnosti osoblja u svrhu osposobljavanja organizacija pošiljateljica mora biti visoko učilište koje sudjeluje u programu, a organizacija primateljica može biti bilo koja organizacija sudionica.
- Organizacija pošiljateljica i primateljica moraju se nalaziti u različitim zemljama, a zemlja primateljica ne smije biti ista kao država prebivališta sudionika.

Organizacije uključene u strateško partnerstvo surađuju na izradi sporazuma o mobilnosti, priznavanju rada u partnerskoj organizaciji u inozemstvu i jačanju europske dimenzije u obrazovanju i osposobljavanju. Ta bi aktivnost trebala biti i vrijedno međunarodno iskustvo za osobe uključene u organizaciju i provedbu aktivnosti mobilnosti, i iz organizacije pošiljateljice i iz organizacije primateljice.

MOBILNOST OSOBA KOJE RADE S MLADIMA (OD 2 MJESECA DO 12 MJESECI)

Ta aktivnost omogućuje osobama koje rade s mladima da iskuse drukčije radno okruženje od onoga u matičnim zemljama i tako povećaju svoje profesionalne, osobne i međukulturne kompetencije. Osobe koje rade s mladima imaju priliku raditi u inozemstvu u razdoblju od 2 mjeseca do 12 mjeseci i aktivno sudjelovati u svakodnevnom radu organizacije primateljice te tako obogatiti svoj profil kao stručnjaci u tom području.

Cilj je tih aktivnosti pojačati sposobnosti uključenih organizacija koje će imati koristi od novih perspektiva i iskustava. Aktivnosti mobilnosti mogu se obavljati kao individualne aktivnosti (tj. jedna osoba koja radi s mladima šalje se u organizaciju primateljicu) ili u paru, kao uzajamna razmjena osoba koje rade s mladima (istovremeno ili ne) između dvije partnerske organizacije.

MREŽNA JEZIČNA POTPORA

Sudionici u aktivnostima dugoročne mobilnosti u okviru strateškog partnerstva imaju pravo na jezičnu pripremu. U tom smislu će se za vrijeme trajanja programa postupno provoditi mrežna jezična potpora. Takvu će mrežnu potporu Europska komisija staviti na raspolaganje odabranom osoblju i osobama koje rade s mladima radi procjene znanja jezika kojim će se služiti za studiranje u inozemstvu. Taj im alat po potrebi nudi i mogućnost da poboljšaju znanje jezika prije i/ili tijekom mobilnosti.

Kad se provodi za osoblje i osobe koje rade s mladima, mrežna jezična potpora pružat će se na sljedeći način:

- Nacionalne agencije dodjeljuju internetske licencije organizacijama u skladu s općim kriterijima koje utvrđuje Europska komisija.
- Svi odabrani sudionici (osim izvornih govornika) koji se koriste mrežnom uslugom podvrgnut će se internetskom testiranju radi procjene njihova znanja jezika kojim će se služiti tijekom studija. Rezultati tog testa priopćuju se sudioniku.
- Ovisno o broju dostupnih internetskih licencija za tečajeve jezika, organizacije će ih podijeliti u skladu s potrebama.
- Na kraju razdoblja mobilnosti sudionici će proći drugi krug ocjenjivanja, u kojem će se mjeriti njihov napredak u učenju stranog jezika.

Više pojedinosti o mrežnoj jezičnoj potpori potražite na stranicama Europske komisije i nacionalnih agencija.

Za jezike koji nisu obuhvaćeni uslugom koju pruža Komisija mogu biti dodijeljena posebna bespovratna sredstva za „jezičnu potporu".

TRANSNACIONALNE INICIJATIVE MLADIH

Strateška partnerstva u području mladih potiču i razvoj transnacionalnih inicijativa mladih za poticanje socijalnog angažmana i poduzetničkog duha koje zajednički izvode dvije ili više skupina mladih iz različitih zemalja.

Te inicijative, primjerice, mogu obuhvaćati:

- uspostavu (mreža) socijalnih poduzeća, udruga, klubova i nevladinih organizacija
- razvoj i izvođenje tečajeva i osposobljavanja o poduzetničkom obrazovanju (osobito socijalno poduzetništvo i uporaba IKT-a)
- aktivnosti informiranja, poticanja medijske pismenosti, senzibilizacije ili aktivnosti za poticanje građanskog angažmana među mladima (npr. rasprave, konferencije, događanja, savjetovanja, inicijative o europskim temama itd.)
- aktivnosti u korist lokalnih zajednica (npr. potpora ranjivim skupinama, kao što su starije osobe, manjine, migranti, osobe s invaliditetom itd.)
- umjetničke i kulturne inicijative (predstave, izložbe, koncerti, tribine itd.).

Inicijativa mladih projekt je koji pokreću, koncipiraju i provode sami mladi. Mladima pruža priliku da iskušaju ideje kroz inicijative, što im omogućava da izravno i aktivno sudjeluju u planiranju i provedbi projekta. Sudjelovanje u inicijativi mladih važno je iskustvo neformalnog učenja. U provedbi inicijative mladih mladi imaju priliku suočiti se s konkretnim izazovima ili problemima s kojima se susreću u svojim zajednicama. Imaju priliku razgovarati i razmišljati o izabranim temama u europskom kontekstu i pridonijeti izgradnji Europe.

Inicijativa mladih mora biti transnacionalna: mreža lokalnih aktivnosti koje zajednički provode dvije ili više skupina iz različitih zemalja. Suradnja s međunarodnim partnerima u transnacionalnim inicijativama mladih temelji se na sličnim potrebama ili interesima radi razmjene prakse i učenja od kolega.

Inicijative mladih omogućavaju velikom broju mladih da postanu inventivni i kreativni u svakodnevnom životu te da izraze lokalne potrebe i interese, ali i izazove s kojima se suočavaju zajednice u kojima žive.

Mladi mogu iskušati ideje pokretanjem, koncipiranjem i provedbom projekta koji utječe na različita područja života. Inicijative mladih mogu dovesti do samozapošljavanja ili osnivanja udruga, nevladinih organizacija ili drugih tijela aktivnih u području socijalne ekonomije, neprofitnog djelovanja i mladih.

Mladi koji provode transnacionalne inicijative mladih mogu dobiti potporu trenera. Trener je osoba koja ima iskustva u radu s mladima i/ili inicijativama mladih i koja prati skupine mladih kako bi im olakšala proces učenja i podržala njihovo sudjelovanje. Ima različite uloge ovisno o potrebama određene skupine mladih. Trener ne sudjeluje u inicijativi mladih, ali podupire skupinu mladih u pripremi, provedbi i vrednovanju projekta ovisno o potrebama skupine. Treneri pridonose kvaliteti procesa učenja i na raspolaganju su kao stalni partneri kako bi pomogli skupini ili pojedincima da ostvare zadovoljavajuće rezultate u svojim projektima. Trener nije: voditelj projekta, konzultant/savjetnik, član skupine koja provodi projekt, stručni voditelj osposobljavanja / stručnjak koji pruža samo tehničku potporu u određenom području, pravni zastupnik projekta. Ako inicijativu mladih provode maloljetnici, potpora trenera je obavezna.

3. PRIMJERI STRATEŠKIH PARTNERSTAVA

PROMICANJE FLEKSIBILNIH PUTEVA UČENJA

Integracijom praktičnog i teoretskog znanja u kurikulume visokih učilišta studentima se može omogućiti da steknu vještine koje su im potrebne sada i ubuduće na tržištu rada, čime će se poboljšati njihova buduća zapošljivost. Strateško partnerstvo poduprijet će projektnu suradnju poduzeća sa studentima i osobljem visokih učilišta na razvoju, ispitivanju i prilagodbi zajedničkog kurikuluma visokih učilišta koja sudjeluju u projektu, na temelju iscrpne analize potreba i transnacionalnog pristupa koji se temelji na primjerima iz stvarnog života. To će podrazumijevati i aktivnosti poučavanja/učenja, uključujući razmjenu osoblja između visokih učilišta i poduzeća te integriranu („ugrađenu") mobilnost, u okviru koje studenti prate združeni studij čije komponente poučavaju različiti partneri na različitim mjestima. Konačan rezultat je stvaranje zajedničkog kurikuluma te njegovo širenje i među organizacijama koje ne sudjeluju u partnerstvu. Partnerstvo čine visoka učilišta i poduzeća, uključujući MSP-ove i socijalna poduzeća, kako bi se osigurale potrebne kompetencije i prikladnost vještina koje se razvijaju unutar zajedničkog kurikuluma.

INTEGRIRANI LOKALNI/REGIONALNI RAZVOJ

Uključenost svih relevantnih dionika može uvelike pridonijeti razvoju integriranih lokalnih/regionalnih planova razvoja. U okviru strateškog partnerstva razvijat će se, testirati i provoditi inovativni paketi kolegija koji obogaćuju kurikulume partnerskih visokih učilišta kako bi se omogućilo izdavanje dvostrukih potvrda ili diploma sudionicima. U projektu će sudjelovati ključni dionici pod stalnim nadzorom, za koji je prije svega zadužena posebna upravljačka skupina, kako bi se osiguralo da potrebe lokalnih/regionalnih subjekata budu primjereno ispunjene. Projekt će uključivati i aktivnosti poučavanja/učenja, uključujući razmjenu osoblja među visokim učilištima i „kombiniranu" mobilnost studenata. Konačan je rezultat integracija tih paketa kolegija u kurikulum i dodjela dvostrukih potvrda/diploma. Partnerstvo uključuje visoka učilišta te lokalne subjekte i javna tijela na lokalnoj razini.

Manje iskusni partneri mogu se postupno uključivati u aktivnosti, čime će se osigurati da, najkasnije u posljednjoj godini provedbe projekta, u cijeli paket aktivnosti budu uključeni svi partneri.

KREATIVNOST I INOVATIVNOST

Mala i srednja poduzeća suočavaju se s izazovom razvoja vještina i inovativnosti, a pritom nemaju uvijek prikladne resurse ili stratešku viziju za preživljavanje u uvjetima intenzivnog tržišnog natjecanja. Strateško partnerstvo podupire širenje kreativne i inovativne kulture u malim poduzećima prenošenjem i provedbom metoda, alata i koncepata koji pospješuju razvoj organizacija i stvaranje proizvoda. Partneri iz kreativnih sektora i visokih učilišta pomažu drugim partnerima da nauče kako u svojim organizacijama uspješno primijeniti stvaralačko mišljenje i razviti sposobnost za inovativnost i promjene.

Primjer konkretnog ishoda oblikovanje je prilagođenih akcijskih planova za razvoj kreativnosti i inovativnosti na temelju prethodnih analiza uspješnih slučajeva i metodologija. Partnerstvo uključuje kreativni sektor, mala i srednja poduzeća, udruge poslodavaca, gospodarske, industrijske ili obrtničke komore.

KVALITETA OBRAZOVANJA

Lokalna školska tijela u Švedskoj, Danskoj i Ujedinjenoj Kraljevini udružila su se kako bi predložila strateško partnerstvo. Lokalna tijela utvrdila su potrebu da se poboljša kvaliteta obrazovanja u prirodoslovlju, matematici i tehnologiji te su osmislila projekt s ciljem razvoja zajedničkog okvira za podupiranje uključivanja učenika u učenje. Projekt je usmjeren na poboljšanje kvalitete obrazovanja u matematici i prirodoslovlju te na povećanje broja učenika i studenata koji odabiru te predmete u srednjoškolskom i visokom obrazovanju. Projekt vode dva lokalna tijela i u njemu sudjeluju sve osnovne škole (uključujući niže sekundarno obrazovanje) u predmetnim područjima. Osim toga, lokalna tijela uključila su i druge partnere iz svojih zajednica: sveučilišta, medijski centar te nekoliko poduzeća i poslovnih udruga u području tehnologije, znanosti i okoliša. Aktivnosti projekta uključuju razmjenu osoblja između organizacija sudionica radi razmjene iskustva i dobre prakse. Partneri razmjenjuju materijale i resurse te razvijaju jedinice interdisciplinarnog rada u matematici, prirodoslovlju i tehnologiji koje se ispituju/provode u svim osnovnim i srednjim školama. Poslovni partneri pozivaju školske razrede na studijske posjete kako bi učenici dobili uvid u različite praktične primjene tema koje obrađuju. Studenti pomažu učenicima u učenju, pružaju im dodatnu individualnu pomoć u nastavnim predmetima i služe im kao uzori, čime učenike motiviraju za studij prirodoslovlja i tehnologije. Rezultati projekta uključuju suradnju sa sveučilištem pri inicijalnom obrazovanju učitelja i nastavnika te daljnju pedagošku suradnju i nove projekte među uključenim školama.

POVEĆANJE OBRAZOVNOG POSTIGNUĆA

Povećanje postignuća u tercijarnom obrazovanju, proširivanje pristupa visokom obrazovanju i olakšavanje završetka studija veliki su izazovi u mnogim zemljama. Strateško partnerstvo podupire bolju prohodnost u visoko obrazovanje i olakšava stjecanje diplome, pri čemu je posebno usmjereno na netradicionalne učenike, kao što su studenti iz nedovoljno zastupljenih skupina ili onih u nepovoljnom položaju, prenošenjem i ispitivanjem inovativnih pristupa. U okviru partnerstva ispitat će se kako se srednjoškolske učenike iz posebnih okolnosti priprema i usmjerava prije nego što pristupe visokom obrazovanju, suradnjom visokih učilišta, škola i ustanova koje djeluju u području SOO-a. Ispitivat će se i praćenje te skupine učenika te podrška toj skupini, osobito uz pomoć posebno prilagođenih usluga (usmjeravanje, savjetovanje, mentoriranje (coaching) itd.), čiji je cilj spriječiti odustajanje od studija i potaknuti stjecanje diplome u predviđenom roku. Projekt će uključivati visoka učilišta i gimnazije te srednje strukovne škole, čime će se osigurati da ponuđene usluge odgovaraju utvrđenim potrebama. Projekt će uključivati i aktivnosti učenja/poučavanja, uključujući „kombiniranu" mobilnost učenika. Konačni je rezultat prilagodba modela, njegova provedba u visokim učilištima koja sudjeluju u projektu i širenje rezultata i u organizacijama koje ne sudjeluju u partnerstvu, osobito u drugim obrazovnim ustanovama i kod ključnih donositelja politika.

INOVATIVNOST

Strateško partnerstvo podupire razvoj novih pedagoških pristupa, osobito alata za e-učenje iinternetskih platformi za suradnju, na kojima će učenici, studenti i nastavnici moći učiti, poučavati i zajedno oblikovati sadržaj programa. U okviru partnerstva, koje se sastoji od sveučilišta, škola, istraživačkih organizacija i/ili poduzeća, zajednički će se razvijati alati koji će škole i visoka učilišta upotrebljavati za poučavanje i učenje posebnih disciplina na različitim razinama. Istraživačke organizacije i/ili poduzeća imat će ključnu ulogu u razvoju alata ili prilagodbi sadržaja kako bi bio relevantniji i konkretniji. Osim toga, organizirat će se intenzivni studijski programi za ispitivanje alata razvijenih u partnerstvu sa studentima i nastavnicima. Zajednička osposobljavanja osoblja omogućit će osposobljavanje nastavnika za korištenje alatima.

JEZIČNE VJEŠTINE

Međusektorsko strateško partnerstvo čiji je cilj pružiti potporu obiteljima u kojima se govori više jezika razvojem jezičnih sadržaja za djecu kako bi spoznala prednosti znanja dvaju ili više jezika, koje to znanje ima i samo po sebi i u praktičnoj uporabi. Taj je projekt usmjeren na sve dionike koji rade s dvojezičnim obiteljima kako bi im mogli dostaviti sadržaje projekta. Provode se istraživanja za provjeru učinkovitosti pedagoških pristupa koji se koriste za jačanje jezičnih kompetencija višejezične djece, i u učionici i informalnim učenjem. Partneri su sveučilište, nekoliko škola, malo i srednje poduzeće (MSP), nevladina organizacija i udruga ustanova za obrazovanje odraslih.

INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE

Međusektorski projekt čiji je cilj razvoj zajedničke vizije o tome kako IKT može pomoći u tome da cjeloživotno učenje na temelju primjera i uvida iz svakodnevnog života bude svima ostupno i ostvarivo u praksi. Uporaba IKT-a u učenju u Europi sve je rasprostranjenija, no da bi se potpuno iskoristio njegov potencijal kao pokretača promjena u našim gospodarstvima i društvima, potrebno je ostvariti napredak od fragmentirane i pokusne uporabe prema njegovoj razradi i sustavnom prihvaćanju. Partneri su niz visokih učilišta, organizacija za razvoj vještina koje djeluju u različitim obrazovnim područjima.

SURADNJA IZMEĐU REGIJA

Španjolska, portugalska, talijanska i češka lokalna tijela udružila su se kako bi istražila uzroke ranog napuštanja školovanja u svojim regijama i osmislila nova rješenja. Partneri su srednje škole u regijama i dvije ustanove za obrazovanje učitelja. Promatrajući problem ranog napuštanja školovanja iz šire perspektive, oni se žele baviti s nekoliko aspekata života mladih. Stoga pozivaju lokalne organizacije mladih i udruge roditelja da se pridruže strateškom partnerstvu. Lokalna tijela uključena su u širem, međusektorskom smislu, uključujući odjele za obrazovanje, mlade i socijalne službe.

Cilj je u svakoj regiji uspostaviti stalnu mrežu u kojoj će biti objedinjeni različiti subjekti i usluge radi stvaranja učinkovitog mehanizma potpore za mlade.

Partnerske ustanove surađuju u okviru redovnih projektnih sastanaka i kao internetska zajednica. Prije svega žele utvrditi razmjere ranog napuštanja školovanja u svojoj regiji i istražiti uzroke. Zatim planiraju pronaći i provoditi učinkovite načine pružanja potpore mladima kojima prijeti isključenost. U okviru aktivnosti projekta provode ankete za učenike, učitelje i obitelji kako bi u svom lokalnom kontekstu istražili razloge za rano napuštanje školovanja. Organiziraju i radionice i seminare s različitim temama, primjerice učinak dostupnosti prilika za informalno učenje.

Rezultat je razvoj zajedničke metodologije koja se provodi u te dvije regije. Za potporu se objavljuje vodič za učitelje, voditelje osposobljavanja i lokalna tijela. Svi rezultati i materijali objavljuju se na stranicama projekta, u tiskanim publikacijama i na konferencijama u svakoj od regija. Na taj se način druge škole i lokalna tijela upoznaju s metodologijom i resursima razvijenima u okviru projekta.

PRAVEDNOST I UKLJUČENOST

Organizacije mladih, ustanove, škole, pružatelji SOO-a i nadležna tijela u području mladih koja rade sa skupinom NEET (mladima koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju) te osobama koje su napustile školovanje sastaju se kako bi poboljšali metodologiju kojom će više mladih privući natrag u školu ili na posao. U okviru svojeg strateškog partnerstva organiziraju transnacionalne sastanke osoblja za razmjenu prakse i izradu projekta te aktivnosti praćenja rada i profesionalnog razvoja osoba koje rade s mladima. Istodobno se provode istraživanja na terenu i o rezultatima se razgovara na transnacionalnom sastanku, na kojem se priprema završni priručnik te se planira ispitivanje i vrednovanje usavršene metodologije. Kako bi se osigurala održivost i širenje rezultata projekta, strateško partnerstvo predviđa konferencije na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini te zajednički priprema strategiju daljnjeg praćenja.

OTVORENI OBRAZOVNI SADRŽAJI (*OPEN EDUCATIONAL RESOURCES* – OER)

Vatrogasci mogu poginuti ili se ozlijediti kada gase vatru u zgradi koja gori. Praktičnim osposobljavanjem prilagođenim za snalaženje u kritičnim situacijama u zgradama koje gore mogla bi se spriječiti stradavanja. U okviru strateškog partnerstva izrađuje se obrazovni paket koji se temelji na najsuvremenijoj metodologiji i tehnologiji. Konačni je rezultat kombinirani program e-učenja koji omogućava dodatno osposobljavanje u strategiji gašenja požara i taktici za prvu fazu intervencije kako bi se razvila sposobnost za ranu, učinkovitu reakciju u hitnim slučajevima. E-učenje se kombinira s praktičnim vježbama. Strateško partnerstvo uključuje vatrogasne službe i službe za spašavanje, javna tijela odgovorna za javnu sigurnost i pružatelje SOO-a.

AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU

Tri srednje škole iz Finske, Njemačke i Nizozemske našle su se na platformi eTwinning jer su zainteresirane za razvoj projekta o demokraciji u školama. Te tri škole odlučile su zatražiti financijska sredstva za strateško partnerstvo. Cilj je projekta razviti školsko vodstvo uključivanjem nastavnika, učenika i roditelja u donošenje odluka u školi. Projekt traje tri godine, a svake godine škole sudionice analiziraju kako je svaka od tih skupina uključena u donošenje odluka u školi i kako se njihovo sudjelovanje može poboljšati na temelju onoga što su naučili od svojih partnera. Projekt podupiru i aktivno u njemu sudjeluju uprava škole, učitelji i roditelji. Učenici koji sudjeluju u projektu razvijaju neovisnost i vještine kritičkog mišljenja te razumijevanje pojmova kao što su sloboda, prava i obveze. Razmišljaju i o tome na koji način mogu školu učiniti relevantnijom za svoje potrebe. U okviru aktivnosti projekta učenici imaju priliku izraziti svoje mišljenje, saslušati druge, raspravljati koristeći se relevantnim argumentima i objašnjavati odluke na temelju valjanih razloga. Aktivnosti projekta odvijaju se u okviru projekta TwinSpace na platformi eTwinning i u dva susreta uživo u kojima sudjeluje skupina učenika iz svake škole sa svojim učiteljima. U tim sastancima sudjeluju i uprava škole i predstavnici roditelja. Između projektnih sastanaka partneri se koriste platformom eTwinning za suradnju na razvoju projektnih aktivnosti, raspravu i razmjenu resursa. Učenici pišu suradnički blog na kojem objavljuju fotografije i novosti o projektnim aktivnostima te stavove i razmišljanja o temama koje obrađuju. Blog, nastavni planovi i nastavni materijali razvijeni u okviru projekta te neki od učeničkih radova objavljuju se na platformi eTwinning i stavljaju na raspolaganje kao resurs drugima koji žele provesti sličan projekt.

TRANSVERZALNE VJEŠTINE / OSNOVNE VJEŠTINE

Radi poboljšanja matematičke i financijske pismenosti skupina odraslih u nepovoljnom položaju (migranata, niskokvalificiranih osoba, osoba slabijeg socioekonomskog statusa itd.) organizacije za obrazovanje odraslih, u suradnji s lokalnim/regionalnim tijelima i socijalnim partnerima razvijaju suvremene načine osposobljavanja koristeći se novim i primjerenim metodologijama i resursima za osposobljavanje. Partnerske organizacije ispituju proizvode kao što su kurikulumi, priručnici za voditelje osposobljavanja, alati za odrasle polaznike, a vrednuju ih relevantni dionici. Ciljana aktivnost širenja preduvjet je za učinak ne samo na kompetencije odraslih polaznika, već i na lokalnoj/regionalnoj razini, gdje se u okviru projekta skupinama u nepovoljnom položaju mogu ponuditi prilagođene prilike za učenje koje će im omogućiti integraciju u lokalno društvo.

PRIZNAVANJE I VREDNOVANJE ISHODA UČENJA

Partnerske organizacije mogu znatno pridonijeti procesu vrednovanja neformalnog i informalnog učenja. S obzirom na različite situacije kod partnera te razmjenu ideja i iskustava strateško partnerstvo može analizirati trenutačno stanje i predložiti preporuke za vrednovanje u svojim zemljama.

PROFESIONALNI RAZVOJ I PROFESIONALIZACIJA U RADU S MLADIMA

Na temelju prioriteta Strategije EU-a za mlade skupina iskusnih osoba koje rade s mladima uspostavlja strateško partnerstvo s osobama odgovornima za rad s mladima na institucionalnoj razini, skupinama mladih za strateško promišljanje, obrazovnim ustanovama specijaliziranima za rad s mladima i istraživačima kako bi izradili niz referentnih dokumenata za potporu osobama koje rade s mladima u njihovim aktivnostima rada na psihičkom zdravlju mladih. U okviru projekta svi se partneri nalaze kako bi odredili i analizirali ključne pojmove kao osnovu za svoje istraživanje. Organiziraju seminare sa stručnjacima, sastanke i studijske posjete kako bi dokumentirali svoj rad te spojili mlade i osobe koje rade s mladima s iskustvom u području psihičkog zdravlja radi razmjene dobre prakse i ideja, s krajnjim ciljem da nakon završetka projekta objave knjigu koju će podijeliti s djelatnicima u tom području.

JAČANJE SPOSOBNOSTI U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA

1. POJAŠNJENJA OPSEGA BESPOVRATNIH SREDSTAVA EU-A

TROŠKOVI OSOBLJA

Podnositelj će procijeniti radno opterećenje osoblja na temelju predmetne kategorije osoblja i broja dana rada na projektu, u odnosu na aktivnosti, plan rada i predviđene izlazne vrijednosti i rezultate. Radni dani mogu uključivati vikende, blagdane i praznike. Za potrebe procjene proračuna, radni dani po osobi neće prelaziti 20 dana u mjesecu ili 240 dana godišnje. Ova je procjena proračuna rezultat primjene doprinosa jediničnim troškovima programa Erasmus+ za osoblje. Neovisno je o stvarnim načinima naknada koje će biti definirane u partnerskim sporazumima i koje će primjenjivati korisnici.

Profil osoblja uključenog u projekte jačanja sposobnosti dijeli se u četiri kategorije:

- **Voditelji (kategorija osoblja br. 1.)** (uključujući zakonodavce, dužnosnike i čelnike) izvršavaju rukovoditeljske dužnosti koje se odnose na upravljanje aktivnostima i koordinaciju aktivnosti u projektu.
- **Istraživači, učitelji i pružatelji osposobljavanja (RTT) (kategorija osoblja br. 2.)**obično izvršavaju akademske aktivnosti povezane s razvojem kurikuluma/programa osposobljavanja, razvojem i prilagodbom materijala za poučavanje/osposobljavanje, pripremom i poučavanjem u okviru tečajeva ili programa osposobljavanja.
- **Tehničko osoblje (kategorija osoblja br. 3**) (uključujući tehničare i stručne suradnike) izvršava tehničke zadaće kao što je računovodstvo, knjigovodstvo i prijevod. Vanjske usluge prijevoda i vanjski tečajevi jezika koje pružaju podugovaratelji koji nisu članovi konzorcija trebalo bi klasificirati kao „troškove podugovaranja".
- **Administrativno osoblje (kategorija osoblja br. 4)** (uključujući uredske službenike i djelatnike službe za korisnike) izvršava administrativne zadaće kao što su tajnički poslovi.

Stvarne načine isplate naknada osoblju koje sudjeluje u projektu definiraju zajedno organizacije sudionice, potvrđuju voditelji odgovorni za zapošljavanje i oni čine dio partnerskog sporazuma koji se potpisuje među partnerima na početku projekta.

PUTNI TROŠKOVI – OSOBLJE

Sve kategorije osoblja (npr. voditelji, RTT; tehničko i administrativno osoblje) koje imaju formalni ugovor s ustanovama korisnicama koje sudjeluju u projektu mogu dobiti financijsku potporu za putne troškove i dnevnice ako je to izravno dužno za ostvarivanje ciljeva projekta.

Putovanje je potrebno za sljedeće aktivnosti:

- zadaće poučavanja/osposobljavanja;
- osposobljavanje i usavršavanje (samo za osoblje iz partnerskih država);
- ažuriranje programa i studija;
- praksa u poduzećima, industrijama i ustanovama (samo za osoblje iz partnerskih država);
- sastanci povezani s upravljanjem projektima (npr. za upravljanje, koordinaciju, planiranje, nadzor i aktivnosti kontrole kvalitete);
- radionice i posjeti za potrebe širenja rezultata.

Trajanje putovanja ne smije prelaziti najviše tri mjeseca.

PUTNI TROŠKOVI – STUDENTI

Studenti (kratkog ciklusa, prvog ciklusa (prvostupanjska razina ili ekvivalent), drugog ciklusa (diplomska razina ili ekvivalent) i trećeg doktorskog ciklusa) koji su upisani u jednu od ustanova korisnica imaju pravo na financijsku potporu za troškove putovanja i dnevnice ako se time podupire ostvarenje ciljeva projekta. Putovanja studenata moraju se odvijati u organizaciji sudionici ili u nekoj drugoj organizaciji pod nadzorom organizacije sudionice.

Putovanja moraju biti usmjerena uglavnom na studente iz partnerske države i namijenjena za sljedeće aktivnosti:

Aktivnost	Trajanje
▪ Razdoblja studiranja u ustanovi partnerske države; ▪ Razdoblja studiranja u ustanovi države sudionice u Programu (samo za studente iz partnerskih država) ▪ Sudjelovanje u intenzivnim tečajevima koji su organizirani u ustanovama država sudionica u Programu ili partnerskih država ▪ Stručna praksa u poduzećima, industrijama ili ustanovama u partnerskoj državi ▪ Stručna praksa u poduzećima, industrijama ili ustanovama u državi sudionici u Programu (samo studenti iz partnerskih država).	**Najmanje 2 tjedna – najviše 3 mjeseca**
▪ Sudjelovanje u kratkoročnim aktivnostima povezanima s upravljanjem projektom (upravljački odbori, koordinacijski sastanci, aktivnosti kontrole kvalitete itd.).	**Najviše 1 tjedan**

Ako student planira izvršavati aktivnosti koje nisu prethodno opisane, potrebno je prethodno odobrenje Izvršne agencije.

OPREMA

Bespovratna sredstva EU-a mogu se koristiti za pružanje potpore kupnji opreme. Samo kupnja opreme koja je izravno važna za ostvarivanje ciljeva projekta može se smatrati prihvatljivim rashodima. To može uključivati, na primjer,

- e-knjige i časopise,
- faksove,
- strojeve za fotokopiranje,
- računala i opremu (uključujući prijenosna računala i tablete),
- softver,
- strojeve i opremu za potrebe poučavanja,
- laboratorijsku opremu (nastavni materijali),
- projektore (oprema) i video prezentacije (softver),
- televizore,
- postavljanje komunikacijskih linija za internetske veze,
- pristup bazama podataka (knjižnice i elektroničke knjižnice izvan partnerstva) i oblake,
- održavanje opreme,
- osiguranje,
- troškove prijevoza i postavljanja.

Oprema je potrebna isključivo za ustanove visokog obrazovanja u partnerskoj državi koje sudjeluju u partnerstvu i tamo mora biti čim prije postavljena. Oprema se mora unijeti u inventar ustanove u kojoj je postavljena. Ustanova je jedini vlasnik opreme.

- Oprema mora biti od ključne važnosti za ciljeve projekta i stoga se mora kupiti na početku provedbe projekta i po mogućnosti najkasnije 4 mjeseca prije kraja projekta.
- Oprema se ni u kojem slučaju ne može kupovati za organizaciju/ustanovu države sudionice u Programu ili za ustanove u partnerskim državama koje nisu ustanove visokog obrazovanja.
- Najam opreme može se smatrati prihvatljivim, ali samo u iznimnim i opravdanim okolnostima i pod uvjetom da se ne nastavlja nakon isteka ugovora o bespovratnim sredstvima.
- S obzirom na posebnu prirodu mjere jačanja sposobnosti u okviru programa Erasmus+, uzima se u obzir ukupna kupovna cijena opreme, a ne amortizacija.

U slučaju kupnje opreme u vrijednosti većoj od 25 000 EUR i manjoj od 134 000 EUR, korisnici moraju pribaviti ponude od barem tri dobavljača i zadržati onu u kojoj se nudi najbolja vrijednost za novac, poštujući načela transparentnosti i jednakog postupanja prema mogućim ugovarateljima i pazeći na izbjegavanje sukoba interesa. Za nabavu opreme u vrijednosti većoj od 134 000 EUR primjenjuje se nacionalno zakonodavstvo. Korisnici ne mogu podijeliti kupnju opreme na manje ugovore ispod praga.

Podnositelji moraju biti svjesni činjenice da je nabava i dostava opreme ustanovama u partnerskim državama često složeni postupak koji treba uzeti u obzir u fazi planiranja.

PODUGOVARANJE

odugovaranje je ograničeno na posebne, vremenski ograničene zadaće u okviru projekta koje ne mogu izvršiti sami članovi konzorcija. Podugovaranje se vrši s neovisnim stručnjacima.

Podugovaranje vanjskim tijelima trebalo bi biti provedeno samo povremeno. Posebne sposobnosti i stručnosti potrebne za ostvarenje ciljeva projekta potrebno je naći u konzorciju i one bi trebale određivati njegov sastav. Podugovaranje za zadaće upravljanja projektom nije dopušteno.

U načelu je moguće podugovarati obavljanje sljedećih aktivnosti (pod uvjetom da ih ne obavlja osoblje korisnika):

- aktivnosti evaluacije i revizije
- informatički tečajevi
- jezični tečajevi
- aktivnosti tiskanja, publikacija i širenja
- usluge prijevoda
- izrada i održavanje web-mjesta.

U prijedlogu projekta moraju biti navedene aktivnosti koje će se podugovarati (na temelju popratnih dokumenata, zajedno s jasnim razlozima zašto korisnici ne mogu izvršavati zadaću) i procijenjeni iznos unesen u proračun. Za podugovaranje koje nije predviđeno u proračunu bit će potrebno prethodno odobrenje agencije za vrijeme provedbe projekta.

U slučaju podugovaranja u vrijednosti iznad 25 000 EUR i manjoj od 134 000 EUR, korisnici moraju pribaviti ponude od barem tri dobavljača i zadržati onu u kojoj se nudi najbolja vrijednost za novac, poštujući načela transparentnosti i jednakog postupanja prema mogućim ugovarateljima i pazeći na izbjegavanje sukoba interesa. Za nabavu opreme u vrijednosti većoj od 134 000 EUR primjenjuje se nacionalno zakonodavstvo. Korisnici ne mogu podijeliti kupnju opreme na manje ugovore ispod praga.

Podugovaranje se mora temeljiti na ugovoru u kojem moraju biti opisane posebne zadaće koje se izvršavaju za vrijeme njegovog trajanja. U ugovoru mora biti naveden datum, broj projekta i potpis obje stranke.

Članovi osoblja sukorisnika ne smiju biti podugovarači u projektu.

Stvarni troškovi putovanja i troškovi boravka povezani s pružateljima podugovorenih usluga moraju biti prijavljeni u okviru proračunskog naslova za podugovaranje i moraju biti opravdani i dokumentirani.

2. FINANCIJSKO IZVJEŠĆIVANJE I KONAČNI IZRAČUN BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Predviđeni proračun za svaki projekt naveden je u ugovoru o bespovratnim sredstvima i mora se koristiti u skladu s uključenim odredbama. Predviđena sredstva za projekt u proračunu mogu se povećati prijenosom s druge proračunske stavke do najviše 10 % bez odobrenja, čak i ako uvećani iznos prelazi gornji prag za osoblje, opremu i podugovaranje.

Zahtjevi za povećanje proračunske stavke za više do 10 % podnose se Agenciji u pisanom obliku i na temelju njih se izmjenjuje proračun. Ako se povećanjem prelazi najveći dopušteni iznos za osoblje, opremu ili podugovaranje, zahtjev neće biti prihvaćen.

Izvršna agencija zatražiti će u fazi izvješćivanja od partnera da dostave informacije o sufinanciranju dostavljene u statističke svrhe.

TROŠKOVI OSOBLJA

Za potrebe financijske ocjene i/ili revizije, korisnici će morati moći opravdati/dokazati

- sljedeće: postojanje formalnog ugovornog odnosa između poslodavca i zaposlenika;
- prijavljena radna opterećenja mogu se utvrditi i provjeriti. Potrebni su dokazi za izvršeni posao i vrijeme provedeno radeći na projektu (npr. evidencija sudionika, opipljive izlazne vrijednosti/proizvodi, obavezna evidencija radnog vremena);
- neće se tražiti opravdanje za dokazivanje razine troškova.

U fazi financijskog izvješćivanja uz izvješća o projektu mora biti priložena uredno ispunjena evidencija za svakog člana osoblja uključenog u projekt, a koordinator je mora zadržati kao popratnu dokumentaciju. Evidenciju mora potpisati predmetna osoba, a zatim potpisati i pečatirati odgovorna osoba (npr. dekan) u ustanovi u koju je ta osoba inače uključena. Za osoblje koje obavlja različite kategorije zadaća potrebno je potpisati zasebnu evidenciju za svaku vrstu aktivnosti.

Osim toga, uz evidenciju mora biti priložena i evidencija radnih sati. u kojoj mora biti navedeno:

- datum pružene usluge;
- broj odrađenih sati na te datume;
- izvršene zadaće (kratak opis) u odnosu na plan aktivnosti.

Evidencije radnog vremena moraju potpisati predmetna osoba u odgovorna osoba u ustanovi u kojoj je ta osoba zaposlena. Prateće dokumente ne treba slati sa završnim izvješćem na kraju projekta. Evidencije osoblja (zajedno s evidencijama radnog vremena) trebale bi se čuvati zajedno s izvješćima.

U ovoj fazi Izvršna agencija provjerava prihvatljivost provedenih aktivnosti na temelju izvješća koje šalje koordinator (vidjeti Prilog Ugovoru o bespovratnim sredstvima – Završno izvješće). Ako postoje sumnje, Agencija može zatražiti da joj se dostave prateći dokumenti.

Ponovno se izračunava stvarni doprinos EU-a za cijeli projekt na temelju pristupa jediničnih troškova i s obzirom na stvarno zaposlene ljudske resurse. Doprinos EU-a za troškove osoblja ne smije prelaziti 110 % ukupnog iznosa navedenog u ugovoru o bespovratnim sredstvima i njegovim izmjenama.

PUTNI TROŠKOVI I DNEVNICE

Za potrebe financijske ocjene i/ili revizije, korisnici će morati moći opravdati/dokazati sljedeće:

- putovanja su izravno povezana s posebnim i jasno utvrđenim aktivnostima povezanima s projektom.
- putovanja su se stvarno održala (karta ulaska u zrakoplov, hotelski računi, evidencija polaznika itd.). Neće se tražiti opravdanje stvarnih troškova putovanja i troškova dnevnica.

U fazi financijskog izvješćivanja za svako putovanje mora biti priloženo Izvješće o pojedinačnoj mobilnosti koje koordinator mora zadržati kao prateći dokument. Prateći dokumenti moraju biti priloženi uz svako izvješće o mobilnosti kao dokaz da je putovanje stvarno održano (npr. karte za putovanje, karte za ulazak u zrakoplov, računi, evidencija polaznika itd.). Neće biti nužno dokazati stvarni trošak putovanja.

Prateće dokumente **ne treba slati** sa završnim izvješćem na kraju projekta. Međutim, Izvješće o pojedinačnoj mobilnosti potrebno je zadržati u evidenciji projekta.

U ovoj fazi Izvršna agencija provjerava prihvatljivost provedenih aktivnosti na temelju izvješća koje šalje koordinator (vidjeti Prilog Ugovoru o bespovratnim sredstvima – Završno izvješće). Ako postoje sumnje, Agencija može zatražiti da joj se dostave prateći dokumenti.

Ponovno se izračunava stvarni doprinos EU-a za cijeli projekt na temelju pristupa jediničnih troškova i s obzirom na stvarno zaposlene ljudske resurse. Doprinos EU-a za putne troškove i troškove boravka ne smije prelaziti 110 % ukupnog iznosa navedenog u ugovoru o bespovratnim sredstvima i njegovim izmjenama.

OPREMA

Za potrebe financijske ocjene i/ili revizije, korisnici će morati moći opravdati/dokazati sljedeće:

- prijavljene troškove moguće je utvrditi i provjeriti, posebno zato što su uneseni u korisnikov računovodstveni sustav.
- oprema je upisana u inventar predmetne ustanove.

Prateće dokumente ne treba slati zajedno s financijskim izvješćem. Međutim, sljedeće je dokumente potrebno čuvati u evidenciji projekta:

- Račune za svu kupljenu opremu (narudžbenice, pro-forma računi, ponude ili procjene ne smatraju se dokazima za izdatke).
- Ako je premašen prag od 25 000 EUR, dokumentaciju od natječajnim postupcima. U tom slučaju korisnici ne smiju dijeliti kupnju opreme na manje ugovore s nižim pojedinačnim iznosima.

U fazi financijskog izvješćivanja Izvršna agencija vodi računa o troškovima na temelju financijskih izvješća (popis izdataka) koje šalje koordinator (vidjeti Prilog Ugovoru o bespovratnim sredstvima – Završno izvješće). Osoblje Izvršne agencije detaljno pregledava te popise radi provjere prihvatljivosti izdataka. Ako postoje sumnje, Agencija može zatražiti da joj se dostave prateći dokument.

Međutim, imajte na umu da kada ukupna vrijednost računa iznosi više od 25 000 EUR, zajedno s financijskim izvješćem potrebno je poslati preslike (ne izvornike) računa i ponude kao prateće dokumente. U ovoj fazi prihvatljivi troškovi opreme ne smiju prelaziti 110 % ukupnog iznosa navedenog u ugovoru o bespovratnim sredstvima i njegovim izmjenama.

PODUGOVARANJE

Za potrebe financijske ocjene i/ili revizije, korisnici će morati moći opravdati/dokazati sljedeće:

- postojanje formalnog ugovora
- prijavljene troškove moguće je utvrditi i provjeriti, posebno zato što su uneseni u korisnikov računovodstveni sustav.

Prateće dokumente **ne treba slati** zajedno s financijskim izvješćem. Međutim, sljedeće je dokumente potrebno čuvati u evidenciji projekta:

- račune, ugovore o podugovaranju i bankovna izvješća;
- za putovanja pružatelja podugovorenih usluga, pojedinačna izvješća o putovanju (prilog), zajedno sa svim primjercima putnih karata, karata ulaska u zrakoplov, računa i priznanica odnosno, za putovanje automobilom, primjerak internih pravila o stopi povrata po kilometru. Svrha prateće dokumentacije jest dokazati stvarni trošak putovanja i činjenicu da je do putovanja zaista došlo;
- ako je premašen prag od 25 000 EUR, dokumentaciju od natječajnim postupcima. U tom slučaju korisnici ne smiju dijeliti kupnju opreme na manje ugovore s nižim pojedinačnim iznosima.

U fazi financijskog izvješćivanja Izvršna agencija vodi računa o troškovima na temelju financijskih izvješća (popis izdataka) koje šalje koordinator (vidjeti Prilog Ugovoru o bespovratnim sredstvima – Završno izvješće). Osoblje Izvršne agencije detaljno pregledava te popise radi provjere prihvatljivosti izdataka. Ako postoje sumnje, Agencija može zatražiti da joj se dostave prateći dokument.

Međutim, imajte na umu da kada ukupna vrijednost računa iznosi više od 25 000 EUR, zajedno s financijskim izvješćem potrebno je poslati preslike (ne izvornike) računa i ponude kao prateće dokumente. U ovoj fazi prihvatljivi troškovi podugovaranja ne smiju premašiti 110 % ukupnog iznosa navedenog u ugovoru o bespovratnim sredstvima i njegovim izmjenama.

KONAČNI IZNOS BESPOVRATNIH SREDSTAVA

U fazi izvješćivanja, na kraju projekta, izračunava se stvarni doprinos EU-a globalno za cijeli project koristeći jedinični trošak (za plaće, putne troškove i dnevnice) i stvarne troškove (za opremu I podugovaranje) na temelju stvarnih izvršenih aktivnosti. Doprinos EU-a za različite proračunske stavke ne smije premašiti 110 % ukupnog iznosa navedenog u ugovoru o bespovratnim sredstvima I njegovim izmjenama.

3. OSTALA VAŽNA PRAVILA I PREPORUKE

SPORAZUM O PARTNERSTVU

Partneri moraju dogovoriti pojedinosti provedbe projekta te ih formalizirati u sporazumu o partnerstvu koji se potpisuje na početku provedbe projekta.

Kopija sporazuma o partnerstvu mora se dostaviti Izvršnoj agenciji u roku od šest mjeseci od potpisivanja ugovora o bespovratnim sredstvima.

Sporazum o partnerstvu mora obuhvaćati razne financijske, tehničke i pravne aspekte provedbe projekta, uključujući:

- ulogu i odgovornosti partnera;
- proračunska pitanja (sufinanciranje, raščlamba proračuna po aktivnostima i partnerima, načini prijenosa sredstava itd.);
- politiku naknade za osoblje;
- načine nadoknade putnih troškova i dnevnica;
- mehanizme izvješćivanja;
- mehanizme za upravljanje sukobima itd.

SASTAV I IZMJENE ORGANIZACIJA SUDIONICA

Svaku predloženu izmjenu korisnika projekta potrebno je najaviti i ona je podložna prethodnom odobrenju Izvršne agencije. Različite izmjene partnerstva u okviru projekta podliježu sljedećim zahtjevima:

- U slučaju dodavanja korisnika potrebna je punomoć koju su potpisali koordinator i dodatni novi korisnik te pisma o prihvaćanju od svih drugih su-korisnika koja je potpisao zakonski zastupnik. Njih je potrebno poslati koordinatoru zajedno sa zahtjevom.

- Za povlačenje korisnika potrebno je pisano objašnjenje koordinatora i pismo o povlačenju korisnika koji zahtijeva povlačenje koje je potpisao njegov zakonski zastupnik. Ako minimalni zahtjevi za partnerstvo više nisu ispunjeni, Agencija za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu zadržava pravo odlučiti o nastavku sporazuma.
- Za promjene osobe za kontakt za koordinatora potrebna je pisana potvrda nove osobe za kontakt, zakonskog zastupnika i prethodne osobe za kontakt iz koordinatora.

NEPRIHVATLJIVI TROŠKOVI

Uz neprihvatljive troškove navedene u dijelu C, sljedeći se troškovi ne smatraju prihvatljivim troškovima za projekte jačanja sposobnosti:

- oprema kao što je: namještaj, motorna vozila bilo koje vrste, oprema za potrebe istraživanja i razvoja, telefoni, mobilni telefoni, alarmni sustavi i sustavi protiv krađe;
- troškovi prostora (kupnja, grijanje, održavanje, popravci itd.);
- troškovi kupnje nekretnina;
- amortizacijski troškovi.

OBVEZNA VANJSKA REVIZIJA (POTVRDA O REVIZIJI)

Izvješće o vanjskoj reviziji (vrsta revizije II) financijskog izvješća mjere i izvješća na kojima se ono temelji šalju se zajedno sa završnim izvješćem i traženim pratećim dokumentima.

Svrha je revizije pružiti razumno osiguranje Izvršnoj agenciji da su troškovi i primici prijavljeni u završnom financijskom izvješću u skladu s pravnim i financijskim odredbama ugovora o bespovratnim sredstvima.

Svaki korisnik može izabrati kvalificiranog vanjskog revizora, uključujući svog zakonskog vanjskog revizora, pod uvjetom da su istovremeno ispunjeni sljedeći zahtjevi:

- vanjski revizor mora biti neovisan o korisniku;
- vanjski revizor mora biti kvalificiran za provođenje zakonskih revizija dokumenata u skladu s nacionalnim zakonodavstvom kojim se provodi Direktiva o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvješća ili bilo koji propis Unije kojim se zamjenjuje ta Direktiva.

Korisnik sa sjedištem u trećoj zemlji mora poštovati mjerodavne nacionalne propise iz područja revizije.

PRATEĆA DOKUMENTACIJA

Kada je to potrebno, treba poslati čitljive preslike (ne izvornike) prateće dokumentacije. Ako postoje sumnje, Agencija može zatražiti da joj se dostave prateći dokument.

Dostavljanje tražene prateće dokumentacije sastavni je dio obveza iz sporazuma i u slučaju da jedan ili više dokumenata nisu dostavljeni, moguće je uskratiti povrat odgovarajućih izdataka.

Preslike ugovora o podugovaranju i računa koji prelaze 25 000 EUR potrebno je slati zajedno sa završnim izvješćem.

Za kupnju opreme i usluga u iznosu koji premašuje 25 000 EUR potrebno je dostaviti tri ponude dobavljača bez obzira na proračunsku stavku.

PRILOG II. – ŠIRENJE I ISKORIŠTAVANJE REZULTATA

Praktični vodič za korisnike

UVOD

Aktivnosti za širenje i iskorištavanje rezultata način su pokazivanja rada u okviru projekta Erasmus+. Razmjenom rezultata, stečenih znanja, ishoda i nalaza i s organizacijama koje nisu organizacije sudionice omogućit će se široj zajednici da ima korist od aktivnosti koje su se financirale iz sredstava EU-a te će se promovirati trud koji je organizacija uložila u ostvarivanje cilja programa Erasmus+, čime se temeljna važnost pripisuje vezi između programa i politika. Prema tome, svaki od projekata koji se podupiru u okviru programa korak je prema ostvarenju općih ciljeva utvrđenih u programu za poboljšanje i modernizaciju sustava obrazovanja i osposobljavanja te sustava za mlade.

Aktivnosti širenja razlikovat će se među projektima i važno je razmotriti kakve aktivnosti širenja odgovaraju svakoj od organizacija sudionica. Partneri u manjim projektima trebali bi provoditi širenje i iskorištavanje primjereno razini njihove aktivnosti. Aktivnosti širenja za projekt mobilnosti zasnivaju se na drugačijim zahtjevima od zahtjeva za projekt partnerstva. Opseg aktivnosti širenja i iskorištavanja povećavat će se s povećanjem veličine i strateške važnosti projekta. Od podnositelja zahtjeva tražit će se da prilikom prijave objasne svoje namjere/planove za aktivnosti širenja i iskorištavanja te da ih provedu ako projekt bude prihvaćen.

- **U odjeljku 1.** definirani su određeni ključni pojmovi i objašnjeno je što se može ostvariti širenjem i iskorištavanjem rezultata te kako će se tim aktivnostima pridonijeti ukupnim ciljevima projekta.
- **U odjeljku 2.** navedeni su zahtjevi za korisnike programa Erasmus+ u pogledu širenja i iskorištavanja rezultata.

1. ŠIRENJE I ISKORIŠTAVANJE REZULTATA PROJEKTA: ŠTO, ZAŠTO, TKO, KADA, GDJE I KAKO

ŠTOZNAČE POJMOVI ŠIRENJE I ISKORIŠTAVANJE?

Širenje je planirani proces pružanja informacija ključnim dionicima o rezultatima programa i inicijativa. Provodi se kad rezultati programa i inicijativa postanu dostupni. U pogledu programa Erasmus+ to znači širenje vijesti o uspjesima i ishodima projekta što je šire moguće. Prenošenjem vijesti o projektu utjecat će se na druge organizacije u budućnosti i pridonijeti poboljšanju profila organizacije koja provodi projekt. Kako bi se rezultati mogli učinkovito širiti, na početku provedbe projekta potrebno je utvrditi odgovarajući postupak. To bi trebalo obuhvaćati pitanja zašto, što, kako, kada, kome i gdje će se odvijati širenje rezultata, za vrijeme i nakon razdoblja financiranja.

Iskorištavanje je (a) planirani postupak prijenosa uspješnih rezultata programa i inicijativa odgovarajućim donositeljima odluka u reguliranim lokalnim, regionalnim, nacionalnim ili europskim sustavima s jedne strane i (b) planirani postupak uvjeravanja pojedinačnih krajnjih korisnika da donesu i/ili primijene rezultate programa i inicijativa s druge strane. U okviru programa Erasmus+ to znači iskorištavanje potencijala financiranih aktivnosti kako bi se rezultati mogli koristiti i nakon završetka projekta. Valja napomenuti da se projekt provodi u okviru međunarodnog programa koji je namijenjen cjeloživotnom učenju i podupiranju europskih politika u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. Rezultati se trebaju razviti na takav način da se mogu prilagoditi potrebama ostalih, prenijeti na nova područja, održavati nakon završetka razdoblja financiranja ili utjecati na buduću politiku i prakse.

Širenje i iskorištavanje stoga su zasebne, ali blisko povezane aktivnosti.

ŠTO SE PODRAZUMIJEVA POD „REZULTATIMA AKTIVNOSTI”?

Rezultati su postignuća europske aktivnosti ili europskog projekta kojemu su dodijeljena sredstva EU-a. Vrsta rezultata razlikovat će se ovisno o vrsti projekta. Rezultati se mogu klasificirati kao (a) proizvodi ili (b) ishodi:

- proizvod: materijalni proizvod koji se proizvodi u okviru pojedinačnog projekta i koji se može kvantificirati; proizvodi mogu biti oni proizvodi kojima se može pristupiti, primjerice kurikulumi, ispitivanja, izvješća, materijali, događanja ili internetske stranice
- ishod: nematerijalna dodana vrijednost postignuta ostvarivanjem ciljeva projekta.

Takva se dodana vrijednost uglavnom ne može kvantificirati, bez obzira obuhvaća li konkretna događanja i mjere, kao što su osposobljavanje, platforme, sadržaj ili metodologija za osposobljavanje, ili apstraktnije posljedice poput bolje osviještenosti, unaprjeđenih vještina, sposobnosti, znanja i iskustava koja su stekli sudionici, partneri ili drugi dionici uključeni u projekt.

ŠTO ZNAČE POJMOVI UČINAK I ODRŽIVOST?

Učinak je utjecaj koji provedena aktivnost i njezini rezultati imaju na ljude, prakse, organizacije i sustave. Planovima širenja i iskorištavanja rezultata može se povećati učinak aktivnosti koje se razvijaju kako bi utjecale na neposredne sudionike i partnere dugi niz godina. Da bi se projekt iskoristio u najvećoj mogućoj mjeri i ostvario najbolje rezultate, potrebno je uzeti u obzir i korist za druge dionike.

Održivost je sposobnost projekta da se nastavi koristiti svojim rezultatima nakon što završi razdoblje financiranja. U tom se slučaju rezultati projekta mogu dugoročno upotrebljavati i iskorištavati, možda komercijalizacijom, akreditacijom ili uključivanjem u redovno obrazovanje. Ne mogu biti održivi svi dijelovi ili rezultati projekta te širenje i iskorištavanje treba promatrati kao proces koji se nastavlja i nakon završetka projekta i u budućnosti.

KOJI SU CILJEVI ŠIRENJA I ISKORIŠTAVANJA?

Prvi cilj širenja i iskorištavanja je objaviti rezultate projekta. Drugi je cilj pridonijeti provedbi i oblikovanju nacionalnih i europskih politika i sustava. Korisnici bi trebali razviti vlastiti način za ostvarivanje tog cilja. Razvijanje ideja za širenje i iskorištavanje važno je za svaki projekt koji se financira u okviru programa Erasmus+. Međutim, vrsta i intenzitet aktivnosti iskorištavanja i širenja trebali bi biti razmjerni i prilagođeni posebnim potrebama i vrsti razvijenog projekta. To uključuje pitanje je li projekt usmjeren prema postupcima ili prema proizvodnji materijalnih rezultata; je li neovisan ili je dio veće inicijative; razvijaju li ga velike ili male organizacije sudionice itd. Organizacije sudionice trebale bi raspraviti o ciljevima aktivnosti/plana i odlučiti se za najbolje aktivnosti i pristupe te rasporediti zadaće među partnerima, uzimajući u obzir posebnosti projekta.

Za projekte strukturne suradnje kao što su strateška partnerstva, udruženja znanja, sport, suradnička partnerstva i projekti jačanja kapaciteta, kvalitetan plan širenja i iskorištavanja trebao bi sadržavati mjerljive i realistične ciljeve, detaljan raspored

provedbe i plan sredstava za aktivnosti koje će se provoditi. Uključivanjem ciljnih skupina u aktivnosti na najbolji će se način iskoristiti rezultati projekta. Važno je odrediti strategiju već na samom početku jer je to glavni način na koji će se poticati komunikacija s ciljnom publikom. Takav zahtjev nije predviđen za projekte mobilnosti. Međutim, pozivaju se organizatori projekta da obavijeste o ishodima učenja koje su ostvarili sudionici u takvim aktivnostima. Njima bi se trebali poticati sudionici da s drugima razmjenjuju ono što su naučili sudjelovanjem u aktivnosti mobilnosti. Dio programa koji se odnosi na širenje trebao bi poboljšati i kvalitetu programa poticanjem inovativnih projekata i razmjenom dobre prakse.

Komunikacija je širi pojam. Ona uključuje aktivnosti informiranja i promidžbe radi jačanja svijesti i poboljšanja vidljivosti aktivnosti projekta uz širenje i iskorištavanje rezultata projekta. Međutim, često je teško napraviti jasnu razliku između tih područja. Stoga planiranje općeg strateškog okvira koji obuhvaća oba područja može biti učinkovitiji način na koji će se najbolje iskoristiti dostupni resursi. Širenje i iskorištavanje rezultata trebalo bi činiti ključan dio komunikacijskih aktivnosti koje se odvijaju za vrijeme trajanja projekta.

ZAŠTO JE VAŽNO DIJELITI REZULTATE PROJEKTA? KOJE SU ŠIRE KORISTI?

Razvoj sveobuhvatnog plana za širenje i iskorištavanje bit će koristan za korisnika i njegove partnere. Osim što pridonose profilu organizacije, aktivnostima širenja i iskorištavanja često se mogu stvoriti nove prilike za širenje projekta i njegovih rezultata ili za razvoj novih partnerstava u budućnosti. Uspješno širenje i iskorištavanje može dovesti i do vanjskog priznavanja provedenih aktivnosti, na osnovi čega će one dobiti na važnosti. Razmjenom rezultata omogućit će se drugima da imaju korist od aktivnosti i iskustava programa Erasmus+. Rezultati projekta mogu služiti kao primjeri i nadahnuti druge pokazujući što je moguće ostvariti provedbom programa.

Širenjem i iskorištavanjem rezultata projekta može se utjecati na buduću politiku i praksu. Širenjem i iskorištavanjem rezultata aktivnosti koje su provodili korisnici podupirat će se opći cilj poboljšanja sustava Europske unije. Učinak programa Erasmus+ mjeri se ne samo kvalitetom projektnih rezultata nego i stupnjem do kojeg su ti rezultati poznati i u kojoj se mjeri koriste izvan projektnog partnerstva. Utjecajem na što više mogućih korisnika s pomoću učinkovitog širenja omogućit će se ostvarenje povrata na ulaganje.

Širenjem i iskorištavanjem rezultata projekta povećava se i svijest o prilikama koje nudi program i ističe se europska dodana vrijednost aktivnosti koje se podupiru u okviru programa Erasmus+. Time se može pridonijeti pozitivnoj percepciji javnosti i potaknuti sudjelovanje većeg broja sudionika u tom novom programu EU-a. Od ključne je važnosti uzeti u obzir ciljeve plana širenja i iskorištavanja. Oni bi trebali biti povezani s ciljevima projekta kako bi se osiguralo da su metode i pristupi koji se koriste primjereni za projekt Erasmus+ i njegove rezultate te za utvrđenu ciljanu publiku. Ciljevi širenja i iskorištavanja mogu biti sljedeći:

- jačanje svijesti
- širenje učinka
- uključivanje dionika i ciljnih skupina
- razmjena rješenja i umijeća
- utjecaj na politiku i praksu
- razvijanje novih partnerstava

ŠTO SE MOŽE ŠIRITI I ISKORIŠTAVATI?

Sljedeći je korak utvrditi **što** treba širiti i iskorištavati. Rezultati projekta mogu biti različite prirode i mogu se sastojati od konkretnih (opipljivih) rezultata te vještina i osobnih iskustava koje su stekli organizatori i sudionici u aktivnostima (neopipljivi rezultati).

Opipljivi rezultati mogu primjerice uključivati:

- pristup ili model za rješavanje problema
- praktičan alat ili proizvod, kao što su priručnici, kurikulum, alati e-učenja
- izvješća o istraživanju ili ispitivanja
- vodiči o dobroj praksi ili studije slučaja
- izvješća s vrednovanja
- potvrde o priznavanju
- bilteni ili informativni letci.

Kako bi se iskustva, strategije, procesi i sl. mogli bolje širiti, preporučuje se njihovo dokumentiranje.

Neopipljivi rezultati mogu uključivati, na primjer:

- znanje i iskustvo koje su stekli sudionici, učenici ili osoblje
- poboljšanje vještina ili postignuća
- bolju kulturnu svijest
- bolje jezične vještine.

Neopipljive rezultate često je teže mjeriti. Takve će se vrste rezultata moći lakše zabilježiti s pomoću razgovora, upitnika, testova, promatranja ili mehanizama samoprocjene.

TKO JE CILJNA PUBLIKA?

Od ključne je važnosti utvrditi ciljne skupine, na različitim geografskim razinama (lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj) i u korisnikovu području rada (kolege, suradnici, lokalna tijela vlasti, druge organizacije koje obavljaju iste vrste aktivnosti, mreže itd.). Aktivnosti i poruke potrebno je prilagoditi uzimajući u obzir publiku i ciljne skupine, na primjer:

- krajnje korisnike aktivnosti i proizvoda projekta
- zainteresirane strane, stručnjake ili praktičare u području i druge zainteresirane stranke
- donositelje odluka na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini
- novine i medije
- javnost.

Planovi projekta trebali bi biti dovoljno fleksibilni kako bi omogućili ciljnim skupinama i drugim dionicima da se uključe u različite faze projekta. Na taj će se način osigurati da se u okviru projekta vodi računa o njihovim potrebama. Njihovim sudjelovanjem istaknut će se i moguća vrijednost projekta te će se pomoći u širenju novosti drugim zainteresiranim stranama diljem Europe.

KAKO ŠIRITI I ISKORIŠTAVATI REZULTATE?

Kako bi se moglo doprijeti do što većeg broja ljudi, savjetuje se prevesti što više komunikacijskih materijala i proizvoda projekta na što više jezika. Preporučuje se obuhvatiti sve jezike partnerstva i engleski; troškove prijevoda moglo bi se uključiti u zahtjev za bespovratna sredstva ako je potrebno.

Postoje brojni raznovrsni načini za širenje i iskorištavanje rezultata. Dobrodošli su kreativnost nove ideje kako bi se projekti i rezultati programa Erasmus+ stvarno isticali. Korisnici bi se mogli koristiti:

- platformom programa Erasmus+ za rezultate projekta (vidjeti u nastavku)
- stranicama projekata ili organizacija
- sastancima i posjetima ključnim dionicima
- razgovorima o određenim temama, kao što su informativni sastanci, radionice, (*online*) seminari, tečajevi, izložbe, predstavljanja ili pregled kolega stručnjaka
- ciljanim pisanim materijalima, kao što su izvješća, članci u specijaliziranim novinama, bilteni, priopćenja za tisak, letci ili brošure
- audiovizualnim medijima i proizvodima kao što su radio, TV, YouTube, Flickr, videospotovi, podcastovi ili aplikacije
- društvenim medijima
- javnim događanjima
- brendiranjem i logotipima projekata
- postojećim ugovorima i mrežama.

U pogledu iskorištavanja važno je razmisliti o tome kako rezultati mogu utjecati na projekt, krajnje korisnike, suradnike ili donositelje politika. Mehanizmi iskorištavanja uključuju:

- pozitivne učinke na ugled organizacija
- sudionica povećanu svijest o temi, cilju ili području rada
- veću financijsku potporu drugih pomagača ili
- donatora veći utjecaj na politiku i praksu.

KADA BI SE AKTIVNOSTI ŠIRENJA I ISKORIŠTAVANJA TREBALE PROVODITI?

Širenje i iskorištavanje rezultata sastavni su dio projekta Erasmus+ dok god on traje: od početne ideje korisnika, za vrijeme provedbe projekta i čak nakon prestanka europskog financiranja.

Potrebno je odrediti raspored aktivnosti u suradnji s partnerima i rasporediti odgovarajuće financijske i druge resurse. Planom se:

- postiže dogovor o stvarnim ciljevima i rokovima s partnerima za praćenje napretka
- usklađuju aktivnosti širenja i iskorištavanja s ključnim fazama projekta
- omogućava dovoljna fleksibilnost kako bi se moglo odgovoriti na potrebe ciljne skupine i opće promjene u politici i praksi.

Primjeri aktivnosti u različitim fazama projekta su sljedeći:

PRIJE početka provedbe projekta

- izrada plana širenja i iskorištavanja
- definicija očekivanog učinka i proizvoda
- razmatranje o tome kako i kome će se širiti ishodi širenja i iskorištavanja.

TIJEKOM projekta

- obraćanje relevantnim medijima, npr. na lokalnoj ili regionalnoj razini
- provedba redovitih aktivnosti kao što su informativni sastanci, osposobljavanje, predstavljanje, pregled kolega stručnjaka
- ocjenjivanje učinka na ciljne skupine
- uključivanje drugih dionika radi prenošenja rezultata krajnjim korisnicima / novim područjima/politikama.

U FAZI PISANJA ZAVRŠNOG IZVJEŠĆA

- učitavanje konačnih rezultata projekta i ažuriranog opisa projekta na Platformu programa Erasmus+ za rezultate projekta.

NAKON projekta

- nastavak daljnjeg širenja (kako je prethodno opisano)
- razvoj ideja za buduću suradnju
- ocjenjivanje postignuća i učinka
- obraćanje relevantnim medijima
- obraćanje donositeljima politika, ako je potrebno
- suradnja s Europskom komisijom pružanjem korisnih ideja u pogledu širenja i iskorištavanja.

KAKO OCIJENITI USPJEH?

Ocjena učinka važan je dio postupka. Njome se ocjenjuju postignuća i stvaraju preporuke za buduća poboljšanja. Za mjerenje ostvarenog napretka u odnosu na postavljene ciljeve mogli bi se upotrebljavati pokazatelji. To su znakovi koji pomažu u mjerenju rezultata. Pokazatelji mogu biti kvantitativni u smislu brojeva i postotaka te kvalitativni u smislu kvalitete sudjelovanja i iskustva. Za mjerenje učinka mogu se koristiti upitnici, razgovori, opažanja i vrednovanje. Definiranje pokazatelja za različite aktivnosti projekta potrebno je predvidjeti na početku projekta i oni moraju biti dio općeg plana širenja.

Neki primjeri:

- činjenice i brojevi na stranicama organizatora projekta (najnovije informacije, posjeti, savjetovanja, upućivanja)
- brojevi sastanaka s ključnim dionicima
- broj sudionika uključenih u rasprave i informativne sastanke (radionice, seminari, pregled kolega stručnjaka); mjere praćenja
- proizvodnja i širenje proizvoda
- medijska pokrivenost (članci u specijaliziranim biltenima, priopćenja za tisak, razgovori itd.)
- vidljivost u društvenim medijima i privlačnost internetskih stranica
- sudjelovanje u javnim događanjima
- veze s postojećim mrežama i transnacionalnim partnerima prenošenje informacija i umijeća
- učinak na mjere politika na regionalnoj i nacionalnoj razini te na razini EU-a
- povratne informacije krajnjih korisnika, drugih dionika, suradnika, donositelja politika.

2. ZAHTJEVI U VEZI SA ŠIRENJEM I ISKORIŠTAVANJEM

OPĆI KVALITATIVNI ZAHTJEVI

Ovisno o mjeri, podnositelji zahtjeva za financiranje u okviru programa Erasmus+ moraju voditi računa o aktivnostima širenja i iskorištavanja u fazi podnošenja zahtjeva, za vrijeme provedbe aktivnosti i nakon završetka aktivnosti. U ovom se odjeljku daje pregled osnovnih zahtjeva propisanih u službenoj dokumentaciji programa Erasmus+.

Širenje i iskorištavanje jedan je od kriterija za dodjelu na temelju kojeg će se ocjenjivati zahtjev. Ovisno o vrsti projekta, on će imati različitu težinu prilikom ocjenjivanja zahtjeva.

- Za projekte mobilnosti u obrascu zahtjeva morat će biti naveden popis planiranih aktivnosti širenja i morat će biti utvrđene potencijalne ciljne skupine.
- Za projekte suradnje tražit će se detaljan i sveobuhvatan plan u kojem će biti opisani ciljevi, alati i ishodi koji će se dalje ocjenjivati. Iako u načelu jedan partner preuzima odgovornost za koordinaciju širenja i iskorištavanja cijelog projekta, odgovornost za provedbu trebali bi dijeliti svi partneri. Svaki će partner biti uključen u te aktivnosti ovisno o potrebama i ulogama u projektu.

Za sve će se vrste projekata u završnoj fazi tražiti izvješćivanje o provedenim aktivnostima radi širenja rezultata unutar i izvan organizacija sudionica.

VIDLJIVOST EUROPSKE UNIJE I PROGRAMA ERASMUS+

Korisnici su dužni na svim komunikacijskim i promotivnim materijalima uvijek koristiti simbol Europske unije (zastavu EU-a) te naziv Europske unije ispisati u cijelosti. Preferirana mogućnost komuniciranja o financiranju programa Erasmus+ sredstvima EU-a jest navođenjem teksta „Sufinancirano iz sredstava programa Erasmus+ Europske unije" uz simbol EU-a.

Primjeri navođenja financiranja iz sredstava EU-a i prijevodi teksta dostupni su na
http://eacea.ec.europa.eu/about-eacea/visual-identity_en

Oznaka „Erasmus+" ne prevodi se.

Smjernice za korisnike o uporabi simbola EU-a u kontekstu programa EU-a dostupni su na:
http://ec.europa.eu/dgs/communication/services/visual_identity/pdf/use-emblem_en.pdf

KORIŠTENJE PLATFORMOM PROGRAMA ERASMUS+ ZA REZULTATE PROJEKTA

Platforma programa Erasmus+ za rezultate projekta uspostavljena je kako bi ponudila sveobuhvatan pregled projekata koji se financiraju u okviru programa i naglasila primjere dobre prakse i priče o uspjehu. Na platformi su dostupni i proizvodi / rezultati / intelektualni proizvodi financiranih projekata.

Godišnji odabir primjera dobre prakse obavljaju sve nacionalne agencije i izvršne agencije. Glavna uprava za obrazovanje i kulturu na središnjoj razini među primjerima dobre prakse odabire priče o uspjehu.

Platforma programa Erasmus+ za rezultate projekta služi u različite svrhe:

- za transparentnost – jer pruža sveobuhvatan pregled svih projekata koji se financiraju u okviru programa (uključujući sažetke projekata, iznose financiranja, internetske poveznice itd.)
- za odgovornost – jer krajnjim korisnicima i praktičarima omogućuje pristup rezultatima projekta
- kao inspiracija – jer prikazuje dobru praksu i priče o uspjehu korisnika programa Erasmus+ koje se biraju svake godine na nacionalnoj i europskoj razini.

Za većinu projekata Erasmus+ od korisnika se traži da u fazi podnošenja zahtjeva prilože sažetak u kojem opisuju svoj projekt na engleskom jeziku.

Sažetak projekta posebno je važan jer se u njemu daje opis projekta za najširu javnost. Stoga ga je potrebno sastaviti jednostavnim jezikom i stilom kako bi samu bit projekta lako razumjeli i oni koji ne sudjeluju u njegovoj provedbi.

Sažetak bi trebao sadržavati sljedeće elemente: kontekst/pozadinu projekta, ciljeve projekta, broj i profil sudionika, opis aktivnosti, metodologiju koja će se koristiti za provedbu projekta, kratak opis predviđenih rezultata i učinaka, potencijalne dugoročne koristi.

Platforma programa Erasmus+ za rezultate projekata dostupna je na:
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/

PRILOG III. – POJMOVNIK

Osoba u pratnji

U skladu s općom definicijom koja se primjenjuje na sva područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih, osoba u pratnji je osoba koja prati sudionike – učenike, osoblje ili osobe koje rade s mladima – s posebnim potrebama (tj. s invaliditetom) tijekom aktivnosti mobilnosti radi osiguranja zaštite, pružanja potpore i dodatne pomoći. Osim toga, u slučaju:

- učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te volonterskih aktivnosti u okviru ključne aktivnosti 1
- kratkoročne ili dugoročne mobilnosti učenika i kombinirane mobilnosti mladih u okviru ključne aktivnosti 2
- susreta mladih s donositeljima odluka u okviru ključne aktivnosti 3 osoba u pratnji može biti i odrasla osoba koja prati jednog ili više učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, volontera s manje mogućnosti, učenika ili mladih osoba (posebno maloljetnike ili mlade koji su rijetko bili u inozemstvu) u inozemstvo radi osiguravanja zaštite i sigurnosti te njihovog učinkovitog učenja tijekom iskustva mobilnosti.

Akreditacija

Postupak kojim se osigurava da organizacije koje žele dobiti financijska sredstva u okviru aktivnosti programa Erasmus+ ispunjavaju niz kvalitativnih standarda ili preduvjeta koje je Europska komisija utvrdila za tu aktivnost. Ovisno o vrsti aktivnosti ili zemlji u kojoj se nalazi organizacija podnositeljica zahtjeva, akreditaciju obavlja izvršna agencija, nacionalna agencija ili resursni centar SALTO. Postupak akreditacije uspostavlja se za organizacije koje žele sudjelovati u projektima u području visokog obrazovanja (uključujući mobilnost) ili u aktivnostima mobilnosti u području povezanom s mladima.

Aktivnost (mjera)

Dio ili mjera programa Erasmus+. Primjeri su aktivnosti: strateška partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih, združeni diplomski studiji Erasmus Mundus, udruženja sektorskih vještina itd.

Aktivnost

Skup zadaća koje se provode kao dio projekta. Postoje različite vrste aktivnosti (aktivnosti mobilnosti, aktivnosti suradnje itd.). U okviru programa Jean Monnet aktivnost u ovom značenju istovjetna je aktivnosti u prethodnoj definiciji.

Obrazovanje odraslih

Sve vrste nestrukovnog obrazovanja odraslih, neovisno o tome jesu li formalne, neformalne ili informalne prirode (za trajno strukovno obrazovanje vidjeti pod „strukovno obrazovanje i osposobljavanje").

Organizacija za obrazovanje odraslih

Bilo koja javna ili privatna organizacija koja djeluje u području nestrukovnog obrazovanja odraslih.

Polaznik obrazovanja odraslih

Bilo koja osoba koja se nakon završetka ili prestanka početnog obrazovanja ili osposobljavanja vraća nekim oblicima nastavka učenja (formalno, neformalno ili informalno), osim učitelja / nastavnika / voditelja osposobljavanja u školama te strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

Posjet u svrhu planiranja aktivnosti

Posjet zemlji u kojoj se nalaze organizacija ili organizacije primateljice u svrhu planiranja aktivnosti uoči aktivnosti razmjene mladih ili volonterskih aktivnosti u okviru projekata mobilnosti za mlade i aktivnosti programa ErasmusPro u okviru projekata mobilnosti učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Svrha je posjeta u svrhu planiranja aktivnosti osigurati visoku kvalitetu aktivnosti olakšavanjem i pripremom administrativnih postupaka, stvaranjem povjerenja i razumijevanja te izgradnjom čvrstog partnerstva između uključenih organizacija. U slučaju projekata mobilnosti za mlade, mlade sudionike može se uključiti u posjet radi potpune integracije u planiranje projekta.

Pridruženi subjekt

Sljedeći subjekti mogu se smatrati pridruženim subjektima (u skladu s čl. 122. Financijske uredbe):

- pravni subjekti koji imaju pravnu ili financijsku vezu s korisnicima; ta veza nije ograničena na samu aktivnost (mjeru) niti je uspostavljena isključivo radi njezine provedbe
- nekoliko subjekata koji ispunjavaju uvjete za dodjelu bespovratnih sredstava i koji zajedno čine jedan subjekt koji se može smatrati jedinim korisnikom, uključujući situacije u kojima je subjekt osnovan isključivo u svrhu provedbe aktivnosti (mjere).

Pridruženi subjekti moraju ispunjavati kriterije prihvatljivosti i kriterije za neisključivanje te kriterije za odabir koji se primjenjuju na podnositelje zahtjeva ako je primjenjivo.

Podnositelj zahtjeva

Organizacija sudionica ili neformalna skupina koja predaje zahtjev za dodjelu bespovratnih sredstava. Podnositelji mogu podnositi zahtjev pojedinačno ili u ime ostalih organizacija koje sudjeluju u projektu. U potonjem slučaju podnositelj zahtjeva ima ulogu koordinatora.

Rok (za prijavu)

Datum do kojeg se zahtjev mora predati nacionalnoj ili izvršnoj agenciji kako bi se smatrao prihvatljivim.

Naukovanje (naučnik)

Programi naukovanja shvaćaju se kao oblici početnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u kojima se formalno kombinira i izmjenjuje osposobljavanje u poduzeću (razdoblja praktičnog radnog iskustva na radnome mjestu) s obrazovanjem u školama (razdoblja teoretskog/praktičnog obrazovanja u školi ili centru za osposobljavanje) I čiji uspješni završetak donosi kvalifikacije strukovnog obrazovanja I osposobljavanja koje su priznate na nacionalnoj razini.

Osnovne vještine

Pismenost, matematika, znanost i tehnologija; te vještine uključene su u ključne kompetencije.

Korisnik

Ako je projekt odabran, podnositelj zahtjeva postaje korisnik bespovratnih sredstava programa Erasmus+. Korisnik potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s nacionalnom agencijom ili izvršnom agencijom koja je odabrala projekt ili ga one obavješćuju o odabiru odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako je zahtjev podnesen u ime ostalih organizacija sudionica u projektu, partneri mogu postati sukorisnici bespovratnih sredstava.

Kombinirano učenje

Vrsta učenja koja uključuje kombinaciju načina. Često se odnosi na tečajeve u kojima se koristi kombinacija tradicionalnog osobnog poučavanja na radionicama ili seminarima i tehnika *online* nastave na daljinu (kao što su internet, televizija, konferencijski pozivi).

Poziv na podnošenje prijedloga

Poziv koji je objavila Komisija ili koji je objavljen u njezino ime za dostavljanje, u danom roku, prijedloga aktivnosti (mjere) koja je u skladu s ciljevima koji se nastoje ostvariti i koja ispunjava potrebne uvjete. Pozivi na podnošenje prijedloga objavljuju se u Službenom listu Europske unije (serija C) i/ili na relevantnim stranicama Komisije, nacionalne ili izvršne agencije.

Potvrda

U kontekstu programa Erasmus+, dokument koji se izdaje osobi koja je završila obrazovnu aktivnost u području obrazovanja, osposobljavanja I mladih, prema potrebi. Tim se dokumentom potvrđuje sudjelovanje u aktivnosti i, prema potrebi, ishodi učenja sudionika u aktivnosti.

Administrativna pogreška

Manja pogreška ili nenamjerni propust u dokumentu kojim se mijenja njegovo značenje, kao što je tipografska pogreška ili nenamjerno dodavanje ili ispuštanje riječi, fraze ili brojke.

Sufinanciranje

Načelo sufinanciranja podrazumijeva da dio troškova projekta koji podupire EU mora snositi korisnik ili se dio troškova mora pokriti vanjskim doprinosima koji nisu bespovratna sredstva EU-a.

Društvo

Pravne osobe osnovane u skladu s građanskim ili trgovačkim pravom, uključujući zadruge, i druge pravne osobe na koje se primjenjuje javno ili privatno pravo, osim onih koje su neprofitne.

Konzorcij

Dvije ili više organizacija sudionica koje zajednički pripremaju, provode I prate projekt ili aktivnost u okviru projekta. Konzorcij može biti nacionalni (tj. uključuje organizacije s poslovnim nastanom u istoj zemlji) ili međunarodni (uključuje organizacije sudionice iz različitih zemalja).

Koordinator / organizacija koordinatorica

Organizacija sudionica koja podnosi zahtjev za bespovratna sredstva programa Erasmus+ u ime konzorcija partnerskih organizacija.

Mobilnost u svrhu stjecanja kreditnih bodova

Ograničeno razdoblje studija ili stručne prakse u inozemstvu – u okviru tekućeg studija u matičnoj ustanovi – u svrhu stjecanja bodova. Nakon faze mobilnosti, studenti se vraćaju u matičnu ustanovu kako bi završili studij.

Bod

Skup ishoda učenja pojedinca koji su ocijenjeni te koji se mogu prikupljati radi stjecanja kvalifikacije ili prenositi u druge programe učenja ili kvalifikacije.

Mobilnost u svrhu stjecanja visokoobrazovne kvalifikacije

Razdoblje studija u inozemstvu radi stjecanja akademskog stupnja ili potvrde u odredišnoj zemlji ili zemljama.

Dopunska isprava o studiju

Prilog službenom dokumentu o kvalifikaciji čija je svrha pružiti detaljnije informacije o završenom studiju u dogovorenom, međunarodno priznatom formatu, odnosno dokument koji prati diplomu visokog učilišta i u kojem je prikazan standardizirani opis prirode, razine, konteksta, sadržaja i statusa studija koji je nositelj završio. Sastavljaju ga visoka učilišta u skladu sa standardima koje su utvrdili Europska komisija, Vijeće Europe i UNESCO. Dopunska isprava o studiju dio je Europassa (vidjeti u nastavku). U kontekstu međunarodnog združenog studija preporučuje se izdavanje „združene dopunske isprave o studiju" koja obuhvaća cijeli studijski program i koju potvrđuju sva sveučilišta koja dodjeljuju diplomu.

Dvostruki studij / višestruki studij

Studijski program koji nude najmanje dva (dvostruki) ili više (višestruki) visokih učilišta pri čemu student po završetku programa studija dobiva zasebnu potvrdu o stečenom akademskom stupnju od svake ustanove sudionice.

Dvojna karijera

Kombinacija treniranja vrhunskog sporta s općim obrazovanjem ili radom.

ECHE (Povelja Erasmus za visoko obrazovanje)

Akreditacija koju daje Europska komisija i na temelju koje su visoka učilišta iz zemalja sudionica programa prihvatljive za prijavljivanje I sudjelovanje u aktivnostima obrazovanja i suradnje u okviru programa Erasmus+. U Povelji su istaknuta temeljna načela koja ustanova mora poštovati prilikom organizacije i provedbe visokokvalitetne mobilnosti I suradnje te se u njoj navode uvjeti s kojima je ona suglasna kako bi osigurala visokokvalitetne usluge i postupke te pružila pouzdane I transparentne informacije.

ECTS (Europski sustav prijenosa I prikupljanja bodova)

Sustav za prikupljanje i prijenos bodova usmjeren na studente koji se temelji na transparentnosti postupaka učenja, poučavanja i vrednovanja. Njegov je cilj olakšati planiranje, izvođenje i vrednovanje studijskih programa i mobilnosti studenata priznavanjem kvalifikacija i razdoblja učenja. To je sustav koji pomaže u osmišljavanju, opisivanju i pružanju studijskih programa i dodjeli kvalifikacija visokog obrazovanja. Upotreba ECTS-a u kombinaciji s kvalifikacijskim okvirima koji se temelje na ishodima omogućava transparentnije studijske programe i kvalifikacije te olakšava priznavanje kvalifikacija.

ECVET (Europski sustav kredita za strukovno obrazovanje I osposobljavanje)

Sustav za olakšanje vrednovanja, priznavanja i prikupljanja stručnih vještina i znanja stečenih tijekom boravka u drugoj zemlji ili u različitim situacijama. Cilj je ECVET-a ostvariti bolju usklađenost između različitih sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje koji postoje diljem Europe i njihovih kvalifikacija. Njime bi se trebao stvoriti tehnički okvir za opis kvalifikacija u pogledu jedinica ishoda učenja te on uključuje postupke vrednovanja, prijenosa, prikupljanja i priznavanja.

Poduzeće

Svako poduzeće koje se bavi gospodarskom djelatnošću neovisno o veličini, pravnom obliku ili gospodarskom sektoru u kojem djeluje.

EQAVET (Europski referentni okvir za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju I osposobljavanju)

Referentni alat za donositelje politika koji se temelji na ciklusu kvalitete od četiri faze koji uključuje utvrđivanje ciljeva i planiranje, provedbu, vrednovanje i reviziju. Njime se poštuje neovisnost nacionalnih vlada i on predstavlja dobrovoljni sustav kojim će se koristiti javna i druga tijela uključena u osiguravanje kvalitete.

EQF (Europski kvalifikacijski okvir)

Zajednički europski referentni alat koji služi kao sredstvo za prevođenje između različitih sustava obrazovanja i osposobljavanja i njihovih razina. Cilj mu je poboljšati transparentnost, usporedivost i prenosivost kvalifikacija diljem Europe, promičući mobilnost radnika i učenika te olakšavajući njihovo cjeloživotno učenje, kako je utvrđeno u Preporuci 2008/C 111/01 Europskog parlamenta i Vijeća.

ESCO (višejezična klasifikacija europskih vještina, kompetencija, kvalifikacija I zanimanja)

U njemu se na 25 europskih jezika utvrđuju i kategoriziraju vještine i kompetencije, kvalifikacije i zanimanja koji su relevantni za tržište rada EU-a te obrazovanje i osposobljavanje. Sustav sadržava profile zanimanja i jasno prikazuje odnose između zanimanja, vještina, kompetencija i kvalifikacija. ESCO je razvijen u otvorenom IT formatu i svima je besplatno dostupan.

S poslovnim nastanom

Odnosi se na organizaciju ili tijelo koje ispunjava određene nacionalne uvjete (registracija, izjava, objava itd.) na temelju kojih nacionalno nadležno tijelo može formalno priznati tu organizaciju ili tijelo. U slučaju neformalne skupine mladih smatra se da zakoniti boravak njezina pravnog zastupnika ima istovjetne učinke za potrebe prihvatljivosti za bespovratna sredstva programa Erasmus+.

Europass

Europass je portfelj od pet različitih dokumenata i elektronička mapa za opise svih obrazovnih postignuća nositelja, službenih kvalifikacija, radnog iskustva, vještina i kompetencija koje je s vremenom stekao. Ti dokumenti uključuju: životopis Europass, dopunsku ispravu o studiju, dodatak potvrdi, putovnicu Europass za mobilnost i jezičnu putovnicu. Europass uključuje i Europsku putovnicu vještina, jednostavnu elektroničku mapu kako bi korisnik mogao lakše sastaviti osobni, modularni inventar svojih vještina i kvalifikacija. Cilj je Europassa olakšati mobilnost i povećati mogućnosti za zaposlenje i cjeloživotno učenje u Europi.

Europski razvojni plan

Za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, škole i organizacije za obrazovanje odraslih, dokument u kojem su navedene potrebe ustanove/organizacije u pogledu razvoja kvalitete i internacionalizacije te kako će se planiranim europskim aktivnostima zadovoljiti te potrebe. Europski razvojni plan dio je obrasca zahtjeva za škole i organizacije za obrazovanje odraslih koje se prijavljuju za mobilnost u svrhu učenja osoblja u okviru ključne aktivnosti 1.

Europska nevladina organizacija za mlade

Nevladina organizacija koja: 1) djeluje preko formalno priznate strukture koja se sastoji od a) europskog tijela/tajništva (podnositelj zahtjeva) koje barem godinu dana ima poslovni nastan u zemlji sudionici programa na dan podnošenja zahtjeva i b) nacionalnih organizacija/podružnica u organizacija za mlade najmanje dvanaest zemalja sudionica programa koje imaju zakonsku vezu s europskim tijelom/tajništvom; 2) aktivna je u području mladih i provodi aktivnosti kojima se podupire provedba područja djelovanja strategije EU-a za mlade; 3) uključuje mlade u upravljačku strukturu i vodstvo organizacije.

Viša sila

Nepredviđena iznimna situacija ili događaj izvan kontrole sudionika koji nisu uzrokovani njegovom pogreškom ili nemarom.

Amaterski sport

Organizirani sport koji na lokalnoj razini prakticiraju sportaši amateri te sport za sve.

Voditelj skupine

U projektima mobilnosti za mlade, voditelj skupine odrasla je osoba koja se pridružila mladima koji sudjeluju u programu razmjene mladih radi osiguranja učinkovitosti učenja (Youthpass), zaštite I sigurnosti.

Skupine mladih aktivnih u području rada s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacije mladih (isto neformalne skupine mladih)

Skupina od najmanje četvero mladih osoba koja nema pravnu osobnost prema primjenjivom nacionalnom pravu, uz uvjet da njihovi predstavnici mogu u njihovo ime preuzimati pravne obveze. Te skupine mladih mogu biti podnositelji zahtjeva i partneri u određenim aktivnostima (mjerama) programa Erasmus+. U svrhu Vodiču izjednačene s pravnim osobama (organizacijama, ustanovama itd.) te se smatraju organizacijama sudionicama programa Erasmus+ za aktivnost (mjeru) u kojoj mogu sudjelovati. Skupina mora biti sastavljena od najmanje četiri mlade osobe i njihova dob morala bi biti u skladu s ukupnom dobi mladih u programu (13 – 30). Iznimno i pod uvjetom da su svi mladi maloljetni, skupinu može zastupati odrasla osoba. Tako se skupini mladih (čiji su svi članovi maloljetni) omogućava da uz pomoć osobe koja radi s mladima / trenera podnese prijavu.

Visoko učilište

Sve vrste visokih učilišta koja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili praksom nude priznate diplome ili druge priznate kvalifikacije na tercijarnoj razini, bez obzira na naziv tog tijela, ili bilo koja ustanova koja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili praksom nudi strukovno obrazovanje ili osposobljavanje na tercijarnoj razini.

Program modernizacije visokog obrazovanja

Strategija Europske komisije kojom se pruža potpora reformama država članica i pridonosi ciljevima programa Europa 2020. u području visokog obrazovanja. Glavna područja reforme utvrđena u novom programu su sljedeća: povećati broj osoba s diplomom visokog obrazovanja, poboljšati kvalitetu i relevantnost osposobljavanja učitelja i istraživača, pružiti osobama s diplomom znanje i ključne prenosive kompetencije koje su im potrebne za uspjeh u visokokvalificiranim zanimanjima, pružiti više prilika studentima za stjecanje dodatnih vještina s pomoću studiranja ili osposobljavanja u inozemstvu i poticati prekograničnu suradnju radi ostvarivanja boljih rezultata u visokom obrazovanju, pojačati „trokut znanja" povezivanjem obrazovanja, istraživanja i poduzeća te stvoriti učinkovite mehanizme upravljanja i financiranja kojima se podupire izvrsnost

Neformalna skupina mladih

Vidjeti prethodnu definiciju za „skupine mladih aktivnih u području rada s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacije mladih".

Informalno učenje

Učenje koje proizlazi iz svakodnevnih aktivnosti povezanih s poslom, obitelji ili slobodnim vremenom i koje nije organizirano ili strukturirano u pogledu ciljeva, vremena ili podrške u učenju; iz učenikove perspektive može biti nenamjerno.

Međunarodno

U kontekstu programa Erasmus+ odnosi se na svaku aktivnost (mjeru) koja uključuje najmanje jednu zemlju sudionicu programa i najmanje jednu partnersku zemlju.

Praćenje rada (praktično radno iskustvo)

Kratak boravak u partnerskoj organizaciji u drugoj zemlji radi osposobljavanja promatranjem svakodnevnog rada zaposlenika u organizaciji primateljici, razmjenom dobre prakse, stjecanjem vještina i znanja i/ili izgradnjom dugoročnog partnerstva participativnim promatranjem.

Združena diploma

Jedinstvena potvrda o stečenom akademskom stupnju koja se dodjeljuje studentu po završetku združenog programa. Združenu diplomu moraju potpisati nadležna tijela dviju ili više ustanova sudionica te ona mora biti službeno priznata u zemljama u kojima se nalaze ustanove sudionice.

Združeni studiji

Studijski programi visokog obrazovanja (studij ili istraživanje) koje zajednički osmišljavaju, pružaju i u potpunosti priznaju dva visoka učilišta ili više njih. Združeni studiji mogu se provoditi na bilo kojoj razini visokog obrazovanja, tj. preddiplomskoj, diplomskoj ili doktorskoj. Združeni studiji mogu biti nacionalni (tj. ako su sva uključena sveučilišta iz iste zemlje) ili transnacionalni/međunarodni (tj. ako su među uključenim visokim učilištima zastupljene najmanje dvije različite zemlje).

Ključne kompetencije

Osnovni skup znanja, vještina i stavova koje svi pojedinci trebaju za osobno ispunjenje i razvoj, aktivno građanstvo, socijalnu uključenost i zapošljavanje, kako je opisano u Preporuci 2006/962/EZ Europskog
parlamenta i Vijeća.

Mobilnost u svrhuučenja

Fizičko preseljenje u zemlju koja nije zemlja boravišta radi studija, osposobljavanja ili neformalnog odnosno informalnog učenja; može biti riječ o stručnoj praksi, naukovanju, razmjeni mladih, volontiranju, poučavanju ili sudjelovanju u aktivnosti

profesionalnog razvoja te takva mobilnost može uključivati pripremne aktivnosti, kao što je osposobljavanje na jeziku zemlje domaćina, te aktivnosti slanja i primanja te prateće aktivnosti

Ishodi učenja

Izjave o onome što učenik zna, razumije i što može učiniti po završetku obrazovnog procesa, koje su definirane u pogledu znanja, vještina i kompetencija.

Cjeloživotno učenje

Sve opće obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, neformalno učenje i informalno učenje poduzeto tijekom cijelog života koje rezultira unapređenjem znanja, vještina i kompetencija ili sudjelovanjem u društvu u okviru osobne, građanske, kulturne, društvene perspektive i/ili perspektive povezane sa zapošljavanjem, uključujući pružanje usluga savjetovanja i usmjeravanja.

Mentorstvo

Mjere za osobnu potporu koje se pružaju volonterima uz mjere potpore povezane sa zadaćama. Glavna odgovorna osoba za mentorstvo je mentor, kojeg imenuje organizacija primateljica ili koordinatorica. Mentorstvo se sastoji od održavanja redovitih sastanaka na kojima se prati osobna dobrobit volontera u okviru i izvan organizacije primateljice. Mentorstvo je usmjereno prema volonteru kao pojedincu te se stoga sadržaj i učestalost sastanaka razlikuju ovisno o osobnim potrebama. Moguće teme sastanaka s mentorom: osobna dobrobit, dobrobit u timu, zadovoljstvo sa zadaćama, praktični aspekti itd.

Sporazum o mobilnosti/učenju

Sporazum između organizacije pošiljateljice i organizacije primateljice, te između osoba koje sudjeluju u programu, u kojem su utvrđeni ciljevi i sadržaj razdoblja mobilnosti kako bi se osigurali njegova relevantnost i kvaliteta. Organizacija primateljica može ga koristiti kao osnovu za priznavanje razdoblja provedenog u inozemstvu.

Mjesec

U kontekstu programa Erasmus+ i u svrhu izračuna bespovratnih sredstava mjesec iznosi 30 dana.

MOOC

Skraćenica za „masivni otvoreni internetski tečaj”, vrstu tečaja koji se u cijelosti izvodi na internetu, kojemu svi mogu besplatno pristupiti i za koji nisu potrebne kvalifikacije za upis niti postoje druga ograničenja te koji često imaju velik broj sudionika. Mogu uključivati osobne komponente, npr. poticanje lokalnih susreta sudionika, i formalno vrednovanje, ali uglavnom se upotrebljavaju vrednovanje kolega sudionika, samovrednovanje i automatsko ocjenjivanje. Postoje mnoge inačice MOOC- ova, npr. mogu biti usmjereni na posebne sektore, ciljne skupine (npr. usmjerenost na pojedinu struku, učitelje itd.) ili nastavne metode. MOOC- ovi koji se financiraju u okviru programa Erasmus+ moraju biti otvoreni za sve te sudjelovanje i potvrda ili značka o završetku moraju biti besplatni za sudionike. Treba napomenuti da se uvjet otvorenog pristupa obrazovnim sadržajima primjenjuje i na MOOC-ove i ostale potpune tečajeve.

Neformalno učenje

Učenje koje se odvija u okviru planiranih aktivnosti (u smislu ciljeva i vremena učenja) u kojima je prisutan neki oblik podrške u učenju, ali koje nije dio sustava formalnog obrazovanja i osposobljavanja.

Profil zanimanja

Skup vještina, kompetencija, znanja i kvalifikacija koje su obično relevantne za određeno zanimanje.

Studijski programi jednog ciklusa

Integrirani/dugoročni programi koji završavaju diplomom prve ili druge razine visokog obrazovanja i koji se u nekim zemljama još uvijek mogu lakše opisati trajanjem u godinama nego bodovima. U većini tih zemalja programi izvan prvog ciklusa bolonjskog programa su programi u području medicine, stomatologije, veterine, sestrinstva i primaljstva te u većini slučajeva obuhvaćaju – 8 % studentske populacije. Uobičajeno trajanje integriranih studijskih programa za regulirana zvanja iznosi 300 – 360 ECTS bodova / pet do šest godina, ovisno o predmetnom reguliranom zvanju.

Otvoreni pristup

Opće načelo slobodnog objavljivanja određene vrste materijala, tj. načelo da mu može pristupiti najveća moguća skupina korisnika te da služi za najveći broj slučajeva upotrebe. U okviru programa Erasmus+ vrijedi zahtjev da pristup obrazovnim sadržajima mora biti otvoren te se njime potiče otvoreni pristup rezultatima i podacima istraživanja.

Otvoreni obrazovni sadržaji

Obrazovni materijali bilo koje vrste (npr. udžbenici, radni listovi, planovi nastave, obrazovni videozapisi, cijeli internetski tečajevi, obrazovne igre) koji se mogu slobodno upotrebljavati, prilagođavati i razmjenjivati. Otvoreni obrazovni sadržaji objavljeni su u okviru otvorene licencije ili su u javnoj domeni (tj. istekla je zaštita autorskih prava). Besplatni materijali koji se ne mogu prilagođavati ili razmjenjivati u javnosti nisu otvoreni obrazovni sadržaji.

Otvorena licencija

Način na koji nositelji autorskih prava (autori ili drugi nositelji prava) mogu odobriti slobodnu upotrebu svojih djela široj javnosti; u kontekstu zahtjeva programa Erasmus+ u pogledu otvorenog pristupa, primijenjenom otvorenom licencijom moraju se dopustiti barem upotreba, prilagodba i distribucija. Otvorena licencija mora biti naznačena na samom djelu ili svugdje gdje se djelo distribuira. Nastavni materijali s otvorenom licencijom nazivaju se otvorenim obrazovnim sadržajima.

Otvorena metoda koordinacije

Međuvladina metoda kojom se pruža okvir za suradnju među državama članicama EU-a, čije se nacionalne politike tako mogu usmjeriti prema određenim zajedničkim ciljevima. Otvorena metoda koordinacije u okviru programa Erasmus+ primjenjuje se na obrazovanje, osposobljavanje i mlade.

Sudionici

U kontekstu programa Erasmus+ sudionici su one osobe koje su potpuno uključene u projekt i koje, u nekim slučajevima, primaju dio bespovratnih sredstava EU-a namijenjenih za pokrivanje troškova sudjelovanja (posebno putovanje i boravak). U okviru određenih aktivnosti (mjera) programa (tj. strateških partnerstava), potrebno je razlikovati ovu kategoriju sudionika (izravni sudionici) od ostalih osoba koje su neizravno uključene u projekt (npr. ciljne skupine).

Organizacija sudionica

Svaka organizacija ili neformalna skupina mladih koja sudjeluje u provedbi projekta programa Erasmus+. Ovisno o njihovoj ulozi u projektu, organizacije sudionice mogu biti podnositelji zahtjeva ili partneri (koji se nazivaju i supodnositeljima ako su navedeni prilikom podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva). U slučaju prihvaćanja projekta podnositelji zahtjeva postaju korisnici, a partneri mogu postati sukorisnici ako se projekt financira bespovratnim sredstvima za više korisnika.

Partner (organizacija)

Organizacija sudionica uključena u projekt, ali nema ulogu podnositelja zahtjeva.

Partnerske zemlje

Zemlje koje ne sudjeluju u potpunosti u programu Erasmus+, ali koje mogu sudjelovati (kao partneri ili podnositelji zahtjeva) u određenim aktivnostima (mjerama) programa. Popis partnerskih zemalja programa Erasmus+ nalazi se u dijelu A ovog Vodiča u odjeljku „Tko može sudjelovati u programu Erasmus+".

Partnerstvo

Sporazum između skupine organizacija sudionica iz različitih zemalja sudionica programa o provedbi zajedničkih europskih aktivnosti u područjima obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta ili o uspostavi formalne ili informalne mreže u relevantnom području, kao što su zajednički obrazovni projekti za učenike i njihove učitelje u obliku razmjena za razrede i pojedinačne dugoročne mobilnosti, intenzivni programi u visokom obrazovanju te suradnja između lokalnih i regionalnih vlasti radi podržavanja međuregionalne suradnje, uključujući i prekograničnu suradnju; može se proširiti na ustanove i/ili organizacije iz partnerskih zemalja radi jačanja kvalitete partnerstva.

Osobe s manje mogućnosti

Osobe koje nailaze na određene prepreke koje im onemogućuju učinkovit pristup obrazovanju, osposobljavanju i radu s mladima. Detaljna definicija osoba s manje mogućnosti nalazi se u dijelu A ovog Vodiča u odjeljku „Jednakost i uključenost".

Osobe s posebnim potrebama

Osoba s posebnim potrebama mogući je sudionik čije je fizičko, psihičko ili zdravstveno stanje takvo da njezino sudjelovanje u projektu ili aktivnosti mobilnosti ne bi bilo moguće bez dodatne financijske potpore.

Tijelo koje ostvaruje dobit koje je aktivno u području korporativne socijalne odgovornosti

Privatno poduzeće koje a) obavlja svoju poslovnu djelatnost u skladu s etičkim standardima i/ili b) uz svoju poslovnu djelatnost provodi neke aktivnosti koje imaju društvenu vrijednost.

Zemlje sudionice programa

Države članice EU-a i zemlje izvan EU-a koje su osnovale nacionalnu agenciju i koje u potpunosti sudjeluju u programu Erasmus+. Popis zemalja sudionica programa Erasmus+ nalazi se dijelu A ovog Vodiča u odjeljku „Tko može sudjelovati u programu Erasmus+".

Projekt

Usklađeni niz aktivnosti koje se organiziraju radi ostvarenja utvrđenih ciljeva i rezultata.

Kvalifikacija

Službeni ishodi postupka ocjenjivanja i vrednovanja koji se stječu kada nadležno tijelo utvrdi da je pojedinac postigao ishode učenja u skladu sa zadanim standardima.

Organizacija primateljica

U okviru nekih aktivnosti (mjera) programa Erasmus+ (u prvom redu aktivnosti mobilnosti) organizacija primateljica je organizacija sudionica koja prima jednog ili više sudionika i organizira jednu ili više aktivnosti projekta Erasmus+.

Pojačano mentorstvo

Pojačano mentorstvo pojačani je postupak mentorstva koji je potreban da bi se pružila potpora mladima s manje mogućnosti ako ne mogu samostalno / uz redovnu podršku mentora ili instruktora sudjelovati u volonterskoj aktivnosti. Pojačano mentorstvo podrazumijeva bliži doticaj i više sastanaka s volonterom te više vremena za provedbu zadaća redovnog mentorstva, čime se jamči postupna potpora volonterima tijekom projektnih aktivnosti, uključujući izvan radnog vremena. Cilj je pojačanog mentorstva uspješna provedba projekta i omogućivanje volonteru da u okviru te provedbe ostvari što veću samostalnost.

Škola

Ustanova koja pruža opće, strukovno ili tehničko obrazovanje na svim razinama od predškolske razine do višeg sekundarnog obrazovanja. Pogledajte popis vrsta ustanova koje se mogu definirati kao škole za svaku zemlju; za više informacija obratite se nacionalnoj agenciji u predmetnoj zemlji.

Organizacija ošiljateljica

U okviru određenih aktivnosti (mjera) programa Erasmus+ (u prvom redu aktivnosti mobilnosti) organizacija pošiljateljica je organizacija sudionica koja šalje jednog ili više sudionika na aktivnost u okviru projekta Erasmus+.

Kvalifikacije za kratki stručni studij (ili kratke stručne studije u visokom obrazovanju – SCHE)

U većini zemalja kratki se stručni studij nalazi u okviru prvog ciklusa kvalifikacijskog okvira za europsko područje visokog obrazovanja (5. razina prema ISCED-u). Takvo obrazovanje obično je istovjetno 120 ECTS bodova u nacionalnom kontekstu i njime se stječe kvalifikacija koja je priznata na nižoj razini od diplome na kraju prvog ciklusa. Neki su programi dulji od tri godine, ali obično se ne dodjeljuje više od 180 ECTS bodova. U većini zemalja studenti mogu iskoristiti većinu bodova stečenih u programu SCHE za nastavak studija. Deskriptori kratkog stručnog studija odgovaraju ishodima učenja 5. razine Europskog kvalifikacijskog okvira.

MSP-ovi (mala I srednja poduzeća)

Poduzeća (vidjeti prethodnu definiciju) koja zapošljavaju manje od 250 osoba i čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna EUR i/ili nemaju godišnju bilancu veću od 43 milijuna EUR.

Socijalno poduzeće

Poduzeće koje, bez obzira na pravni oblik, nije uvršteno na uređenom tržištu u smislu članka 4. stavka 1. točke 14. Direktive 2004/39/EZ i koje: 1) u skladu sa svojim ugovorom o osnivanju, statutom ili bilo kojim drugim osnivačkim dokumentom kao primarni cilj ima ostvarenje mjerljivih, pozitivnih društvenih učinaka, a ne stjecanje dobiti za svoje vlasnike, članove i dioničare, pri čemu poduzeće: a) pruža inovativne usluge ili robu koja stvara socijalni povrat i/ili b) primjenjuje inovativnu metodu proizvodnje robe ili usluga i taj način proizvodnje utjelovljuje njegov društveni cilj; 2) ponovno ulaže svoju dobit prvenstveno u ostvarenje primarnog cilja i ima unaprijed definirane postupke i pravila za sve okolnosti u kojima se dobit dijeli dioničarima i vlasnicima kako bi se osiguralo da se time ne umanjuje primarni cilj; 3) njime se upravlja na poduzetnički, odgovoran i transparentan način, posebno uključivanjem radnika, klijenata i/ili zainteresiranih strana na koje utječu poslovne aktivnosti.

Osoblje

Osobe koje su uključene u obrazovanje, osposobljavanje ili neformalno učenje mladih, bilo na profesionalnoj ili dobrovoljnoj osnovi, te može obuhvaćati profesore, učitelje, nastavnike, voditelje osposobljavanja, ravnatelje škola, osobe koje rade s mladima i nenastavno osoblje.

Strukturirani dijalog

Dijalog s mladima i organizacijama mladih te donositeljima odluka koji služi kao forum za stalno zajedničko promišljanje o prioritetima, provedbi i praćenju europske suradnje u području povezanom s mladima.

Treći ciklus

Treća razina kvalifikacijskog okvira za europski prostor visokog obrazovanja koju su u okviru bolonjskog procesa dogovorili ministri nadležni za visoko obrazovanje na sastanku u Bergenu u svibnju 2005. Deskriptor trećeg ciklusa kvalifikacijskog okvira europskog prostora visokog obrazovanja odgovara ishodima učenja za 8. razinu Europskog kvalifikacijskog okvira.

Stručna praksa (studentska praksa)

Provođenje određenog vremenskog razdoblja u poduzeću ili organizaciji u drugoj zemlji radi stjecanja posebnih kompetencija koje su potrebne na tržištu rada, radi stjecanja radnog iskustva i radi boljeg razumijevanja gospodarske i socijalne kulture te zemlje.

Transnacionalno

Odnosi se, ako nije drugačije navedeno, na bilo koju aktivnost (mjeru) koja uključuje najmanje dvije zemlje sudionice programa.

Transverzalne (meke, životne) vještine

Uključuju sposobnost kritičkog mišljenja, znatiželju i kreativnost, preuzimanje inicijative, rješavanje problema i suradnju, sposobnost učinkovite komunikacije u multikulturnom i interdisciplinarnom okruženju, sposobnost prilagodbe kontekstu, uspješno savladavanje stresa i nesigurnosti; te vještine čine ključne kompetencije.

Alati Unije za transparentnost I priznavanje

Instrumenti kojima se pomaže dionicima da razumiju, cijene i, prema potrebi, priznaju ishode učenja i kvalifikacije diljem Unije.

Vrednovanje neformalnog i informalnog učenja

Postupak potvrđivanja koji provodi ovlašteno tijelo i kojim se potvrđuje da je osoba stekla ishode učenja u skladu sa standardom, a sastoji se od sljedeće četiri faze:

1. utvrđivanje posebnih iskustava pojedinca dijalogom
2. dokumentiranje kako bi se prikazala iskustva pojedinca
3. formalno vrednovanje tih iskustava i
4. certificiranje rezultata vrednovanja, što može dovesti do stjecanja djelomične ili cjelovite kvalifikacije.

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje

Obrazovanje i osposobljavanje čiji je cilj polaznicima pružiti teorijsko i praktično znanje, vještine i/ili kompetencije potrebne za određena zanimanja ili općenito na tržištu rada. Za potrebe projekata Erasmus+ u okviru aktivnosti (mjera) strukovnog obrazovanja i osposobljavanja naglasak se stavlja na početno i kontinuirano strukovno obrazovanje i osposobljavanje.

Virtualna mobilnost

Niz aktivnosti potpomognutih informacijskim i komunikacijskim tehnologijama, uključujući e-učenje, kojima se ostvaruju ili olakšavaju međunarodna, suradnička iskustva u kontekstu poučavanja, osposobljavanja ili učenja.

Učenje kroz rad

Vrsta učenja koje uključuje stjecanje znanja, vještina i kompetencija obavljanjem zadaća u radnom okruženju, na radnome mjestu (kao što je izmjenično osposobljavanje) ili u ustanovi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, te promišljanje o njima.

Mladi

U kontekstu programa Erasmus+ pojedinci u dobi od 13 do 30 godina.

Aktivnost mladih

Izvanškolska aktivnost (kao što je razmjena mladih, volontiranje ili osposobljavanje mladih) koju obavlja mlada osoba, pojedinačno ili u skupini, posebno preko organizacija mladih, i koju obilježava neformalni pristup učenju.

Osoba koja radi s mladima

Zaposlenik ili volonter uključen u neformalno učenje koji pruža potporu mladima u njihovu osobnom društveno-obrazovnom i profesionalnom razvoju.

Youthpass

Europski alat za poboljšanje priznavanja ishoda učenja mladih ljudi i osoba koje rade s mladima stečenih sudjelovanjem u projektima koji se podupiru u okviru programa Erasmus+. Youthpass se sastoji od: a) potvrda koje sudionici mogu dobiti u nekoliko aktivnosti (mjera) programa i b) utvrđenog postupka kojim se podupiru mladi, osobe koje rade s mladima i organizacije mladih u promišljanjima o ishodima učenja stečenima u okviru projekta Erasmus+ u području povezanom s mladima i s neformalnim učenjem. Youthpass je dio šire strategije Europske komisije čiji je cilj poboljšati priznavanje neformalnog i informalnog učenja i rada s mladima u Europi i izvan nje.

PRILOG IV – KORISNE REFERENCE I KONTAKTNI PODACI

KORISNE REFERENCE

Naziv	Poveznica
Mjerila i pokazatelji Strategija Europa 2020. I ET 2020.	http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Europe_2020_indicators_-_education&oldid=301033
Analiza obrazovanja (obuhvaća ECeC, škole, mlade i visoko obrazovanje te mnoga posebna obrazovna područja)	http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/
Analiza obrazovanja I osposobljavanja; obuhvaća sva područja	http://www.oecd.org/education/
Analiza obrazovanja i osposobljavanja; obuhvaća sva područja	https://en.unesco.org/ http://www.uis.unesco.org/Pages/default.aspx
Predložak Dodatka diplomi	http://ec.europa.eu/education/tools/diploma-supplement_en.htm
Vodič za korisnike za ECTS	http://ec.europa.eu/education/tools/docs/ects-guide_en.pdf
ECVET	http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm http://www.ecvet-secretariat.eu
Poduzetničko obrazovanje: Vodič za nastavnike	http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/7465/attachments/1/translations/en/renditions/native&usg=AFQjCNEAZENuwg06uXIDQR_CK8zmSko5Lw&sig2=kjtnBVqQOeVNEhNWeBUSrw&cad=rja
Elektronička platforma za Obrazovanje odraslih u Europi (EPALE)	http://ec.europa.eu/epale
EQAVET	http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/eqavet_en.htm
Platforma programa Erasmus+ za rezultate projekta	http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/
ESCO	https://ec.europa.eu/esco
Panorama vještina EU-a	http://euskillspanorama.cedefop.europa.eu
Početna stranica Europassa	https://europass.cedefop.europa.eu/nl/home
Europski program za Obrazovanje odraslih i Nedavne promjene politike	http://ec.europa.eu/education/policy/adult-learning/index_en.htm
Pokazatelji i mjerila – Monitor obrazovanja	http://ec.europa.eu/education/tools/et-monitor_en.htm
Pokazatelji i mjerila – Službeni dokumenti	http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/indicators-benchmarks_en.htm
Knjižnica ključnih dokumenata o sportu	http://ec.europa.eu/sport/library/index_en.htm

Glavni dokumenti Europske politike za mlade (uključujući obnovljeni okvir za Europsku suradnju u području mladih)	http://ec.europa.eu/youth/library/index_en.htm
Glavne inicijative politike I rezultati u obrazovanju I osposobljavanju od 2000. – Razvoj politika za školsko obrazovanje	http://ec.europa.eu/education/policy/school/index_en.htm
lavne inicijative politike I rezultati u obrazovanju I osposobljavanju od 2000. – Reforma visokog obrazovanja	http://ec.europa.eu/education/policy/higher-education/index_en.htm
Otvaranje obrazovanja – Inovativno poučavanje i učenje za sve putem novih tehnologija i otvorenih obrazovnih sadržaja Comm(2013)654	http://ec.europa.eu/education/newtech/
Ponovno promišljanje obrazovanja – ulaganje u vještine za bolja socioekonomska postignuća	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;jsessionid=LLFgTfdd6mZf3Wt4YNhTjyP8vnMcg4RnTT1rQHP2bfT8dWYrdNQC!1965766013?uri=CELEX:52012DC0669 http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_en.htm
Potpora za rast i radna mjesta – program za modernizaciju sustava visokog obrazovanja u Europi	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0567:FIN:EN:PDF
Inicijativa za standardizaciju – Strateška vizija za europske standarde: za bolji i brži održivi razvoj europskog gospodarstva do 2020. g.	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0311:FIN:EN:PDF
Izjava iz Brugesa o pojačanoj europskoj suradnji u području Strukovnog obrazovanja i Osposobljavanja u razdoblju 2011. – 2020.	http://ec.europa.eu/education/brugecomm/
Prema boljoj suradnji i usklađenosti u obrazovanju za poduzetništvo	http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/9269/attachments/1/translations/en/renditions/native
Najvažnija inicijativa Mladi u pokretu	http://europa.eu/youthonthemove/index_en.htm
Početna stranica Youthpassa	https://www.youthpass.eu/

PODACI ZA KONTAKT

Europska komisija – Glavna uprava za obrazovanje, mlade, sport i kulturu (GU EAC)

http://ec.europa.eu/erasmus-plus

Europska komisija – Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu

http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php

Nacionalne agencije

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_hr